T.C.
BURSA ULUDAĞ ÜNİVERSİTESİ
SOSYAL BİLİMLER ENSTİTÜSÜ
TÜRK DİLİ VE EDEBİYATI ANABİLİM DALI
YENİ TÜRK DİLİ BİLİM DALI

HAFIZ ALİ ULQİNAKU'NUN ACİBÜ'L-MANZAR ADLI TÜRKÇE-ARNAVUTÇA SÖZLÜĞÜ (ELİF-ŞIN HARFLERİ)

(DOKTORA TEZİ)

Besir NEZİRİ

BURSA – 2023

T.C.
BURSA ULUDAĞ ÜNİVERSİTESİ
SOSYAL BİLİMLER ENSTİTÜSÜ
TÜRK DİLİ VE EDEBİYATI ANABİLİM DALI
YENİ TÜRK DİLİ BİLİM DALI

HAFIZ ALİ ULQİNAKU'NUN ACİBÜ'L-MANZAR ADLI TÜRKÇE-ARNAVUTÇA SÖZLÜĞÜ (ELİF-ŞIN HARFLERİ)

(DOKTORA TEZİ)

Besir NEZİRİ

Danışman:

Prof. Dr. Hatice ŞAHİN

BURSA – 2023

T. C.

BURSA ULUDAĞ
ÜNİVERSİTESİ

SOSYAL BİLİMLER ENSTİTÜSÜ MÜDÜRLÜĞÜNE

Türk Dili ve Edebiyatı Anabilim / Ana sanat Dalı, Yeni Türk Dili Bilim Dalı'nda 711641004 numaralı Besir Neziri'nin hazırladığı HAFIZ ALİ ULQİNAKU'NUN ACİBÜ'L-MANZAR ADLI TÜRKÇE-ARNAVUTÇA SÖZLÜĞÜ (ELİF-ŞIN HARFLERİ) konulu doktora tezi ile ilgili tez savunma sınavı, 02/02/2023 günü 10.30 – 12.00 saatleri arasında yapılmış, sorulan sorulara alınan cevaplar sonunda adayın tezinin/çalışmasının …….(başarılı / başarısız) olduğuna ……(oybirliği / oy çokluğu) ile karar verilmiştir.

Danışman

Prof. Dr. Hatice ŞAHİN
Bursa Uludağ Üniversitesi

02/02/2023

T. C.

BURSA ULUDAĞ
ÜNİVERSİTESİ

SOSYAL BİLİMLER ENSTİTÜSÜ MÜDÜRLÜĞÜNE

Türk Dili ve Edebiyatı Anabilim / Ana sanat Dalı, Yeni Türk Dili Bilim Dalı'nda 711641004 numaralı Besir Neziri'nin hazırladığı HAFIZ ALİ ULQİNAKU'NUN ACİBÜ'L-MANZAR ADLI TÜRKÇE-ARNAVUTÇA SÖZLÜĞÜ (ELİF-ŞIN HARFLERİ) konulu doktora tezi ile ilgili tez savunma sınavı, 02/02/2023 günü 10.30 – 12.00 saatleri arasında yapılmış, sorulan sorulara alınan cevaplar sonunda adayın tezinin/çalışmasının …….(başarılı / başarısız) olduğuna ……(oybirliği / oy çokluğu) ile karar verilmiştir.

Üye

Prof. Dr. Semra ALYILMAZ
Bursa Uludağ Üniversitesi

02/02/2023

T. C.

BURSA ULUDAĞ
ÜNİVERSİTESİ

SOSYAL BİLİMLER ENSTİTÜSÜ MÜDÜRLÜĞÜNE

Türk Dili ve Edebiyatı Anabilim / Ana sanat Dalı, Yeni Türk Dili Bilim Dalı'nda 711641004 numaralı Besir Neziri'nin hazırladığı HAFIZ ALİ ULQİNAKU'NUN ACİBÜ'L-MANZAR ADLI TÜRKÇE-ARNAVUTÇA SÖZLÜĞÜ (ELİF-ŞIN HARFLERİ) konulu doktora tezi ile ilgili tez savunma sınavı, 02/02/2023 günü 10.30 – 12.00 saatleri arasında yapılmış, sorulan sorulara alınan cevaplar sonunda adayın tezinin/çalışmasının …….(başarılı / başarısız) olduğuna ……(oybirliği / oy çokluğu) ile karar verilmiştir.

Üye

Prof. Dr. Hülya SAVRAN
Bursa Uludağ Üniversitesi

02/02/2023

T. C.

BURSA ULUDAĞ
ÜNİVERSİTESİ

SOSYAL BİLİMLER ENSTİTÜSÜ MÜDÜRLÜĞÜNE

Türk Dili ve Edebiyatı Anabilim / Ana sanat Dalı, Yeni Türk Dili Bilim Dalı'nda 711641004 numaralı Besir Neziri'nin hazırladığı HAFIZ ALİ ULQİNAKU'NUN ACİBÜ'L-MANZAR ADLI TÜRKÇE-ARNAVUTÇA SÖZLÜĞÜ (ELİF-ŞIN HARFLERİ) konulu doktora tezi ile ilgili tez savunma sınavı, 02/02/2023 günü 10.30 – 12.00 saatleri arasında yapılmış, sorulan sorulara alınan cevaplar sonunda adayın tezinin/çalışmasının …….(başarılı / başarısız) olduğuna ……(oybirliği / oy çokluğu) ile karar verilmiştir.

Üye

Prof. Dr. Hülya TAŞ
Bursa Uludağ Üniversitesi

02/02/2023

T. C.

BURSA ULUDAĞ
ÜNİVERSİTESİ

SOSYAL BİLİMLER ENSTİTÜSÜ MÜDÜRLÜĞÜNE

Türk Dili ve Edebiyatı Anabilim / Ana sanat Dalı, Yeni Türk Dili Bilim Dalı'nda 711641004 numaralı Besir Neziri'nin hazırladığı HAFIZ ALİ ULQİNAKU'NUN ACİBÜ'L-MANZAR ADLI TÜRKÇE-ARNAVUTÇA SÖZLÜĞÜ (ELİF-ŞIN HARFLERİ) konulu doktora tezi ile ilgili tez savunma sınavı, 02/02/2023 günü 10.30 – 12.00 saatleri arasında yapılmış, sorulan sorulara alınan cevaplar sonunda adayın tezinin/çalışmasının …….(başarılı / başarısız) olduğuna ……(oybirliği / oy çokluğu) ile karar verilmiştir.

Üye

Doç. Dr. Anıl ÇELİK
Bursa Uludağ Üniversitesi

02/02/2023

SOSYAL BİLİMLER ENSTİTÜSÜ
YÜKSEK LİSANS/DOKTORA İNTİHAL YAZILIM RAPORU

BURSA ULUDAĞ ÜNİVERSİTESİ
SOSYAL BİLİMLER ENSTİTÜSÜ
TÜRK DİLİ VE EDEBİYATI ANABİLİM DALI BAŞKANLIĞI'NA

Tez Başlığı / Konusu: *Hafız Ali Ulqinaku'nun Acibü'l-Manzar Adlı Türkçe-Arnavutça Sözlüğü (Elif-Şın Harfleri)*

Yukarıda başlığı gösterilen tez çalışmamın a) Kapak sayfası, b) Giriş, c) Ana bölümler ve d) Sonuç kısımlarından oluşan toplam 4003 sayfalık kısmına ilişkin, 17/01/2023 tarihinde şahsım tarafından *Turnitin* adlı intihal tespit programından (Turnitin)* aşağıda belirtilen filtrelemeler uygulanarak alınmış olan özgünlük raporuna göre, tezimin benzerlik oranı % 2 'dir.

Uygulanan filtrelemeler:

1- Kaynakça hariç

2- Alıntılar hariç/dahil

3- 5 kelimeden daha az örtüşme içeren metin kısımları hariç

Bursa Uludağ Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Tez Çalışması Özgünlük Raporu Alınması ve Kullanılması Uygulama Esasları'nı inceledim ve bu Uygulama Esasları'nda belirtilen azami benzerlik oranlarına göre tez çalışmamın herhangi bir intihal içermediğini; aksinin tespit edileceği muhtemel durumda doğabilecek her türlü hukuki sorumluluğu kabul ettiğimi ve yukarıda vermiş olduğum bilgilerin doğru olduğunu beyan ederim.

Gereğini saygılarımla arz ederim.

17.01.2023

Adı Soyadı:	Besir Neziri
Öğrenci No:	711641004
Anabilim Dalı:	Türk Dili ve Edebiyatı
Programı:	Doktora
Statüsü:	Doktora

Prof. Dr. Hatice Şahin

17.01.2023

Yemin Metni

Yüksek Lisans / Doktora tezi olarak sunduğum **"Hafız Ali Ulqinaku'nun Acibü'l-Manzar Adlı Türkçe-Arnavutça Sözlüğü (Elif-Şın Harfleri)"** başlıklı çalışmanın bilimsel araştırma, yazma ve etik kurallarına uygun olarak tarafımdan yazıldığına ve tezde yapılan bütün alıntıların kaynaklarının usulüne uygun olarak gösterildiğine, tezimde intihal ürünü cümle veya paragraflar bulunmadığına şerefim üzerine yemin ederim.

Tarih ve İmza

Adı Soyadı: Besir NEZİRİ

Öğrenci No: 711641004

Anabilim Dalı: Türk Dili ve Edebiyatı

Programı: Doktora

Tezin Türü: ☐ **Yüksek Lisans /** ☐ **Doktora /** ☐ **Sanatta Yeterlilik**

ÖZET

Yazar adı soyadı	**Besir Neziri**
Üniversite	**Bursa Uludağ Üniversitesi**
Enstitü	**Sosyal Bilimler Enstitüsü**
Anabilim dalı	**Türk Dili ve Edebiyatı**
Bilim dalı	**Türk Dili**
Tezin niteliği	**Doktora Tezi**
Mezuniyet tarihi	**……/……/20….**
Tez danışmanı	**Prof. Dr. Hatice Şahin**

Hafız Ali Ulqinaku'nun *Acibü'l-manzar* adlı Türkçe-Arnavutça Sözlüğü

(elif-şin harfleri)

Hafız Ali Ulqinaku, Arap alfabesiyle Arnavutça eser yazma konusunda önemli gayretleri olan en önemli Arnavut yazarlarından biridir. Ülgün'de doğup ilk eğitimini orada alan ve bu şehrin Karadağlılar tarafından işgal edilmesiyle İşkodra'ya hicret etmek zorunda kalan Hafız Ali, din, edebiyat, eğitim ve özellikle de dil konusunda önemli eserler yazmıştır. Dil alanında yazdığı eserlerin en önemlisi, Ulqin (Ülgün) adlı eseridir. Bu eser, manzum *Bedi'ül-Mukattar* ve mensur *Acibü'l-manzar* adlı Türkçe-Arnavutça sözlükler ve *Garibü'l-mebsar* adlı Arnavutça-Türkçe sözlükten oluşmaktadır. Yazar, Arnavut öğrencilere Türkçeyi öğretmek amacı ve Arap harfleriyle hazırladığı bu eseri yayınlamak için İstanbul'a gitmiş, ancak tüm çabalarına rağmen yayınlayamamıştır. 22.5 x 16.5 sm. ölçüsü ve sert arka ve ön kapağı olan bu eser, 1334 sayfadan oluşmakta ve eserin iki nüshası el yazması olarak Arnavutluk Devlet Arşivi'nde bulunmaktadır.

Bu eserin içinde yer alan sözlüklerden en hacimlisi ve tez çalışmamızın konusu olan, Arap alfabesine göre hazırlanan *Acibü'l-manzar* adlı Türkçe-Arnavutça sözlüktür. 914 sayfadan oluşan bu sözlükte bir sözcüğün sadece kök biçimleri değil çekim sırasında ortaya çıkan şekilleri de madde başı yapılmıştır. Bu da gramatik ayrıntıların ve çekim eklerinin o dönemdeki kullanım şekillerinin kapsamlı bir şekilde incelenmesini sağlamaktadır.

Gerek Türk dili ve gerek Arnavut dili için çok önemli olan bu eser, parmakla sayılacak kadar az çalışılmıştır. İlk kez bu tez çalışmasıyla söz konusu eserin elif-şin harfleri Latin harflerine aktarılmış ve sözlükbilimsel açıdan incelenmiştir.

Anahtar kelimeler: Hafız Ali Ulqinaku, iki dilli sözlük, Türkçe-Arnavutça sözlük, sözlükbilimsel inceleme.

ABSTRACT

Name & surname	**Besir Neziri**
University	**Bursa Uludağ University**
Institute	**Institute of Social Sciences**
Field	**Turkish Language and Literature**
Subfield	**Turkish Language**
Degree awarded	*PhD.*
Date of degree awarded	**……/……/20….**
Supervisor	**Prof. Dr. Hatice Şahin**

Hafiz Ali Ulqinaku's Turkish-Albanian Dictionary named Acibü'l-manzar (alif-shin letters)

Hafiz Ali Ulqinaku is one of the most eminent Albanian writers who have made significant efforts to write works in Albanian using the Arabic alphabet. Hafız Ali, who was born in Ülgün where he received his primary education and was forced to migrate to Shkodër after the occupation of this city by the Montenegrins, wrote important works on religion, literature, education and especially linguistics. The most important in the field of linguistics is his work Ulqin (Ülgün), which consists of bilingual dictionaries prepared with Arabic letters for the purpose of teaching Turkish to Albanian students. This work consists of, Turkish-Albanian dictionary named Bedi'ül-Mukattar, Turkish-Albanian dictionary named Acibü'l-manzar in the Arabic alphabet, and Albanian-Turkish dictionary named Garibü'l-mebsar still in the Arabic alphabet. The author went to Istanbul to publish this work, but despite all his efforts, he couldn't succeed. This work, which measures 22.5 x 16.5 cm and has a hard back and front cover, consists of 1334 pages and its only copy is in the Albanian State Archives.

Among the dictionaries in this work, the most voluminous one and the subject of our thesis is the Turkish-Albanian dictionary named *Acibü'l-manzar*, prepared according to the Arabic alphabet. In this dictionary, which consists of 914 pages, the forms of a word that appear during the conjugation are made per lexical item. This provides a comprehensive examination of grammatical details and inflectional affixes and the usage patterns of the tense.

This work, which is very important for both Turkish and Albanian language, has not been studied enough. The letters of this work, elif-şin, were converted to Latin letters and examined in terms of lexicography for the first time in this thesis.

Keywords: Hafiz Ali Ulqinaku, bilingual dictionary, Turkish-Albanian dictionary, lexicographic analysis.

ÖN SÖZ

Bu çalışmada, Hafiz Ali Ulqinaku tarafından hazırlanan ve Arap harfleriyle yazılan Türkçe – Arnavutça ve Arnavutça – Türkçe sözlüklerin en büyüğü ve düzenlisi olan *Acibü'l-manzar* adlı Türkçe-Arnavutça sözlüğü ele alınmıştır.

Bu doktora çalışması, girişten ve 3 bölümden oluşmaktadır. Tezin girişinde Arap alfabesiyle ve Arap sözlükçülüğüne göre hazırlanan Türkçe – Arnavutça ve Arnavutça – Türkçe sözlükler ve Hafız Ali Ulqinaku'nun sözlükleri ile ilgili Arnavutça ve Türkçe yapılan çalışmalar hakkında bilgi verilmiştir.

Birinci bölümde Hafız Ali Ulqinaku'nun hayatı, eserleri ve tez çalışmamızın konusu olan *Acibü'l-manzar* adlı Türkçe-Arnavutça sözlüğü hakkında ayrıntılı bilgi verilmiştir.

İkinci bölümde söz konusu olan Türkçe – Arnavutça sözlüğü sözlük bilimsel açıdan detaylı olarak incelenmiştir.

Üçüncü bölümde ise Latin harflerine aktırılmış sözlük metni yer almaktadır.

Sonuç kısmında ise *Acibü'l-manzar* adlı Türkçe-Arnavutça sözlük ile ilgili genel bir değerlendirme yapılmıştır.

Bu tez çalışmasının hazırlanmasında ve doktora eğitimim süreci boyunca titizlik, bilgi ve güler yüzle bana çok yardım eden, anne duygusunu hissettiren ve bu çalışmaya büyük katkısı olan danışman hocam Prof. Dr. Hatice Şahin'e, çalışmamın konusu olan sözlüğün nüshasını sağlayan Prof. Dr. Abdullah Hamiti'ye ve tez çalışmasının sonuçlandırılmasına kadar Tez İzleme Komitesi üyesi olan hocalarıma minnetle teşekkürlerimi sunarım.

Hayatımın her safhasında olduğu gibi tez çalışmam süresince de her türlü manevi ve maddi destek ve fedakarlıkla beni hiçbir zaman yalnız bırakmayan aileme, dostlarıma ve iş arkadaşlarıma sonsuz teşekkür ve şükranlarımı sunarım.

Türkiye Bursları kapsamında sunduğu burs imkanlarıyla doktora eğitimini almamı sağlayan Yurt Dışı Türkler ve Akraba Toplulukları Başkanlığı'na çok teşekkür ederim.

Besir NEZİRİ

BURSA - 2023

İÇİNDEKİLER

ÖZET v
ABSTRACT viii
ÖN SÖZ x
TABLO LİSTESİ xiii
KESİTLER xiv
KISALTMALAR xv
ÇEVİRİ YAZI (TRANSKRİPSİYON) ALFABESİ xvi
GİRİŞ 1
1. BÖLÜM 6
1.1. Hafız Ali Ulqinaku 6
1.1.1. Hayatı 6
1.1.2. Eserleri 6
1.1.2.1. *Arnavutca Mevlud-i şerif* 7
1.1.2.2. *Huda Rabbim Tercümesi* 7
1.1.2.3. *Tercüme-i Mevlûd' Alâ Lisân-i Arnavud* 8
1.1.2.4. *Mecmuat'ul-Ahval* 8
1.1.2.5. *Arnavutça Elifbası* 8
1.1.2.6. Türkçe-Arnavutça ve Arnavutça-Türkçe sözlükleri 9
1.2. *Acibü'l-manzar* Adlı Türkçe-Arnavutça Sözlüğü 11
1.2.1. *Acibü'l-manzar*'ın Dil özellikleri 12
1.2.2. İmla Özellikleri 14
1.2.3. Ses Olayları 16
1.2.4. Dilbilgisel cinsiyet 20
2. BÖLÜM 21
SÖZLÜKÇÜLÜK AÇISINDAN *ACİBÜ'L-MANZAR* 21
2.1. Sözlüğün türü 21
2.2. Bütün yapı 24
2.3. Bütüncül yapı 25
2.3.1. Madde Başı Düzenlenmesi 25
2.3.1.1. Madde Başı Seçimi 26
2.3.1.2. Madde Başı ve Madde Başı Türleri 26

2.4. Parçacıl Yapı 31
2.4.1. Parçacıl Yapıda Biçimle İlgili Bilgiler 32
2.4.2. Parçacıl Yapıda Anlamla İlgili Bilgiler 34
2.5. Dış Veri 41
3. BÖLÜM 42
ACİBÜ'L-MANZAR 42
METİN 42
SONUÇ 382
KAYNAKÇA 384
ÖZGEÇMİŞ 390

TABLO LİSTESİ

Tablo 1. Türkçe ünlülerin yazılışı 15
Tablo 2. Sami Baskın'a göre sözlük türleri 23
Tablo 3. Acibü'l-manzar'de madde başında yer verilen sözcüklerin sözcük biçimleri örnekleri . 27
Tablo 4: Acibü'l-manzar'da istemek eylemin mastar, zaman, kip, kişi çekimli örnekleri 29
Tablo 5: Acibü'l-manzar'da madde başında yer verilen çekim ve yapım ekleri örnekleri 29
Tablo 6: Acibü'l-manzar'da madde başında yer verilen Farsça yapım ekleri örnekleri 30
Tablo 7: Acibü'l-manzar'da madde başında yer verilen bağlaç örnekleri 30
Tablo 8: Acibü'l-manzar'da madde başında yer verilen edat örnekleri 30
Tablo 9: Acibü'l-manzar'da madde başında yer verilen pekiştirme ünsüzleri 31
Tablo 10: Acibü'l-manzar'da taŋ ve alaca madde başının parçacıl yapıları 31
Tablo 11: Acibü'l-manzar'da madde başları içinde dil bilgisel bilgisi örnekleri..... 33
Tablo 12: Acibü'l-manzar'da çekimli fiil olan madde başları içinde dil bilgisel bilgi örnekleri.. 34
Tablo 13: Acibü'l-manzar'da eş anlamla tanım örnekleri..... 36
Tablo 14: Acibü'l-manzar'da işlevsel sözcüklerin tanım örnekleri 37
Tablo 15: Acibü'l-manzar'da sentez yoluyla/kaplamsal tanım örnekleri 37
Tablo 16: Acibü'l-manzar'da sentez yoluyla/kaplamsal tanım örnekleri 37
*Tablo 17: Acibü'l-manzar'*da harac madde başının köken bilgisi örneği 38
Tablo 18: Acibü'l-manzar'da örnek sunumu 39
Tablo 19: Acibü'l-manzar'da örnek türleri 39
Tablo 20: Acibü'l-manzar'da diğer örnek türleri 40
Tablo 21: Acibü'l-manzar'da çapraz gönderim örnekleri 41

KESİTLER

Kesit 1: Acibü'l-manzar'da ortak sözcüğün artak ve ortak yazılışı 37
Kesit 2: Acibü'l-manzar'da madde başı ve örneklerinin yazımında hareke kullanımı 37
Kesit 3: Kalın 'L' harfinin yazılışı..... 37

KISALTMALAR

akt. : Aktaran

AQSH : Arkivi Qendror Shtetëror

Ar. : Arnavutça

BOA : Başbakanlık Osmanlı Arşivi

İSAM : İslam Araştırmaları Merkezi

No. : Numara

Tr. : Türkçe

USDVT : Ulema Sicil Dosyaları Veri Tabanı

Y..PRK.AZJ : Yıldız Perakende Evrakı Arzuhal Jurnal

vb. : ve benzeri

ÇEVİRİ YAZI (TRANSKRİPSİYON) ALFABESİ

Harfler	Türkçe	Arnavutça
ء	ʾ	-
ب	b	b
پ	p	p
ت	t	t
ث	s̱	th
ج	c	xh
چ	ç	ç
ح	-	c
ڇ	-	x
ح	ḥ	h
خ	ḫ	h
د	d	d
ذ	ẕ	dh
ر	r	r
ڑ	rr	rr
ز	z	z
ژ	J	zh
س	s	s
ش	ṣ	sh
ص	ṣ	s
ض	ż	d
ط	ṭ	t
ظ	ẓ	z
ع	‘	u
غ	ġ	g
ف	f	f
ق	ḳ	k

ك	k	q
گ	g	gj
ڭ	ŋ	ŋ
ق	-	nd
ك	y	nj
ل	l	l
ڵ	kalın l	ll
م	m	m
ن	n	n
و	v	v
ه	h	h
ى	y	j

Ünlüler	**Türkçe**	**Arnavutça**
Medli elif (ا)	a	a
Üstünlü elif (ٱ)	e	e
Esreli elif ve ye (ي ا)	ı	-
Ötre (ُ)	-	ë
Esreli elif ve ye (ا ي)	i	i
Üstünlü elif ve medli vav (ى آ), Üstünlü elif ve vav (آو)	o	o
Ötreli elif ve vav (اُو), ötreli elif (اُ)	u	u
Ötreli elif ve üstün gibi çizgili vav (آُو), ötreli elif (اُ)	ü	y

GİRİŞ

Arnavutlar, beş yüzyıllık bir dönemde Osmanlı Devleti'nin çatısı altında Türklerle birlikte yaşamışlardır. Bu kadar uzun bir sürede aynı ortamda farklı dil ve kültürlere mensup insanların yaşamaları her alanda olduğu gibi dil ve kültür alanında da birbirlerini etkilemelerini sağlamıştır. Bu etkileşimin bir sonucu olarak Beyteci Edebiyatı veya Arnavut Alhamiyado Edebiyatı ortaya çıkmıştır. Beyteci Edebiyatı adlandırılması, eserlerinde nazım birimi olarak beyitlerin kullanmasından, Alhamiyado Edebiyatı adlandırılması ise Arap alfabesiyle yazılmasından kaynaklanmaktadır.

Arnavut Alhamiyado edebiyatı, 18. yüzyılın başında tamamen klasik Türk edebiyatı etkisinde oluşmuş ve 20. yüzyılın ortalarına kadar devam etmiştir. Bu dönemde Arnavut şairler ve yazarlar, Arap alfabesiyle Arnavutça edebi ve dini eserler yazmışlardır. Divanlar, mevlitler ve şiirler gibi edebi ve dini alanda yazılan eserler dışında dil alanında da elifba ve sözlükler gibi eserler hazırlanmıştır.

İlk Arnavutça-Türkçe ve Türkçe-Arnavutça sözlükleri XVIII. yüzyılda hazırlanmaya başlanmıştır. Bu dönem içerisinde Arnavutçanın farklı ağızlarında ve Arap sözlükçülüğü anlayışına göre kaleme alınan bu sözlüklerin sayısı azdır ve genellikle dil öğretimi ve öğrenimi amacıyla hazırlanmıştır.

İlk Arnavutça - Türkçe sözlüğü Nazim mahlaslı Arnavut kökenli bir şair olan Beratlı İbrahim Nezim Frakulla tarafından 1760 yılında manzum olarak "Der Beyân-ı Türkī ma'a Lisân-ı Arnabud" adıyla yazılmıştır. Arnavutça - Türkçe ilk manzum sözlük niteliğini taşıyan bu sözlük, 20 mısradan ibaret ve 78 Arnavutça sözcüğün Türkçe karşılıklarını içermektedir. Bu sözlüğün iki nüshası bulunmaktadır. Biri Orta Arnavutluk'da bulunan Fier şehri nüshasıdır. Bu nüshası, 1946 yılında Ettore Rossi tarafından yayımlanmıştır. Diğeri ise Berat şehri nüshasıdır. Bu nüshası ise 1961 yılında Osman Myderrizi tarafından yayımlanmıştır (Rossi, 1946; Elsie, 1997; Abazı-Egro, 2002; Averbek, 2018).

Bunun ardından İbrahim Şahidi Dede'nin 1514 yılında kaleme aldığı *Tuhfe-i Şahidi* adlı Farsça-Türkçe sözlüğünün *Tyfhe-i Shahidi* adlı Arnavutça tercümesi gelmektedir. Türkçe – Arnavutça manzum bir sözlük olan bu eser, Müslüm Hoca tarafından Arnavutçaya çevrilmiştir. Yazılış tarihi belli olmazsa da Arnavutça sözcüklerinin dil özelliklerine göre 18. yüzyılın son on

yıllarında hazırlandığı tahmin edilmektedir. Toplam 76 sayfadan ibaret olan bu sözlükte sözcüklerin ile deyim ve atasözlerinin Türkçe karşılıkları da verilmiştir (Myderrizi, 1961; Elsie, 1997).

İşkodralı Şemimi 1835 yılında İşkodra'da *Nytkë* adlı manzum Arnavutça - Türkçe sözlüğünü yayımlamıştır. Önceki sözlüklerden daha hacimli, 100 sayfadan oluşan bu sözlüğün üç nüshası bulunmaktadır. Biri, Arnavutluk Devlet Arşivinde bulunmaktadır. Bu nüshası üzerine ilk yapılan çalışma, Ettore Rossi'nin 1951 yılında yayınlamladığı *Un Inedito Lessico Rimato Turco-Albanese Composto A Scutari Nel 1835* adlı makalesidir. Diğer iki nüshası da Mısır Milli Kütüphanesi'nde bulunmaktadır. Bilinmeyen bu iki nüshası Güler Doğan Averbek tarafından bulundu ve 2018 yılında yayımlanan "Türkçe-Arnavutça Manzum Sözlük Dürre-i Manzûme'nin Bilinmeyen İki Nüshası" adlı makalesinde bu iki nüsha hakkında bilgi verildi. Bu sözlük, Arnavutça konuşulan İşkodra'ya gelen Türk askerlere Arnavutça ve çoğu Türkçe bilmeyen İşkodra halkına Türkçe öğretmek amacıyla kaleme alınmıştır (Rossi'den akt. Averbek, 2018; Myderrizi,1961; Abazi-Egro, 2002).

Bazı araştırmacılar, Davut Boriçi'nin Türkçeden ziyade Arnavutçayı öğretmek üzere kaleme aldığı *Arnavutça Elifbası'nı* Türkçe-Arnavutça sözlükler grubuna dâhil etmektedir (Balcı – Dibra, 2020).

Arap harfleriyle ve Arap sözlükçülüğü anlayışına göre hazırlanan Türkçe – Arnavutça ve Arnavutça - Türkçe sözlüklerin en hacimleri ve en düzenlileri Hafız Ali Ulqinaku tarafından ele alınan Türkçe – Arnavutça ve Arnavutça – Türkçe sözlükleridir. Hafız Ali Ulqinaku, XIX. yüzyılın sonlarında *Bedi'ül-Mukattar* adlı manzum Türkçe-Arnavutça, Arap alfabesine göre *Acibü'l-manzar* adlı Türkçe-Arnavutça ve *Garibü'l-mebsar* adlı Arnavutça-Türkçe sözlüklerini hazırlamiş ve *Ülgün* adı altında tek bir kitapta toplamıştır. Hafız Ali Ulqinaku'nin sözlüklerin en önemlisi ve hacimlisi, çalışmamızın konusu olan *Acibü'l-manzar* adlı Türkçe-Arnavutça sözlüğüdür.

Hafız Ali Ulqinaku'nun Türkçe – Arnavutça ve Arnavutça – Türkçe sözlükleri ile ilgili ilk çalışma yapan Osman Myderrizi'dir. Bu konuda en önemli çalışmaları, Hafız Ali Ulqinaku'nun Arap alfabesine göre hazırladığı *Garibü'l-mebsar adlı* Arnavutça-Türkçe sözlüğün tanıtımı, transkripsiyonu ve tedkikini yaptığı ve *Studime Filologjike* dergisinde yayınladığı makalelerdir (Myderrizi, 1961; 1965).

Abdullah Hamiti de Hafız Ali Ulqinaku'nun sözlüklerinde Artnavutça dil özellikleri üzerinde Priştine Devlet Üniversitesi Filoloji Fakültesinde "*Hafız Ali Ulq'naku'nun Türkçe – Arnavutça ve Arnavutça – Türkçe sözlüklerinde Dil Özellikleri*" konulu doktora tezini hazırlamıştır (Hamiti, 1998). Ayrıca bu sözlükler hakkında bilgi veren birkaç makale yayımlamıştır (Hamiti, 2001, 1998).

Prof. Dr. Ruzhdi Ushaku, Prof. Dr. Jup Kastrati, Prof. Dr. Tomo Osmani gibi araştırmacılar Hafız Ali Ulqinaku'nun sözlükleri Arnavutça, özellikle de Karadağ Arnavut ağızı, Arnavutçanın Arap alfabesi ile yazılışı ve Arnavutça sözlükçülüğü açısından ele almışlardır. (Ushaku, 1981; Kastrati, 1999, 2000; Osmani, 2000).

Hafız Ali Ulqinaku'nun sözlüklerini Türkçe açısından derlediğimiz verilere göre yalnız Fatos Dibra ele almıştır. Fatos Dibra, "*Arnavutlukta Konuşulmuş/Kullanılmiş Türkçeye Dair*" (2016) adlı makalesinde ve "*19. Yüzyılda Arnavutluk'ta Kullanılmiş Türkçe Üzerine Bir Dil İncelemesi: Güney Arnavutluk'ta Kaleme Alınmiş Yunan Harfli Türkçe Bektaşi Cönkleri*" (2021) konulu doktora çalışmasında Arnavutluk'ta kullanılmış Türkçenin özellikleri ile ilgili başvurduğu metinlerden biri de Osman Myderrizi tarafından Latin harflerine aktarılan Arnavutça-Türkçe sözlüğüdür.

Derleyip elde ettiğimiz bilgilere göre, Hafız Ali Ulqinaku'nun Türkçe – Arnavutça ve Arnavutça – Türkçe sözlükleri yeteri kadar ne Arnavutça ne de Türkçe açısından ele alınıp incelenmiştir. Sözlükbilim açısından ise hiçbir çalışma yapılmıştır.

Bu doktora çalışmasının konusu olan Hafız Ali Ulqinaku'nun *Acibü'l-manzar* adlı Türkçe-Arnavutça sözlüğü ile ilgili şimdiye kadar müstakil herhangi bir çalışma yapılmamıştır.

ARAŞTIRMANIN AMACI

Bu doktora tez çalışmasının temel amacı, Arap alfabesiyle yazılan Türkçe-Arnavutça sözlüklerin en büyüğü ve en düzenlisi olan ve günümüze kadar üzerinde herhangi müstakil bir çalışma yapılmamış olan Hafız Ali Ulqinaku'nun *Acibü'l-manzar* adlı Türkçe-Arnavutça sözlüğü latin harflerine aktararak hem Türk hem de Arnavut tarihi sözlükbilimi araştırmalarına kazandırılmasıdır. Aynı zamanda çağdaş sözlükbilimi kuramları açısından söz konusu bu tarihī sözlüğü incelemek ve sözlükbilim açısından incelenecek Türkçe-Arnavutça sözlüklerine öncülük etmektir.

ARAŞTIRMANIN ÖNEMİ

Çalışmanın konusu olan *Acibü'l-manzar* adlı Türkçe - Arnavutça sözlüğü hem o dönemin mekteblerine giden Arnavut gençlerine Türkçeyi hem de o dönemin Osmanlı devletinin yetkililerine Arnavutça öğretmek amacıyla hazırlanmış bir eserdir. Böyle bir eserin ortaya çıkması her iki dil için çok büyük önem arzetmektedir.

Yazar, Arnavut öğrencilere ve halkına Türkçeyi en kolay yolla öğretmek için sözlükte bir eylemin mastar biçimiyle beraber çatılarda kip, şahıs, olumsuz, soru ve ek eylem ekleri ile çekimli biçimleri ve adların çekimli biçimlerini, edatlar, bağlaçlar, ekler ve bazı ifadeler madde başı yapmıştır. Böylece bu sözlüğün Latin harflerine aktarılmasıyla yazıldığı dönemda kullanılan Türkçe ve Arnavutçanın gramer ayrıntıları hakkında bilgilere erişmesini sağlamaktadır.

Bu sözlük üzerinde sözlükbilimsel incelemenin yapılmasıyla hem Türk hem de Arnavut sözlükbilimi alanına katkıda bulunmak amaçlanmaktadır.

ARAŞTIRMANIN YÖNTEMİ

Bu tez çalışmasında, iki yöntem takip edilmiştir. Birinicisi, *Acibü'l-manzar'*ın Latin harflerine aktarılmasıdır. İkincisi ise sözlüğün sözlükbilimsel ve dilsel incelemesidir. Aşağıda takip edilen yöntem ve ilkeler açıklanmışıtır.

Sözlük Metninin Latin Alfabesine Aktarılmasında Uygulanan İlkeler

Metin aktarılmasında çeviri yazı alfabesi kullanılmıştır. Buna ilave olarak yazarın Arnavutça seslerini karşılamak üzere uyarladığı ve sözlükteki Türkçe kısımlarında kullandığı bazı Arap harfleri esas alınmıştır.

Sözlükte Türkçe madde başları siyah rengiyle, Arnavutça karşılıkları ise kırmızı rengiyle yazılmiştır. Bu çalışmada madde başları kalın harflerle, Arnavutça karşılıkları ise normal harflerle gösterilmiştir.

Örneklerin Türkçe kısımları yine kalın harflerle, Arnavutça karşılıkları ise normal harflerle gösterilmiştir.

Dil bilgisel bilgiler ve çapraz gönderimler de kalın harflerle aktarılmıştır.

Sözlükte hiçbir noktalama işareti kullanılmamıştır. Ancak sözlükte madde başı olarak yer alan çekimli fiil kök ve gövdeleri ile çekim ekleri arasına kısa çizgi (–) ekleyerek fiil gövedeleri

ve çekim ekleri ayrılmıştır. Aynı şekilde de bazı isimler ile isim çekim ekleri arasına artı (+) konularak ayrılmıştır. Madde başı olan isim çekim eklerinin önüne de artı (+) konulmuştur. Bunlar dışında metne sadık kalınarak, olduğu gibi aktarılmıştır.

Sözlük Metninin İncelemesinde Takip Edilen Yöntemi

Bu doktora tez çalışmasında sözlük metni üzerinde hem sözlükbilimsel hem dil açısından inceleme yapılmıştır. Bu konuda daha önce yapılmış çalışmalarda takip edilen sözlükbilimsel inceleme yöntemleri gözden geçirilmiş ve kabul görmüş olan sözlükbilimsel inceleme yöntemi dikkate alınmıştır. Dil incelemesi ise Batı Rumeli Ağızları, özellikle de Arnavutluk'ta konuşulmuş Türkçe ile ilgili yapılan çalışmalara dayanarak sözlük metni üzerinde yapılmıştır.

1. BÖLÜM

1.1. Hafız Ali Ulqinaku

1.1.1. Hayatı

Hafız Ali Ulqinaku, 1855/6 (h. 1271) yılında bugün Karadağ sınırları içinde bulanan Ülgün'de doğmuştu. Mahlası "Rıza" idi. Babası, gemicilikle uğraşan Usta Veli sülalesinden Kaptan Yakup'tu (İSAM, USDVT, No. 4943_01).

Ülgün'de sıbyan mektebini bitirdikten sonra medresede ulum-u hakikiyi tahsilinden Fenari'ye kadar eğitim almıştı. Karadağlıların Ülgün kasabasını işgal etmesiyle 13 Eylül 1881 (1 Eylül 1297) tarihinde İşkodra'ya hicret etmek zorunda kalmış ve orada kaldığı yerden, yani Fenari'den devam ederek medrese eğitimini tamamlayıp icazet almıştı (İSAM, USDVT, No. 4943_01).

Hafız Ali Ulqinaku, 2 Mart 1883 (22 rebiyülahir 1300) tarihinde, 27 yaşındayken İşkodra'da Dudani mahallesindeki mekteb-i iptidai muallimliğine 120 guruş maaşla atanmıştır. 26 Ekim 1889 (14 teşrin-i evvel 1305) tarihinde Leş kasabasının ahalisinden gelen bir kıta mazbata üzerine 250 guruş maaşla Leş mekteb-i iptidai muallimliğine ve imametine tayin edilmiştir. Hafız Ali Ulqinaku daha önceki görevlerde ve Leş mekteb-i iptidai muallimliğinde gösterdiği güzel hizmetler ve başarılardan ve gerek hükümet ve gerek ahalinin talebi üzerinde 23 Şubat 1900 (11 Şubat 1315) tarihinde Bab-ı Meşihat tarafından Leş fahri müftülüğüne getirilmiştir. 29 Ekim 1900 (13 teşrin-i evvel 1316) tarihli irade-i seniye ile maaşı 300 guruş tahsis edilmiştir (İSAM, USDVT, No. 4943_01).

Hafız Ali Ulqinaku, 22 Mayıs 1913 tarihinde Leş şehrinde ahirete irtihal etmiş, ancak cenazesi İşkodra şehrinde defnedilmiştir (Mehmeti vd., 2021).

1.1.2. Eserleri

Hafız Ali Ulqinaku, edebiyat ve dil konusunda önemli eserler kaleme almıştır. Bu eserlerini yazarken yalnız dinden değil, Arnavut Müslüman halkının kendi dilinde eğitim alma ihtiyaçlarından da etkilenmiştir. İşkodra ve Leş'de öğretmenlik yaptığı dönemde okullarda Arnavut öğrencilere Arnavutçada eğitim verilmesi ihtiyacını hissetmişti. Çünkü halk, kadınlar ve

çocuklar ne idarenin resmi dili olan Türkçeyi ne de camideki dini törenlerde yaygın olarak kullanılan dil olan Arapçayı anlıyorlardı. Ülgün adlı eserinin Arapça mukaddemesinde bu durumu şöyle dile getirmiştir: "*Arnavut dili ne yazılıyor ne de kullanılıyor. Böylece kullanmayarak diğer diller arasında donuk ve ölü gibi kaldı. Bu dilin hiçbir eksiği bulunmaz, sadece birkaç harf ve işaretlere ihtiyacı vardır. Çok kişi, özellikle kadınlar ve çocukların karanlıkta olduğu ve onlardan istenileni anlamadıklarını gördüm. Onlar, Türkçe hele de Arapça hiç bilmiyorlar, sadece aruz vezinli ve kafiyeli şiirler ya da sözler dinleniyorlar…*"(Skendo, 1927). Bu nedenle halk, özellikle çocuklar ve gençler, Arnavutçada okuyabilsin ve eğitim alabilsin diye eserlerini Arap alfabesiyle Arnavutça yazmıştır. Eserlerinin bir kısmı basılmış, bir kısmı ise el yazması olarak kalmıştır.

1.1.2.1. *Arnavutca Mevlud-i şerif*

Hafız Ali Ulqinaku'nun *Terxheme-i-mevlud ala lisani arnaud* adlı kitabı üç ayrı kitaptan oluşmaktadır. 18 beyitten oluşan ve Osmanlı Türkçesiyle yazılmış bir mukaddime ile başlayan bu eser, yazarın Türkçeden Arnavutçaya tercüme ettiği *Hudâ Rabbim Tercümesi*, *Tercüme-i mevlûd' alâ lisân-i arnavud* adlı mevlid-i şerifi ve *Mecmuat'ul-Ahval*'dan oluşmaktadır. Bu eser, Maarif-i Nezaret-i Celilesinin ruhsatnamesiyle 1884 yılında yayınlanmıştır. Bu eserin ikinci baskısı 1909 (Ülgünlü Ali Rıza Efendi, 1327), üçüncü baskısı ise 1919 (Ülgünlü Ali Rıza Efendi, 1338) yılında yayınlanmıştır. 1933 yılında oğlu Hâfız Said Ulqinaku tarafından orijinal metne sadık kalınmayarak Latin alfabesine aktarılarak yeniden yayınlanmıştır. 1963 yılında Tahir Dizdari orijinal metne sadık kalarak transliterasyonunu gerçekleştirmiştir.

1.1.2.2. *Huda Rabbim Tercümesi*

İbrahim Hakkı Erzurumi'nin akaide dair *Hudâ rabbim* manzumesinin Arnavutça tercümesidir. 4-12 sayfalarında yer alan bu eser, "Mefâîlün / Mefâîlün / Mefâîlün / Mefâîlün" vezniyle 1881/2 yılında kaleme alınmıştır (Skendo, 1927). 77 beyitten ve sonunda kendi yazdığı 12 beyitlik bir duadan oluşmaktadır (Ülgünlü Ali Rıza Efendi, 1919).

1.1.2.3. *Tercüme-i Mevlûd' Alâ Lisân-i Arnavud*

Hafız Ali Ulqinaku, İşkodra'ya hicret etmeden evvel, Ülgün'de genç yaşındayken 1873-74 yıllarında Süleyman Çelebi'nin mevlidini Arnavutçaya tercüme ve uyarlamıştır. 13-28 sayfalarında bulunan bu eser, Fâilâtün / Fâilâtün / Fâilâtün / Fâilâtün vezniyle yazılmiştır (Hamiti, 1998). Yazıldığı dönemden kısa bir sürede yayıldı ve İşkodra mekteplerinde ibtidaiyye dersleri hükmüne girip okutulmuştur (BOA, *Y..PRK.AZJ*, No. 24, 84). Hz. Peygamberin doğumu, miracı, vefatı ve dua olmak üzere dört bölümden oluşmaktadır (Ülgünlü Ali Rıza Efendi, 1919). Günümüzde de Arnavutça mevlitlerin en çok okunanlarından biridir.

1.1.2.4. *Mecmuat'ul-Ahval*

Manzum ilmihal olan bu eser, yine İbrahim Hakkı Erzurumi'nin şiirlerinin tercümesidir ve 19-48 sayfalarında yer almaktadır. İman, İslam, namaz ve oruç şartları ile ölüm, kabir, kıyamet, haşir, şefaat, cennet ve cehennem gibi bazı önemli meseleler ve durumlar konu etmektedir. 23 bölümden oluşmaktadır (Ülgünlü Ali Rıza Efendi, 1919).

1.1.2.5. *Arnavutça Elifbası*

Hafız Ali Ulqinaku'nun Arnavutça Elifbası, Arnavutçanın yazı tarihi ve eğitimde kullanımı ile Arnavut çocukların eğitimi için çok önemli bir eserdir. El yazması olarak Arnavutluk Devlet Arşivi'nde bulunmaktadır (Drejtoria e Përgjithshme e Arkivave, Arkivi Qendror Shtetëror (AQSH), Fondet Personale, A-C, Fon no. 25, Hafız Ali Ulqinaku, Dosya no. 3, Abetare shqip me gërma arabe, dorëshkrim i hafiz Ali Ulqinakut). Sistematik ve iyi bir yöntemle yazılan bu eser, toplam 26 sayfalık ve Arap harfiyle kaleme alınmıştır. Arap harflerinin Arnavutçada kullanılışından bilgi verildiği Osmanlıca bir mukaddeme ile başlamaktadır. Ardından Arnavutça Alfabesi ve farklı alanlar ile ilgili Türkçe karşılığıyla birlikte Arnavutça kelimelerin örneklerinin verildiği içerik bölümü ve duaların bulunduğu son bölümü gelmektedir (Polisi, 2005). Gün yüzüne çıkaran ve latin harflerine aktaran ilk bilim adamı Mehdi Polisi'ydi (Luli – Dizdari, 2005).

1.1.2.6. Türkçe-Arnavutça ve Arnavutça-Türkçe sözlükleri

Hafız Ali Ulqinaku'nun en önemli eserleri Türkçe -Arnavutça ve Arnavutça -Türkçe sözlükleridir. Manzum olarak kaleme aldığı *Bedi'ül-Mukattar* adlı Türkçe-Arnavutça, Arap alfabesine göre hazırladığı *Acibü'l-manzar* adlı Türkçe-Arnavutça ve *Garibü'l-mebsar* adlı Arnavutça-Türkçe sözlüklerinin üçünü *Ülgün* adı altında tek bir kitapta toplamiştır. Arap harfleriyle ve Arap sözlükçülüğüne göre hazırlanan Türkçe -Arnavutça ve Arnavutça -Türkçe sözlüklerin sonuncusu olan bu eser, üç sözlüklerin ortak bir mukaddemesi olan dört sayfalık Arapça bir mukaddeme ile başlamaktadır. Ancak bu mukaddemin yalnız son sayfasının bir parçası kalmış, diğer sayfaları yırtıktır. Neyse ki bu mukaddemenin Arnavutça tercümesi Lumo Skendo tarafından 1927 yılında *Dituria* dergisinde yayınlanmıştır (Skendo, 1927). Hafız Ali Ulqinaku, bu mukaddemede bu sözlüklerin hazırlanış sebeplerini ve serüvenini anlatmıştır: "*Arnavutlar, tertipli ve kolayca öğrenebilen bir dil olan Türkçeyi öğrenme arzusuna erişebilirler. Okula yeni başlayan bazı öğrencilerin bu dili iyi anlamadıklarını ve Türkçe-Arnavutça bir sözlüğe ihtiyaç duydukları gördüm. Elimde geldiğince manzum bir Türkçe-Arnavutça bir sözlük hazırlamaya başladım. 1315 yılıydı. Hepsini yer vermek mümkün olmasa da bu sözlükte Türkçe konuşmayı öğrenmek isteyenler için gereken sözcükler ve ekler topladım. Belki de çok sözcük bıraktım, ancak Türkçeyi Arnavutçadan öğrenmek isteyen mukayese edebilir. Arnavutçayı öğrenmek isteyen bir Türk de olabildiğini umarım. Bu sözlüğe* ***Bedi'ül-Mukattar*** *adını koydum. Bu sözlüğü bitir bitirmez oturup düşündüm ve bu sözlüğün amacına ulaşmadığını gördüm. Çünkü herhangi biri Türkçeden veya Arnavutçadan bir sözcük aradığında bulamaz. Bunun üzerine birkaç dostum sözcüklerin anlamları daha kolay bulunması için alfabe sırasına göre bir sözlük hazırlamama emrettiler. Ben kendimi bu işe layık görmeme rağmen emirlerini kabul ettim. Çünkü büyüklerin emirlerine itaat edeptendir ve itaat edenler Allah'ın rahmet gözündedirler. Ancak beni bu işe layık görerek hata ettiler, çünkü zannettikleri kadar donanımlı değilim. Bütün bunlara rağmen emirlerine itaat etmek istedim ve emir verenin emir alandan daha bilgili olduğu düşüncesiyle başarılar ancak ondan olanın yardımıyla başladım… Bu sözlüğe* ***Acibü'l-manzar*** *adını koydum… Bundan sonra* ***Garibü'l-mebsar*** *adlı Arnavutça-Türkçe bir sözlük daha hazırladım ve üçünü bir kitapta topladım ve Ülgün adını koydum. Bu, Sultan Reşat zamanında oldu…* (Skendo, 1927).*"*

Hafız Ali Ulqinaku, bu eseri yayınlamak için İstanbul'a gitmiş, ancak tüm çabalarına rağmen yayınlamaya başarı olmamıştır. 1334 sayfadan oluşan ve sert arka ve ön kapağı olan bu

eserin tek nüshası, Arnavutluk Devlet Arşivi'nde el yazması olarak bulunmaktadır (Drejtoria e Përgjithshme e Arkivave, Arkivi Qendror Shtetëror (AQSH), Fondet Personale, A-C, Fon no. 25, Hafız Ali Ulqinaku, Dosya no. 2, Fjalor shqip-turqisht e turqisht-shqip i hafiz Ali Ulqinakut, shkruar me alfabet arab).

1.1.2.6.1. Bedi'ül-Mukattar

Türkçe-Arnavutça manzum bir sözlük olan *Bedi'ül-Mukattar, Ülgün* eserinin 5-242 sayfalarında yer almaktadır. 5-10 sayfaları arasında yazarın Arap harfleriyle Arnavutça yazma konusunda takip ettiği yöntemi anlattığı Türkçe bir mukaddeme yer almaktadır. 11 sayfasından 242 sayfasına kadar bulunan sözlük kısmından sonra bu sözlüğün bir sonucu niteliğinde bir şiir bulunmaktadır. Yazar, bu şiirde bu sözlüğün hazırlanış sebebini açıklamış, bulunan hataların düzeltilmesi rica etmiş ve Ülgün adını koyduğunu anlatmıştır:

Sıbyanlar içindir *për fmi* ***fayda*** *dobi* ***var elbette*** *ka*
Hatıra *në hatër* ***kalmak*** *me mbet* ***manasını istersen*** *ne da*
Teshil olunmak *mu ba kallaj* ***vezin*** *terezit* ***vardır*** *i ka*
...
Her kim ki *kushda* ***görsün*** *ta shof* ***yanlış*** *gabim* ***hem de*** *gan* ***hata***
Hem ıslah itmektir *mej gadit* ***çok eylerim*** *shum i baj* ***rica***
…
Buna *kti* ***takıldı*** *ju njit* ***ad*** *emni* ***Ülgün oldi*** *ju ba*
Tertib eden *ai qi e sajan* ***Ulgün muhaciri Ali Rıza***

Bu şiirden sonra, 243-244 sayfalarında sözlüğü hazırlama sebebini anlatan "Sebeb-i nazm-ı kitap" adlı şiir bulunmaktadır. Bu şiirde, 1314 yılında İşkodra'dan bir maarif memuru mektepleri denetlemek için Leş kasabasına geldiği ve o sırada İşkodra'da sular taştığından Leş kazasında iki-üç gün mecburen kaldığı, 1295 yılında arzu vezni ile Arnavutçaya tercüme ettiği Huda Rabbim, Mevlud-i Şerif ve Mecmuatu'l-ahval eserleri gördüğünde bunları kim yazdığını sorduğu, Hafız Ali Ulqinaku tarafından "bu dai" cevap verildiği, o zaman söz konusu memur Eski dilden Türkçe-Arnavutça bir lügat yaparsan çocuklar çok istifade edeceği söylediği ve iki-

üç gün ısrarları üzerine Hafız Ali Ulqinaku Türkçe-Arnavutça sözlüğünü hazırlamaya başlayıp bitirdiği belirtilmektedir.

245 sayfasında Tarih-i kitap adlı bir şiir bulunmaktadır. Bu şiirin başında *Bedi'ül-Mukattar* manzum sözlüğün yazıldığı *fâilâtün / fâilâtün / fâilâtün / fâilün* aruz vezni yer almaktadır. Şiirde bu kitabın 16 Şaban 1314 tarihinde çarşamba günü yazılmasına başlandığı ve aynı yılın zilhicce ayının üçünde, salı günü tamamlandığı, Sultan Reşat zamanında tab olunduğu belirtilmektedir.

Bu şiirden sonra, 246-250 sayfalarında birden dokuz yüze kadar Arnavutça temel sayıları verilmiş ve Arnavutçadaki sıralama sayıları, sıfatlar ve zamirlerin eril ve dişil biçimleri örneklerle anlatılmıştır.

1.1.2.6.2. Acibü'l-manzar

Tez çalışmamızın konusu olan bu sözlük, *Ülgün* eserinin 251-1164 sayfalarında yer almaktadır. Aşağıda ayrıntılı bir şekilde ele alınacaktır.

1.1.2.6.3. Garibü'l-mebsar

Arnavutça – Türkçe bir sözlüktür. Arap alfabesine göre hazırlanmıştır. Ülgün eserinin 1167-1334 sayfalarında yer almaktadır. Toplam 168 sayfadan ibarettir.

Bu sözlüğün de her sayfasında iki sütun ve her sütununda Arnavutça sözcüklerin Türkçe karşılıkları verilmiştir. Madde başı sayısı 5021'dir. *Acibü'l-manzar* sözlüğündeki madde başı sayısına göre bu kadar az olması, isimler ve fiillerin çekimlendiklerinde ortaya çıkan şekillerini madde başı yapmamasından kaynaklanmaktadır. Fiillerin çekim sırasında çıkan şekilleri ve örneklerde tekrarlanan biçimleri çıkarıldığında bu sözlüğün madde sayısı 4000'e inmektedir (Luli – Dizdari, 2005).

1.2. *Acibü'l-manzar* Adlı Türkçe-Arnavutça Sözlüğü

Acibü'l-manzar Arap alfabesiyle yazılan ve Arap sözlükçülüğü anlayışına göre hazırlanan Türkçe-Arnavutça sözlüklerin en büyüğü ve en düzenlisidir.

Hangi yıl yazıldığı tam olarak bilinmemektedir. Ancak *Acibü'l-manzar*'ın içinde bulunduğu Ülgün eserinin Arapça mukaddemesinde Hafız Ali Ulqinaku'nun 5 Mayıs 1897 (3

zilhicce 1314) tarihinde tamamladığı *Bedi'ül-Mukattar* adlı manzum Türkçe-Arnavutça sözlüğü bitir bitirmez birkaç dostlarının sözcüklerin anlamları daha kolay bulunması için alfabe sırasına göre bir sözlük hazırlamasını emirleri üzerine *Acibü'l-manzar* adlı Türkçe-Arnavutça sözlüğünü hazırlamaya başladığı belirtilmektedir. Bundan haraketle bu sözlüğün 1898 yılında hazırlandığı söylenebilir

*Acibü'l-manzar***,** 914 sayfadan oluşmakta ve her sayfasında iki sütun ve her sütunun içinde siyah rengiyle Türkçe sözcükler ve kırmızı rengiyle Arnavutça karşılıkları bulunmaktadır. Sütunlardaki sözcük sayısı genellikle 16, bazen de 17, 18 ve 19'dur. Bu tez çalışmasında incelenen bölümde (elif-şın) 16.570 madde başı bulunmaktadır.

Sözlüğün bu kadar hacimli olması, yazarın birden fazla anlamı olan sözcüklerin her anlamı, bazı sözcüklerin farklı imlalarının her birini ve bir sözcüğün çekim sırasında ortaya çıkan şekillerini madde başı yapmasından kaynaklanmaktadır (Hamiti, 1998). Sözlükte bir eylemin mastar biçimiyle beraber çatılarda kip, şahıs, olumsuz, soru ve ek eylem ekleri ile çekimli biçimleri madde başı yapılmıştır. Aynı zamanda adların çekimli biçimlerini, edatlar, bağlaçlar, ekler ve bazı ifadeler madde başı yapmıştır. Sözlükte tüm madde başı türleri ile ilgili *Sözlükçülük Açısından Acibü'l-Manzar* bölümünde ayrıntılı bilgiler verilmiştir.

*Acibü'l-manzar'*ın bir diğer nüshası da bulunmaktadır. Bu nüshası da el yazmasıdır ve Arnavutluk Devlet Arşivi'nde bulunmaktadır (Drejtoria e Përgjithshme e Arkivave, Arkivi Qendror Shtetëror (AQSH), Fondet Personale, A-C, Fon no. 25, Hafız Ali Ulqinaku, Dosya no. 5, Fjalor turqisht-shqip i hafiz Ali Ulqinakut). 435 sayfadan oluşmaktadır. Her sayfasında iki sütun ve her sütununda üst kısmında "tr" yazıldığı Türkçe sözcükleri cedveli ve "ar" yazıldığı Arnavutça karşılıkları cedveli bulunmaktadır. Sütunlardaki madde başı sayısı, sayfadan sayfaya 20 ile 26 arasında değişmektedir. Bu nüshada fiillerin çekim sırasında çıkan tüm şekilleri verilmemiştir. Bu nedenle de esas nüshasından daha küçüktür.

Bu nüshaının imlası, bu tez çalışmasında esas alınan nüshasının imlasından farklıdır. Yazarın Arnavutça Elifbasında kullandığı imla, bu nüshasında kullanılmıştır.

1.2.1. *Acibü'l-manzar*'ın Dil özellikleri

Hafız Ali Ulqinaku, *Acibü'l-manzar* adlı Türkçe-Arnavutça sözlüğü dönemin standart dil varyantına göre hazırlamaya çalışmıştır. Ancak sözlükte Arnavutluk'ta konuşulmuş Türkçenin

özellikleri görülmektedir. Rumeli Türk Ağızları kunusunda ilk sistematik çalışmalar ve Arnavutluk'taki Türkçe ile ilgili ilk incelemeler yapan Gyula Németh (1983), Arnavutluk'ta konuşulmuş Türkçenin Batı Rumeli Türkçe ağızlarına dâhil olduğunu tespit etmiştir. 1961 yılında Arnavutluk'ta konuşulmuş Türkçeyi özel olarak ele aldığı "Traces of the Turkish Language in Albania" adlı çalışmasında da bu görüşü pekiştirmiştir. Németh'e göre Batı ve Doğu Rumeli ağızlarını birbirinden ayıran sınır, Tuna'nun yanındaki Lom'dan doğuya doğru uzanır, güneyde Vraça, Sofya ve Samokov'dan doğuya gider, buradan batıya yönelip Köstendil'in güneyine döner. Bulgaristan dışında büyük alanları kapsayan Batı Rumeli ağızı, Rumanya'da Tuna'nın öte yakasında devamı çok azdır, ancak kuzeyde Adakale, Makedonya ve Bosna da içine almaktadır. Arnavutluk da bu sınıra dâhil edilmiş, çünkü burası Türk diyalektleri konuşulmuş yerlerdendir. (İğci, 2018).

Batı Rumeli coğrafyası ile ilgili çalışmalar yapan Friedman (1982), Mollova (1996) gibi araştırmacılar, Gyula Németh'in sınıflandırmanın esas dayanaklarına göre yapmışlardır.

Batı Rumeli Türkçesi ağızlarının özellikleri de Eckmann (1960), Friedman (2002) , Günşen (2008), Gülsevin (2017; Kartallıoğlu, 2017) gibi Türkologlar tarafından Gyula Németh'in çalışmalarında verdiği tarife göre işlenmiştir. Németh'e (1983) göre Batı Rumeli ağızının özellikleri şöyledir:

1. Batı ağız alanında Doğu Rumeli ağızlarının son seslerinden *ı, u, ü* sesi çok heceli sözcüklerde yalnız *i* biçimindedir: *alti, güni, buni, vurdi*.

2. Geçmiş zaman eki yalnız -miş biçimindedir: tek varyantlıdır: *yazılmamiş, varmiş, oturmiş*.

3. Doğu Rumeli ağızlarındaki *i* sesinin ilk ve kapalı hecede değil, belli durumlarda kurallı olarak *ı* biçiminde olur: *rengımi, dengımi, bizım, elında.*

4. Eski Türkçe *ö, ü* seslerinin *o* ve *u* ile karşılanması yaygındır: *böyle (böyle), soz (söz), yuru- (yürü-)*.

5. *a/e* varyantlı bazı ekler, her zaman büyük ünlü uyumuna uymazlar: *taşler, yaşler, olursem, yaparseler*.

6. Eski Osmanlıca *ö* sesi, Batı Rumeli ağızlarında sık kullanılan belli birtakım kelimlerde ü, w, u olur: *dün- (dön-), ül- (öl-), küpri (köprü), ürdek (ördek).*

7. Eski Türkçede iki ünlü arasında, ünsüz önünde ve sonda bulunan *g* sesi, Batı Rumeli'de korunmuştur: *begen- agaç, eger, beg*.

8. Batı Rumeli ağızının en önemli karakteristik özelliği olan şimdiki zaman eki, *y* biçimindedir: *sevey, aglaysın, bakay, tutmay.*

1.2.2. İmla Özellikleri

Hafız Ali Ulqinaku, Arap alfabesinde bulunmayan Arnavutça sesleri için bazı Arap harflerine bazı işaretler ekleyerek bir grafik sistem geliştirmiştir. Geliştirdiği harfler şunlardır:

چ ç, ح٠ c, ڇ nx, ڕ rr, ژ zh, گ gj, ڭ ŋ, ك nd, ك nj, ڵ ll ve وَ y

Arnavutça için geliştiriği bu harflerden چ ç, ڕ rr, ژ j, گ g, ڭ ŋ,ك y, ڵ kalın L ünsüzleri Türkçe kısımları için de kullanmıştır. Burada göze çarpan en önemli özellik, Türkçe tek başına bir harf olmayan kalın l ünsüzü ve Türkçede hiç olmayan rr ünsüzü özel birer işaretle gösterilmesidir. Bu da Arnavutçadaki bu iki üzsüzün tek başına birer ünsüz olması ve onlara denk gelmesinden kaynaklandığı söylenebilir. Çok az sözcükte kullanmakla birlikte Türkçe kısımlarında "y" ünsüzü için ك işareti de kullanılmıştır.

Ünlülerin yazlışı için de hem Türkçe hem de Arnavutça kısımlarında aynı imla kullanmıştır. Yalnız Türkçede "ı" ünlüsüne yakın olan Arnavutçadaki "ë" ünlüsünü ötre (ُ) ile yazmıştır. Arnavutçadaki uzun a, i, u, o ve y ünlüleri med ile gösterirken, uzun e ünlüsünü ise hemze ile göstermiştir. Örneğin, چ ٔآ *ēc.*

Acibü'l-manzar'da *ö* sesine rastlanmamaktadır. Kosova Türk ağızlarında da ö sesi kullanılmamaktadır (Canhasi, 2009).

Aşağıda *Acibü'l-manzar'*da Türkçe kısımlarında kullanılan ünlülerin yazılışı verilmiştir.

Ünlüler	**Ön sesler**	**İç seslerde**	**Son seslerde**
A	Medli elif (اٰ)	Üstünlü elif (ا), Üstün (َ), Üstünlü he (ہَ)	Üstünlü elif (ا)
E	Üstünlü elif (آ)	Üstün (َ)	Üstünlü he (ہَ)
I	Esreli elif ve ye (اِيـ)	Esre (ِ)	ye (ى) harfi
İ	Esreli elif ve ye (اِيـ)	Esre (ِ), Esreli ye (يِ)	ye (ى) harfi Medli ye (ىٖ)
O	Üstünlü elif ve medli vav (آ ـوٗ),	Üstün ve cezimli vav	Üstün ve cezimli vav

	Üstünlü elif ve vav (اَو)	(وَ ◌َ) Ötre (◌ُ)	(وَ ◌َ)
u	Ötreli elif ve vav (اُو), Ötre ve vav (وُ), ötreli elif (اُ)	Ötre ve vav (وُ◌) Ötre (◌ُ)	Ötre ve vav (وُ◌)
ü	Ötreli elif ve üstün gibi çizgili vav (اُوَ), ötreli elif (اُ)	Ötre ve vav (وَ◌ُ), Ötre (◌ُ)	Ötre ve vav (اُ وَ),

Tablo 1. Türkçe ünlülerin yazılışı

1.2.2.1. İmlası Farklılaşan Sözcükler

Acibü'l-manzar'da bir sözcüğün birden fazla, hatta ikiden fazla farklı bir imla ile gösterilmesi olayına sık sık rastlanmaktadır. Bunlar bir imla özelliğidir.

Dut دُوتْ (701) - Dud دُودْ (701)

Bulut بُلُوتْ (535) - Buluṭ بُلُوطْ (535)

Ağır اَغِيرْ (326) - Ağır اَغِرْ (326)

Ağla- اَغْلَهْ (326) - Ağla- اَغْلَا (326)

Ürtilü اُوَرْتِلُو (389) - Ürtilü اُوَرْتِيلُو (389)

1.2.2.2. Birden fazla biçimli sözcükler

Acibü'l-manzar'da bazı sözcüklerin birden fazla biçimde yazılması durumlarına sık sık rastlanmaktadır:

bıŋar (570) – buŋar (551) – pıŋar (603) , pambuḳ (591) - panbuḳ (598), puşı (601) - puşu (420), tegirman (603) – degirmen (695), ayu (453) – ayi (453), içeru- içeri (456), içun (458) - için (459), balıḳ - baluḳ (513), açuḳ (269) - açıḳ (270).

1.2.3. Ses Olayları

Acibü'l-manzar'da bazı sözcüklerin hem dönemin standart dil varyantına hem de Arnavutluk'ta konuşulan Türkçe varyantına yazıldığına rastlanmaktadır. Örneğin, ürtilü – ürtili. Bu kapsamda yalnız Arnavutluk'ta konuşulan Türkçe varyantına göre yazılan sözcükleri ele alınacaktır.

Sözcük sonundaki *ı, u, ü > i*

Bu değişim, sözlükte bazı örenklerde (◌̣), bazı örenklerde de (◌̇) işaretleriyle gösterilmektedir:

oranli (387), baḳışıḳli (637), teze oġli (612), çırpındi (647), ürti (389), çıḳındi (652), dükendi (710), süpüründi (739).

i > ı değişimi

İlk ünlüden sonra gelen *i* sesi *ı* sesine dönüşmekte:

almamişıḳ (353), istenılmiş (294).

ö > o değişimi

Bu ünlü değişimi Batı Rumeli ağızlarında yaygındır. *Acibü'l-manzar*'da ö sesine hiç rastlanmamaktadır:

soyletdüŋ (759), oyle (441), boyle (563), şoyle (772), solpuḳ (sölpük - 755).

ö > ü değişimi

ülmezler (329), üpdirmek (372), sükdi (754), sügmek, bülişmek (562), üdemeyecek (386), düker (708), ügut ~ öğüt (422), ürgu ~ örgü (391), düşenur ~ döşenür (694).

ö > u değişimi

ukuz – öküz (423), uŋredılmiş - öğretilmiş (418), Uksuruk - öksürük (420), Uksu – öksü (420), Ukse – ökse (420), Uŋlemek (421), Ulçu – ölçü (426), udunc~ödünc (386).

ü > u değişimi

burunmek – bürünmek (544), buge – büğe (553), uzum – üzüm (698), geturici (370), üzgun (396), gun (587), ṭuṭun – tütün (514), uşut-dı (401), guzel (417), uŋletmek - ünletmek (421), ust – üst (398).

u > o değişimi

Oġur (408), Oġraşdırmaḳ (409), Oġramaz (409), Oġrı -uğru (410), Oğladı (410), Olaşmaḳ (424), Olanmaḳ (425).

o > u değişimi

uyun (447), uyuncaḳ (447), uyunbāz (447), uyuncı (447), aḳurda (332).

u > ü değişimi

Sözlükte bu ünlü değişimi çok az sayıda örenklerde saptandı:

ürüş - vuruş (392), üzlaşdırmaḳ (396), üzlaşılmaḳ (396), üzlaşmaḳ (396), ümmaḳ (433).

e > i değişimi

irgen – erken (462), irgin -ergin (462), , ilul – eylül (483), inişte – enişte (392), İrduḳ (471).

a > e değişimi

ermaġan - armağan (285), estar - astar (291), estarlamaḳ - astarlamak (291), eŋirmek - aŋırmak (344), eŋirma - aŋırma (344), uşek - uşaḳ (399), eŋiz -aŋız (344).

ı > a değişimi

arġatlar – ırġatlar (280), kaġat – kağıt (677).

u > a değişimi

Bu ünlü değişimi, sözlükte yalnız buğday sözcüğünde görülmektedir:

baġday (528)

ı > u değişimi

uḫlamaḳ - ıhlamak (385), uḫlamur - ıhlamur (385)

Yuvarlak ünlü u / ü kullanımı

Acibü'l-manzar'da son seste yuvarlak ünlü kullanımı bulunmaktadır:

benüm (539), senüŋki (747), alsunlar (351), alışmadum (352), aŋlayabilürler (335), işlenür (473), ḳapu (690), ısluḳ (297), esmerluḳ (298), aġuzluḳ (323), evlü (431), bellü (534).

***-miş* ekinin tek varyantlı olması**

Bu ek, Batı Rumeli Türkçesinde sadece -miş şekliyle kullanılır. -miş ekinin bu tek varyantlığı hem Batı Rumeli, hem Kuzeydoğu hem de Doğu Anadolu ağızlarında görülmektedir (Gülsevin, 2015). *Acibü'l-manzar'*da da yalnız -miş şekliyle geçmektedir:

atulmişız (258), acıḳmamişız (262), artdırmişız (279), ısınmışık (301), unutmişsuŋuz (435), inanmişsuŋuz (488), ışlanmişum (315), aldatmamişum (349), aldanmişdı (350), utandırmişdı (374), oḳumişdı (415), bulunmişdı (559).

-*ıl* fiilden fiil yapım ekinin kalın ünlülü olarak kullanılması

Bölge ağızlarında -*ıl* fiilden fiil yapım eki çoğu zaman ince ünlülü bazen de kalın ünlülü olarak kullanılmaktadır (Eckmann 1962'akt. Boz,). *Acibü'l-manzar*'da ise çoğunlukla (ڵ) kalın L harfiyle gösterilerek kalın ünlülü olarak kullanılmıştır.

ezılmek (289), ekılmek (341), içılmedi (457), istenılmesün (467), işidılmedi (470), iledılmez (480), imrenılmesün (485), biçılmedi (518), bitirılmesün (566), çekılmez (654), üldirılmez (427), içılmek (457), sevılmez (760).

-*ma* fiilden fiilden yapım ekinin kalın ünlülü olarak kullanılması

*Acibü'l-manzar'*da yalnız sözcük sonunda görülmekte ve (◌ٰ) işaretiyle gösterilmiştir:

egirma (338), üksürma (340), ekma (344), eŋirma (344), emma (364), ütma - ötme (378), üdema - ödeme (385), ürtünma - örtünme (388), üzma (398), üŋretma - öğretme (417), ügutma – öğütme (422), ülçma - ölçme (426), üldirma - öldürme (427).

g ünsüzünün korunması

Acibü'l-manzar'da g sesinin korunduğu birçok örnekte görülmektedir:

beg (528), begendüŋ (531), dügdirmek~ dövdürmek (708), çaġırmiş (636), uġur (408), ugremek (418).

g ünsüzünün düşmesine sözlükte yalnız **abeg** (**aġabeg**) sözcüğünde rastlanmıştır. Bu, Armavutçadaki Türkçe alıntılarda /g/'nin düştüğü örneklerden olduğu söylenebilir.

k ünsüzünün koruması

Sözlükte özellikle isim tamalanmasında k sesinin korunduğu görülmektedir:

şu ırluķı (462), yanak elmacıkı (361), ev avaķı (370), ḫiyār uçaķı (383), şu arıķı (281), iştiyāķum var (307), ķapu eşiki (308), çeşüm eşki (308), tarla egreki (338).

h ünsüzünün düşmesi

Acibü'l-manzar'da *h* sesinin düştüğüne yalnız bir örnekte rastlanmaktadır:

ıçķırmaķ (457).

v ünsüzünün düşmesi

Sözlükte v ünsüzünün düşmesine yalnız aşağıdaki sözcüklerde görülmektedir:

tauķ epiki (253), dalkauķ (337), arnaud (282), arnaudça (282), arnaudluķ (282).

Sözcük sonundaki *z* sesinin ötümsüzleşmesi

Acibü'l-manzar'ın çalıştığımız kısmında, bu durum yalnız ḫoros madde başında görülmektedir. Ancak sözlükte *ḫoroz* varyantı da bulunmaktadır.

ḫuros, ḫuroscık, ḫuroslanmaḳ (680).

p > b değişimi

tebsinmek (606), tebsi (606), uzanub (546), batrik (527), bādincān (498), bazar (501), bazarlaşmaḳ (501), başa – paşa (504), but - put (515).

g > y değişimi

bineceyiz (578), īy - ig (453), egerti – eyerti (471), üyle - ügle (441), üyke (), eyilme (342), eymek (344).

ḳ > ḫ değişimi

oḫşatmaḳ (385), uḫşanmaḳ (385), uyḫu (439), aḫsır-dı (282), aḫşam (281), aḫşamladı (281).

g > ŋ değişimi

uŋsimek – ögsümek (420), Üŋretmek - öğretmek (418), Uŋredılmek – öğretilmek (418), uŋmek – öğmek (421).

k > g değişimi

bragılmiş (520), bragındi (520), irgilmek – irkilmek (462), irgen – erken (462).

v > f değişimi

Bu ünsüz değişimi sözlüğün çalıştığımız kısmında yalnız bir sözcükte görülmektedir:

ḳıfılcım (384).

r > rr değişimi

Bu durum *Acibü'l-manzar*'da birkaç sözcükte görülmektedir. Burada *rr* sesinin çift ünsüz olmadığı, ancak Arnavutçanın *rr* ile yazılan *r* sesidir.

orrman, orrmanlar (391), burrun (523), burrunduruḳ (544),burrnaz (543),bārr (498).

Ek düşmesi

Sözlükte özellikle de isim tamlamalarının bazı örneklerinde tamlanan eki düştüğüne rastlanmaktadır:

el aya (359), ev yılan (440).

***y* yardımcı ünsüzünün hemze ile yazılması**

Sözlükte iki örnekte isim tamlamasında tamlanan ekini alan sözcükte ve bir örnekte belirtme durum ekini alan sözcükte y yardımcı ünsüzünün yerine hemze kullanıldığı görülmektedir:

tarlayi eker (337), altun suyi (347), et suyi (261).

Arnavutçadaki Türkçe Alınma Sözcükler

Sözlükte Arnavutçada bulunan bazı Türkçe alıntılara rastlanmaktadır.

artak – ortak (278), abeg – ağabey (251), bağşiş – bahşiş (507)

1.2.4. Dilbilgisel cinsiyet

Adları sınıflara ayıran ve birlikte kullanıldıkları sözcüklerle uyum ilişkisi gerektiren dilbilgisel cinsiyet kategorisi, Türkçede bulunmamaktadır. Arapça +{e}, Slav dillerinden +{içe} ve Batı dillerinden alınan +{es}, +{ör}, +{öz} gibi cinsiyet göteren biçimbirimler dil teması sonucunda Türkçeye dâhil edilmiştir (Kamacı-Gencer, 2020).

Acibü'l-manzar'da bazı sözcüklerde, özellikle de sıfatlarda, (Arnavutça etkisinden) dilbigisel cinsiyet kullanıldığı görülmektedir. Sözcüğün sonuna -(y)e ekleyerek yapılmaktadır:

biçimli - biçimliye (569), āzādli - āzādliye (286), eŋli - eŋliye (342), evli - evliye (432), dağli - dağliye (686), değerli - degerliye (695), deli - deliye (699), süsli - süsliye (753), oranli - oranliye (387), üfkeli - üfkeliye (413), oṭuraḳli - oṭuraḳliye (378), ḫizmetkār - ḫizmetkāre (679), başaḳcı - başaḳciye (501), iḫtiyār - iḫtiyāre (272), edepsiz – edepsize (273), beynsiz – beynsize (576), baḫtsız - bahtsize (519).

2. BÖLÜM

SÖZLÜKÇÜLÜK AÇISINDAN *ACİBÜ'L-MANZAR*

2.1. Sözlüğün türü

Sözlükler, herhangi bir dilin belli bir dönemde söz varlığını doğrudan ortaya koymaları bakımından çok önemli eserlerdir (Şahin, 2007). Türkçenin en eski sözlüğü, Kâşgarlı Mahmûd'un Dîvânu Lügâti't Türk adlı eseridir. Bu eser, Türk sözlükçüğünün en eski kaynağıdır ve bundan sonra Kâmûs-ı Türkî'nin yazıldığı döneme kadar tüm gerek manzum gerekse sözlük tertibindeki bütün yazma ve basma eserler, Arap sözlükçülük geleneğine göre yazılmıştır (Yavuzarslan, 2004). Türklerin Arapça sözlüklere yönelmesi, İslamiyet'e girdikten sonra İslam dininin dili olan Arapçaya büyük ilgi göstermiş olması ve gerek Kuran'ın ve hadislerin doğru anlaşılabilmesi gerekse Arap hâkimiyetinin güçlü olduğu bölgelerde bulunmanın getirdiği bu dili öğrenme ihtiyacından kaynaklanmaktadır (Şahin, 2004). Arap harfleriyle yazılan tüm Türkçe – Arnavutça ve Arnavutça – Türkçe sözlükleri de Arap sözlükçülük geleneğinde düzenlenmiştir.

Sözlüklerin hazırlanış amaçları, kullanım biçimleri ve taşıdıkları özellikler esas alınarak hem Batı'da hem de Türkiye'de sözlük türlerinin farklı sınıflandırılması yapılmıştır. Türkiye'de yapılan en eski sözlük sınıflandırılmasından biri, Doğan Aksan'ın sınıflandırmasıdır. Aksan, sözlükleri bir ya da birden çok dilin sözvarlığını ele alması bakımından, alfabetik sıradan hazırlanma bakımından ve ele alınan söz varlığının niteliğinin bakımından olmak üzere üç ana başlıkta sınıflandırmıştır (Aksan, 1982). Aksan'ın bu sözlük sınıflandırması, daha sonraki yapılan sözlük sınıflandırma denemelerine öncülük etmiştir. Aksan'dan sonra genellikle dil sayıları, alfabe düzeni ve genel sözlükler başlıkları kapsamında yapılan sözlük sınıflandırmalarında dillerin belirli bazı alanlarını içeren sözlük türleri (eş anlamlı kelimeler, argo kelimeler, yabancı kelimeler, deyimler, atasözleri vb.), kullanıcısına göre sınırlandırılan sözlükler (ilköğretim sözlükleri, lise sözlükleri, yetişkin sözlükleri vb.) ve belirli bir bilim alanı veya sanat dalına ilişkin terminolojik sözlükler, belirli bir yazar veya metinle sınırlandırılan sözlükler ve ebatına göre sözlükler gibi birtakım maddeler eklenmiştir (Akın, 2022).

Acibü'l-manzar'nın türü ile ilgili tespiti Sami Baskın'ın sözlük sınıflandırma ölçütlerine göre yapılması tercih edilmiştir. Sami Baskın, sözlük biliminin gelişimi ve Türkçe sözlükleri dikkate alarak sözlük türlerini şöyle sınıflandırmıştır (2012; Bekdaş, 2017):

Dil sayısına göre	Tek dilli sözlükler İki dilli sözlükler Üç ve daha çok dilli sözlükler
Maddelerin sıralanışına göre	Alfabetik sözlükler (*madde başının ilk harfinden itibaren alfabetik olarak dizilen sözlükler ve madde başının son harfinden itibaren alfabetik olarak dizilen sözlükler*) Tematik sözlükler (*Tematik-alfabetik ve Tematik-düzensiz*)
Kapsamına göre	Genel sözlükler Lehçe / ağız sözlükleri Dilin belli bir alanını kapsayan sözlükler (*eş anlamlı kelimeler, argo kelimeler, yabancı kelimeler, deyimler, atasözleri vb.*) Kullanıcıya göre sınırlandırılmiş sözlükler (*ilköğretim sözlükleri, lise sözlükleri, yetişkin sözlükleri vb.*) Belli bir bilim dalı ya da sanat alanına ait terim sözlükleri Belli bir yazar ya da metin ile sınırlandırılmış sözlükler Belli bir dönemi ele alan tarihsel sözlükler
Boyutuna göre	Standart sözlükler Söz varlığı sınırlandırılmış küçük sözlükler Fasikül sözlükler Cep sözlükleri Özel biçimli sözlükler (*DVD, web tabanlı veya özel baskı sözlükler vb.*)
	El yazması biçimindeki sözlükler

Yayımlanma biçimine göre	Matbu sözlükler e-kitap biçimindeki sözlükler Çevrim içi sözlükler Elektronik sözlükler (*hesap makinesi biçiminde olan sözlükler, avuç içi sözlükler vb.*) Taşınabilir (*CD-ROM, DVD vb.*) sözlükler
Kullanıcıların durumuna göre	Dilbilimcilerin veya uzmanların sözlükleri Okur-yazar olan yetişkinlerin sözlükleri Öğrencilerin ana diline ait okul sözlükleri Yabancı dil öğrenenlerin sözlükleri
Kullanım amacına göre	Bir kelimenin o dildeki anlamı ve diğer kelimelerle ilişkisini vermek amacıyla hazırlanmış sözlükler Çeviri amaçlı sözlükler Eğitim amaçlı sözlükler Kelimelerin gelişimini incelemek amacıyla hazırlanmış sözlükler Etimolojik sözlükler
Kaynak dil ve hedef dil arasındaki ilişkiye göre	Tek yönlü sözlükler Çift yönlü sözlükler Çok yönlü sözlükler
Maddelerin açıklanış biçimine göre	Madde başlarını tanımlayan sözlükler Madde başını tanımlayıp tanıklar sunan sözlükler Madde başını açıklamadan tek sözcükle karşılayan sözlükler (eş anlamlılar, zıt anlamlılar, iki dilli sözlükler vb. olabilir)
Dil kurallarını açıklamasına göre	Dil bilgisi kurallarını açıklamayan sözlükler Dil bilgisi-sözlük biçiminde hazırlanmış sözlükler

Tablo 2. Sami Baskın'a göre sözlük türleri

Bu tabloda verilen bilgilere göre Hafiz Ali Ulqinaku'nun *Acibü'l-manzar* adlı Türkçe-Arnavutça Sözlüğünün özellikleriyle ilgili şunlar söylenebilir:

Türkçe-Arnavutça iki dilli bir sözlüktür.

Alfabetik sözlükler, madde başının ilk harfinden itibaren alfabetik olarak dizilen sözlükler ve madde başının son harfinden itibaren alfabetik olarak dizilen sözlüklerdir. Son harfine göre düzenlenen sözlükler, Aksan (2007) ve Zengin (2009) *tersine sözlük*, Memoğlu (2006) *ters sözlük* ile Gemalmaz (Gemalmaz vd., 2004) ve Alyılmaz (2004) *ters dizim* adlarıyla adlandırılmıştır (Kuş, 2015). Alyılmaz'a göre, ters dizim sözlükleri aynı kavram alanı içinde yer alan aynı kök, köken ve gövdelerden türetilmiş kavram işaretlerini belirleyerek Türkçenin köken bilimi çalışmalarına kaynak oluşturmaktadır (2004'akt. Kuş, 2015, 112).

Acibü'l-manzar, alfabetiktir ve Arap alfabesine göre düzenlenmiştir. Madde başları ilk harfinden itibaren sıralanmış ve çekim sistemi kullanılmıştır.

Türkçe açısından genel bir sözlüktür, Arnavutça açısından ise ağız sözlüğüdür. Yani Karadağ Arnavut ağzıyla hazırlanmıştır.

Boyutuna göre standart ölçülerde bir sözlüktür.

El yazmasıdır.

Arnavutların Türkçe öğrenebilmeleri için hazırlanmış bir dil bilgisi-sözlük olduğu için yabancı dil öğrenenlerin sözlükleri grubundandır.

Kullanıma göre eğitim amaçlı bir sözlüktür. Bu sözlük, Arnavutluk'taki mekteplerde Arnavut öğrencilere Türkçe öğretmek amacıyla hazırlanmıştır.

Kaynak dil ve hedef dil arasındaki ilişkiye göre tek yönlü bir sözlüktür. Türkçe ve Arnavutçadır. Sözlük kısmını oluşturan sözcük listelerinde kaynak dil Türkçe, hedef dil Arnavutça biçiminde düzenlenmiştir.

Maddelerin açıklanış biçimine göre madde başını açıklamadan tek sözcükle karşılayan bir sözlüktür. Yani Türkçe kelimelerin bire bir Arnavutça karşılığı verilmiştir. Birden fazla anlamı olan Türkçe kelimelerin düzenlenmesinde ise her anlamı ayrı bir madde başı olarak yazılmıştır.

Dil kurallarını açıklaması bakımından dil bilgisi kurallarını açıklamayan sözlüklerdendir.

2.2. Bütün yapı

Bütün yapı, sözlüğü oluşturan bölümlerin tümüdür. Kapak sayfası, içindekiler, sözlüğün kullanım bilgisi, sözlüğün ana bölümü olan sözcük listesi, bütüncül yapı içinde bulunan görseller, grafikler, sayfa numaraları, etiketler, kaynakça, dil bilgisi kuralları, haritalar, ölçü

birimleri, sözlüğün arka kapağı ve sözlüğün türüne göre değişecek daha birçok bölümlerden oluşmaktadır. (Aslan, 2015)

2.3. Bütüncül yapı

Bütüncül yapı, sözlük hazırlayıcısı ve kullanıcısının bir kaynak kitabın içindeki bilgileri bulmasını sağlayan genel liste yapısıdır. Sözlüklerdeki merkez bileşeni oluşturan sözcük listesi tematik, kronolojik, sıklık, alfabetik vb. şeklinde sıralanabilir. (Hartmann ve James, 2002). Sözcük listesindeki sözlük madde başları ve bu madde başları arasındaki ilişkiler sözlüğün amacı ve hedef kitlesine göre düzenlenmelidir (Svensen'den akt. Aslan, 2017).

Acibü'l-manzar'daki sözlük listesi, 914 sayfalıktan oluşmakta ve madde başları alfabetik sıralamasına göre düzenlenmiştir. Tüm sayfalarının sayfa numaraları verilmiştir. Sözlüğün her yaprağında iki sayfa, her sayfada da iki sütun ve her sütunun içinde kırmızı rengiyle Türkçe sözcükler ve siyah rengiyle Arnavutça karşılıkları bulunmaktadır. Sütunlardaki satır sayıları 16-19 arasında değişmektedir. Sayfa numaraları ise çift sayılar sayfanın sağ tarafına, tek sayılar sol tarafına konumlandırılmıştır.

2.3.1. Madde Başı Düzenlenmesi

Sözlüklerde genellikle iki temel madde başı düzenlenmesi vardır. Birincisi, dünyada en yaygın olan madde başlarının sesletimine göre düzenlenen alfabetik sıralamadır. İkincisi ise madde başlarının anlamları ve bunlara göre sistematik veya tematik düzenlenmiş sistematik sırlamadır (Bergenholts ve Tarp, Svensen'den akt. Aslan, 2017).

Acibü'l-manzar'ın madde başı düzenlenmesi sözcük köklerinde yer alan harflere göre alfabetik şeklinde düzenlenmiştir. Yani Arap alfabesine göre düzenlenmiş ve madde başlarına sayfanın sağ kısmında yer verilmiştir.

Madde başından önce herhangi bir bölüm işareti kullanılmamış, ancak madde başları kırmızı rengiyle yazılmıştır. Çalışmamızda madde başlarının kalın olarak gösterilmesi tercih edilmiştir.

2.3.1.1. Madde Başı Seçimi

Madde başı seçimi, bir sözlüğün hazırlanmasına başlanmadan evvel titizlikle planlanması gereken çok önemli bir hususdur. Sözlüğün hedef kitlesi ve amacına göre farklılık göstermektedir. Günümüzde hazırlanan sözlüklerdeki madde başlarının seçimi bilimsel ölçütlerle yapılmaktadır. Ancak tarihi sözlüklerde bu yöntemin kullanması mümkün olmadığı görülmektedir. Sözlüğün mukaddemesinde madde başı seçiminin nasıl yapıldığına dair bilgi verilmişse madde seçiminde takip edilen yöntemi bulmak çok güçtür. Dönemin sözlüklerine ya da daha önce hazırlanan sözlükler hakkında araştırmalar yapılarak bu konuda bilgilere erişilebilir (Aslan, 2017).

Hafız Ali Rıza, *Acibü'l-manzar* adlı Türkçe-Arnavutça sözlüğü ve diğer iki sözlüğünü hazırlarken Türkçe-Arnavutça sözlüklerden yararlanmış olabilir, ancak bunu saptamak çok zordur. Mektebe giden Arnavut öğrencilere Türkçeyi öğretmek amacıyla ele aldığı *Acibü'l-manzar'de* Türkçe konuşmayı öğrenmek için gereken sözcükler ve fiiller seçip çekim sırasında çıkan şekilleriyle birlikte madde başı yapmıştır. Sözlükte bağlaç, edat, zamir, ünlem, ekler gibi işlevsel sözcükler ve kalıplaşmış ifadeleri de madde başı yapmıştır.

Hafız Ali Rıza, *Acibü'l-manzar*'da denizcilikle ile ilgili sözcüklere oldukça önem verdiği görülmektedir (Hamiti, 2021). Bunda babasının gemicilikle uğraşmasından etkili olduğunu söylenebilir.

2.3.1.2. Madde Başı ve Madde Başı Türleri

"Maddebaşı, maddenin başladığı yerdir ve maddede açıklanan sözcük ya da sözcük öbeğidir" (Hartmann ve James'ten akt. Aslan, 2017, 51).

Sözcüklerin farklı sözcük biçimlerine sözlükte madde başı olarak yer verilmesi, belli özelliklere ve kurallara yapılmalıdır. Çünkü sözcükler cümle içindeki yere, duruma ve zamana göre farklı biçimler alabilirler. Bu yüzden sözcüklerin farklı biçimlerini sözcükbirime indirgenmesi gerekmektedir. Yani sözcüklerin durum çekimli ve teklik biçimleri ve eylemlerin zaman, kip ve kişi çekimli değil mastar biçimleriyle sözlükte madde başı olarak yer verilmesi gerekmektedir. Bu duruma sözlükselleşme (lemmatization) denilmektedir (Atkins ve Rundell'den akt. Aslan, 2017). "Sözlükselleşme, sözcüğün bir dizi değişik biçiminin sözcükbirime (canonical form) indirgenmesi" örneğin çekimli biçimlerin mastara

indirgenmesidir. Sözlükselleşme, bir kalıplaşmış ifadenin (fixed expression) bileşenlerinden nasıl uygun bir maddebaşı seçileceği ve iki adlı bileşenlerin (binomial compounds) ilk veya son bileşenden hangisinin altında nasıl listeleneceği gibi daha geniş görevlerle bağlantılı olarak kapsamlı çözüm bekleyen bir problemdir" (Hartmann ve James'ten akt. Bilgin, 2019, 36).

*Acibü'l-manzar'*da bu kurallara uyulmadığı görülmektedir. Madde başlarının büyük bir kısmı sözcükbiçimlerdir. Hafız Ali Rıza Efendi, mektebe giden Arnavut öğrencilere Türkçe öğretmek veya Arnavutça öğrenmek isteyen Türk yetkilileri için hazırladığı bu iki dilli sözlükte yararlı, kolaylaştırıcı ve erişilebilirlik ilkeleri eses almıştır. Öğrenciler veya her türden kullancıların aradıkları sözcükleri metinlerde ya da konuşmalarda geçtiği biçimle sözlükte bulabilmelerini sağlamak amacıyla sözcükbiçimleri de madde başı yapmıştır. Sözlükte adların ve eylemlerin çekimlendiklerinde ortaya çıkan tüm biçimleri, edatlar, bağlaçlar, kalıplaşmış ifadeler ve hatta ekler madde başı yapılmıştır.

Acibü'l-manzar'de madde başı olarak yer verilen adların sözcükbiçimleri

Madde başı	**Tanım**
Eşigünden	Pej prakut
ḥırsızça	Hajnisht
Çobanca	Si barī
Deŋiz ḳıyası	Brek dētit
Birbiriyle	Me shoqi shoqin
Birle	Me nji
Benümkine	Tēmit
Benümki	E jemja
Zincirler	Varganj
Dünki	I djeçëm
Aġzunda	Në goj
Eşigünde	Në prak

Tablo 3. Acibü'l-manzar'de madde başında yer verilen sözcüklerin sözcük biçimleri örnekleri

Eylemlerin mastar, zaman, kip, kişi çekimli tüm biçimlerine madde başında yer verilmiştir. Bu şekilde de madde başı sayısı en çok eylemlerden oluşmaktadır.

Madde başı	**Tanım**
İstet-	Lyp **mechūl ise**
İstet-	Bāne me lyp **bir ise**
Istet-	Bāni me lyp **çok ise**
İstetdi	E bani me lyp
İstetmez	Nuk e ban me lyp
İstetmek	Mej bā me lyp
İsteduk	Lypum **mechūl ise**
İsteduk	E lypum **bir ise**
İsteduk	I lypum **çok ise**
İstedüŋ	Lype
İstedüm	Lypa
İstedi	Lypi
İstediŋüz	Lypët
İstediler	Lypën
İstedi mi	Ā lypi
İster	Lyp **yaḫūd** da
İster istemez	Dēmasda
İster ise	N'lypt **yaḫūd** ndasht
İsterüz	Lypim
İsterler	Lypin
İsterlerse	N'lypshin
İsterler mi	Ā lypshin
İsterüm	Lyp **yaḫūd** du
İstemedük	Nuk lypum **mechūl ise**
İstemedük	Nuk lypim **bir ise**
İstemedük	Nuk i lypim **çok ise**
İstemedük	Nuk dūm **mechūl ise**
İstemedük	**İ**Nuk dūm **bir ise**
İstemedük	Nuk i dūm **çok ise**
İster	Lyp **yaḫūd** da
İster istemez	Dēmasda
İstemedüŋ	Nuk lype
İstemedüm	Nuk lypa

İstemedi	Nuk lypi
İstemediŋüz	Nuk lypët
İstemedŋüz mi	Ā nuk lypët
İstemediler	Nuk lypën
İstemediler ise	N'mas paçin lyp
İstemediler mi	Ā nuk lypën
İstemez	Nuk lyp **yaḫūd** Nuk da
İstemez ise	N'mas lypt **yaḫūd** N'dasht
İstemezdük	Nuk lypshim
İstemezdüŋ	Nuk lypshe
İstemezdüm	Nuk lypshesh
İstemezdi	Nuk lypte
İstemezüz	Nuk lypim
İstemezmiş	Nuk'ish lyp
İstemezmişiz	Nuk patëm lyp **yaḫūd**
İstemezmişik	Nuk patëm lyp
İstemek	Me lyp **yaḫūd** Me dasht
İstemez ise	N'mas lypt **yaḫūd** N'dasht
İstemezdük	Nuk lypshim
İstemem	Nuk lyp
İstemeyecek	Nuk'a me lyp
İstemeyecekler	Nuk'an me lyp
İstenıldük	U lypum
İstenıldüŋ	U lype
İstenıldüm	U lypa
İstenıldi	U lyp
İstenıldiyse	N'qoft lyp
İstenıldiler	U lypën
İstenılmez	Nuk lypet
İstenılmez ise	N'mas u lypt
İstenılmezüz	Nuk lypemi
İstenılmesün	Mas t'lypet

İstenılmiş	İsht lyp
İstenılmiş ise	N’qoft lyp
İstenılmişiz	Jēmi lyp
İstenılmiş mi	Ā isht lyp
İstenılmek	Mu lyp **yaḫūd**
İstenılmek	Mu dasht
İstenılmeyor	Nuk pa lypet
İstenılmeyorlar	Nuk pa lypen

İstenılmeyecek	Nuk’a mu lyp
İstenilur	Lypet
İstenilurler	Lypen
İstenilur mi	Ā lypet
İstenılecek	Kā mu lyp
İste-	Lyp **mechūl ise**
İste-	Lype **bir ise** Lype
İste-	Lypi **çok ise**

Tablo 4: Acibü'l-manzar’da istemek eylemin mastar, zaman, kip, kişi çekimli örnekleri

*Acibü'l-manzar’*da çok az sayıda olsa da madde başında çekim ve yapım eklerine, bağlaçlara ve edatlara yer verilmiştir.

Madde başı	**Tanım**	**Örnek**
-ca	si	**meşelā insanca** si njiri
-de	në	**meşelā evde** në shpi
-dan	pej	**meşelā İstanboldan** pej Stamollit
-dür	isht	**meşelā benümdür** i jemi isht
-cıġız	vōcërr	
-cıḳ	vocër **yaḫūd**	
-cik	Vocër **çıġız gibi**	
-casına	sikurse	**meşelā adamcasına** sikurse njiri
idi	qe	**meşelā boyle idi** kështu qe

Tablo 5: Acibü'l-manzar’da madde başında yer verilen çekim ve yapım ekleri örnekleri

Madde başında yer verilen Farsça yapım eklerine de sık sık rastlanmaktadır.

Madde başı	Tanım	Örnek
-āsā	Si	**meşelā gül-āsā** si trandajfile
-efrāz	Përpjēt	**meşelā ser-efrāz** kry e përpjēt
-efrūz	Mej ndrit	
-ālūd	Përly **yaḫūd**	

Tablo 6: Acibü'l-manzar'da madde başında yer verilen Farsça yapım ekleri örnekleri

Madde başı	Tanım	Örnekler
ile	me	**meşelā bunuŋ ile** me kta
ilen	me	**meşelā bunuŋ ilen** me kta **ile gibi**
ise	n'qoft	**meşelā boyle ise** kështu n'qoft
oyle ise	āshtu n'qoft	
da	edhe **yaḫūd**	
da	Mā	**meşelā bu da** edhe ky **müẕekker ise, bu da** edhe kja **mü'enneş ise**
çunki	Masi	**meşelā çunki geldi** masi erdh

Tablo 7: Acibü'l-manzar'da madde başında yer verilen bağlaç örnekleri

Madde başı	Tanım	Örnekler
dek	dēri	**meşelā sabaha dek** dēri n'mjes
için	Për	**meşelā bunuŋ için** për kta **içün gibi**
beri	çysh	**meşelā çokdan beri** çysh kur

Tablo 8: Acibü'l-manzar'da madde başında yer verilen edat örnekleri

Sözlükte pekiştirme durumunda sözcük kökünün önüne gelen pekiştirme ünsüzlerinin (Şahin, 2006) de madde başı yapıldığı görülmektedir.

Madde başı	Tanım	Örnekler
ap+	fart	**meşelā apak** fart bardh
çep+	rreth	**meşelā çepçevre** rreth e rreth
bem+	fart	**meşelā bembeyaz** fart bārdh

*Tablo 9: Acibü'l-manzar'*da madde başında yer verilen pekiştirme ünsüzleri

2.4. Parçacıl Yapı

Parçacıl yapı, genel sözcük listesinin (bütüncül yapının) aksine madde başının yazım, sesletim, dilbilgisi, tanım, kullanım ve köken bilgisi gibi biçimsel ve anlamsal bilgileri hakkında ayrıntılı bilgi vermektedir. Birden fazla anlamı olan madde başının her anlamı için alt madde başı verilir (Hartmann ve James, 1998). Parçacıl yapı biçimsel ve anlamsal olmak üzere iki tür bilgi sunmaktadır. Parçacıl yapıda yer alan bu bilgilerin tümüne taban yapı denilmektedir. Taban yapıdaki biçimle ve anlamla ilgili bilgiler ise taban yapının alt yapılarıdır ve her ikisi çekirdek yapı adlandırılmaktadır (Aslan, 2020).

*Acibü'l-manzar'*da sözcük türüne göre değişmekle birlikte genel madde başlarının parçacıl yapısı şu şekildedir:

Madde	Tanım	Dilbilgisel bilgi	Örnek
Taŋ	Bardh		**meşelā taŋ yeri** vendi ngjir bardh
Alaca	Laraman	müzekker ise	
Alaca	laramane	mü'enneå ise	

*Tablo 10: Acibü'l-manzar'*da taŋ ve alaca madde başının parçacıl yapıları

2.4.1. Parçacıl Yapıda Biçimle İlgili Bilgiler

Parçacıl yapısındaki iki çekirdek yapıdan birini oluşturan biçimsel bilgiler, sözlüğün amacına ve hedef kitlesine göre değişmekle birlikte genellikle yazım bilgisi, sesletim bilgisi ve dilbilgisel bilgiden oluşmaktadır.

2.4.1.1. Yazım Bilgisi

Yazım bilgisi, belirli bir dilde yazım kurallarını düzenleyen normlar dizisi ve yazı düzeyinde dil birimlerini kodlamanın temelidir (Hartmann ve James, 2002, 104). *Acibü'l-manzar*, Türkçe sözcükler dönemin Osmanlı Türkçesi, Türkçe sözcüklerin Arnavutça karşılıkları ise Karadağ Arnavut ağzı esas alınarak hazırlanmıştır.

Acibü'l-manzar'da bazı sözcüklerin farklı yazılışlarına rastlanmaktadır. Örneğin *ortak* sözcüğü hem *artak* hem de *ortak* şeklinde yazılmıştır.

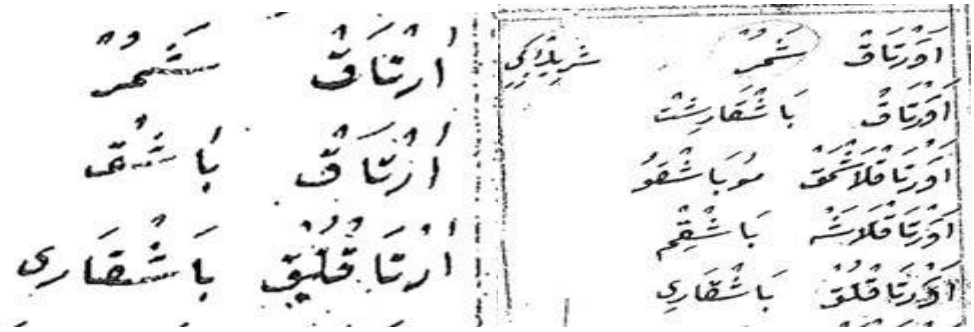

Kesit 1: Acibü'l-manzar'da ortak sözcüğün artak ve ortak yazılışı

2.4.1.2. Sesletim Bilgisi

Sesletim bilgisi, genellikle yazım biçimlerinin alfabetik sırasına göre sözcüklerin, deyimlerin ya da isimlerin sesletimi hakkında bilgi sunan bir tür referans çalışmasıdır (Hartmann ve James, 2002, 112).

Osmanlı Türkçesi ve Arap harfleriyle yazılan Arnavutça metinlerinde harflerin harekelenmediği durumda eğitim almamış insanların metinleri doğru okuyabilmeleri neredeyse imkânsızdı. Bu nedenle de *Acibü'l-manzar*'da bütün madde başları ve örneklerinin yazımında hareke kullanarak sesletim bilgisi verilmiştir. Aynı zamanda sözcük içerisindeki konumuna göre hem ince hem de kalın okunan harflerin ayrımı yapılmıştır. Örneğin Acibü'l-manzar'da "L" harfinin kalın şekli üstüne bir çıkıntı yaparak gösterilmiştir.

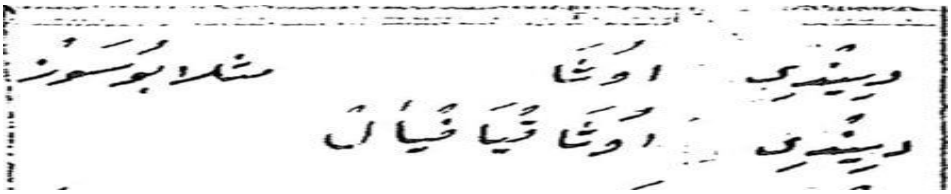

Kesit 2: Acibü'l-manzar'da madde başı ve örneklerinin yazımında hareke kullanımı

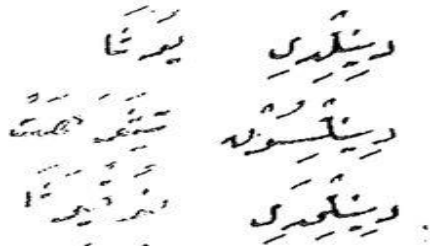

Kesit 3: Kalın 'L' harfinin yazılışı

2.4.1.3. Dil bilgisel bilgiler

Dil bilgisel bilgi, sözlük kullanıcısının sözlükte bilmediği ya da aramak istediği bir sözcük maddesine baktığında yararlanabileceği en temel bilgilerden biridir. Dil bilgisel bilgiler sözcüğün ait olduğu dilin yapı özelliklerine göre ya da sözlük türüne göre değişebilir. Bu bölümde dilden dile değişmekle birlikte genellikle sözcüğün çokluk biçimi, aldığı yapım ekleri, sözcük kökü bilgisi, eylemlerin geçişli/geçişsiz özellikleri vb. bilgileri yer almaktadır (Aslan, 2020; Erdoğan, 2018).

Acibü'l-manzar'da çok az sayıda madde başları içinde dil bilgisel bilgiler verilmiştir. Türkçe bir sözcüğün Arnavutça karşılığının hem eril hem de dişil biçimi olduğunda Arnavutça karşılık esas alınarak Türkçe sözcüğün tanımından sonra cinsiyet bilgisi, yani dil bilgisel bilgi verilmiştir.

Madde	**Tanım**	**Dil bilgisel bilgi**
Eski	I vjetër	müẓekker ise
Eski	E vjetër	mü'ennes ise
Çirkin	I keq	müẓekker ise
Çirkin	E keqe	mü'enneṣ ise

Tablo 11: Acibü'l-manzar'da madde başları içinde dil bilgisel bilgisi örnekleri

Sözlükte madde başı olan çekimli fiillerin Arnavutça eş anlamlıları alacağı nesnelere göre farklılık göstermektedir. Bu durumda Arnavutça eş anlamlıları baz alınarak Türkçe madde başının tanımından sonra eylemin alacağı nesnenin belirtili ve belirtisiz ile tekil ve çoğul olduğu gibi dil bilgisel bilgiler verilmiştir.

Madde	**Tanım**	**Dil bilgisel bilgi**
Işitmek	Me ndī	mechūl ise
Işitmek	Mej ndī	ma‘lūm ise
Çaġırmaduḳ	Nuk thirrëm	mechūl ise
Çaġırmaduḳ	Nuk e thirrëm	bir ise
Çaġırmaduḳ	Nuk i thirrëm	çoḳ ise

Tablo 12: Acibü'l-manzar'da çekimli fiil olan madde başları içinde dil bilgisel bilgi örnekleri

2.4.2. Parçacıl Yapıda Anlamla İlgili Bilgiler

Madde başının anlamıyla ilgili bilgiler, parçacıl yapıda bulunan çekirdek yapılardan ikincisini oluşturmaktadır. Bu bilgiler tanım, köken bilgisi, kullanım bilgisi, örnek ve çapraz gönderimden oluşmaktadır. *Acibü'l-manzar*'da bu bilgilerin düzenlenişi şöyledir: madde başı > tanım > örnek ve çapraz gönderimdir. Köken bilgisi yalnız bir yerde geçmektedir. Kullanım bilgisi ise bulunmamaktadır.

2.4.2.1. Tanım

Sözlüklerde en temel işlevi üstlenen tanım, sözcüğün, sözcük öbeğinin veya terimin anlamını veren başvuru kaynağının parçacıl yapısının bir bileşenidir. Kullanıcıların sözlükte anlamla ilgili bilgilere ulaştığı yerdir (Hartmann ve James, 1998; Erdoğan, 2020). Tanım, yalnızca sözlükbilim alanında değil; felsefe, mantık ve psikoloji başta olmak üzere hukuk, matematik, hatta sanat gibi pek çok alanda tartışılan ana kavramlardan biridir. Tüm bu alanlarda tanım konusu birbirinden farklı açıdan ele alınmiş, çünkü her alanın amacı, metodolojisi ve teorileri farklıdır (Gençer ve Yavuzarslan, 2020).

Sözlükler, amaç ve kapsamları doğrultusunda çeşitli tanımlama yöntemlerine başvurulmaktadır. Sözlükbilim literatüründe uygulanan sekiz tanımlama yöntemi tespit edilmiştir:

1. Analitik/İçlemsel tanımlama: sözcüğün ait olduğu sınıfı verip benzerlerinden ayrılan yönlerini açıklayarak başvurulan bir tanımlama yöntemidir. Bir başka ifadeyle sözcüğün 'içlem'ini, yani kavramın içerdiği ayırt edici özelliklerin bütününü ya da kavramın içeriğini vermeye dayanan bir tanımlamadır. Analitik yöntemle tanımlama süreci, tanımlananı en az bir ayırt edici özellikle birlikte tanımlanana en yakın üstanlam, yani üst kavramla belirtmeyi gerektirir. Burada üst kavram, tanımlananı içine alan sınıfı ifade eder. Ayırt edici özellikler ise aynı sınıf içindeki diğer unsurlardan tanımlananı ayıran özellikleri belirtir.

2. Sentez yoluyla/Kaplamsal tanımlama: analitik yöntemin aksine tanımlanan sözcüğün ait olduğu sınıf içindeki diğer ögelerle ilişkisine göre değerlendirilerek yapılan bir tanımlama yöntemidir. Başka bir ifadeyle sözcüğün gösterdiği nesne ya da kavramın bilinen diğer nesnelerle ilişkisinden söz ederek sözcüğün anlamı açıklamaktadır.

3. Tipikleşme yoluyla tanımlama: kavramın tipik özelliği verilerek yapılan bir tanımlama yöntemidir. Tipikleştirme yöntemi, tek başına kullanılmaz, başka bir tanımlama yöntemiyle, özellikle de analitik yöntemle birlikte kullanmaktadır. En belirgin özelliği, tanım içinde "genellikle, genel olarak" zarfının kullanılmasıdır.

4. Eş anlamsal tanımlama: sözcüğün eş ya da yakın anlamlılarına başvurularak tanımlanması, yani bir sözlükbirimin tanımı eşanlamlısı tarafından yapılmasıdır.

5. Kurala dayalı tanımlama: yalnız bağlaç, edat, zamir, ünlem gibi "işlevsel" ya da "görevli" sözcükler denilen sözlükbirimlerin kullanım bilgisini veya işlevini tanımlamasında kullanılan bir yöntemdir.

6. Dolaylı/İma yoluyla tanımlama: sözcüğün anlamını, sözcüğün de yer aldığı bir cümleyle, yani dolaylı bir şekilde vermesiyle yapılan bir tanımlama yöntemidir.

7. Düzanlamsal tanımlama: Genellikle alt kavramları sıralayarak yapılan bir tanımlama yöntemidir. Bu yöntem, anlam açıklamalarını örnekler üzerinden verdiği için "örneklendirme" ya da "örnek gösterme" olarak da adlandırılmaktadır.

8. İşari/gösterimsel tanımlama: Bir sözcüğü tanımlarken doğrudan o nesneyi göstermektir. Örneğin köpek sözcüğünün tanımını bir köpeği işaret ederek "Bu köpektir." diyerek yapmaktır. (Gençer ve Yavuzarslan, 2020: 399; Girişen, 2019).

Acibü'l-manzar'daki eş anlamsal, sentez yoluyla/kaplamsal ve analitik/içlemsel tanımlama yöntemleri kullanılmıştır. Sözlüğün hemen hemen tüm maddelerinin tanımı, eş anlamsal tanımlama yöntemiyle verilmiştir. Birden fazla anlamı olan sözcüklerin her anlamı için madde başı yapılmış ve Arnavutça eş anlamlıları verilmiştir. Bu durumda sözcükler çoğunlukla "yaḫūd" ibaresiyle birbirinden ayrılmıştır.

Madde başı	**Tanım**
Emcik	Çep
Emcik	Gjī
Emcik	Cīc
Taḥta bit	Kimç **yaḫūd**
Taḥta bit	Çimërr
Çatlamaḳ	Me plās **yaḫūd**
Çatlamaḳ	Me çā **yaḫūd**
Çatlamaḳ	Me kris

Tablo 13: Acibü'l-manzar'da eş anlamla tanım örnekleri

Sözlükte bağlaç, edat, zamir, ünlem, ekler gibi işlevsel sözcüklerin tanımında da maddenin kullanım bilgisini veya işlevini açıklamaya dayanan kurala dayalı tanımlama yöntemi değil, eş anlamsal yöntem kullanılmıştır.

Madde	**Tanım**	**Örnek**
A	Çud	**meşelā a bu mudur** A ky isht
ba- (ile)	Me	**meşelā ba-tapu** me tapi

Tā	Deri	**meşelā tā bayrama** Deri n'bajram
+den	Pej	**meşelā istanboldan** Pej Stamollit
+de	Në	**meşelā evde** Në shpi
O	Āj	**müẓekker ise**
O	Āja	**mü'enneş ise**
İle	Me	**meşelā bununŋ ile** Me kta

Tablo 14: Acibü'l-manzar'da işlevsel sözcüklerin tanım örnekleri

Sözlükte sentez yoluyla/kaplamsal tanımlama yöntemi ile yapılan çok az tanıma rastlanmaktadır. Tanımlar "Nji mndyr ……. (bir tür…….)", "nji soj …….. (…… soyundan biri)" gibi ifade kalıplarıyla verilmiştir.

Madde başı	**Tanım**
Çetari	Nji soj kumash
Çimçek	Nji mndyr gastare
Benc	Nji soy bārit qi dehj
Enginar	Nji mndur perime

Tablo 15: Acibü'l-manzar'da sentez yoluyla/kaplamsal tanım örnekleri

Analitik/İçlemsel tanımlama yöntemiyle yapılmış çok az sayıda tanım bulunmaktadır.

Madde	**Tanım**
Cırlayıḳ	Nji soj shpend qi quhet mete
Çır	Zak harabel
Çırıl	Zak harabel

Tablo 16: Acibü'l-manzar'da sentez yoluyla/kaplamsal tanım örnekleri

Burada tanımlanan Cırlayık sözlükbiriminin üst kavramı, yani cinsi "kuş türü" ve ayırıcı özelliği ise onu diğer kuşlardan ayıran tipik özelliği, yani "mete" adlandırmasıdır. Çır ve çırıl maddelerinin de cinsleri/sınıfları ve tipik özellikleri verilmiştir.

2.4.2.2. Köken Bilgisi

Köken bilgisi, sözlüklerde madde başlarında yer verilen temel bilgilerden biridir (Burkhanov'dan akt. Bilgin, 2019, 55). Sözcüğün kökeni, tarihi gelişimi, hangi dilden geçtiği, nasıl bir değişim gösterdiği ve son biçimine kadar ne tür biçimsel ve anlamsal süreçlerden geçtiği ile ilgili bilgiler sunmaktadır (Aslan, 2020).

Acibü'l-manzar'da bir sözcük dışında köken bilgisi bulunmamaktadır. *Harac* sözcüğünün "haraceden galat" ifadesiyle köken bilgisi verilmiştir.

Madde	**Tanım**	**Örnek**	**Köken bilgisi**
Harac	Dōli	**meşelā ḫāne beş biŋ guruş ḫaraç** Shpija pes mi grosh doli	ḫaraceden galat

*Tablo 17: Acibü'l-manzar'*da harac madde başının köken bilgisi örneği

2.4.2.3. Örnek

Başvuru kaynakları olan sözlüklerde madde başının özel biçimini veya anlamını daha geniş bir bağlamda, örneğin cümle içerisinde göstermek için kullanılan bir sözcük ya da söz öbeğidir (Hartmann ve James'den akt. Aslan, 2020, 164).

Sözlüklerde genellikle üç tür örnek bulunmaktadır. Birinci tür, birincil kaynaklardan doğrudan, bire bir alınan ve sözlük hazırlayıcısı tarafından herhangi bir müdahale yapılmayan alıntılar. İkinci tür, sözlük hazırlayıcısı tarafından alıntılanan örneklerin uyarlanmasıdır. Üçüncü tür ise sözlük hazırlayıcısı tarafından oluşturulan örneklerdir (Bergenholtz ve Tarp, Svensen'den akt. Girişen, 2020).

Acibü'l-manzar'daki örnekler madde tanımından hemen sonra yer almaktadır. Örneklerin hemen hemen hepsi yazar tarafından oluşturulmuş ve "meṣelā" kalıbı kullanılarak verilmiştir. Sözlükte verilen örneklerin önce Türkçes ardından Arnavutça karşılığı verilmiştir. Birden fazla anlamı olan sözcüklerin her anlamı madde başı yapılmış ve son anlamı verildiği maddeden sonra sözcüğün her anlamı için birbirinden "yaḫūd" ibaresiyle ayrılan örnekler dizilmiştir.

Madde	**Tanım**	**Örnek**
Dilim	Kalp **yaḫūd**	
Dilim	Kurm **yaḫūd**	
Dilim	Fele	**meṣelā Bir dilim ekmek** Nji kalp buk **yaḫūd Bir dilim baluk** Nji kurm peshk **yaḫūd Bir dilim kavun** Nji fele Pjepën

Tablo 18: Acibü'l-manzar'da örnek sunumu

Sözlükte verilen örnekler, yapı açısından çeşitlilik göstermektedir. Genellikle cümleler, birleşik fiiller ve ad tamlamasından örnekler verilmiştir.

Madde	**Tanım**	**Örnek**	**Örnek türü**
Ri'āyet	Sejdi	**meṣelā ri'āyet itmek** Mej sejdis	Birleşik fiil
Çırçır	Xhërxhër	**meṣelā ṣu aḳarken çırçır yapar** Toj rrjedh uji ban xhërxhër	Tam cümle
Çaput	Heshtak	**meṣelā gomlek çaputı** Heshtak kmishe	Ad tamlaması

Tablo 19: Acibü'l-manzar'da örnek türleri

Çok az sayıda olsa da ikileme, birleşik isimler ve çekimli isimlerden de örneklere yer verilmiştir.

Madde	Tanım	Örnek	Örnek türü
-den	Pej	**meşelā İstanboldan** Pej Stamollit	Çekimli isim
Dürüm	Pāl	**meşelā dürüm dürüm** Fish fish **yaḫūd dürüm dürüm** Pāl pāl **ḳat ḳat gibi**	İkileme
Zāde	Bīr	**meşelā ḫocazāde** Bir hoxhe	Birleşik isim

Tablo 20: Acibü'l-manzar'da diğer örnek türleri

2.4.2.4. Çapraz Gönderim

Çapraz gönderim, sözlük kullanıcısını yönlendiren, yani daha fazla bilginin sözlüğün başka bir yerinde bulunacağına işaret eden sözlükbilimsel bir terimdir. Çapraz gönderim, sözlük içi ve sözlük dışı olmak üzere ikiye ayrılmaktadır. (Bergenholtz ve Tarp'tan akt. Aslan, 2017, 85). Sözlük içi çapraz gönderimlerinin de iki türü vardır. Biri kullanıcıyı aynı madde başı içinde bir yere yönlendirir, diğeri ise sözlükteki başka bir maddeye yönlendirir. İlki madde içi çapraz gönderim, ikincisi ise madde dışı çapraz gönderim olarak adlandırılmaktadır. Madde içi çapraz gönderim parçacıl yapıya, madde dışı çapraz gönderim bütüncül yapıya, sözlük dışı çapraz gönderim ise sözlük kullanıcısını bütün yapının dışına götürür (Svensen'den akt. Aslan, 2017, 85-86).

Sözlükte yerden tasarruf etmeyi amaçlayan çapraz gönderim, genellikle madde başının tanımından sonra oklarla, simgeler gibi işaretlerle ya da sözcük veya sözcük kısaltmalarıyla gösterilmektedir.

Acibü'l-manzar'da yalnız sözlük içi çapraz gönderim örneklerine rastlanmaktadır. Çapraz gönderim örneklerinde hiçbir kısaltma, simge veya sembol kullanılmamıştır. Sözlükte tüm çapraz gönderim örnekleri standart olarak iki şekilde verilmiştir. Birincisi, madde başı olarak tek kiple altı kişi ekiyle çekimlenmiş bir fiilin diğer kiplerle çekim şekilleri verilmemiş, ancak diğer maddelere gönderimde bulunarak "diğer sigaları kıyas oluna", "sair sigaları kıyas oluna", "sair sigaları dahi kıyas oluna", "çekiş ve çekişmek sigaları ya'sız sebkat itmiş müracaat oluna" gibi cümleler kullanılmıştır. "sair sigaları kıyas oluna" gibi çapraz gönderimle belirli bir maddeye değil, söz konusu fiilin madde başı olarak verildiği farklı kiple çekimli biçimlerine gönderim yapılmaktadır.

İkincisi ise madde başı olarak verilen bir sözcüğün tanımından sonra söz konusu sözcüğün farklı biçimde yazılışı varsa o yazım şekline ya da eşanlamlısı olan maddeye "gibi" ifadesi ile gönderimde bulunmuştur.

Madde	Tanım	Gönderim
Rızā	Përvim	ḫuşnudluḳ gibi
Tümen	Parti	Alay gibi
Tegirman	Mulli	Degirmen gibi

Tablo 21: Acibü'l-manzar'da çapraz gönderim örnekleri

2.5. Dış Veri

Dış veri, sözcük listesinin yani bütüncül yapının dışında kalan diğer tüm bu yapılardır. Dış veri baş veri, iç veri ve son veriden oluşmaktadır. Baş veri, sözcük listesinin öncesindeki sözlük dilbilgisi, kaynakça, içindekiler, kısaltmalar, kullanım kılavuzu, ön söz vb. verileridir. İç veri, sözlük kullanıcısına yarar sağlayan ancak sözcük listesine içinde dâhil olmayan grafik görseller, haritalar, ansiklopedik bilgiler, dil bilgisel terimler vb. verilerdir. Son veri ise sözcük listesinin bitiminden sonra yer alan dizin, atasözleri, alıntılar, adlar vs. verilerdir (Aslan, 2020; 2017).

Acibü'l-manzar'da yalnızca baş veri bulunmakta, iç veri ve son veri ise bulunmamaktadır. Baş veri kısmı Ülgün başlıklı sert ön ve arka kapağı ve mukaddemesinden oluşmaktadır. Yukarıda zikredildiği gibi Acibü'l-manzar, Hafız Ali Ulqinaku'nun *Ülgün* adlı eserinin 251. sayfasından 1164. sayfasına kadar bulunmakta, yani *Bedi'ül-Mukattar* adlı Türkçe-Arnavutça ile *Garibü'l-mebsar* adlı Arnavutça-Türkçe sözlüklerinin ortasında yer almaktadır. Bu üç sözlüklerin ortak değerlendirilen bu mukaddeme, dört sayfadan oluşmakta olup Arapçadır. Ancak bugün bu mukaddemin yalnız son sayfasının bir parçası kalmış, diğer sayfaları yırtılmıştır. Neyse ki bu mukaddemenin Arnavutça tercümesi Lumo Skendo tarafından 1927 yılında Dituria dergisinde yayınlanmıştır (Skendo, 1927). Hafız Ali Ulqinaku, yukarıda verilen bu mukaddemede bu sözlüklerin hazırlanış sebeplerini ve serüvenini anlatmıştır.

3. BÖLÜM

ACİBÜ'L-MANZAR

METİN

-251-

Elif

A Çud **meşelā**

A bu mudur A ky isht

Āb Uj **şu gibi**

Ābād Gjithmon **dāim gibi**

Ābād Gadi **maʿmūr gibi**

Ābādanluḳ N'gaditun **Maʿmūrluḳ gibi**

Abaḳ Maz **kaymaḳ gibi**

Aba-maḳ Me i prit **men' itmek gibi**

Abandır-maḳ Me i nalu

Abandır-maḳ Me i rrëxu nur gunj

Abanla-maḳ Me hap shalet

Abanla-maḳ Me hap hapin

Aban-maḳ Me i kcy cipri

Abanoz Kulumri

Ābāni sharavet

Ābdār Njom **taze gibi**

Ābdār Ujc **yaş gibi**

Ābdārluḳ Njomsin

Abdāl Budall **avanaḳ gibi**

Abdāllıḳ Budalli

Abdest Uj dursh

Abraş Pedinaç

Ābrū Uj Fftyrave

Abeg Ap **büyük ḳarandaş gibi**

Ābgīne Tusull gastareje

Abla Tad **hemşire gibi**

-252-

Ablaḳ Fëtyr mushun

Abluḳa Rrethu **muḥaṣara gibi**

Abla Tad **abla gibi**

Abli Skot

Abur cubur Çallapin

Abuḳ sabuḳ Kllapi

Abuḳ sabuḳ Me fol pa mendim

Abone Përpara peşin gibi

Ābyārī Me lag **şulamaḳ gibi**

Ābyārī Nim **yardum gibi**

Eb Bab **ata gibi**

İbtidā Së parit

İbtidā Fillēs

İbtidā+sunda Se shpejtim

İbtida+sunda Në par

Ebter I shum

Ebter I farum

Ebter Bisht çung

Ebed Gjithmon

Ebed Kurr **meşelā ebed gelümem** kurr nuk vij

Ebrula-maḳ Mej lustru

Ebsem Pa goj **dilsiz gibi**

İbn Bir **meşelā ibnu filān** i biri filanit

Ebe Avyrd

Ebekuşaġı Uthull e vaj

Ebegümeci Mullag **ebegümecin gibi**

Ap Fart **meşelā apaḳ** fart bardh

Apar-maḳ Mu rrujt

-253-

Apar-maḳ Mas mu dhan

Apaz Grusht **meşelā bir apaz baġday** nji grusht grun

Apaz Pupo meşelā **gemi gibi apazla-maḳ** Me ec barka pupo

Apazla-maḳ Me bodërzhu

Apansız Treshtim

Apalaḳ Çilimi

Apalaḳ Kalama

Apalaḳ Fmī i vocërr

Apış Tul koshe

Apşaḳ Shal hapt

Apşaḳ Prituc **Tenbel gibi**

Apıştır-maḳ Me lodh shtandcën

Apıştır-maḳ Me armëzhu barkën

Apış-maḳ Me mēt krra

Apışıḳ Mytun pej se lodhti

Apuḳ sapuḳ soyler Flet Korr e mas lidh

Apul Llapash

Apiko Kacavar

Ep- Shum **meşelā epiyi** shum mir

İptiz Përgim

Ipra-maḳ Me kcy **sıçara-maḳ gibi**

Epri-mek Me fol nër hund

Epsem Pa goj **ebsem gibi**

İpmik Maje palle

Epik Lash

Epik Kacit **meşelā ḫaros epiki** lash gjeli **tauḳ epiki** kaçit pule

-254-

At Kal

At- Qit **mechūl ise**

At- Qite **maʿlūm ise**

At- Qiti **çoḳ ise**

At- Hidh **maʿlūm ise**

At- Hidhe **maʿlūm ise**

At- Hidhi **çoḳ ise**

Ata Baba

At-ar Qet **mechūl ise**

At-ar E qet **maʿlūm ise**

At-ar I qet **çoḳ ise**

At-ar Hjedh **mechūl ise**

At-ar E hjedh **maʿlūm ise**

At-ar I hedh **çoḳ ise**

At-arduḳ Qitshim

At-arduḳ Hidhshim

At-arduŋ Qitshe ti

At-arduŋ Hidhshe ti

At-ardum Qitsha Un

At-ardum hidhsha un

At-ardı Qitte

At-ardı Hidhte

At-ardıŋuz qitshi

At-ardıŋuz Hidhshi

At-ardılar mi A qitshin

At-ardılar mi A hidhshin

At-aruz Qësim

Ataruz Hejudhim

Atarsa N'qit

At-arsa Në hjëdht

At-arlar Qesin

At-arlar Hjedhin

At-arlardı Qitshin

-255-

At-arlardı Hidhshin

At-arum Qes

At-arum Hjedh

Ataķ hjedhun

Ataķluķ Të hjedhun

Ataķluķ Pun pa mendim

Ata+ŋ Yt at

Ata+ŋa Të tet

Ata+ŋı T'tat

Atalar Baba

Ata+lara Babave

Ata+ları Babat

At-alum Ta qesim

At-alum Ta hjëdhum

At-alum mi A qesim

At-alum mi A hjëdhim

Ata+m Em at

Ata+ma Tim et

Ata+ya Babës

At-duķ Qitum **mechūl ise**

At-duķ E qitum **maʿlūm ise**

At-duķ I qitum **çoķ ise**

At-duŋ Qite **mechūl ise**

At-duŋ E qita **maʿlūm ise**

At-duŋ I qita **çoķ ise**

At-dum Qita **mechūl ise**

At-dum E qita **maʿlūm ise**

At-dum I qita **çoķ ise**

At-dı Qiti **mechūl ise**

At-dı E qiti **maʿlūm ise**

At-dı I qiti **çoķ ise**

-256-

Atdır-duķ E bam me **qit bir ise**

Atdır-duķ I bam me qit **çoķ ise**

Atdır-duŋ E bane me qit **bir ise**

Atdır-duŋ I bane me **qit çoķ ise**

Atdır-dum E bana me qit **bir ise**

Atdır-dum I bana me qit **çoķ ise**

Atdır-dı E bani me qit **bir ise**

Atdır-dı I bani me qit **çoķ ise**

Atdır-ur E ban me qit **bir ise**

Atdır-ur I ban me qit **çoķ ise**

Atdır-uruz E banim me qit **bir ise**

Atdır-uruz I banim me qit **çoķ ise**

Atdır-urum E baj me qit **bir ise**

Atdır-urum I baj me qit **çoķ ise**

Atdır-maķ Me ba me qir **bir ise**

Atdır-maķ Me ba me hjēdh **çoķ ise**

Atdır-mam Nuk la me qit

Atdır-mayor Nuk po le me qit

Atdır-meyecek Ska me lan me qit

Atdır-amaduķ Nuk mund e bam me qit

Atdır-amaduŋ Nuk mund e bane me qit

Atdır-amadum Nuk mund e bana me qit

Atdır-amadı Nuk mund e bani me qit

Atdır-amaz Nukë qe e bajn me qit

Atdır-amam Nuk mund e baj me qit

Atdır-amayız Nuk mund e bajm me qit

Aterina Peshk cumër

Āteş zjerm

Āteş böcegi Xixillonj

Āteşpāre Gac

Āteşpāre Shkëni

Āteşperest Taptis zjarmit

-257-

Āteşci Zjermor

Āteşhāne Shpi zjarmit

Atış-dı E qortaj

Atışdır-maķ Mej qortu

Atışdır-maķ Mej gjuhu

Āteşzebān Gjuh zjerm

Āteşzebān Thērc

Āteş gözi Gac

Āteşler Zjarminje

Āteşluķ Vatër **ocak gibi**

Āteşlen-di U ndez

Āteşlendir-mek Mej dhan zjerm

Āteşlen-miş Isht ndēz

Āteşlen-mek Mu ndēz

Āteşlen-ür Ndizet

Āteşli Zjermūr

Atış-maķ Me ju qit

Atış-maķ Mu bejdit

Atış-maķ Mu rraf

Atķı Të qitun

Atķı Ind pëlhure

Atķıla-maķ Me ba pëlhūr

Atlat-maķ Mej shkapërcy

Atlambac Hamarthi **meşelā atlambac oynaruz** lujm hamarthi

Atla-maķ Me shkapërcy

Atlame Shkapërcim

Atla-ma Mas shkapërce

Atlandır-maķ Me hyp n'kal

Atlangıc Gūr n'vi

Atlan-maķ Mu shkapërcy

Atlan-maķ Mu çu santa **şaḫlan-maķ gibi**

-258-

Atlayış Të shkapërcym

Atul-madı Nuk u qit

Atul-madılar Nuk u qitën

Atul-maz Nuk qitet

Atul-mazlar Nuk qiten

Atul-miş Isht qit

Atul-miş Isht hedh

Atul-mişız Jemi qit **yaḫūd**

Atul-mişıķ Jemi qit

Atul-maķ Mu qit

Atul-maķ Mu hedh

Atul-ma Mas u qit

Atul-mayor Nuk pa qitet

Atmaca Iskifēr

At-maduķ Nuk qitëm

At-maduŋ Nuk qite

At-madum Nuk qita

At-madı Nuk qiti

At-madılar Nuk qitën

At-maz Nuk qet

At-mazduķ Nuk qitshim

At-mazduŋ Nuk qitshe

At-mazdum Nuk qitsha

At-mazdı Nuk qitte

At-mazdıŋuz Nuk qitshi

At-mazdılar Nuk qitshin

At-mazuz Nuk qesim

At-mazlar Nuk qesin

At-mazmiş Nu'kish qit

At-mazmişız Nu kishim qit **yaḫūd**

At-mazmişıķ Nu'kishim qit

At-mam Nuk qes

-259-

At-mamiş Nu'ka qit

At-mamişız Nu'kemi qit

At-mamişıķ Nu'kemi qit

At-mamişlar Nu'kan qit

At-mamaķ Mas me qit

At-madi Nuk qiti

At-madılar Nuk qitën

At-miş Ka qit

At-mişız Kemi qit

At-mişıḳ Kemi qit

At-mişlar Kan qit

At-maḳ Me qit

At-maḳ Me hjēdh

At-ma Mas qit

At-mayor Nuk pa qet

At-mayoruz Nuk pa qesim

At-mayorlar Nuk pa qesin

At-mayorum Nuk pa qes

At-mayor mı A nuk pa qet

At-mayecek Nu'ka me qit

At-mayecekler Nu'kan me qit

At-amaz Nuk mund qēs

At-amazduḳ Nuk mundshim me qit

At-amazdum Nuk mundsha me qit

At-amazdı Nuk mundte me qit

At-amazdılar Nuk mundshin me qit

At-amazuz Nuk mund qesim

At-amazlar Nuk mund qesin

At-amaduḳ Nuk mujtem me qit

At-amaduŋ Nuk mujte me qit

At-amadum Nuk mujta me qit

At-amadı Nuk mujti me qit

-260-

At-amadıŋuz Nuk mun qitët

At-amadılar Nuk mund qitën

At-amamiş Nu'ka mujt me qit

At-amamişlar Nu'kan mujt me qit

At-amayor Nuk pa mund qesë

At-amayoruz Nuk pa mun qesim

At-amayorlar Nuk pa mun qesin

At-amayorum Nuk pa mun qes

At-amayecek Nuk'a me mujt me qit

At-amayecekler Nuk'an me mujt me qit

Atıci Qitc

Atış T'qitun

Atış-maḳ Mu qit

Atış-maḳ Mu rrāf

Atış-maḳ Mu sha

Atıḳ Ftī **yayıḳ gibi**

Atıl-di U qit

Atıl-maz Nuk qitet

Atıl-mazlar Nuk qiten

Atıl-madı Nuk u qit

Atıl-miş Isht qit

Atıl-miş Isht hjēdh

Atıl-maḳ Mu qit

Atıl-maḳ Mu hjēdh

Atıl-ur Qitet

Atıl-urlar Qiten

Atıl-ıyor Pa qitet

Atım T’qitun **meşelā bir atım** nji t’qitun

At-ıyor Pa qet

At-ıyoruz Pa qesim

At-ıyorlar Pa qesin

-261-

At-ıyorum Pa qes

At-ıyor mı A pa qet

Et Mish **meşelā kuzı et** mish kinjit

Et suyi Lang mishit

Et koparması Pickim

Et kopar-maḳ Mu picku

Etek Kind

Etek Prehën

Etek Spenji

Eteklık Përparc

Eteklık Fistan

Etekle-mek Mej ra në prehën

Etekli Me kind **meşelā etekli gömlek** kmish me kinda

Etli Mishatūr

Etmek Buk **ekmek gibi**

Etmekci Bukaxhi

Etmeksiz Pa buk

Āş̱ār Shenja **nişānlar gibi**

Āş̱im Fajtor **günahkār gibi**

İspat Farcat **meşelā ispat itmek** mej farcu

Eş̱er Shenj **nişān gibi**

İş̱üm Faj **günah gibi**

Eş̱man Pare **naḳd gibi**

Eş̱īm Fajtūr

Ac Unt

Ac gozli Sy shterrun

Acıḳ Unçëm

Acıḳ-duḳ U untūm

Acıḳ-duŋ U untove

-262-

Acıḳ-dum U untova

Acıḳ-dı U untu

Acıḳ-dıŋuz U untut

Acıḳ-dılar U untun

Acıḳ-maz Nuk untohet

Acıḳ-mazduḳ Nuk untoheshim

Acıḳ-mazdum Nuk untohesh

Acıḳ-mazdı Nuk untohej

Acıḳ-mazuz Nuk untohemi

Acıḳ-mazmiş Nuk ish untu

Acıḳ-mazmişız Nuk ishim untu **yaḫūd**

Acıḳ-mazmişıḳ Nuk ishim untu

Acıḳ-mam Nuk untohem

Acıḳ-mamiş Nuk isht untu

Acıḳ-mamişdum Nuk ishash untu

Acıḳ-mamişdı Nuk ishte untu

Acıķ-mamişız Nuk jemi untu **yaḫūd**

Acıķ-mamişıķ Nuk jemi untu

Acıķ-mamişuŋ Nuk jē untu

Acıķ-mamişum Nuk jam untu

Acıķ-maduķ Nuk u untum

Acıķ-maduŋ Nuk u untove

Acıķ-madum Nuk u untum

Acıķ-madı Nuk u untu

Acıķ-madılar Nuk u untun

Acıķ-maķ Mu untu

Acıķ-mayor Nuk pa untohet

Acıķ-mayoruz Nuk pa untohemi

Acıķ-mayorlar Nuk pa untohen

Acıķ-mayorum Nuk pa untohem

Acıķ-mayecek Nu'ka mu untu

Acluķ Unti

-263-

Acın-maķ Me dhimt

Acın-maķ Me ju dhimt

Acın-maķ Me ju dhimt

Acın-maķ Mu dhmyft

Acınecek T'dhimet

Acınecek Të dhmyfet

Acūr Kastravec

Acūr Trangull **ḫıyār gibi**

Acūrlar Tranguj

Acı I dhimt

Acı Dhim

Acıt-maķ Mej dhimt

Acıt-maķ Me ba me dhimt

Acı+dur I dhimt isht

Acı-duķ U idhnum

Acı-duķ Na erth keq

Acı-duŋ U idhnove

Acı-duŋ T'erth keq

Acı-dum U idhnova

Acı-dum M'erth keq

Acı-dı U idhnu

Acı-dı I erth keq

Acı-dı Dhimti

Acı-dılar U idhnun

Acıraķ Midhnim

Acıraķ Idhnūc

Acırgana-maķ Me ju dhimt

Acırga Kora **turpi ot gibi**

Acır-maz Nuk i dhimet

Acır-mam Nuk um dhimet

Acır-maduķ Nuk na u dhimt

Acır-maduŋ Nuk tu dhimt

Acır-madum Nuk mu dhimt

-264-

Acır-madı Nuk ju dhimt

Acır-maķ Mu dhimt

Acıķ Mart **mātem gibi**

Acıķ Uncëm

Acıķ Idhnim

Acıķ Dhim

Acıķ-duķ U untum

Acıķ-duŋ U untove

Acıķ-dum U untova

Acıķ-dı U untu

Acıķdır-duķ E untum

Acıķdır-duŋ E untove

Acıķdır-dum E untove

Acıķdır-dı E untaj

Acıķdır-ur E untan

Acıķdır-uruz E untojm

Acıķdır-urum E untaj

Acıķdır-maz Nuk untan

Acıķdır-madi Nuk untaj

Acıķdır-miş E ka untu

Acıķdır-maķ Mej untu

Acıķlan-maķ Me majt jaz

Acıķlan-maķ Mu gjin në mart

Acıķli Për jaz

Acıķli Idhët

Acıķ-maz Nuk untohem

Acıķ-madi Nuk u untu

Acıķ-miş Isht untu

Acıķ-maķ Mu untu

Acılan-maķ Mu idhnu

Acıluķ Idhnim

Acımtraķ Midhnim

Acı-maduķ Nuk u idhnum

-265-

Acı-madum Nuk u idhnova

Acı-madı Nuk u idhnu

Acı-madı Nuk dhimti

Acı-miş Isht idhnu

Acı-miş Ka dhimt

Acı-maķ Mu udhnu

Acı-maķ Me ardh keq

Acındır-maķ Mej ba me ju dhimt

Acındır-maķ Me ju anku

Acındır-ıyor Po ankohet

Acın-maķ Me dhimt

Acınacek T’dhimt

Acıyu Shkont **isķonta gibi**

Acı-yor Pa dhem

Acı-yor Pa idhnohem

Acı-yorum Pa idhnohem

Acı-yorum Pa mdhem

Acı-yor mi A idhnohet

Acı-yor mi A pa dhem

İcābet T’përgjegjun

İcābet itmek Mu përgjēgj **cevāp gibi**

İcāre Qira

İcāzet Lëshim **iẕün gibi**

Ecr Rrog **ücret gibi**

İcrā Mej ba me ēc

İcrā Mej ba me rrjēdh

Ücret Rrog

Ücretsiz Pa rrog

Ücretli Me rrog

Ecel Koh **vaʿde gibi**

Ecnebī I huj **meşelā ecnebīdür** i huj isht

-266-

Ecnebī imiş I huj ish

Ece Plak **iḫtiyār gibi**

Aç- Çil **mechūl ise**

Aç- Çile **bir ise**

Aç- Çili **çoḳ ise**

Aç-ar E çil **bir ise**

Aç-ar I çil **çoḳ ise**

Aç-arduḳ E çilshim

Aç-arduŋ E çilshe

Aç-ardum E çilsha

Aç-ardı E çitle

Aç-arsa Ne çilt

Aç-arsa Ne hapt

Aç-arlar E çilin

Aç-arlardı E çilshin

Aç-arlarsa Ne çilshin

Aç-arlar mi A e çelin

Aç-arum E çil

Aç-ar mi A e çil

Aç-ar miyiz A e çilim

Açan Qi çil

Açdır-duḳ E bam me çil

Açdır-duŋ E bane me çil

Açdır-dum E bana mej çil

Açdır-dı E bani mej çil

Açdır-dılar E ban mej çil

Açdır-ur E ban mej çil

Açdır-uruz E bajm me qil

Açdır-urum E baj mej çil

Açdır-mam Nuk la mej çil

Açdır-mamiş Nuk ka lan mej çil

Açdır-maduḳ Nuk lam me çil

-267-

Açdır-madum Nuk laç me çil

Açdır-madı Nuk la me qil

Açdır-miş E ka ba me çil

Açdır-maḳ Mej ba me çil

Açdır-ma Mas e len me çil

Açdır-mayor Nuk po len me çil

Açdır-mayorum Nuk po la me çil

Açdırabil-ür Mund e bajn me çil

Açdır-amaduḳ Nuk mund e bam me çil

Açdır-amadum Nuk mund e bana me çil

Açdır-amadı Nuk mun e ban me çil

Açdır-amaz Nuk mund e bajn me çil

Açdır-amayor Nuk pa mund e baj me çil

Açıḳ Çil

Açıḳ Hapt

Açıḳ Zbulu

Açıḳluḳ Fushin **meydān gibi**

Açḳı Lustër

Açıl-dı U çil

Açıl-dı U zhvarit

Açıl-maz Nuk çilet

Açıl-mazdı Nuk çilej

Açıl-mamiş Nuk isht çil

Açıl-mamaḳ Mas mu çil

Açıl-madı Nuk u çil

Açıl-miş İsht çil **yaḫūd**

Açıl-miş Çil

Açıl-maḳ Mu çil

Açıl-mayor Nuk pa çilet

Açıl-mayecek Nuka mu çil

Açıl-mayecek ise N'qoft qi nu'ka mu çil

Aç-maz Nuk çil **mechūl ise**

Aç-maz Nuk çil **mechūl ise**

-268-

Aç-maz Nuk çil **bir ise**

Aç-maz Nuk i çil **çoḳ ise**

Aç-mazdı Nuk e çilte **bir ise**

Aç-mazdı Nuk i çilte **çoḳ ise**

Aç-mazmiş Nuk kish çil **bir ise**

Aç-mazmiş Nuk i kish çil **çoḳ ise**

Aç-maduḳ Nuk e çilëm **bir ise**

Aç-maduḳ Nuk i çilëm çoḳ ise

Aç-maduŋ Nuk e çile **bir ise**

Aç-maduŋ Nuk i çile çoḳ ise

Aç-madum Nuk e çila **bir ise**

Aç-madum Nuk i çila çoḳ ise

Aç-madı Nuk e çili **bir ise**

Aç-madı Nuk i çili **çoḳ ise**

Aç-madılar Nuk çilën **bir ise**

Aç-madılar Nuk i çilën çoḳ ise

Aç-miş E ka çil **bir ise**

Aç-miş I ka çil **çoḳ ise**

Aç-mişlar E kan çil **bir ise**

Aç-mişlar I kan çil **çoḳ ise**

Aç-maḳ Me çil **mechūl ise**

Aç-maḳ Mej çil **maʿlūm ise**

Aç-mayor Nuk po çil **bir ise**

Aç-mayor Nuk poj çil **çoḳ ise**

Aç-mayoruz Nuk po çilim **bir ise**

Aç-mayoruz Nuk poj çilim **çok**

Aç-mayorum Nuk po çil **bir ise**

Aç-mayorum Nuk poj çil **çoḳ ise**

Aç-ma Mas çil **bir ise**

Aç-ma Mas i çil **çoḳ ise**

Açmaluḳ Çilc

Açmaluḳ Lustrūc

-269-

Açuḳ Çil

Açuḳ Hapt

Açuḳ Zbulu **açıḳ gibi**

Açabil-ür Mund e çil **bir ise**

Açabil-ür Mund i çil **çoḳ ise**

Açabil-ürse N'mujt me çil

Açabil-ürüz Mund e çilim **bir ise**

Açabil-ürüz Mund i çilim çoḳ ise

Açabil-ürüm Mund e çil **bir ise**

Açabil-ürüm Mund i çil çoḳ ise

Açabil-ür mi A mund e çil **bir ise**

Açabil-ür mi A mund i çil çoḳ ise

Açacaḳ Ka me çil **mechūl ise**

Açacaḳ Ka mej çil **maʿlūm ise**

Aç-amaz Nuk mund e çil **bir ise**

Aç-amaz Nuk mund i çil **çoḳ ise**

Aç-amazdı Nuk mund e çilte

Aç-amamiş Nu'ka mujt me çil

Aç-amamaḳ Mas me mujt me çil

Aç-amaduḳ Nuk mund e çilëm **bir ise**

Aç-amaduḳ Nuk mund e çilëm **çoḳ ise**

Aç-amaduŋ Nuk mund e çile

Aç-amadum Nuk mund e çila

Aç-amadı Nuk mund e çili

Aç-amadıŋuz Nuk mund e çilët

Aç-amadılar Nuk mund e çilën

Aç-amayor Nuk pa mund e çil **bir ise**

Aç-amayor Nuk pa mund i çil **çoḳ ise**

Aç-amayoruz Nuk pa mund e çilim **bir ise**

Aç-amayoruz Nuk pa mund i çilim **çoḳ ise**

Aç-amayorum Nuk pa mund e çil **bir ise**

Aç-amayorum Nuk pa mun i çil **çoḳ ise**

-270-

Aç-amayacek Nu'ka me mujt me çil

Açıcı Qi çil

Açıḳ Çil

Açıḳ Hapt

Açıḳ Zbulu

Açık Zhvarit

Açıḳ ise N’qoft çil

Açıḳ ise N’qoft hapt

Açık ise N’qoft zbulu

Açıḳ ise N’qoft zhvarit

Açıḳ baş Shprisht

Açıḳ+dur Çil isht

Açıḳluḳ Fushin **meydān gibi**

Açıl-dı U çil

Açıl-dı U hap

Açıl-dı U zbulu

Açıl-dı U zhvarit

Açıl-dı U davarit

Açıl-maz Nuk çilet

Açıl-madı Nuk u çil

Açıl-miş İsht çil

Açıl-maḳ Mu çil

Açıl-mamaḳ Mas mu çil

Açıl-mayor Nuk po çilet **bir ise**

Açıl-mayorlar Nuk pa çilen **çoḳ ise**

Açıl-mayecek Nu’ka mu çil

Açıl-ur Çilet

Açılacek Ka mu çil

Açıl-ıyor Pa çilet

Açıl-ıyorlar Pa çilen

Aç-ıyor Po çil

Aç-ıyoruz Po çilim

Aç-ıyorlar Po çilin

Aç-ıyorum Po çil

Aç-ıyor mi A po çil

İḥsān Mir

İḥsān Ndēr

İḥsān itmek Me ba mir

İḫsān itmek Me ba ndēr

Aḥşam Mrame

Aḥşamla-dı U err

Aḥşamlar Erret

Aḥşamla-miş Isht ēr

Aḥşamla-maḳ Mu errë

Aḥşam vaḳtünde N’koh të mrames

Aḥmaḳ I marr

Aḥmaḳ ise N’qoft i marr

Aḥmaḳ imiş Kish qēn i marr

Aḥmaḳ+dur Isht i marr

Aḥmaḳ+durlar Jan të marr

Aḥmaḳlar T’marr

Aḥmaḳluḳ Marri

Aḥmaḳluḳça Marrisht

Āḫār Perdah

Āḫārla-maḳ Mej perdah

Āḫar Tjetër

Āḫar+dur Tjetër isht

Āḫir I mram

Āḫiretluḳ Kumari

-282-

Āḫiri I mrami

Aḫsır-dı U tesh

Aḫsır-ur Teshet

Aḫsır-urlar Teshen

Aḫsır-maḳ Mu tēsh

Aḫsırıḳ Teshme **yaḫūd**

Aḫsırıḳ T'tēshun

Aḫlaṭ Dardh e egër

Aḫū I moçëm

Aḫur Burg

Aḫur Kataq

Aḫur Grasht

Aḫurla-duḳ E grashtum

Aḫurla-duŋ E grashtove

Aḫurla-dum E grashtova

Aḫurla-dı E grashtaj

Aḫurla-maz Nuk grazhtan

Aḫurla-madı Nuk grazhtaj

Aḫurla-maḳ Mej grashtu

İḫtiyār I zgjedhun

İḫtiyār Plak

İḫtiyārlat-maḳ Mej plak **kocalat-maḳ gibi**

İḫtiyārla-maḳ Mu plak

İḫtiyārlar Pleq

İḫtiyārluḳ Pleqni

İḫtiyāre Plak

İḫtiyāre E zgjedhun

Iḫlamur Bli **uḫlamur gibi**

Iḫlamur çiçegi Lule plinit

Ad Emën **isüm gibi**

Ada Rradam **aṭa gibi**

Adat-maḳ Me ba mu kushtu

-273-

Adaş Me nji emër

Adak Kusht **neẕür gibi**

Ada-maḳ Mu kushtu

Ad taḳ-maḳ Me ngjit emën

Adsız Pa emën

Ad koy-maḳ Me vu emën

Adla-maḳ Me emnu

Adlan-maḳ Mu emnu

Adlan-maḳ Me dal emni

Adlar Emna

Adli Me emën

Ad+um Emni jem

Adam Niri

Adamcaġız I mjer

Adamcıḳ I ngrat

Adamcasına Njerzisht

Adamcil Bish

Adamcılayın Si niri

Adamsız Pa niri

Adamlar Njērz

Adamlar Gjin

Adım Hap

Adımla-maḳ Me mat me hap

Adımlar Hapa

Edā Pagim **meṣelā edā ider** e pagun

İdāre Te sjellun

İdāre Sajim

Edep Terbjet

Edepsiz İ pa terbjet

Edepsize E pa terbjet

Edeplen-mek Mi ba terbjet

-274-

Edeplen-meyecek Nuka mu ba terbjet

Edeplen-ür Bahet terbjet

+E dek Deri **meṣelā eve edek** deri në shpi

Ednā I poshtrum

Eẓā Mund **Zaḥmet gibi**

İzün Lishëm **meṣelā izün virdi** e lëshaj

İzün virür E lëshan

Eẓiyyet Mund **eẓa gibi**

Ārā Zbukuruc **donadan gibi**

Ara Nër mjed

Ara- Kërka **meṣelā ara- bul-** kërka gjij

Araba Karroc

Araba Kerr

Aratdır-maḳ Me ba me kërku

Arat-maḳ Me kërku

Ara-duḳ Kërkūm **mechūl ise**

Ara-duḳ E kërkum **bir ise**

Ara-duḳ I kërkum **çoḳ ise**

Ara-duŋ Kërkove **mechūl ise**

Ara-duŋ E kërkove **bir ise**

Ara-duŋ I kërkove **çoḳ ise**

Ara-dum Kërkova **mechūl ise**

Ara-dum E kërkova **bir ise**

Ara-dum I kërkova **çoḳ ise**

Ara-dı Kërkaj **mechūl ise**

Ara-dı E kërkaj **bir ise**

Ara-dı I kërkaj **çoḳ ise**

Ara-dılar Kërkun

Ara-dılarsa N'kërkofshin

-275-

Ara-r Kërkon **mechūl ise**

Ara-r E kërkan **bir ise**

Ara-r I kërkan **çoḳ ise**

Ara-rduķ Kërkum

Ara-rduŋ Kërkove

Ara-dum Kërkova

Ara-rdı Kërkaj

Ara-rsa N'kërkoft

Ara-rken Toj kërku

Ara+sı Mjedisi

Ara+sunda Nër mjed

Araşdır-maķ Me ba mu kërku

Ara sıra Herë herë

Aralat-maķ Me lagu

Aralat-maķ Me davarit

Aralaş-maķ Mu lagu

Aralaş-maķ Mu rrallu

Aralan-maķ Mu davarit

Araluķ Mjedis

Araluķ Damas

Aram Bunac **sākin gibi**

Ara-maz Nuk kërkan **mechūl ise**

Ara-maz Nuk e kërkan **bir ise**

Ara-maz Nuk i kërkan **çoķ ise**

Ara-mamiş Nu'ka kërku

Ara-mamaķ Mas me kërku **mechūl ise**

Ara-mamaķ Mas me kërku **maʿlūm ise**

Ara-maduķ Nuk kërkum **mechūl ise**

Ara-maduķ Nuk e kërkum **bir ise**

Ara-maduķ Nuk i kërkum **çoķ ise**

Ara-maduŋ Nuk kërkove

Ara-madum Nuk kërkova

-276-

Ara-madı Nuk kërkaj

Ara-madıŋuz Nuk kërkut

Ara-madılar Nuk kërkun

Ara-miş Ka kërku

Ara-miş ise N'pat kërku

Ara-mişız Kemi kërku **yaḫūd**

Ara-mişıķ Kemi kërku

Ara-mişlar Kan kërku

Ara-mişlar ise N'paçin kërku

Ara-maķ Me kërku

Ara-ma Mas kërka

Ara-mayor Nuk pa kërkan

Ara-mayorlar Nuk pa kërkojn

Ara-mayorum Nuk pa kërkaj

Ara-mayecek Nuk ka me kërku

Aranul-maduķ Nuk u kërkum

Aranul-maduŋ Nuk u kërkove

Aranul-madum Nuk u kërkova

Aranul-madı Nuk u kërku

Aranul-madıŋuz Nuk u kërkut

Aranul-madılar Nuk u kërkun

Aranul-maz Nuk kërkohet

Aranul-maz ise N’mas u kërkoft

Aranul-mazuz Nuk kërkohemi

Aranul-miş Isht kërku

Aranul-mişız Jemi kërku

Aranul-mişsuŋuz Jeni kërku

Aranul-mişıḳ Jemi kërku

Aranul-maḳ Mu kërku

Aranul-mayor Nuk pa kërkohet

Aranul-mayoruz Nuk pa kërkohemi

Aranul-mayorlar Nuk pa kërkohen

-277-

Aranul-mayorum Nuk pa kërkohem

Aranul-mayacek Nuk ka mu kërku

Aran-maḳ Mu lyp

Aran-ur Lypet

Aran-uruz Lypemi

Aran-urlar Lypen

Aran-urum Lypem

Aranıl-ur Kërkohet

Aranıl-uruz Kërkohemi

Aranıl-urlar Kërkohen

Aranıl-urum Kërkohem

Aranul-ur mi A kërkohet

Aranıl-ıyor Pa kërkohet

Aran-ıyor Pa lypet

Ara- Kërka

Ara Midis **ara gibi**

Ara yerde Nër mjed

Ara yerde Në mjedis

Ārāyiş Bukuri

Ārāyiş Hijeshi

Ārāyici Zbukuruc

Arayıci Kërkuc

Arpaġ Mnji **siḥir gibi**

Arpaġ Shkrim **nüsḫa gibi**

Arpaġan Elb i egër

Arpaġcı Shkruc

Arpa Elb

Arpacıḳ Elb i egër

Arpacıḳ Rrzull

Arpacıḳ Presh

Arpacıḳ Shkalonja

Arpala-maḳ Mu smu shtandca pej tagjije

Arpaluḳ Dham tagjije **meṣelā arpaluḳ çıḳmamiş** nuk a dal dhami tagjis

-278-

Art Shpin **ard gibi**

Art Mrapa **geri gibi**

Art-ar Tepran

Art-ardı Tepronte

Art-arsa N’teproft

Art-arlar Teprojn

Art-arlar mi A teprojn

Art-armiş Kish tepru

Art-ar mi A tepran

Artaķ Shemër

Artaķ Bashk

Artaķluķ Bashkari

Arta-maķ Me met mrapa

Art-dı Tepraj

Artdır- Shto

Artdır-duķ E shtum

Artdır-duŋ E shtove

Artdır-dum E shtova

Artdır-di E shtaj

Artdır-dıŋuz E shtut

Artdır-dılar E shtun

Artdır-ur E shtan

Artdır-ur ise N’shtoft

Artdır-uruz E shtojm

Artdır-urlar E shtojn

Artdır-urum E shtaj

Artdırılmaķ Me ba mu shtu

Artdır-maduķ Nuk e shtum

Artdır-maduŋ Nuk e shtove

Artdır-madum Nuk e shtova

Artdır-madı Nuk e shtaj

Artdır-madıŋuz Nuk e shtut

-279-

Artdır-madılar Nuk e shtun

Artdır-maz Nuk e shtan

Artdır-mazız Nuk e shtojm

Artdır-miş E ka shtu

Artdır-mişız E kemi shtu

Artdır-maķ Me shtu

Artdır-mam Nuk e shtaj

Artdır-ma Mas e shta

Artdır-mayor Nuk po shtan

Artdır-mayoruz Nuk po shtojm

Artdır-mayorlar Nuk po shtojn

Artdır-mayorum Nuk po shtaj

Artdır-mayacek Nuk a me shtu

Artdırabil-ur Mun e shtoj

Artdır-acek Ka me shtu

Artdır-acegüm Kam me shtu

Artdır-ıyor Po shtan

Artdır-ıyorlar Po shtojn

Artdır-ıyorum Po shtaj

Artuķ Tepër

Artuķluķ Tepric

Art-maz Nuk tepran

Art-mazmiş Nuk ish tepru

Art-madı Nuk tepraj

Art-madılar Nuk teprojn

Art-miş Ka tepru

Art-maķ Me tepru

Art-mayor Nuk pa tepran

Art-mayorlar Nuk pa teprojn

Art-mayacek Nuk a me tepru

Art-acaķ Ka me tepru

Artıķ Tepër **artuķ gibi**

-280-

Artıķluķ Tepric

Art-ıyor Pa tepran

Art-ıyorlar Pa teprojn

Art-ıyor mi A pa tepran

Ard Shpin

Ard Mrapa

Arda Gur kufinit

Ardala Kmon karvanit

Ardunda Përmrapa

Ardıç Dullenj

Ardın-maķ Mu rruncu

Ardın-maķ Mu zbyth

Arzu Kana

Arzulamaķ Me pas kana

Arzum var M'kana

Arslanla-maķ Mu trimnu

Arş Ec **yür gibi**

Arış Tumën **meşelā beze arışı** tumën pëlhure

Arış Kërcyll dore

Arış Shti parmende

Arşak Rrotoll boshtit

Arşun Kūt **yaḫūd**

Arşın Kūt

Arşınla-maķ Me mat me kut

Arşınlan-maķ Mu mat me kut

Arıġ Lik **yaġsız gibi**

Arġat Puntor

Arġatlar Puntor

Arġac Ind **meşelā beze arġaci** ind pëlhure **atķı gibi**

Arġacla-maķ Me ba pëlhur **atķıl-maķ gibi**

-281-

Arġali Dele e egër

Arġa-maķ Me pshtëjell

Arġıd Lugin

Arġıd Vā **geçid gibi**

Arġı-maķ Mu lig

Arġı-maḳ Mu ligshtu

Arġın Ligsht

Arıḳ Vi **meşelā şu Arıḳı** vi ujit

Arḳadaş Kusērm **yoldaş gibi**

Arḳadaş Shaq

Arḳadaşlar Shok **ṭā'ife gibi**

Arḳadaşluḳ Shaqni

Arḳuri Trēso

Arḳa Shpin

Arḳa Mapa

Arḳa şıra Njimasnji

Arḳala-maḳ Mu marr mrapa

Arḳala-maḳ Mu farcu

Arḳalaş-maḳ Mu farcu shoqi shoqin

Arḳaluḳ Shpinz

Arḳaluḳ Gubere

Arḳalan-maḳ Mu pështet në shpin

Arḳali I farcum

Arḳalıç Samar hamallit

Armador Armizh

Armaġan Fal **hediye gibi**

Ar- maḳ Mu pjērr

Armud Dardh

Armudlar Dardha

Armudi N'boj të dardhës

Armuz Plas **çatlaḳ gibi**

Arnaud Shqyptar

Arnaudça Shqyp **yaḫūd**

Arnaudça Shqyptarisht

Arnaudluḳ Shqyptari

Arniḳa Sy kaut

Ari Blet

Ari Pastër

Ari Dlir

Arya Majnim **meşelā arya itdi** majnaj

Arya itmek Me majnu

Arıt-maḳ Me pastru

Artı-maḳ Me dlir

Arıġ Lig **yaḫūd**

Arıḳ Lig **yaġsız gibi**

Arıḳ I lig **meşelā arıḳ et** mish i lig

Arıḳlat-maḳ Me ba mu lig

Arıḳla-maḳ Me lig

Arıḳlan-maḳ Mu lig

Arıḳluḳ Ligun **zebūnluḳ gibi**

Arıḳ-maḳ Mu lig

Arıla-maḳ Mu shndosh

Arı-maḳ Mu pastru

Arı-maḳ Mu dlir

Arın-maḳ Mu gadit **ışlāḫ ol-maḳ gibi**

Arıl-ur Pastrohet

Aril-ür Dliret

Arilebil-ür Mund dliret

Aril-ecek Ka mu dlir

Aril-ecekler Kan mu dlir

-283-

Arıl-amaz Nuk'un dliret

Arıl-amam Nuk'un dlirem

Arıl-ayamayor Nuk pa mun dliret

Er Mrritun

Er Mashkull

Er Trim

Er Burr

İrādet Të dashtun

Erçe Burrnisht

Erçe Mashkullisht

Erçe Trimnisht

Erçe Si heret

Erçe geldi Si hēret erth

Erçe yaptı Si hēret

Erüz Ariz **brinç gibi**

Erzān Lir **ucuz gibi**

Erzen Mill **ṯarı gibi**

Ersiz E vej **yaḫūd**

Ersiz Pa burr

Ersiz karı Gru e ve **dul ḳarı gibi**

Ersizluḳ Vejni

Erş Pagim **diyet gibi**

Erş Tymën **arış gibi**

Erişte Pet

Irġat Puntor

Irġatlar Puntor

Irġala-maḳ Mu trazu **ḳımıldat-maḳ gibi**

Irġala-maḳ Mu lkund **yaḫūd**

Irġalan-maḳ Mu përkun

Irġandi T'përkundun

Irġandi Budërzhim

Irgan-maḳ Me budërzhu

-284-

Irġan-maḳ Mu përkund

Irḳ Dell **damar gibi**

Irḳ Fis **ḳabīle gibi**

Arıḳ Përgjumshëm

Er ḳarandaş Vlla

Er ḳarandaşlar Vllazën

Er ḳarandaşuŋ Yt vlla

Er ḳarandaşum Em vlla

Er ḳarandaşı I vllaj

Erḳaş Pikalaz

Irkla-maḳ Mu anku

Irḳla-maḳ Mu knuq

Irḳli Ploçkum

Er geç Te plota **yaḫūd**

Er geç Gjēth

Erkeç Sqap **ya** cap

Erkeçler Sqep

Erkek Mashkull

Erkekçe Mashkullisht

Erkeksiz Pa mashkull

Erkeksi Si mashkull

Erkek kedi Dac

Erkekluḳ Mashkulli

Erken Heret

Ergen Pa martu **bekār gibi**

Ergen Djalaç

Erkence Si heret

Ergence Djelmisht

Ergenlük T'rini **gencluḳ gibi**

Ergenlük Djelmi

Ergenlük Beqari

Ergenlük Shpërkati

-285-

Ergin E lasht

Ergin Mrritun **meṣelā ergin yemiş** pem e mrritun **pişmiş gibi**

Ermaġan Fal **hediye gibi**

Er-mek Me mrrit **irmek gibi**

Eren Mrric

Erve Pjelim

Ervele-mek Me pjelmu **meṣelā yufḳaları ervelemek** me pjelmu pet

İri I plot

İri I madh

Erit-duḳ E shkrim

Erit-düŋ E shkrine

Erit-düm E shkrina

Erit-di E shkrini

Erit-diler E shkrin

Erit-medi Nuk e shkrini

Erit-mez Nuk e shkrin

Erit-meziz Nuk e shkrim

Erit-miş E ka shkri

Erit-mişiz E kemi shkri

Erit-mek Me shkri

Erit-mem Nuk e shkrij

Erit-me Mas shkri

Erit-meyor Nuk po shkrin

Erit-meyorum Nuk po shkrij

Eridul-mek Me ba mu shkri

Erid-ir E shkrin

Eriķ Kumlla **yaḫūd**

Erik Kumlla

İriŋ Qelb

İriŋlen-mek Me nxan qelb

-286-

Erigen Shkric

Eri-medi Nuk u shkri

Eri-mediler Nuk shkrin

Eri-mez Nuk shkrihet

Eri-miş İsht shkri

Eri-mişler Jan shkri

Eri-mek Mu shkri

Eri-meyor Nuk pa shkrihet

Eri-meyecek Nu'ka mu shkri

Erincek Prituc **tenbel gibi**

Erincek Gajlet

Erincik I trupshëm **maḫcūb gibi**

Erin-mek Mu shkri

Erin-mek Mu dhan n'prites

Erin-mek Mu shkaldu

Az Pak

Azacık Pakic

Āzād Skapullim

Āzādla-maķ Me skapullu

Āzādli I skapullum

Āzādliye E skapullume

Azar Qortim

Azarlat-maķ Mej qortu

Azarla-maķ Me qortu

Azarlan-maķ Mu qortu

Azalat-maķ Me paku

Azala-maķ Me paku

Azalan-maķ Mu paku **yaḫūd**

Azalat-maķ Mej paku

Azala-maķ Me paku

Azalan-maķ Mu paku

Az-dı U shnjerzu

-287-

Azdır-duķ E shnjerzum

Azdır-duŋ E shnjerzove

Azdır-dum E shnjerzova

Azdır-dı E shnjerzaj

Azdır-dılar E shnjerzun

Azdırul-maķ Me ba me shnjerzu

Azdır-maz Nuk e shnjerzan

Azdır-miş E ka shnjerzu

Azdır-mişız E kemi shnjerzu

Azdır-maķ Me shnjerzu

Azdır-ma Mas shnjerza

Azdır-mayacek Nuk a me shnjerzu

Azdır-acek Ka me shnjerzu

Azdır-ıyor Po shjerzan

Azar Ka pak

Azar azar Ka pak ka pak

Azürde I thym **münkesir gibi**

Azırġan-maḳ Me guronu

Azırġan-acek Ka me guronu

Azırġan-ayor Pa guronan

Azırġan-ayorum Pa guronaj

Azġaş-duḳ U anmiqsum

Azġaş-duŋ U anmiqsove

Azġaş-dum U anmiqsova

Azġaş-dı U anmiqsu

Azġaş-maz Nuk anmiqsohet

Azġaş-miş İsht anmiqsu

Azġaş-maḳ Mu anmiqsu

Azġan Xhagajdur **haylaz gibi**

Azġan I shnjerzun

Azġara Gradel **ızgara gibi**

Azġın Xhagajdur **azġan gibi**

Azġın E shnjerzum

Azġınluḳ Xhagajduri

Azıḳ Kumanj **rızk gibi**

Azma Sprevuc

Az-maḳ Me guf **meṣelā dere az-maḳ** me guf vija

Azman Staraman

Azman Shtirak

Azmayış Sprevim

Azımsa-maḳ Me ju duḳ pak

Azımsa-maḳ Me hanger n'sy

Az-maḳ Mu terhos

Az-maḳ Mu shnjerzu

Az-maḳ Me dal rruga

Az-maḳ Me dal ame

Az-maḳ Me ndrru rod

Az-maḳ Mu nyrzy **meṣelā keçi koçla azmaḳ** mu nyrzy dhija me dash

Āzmūde E sprevum **müẕekker ise**

Āzmūde E sprevume **müennes̱ ise**

Azma Shtirak

Azu Dhmall

Azvay Mërsin

Azuk Kumanj **azıḳ gibi**

Azacık Pakic

Azı Dhmall **azu gibi**

Azıt-maḳ Me qit

Azıt-maḳ Me qit pej ame

Azışdır-maḳ Me shti n'shamat

Azış-maḳ Me ba shamat

Azış-maḳ Me ba gallat

Azış-maḳ Mu shamatu

-289-

Azıḳ Kumanj **rızḳ gibi**

Azıḳla-maḳ Me ba kumanj

Azıḳlan-maḳ Mu kumanju

Ez Pej **meṣelā ezcümle** pej gjithve **+den gibi**

Izbandit Ladro

Ezber Pa pa **meṣelā ezber okumaḳ** me kndu pa pa

Ezdir-mek Me ba me ndrydh

Ez-duḳ E ndrydhum

Ez-düŋ E ndrydhe

Ez-düm E nrydha

Ez-di E ndrydhi

Ez-diler E ndrydhën

Ez-er E nrydh

Ez-erüz E ndrydhim

Ez-erler E ndrydhin

Ez-erüm E ndrydh

Ezrak Zbejt **mavi gibi**

Izġara Gradēl

Ezgil Mushmull

Ezıl-mek Mu ndrydh

Ezıl-mek Mu buzhglit

Ezıl-mek Mu dërçklu

Ezıl-mek Mu zublu

Ezıl-mek Mu grimcu

Ez-mek Me ndrydh

Ez-me Mas ndrydh

Ezindi T'mekët

Ezindi T'fikt

Ezindi Pigullim

Ezin-mek Mu mēk

-290-

Ezin-mek Mu pigullu

Ezik Ndrydht

Ezik Buzhglit

Ezik Zublit

Ezik Dorçklat

Ezik Dërnish

Ejder Rrshaj **yaḫūd**

Ejderhā Rrshaj **yaḫūd**

Ejderhā Kulshedër

As Shqarr

Ās Mërsin

Āsā Si **meṣelā gül-āsā** si trandajfile

Āsadon Fyl barije **çoban düdüki**

Āsān Mar **kalay gibi**

Āsāyiş Bunac **raḥatluḳ gibi**

Astar Himit

Astarla-maḳ Mej vu himit

Āsitān Prak

Āsitāne Stamall

Āsyā Mulli **degirmen gibi**

Āsiyāb Mulli ujit

Es Mend **uş gibi**

Es Kujtim **ḥis gibi**

Es Shnash **saġlam gibi**

İs Nīr **ış gibi meṣelā issiz** pa nīr **issiz** pa kand

İs I zoti **meṣelā māl issi** zot gjaje

Üss Temel **yaḫūd**

Esās Temel

Esāssız Pā temel

-291-

Esāslandır-maḳ Mej bā me shti temel

Esāslandır-maḳ Mej bā mē fārtsu

Esāslan-maḳ Mū shti temel

Esāsli Me temel

Esb Kāl **bārgīr gibi**

İsbir Sēz

Isparçene Rumull **meṣelā üç kat isparçene urġan** litar tre rrumulish

Isparmuz Ɒrëç

Ispanaḳ Spinaq

Ispavli Sfilac

Esperi Sakol

İspilate Sakalēv

İspencik Shpërkndim **āzādnāme gibi**

İspinuz Çërmli

İspire Vjām lkure

Ast T'ndenjun **maḳ'ad gibi**

Üstād Mjeshtër

Üstādāne Mjeshtrisht

Üstāẓ Mjeshtër **üstād gibi**

Estar Himit **ürti gibi**

Estar Mulonj

Estarla-maḳ Mej mulu

İstasyon Cak **meṣelā istasyondan istasyona** cak n'cak

İstasyonlar Cāqe

Istaḳoz Zbāt

Istalıya Stāli

İstampe Shtamp

İstanbol Stanmall

İstavras Kryq **Ḫaç gibi**

İstet- Lyp **mechūl ise**

-292-

İstet- Bāne me lyp **bir ise**

İstet- Bāni me lyp **çoḳ ise**

İstet-di E bani me lyp

İstet-mez Nuk e ban me lyp

İstet-mek Mej bā me lyp

İste-duķ Lypëm **mechūl ise**

İste-duķ E lypëm **bir ise**

İste-duķ I lypëm **çoķ ise**

İste-düŋ Lype

İste-düm Lypa

İste-di Lypi

İste-diŋüz Lypët

İste-diler Lypën

(**Diğer siġaları ķıyās oluna**)

İste-di mi Ā lypi

İste-r Lyp **yaḫūd**

İste-r Da

İster istemez DēmAṣda

İstralya Zdrāl **meşelā istralya yelkeni** zdrala vel

İste-r ise N'lypt **yaḫūd**

İste-r ise ndasht

İste-rüz Lypim

İste-rler Lypin

İste-rlerse N'lypshin

İste-rler mi Ā lypshin

İste-rüm Lyp **yaḫūd**

İste-rüm Du

İsteriṅga Partāre

İsteriṅga Trin

İstefan Kunor të kshēsh

İstek T'lypun

İstek T'dashtun

İstek Kānda **mesele istegüm yok** nuk m'kānda **istegüm var** mkānda

-293-

İstim Avull **islim gibi**

İste-medük Nuk lypum **mechūl ise**

İste-meduķ Nuk lypim **bir ise**

İste-meduķ Nuk i lypim **çoķ ise**

İste-meduķ Nuk dūm **mechūl ise**

İste-meduķ Nuk dūm **bir ise**

İste-meduķ Nuk i dūm **çoķ ise**

İste-medüŋ Nuk lype

İste-medüm Nuk lypa

İste-medi Nuk lypi

İste-mediŋüz Nuk lypët

İste-medŋüz mi Ā nuk lypët

İste-mediler Nuk lypën

(**sāir siġaları daḫi ķıyās oluna**)

İste-mediler ise N'mas paçin lyp

İste-mediler mi Ā nuk lypën

İste-mez Nuk lyp **yaḫūd**

İste-mez Nuk da

İste-mez ise N’mas lypt **yaḫūd**

İste-mez ise N’dasht

İste-mezduḳ Nuk lypshim

İste-mezdüŋ Nuk lypshe

İste-mezdüm Nuk lypshesh

İste-mezdi Nuk lypte

İste-mezüz Nuk lypim

İste-mezmiş Nuk’ish lyp

İste-mezmişiz Nuk patëm lyp **yaḫūd**

İste-mezmişıḳ Nuk patëm lyp

İste-mek Me lyp **yaḫūd**

İste-mek Me dasht

İste-mem Nuk lyp

İste-meyecek Nuk’a me lyp

İste-meyecekler Nuk’an me lyp

İstinfe Stiŋ **meṣelā yelkeni**

-294-

istinfe itmek mej stiŋu velin

İstenıl-duḳ U lypum

İstenıl-düŋ U lype

İstenıl-düm U lypa

İstenıl-di U lyp

İstenıl-diyse N’qoft lyp

İstenıl-diler U lypën

İstenıl-mez Nuk lypet

İstenıl-mez ise N’mas u lypt

İstenıl-mezüz Nuk lypemi

İstenıl-mesün Mas t’lypet

İstenıl-miş İsht lyp

İstenıl-miş ise N’qoft lyp

İstenıl-mişiz Jēmi lyp

İstenıl-miş mi Ā isht lyp

İstenıl-mek Mu lyp **yaḫūd**

İstenıl-mek Mu dasht

İstenıl-mayor Nuk pa lypet

İstenıl-mayorlar Nuk pa lypen

İstenıl-meyecek Nuk’a mu lyp

İstenıl-ur Lypet

İstenıl-urler Lypen

İstenıl-ur mi Ā lypet

İstenil-ecek Kā mu lyp

Istubec Shtupec

İste- Lyp **mechūl ise**

İste- Lype **bir ise**

İste- Lypi **çoḳ ise**

İstihzā Ballaban

İstihzā Qasti **meṣelā istihzā itmek** me qastis **istihzā itme** mas qastis

-295-

Isturpa Fēshin

İstif Rriv **meşelā istif itmek** mej rrivu

İstim Avull **islim gibi**

İstinġa Stiŋ

İsḥāḳ kuşi Qyqe

Es-di Fryni **meşelā rüzigār esdi** fryni ēr

Es-er Fryn

Üsür Mu lidh uji

Es-erdi Frynte

Es-ermiş Kish pa fry

Esrik Dēj **sarḫoş gibi**

Esri-mek Mu dēj

Esef Idhnim

İsḳaparme Skanca

İsḳaparme Kutrrum

İsḳaça Shkam derekut

İsḳarça Shtërŋushëm **meşelā iskarça istif itmek** mej rrivu shtërŋushëm

Isḳarşo Trēsu

Iskarşo Skārpa

Isḳarmuz Trāpadār

Isḳara Grādēl **ızġara gibi**

Isḳara Fāsh **meşelā gemi ısḳarası** fãsh barḳa

İsḳalara Shkāll kanopit

İsḳarlat Coh boj gjak

İsḳanbil Letre kumāre

İsḳandil Skandel **meşelā isḳandil itmek** mej skandelu

İsḳoṭa Skot

-296-

İsḳumri Brufull

İsḳonca Maj tap

İsḳonṭa Shkont

İsḳonṭa Shkartim

İsḳune Skond **yaḫūd**

İsḳune Golēt

İskete Nji mndyr zogut

İskele Brek dētit

İskemle Karrig

Üsküre Skādele **şaḥan gibi**

Eski I vjetër **müẕekker ise**

Eski E vjetër **müennes ise**

Eskit- Vjetro

Eskit-duḳ E vjetrum

Eskit-düŋ E vjetrove

Eskit-düm E vjetrova

Eskit-di E vjetraj

Eskit-medi Nuk e vjetraj

Eskit-mediler Nuk e vjetrun

Eskit-mez Nuk vjetran

Eskit-mez ise N’mas vjetroft

Eskit-mezüz Nuk e vjetrojm

Eskit-mezsüŋüz Nuk e vjetroni

Eskit-mezler Nuk e vjetrojn

Eskit-mesün Mas ta vjetroj

Eskit-miş E ka vjetru

Eskit-mişiz E kēmi vjetru

Eskit-mişsüŋüz E kēni vjetru

Eskit-mişler E kan vjetru

Eskit-mek Mej vjetru

Eskit-me Mas e vjetra

Eskit-meyor Nuk pe vjetran

-297-

Eskice Karrzym **yaḫūd**

Eskice Shkarrzy

Eski-duḳ E vjetrum

Eski-düŋ E vjetrove

Eskidul-mek Mu vjetru

Eski-düm U vjetrova

Eski-di U vjetru

Eski-diler U vjetrun

Eskilet-mek Mej vjetru

Eskild-ir E vjetran

Eskilik Vjetërsin

Eskimek Me vjetru

İslām Turk

İslāmça Turqnisht

İslāmluḳ Turqni **yaḫūd**

İslāmiyyet Turqni

Işla-maḳ Me vishllu

Isluḳ Vishllim

İslim Avull

İsim Emën **ad gibi**

Es-medi Nuk fryni **meṣelā rūzigār esmedi** nuk fryni ēr

Esmer Zēshk **meṣelā esmer adam** nir i zēshk

Esmer Zymt

Esmerçe Më t’zymt

Esmerluḳ Zeshkim

Es-mez Nuk fryn

Es-mezdi Nuk frynte

Esmek Me fry **meṣelā rūzigār esmek** me fry ēr

Es-meyor Nuk pa fryn

-298-

Es-meyecek Nuk’a mefry

Esen Qi fryn

Esen Shndash **saġlam gibi**

Esnet-mek Mejshtri mej mlēdh

Esnet-mek Me mërzit

Esnek Shtrīc **lastiḳ gibi**

Enseleş-mek Mu dā **vedālaşmaķ gibi**

Esenlik Shndosht **saġluķ gibi**

Esne-mek Mu shtrī **gerinmek gibi**

Esne-mek Mu hāp goja

Esne-mek Mu dhān ja shaltapalta

Esniş Të shtrimun

Esniş T'dhanun **meşelā köpri ayaksızdur esniyor** ura pa kam jēpet

Esi Āp **abey gibi**

İssi I zoti **meşelā māl issi** zat gjāje

Isıt- Nxēje

Isıt-duķ E nxēm

Isıt-duŋ E nxene

Isıt-dum E nxena

Isıt-dı E nxeu

Isıt-dıŋuz E nxēt

Isıt-dılar E nxēn

Isıt-dılar mi Ā e nxēn

Isıt-maduķ Nuk e nxēm

Isıt-maduŋ Nuk e nxeve

Isıt-madum Nuk e nxeva

Isıt-madı Nuk e nxeu

Isıt-madıŋuz Nuk e nxēt

Isıt-madılar Nuk e nxēn

Isıt-madılar mi A nuk e nxēn

Isıt-maz Nuk e nxēn

Isız-maz ise N'mas e nxeft

Isıt-mazdı Nuk e nxēnte

Isıt-mazuz Nuk e nxejm

Isıt-mazmiş Nuk e kish nxē

Isıt-masun Mas ta nxejn **yaḫūd**

Isıt-masun Mas e nxefët

Isıt-miş E kā nxē

Isıt-miş ise N'past nxē

Isıt-mişız E kēm nxē **yaḫūd**

Isıt-mişık E kēm nxē

Isıt-mişlar E kan nxē

Isıt-maķ Mej nxē

Isıt-maķ gerekdür Duhet mej nxē

Isıt-ma Mas e nxej

Isıtma Ethe **sıtma gibi**

Isıt-mayor Nuk po nxēn

Isıt-mayacek Nukā mej nxē

Isıt-acek Kā mej nxē

Isıcaķ T'nxēt

Isıcaķluķ Vapollin

Isıdam Bānj **ḥamām gibi**

Isıd-ır E nxēn

Esīr Sekllav **toska**

Esīr Rap **meşelā muḥārebede esīr alundı** u mur rap

Esirget-duķ E rujtum

Esirget-düŋ E rujte

Esirget-düm E rujta

Esirget-di E rujti

Esirget-sün Ta rujn **yaḫūd**

Esirget-sün E rujt

Esirget-medi Nuk e rujti

-300-

Esirget-mez Nuk e run

Esirget-mesün Mas ta rujn **yaḫūd**

Esirget-mesün Mas e rujt

Esirget-miş E ka rujt

Esirget-mişiz E kēmi rujt

Esirget-mek Mej rujt

Esirget-meyor Nuk po run

Esirget-meyecek Nukā mej rujt

Esirge-mek Me rujt

Esirgen-mek Mu rujt

Esirgen-ur Ruhet

Esirge-mek Me rujt

Esirgici Runjc

Esirge-ye E rujt

Isıluķ Vāp

Isıluķ Zhek

Isın- Nxeju

Isın-duķ U nxēm

Isın-duŋ U nxēne

Isın-dum U nxēna

Isın-dı U nxē

Isın-dınuz U nxēt

Isın-dılar U nxēn

Isın-dılar mi Ā u nxēn

Isın-dı mi Ā u nxē

Isın-sun T'nxehet **yaḫūd**

Isın-sun U nxēft

Isın-maduķ Nuk u nxēm

Isın-maduŋ Nuk u nxene

Isın-madum Nuk u nxena

Isın-madı Nuk u nxē

Isın-madıŋuz Nuk u nxēt

-301-

Isın-madılar Nuk u nxēn

Isın-madılarsa N'mas qofshin nxē

Isın-madılar mi Ā nuk u nxēn

Isın-madı mi Ā su nxē

Isın-maz Nuk nxēhet

Isın-maz ise N'mas u nxēft

Isın-mazdı Nuk nxēhej

Isın-mazız Nuk nxehemi

Isın-mazsuŋuz Nuk nxeheni

Isın-masun Mas të nxehet **yaḫūd**

Isın-masun Mas u nxeft

Isın-miş Isht nxē

Isın-miş ise N'koft nxē

Isın-mişız Jēmi nxē **yaḫūd**

Isın-mişık Jēmi nxē

Isın-mişlar Jan nxē

Isın-mişüm Jam nxē

Isın-maḳ Mu nxē

Isın-mamaḳ Mas mu nxē

Isın-ur Nxehet

Isın-ur ise Në nxēft

Isın-uruz Nxēhemi

Isın-urlar Nxehen

Isın-acek Kā mu nxē

Isın-acekler Kān mu nxē

Isın-ıyor Pa nxehet

Isın-ıyorum Pa nxehem

Isın-ıyor mı Ā pa nxehet

Aş Gjēll **ṭa'ām gibi**

Aşar Kalan

Aşaġı Posht

Aşaġılat-maḳ Mej pashtënu

Aşaġıla-maḳ Mu paşnu

Aşaġıluḳ Pashnim

Āştī Pejtim **barışıḳ gibi**

Aşçı Qi ban gjēll

Aşçı Gatūc

Aşıhāne Qilēr

Aş-duḳ Pesūm

Aş-duŋ Pesove

Aş-dum Pesova

Aş-dı Pesaj

Aş-dılar Pesūn

Aşırt-maḳ Mej pesu

Aşırt-maḳ Mej kalu

Aşırıl-maḳ Mu pesu

Aşır-maḳ Mej kalu

Aşır-maḳ Mej pesu

Aşır-maḳ Mej ik

Aşır-ma Mas e pesa

Aşır-ma Mas e ik

Aşır-ma Mas e kala

Aşır-mayor Nu'ka ik

Aşır-mayecek Nu'kā mej ik

Aşır-maya Mas ta ik

Aşırabil-ür Mund e ik

Aşır-acek Kā mej ik

Aşır-amaz Nuk mund e ik

Aşır-amayor Nuk pa mund e ik

Aşüfte I hutum

Aşḳın Kaluc

Aşḳın I moçëm **geçkin gibi**

Aşikār Zbulu

Aşlat-maḳ Mej kandēt

Aşla-duḳ E kandetëm

-303-

Aşla-duŋ E kandete

Aşla-dum E kandeta

Aşla-dı E kandeti

Aşla-dılar E kandetën

Aşla-sun Ta kandēs

Aşla-maz Nuk e kandet

Aşla-madı Nuk kandeti

Aşla-miş E kā kandēt

Aşla-maḳ Me kandet

Aşla-mamiş Nuk e ka kandēt

Aşla-mamaḳ Mas mej kandēt

Aşlan-maḳ Mu kandēt

Aşluḳ Gjellna **yemekler gibi**

Aş-madı Nuk e kalaj

Aş-maduŋ Nuk e kalove

Aş-madum Nuk e kalova

Aş-madı Nuk e kalaj

Aş-madılar Nuk e kalun

Aş-miş E ka kalu

Aş-maḳ Me kalu **meşelā daġın aşmaḳ** me kalu malin

Aş-ma Mas kala

Āşinā I diçëm

Āşināluḳ Dije

Āşināluḳ T'njoftun

Aşın-maḳ Mu kopāt **meşelā ayaklar yoldan aşın-maḳ** mu kopat kāmt pej rruge

Aşın-maḳ Mu haŋër **meşelā taş ipden aşınmaḳ** mu haŋër guri pej litārit

Aşın-ur Gurmohet

Āşūb Përzic

Aşurı Nërmjed

-304-

Aşurı Shkapërcim

Aşurı Matān

Aşurı Tepër

Aşı Shartim

Āşiyān Çerdhe

Aşıcı Shartūc

Aşırt-maḳ Mej kalu

Aşırt-maḳ Mej pesu

Aşırt-maḳ Mej shkapërcy

Aşırıl-maḳ Mu pesu

Aşırıl-maḳ Mu ik

Aşırıl-maḳ Mu kalu

Aşır-maḳ Me pesu

Aşır-maḳ Mej ik

Aşır-maḳ Mej kalu

Aşır-ma Mas ē ik

Aşırı Āndej

Aşırı Matān

Aşırı Shkapërcim

Aşısız Pā shartu

Aşıḳ Āsht lonje

Aşıḳ-maḳ Mu ŋūt

Aşılat-maḳ Mej shartu

Aşıla-maḳ Me shartu **meşelā yemiş aşılamaḳ** me şartu pēm **çiçek aşılamaḳ** me shartu lī

Aşılama Shartim

Aşılan-maḳ Mu şartu

Aşıli I shartum

Aşıliye E shartume

Aşındır-maḳ Mej gry

Aşındır-maḳ Mej kru

Aşındır-maḳ Mej gërmu

Aşındır-maḳ Mej hāŋër

-305-

Aşın-maḳ Mu kru

Aşın-maḳ Mu hāŋër

Aşın-maḳ Mu gërmu **meşelā taşı aşınmaḳ** mu gërmu

Aşın-maḳ Mu shi **yazı aşınmaḳ** mu shi shkrimi

Eş Mōc **yaşdaş gibi**

Eş Deŋ **denk gibi**

Eş shaq **arḳadaş gibi**

Eş T'përgjām **miş̲il gibi**

İşāret Shenj **meşelā işāret itmek** mej shinju

İşbu Nje ky **yaḫūd**

İşbu Qe ky **müẕekker ise**

İşbu Nje kja **yaḫūd**

İşbu qe kja **mü'enneş̲ ise**

İşporţa Shport

İşporţa Kaçile

İşit- Ndī

Eştah Rrēshkim

İşit-duḳ NDīm **mechūl ise**

İşit-duḳ E ndīm **bir ise**

İşit-duḳ I ndīm **çoḳ ise**

İşit-düŋ E ndjeve

İşit-düm E ndjeva

İşit-di E ndjeu

(**diğer siğalar ḳıyās oluna**)

İşitdir- Bāne me ndī

İşitdir-duķ E bām me ndī

İşitdir-düŋ E bāne me ndī

İşitdir-düm E bāna me ndī

-306-

İşitdir-di E bāni me ndī

İşitdir-diŋüz E bāt me ndī

İşitdir-diler E bān me ndī

İşitdir-miş E kā bā me ndī

İşitdir-mişiz E kēmi bā me ndī

İşitdir-mişsüŋüz E kēni bā me ndī

İşitdir-mişler E kan bā me ndī

İşitdir-mek Mej bā me ndī

İşitdir-meyor Nuk po le me ndī

İşitdir-ecek Kā mej bā me ndī

İşitdir-iyor Po le me ndī

Üştür Deve

İştirā Të blēm **meşelā iştirā itmek** me blē

İştirāk Bashkari

İştirakluķ Bashkarisht

İşit-meduķ Nuk ndīm **mechūl ise**

İşit-meduķ Nuk e ndīm **bir ise**

İşit-meduķ Nuk i ndīm **çoķ ise**

İşit-medüŋ Nuk e ndjeve

İşit-medüm Nuk ndjeva

İşit-medi Nuk ndjeu

İşit-mediŋüz Nuk ndīt

İşit-mediler Nuk ndīn

(diğer siġalar ķıyās oluna)

İşit-mediler mi Ā nuk ndin

İşit-medi mi Ā nuk ndjeu

İşit-mez Nuk ndīn

İşit-mezdi Nuk ndinte

İşit-mezüz Nuk ndījem

İşit-mezse N'mas ndjefët

İşit-mezler Nuk ndījen

İşit-mezler ise N'mas ndjefshin

-307-

İşit-mezler mi Ā nuk ndījen

İşit-mezmiş Nu'kish ndī

İşit-mezmişiz Nu'ishmi ndī **yaḫūd**

İşit-mezmişıķ Nu'kishim ndī

İşit-mez mi Ā nuk ndin

İşit-mesün Mas t'ndijen **yaḫūd**

İşit-mesün Mas t'ndjefët

İşit-miş Kā ndī

İşit-miş ise N'past ndī

İşit-mişiz Kēmi ndī

İşit-mişsüŋüz Kēni ndī

İşit-mişler Kan ndī

İşit-mişler ise N’paçin ndī

İşit-mişler mi E kan ndī

İşit-mişüm Kam ndī

İşit-miş mi Ā kā ndī

İşit-mek Me ndī **mechūl ise**

İşit-mek Mej ndī **ma‘lūm ise**

İşit-memek Mas me ndī

İşit-meyor Nuk pa ndin

İşit-meyoruz Nuk pa ndijem

İşit-meyorlar Nuk pa ndijen

İşit-meyorum Nuk pa ndijenj

İşit-me Mas ndjefët

İşit-meyecek Nu’kā me ndī

İşit-meyecekler Nu’kan me ndī

İşte Qe **meş̲elā işte bu** qe ky **yaḫ̲ūd işte bu** nje ky qe kja

İşityāḳ Gurrtim **meş̲elā iştiyāḳ itmek** mu gurrtu **iştiyāḳum var** jam gurrtu

İşityāḳ Māll

-308-

İştiyāḳum var Kam māll

Iştır Labat

Eşdir-mek Mej prashit

Işkır-maḳ Me vishllu

Işḳırıḳ Vishllim ujit

Işḳın Rāven **ravend gibi**

Eşek Gamār **merkeb gibi**

Eşek arı Ānx **yaḫ̲ūd**

Eşek arı grēj

Eşik Prak **meş̲elā ḳapu eşiki** prak dere

Eşk Lat

Çeşüm eşki Lat synit **gözyaşı gibi**

Eşek aŋırmaḳ Me bërtit gamari

Eşekçe Gamarisht

İşkil Kujtim **z̲an gibi**

Eşekler Gamar

Eşikler Pragje

Eşeklik Gamarī

İşkillenmek Me ra n’mendim

İşkembe Plānc **yaḫ̲ūd**

İşkenbe Plānc

İşkence Mund **zor gibi**

Eşkin Çapun

Eşilt-mek Mej pupurish

Eşleş-mek Mu shaqnu **çiftleşmek gibi**

Eşleş-mek Mu bā pār

Eşil-mek Mu pupurish

Eş-mek Me pupurish

Eş-mek Me rmu

Eş-mek Me gërvisht

-309-

Eş-ma Mas pupurish

Eşme Pupurish

Eşme Buçil **bıŋar gibi**

Eşin-mek Mu gërvisht

Eşin-mek Mu pupurish

Eşin-mek Mu gropu

Eşin-mek Mu gërmu **meşelā at ayaķla eşinür** kāli gërman me kām

Üşne Mekaras **yosun gibi**

Üşne Smajk

Eşele-mek Me pupurish **meşelā ateş eşelmek** me pupurish zjarmin

Eşele-mek Mej gërgā

Eşik Prak **meşelā ķapu eşiki** prak dere

Eşikler Pragje

Eşik+ünden Pej prakut

Eşik+ünde Në prak

Aş- Virre **bir ise**

Aş- Virri **çoķ ise**

Aş-ar E virr

Aşpur Boj gjāke

Aş-duķ E vorrum **bir ise**

Aş-duķ I vorrum **çoķ ise**

Aş-duŋ E vorre

Aş-dum E vorra

Aş-dı E vorri

Aşdır-maķ Mej vjērr

Aşķı Kaçavār

Aşķı Dhunti nuseje

Aşıl-dı U vurr

Aşıl-dılar U vurrën

Aşıl-madı Nuk u vūrr

-310-

Aşıl-madılar Nuk u vorrën

Aşıl-maz Nuk virret

Aşıl-mazdı Nuk virrej

Aşıl-mazlar Nuk virren

Aşıl-mazmiş Nuk ish pas vjērr

Aşıl-miş İsht vjērr

Aşıl-mişlar Jan vjērr

Aşıl-maķ Mu vjērr

Aşıl-mayor Nuk pa virret

Aşıl-mayacek Nu'kā mu vjērr

Aşılacek Kā mu vjērr

Aşlıķ Gru qi s'isht për martēs

Aş-duķ E vorrëm **bir ise**

Aş-duķ I vorrëm **çoķ ise**

Aş-duŋ E vorre

Aş-dum E vorra

(Ķıyās oluna)

Aş-dı E vorri

Aş-dıŋuz E vorrët

Aş-dılar E vorrën

Aş-dılar mi Ā e vorrën

Aş-dı mi Ā e vorr

Aş-maz Nuk e virr

Aş-maz ise N'mas e vjerrt

Aş-mazdı Nuk e virrte

Aş-mazuz Nuk e vjērrim

Az-mazlar Nuk e vjērrin

Az-mazmiş Nuk e kish vjērr

Aş-mamaķ Mas mē vjērr

Aş-maduķ Nuk e vorrëm **bir ise**

Aş-maduķ Nuk i vorrëm **çoķ ise**

Aş-maduŋ Nuk e vorre

Aş-madum Nuk e vorra

-311-

Aş-madı Nuk e vūrr

Aş-madıŋuz Nuk e vorrët

Aş-madılar Nuk e vorrën

Aş-masun Mas ta vjērr

Aş-miş E kā vjērr

Aş-miş ise Ne pas vjērr

Aş-mişız E kēmi vjērr

Aş-mişsuŋuz E kēni vjerr

Aş-mişlar E kan vērr

Aş-mişum E kam vjerr

Aş-maķ Me vjērr

Aş-mamaķ Mas me vjērr

Aş-ma Mas e virr **bir ise**

Aş-ma Mas i virr **çoķ ise**

Aşma Ārdhi

Aşma uzümi Rrush ārdhījē

Aşma çubuġı Shërmend

Aşma kabaġı Kumull vāric

Aşma kilid Dry

Aşınti Vār

Aşınti Kaçavār **meşelā bu iş asıntide kaldı** met kjapun kaçavār

Aşi Dobī **fāyda gibi**

Aşıcı Vjērrc

Aşılan-maķ Mu dobit **fāydalan-maķ gibi**

Aşıl-ur Vīrret

Aşıl-ur ise Nu vjērrt

Aşıl-urlar Vīrren

Aşıl-acek Kā mu vjērr

Aşıl-acekler Kan mu vjērr

Aşıli Vjērr

Aşıl-ıyor Pa virret

-312-

Aşıl-ıyorlar Pa virren

Iş I zoti **ṣāḥip gibi meşelā māl ışşı** zat gjāje

Işırt-maķ Mej kashu

Işır-duķ E kafshum

Işır-duŋ E kafshove

Işır-dum E kafshova

Işır-dı E kafshaj

Işır-dıŋuz E kafshut

Işır-dılar E kafshun

Işırġan Kafshuc

Işırġan ot Hīth

Işır-madı Nuk e kafshaj

Işır-maz Nuk e kafshan

Işır-masun Mas ta kafshoj

Işır-miş E kā kafshu

Işır-mişlar E kan kafshu

Işır-maķ Mej kafshu

Işır-ma Mas e kafsha

Işır-maya Mas ta kafshoj

Işır-acek Ka mej kafshu

Işsız Pa zat **ṣāḥipsiz gibi**

Işsız I pā kënd

Işsız I vetëm

Işsıze Pa zoj

Işsıze E pā kand

Işsıze E vetme

Usţurlāp Skirillot

Aşul Rranx **yaḫūd** rrānj

Aşul Temel **esās gibi**

Aşul Fund **dip gibi**

Işlat-duķ E lāgëm **bir ise**

-313-

Işlat-duķ I lāgëm **çoķ ise**

Işlat-duŋ E lāge

Işlat-dum E lāga

Işlat-dı E lāgu

Işlat-dılar E lagën

(sāir sigalar kıyas oluna)

Işlat-sun Ta lāg **yaḫūd**

Işlat-sun E lagt

Işlat-maz Nuk e lag

Işlat-maz ise N'mas e lagt

Işlat-mazuz Nuk e lagim

Işlat-mazlar Nuk e lāgin

Işlat-mamaķ Mas mej lāg

Işlat-mam Nuk e lagi

Işlat-mamiş Nuk e kā lāg

Işlat-mamişız Nuk e kēmi lāg

Işlat-mamişlar Nuk e kan lāg

Işlat-mamişum Nuk e kam lāg

Işlat-maduķ Nuk e lāgum

Işlat-maduŋ Nuk e lāge

Işlat-madum Nuk e lāga

Işlat-madı Nuk e lāgu

Işlat-madıŋuz Nuk e lāgët

Işlat-madılar Nuk e lāgën

Işlat-masun Mas ta lāg

Işlat-miş E kā lāg

Işlat-miş ise Ne past lāg

Işlat-mişız E kēmi lāg

Işlat-mişlar E kan lāg

Işlat-mişum E kam lāg

Işlat-maḳ Me lāg **mechūl ise**

Işlat-maḳ Mej lāg **maʿlūm ise**

Işlat-ma Mas e lag **bir ise**

-314-

Işlat-ma Mas i lag **çoḳ ise**

Işlaḫ Gadi

Işlaḫ Mīr **meṣelā işlah itmek** mej gadit **işlah itmek** mej bā mir

Işlaḳ Lagt

Işlaḳluḳ Lagsin

Işlan-duḳ U lagëm

Işlan-duŋ U lage

Işlan-dum U laga

Işlan-dı U lag

Işlan-dıŋuz U lagët

Işlan-dılar U lagën

Işlan-sun T'laget **yaḫūd**

Işlan-sun U lagt

Işlanıḳ Lagun

Işlan-maduḳ Nuk u lagëm

Işlan-maduŋ Nuk u lage

Işlan-madum Nuk u laga

Işlan-madı Nuk u lag

Işlan-madıŋuz Nuk u lagët

Işlan-madılar Nuk u lagën

Işlan-maz Nuk lāget

Işlan-maz ise N'mas u lagt

Işlan-mazdı Nuk lagej

Işlan-mazuz Nuk lagemi

Işlan-mazlar Nuk lagen

Işlan-mazmiş Nuk ish pas lāg

Işlan-masun Mas u lagt **yaḫūd**

Işlan-masun mas t'laget

Işlan-miş Isht lāg

Işlan-miş ise N'qoft lāg

-315-

Işlan-mişdı Kish qēn lāg

Işlan-mişız Jēmi lāg

Işlan-mişlar Jan lāg

Işlan-mişum Jam lāg

Işlan-maķ Mu lāg

Işlan-mamaķ Mas mu lāg

Işlan-ma Mas u lag

Işlan-mayecek Nu'kā mu lāg

Işlan-ur Lāget

Işlan-ur ise Nu lagt

Işlan-uruz Lāgemi

Işlan-urlar Lāgen

Işlan-urum Lagem

Işlan-ur mı Ā lāget

Işlan-acek Kā mu lāg

Işlan-acekler Kan mu lag

Işlan-ıyor Pa lāget

Işlan-ıyoruz Pa lāgemi

Işlan-ıyorlar Pa lāgen

Işlan-ıyorum Pa lagem

Aşilzāde Rod

Aşilsiz I pā rod

Aşilsize E pā rod

Işlıķ Vishllim

Aşli Temeli

Işmarla- Parasite **yaḫūd**

Işmarla- Parasiti

Işmarla-duķ Parasitëm

Işmarla-duŋ Parasite

Işmarla-dum Parasita

Işmarla-dı Parasiti

Işmarla-dıŋuz Parasitët

Işmarla-dılar Parasitën

Işmarla-sun T'parasis

Işmarla-mazuz Nuk Parasit

Işmarla-masun Mas t'parasis

Işmarla-miş Kā parasit

Işmarla-miş ise N'past parasit

Işmarla-mişız Kēmi parasit

Işmarla-mişlar Kan parasit

Işmarla-mişum Kam parasit

Işmarla-maķ Me parasit

Işmarla-mamaķ Mas me parasit

Işmarla-ma Mas parasit

Işmarla-mayor Nuk pa parasit

Işmarla-yecek Kā me parasit

Işmarla-yamaz Nuk mund parasis

Işı Dobi **fāyda gibi**

Işı I zoti **meşelā māl ışı** zat gjāje

Işşı Nxēt **issi gibi**

Işıt-duķ E nxēm

Işıt-duŋ E nxene

Işıt-dum E nxena

Işıt-dı E nxeu

Işıt-dılar E nxēn

Işıt-sun Ta nxejn

Işıt-maz Nuk e nxēn

Işıt-masun Mas ta nxejn

Işıt-mamiş Nuk e kā nxē

Işıt-mamaķ Mas mej nxē

Işıt-maduķ Nuk e nxēm

Işıt-maduŋ Nuk e nxene

Işıt-madum Nuk e nxena

Işıt-madı Nuk e nxēni

-317-

Işıt-madıŋuz Nuk e nxēt

Işıt-madılar Nuk e nxēn

Işıt-maz Nuk e nxēn

Işıt-mazdı Nuk e nxēnte

Işıt-masun Mas ta nxejn

Işıt-miş E kā nxē

Işıt-mişız E kēmi nxē

Işıt-mişlar E kan nxē

Işıt-mişum E kam nxē

Işıt-mek Mej nxē

Işıt-memek Mas mej nxē

Işıt-ma Mas e nxej

Işıtma Ethe **sıtma gibi**

Işıt-mayor Nuk po nxēn

Işıt-mayecek Nukā mej nxē

Isıdabil-ur Mund e nxejn

Isıdecek Ka mej nxē

Isıd-amayor Nuk pa mund e nxejj

Isıd-amayecek Nu'kā me mujt mej nxē

Işır-dı E kafshaj

Işır-dılar E kafshon

Işır-ur E kafshan

Işır-urlar E kafshojn

Işır-sun Ta kafshojn

Işırġan Kafshūc

Işırġan ot Hith

Işır-maz Nuk e kafshan

Işır-mamiş Nuk e kā kafshu

Işır-mamaķ Mas mej kafshu

Işır-miş E kā kafshu

Işır-maķ Mej kafshu

-318-

Işır-ma Mas kafsha

Işır-ecek Kā mej kafshu

Işırıķ Kafshu

Işırıl-dı U kafshu

Işırıl-sun T'kafshohet

Işırıl-maz Nuk kafshohet

Işırıl-masun Mas t’kafshohet

Işırıl-miş İsht Kafshu

Işırıl-maḳ Mu kafshu

Aşīl Rod **aşul gibi**

Işılandır-mek Mej bā ndēr

Işın-duḳ U nxēm

Işın-duŋ U nxene

Işın-dum U nxena

Işın-dı U nxē

Işın-dıŋuz U nxēt

Işın-dılar U nxēn

Işın-dı mı Ā u nxē

Işın-sun T’nxehet

Işın-maduḳ Nuk u nxēm

Işın-maduŋ Nuk u nxene

Işın-madum Nuk u nxena

Işın-madı Nuk u nxē

Işın-madıŋuz Nuk u nxēt

Işın-madılar Nuk u nxēn

Işın-madı mı Ā nuk u nxē

Işın-maz Nuk nxehet

Işın-maz ise N’mas u nxēft

Işın-mazdı Nuk nxehej

Işın-mazmiş Nuk pa nxehej

Işın-masun Mas t’nxehet **yaḫūd**

Işın-masun Mas u nxēft

-319-

Işın-masunlar Mas t’nxehen

Işın-miş Isht nxē

Işın-miş ise N’qoft nxē

Işın-mişdı Isht nxē

Işın-mişız Jēmi nxē **yaḫūd**

Işın-mişık Jēmi nxē

Işın-mişlar Jan nxē

Işın-mişum Jam nxē

Işın-maḳ Mu nxē

Işın-mamek Mas mu nxē

Işın-ma Mas u nxej

Işın-mayor Nuk pa nxehej

Işın-mayoruz Nuk pa nxehemi

Işın-mayorlar Nuk pa nxehen

Işın-mayorum Nuk pa nxehem

Işın-mayecek Nu’kā mu nxē

Işın-ur Nxehet

Işın-urdı Nxehej

Işın-uruz Nxehemi

Işın-urlar Nxehen

Işın-urum Nxehem

Işın-ecek Kā mu nxē

Işın-ecekler Kan mu nxē

Işın-ıyor Pa nxehet

Işın-ıyordı Pa nxehej

Işın-ıyoruz Pa nxehemi

Işın-ıyorlar Pa nxehen

Işın-ıyorum Pa nxehem

Aţa Rrādam

Aţa Cēk **yaḫūd** ād

Adaması Si ād

Iţam T'lidhun uji

-320-

Eţrāf Āna

Eţrāf Kānde

İẓhār Zbulim **meşelā iẓhār itdi** e zbulaj **iẓhār itmek** mej zbulu **iẓhār ider** e zbulan

İ'āde Kthim **meşelā i'āde itmek** mej kthy **i'āde ider** e kthej

İ'āne Ndim **yardum gibi**

İ'āne itmek Mej ndimu

İ'āne ider I ndiman

İ'tibār Sejdi **meşelā i'tibār itmek** mej sejdis **i'tibār ider** E sejdis **i'tibār iderdi** E sejdiste

İ'tiḳād Bēs

İ'tiḳād T'lidhun **Meşelā i'tiḳād itmek** me can bēs **i'tiḳād itmek** Mu lidh

İ'timād T'pështetun **meşelā i'timād itmek** mu pështēt

Aġ Rrjet

Aġa Rrogtār **uşaḳ gibi**

Aġabeg Āp

Aġaç Drū **meşelā meşe aġaç** dru lisit **incir aġaç** dru fikut

Aġaçkakan Pāg

Aġaç kurdı Tēnd druje

Aġaçluḳ Pyll

-321-

Aġaçluḳ Proshum

Aġart-maḳ Mej zbardh

Aġart-maḳ Mej prāru

Aġartma Zbardhim

Aġartma T'thinjun

Agart-ma Mas e zbardh

Aġar-duḳ U zbardhëm **yaḫūd** u thinjëm

Aġar-duŋ U zbardhe

Aġar-dum U zbardha

Aġar-dı U zbardh

Aġar-dılar U zbardhën

Aġar-maz Nuk zbardhet

Aġar-mamiş Nuk isht zbardh

Aġar-mamaḳ Mas mu zbardh

Aġar-madı Nuk u zbardh

Aġar-miş Isht zbardh

Aġar-maḳ Mu zbardh **yaḫūd** mu thinj

Aġarma Zbardhin

Aġar-mayor Nuk pa zbardh

Aġaz Fillim **mübāşeret gibi**

Aġala-maḳ Me shit madhni

Aġaluḳ Krajnī **maḳrur gibi**

Aġda Shtērr

Aġdalat-maḳ Mej shtērr

Aġdalat-maḳ Mej trashu toj shtērr

Aġdalaş-maḳ Mu shtērr

Aġdalaş-maḳ Mu trashu

Aġdala-maḳ Me shtērr **meşelā yemek aġdalanmaḳ** mu shtērr gjella

Aġdır-maḳ Mej bā me shtērr

Aġur Rānd

-322-

Aġur imiş Rān kish qēn

Aġurşaḳ Rrotull boshtit penjsh

Aġurşaḳ Bul **meşelā çıban aġurşaḳlanmaḳ** me ba bul puça

Aġurlat-maḳ Mej randu

Aġurlat-maḳ Mej madhnu

Aġurlat-maḳ Mej sejdis

Aġurlaşdır-maḳ Mej ba me randu

Aġurlaş-maḳ Mu randu nërvēti

Aġurlaş-maḳ Me shit madhni

Aġurla-maḳ Me madhnu

Aġurlaş-maḳ Me randu

Aġurlaş-maḳ Me sejdis

Aġurlan-maḳ Mu randu

Aġurlan-maḳ Mu madhnu

Aġurlan-maḳ Mu sejdis

Aġurluḳ Rāndim

Aġurluḳ Madhni

Aġar-maḳ Mu zbardh **aġarmaḳ gibi**

Aġar-maḳ Mu thinj

Aġar-maḳ Mu prāru

Aġar-maḳ Mu zbej

Aġrı Dhim

Aġrıt-maḳ Mej ba me dhimt

Aġrı-dı Dhimti

Aġrı-dılar Dhimtën

Aġrıḳ Dhim **Aġrı gibi**

Aġrı-mamaḳ Mas me dhimt

Aġrı-madı Nuk dhimti

Aġrı-madılar Nuk dhimtën

Aġrı-maz Nuk dhem

Aġrı-mazdı Nuk dhimte

-323-

Aġrı-miş Kā dhimt

Aġrı-mişdı Kish dhimt

Aġrı-maḳ Me dhimt

Aġrı-yor Pa dhem

Aġrı-yor ise N’pa dhem

Aġrı-yordı Pa dhimte

Aġrı-yormiş Kish pas dhimt

Aġrı-yor mı Ā pa dhem

Aġuz Goj

Aġuz Gryk **meşelā cay aġzı** gryk vije **aġuz** kulostër **meşelā inek aġzı** kulostër lope

Aġuzluḳ Pip **çıġaraluḳ gibi**

Aġzundan Pej goje

Aġzunda Në goj

Aġustos Gusht

Aġustosböcegi Kiŋall

Aġişte Përly **bulaşmiş gibi**

Aġıl Vāth **meşelā ḳoyun aġılı** vāth delesh

Aġ+la Qāj

Aġlat-duḳ E bām me qā

Aġlat-duŋ E bāne me qā

Aġlat-dum E bana me qā

Aġlat-dı E bāni me qā

Aġlat-dıŋuz E bāt e qā

Aġlat-dılar E bān me qā

Aġlat-sun Ta bajn me qā

Aġlat-maz Nuk e ban me qā

Aġlat-madı Nuk e bāni me qā

Aġlat-madılar Nuk e bān qā

-324-

Aġlat-masun Mas ta bajn me qā

Aġlat-miş E kā bam e qā

Aġlat-mişdı E kish ba me qā

Aġlat-mişız E kēmi bā me qā

Aġlat-mişlar E kan bā me qā

Aġlat-maḳ Mej bā me qā

Aġlat-mamaḳ Mas mej bā me qā

Aġlat-ma Mas e ban me qā

Aġlat-mayor Nuk po ban me qā

Aġlat-acaḳ Kā mej bā me qā

Aġla-duḳ Qām

Aġla-duŋ Qāve

Aġla-dum Qāva

Aġla-dı Qāu

Aġla-dıŋuz Qāt

Aġla-dılar Qān

Aġla-r Qān

Aġlar-duḳ Qānjshim

Aġla-rduŋ Qānjshe

Aġla-rdum Qānjshe

Aġla-rdı Qānte

Aġla-rlar Qājn

Aġla-sun T’qajn **yaḫūd**

Aġla-sun Qāft

Aġlaşdır-maḳ Mej bā me vajtu

Aġlaş-maḳ Me vajtu **yaḫūd**

Aġlaş-maḳ Me qā bashk

Aġlaş-ur Vajtan

Aġlaş-urlar Vajtojn

Aġla-maz Nuk qān

Aġla-mazdı Nuk qante

Aġla-mazlar Nuk qājn

-325-

Aġla-mazmiş Nu’kish pas qā

Aġla-mamiş Nu’kā qā

Aġla-mamaḳ Mas me qā

Aġla-maduḳ Nuk qām

Aġla-maduŋ Nuk qāve

Aġla-madı Nuk qau

Aġla-madıŋuz Nuk qāt

Aġla-madılar Nuk qān

Aġlamsaḳ Mu shti mvāj

Aġlamsıḳ Me ndēj si toj qā

Aġla-masun Mas t’qājn

Aġla-miş Kā qā

Aġla-mişdı Kish qā

Aġla-mişız Kēmi qā yaḫūd

Aġla-mişık Kēmi qā

Aġla-mişlar Kan qā

Aġla-maḳ Me qā

Aġla-ma Mas qaj

Aġla-mayıŋ Mas qāni

Aġla-mayor Nuk pa qān

Aġlayıcı Vājc

Aġlayıcı Qāc

Aġlayış Vāj

Aġlayıḳ Ankūc

Aġla-mayor Pa qān

Aġla-mayorlar Pa qajn

Aġ+lar Rrjeta

Aġılla-dı Vāthaj

Aġılla-miş Kā vathu

Aġılla-maḳ Me vathu

Aġılla-r Vātha

Aġ+le Me rrjet

-326-

Aġla- Qāj **aġla gibi**

Aġla-ma Mas qaj

Aġla-yecek Kā me qā

Aġla-yamaz Nuk und qajn

Aġ-duḳ U njitëm **yuḳarı çıḳduḳ gibi**

Aġ-duŋ U njite

Aġ-dum U njita

Aġ-dı U njit

Aġ-maz Nuk njitet

Aġ-madı Nuk u njit

Aġ-miş Isht njit

Aġ-maķ Mu njit

Aġ-ma Mas u njit

Aġınt-maķ Mej shkrry

Aġındi Gjiri

Aġındi Kurrni **meşelā şu aġındisi** kurrni ujit **dünek gibi**

Aġın-maķ Mu shkrry **meşelā eşek aġınu**r shkrryhet gamari

Aġın-ıyor Pa shkrryhet

Aġu Matërgon **zehr gibi**

Aġuş T'rrokun **meşelā aġuşmaķ** mu rrok

Aġır Rānd **aġır gibi**

Aġırla-maķ Mej madhnu

Aġırla-maķ Me sejdis

Aġırlan-maķ Mu madhnu

Aġırlan-maķ Mu sejdis

Aġız Goj **aġız gibi**

Aġıl Vāth **aġıl gibi**

Aġıla-maķ Mu shkrry **aġınmaķ gibi**

Aġıllat-maķ Mej vathu

Aġıllan-maķ Mu vathu

Aġım Themër **ukçe gibi**

Aġımlar Themra

İġrā Ŋërcim **meşelā iġrā itdüm** e ŋërcava **iġrā itmek** mej ŋërcy **iġrā ider** e ŋërcen

İġvā Treshtim **Meşelā iġvā itmek** mej treshtu **iġvā ider** e treshtan

Uġur Zār

Uġurli Me zār

Uġurum var Kam zār

Āfatla-maķ Mej trazu idhimin

Āfatla-maķ Me zbulu dhunën kuj

Āfatla-maķ Me pshtu goja

Afacan Vërdlūc

Āfet Lŋāt

Āfet Vrūg

Āferīn Të qoft **yaḫūd**

Āferīn Të lumt **yaḫūd** Sa mir

Üfke Skërpuq

Üfke Shfrim **meşelā üfkesini çıkardum** shfreva

Üfke Idhnim **meşelā üfkesini çıkardum** e Nxorra idhnimin

Aforoz I dalun feje

Aforozla-maķ Mej përzan pej kishe

İfāde Kallxim

İfāde Dëftim

İfāde Zbulim **meşelā ifade ider** e kallxan e dëftan

-328-

İfāḳat T’ārdhun n’fije

İfāḳat Të ārdhun n’vēti **meşelā ifāḳat bulmaḳ** me ārdh n’fije **ifāḳat bulmaḳ** me ārdh n’vēti

İftiḫār Madhni **meşelā iftiḫār itmek** mu madhnu

İftiḫār Lavd **meşelā iftiḫār itmek** me ba lavd

İftirā Të shpifun **meşelā iftirā itmek** me shpif

İftirāḳ T’dānum

İftiḳār Me zbulu nevojën

İfḥām Mej cut

İfrād Mej bā nji

-efrāz Përpjēt **meşelā ser-efrāz** kry e përpjēt

İfrāz Mej dā

İfrāṭ Mej tepru

+efrūz Mej ndrit

+efzā Shtūc

Efzūn Shum

Efsār Kapistër **yular gibi**

Efsāne Prrall **maṣal gibi**

Efsūn Shkrim

Efsūn Menji **siḥr gibi**

İfşā Zbulim **meşelā ifşā itmek** mej zbulu

İfṭār Të shprishun **meşelā ifṭār itmek** me perish

Efkār Mendime

-329-

Eflāṭūn I urt

Efendi Zatni

Aḳ Bārdh **beyāż gibi**

Aḳ Pastër **pāk gibi**

Aḳ aşma Trāndalfila për drēdc

Aḳ aġaç Dru qārrshije

Aḳ akçe Surm

Aḳ ılgın Mrrin bardh

Aḳ-ar Rrjeth

Aḳ-ardı Rrithte

Aḳ-arlar Rrjedhin

Aḳ-armiş Kish pa rrjēdh

Aḳasya Murriz

Aḳbaba Pānc

Aḳbalık Brufullak

Aḳ beŋek Shkndi synit

Aḳ pelin Tatull

Aḳtar-maḳ Me libu

Aḳtar-maḳ Mu zhgarku

Aḳıtdır-maḳ Mej ba me rrjēdh

Aḳıt-maḳ Mej rrjēdh

Aḳıt-ma Mas e rridh

Aḳti Kotrrum **kesim gibi**

Aḳ-tı Rradh

Aḳ-tılar Rrodhën

Aķciger Mushkni e bardh

Aķça Zbardhin

Aķça Pare

Akça aġaç Dullēj

Aķçıl Zbërdhukt

Aķ-dı Rradh

Aķdiken Ferr bārdh

-330-

Aķ-dılar Rrodhën

Aķribā Gjini

Aķribā Āpqin

Aķsat-maķ Mej bā me çalu

Aķsat-maķ Mej mēŋu

Aķsaķ Çāl **topal gibi**

Aķsa-maķ Me çālu

Aķsükud Shelnje e bārdh

Ak sülmen Zhiv e bārdh

Aķ-sun Të rrjēdh

Aķ-sunlar Të rrjedhin

Akşam T'errun

Aķşamla-maķ Mu ērr

Aķşamleyin N'koh të mrames

Aķşaķal Mjekër bardh

Aķsır-duķ U teshëm

Aķsır-duŋ U tēshe

Aķsır-dum U tēsha

Aķsır-dı U tesh

Aķsır-ur Tēshet

Aķsır-urdı Tēshej

Aķsır-uruz Tēshemi

Aķsır-urlar Tēshen

Aķsır-urum Tēshem

Aķsır-maz Nuk teshet

Aķsır-mazlar Nuk teshen

Aķsır-mamiş Nu'kisht tēsh

Aķsır-mamaķ Mas mu tēsh

Aķsır-maduķ Nuk u tēshëm

Aķsır-maduŋ Nuk u tēshe

Aķsır-madum Nuk u tēsha

Aķsır-madı Nuk u tesh

-331-

Aķsır-madıŋuz Nuk u tēshët

Aķsır-madılar Nuk u tēshën

Aķsır-masun Mas të tēshet

Aķsır-masunlar Mas të tēshen

Aķsır-miş İsht tēsh

Aķsır-maķ Mu tēsh

Aķsır-ma Mas u tesh

Aķsırıķ Të tēshun

Aķsır-ıyor Pa tēshet

Aķsır-ıyorlar Pa tēshen

Aķsır-ıyorum Pa tēshem

Aķţār Qi shet rroçe **çerteci gibi**

Aķ gozlü Sy bārdh

Aķ günluķ Qirish dullēnje

Aķlat-maķ Mej zbārdh **yaḫūd**

Aķlat-maķ mej praru

Aķla-maķ Me zbārdh

Aķluķ Bardhin **düzgun gibi**

Aķ-maz Nuk rrjedh

Aķ-mazdı Nuk rrjidhte

Aķ-mazsa damlar Mas rrjedht pikan

Aķ-mazmiş Nu'kish pas rrjēdh

Aķ-masun Mas të rrjēdh

Aķ-mamiş Nu'kā rrjēdh

Aķ-mamaķ Mas me rrjēdh

Aķ-madı Nuk rradh

Aķ-madılar Nuk rrodhën

Aķ-masun Mas të rrjēdh

Aķ-miş Kā rrjēdh

Aķ-mişdı Kish rrjēdh

Aķ-mişmiş Kish pas rrjēdh

Aķ-mişlar Kan rrjēdh

-332-

Aķ-maķ Me rrjēdh

Aķındī Kurrni **Aġındı gibi**

Aķurda Muzik **musiķa gibi**

Akya Fulf

Akıcı Rrjēthc

Aķın Plaçkitc

Aķın Allāgrāpa

Aķın T'msẏm

Aķın Të krrusun

Aķın Parti **meşelā aķın aķın** parti parti

Aķıncı Grabiçār

İkāmet T'ndenjun

İķbāl Fat

İķtidār Fuqi

İktirān Shaqni

İkdār Mej dhan fuqi

İķdām Qindrim

İķrār Mej farcu

İķrāż Mej dhan uhā

Aŋ Tru **dimāġ gibi**

Aŋ Vesht **z̲ihin gibi**

Aŋ+a Āti **müz̲ekker ise**

Aŋ+a Āsāj **müennes̲ ise**

Aŋarı Āndej **üte gibi**

Āgāh Vesht **ḫaber gibi**

Āgāhī I marrun vesht

Aŋ-dı E përmendi

Aŋdır-dı Ja përmend

Aŋdır-ur İ shëmlan

Aŋdır-sun T'ja përmënd

Aŋdır-madı Nuk ja përmendi

Aŋdır-maz Nuk ja përmend

-333-

Aŋdır-miş Ja kā përmënd

Aŋdır-maķ Me ja përmënd **yaḫūd**

Aŋdır-maķ Mej livdu **yaḫūd**

Aŋdır-maķ Me ja pru n'mend **yaḫūd**

Aŋdır-maķ Mej shëmllu

Aŋdır-ma Mas ja përmend

Aŋırt-maķ Mej bam e bërtit **Meşelā eşegüni aŋırtmaķ** me bā me bërtit gamarin **yaḫūd**

Aŋırt-maķ Mej ba me virr

Aŋır-maķ Me virr

Aŋsala-maķ Me qastis

Aŋsalan-maķ Mu qastis

Aŋsız Në treshtim

Aŋşırt-maķ Mej bā mu tësh

Aŋşır-maķ Mu tësh

Aŋşırıķ Teshme trufullim

Aŋlatdır-maķ Mej ba me marr vesht

Aŋlat-maķ Me ja kalxu me ja dëftu

Aŋladıl-maķ Me ju kallxu

Aŋladış Kallxim **yaḫūd**

Aŋladış Dëftim

Aŋla-duķ E morrëm vesht

Aŋla-duŋ E morre vesht

Aŋla-dum E mora vesht

Aŋla-dı E morri vesht

Aŋla-dılar E morrën vesht

Aŋla-sun Ta mārr vesht

Aŋla-sunlar Ta mārrin vesht

Aŋlaşıl-dı U morr vesht

Aŋlaşıl-dılar U morrën vesht

Aŋlaşıl-sun Të merre vesht

Aŋlaşıl-maz Nuk merret vesht

-334-

Aŋlaşıl-mazdı Nuk merrej vesht

Aŋlaşıl-mazmiş Nu'kish pas mārr vesht

Aŋlaşıl-mamiş Nuk isht mārr vesht

Aŋlaşıl-mamaķ Mas mu mārr vesht

Aŋlaşıl-madı Nuk u murr vesht

Aŋlaşıl-madılar Nuk u morrën vesht

Aŋlaşıl-masun Mas t'merret vesht

Aŋlaşıl-miş İsht mārr vesht

Aŋlaşıl-mişdı İshte mārr vesht

Aŋlaşıl-maķ Mu mārr vesht **yaḫūd**

Aŋlaşıl-maķ Mu marr vesht me shoqi shoqin

Aŋlaşıl-mayecek Nu kā mu mārr vesht

Aŋlaşıl-ur Merret vesht

Aŋlaşıl-ur ise Nu mārrt vesht

Aŋlaşıl-ecek Kā mu mārr vesht

Aŋlaşıl-ıyor Pa merret vesht

Aŋla-sun T'mārr vesht

Aŋla-maz Nuk merr vesht

Aŋla-mazdı Nuk merrte vesht

Aŋla-mazız Nuk mārrim vesht

Aŋla-mazmiş Nu'kish pas marr vesht

Aŋla-masun Mas t'marr vesht

Aŋla-mamiş Nu'kā mārr vesht

Aŋla-mamaķ Mas me mārr vesht

Aŋla-maduķ Nuk morrëm vesht

Aŋla-maduŋ Nuk morre vesht

Aŋla-madı Nuk morri vesht

Aŋla-madıŋuz Nuk morrët vesht

Aŋla-madılar Nuk morrën vesht

Aŋla-masun Mas t'marr vesht

Aŋla-miş Kā mārr vesht

Aŋla-mişdı Kish mārr vesht

Aŋla-mişız Kēmi marr vesht **yaḫūd**

Aŋla-mişık Kēmi mārr vesht

Aŋla-mişlar Kan mārr vesht

Aŋla-mişum E kam mārr vesht

Aŋla-maķ Me mārr vesht

Aŋlan-maķ Mu mārr vesht

Aŋlayış T'mārrun vesht

Aŋlayışli I marrun vesht

Aŋla-yu Toj mārr vesht

Aŋlayabil-ur Mund e mārr vesht

Aŋlayabil-uruz Mund e mārrim vesht

Aŋlayabil-urlar Mund e marrin vesht

Aŋlayabil-urum Mund e marr vesht

Aŋla-yecek Ka mej mārr vesht

Aŋlayecekler Kan mej mārr vesht

Aŋlayarak Toj mārr vesht

Aŋla-yamaz Nuk mund e mārr vesht

Aŋla-yamamiş Nu'ka mujt me mārr vesht

Aŋla-yamamaķ Mas me mujt me mārr vesht

Aŋla-yamaduķ Nuk mund e morrëm vesht

Aŋla-yamduŋ Nuk mund e morre vesht

Aŋla-yamadum Nuk mund e morra vesht

Aŋla-yamadı Nuk mund e morri vesht

Aŋla-yamadıŋuz Nuk mund e morrët vesht

Aŋla-yamadılar Nuk mund e morrën vesht

Aŋla-yamayecek Nu'ka me mujt me mārr vesht

Aŋla-yamayor Nuk pa mund e mārr vesht

Aŋla-yamayoruz Nuk pa mund e marrim vesht

Aŋla-yamayorlar Nuk pa mund mārrin vesht

Aŋla-yorum Nuk pa mund e marr vesht

Aŋıl-duḳ U përmendëm

Aŋıl-duŋ U përmende

Aŋıl-dum U përmenda

Aŋıl-dı U përmend

Aŋıl-dıŋuz U përmendët

-336-

Aŋıl-dılar U përmendën

Aŋıl-miş Isht përmēnd

Aŋıl-maḳ Mu përmēn

Aŋ-madı Nuk e përmendi

Aŋ-maz Nuk e përmend

Aŋ-miş E kā përmēnd

Aŋ-maḳ Mej për mēnd

Aŋ-ma Mas përmend

Āgeh Vesht **āgāh gibi**

Aŋırt-maḳ Mej bā me bërtit **meṣelā eşek aŋırtmaḳ** me bā me bërtit gamarin

Aŋır-maḳ Me vīrr

Aŋız Hamalle **meṣelā baġday aŋızı** hamālle grunit

Ek- Mill **meṣelā mışır ek** mill kalamaq

Ek Shtojc

Ek Ārmuz

Ek Ārn

Ek Zhunt **meṣelā ek urmaḳ** mej vu shtonjc **ek urmaḳ** mej vu ārn **ek urmaḳ** mej vu xhunt **yaḫūd ek urmaḳ** mej xhuntu **eklemek gibi**

Eŋ Gjān **meṣelā eŋli taḫta** drrās e gjān

Eŋ Mā **meṣelā**

Eŋ büyük Maj mādhi **müẓekker ise**

Eŋ büyük Mā mādhja **müenneṣ ise**

Eŋ ziyāde Mā tepër

Eŋ Murrm

Eŋ Renk **boy gibi**

-337-

Egti Midhnim **acımtıraḳ gibi**

Egti Āshpër

Egtilik Idhnim

Egtilik Āshprim

Ek-duḳ E mollëm

Ek-düŋ E molle

Ek-düm E molla

Ekde Boz melit

Ek-di E molli

Egdi Lpīc **dalkauḳ gibi**

Egdic Tredhak

Ekdir-mek Mej shti me mjēll

Egdir-mek Mej pjērr

Egdir-mek Me mnjānu

Ek-diŋüz E mollët

Ek-diler E mollën

Eger Shāl **meşelā at egeri** shāl kalit **eyer gibi**

Ek-er E mill **meşelā tarlayi eker** e mill ārën

İkrām Sejdi **meşelā ikrām ider** e sejdis

Eger oti Kuferëm

Egret-mek Mej shilu

Egirt-mek Mej tjērr

Eŋirt-mek Mej përdul

Egreti Kot **eġreti gibi**

Egreti E huj

Egreti Uhā

Egreti Haxhet **meşelā Egreti aldum** e morra haxhet

Ek-erüz E mjellim

-338-

Ek-ersen E mijell

Ek-ersüŋüz E millni

Egrek Vī **meşelā tarla egreki** vī āre

Egraltı Fīr

Egrıldak Shtjellc

Ek-erler E mjellin

Egrıl-miş Tjerrun

Egerle-mek Mej vu shāl **eyerlemek gibi**

Egrıl-mek Mu tjērr **meşelā ig ile egerlenmek** Me ju vu shala **yaḫūd**

Egerlen-mek Mu shilu

Egerli Me shāl **meşelā egerli at** kāl me shāl

Egir-mek Me tjērr **meşelā ik ile egirmek** me tjērr me basht

Egirme Tjerrun

Egir-ma Mas tīr

Egre Velenc

Egri Shtremt

Egrit- Shtremtōje **yaḫūd**

Egrit- Shtremnoje

Egrit-mek Mej shtremtu

Egrit-me Mas e shtremta

Egrice Si shtremt

Egrice Të shtremt

Egrice Nji mndur barit

Egrilet-mek Mej bā shtremt

Egrilik Shtremtim

Egrile-mek Me shtremtu

Egrilen-mek Mu shtremtu

-339-

Egrim Kurrnī **aġındı gibi**

Eŋser Gozhd

üksür- Kollu

üksür-duḳ U kollëm

Üksür-düŋ U kolle

Üksür-düm U kolla

Üksür-di U koll

Üksür-diler U kollën

Üksür-ür Kollet

Üksür-ürdi Kollej

Üksür-ürüz Kollemi

Üksür-ürsen Kolle

Üksür-ürsüŋüz Kolleni

Üksür-ürler Kollen

Üksür-ürüm Kollem

Üksür-ürmiş Pa kolej

Üksürük Koll

Üksürük var Ka koll

Üksürüküm var Kam koll

Eŋserlet-mek Mej gozhdu

Eŋserlet-mek Mej mërthy

Eŋserle-mek Me mërthy

Eŋserlen-mek Mu mërthy

Üksür-meduķ Nuk u kollëm

Üksür-medüŋ Nuk u kolle

Üksür-medüm Nuk u kolla

Üksür-medi Nuk u koll

Üksür-mediŋüz Nuk u kollët

Üksür-mediler Nuk u kollën

Üksür-mez Nuk kollet

Üksür-mezüz Nuk kollemi

Üksür-mesün Mas t'kollet

Üksür-miş Isht koll

Üksürmek Mu koll

Üksür-memek Mas mu koll

-340-

Üksür-ma Mas u koll

Eksiz Pā xhunt

Eksiz Pā shtojc

Eŋsiz Ɒusht **meşelā eŋsiz taķta** drrās e ŋusht

Eŋsizlik Ɒushtim

Eksik Maŋut

Eksiklik Mejŋic

Eksilt-mek Mej mēŋu

Eksil-mek Mu mejŋu

Eksu Ūn **uksu gibi**

Eksuler Una **meşelā ateş eksuleri** una zjarmit

Eŋse Qāf **boyun gibi**

Eŋsesünde N'qāf

Eskitmek Mej mēŋu **eksiltmek gibi**

Eksik Maŋut

Eksiklik Meŋic

Eksikle-mek Mej ba t'maŋut

Eksi-mek Me mejŋu

Ekşi Tharbët

Ekşit-mek Mej tharbtu

Ekşi-di U tharbtu

Ekşilik Tharbtin

Ekşil-ur Tharbtohet

Ekşili Tharbtum

Ekşimtraḳ Mtharbtin

Ekşi-medi Nuk u tharbtu

Ekşi-mez Nuk tharbtohet

Ekşi-mesün Mas t'tharbtohet

Ekşi-miş Isht tharbtu

Ekşi-mek Mu tharbtu

-341-

Eŋik Gūsh

Eŋik Fulqinj **alt çeŋe**

Eŋgin Gjān

Eŋginluḳ Gjānish

Eŋginle-mek Mu gjanu

Eklet-mek Mej xhuntu **meşelā taḫta ekletmek** me xhuntu drrās

Eŋlet-mek Mej gjanu

Eglet-mek Mej ŋārrit

İŋılti Gjymim

Eküldi U mull

Eküldiler U mollën

Ekılsün T'millet

Eŋleş-mek Mu gjanu n'vēti

Egleş-mek Mu ŋārrit

Ekleş-mek Mu ārnu

Ekül-medi Nuk u mūll

Ekıl-diler Nuk u mūllën

Ekıl-mez Nuk millet

İŋle-mez Nuk gjyman

Ekle-mez Nuk xhuntan

Egıl-mez Nuk ŋarritet

Ekıl-mesün Mas t'millet

İŋle-mesün Mas t'gjymoj

Ekle-mesün Mas ta xhuntoj

Egil-mesün Mas t'ŋarrit

Ekıl-miş Isht mjēll

İŋle-miş Kā gjymu

Ekle-miş Kā xhuntu

Egilmiş Isht ŋarrit

Ekıl-mek Mu mjēll

İŋle-mek Me gjymu

Ekle-mek Me xhuntu

-342-

Egle-mek Me ŋārrit

Eyil-mek Mu përdul

Eyil-mek Mu pjērr

Ekle-me Mas xunta

İŋle-me Mas gjyma

Egle-me Mas u ŋārrit

Eyil-me Mas u përdul

Eglence Ɗārri

Eglendir-mek Mej bā mu ŋārrit

Eklen-mek Mu xhuntu

Eŋlen-mek Mu gjanu

Eglen-mek Mu ŋarrit

Eklen-mez Nuk xhuntohet

Eglen-mez Nuk ŋārritete

Eŋlen-mez Nuk gjanohet

Eklen-mek Mu xhuntu

Eŋlen-mek Mu gjanu

Eglen-mek Mu ŋarrit

Eglen-me Mas u ŋarrit

Eklen-ür Xhuntohet

Eŋlen-ür Gjanohet

Eglen-ur Ɗarritet

İŋlen-ur Gjyman

Ekle-mek Me xhuntu

Egle-mek Mu ŋarrit

Eŋle-mek Mej xhanu

İŋle-mek Me gjymu

Ekli Xhuntu

Ekili Mjellun

Eŋli I pashëm **beŋizli gibi**

Eŋli I gjān

Eŋliye E gjān

-343-

Eŋlileş-mek Mu bā i gjān **eŋlilenmek gibi**

Eŋliluķ Gjanim

Ek-mamiş Nuk e mjēll

Ek-mamiş S'kā xhuntu

Ekma-maķ Mas me mjēll

Ekma-maķ Mas me xhuntu

Ek-meduķ Nuk e mollëm

Ek-meduķ Se xhuntum

Ek-medüŋ Nuk molle

Ek-medüŋ Se xhuntove

Ek-medüm Nuk molla

Ek-medüm Se xhuntova

Ek-medi Nuk molli

Ek-medi Se xhuntaj

Ek-mediŋüz Nuk mollët

Ek-mediŋüz Se xhuntut

Ek-mediler Nuk mollën

Ek-mediler Se xhuntun

Ek-mez Nuk mijell

Ek-mez Se xhuntan

Ek-mezdi Nuk millte

Ek-mezüz Nuk mjellim

Ek-mezmiş Nu'kish mjēll

Ek-mesün Mas të mjēll

Ek-mesünler Mas të mjēllin

Ek-miş Kā mjēll

Ek-mişiz Kēmi mjēll

Ek-mişler Kan mjēll

Ek-mişüm Kam mjēll

Ekmek Buk **etmek gibi**

Ek-mek Me mjēll

Ek-mek Me xhuntu

-344-

Ey-mek Me përdull **meşelā başını eymek** me përdul kryet

Eŋ-mek Me përmënd

Ekme Të mjellun

Ek-ma Mas mill

Eŋ-me Mas përmend

Ey-me Mas përdul

Egindi Puluhën shārre

Egindi Pluhën turjele

Egindi Pluhën lime

İŋne Gjylpān

İŋneler Gjylpana

İŋneli Gjylpanc

İŋneli karınca Pickavic

Egu Brinj **meşelā goks eguleri** brinj parzme

Ege Lim **eye gibi**

Eŋe Fulqind **üst çeŋe**

Egelet-mek Mej limu

Egele-mek Me limu

Egi Brinj **egu gibi**

İgi Basht **ig gibi**

Egiç Krrāb **çekelek gibi**

Eŋir-mek Me virr

Eŋir-mek Me bërtit **meşelā eşek eŋirmek** me bërtit gamari

Eŋir-mek Me trufullu

Eŋir-ma Mas virr

Eŋir-ma Mas trufulla

Eŋiz Hamālle **aŋız gibi**

Egiliç Kurpën vneshte

Ekıl-sün T'millet

-345-

Ekil-medi Nuk u mull

Ekıl-mez Nuk millet

Ekil-mesün Mas t'millet

Ekil-miş Isht mjēll

Ekil-mişdi Ishte mjēll

Ekil-mişler Jan mjēll

Ekil-mek Mu mjēll

Ekil-meyecek Nu'kā mu mjēll

Ekil-meyor Nuk pa millet

Ekil-ur Millet

Ekil-ur ise Nu mjēllt

Ekil-urler Millen

Ekil-ecek Kā mu mjēll

Ekil-iyor Pa millet

Ekil-iyor mi Ā pa millet

Ekin Bim

Egin Shpātull

Eginç Guŋ **meşelā yüzünde eginç var** kā guŋ në ftyr

Ekinci Bujk

Ekincilük Bujqī

Egindirik Qāfēt **meşelā ferace egindirigi** qāfēt binishit **yaķa gibi**

Ekinler Bimna

Eginler Shpātulla

Ekinluķ Vend bime

Al- Merr **mechūl ise**

Al- merre **bir ise**

Al- meri **çoķ ise**

Al Shkëlqim

Al Kuq

Ala Pikalaz

Alabalık Barbu

Alaca Laraman **müẕekker ise**

Alaca Laramane **müenneş ise**

Alacalat-maķ Mej lāru **alacalatmak gibi**

Alacalan-maķ Mu lāru **alacalanmak gibi**

Alacalan-maķ Mu shinju

Alacalıķ Lārim

Alacali I lārm

Alacaliye E larm

Alaçuķ Ksoll

Alar Āta **anlar gibi**

Alarġa Lark

Alarġa Davarit

Alazla-maķ Me përzhit

Alazlan-maķ Mu përzhit

Alazlan-maķ Mu puçrriz

Alaķarġa Larask

Alagozlü Sy shkrūm

Ala gugurcin Gugash

Ala gugurcin Pllum laraman

Alan Patalak

Alan Nakaos

Alan Mārrc **yaḫūd**

Alan Qi merr

Alav Flāk

Alavlat-maķ Mej ndēz flāk **yaḫūd**

Alavlat-maķ Mej dhān flāk

Alavlat-maķ Me mār flāk

Alavire Merr jep

Alavire Gallat

Alay Mās **meşelā kuş alayı** mās shpendesh

-347-

Alay Partī

Alay alay Mās mās

Alay alay Parti parti

Ālāyici Lonjc **müstehzi gibi**

Ālāyiş Përlim

Alaylar Masa

Albur Bëryl treve

Alt Nën **meşelā altunda** nën ta

Alt Poshtri **meşelā altunda doşemek** nej shtru poshtri

Ālet Halat

Altluķ Shtronj

Altmış Gjashdhēt

Altmış pāre Nji pul

Altmışer Kā gjashdhēt

Altmışlat-maķ Mej bā gjashdhēt

Altmışla-maķ Me ba gjashdhēt

Altmışlan-maķ Mu bā gjashdhēt **yaḫūd**

Altmışlan-maķ Mu bā gjashdheç

Altmışluķ Gjashdhēç

Altmışuncı I gjashdhēti

Altuncı I gjashti **müẕekker ise**

Altuncı E gjashta **müennes̠ ise**

Altunda Poshtri

Altun Flori

Altun otı Nji mndyr barit

Altuncı Prārūc

Altun suyi Uj florinit

Altun kuyruķ Nji mndyr shpend

Altunla-maķ Mej vu florinj

Altunla-maķ Mej lā flori

Altı Gjasht

Altıpaţlar Lvore

-348-

Altışar Kā gjāsht

Altıluķ Gjāshtsh

Altı biŋ Gjash mī

Altı yüz Gjashqind

Altı yüz biŋ Gjashqind mī

Alça Më t'kuq

Alçacıķ Mërrpin

Alçarak M'të posht

Alçaķ Posht

Alçaķ Ult

Alçaķça Mposhnim

Alçaķlat-maķ Mej pashnu

Alçaķla-maķ Me pashnu

Alçaķlan-maķ Mu pashnu

Alçaķluķ Poshnim

Alçala-maķ Me pashnu

Alçalan-maķ Mu pashnu

Alçı Vrrëzk

Altdat- Ɒjuje **bir ise**

Altdat- Ɒjuji **çoķ ise**

Aldat-duķ E ŋjum

Aldat-duŋ E ŋjeve

Aldat-dum E ŋjeva

Aldat-dı E ŋjeu

Aldat-dıŋuz E ŋjut

Aldat-dılar E ŋjyn

Aldat-sun Ta ŋjen

Aldat-maz Nuk ŋjen

Aldat-mazız Nuk ŋjem

Aldat-mamiş Nuk e kā ŋju

-349-

Aldat-mamişız Nuk e kēmi ŋju **yaḫūd**

Aldat-mamişık Nuk e kēmi ŋju

Aldat-mamişsuŋuz Nuk e kēni ŋju

Aldat-mamişlar Nuk e kan ŋju

Aldat-mamişum Nuk e kam ŋju

Aldat-mamaķ Mas mej ŋju

Aldat-maduķ Nuk e ŋjum

Aldat-maduŋ Nuk e ŋjeve

Aldat-madum Nuk e ŋjeva

Aldat-madı Nuk e ŋjeu

Aldat-madıŋuz Nuk e ŋjut

Aldat-madılar Nuk e ŋjun

Aldat-masun Mas t'ŋjen

Aldat-miş E kā ŋju

Aldat-mişız E kēmi ŋju yaḫūd

Aldat-mişık E kēmi ŋju

Aldat-mişlar E kan ŋju

Aldat-mişum E kam ŋju

Aldat-maķ Mej ŋju

Aldat-ma Mas e ŋje

Aldat-mayor Nuk po ŋjen

Aldat-mayoruz Nuk po ŋjem

Aldat-mayorlar Nuk po ŋjen

Aldat-mayorum Nuk po ŋjenj

Aldat-mayecek Nu'kā mej ŋju

Aldat-mayecekler Nu'kan mej ŋju

Aldat-acaķ Kā mej ŋju

Aldat-acaḳlar Kan mej ŋju

Aldadan Ɲjūc **yaḫūd**

Aldadıcı Ɲjūc

Aldanc I ŋjushëm

Aldan-duḳ U ŋjum

Aldan-duŋ U ŋjeve

-350-

Aldan-dum U ŋjeva

Aldan-dı U ŋju

Aldan-dıŋuz U ŋjut

Aldan-dılar U ŋjun

Aldangıç Treshtūc

Aldan-maz Nuk ŋjehet

Aldan-mazdı Nuk ŋjehej

Aldan-mazız Nuk ŋjehemi

Aldan-mazmiş Nu'kish pas ŋju

Aldan-masun Mas të ŋjehet

Aldan-mam Nuk ŋjehem

Aldan-mamiş Nuk ish ŋju

Aldan-mamişlar Nuk jan ŋju

Aldan-mamaḳ Mas mu ŋju

Aldan-maduḳ Nuk u ŋjūm

Aldan-maduŋ Nuk u ŋjeve

Aldan-madum Nuk u ŋjeva

Aldan-madı Nuk u ŋju

Aldan-madıŋuz Nuk u ŋjut

Aldan-madılar Nuk u ŋjun

Aldan-masun Mas të ŋjehet

Aldan-miş İsht ŋju

Aldan-mişdı İshte ŋju

Aldan-mişız Jēmi ŋju

Aldan-mişlar Jan ŋju

Aldan-mişum Jam ŋju

Aldan-maḳ Mu ŋju

Aldan-ma Mas u ŋje

Aldan-ma Mas u treshta

Aldan-mayor Nuk pa ŋjuhet

Aldan-mayecek Nu'kā mu ŋju

Aldan-acaḳ Kā mu ŋju

Aldanış Të ŋjum

Aldan-ıyor Pa ŋjehet

-351-

Aldan-ıyor ise Nu ŋjeft

Aldayıcı Ɲjūc

Al-duḳ Morrëm **mechūl ise**

Al-duḳ E morrëm **bir ise**

Al-duḳ I morrëm **çoḳ ise**

Al-duŋ E morre

Al-dum E morra

Al-dı E morri

(sāir siġalar ḳıyās oluna)

Aldır- Bāne me mārr

Aldır-maḳ Mej bā me mārr

Aldır-ma Mas e le me mārr

Alesta Gāti **ḥāżır gibi**

Al-sun Ta mārr **yaḫūd**

Al-sun E mārrt

Al-sunlar Ta mārrin **yaḫūd**

Al-sunlar E mārrshin

Alış- Sau

Alış Mārr **meṣelā alışviriş** mārr e dhān

Alış-duḳ U sum

Alış-duŋ U sove

Alış-dum U sova

Alış-dı U su

Alış-dıŋuz U sut

Alış-dılar U sun

Alış-sun Të sohet

Alış-sunlar T'sohen

Alışıḳ I sum **yaḫūd**

Alışkın I sum

Alış-maz Nok sohet

Alış-maz ise N'mas u soft

Alış-mazdı Nuk sohej

Alış-mazız Nuk sohemi

Alış-mazlar Nuk sohen

Alış-mam Nuk sohem

Alış-mamiş Nuk isht su

Alış-mamişdı Nuk ishte su

Alış-mamişız Nuk jemi su

Alış-mamişlar Nuk jan su

Alış-mamişum Nuk jam su

Alış-mamaḳ Mas mu su

Alış-maduḳ Nuk u sum

Alış-maduŋ Nuk u sove

Alış-madum Nuk u sova

Alış-madı Nuk u su

Alış-madıŋuz Nuk u sut

Alış-madılar Nuk u sun

Alış-masun Mas t'sohet

Alış-masunlar Mas t'sohen

Alış-miş Isht su

Alış-mişdı Ishte su

Alış-mişız Jēmi su **yaḫūd**

Alış-mişıḳ Jēmi su

Alış-mişlar Jan su

Alış-mişum Jem su

Alış-maḳ Mu su

Alış-ma Mas u sa

Alış-mayor Nuk pa sohet

Alış-mayorlar Nuk pa sohen

Alış-mayorum Nuk pa sohem

Alış-mayecek Nu'kā mu su

Alış-mayacaķlar Nu'kan mu su

Alış-ur Sohet

Alış-uruz Sohemi

-353-

Alış-urlar Sohen

Alış-urum Sohem

Alış-acek Kā mu su

Alışın-acekler Kan mu msu

Alfencār Vishënj e egër

Ālüfte I tërhosun

Alķış Urēs

Alķışla-maķ Mej uru me zā

Ālgūn Boj e kuqe

Allaķ Lonjc

Allaķ Rrēnc

Allaķ Rreŋc

Allaķ Ɒatrruc **yaḫūd**

Allaķ Ɒatrric

Allaķ bullaķ Shalak malak

Allaķ mullak Ɒatër zhgātër

Alluķ Kuqin

Alma Moll **elma gibi**

(sāir siġaları buŋa ķıyās oluna)

Al-maz Nuk merr **mechūl ise**

Al-maz Nuk e merr **bir ise**

Al-maz Nuk i merr **çoķ ise**

Al-mazdı Nuk merrte

Al-mazız Nuk marrim

Al-mazmiş Nu'kish pas marr

Al-masun Mas t'marr

Al-masunlar Mas t'mārrin

Al-mamiş Nu'kā marr

Al-mamişdı Nu'kish marr

Al-mamişız Nu'kēmi marr yaḫūd

Al-mamişıķ Nu'kēmi marr

Al-mamişlar Nu'kan marr

Al-mamişum Nu'kam marr

-354-

Al-mamaķ Mas me mārr

Al-maduķ Nuk morrum

Al-maduŋ Nuk more

Al-madum Nuk morra

Al-madı Nuk morri

Al-madıŋuz Nuk morrët

Al-madılar Nuk morrën

Al-masun Mas t'mārr

Al-masunlar Mas t’mārrin

Al-miş Tā mārr

Al-miş ise N’pas t’mārr

Al-mişdı Kish mārr

Al-mişız Kēmi mārr **yaḫūd**

Al-mişıḳ Kēmi mārr

Al-mışlar Kan mārr

Al-mişum Kam mārr

Al-maḳ Me mārr **mechūl ise**

Al-maḳ Mej mārr **maʿlūm ise**

Al-ma Mas merr **mechūl ise**

Al-ma Mas e merr **bir ise**

Al-ma Mas i merr **çoḳ ise**

Al-mayor Nuk po merr

Al-mayoruz Nuk po marrim

Al-mayorlar Nuk po mārrin

Al-mayorum Nuk po marr

Al-mayor mı Ā nuk po merr

Al-mayacek Nu’kā me mārr

Al-mayacekler Nu’kan me mārr

Alun- Merrni

Alın Bāll

Alun-duḳ U morrëm

Alun-duŋ U more

-355-

Alun-dum U morra

Alun-dı U murr

Alun-dıŋuz U morrët

Alun-dılar U morrën

Alun-sun T’merret

Alun-sunlar T’merren

Alıunluḳ Florinj bāllit

Alınli Ballaç

Alun-maz Nuk merret

Alun-maz ise N’mas u mārrt

Alun-mazdı Nuk merrej

Alun-mazlar Nuk merren

Alun-mam Nuk merrem

Alun-mamiş Nuk isht mārr

Alun-mamişız Nuk jēmi mārr **yaḫūd**

Alun-mamişıḳ Nuk jēmi mārr

Alun-mamişum Nuk jam mārr

Alun-mamaḳ Mas mu mārr

Alun-maduḳ Nuk u morrëm

Alun-maduŋ Nuk u more

Alun-madum Nuk u morra

Alun-madı Nuk u murr

Alun-madıŋuz Nuk u morrët

Alun-madılar Nuk u morrën

Alun-masun Mas t’merrej

Alun-masunlar Mas t'merren

Alun-miş Isht mārr

Alun-miş ise N'qoft mārr

Alun-mişdı Ishte mārr

Alun-mişlar Jan mārr

Alun-maķ Mu mārr

Alun-ma Mas u merr **yaḫūd**

-356-

Alun-ma Mas u jep

Alun-mayor Nuk pa merret

Alun-mayorlar Nuk pa merren

Alun-mayacek Nu'kā mu mārr

Alun-mayacekler Nu'kan mu mārr

Alnunda N'bāll

Alun-ur Merret

Alun-ur ise Nu mārrt

Alun-urlar Merren

Alun-ur mı Ā merret

Alun-acaķ Kā mu mārr

Alun-acaklar Kan mu mārr

Alun-ıyor Pa merret

Alev Flāk

Ālū Kumlla

+ālūd Përly **yaḫūd**

+ālūd Përzi

Al-ur Merr **mechūl ise**

Al-ur E merr **bir ise**

Al-ur I merr **çoķ ise**

Al-ur ise N'mārrt

Al-urdı Merrte

Al-uruz Mārrim

Al-urlar Mārrin

Al-urum Mārr

Al-ur mı Ā merr

Alevlendir- Jepi flak

Alevlendir-di I dha flak

Alevlendir-ür I jep flak

Alevlendir-ürüz I jāpim flāk

Alevlendir-sün Ti jāp flāk

Alevlendir-miş I kā dhān flāk

Alevlendir-mek Mej dhān flāk

-357-

Alevlendir-mek Mej ndēz flāk

Alevlen-mez Nuk merr flāk

Alevlen-mesün Mas t'mārr flāk

Alevlen-miş Kā mārr flāk

Alevlen-mişdi Kish mārr flāk

Alevlen-mişler Kan mārr flāk

Alevlen-mek Me mārr flāk

Alevlen-ür Merr flāk

Alevlen-iyor Pa merr flāk

Alvir- Merr jep

Alvir-me Merr mas jep

Alabil-duḳ Mund morrëm

Alabil-düŋ Mund morre

Alabil-düm Mund morra

Alabil-mek Me mujt me mārr

Alabil-ur Mund mārr

Alabil-ur ise N'mujt me mārr

Alabil-urlar Munden me mārr

Alabil-urum Mund me mārr

Alabilecek Kā me mujt me mārr

Al-acaḳ Kā me mārr **mechūl ise**

Al-acaḳ Kā mej mārr **maʿlūm ise**

Al-amaz Nuk mund mārr

Al-amazlar Nuk mund mārrin

Al-amamiş Nu'kā mujt me mārr

Al-amamişlar Nu'kan mujt me mārr

Alama-maḳ Mas me mujt me mārr

Al-amaduḳ Nuk mund morrëm

Al-amaduŋ Nuk mund morre

Al-amadum Nuk mund morra

Al-amadı Nuk mund morri

Al-amadıysa N'mas past mārr

-358-

Al-amadılar Nuk mund morrën

Al-amayor Nuk pa mund mārr

Al-amayorlar Nuk pa mund marrin

Al-amayacek Nu'kā me mujt me mārr

Alıc Kumull e egër

Alıcı Mārrc **yaḫūd**

Alıcı Qi merr

Alış T'marrun

Alış- Sau

Alışdır-maḳ Mej msu

Alışdır-ma Mas e sa

Alışḳan I sum **yaḫūd**

Alışḳan I vaditun

Alışıl-maḳ Për mu su

Alışmamiş Nuk isht su

Alış-mamaḳ Mas mu msu

Alış-maḳ Mu msu

Alış-maḳ Mu vadit

Alış-ma Mas u msa

Alış-ma Mas u vadit

Alış-amayor Nuk pa sohet

Alış-mayacek Nu'kā mu su

Alışacek Kā mu msu

Alışacek Kā mu vadit

Alıḳ I mārrt **müẕekker ise**

Alıḳ E mārrt **mü'enneş ise**

Alıḳ I majt **müẕekker ise**

Alıḳ E majt **mü'enneş ise**

Alıḳ I pit **müẕekker ise**

Alıḳ E pit **mü'enneş ise**

Alıḳ I ngatht **müẕekker ise**

Alıḳ E ngatht **mü'enneş ise**

-359-

Alıḳo- Nāle **bir ise**

Alıḳo- Nāli **çoḳ ise**

Alıḳo-dı E nāli

Alıḳo-sun Ta nāl

Alıḳo-maz Nuk nal

Alıḳo-masun Mās ta nāl

Alıḳo-mamiş Nuk e kā nāl

Alıḳo-mamaḳ Mas mej nāl

Alıḳo-madı Nuk e nāli

Alıḳo-miş E kā nāl

Alıḳo-maḳ Mej nāl

Alıḳo-ma Mas e nal

Alıḳo-mayın Mas e nalni

Alıḳo-mayor Nuk po nal

Alıḳo-mayacek Nu'kā mej nāl

Alıḳo-yacek Kā mej nāl

Alım Mārr **meşelā alım satım** mārr e dhān **yaḫūd alım satım** me shit e blē

Alın Bāll **alın gibi**

Alınġan I strugt **yaḫūd**

Alınġan I sterkaqun

Alıvir-mek Me mārr e me dhā

El Dor

Elā Zbejt

Elā Pikalaz

Elā Shtat shkrum

Elā gozlü Sy shkrum

El-ān Nje tash

El aya Shuplak dore

Elastik Shtric

Elbise Pakta

-360-

Elet-di E siti

Elet-sün Ta sis

Elet-medi Nuk e siti

Elet-mez Nuk e sit

Elet-mesün Mas ta sis

Elet-miş E kā sit

Elet-mek Mej sit **meşelā un eletmek** me sit mijēll

Elcik Dorz **eldüven gibi**

El çek- Hiq dor

Ülçek Mās

El çek-di Haq dor

El çek-sün Të hek dor

El çek-mez Nuk hjek dor

El çek-mesün Mas t'hjēk dor

El çek-miş Ka hjēk dor

El çekmek Me hjēk dor

El çek-meyor Nuk pa hjēk dor

El çek-meyecek Nu'kā me hjēk dor

El çek-iyor Pa hek dor

Ülç-medi Nuk e māti

Ülç-mez Nuk e mat

Ülç-mesün Mas ta mās

Ülç-miş Kā māt

Ülç-mek Me māt

Ülçi Mās

Elçi Shkūs

Elden ele Dor në dor

Eldüven Dorz

El+de Në dor

Elek Sit

Elekler Sita

-361-

Elekle-mek Me sit

Elgemsaġma Uthull e vaj

Eller Dur

Elleründe Në dur

Elleşdir-mek Mej pesu dor në dor

Elleş-mek Mu kāp dora doren **yaḫūd**

Elleş-mek Me pesu dor në dor **yaḫūd**

Elleş-mek Mu përdaru

Elle-mek Mej kāp përdore

Elleme Situn

Ellinci I pesdhēti

Elli Pesdhēt

Ellen-mek Mu kāp për dore

Ellen-mek Mu peraveshu

Ellişer Kā pesdhēt

Elliluḳ Pesdhēç

Elma Moll

Elmacıḳ Mollz **meşelā yanak elmacıkı** mollz faqeje **beşik elmacıkı** mollz djepit

Elmaluḳ Vend mollash

Ele-mek Me pshtjēll

Elemge Enemi **meşelā iplik elemge ile elemek** me pshtjēll pej me enemī

Eleme I situn **yaḫūd**

Eleme I zgjedhun **elleme gibi**

Elünden Pej dore

Elünden gelmez Nuk vijen për dore

Elünden gelür I vjen për dore

Elünde Në dor

Elen-mek Mu sit

Elen-mek Mu zgjēdh

-362-

Elen-mek Mu dlir

El vir-di I dha dor

El vir-ür I jep dor

El vir-ürdi I jepte dor

El vir-ür mi Ā jep dor

El vir-medi Nuk i dha dor

El vir-mez Nuk i jep dor

El vir-miş I kā dhān dor

El virmek Mej dhān dor

Elviriş Mastim **yaḫūd**

Elvirişli Qi jep dor **meşelā elvirişli iş** pun qi jep dor

Amac Shenj **hedef gibi**

Amān Suguro **meşelā amān itmek** me lyp sugurim

Āmir Urdhnūc

Amure Me çudel

Āmīn Pëlqeje

İmām I pār

İmam Pric

İmamluḳ Pari

Emān Sugurum **emānet**

İmtiḥān Sprovim

Emçe Bashkarisht **meşelā bunı emçe yaparuz** bashkarisht e bājm

Emçe Āvarije

Emcik Çep

Emcik Gjī

Emcik Cīc

Emcikler Çepa

İmdād Ndim **yardum gibi**

-363-

İmdi Tash

Emdir-mek Mej dhān me pī **meşelā çocuḳ emdirmek** mej dhān fmis me pī **yaḫūd**

Emdir-mek Mej ba me thith

Emdir-me Mās e le me thith

Em-er Thith **mechūl ise**

Em-er E thith **bir ise**

Em-er I thith **çoḳ ise**

Emür Urdhnim

Emür Pun

İmren-di Lakmaj

İmrendir-mek Mej qit lakmī

İmrendir-ecek Kā me qit lakmī

İmrendir-iyor Poj qet lakmī

İmren-sün T'lakmoj

İmren-medi Nuk lakmaj

İmren-mez Nuk lakman

İmren-mesün Mas t'lakmojn

İmren-miş Kā lakmu

İmren-mek Me lakmu

İmren-me Mas lakma

İmren-meyor Nuk poj lakman

İmren-ür Lakman

İmren-ürler Lakmojn

İmren-ecek Kā me lakmu

İmrenil-ur Lakomohet

İmren-iyor Poj lakman

Emzir- Jepi me pī **meşelā çocuġa emzir-** jepi fmis me pī

Emzir-mek Mej dhān me pī

Emzir-me Mas i jep me pī

Emzir-ecek Kā mej dhān me pī

-364-

Emzir-iyor Poj jep me pī

Emzik Çep

Emzik Gjī

Emzik Cic **emcik gibi**

Emzikli Për gjiut **meşelā emzikli çocuķ** fmī për gjiut

Emiş-mek Mu thith me shoqi shoqin

Emiş-mek Mu lpī

Emek Mūnd

Emekdār Mūndqar

Emeklet-mek Mej mundu

Emekleş-mek Mu mundu

Emekle-mek Me mundu

Emeklen-mek Mu mundu

Emekli Mundim

Emel Uzdāj

Emel Shpnēs

Emel Yjmës **umīd gibi**

Emıl-di U thith

Emıl-sün T'thithet

Emıl-mez Nuk thithet

Emıl-mesün Mas t'thihet

Emıl-miş Isht thith

Emıl-mek Mu thith

Imlık Gjel i trethun

Em-mek Me thith

Emme T'thithun

Em-ma Mas thith

Emniyyet Sugurim

Umuz Krah

Umīd Uzdāj

Umīd Shpnēs

Umīd Yjmës

-365-

Umīdsiz Pa uzdāj

Umīdgāh Vend uzdāje

Umīdlendir-mek Mej dhan uzdaj

Emīr I pār

Emīr Urdhnūc

Imızġana-maḳ Mu kot

Imızġanıyor Pa kotet

Emīn Suguro

An Āj **müẕekker ise**

An Āja **mü'enneṣ ise**

Ān Ças **meṣelā şu ān** Ky ças

Ana Nān

Ana Āti **müẕekker ise**

Ana Āsāj **mü'enneṣ ise**

Anaç Nān fmīsh

Anac Mjeshtër **ḳurnaz gibi**

Anacla-maḳ Mu mjeshtru

Anacluḳ Mjeshtri **ustaluḳ gibi**

Anaḫtar Çils

Anaḫtarlar Çilsa

Anafur Rrmim **meṣelā agındı anafurı** rrmim kurrnije

Ana+ŋ Jat am

Analık Nanī

Anam Em am

Ananas Nji mndur perime

Anbār Hamar

Antiḳa Vjetërsin

Ancaḳ Por **yaḫūd**

Ancaḳ Veç **meṣelā diyemem ancak saŋa** Por ty

Ancaliḳa Qindla **sulṭān ot**

Anca Njashtu

Ancılayın Nja ci sojit

Anaḫtar Çils

And Bē **yemīn gibi**

And içmek Me bā bē

Andıḳ Bīsh **canavār gibi**

Andlaş-maḳ Mu bētu

Andla-maḳ Me bā bē

Andli I bētum

Andliye E betume

Andan Pej āti **müẕekker ise yaḫūd**

Andan Pej ci

Andan Pej āsāj **mü'enneṣ ise yaḫūd**

Andan Pej coje

Anda Ātje **yaḫūd**

Anda Ka āj **müẕekker ise**

Anda Ka āja **mü'enneṣ ise**

Andız Ishull

Andıḳ Bīsh **canavār gibi**

Ansız Pā bef **yaḫūd**

Ansız Pa kujtim **yaḫūd**

Ansız Treshtim **aŋsız gibi**

Anġariya Pā rrog

Anġıt Karril **ṭurna gibi**

Angıc Qerr **araba gibi**

Anuŋ I tīji **yaḫūd**

Anuŋ I ātī **müẕekker ise**

Anuŋ I sāji **yaḫūd**

Anuŋ I e sāj **mü'enneṣ ise**

Anuŋsız Pā ta **yaḫūd**

Anuŋsız Pā āta

-367-

Anuŋ+la Me ta **yaḫūd**

Anuŋ+la Me āta

Anlar Āta

Anlar+a Ātyne

Anlar+ıyla Me ta

Ana Nān **ana gibi**

An+ı Āta

Anide Mat ças

Enār Sheg

Enārlar Shega

Enbār Hamār

Enbāz Shemër **ortaḳ gibi**

Enbīḳ Cikërr **meṣelā gül su'i enbīḳ ile tamlamaḳ** mej pikrru me cikërr ujin e trandafilit

Entāri Peshli ʿ**anṭari gibi**

Entereso Dobi **fāyda gibi**

Entriġa Rreŋ **ḥīle gibi**

İntiḳām Shfrim **meṣelā intiḳām itmek** me shfry

Enet-mek Mej trēth

İncit-mek Mej idhnu

İncit-mek Mej bā me dhimt

İncit-mek Mej lnu

İncit-mek Mej ticu

İncik Kërcyll

İncu Farfuri

İnce Holl **meṣelā ince hamur** brum i holl

İnce Īm

İnce un Mill i im

İnce I holl **müẕekker ise**

İnce E holl **mü'enneṣ ise**

-368-

İncir Fik

İncirler Fiq

Endāze Kūt

Endāzesiz Pā kūt

Endāzele-mek Mej māt me kūt

Endāzelen-mek Mu māt me kut

Endek Pak **az gibi**

Endūh Idhim **ķayġu gibi**

+endīş Mendim **yaḫūd**

+endīş Kujdes

Endīşluķ Travaj **yaḫūd**

Endişe Trāvaj **ġāyle gibi**

İns Njir **yaḫūd**

İns Njerī

Üns Sim **alışıķluķ gibi**

İnsān Njir

İnsānca Njerzisht

İnsānlar Gjind **yaḫūd**

İnsānlar Njērz

İnsānluķ Njerzī

Ensiz Ŋusht **eŋsiz gibi**

İnşā Fillēs

İnşā Me bā **meşelā ev inşa itmek** me bā shpi

Enīşte Kunat

Enīşteler Kunet

İnşāf Gjysash **meşelā inşāf itmek** mej përgjysu

İnşāf Vallnet

Enfiye Bār hundit **burun ot gibi**

Enek Tredhak **yaḫūd**

Enek I trethun

İnkār Moh **Meşelā**

-369-

İnkār itmek Mej ra mohit

Engebe Trakal

Engebīn Mjālt **bal gibi**

Enger Rryll

Engerek Gjārpën

Engüşter Rreth unāze

Engel Brokull

Enginar Nji mndur perime

Engūr Rrush **uzum gibi**

Engül Gajlet **tenbel gibi**

-Engīz Përzīc

Engin Gjanish **yaḫūd**

Engin Fushin

Enli Gjān **eŋli gibi**

Enem Trēth

Ene-mek Me trēth

Enmūẕec Yrnek **numūne gibi**

Enen-miş Isht trēth **yaḫūd**

Enen-miş I trethun

Enen-mek Mu trēth

Ene-mek Me trēth

Eniş Te posht

Enişdür Te posht isht

Enişluķ Te poshtin

Enikonı Si dakuda **meşelā filan enikonı görmiş** si dakuda kā pā

Enik Klush **meşelā köpek eniki** klush qenit

Enikle-mek Me bā klusha

Av Gjonj

Avadanluķ Halāta **ālāt gibi**

Āvāre Dërvār

-370-

Āvāre Lerk

Āvāz Zā **şadā gibi**

Āvāzlar Zānje

Avaķ Kulm **meşelā ev avaķı** kulm shpīje

Avanaķ Budāll

Avanaķe Budāllic

Avut-maķ Mej tāll

Avut-maķ Mej ŋārrit

Avcı Gjuātār

Avcıluķ Gjuātari

Avuç Grusht

Avuçla-maķ Me grushtu

Avuçla-maķ Me mārr me grusht

Avudla-maķ Mej prājt **teskīn gibi**

Avudıl-maķ Mu tāll **yaķūd**

Avudıl-maķ Mu ŋārrit

-āver Prūc **geturici gibi**

Avurt Bulçi

Avurt Mādhni **meşelā avurt satmaķ** me shit madhnī

Avurtli Krejniçūr

Avrıķ Përdrēthc

Avrık Garravenxh

Avrıla-maķ Mej përdrēdh

Avrıl-maķ Mu përdrēdh

Avrı-maķ Me përdrēdh

Avġan Lop bārz

Avġın Burrnēl

Avuķ Kulm **avaķ gibi**

Avķa-maķ Me grimcu

Avķa-maķ Me fërku **ogmaķ gibi**

-371-

Avla-duķ Gjūem

Avla-duŋ Gjove

Avla-dum Gjova

Avla-dı Gjaj

Avla-dıŋuz Gjūet

Avla-dılar Gjūen

Avla-r Gjūen

Avlar-uz Gjūjm

Avla-rlar Gjujn

Avla-sun T’gjūjn

Avlaş-maḳ Mu gju me shoqi shoqin

Avlaḳ Ushēz **yaḫūd**

Avlaḳ Vī **yaḫūd dere gibi**

Avlaḳ Prru

Avla-maz Nuk gjun

Avla-mazız Nuk gjujm

Avla-mazlar Nuk gjujn

Avla-mamiş Nu’kā gju

Avla-mamaḳ Mas me gju

Avla-madı Nuk gjaj

Avla-masun Mas t’gjujn

Avla-miş Kā gju

Avla-mişdı Kish gju

Avla-mişlar Kan gju

Avla-mişum Kam gju

Avla-maḳ Me gju

Avla-ma Mas gjuj

Avlan-maḳ Mu gju

Avlanış T’gjūm

Avlı Ābarr

Avliler Āborre

Avenk Vārk

-372-

Avın-maḳ Mu barzu

Ev Shpī **yaḫūd**

Ev Plaŋ

O Āj **müẕekker ise**

O Āja **mü’enneṣ ise**

Obaş Bastarth

Obruḳ Gomën **yaḫūd**

Obruḳ Grop

Obruḳluḳ Gropin

Obrula-maḳ Mej gropu

Obru-maḳ Me grapu

Obek Parti **meṣelā obek obek** parti parti

Obur I pā ŋinjun

Obur I unçëm

Oburluḳ Untī

Obuz Havan top

Oba Shatarr **çadır gibi**

Up Fart **pek gibi meṣelā upuzun** fart gjāt

Op Pārzëm **goks gibi**

Üp- Puthe

Üpdir-mek Mej bā me puth

Üp-er E puth

Opra Rreshtim

Üpüş T’puthun

Üpüşdir-mek Mej bā mu puth me shoqi shoqin

Üpüş-mek Mu push me shoqi shoqin

Upke Shfrim **uşge gibi**

Üpül-mek Mu puth **meşelā eli üpülmek** me ju puth dora

Üp-mek Me puth

-373-

Evet Pa

Evet Prā

Ot Bār **giyāh gibi**

Ot Zjerm **āteş gibi**

Otar- Kullat

Otar-maḳ Mej kullut

Otar-ma Mas e kullat **bir ise**

Otar-ma Mas i kullat **çoḳ ise**

Otaġ Çādir t'pārish **yaḫūd**

Otaḳ Çādir t'parish

Utan- Turp

Utan- Turpnou

Utan-duḳ U turpnum

Utan-duŋ U turpnove

Utan-dum U turpnova

Utan-dı U turpnu

Utan-dı U mārru

Utan-dı U dhunu

Utan-dı U korit

Utandır- E tërpnan

Utandır-duḳ E tërpnum

Utandır-duŋ E tërpnove

Utandır-dum E tërpnova

(Geçer ve gelen sā'ir şīġaları daḫi ḳıyās oluna)

Utandır-dıŋuz E tërpnut

Utandır-dılar E tërpnun

Utandır-ur E tërpnan

Utandır-ur ise Ne turpnoft

Utandır-urdı E turpnonte

Utandır-uruz E turpnojm

Utandır-urlar E turpnojn

Utandır-sun Ta turpnojn

-374-

Utandır-maḳ Nuk e turpnun

Utandır-madum Nuk e turpnova

Utandır-madı Nuk e turpnaj

Utandır-madılar Nuk e turpnun

Utandır-maz Nuk e turpnan

Utandır-mazız Nuk e turpnojm

Utandır-mazlar Nuk e turpnojn

Utandır-masun Mas ta turpnojn

Utandır-miş E kā turpnu

Utandır-mişdı E kish turpnu

Utandır-mişlar E kan turpnu

Utandır-mişum E kam turpnu

Utandır-maḳ Mej turpnu

Utandır-mam Nuk e turpnaj

Utandır-mamaḳ Mas mej turpnu

Utandır-ma Mas e turpna

Utandır-mayacek Nukā mej turpnu

Utandır-mayor Nuk po turpnan

Utandır-acek Kā mej turpnu

Utandır-acekler Kan mej turpnu

Utandır-ıyor Po turpnan

Utandır-ıyorlar Po turpnojn

Utandır-ıyorum Po turpnaj

Utanġac I turpshëm **yaḫūd**

Utanġan I turpshëm

Utan-maz Nuk trupnohet

Utan-mazlar Nuk turpnohen

Utan-masun Mas turpnohet

Utan-mamiş Nuk ish turpnu

Utan-mamişlar Nuk jan turpnu

Utan-mamaḳ Mas mu turpnu

Utan-maduḳ Nuk u turpnum

-375-

Utan-maduŋ Nuk u turpnove

Utan-madum Nuk u turpnova

Utan-madı Nuk u turpnu

Utan-madıŋuz Nuk u turpnut

Utan-madılar Nuk u turpnun

Utan-masun Mas turpnohet

Utan-mamiş Isht turpnu

Utan-mamişdı Ishte turpnu

Utan-mamişız Jēmi turpnu

Utan-mişsuŋuz Jēni turpnu

Utan-mişlar Jan turpnu

Utan-mişum Jam turpnu

Utan-maḳ Mu turpnu

Utanma Turpe

Utan-ma Mas u turpna

Utan-ur Turpnohet

Utan-uruz Turpnohemi

Utan-urlar Turpnohen

Utan-urum Turpnohem

Utan-acaḳ Kā mu turpnu

Utan-acaḳlar Kan mu turpnu

Utan-ır Turpnohet **utanur gibi**

Utanış Turpe

Utanıḳ I turpshëm **müẕekker ise**

Utanıḳ E turpshme **mü'enneṯ ise**

Utanıḳluḳ Turpnim

Utan-ıyor Pa turpnohet

Utan-ıyorlar Pa turpnohen

Utan-ıyorum Pa turpnohem

Ot tepesi Mullar barit

Ütdir-mek Mej bā me kndu

Ütdir-ma Mos e le me kndu

-376-

Ütüş Kndim **meşelā ḫaros ütüşi** kndim gjelit

Ütüş-mek Me kndu bashkarisht

Otlat- Kullote **bir ise**

Otlat- Kulloti **çoḳ ise**

Otlat-duḳ E kullotëm

Otlat-duŋ E kullote

Otlat-dum E kullota

Otlat-dı E kulloti

Otlat-dırur E kullot

Otlat-maz Nuk e kullat

Otlat-masun Mas ta kullos

Otlat-mamiş Nuk e kā kullot

Otlat-mamaḳ Mas mej kullot

Otlat-maduḳ Nuk e kullotëm

Otlat-maduŋ Nuk e kullote

Otlat-madum Nuk e kullota

Otlat-madı Nuk e kulloti

Otlat-madılar Nuk e kullotën

Otlat-masun Mas ta kullos

Otlat-miş E kā kullot

Otlat-mişdı E kish kullot

Otlat-mişlar E kan kullot

Otlat-mişum E kam kullot

Otlat-maḳ Mej kullot

Otlat-ma Mas e kullat

Otlat-mayacek Nu'kā mej kullot

Otlat-acek Kā mej kullot

Otla-dı Kulloti

Otla-dılar Kullotën

Otla-r Kullat

Otla-rlar Kullosin

-377-

Otla-sun T'kullos

Otla-sunlar T'kullosin

Otlaḳ Kullos

Otlaḳlar Kullosa

Otlaḳiye Travin

Otla-maz Nuk kullat

Otla-mazlar Nuk kullosin

Otla-masun Mas t'kullos

Otla-masunlar Mas t'kullosin

Otla-mamiş Nu'kā kullot

Otla-mamişlar Nu'kan kullot

Otla-mamaḳ Mas me kullot

Otla-madı Nuk kulloti

Otla-madılar Nuk kullotën

Otla-masun Mas t’kullosin

Otla-masunlar Mas t’kullosin

Otla-miş Kā kullot

Otla-mişdı Kish kullot

Otla-mişlar Kan kullot

Otla-maḳ Me kullot

Ot+lar Bārna **yaḫūd**

Ot+lar Zjarminje

Otluḳ Ograj **yaḫūd**

Otluḳ Mēgj **yaḫūd**

Otluḳ Votër

Ütlegen Grill

Ütlegu Bajuk

Ütil-mek Mu mujt **yeŋilmek gibi**

Ütil-mek Mu kndu **oḳunmaḳ yaḫūd**

Ütil-mek Mu fāl **‘afv yaḫūd**

Evetle-mek Me than pa pa

-378-

Otli baġa Bretkoc e zēz

Üt-mek Me kndu

Üt-mek Mej mujt

Ütme Kndim

Üt-ma Mas knda

Ütü Ujti

Ütü Përzhitc

Oṭur- Rri

Oṭuraḳ Ndejun

Oṭuraḳli I ndējun

Oṭuraḳliye E ndejun

Oṭurt- Ule me ndēj

Oṭurt-dı E uli me ndēj

Oṭurt-maz Nuk e ul me ndēj

Oṭurt-mamiş Nuk e kā ul me ndēj

Oṭurt-mamaḳ Mas mej ul me ndēj

Oṭurt-madı Nuk e uli me ndej

Oṭurt-masun Mas ta ul me ndēj

Oṭurt-miş E kā ul me ndēj

Oṭurt-maḳ Mej ul me ndēj

Oṭurt-ma Mas e ul me ndēj

Oṭurtmayacek Nu’kā mej ul me ndēj

Oṭurdıl-maḳ Mu bā mu ul me ndēj

Oṭur-duḳ Ndejëm

Oṭur-duŋ Ndeje

Oṭur-dum Ndeja

Oṭur-dı Ndej

Oṭur-dıŋuz Ndejët

Oṭur-dılar Ndejën

Oṭur-ur Rrin

Oṭur-ur ise N’ndejt

Oṭur-urdı Rrinte

-379-

Oţur-urduŋ Rrin

Oţur-urmiş Kish ndēj

Oţur-sun T’rrin

Oţurış Ndēj

Oţurıl-maz Nuk rrihet

Oţurıl-mamaķ Mas mu ndēj

Oţurıl-maķ Mu ndēj

Oţur-maz Nuk rri

Oţur-maz ise N’mas ndējt

Oţur-mazdı Nuk rrinte

Oţur-mazız Nuk rrim

Oţur-mazsuŋuz Nuk rrini

Oţur-mazlar Nuk rrin

Oţur-masun Mas t’rrin

Oţur-mamiş Nu’kā ndēj

Oţur-mamaķ Mas me ndēj

Oţur-maduķ Nuk ndejëm

Oţur-maduŋ Nuk ndeje

Oţur-madum Nuk ndeja

Oţur-madı Nuk ndej

Oţur-madıŋuz Nuk ndejët

Oţur-madılar Nuk ndejën

Oţur-miş Kā ndēj

Oţur-mişız Kemi ndēj **yaḫūd**

Oţur-mişıķ Kēmi ndēj

Oţur-mişlar Kan ndēj

Oţur-mişum Kam ndēj

Oţur-maķ Me ndēj

Oţur-ma Mas rri

Oţur-mayor Nuk pa rri

Oţur-mayoruz Nuk pa rrim

Oţur-mayorlar Nuk pa rrin

-380-

Oţur-mayorum Nuk pa rri

Oţur-mayacek Nu’kā me ndēj

Oţur-mayacekler Nu’kan me ndēj

Oţur-mayacegüm Nu’kam me ndēj

Oţurabil-ur Mund t’rrin

Oţurabil-ur ise N’mujt me ndēj

Oţurabil-uruz Mundemi me ndēj

Oţurabil-urlar Munden me ndēj

Oţurabil-urum Mund rrī

Oţur-amaz Nuk mund rrin

Oţur-amazız Nuk mund rrīm

Oţur-amazsuŋuz Nuk mund rrini

Oţur-amazlar Nuk mund rrin

Oţur-amam Nuk mund rri

Otur-amamiş Nu’kā mujt me ndēj

Oţur-amamişdı Nu’kish mujt me ndēj

Oṭur-amamişız Nu'kēmi mujt me ndēj

Oṭur-amamişlar Nu'kan mujt me ndēj

Oṭur-amamişum Nu'kam mujt me ndēj

Oṭur-amamaḳ Mas me mujt me ndēj

Oṭur-amaduḳ Nuk mujtëm me ndēj

Oṭur-amaduŋ Nuk mujte me ndēj

Oṭur-amadum Nuk mujta me ndēj

Oṭur-amadı Nuk mujt me ndēj

Oṭur-amadılar Nuk mujtën me ndēj

Oṭur-amayor Nuk pa mundet me ndēj

Oṭur-amayacek Nu'ka me mujt me ndēj

Oṭurı Për pun **meşelā geldiġinden Oṭurı** për pun qi ka ardh

Oṭur-ıyor Pa rri

Oṭur-ıyoruz Pa rrim

Oṭur-ıyorsuŋuz Pa rrini

Oṭur-ıyorlar Pa rrin

-381-

Oṭur-ıyorum Pa rrī

Otuz Tridhēt

Otuz pare Zahert

Otuzar Kā tridhēt

Otuzlat-maḳ Mej ba tridhēt

Otuzla-maḳ Me bā tridhēt

Otuzlan-maḳ Mu bā tridhēt

Otuzluḳ Tridhēç

Otuzuncı I tridheti

Otuzunciye E tridheta

Ütüş Kndim **yaḫūd** Përcllim

Ütület-mek Mej përcllu **yaḫūd**

Ütület-mek Mej përzhit

Ütüle-mek Me përcllu

Ütülen-mek Mu përcllu

Ütüme Përcllim **yaḫūd**

Ütüme T'përzhitun

Ütün Fāl **'afv gibi**

Üte Andej

Üte beri Andej kndej

Üteden Pej andej

Üteden beru Çysh kūr

Ütede Ma tān

Ütede beride Mat an këtān

Üteki Aj andej **müẕekker ise**

Üteki Aja andej **mü'enneş ise**

Üti Kndim **ütüş gibi**

Oc Pipiruqe

Uc Maje **meşelā tepe ucı** māje mullarit

Uc Būz **meşelā ṭaġ ucı** būz mālit

-382-

Uc Zgrip **meşelā yol ucı** zgrip rruge, **meşelā ip ucı** cip kanopit

Üc Shpërblim **meşelā ücümi aldum** ja shpërbleva

Oca Karrabisht

Ocaķ Ndrūn

Ucala-maķ Mu njit n'maje **meşelā dut ucuna ucalamaķ** mu ngjit n'maje t'mandit

Uçula-ma Mas u ngjit n'maje

Uçraķ Hypc **yaḫūd**

Uçraķ Ngjitc

Uçır-maķ Mej pejngu **uŋdül gibi**

Uçış-maķ Mu pejngu

Evcik Kuqic **yaḫūd**

Evcigez Kuqic

Ucli Mājuk **yaḫūd**

Ucli Me māje

Ucuz Līr

Ucuzlat-dı E liraj

Ucuzlat-sun Ta lirojn

Ucuzlat-maz Nuk e liran

Ucuzlat-mamiş Nuk e kā liru

Ucuzlat-mamaķ Mas mej liru

Ucuzlat-madı Nuk e liraj

Ucuzlat-masun Mas ta lirojn

Ucuzlat-miş E kā liru

Ucuzlat-mişlar E kan liru

Ucuzlat-maķ Mej liru

Ucuzlat-ma Mas e lira

Ucuzlat-mayor Nuk po liran

Ucuzlat-mayacek Nu'kā mej liru

-383-

Ucuzlad-ır E liran

Ucuzlad-ıyor Po liran

Ucuzla-maķ Mej liru

Ucuzlan-maķ Mu liru

Ucuzluķ Lirim

Oca Karrabisht **oca gibi**

Üç Tre **meşelā üç kişi** tre vēt **yaḫūd**

Üç Trī **meşelā üç kadın** trī gra

Uç- Flutura

Uç-ar Fluturan

Uç-arak Fluturim

Uç-arken Toj fluturu

Uç-arlar Fluturojn

Uçarı Lābesh

Uçaķ Kurpën

Uçaķ Lōz **meşelā ḫiyār uçaķı** lōz trāngullit

Uçan Fluturuc

Uçanlar Fluturuca

Üç biŋ Tri mī

Üçer Kā tre

Uç-dı Fluturaj

Uçurt-mek Mej fluturu **yaḫūd**

Uçurt-maḳ Mej ba fluturu

Uçurt-ma Mas e fultura

Uçur-duḳ E fluturūm

Uçur-dum E fluturova

Uçur-dı E fluturaj

Uçur-dılar E fluturun

Uçur-maḳ Mej fluturu

Uçurum Kep

-384-

Uçuş-dılar Fluturun

Uçuş-maḳ Me fluturu **meşelā bir alay kuş uçuşmaḳ** me fluturu nji mās shpend

Uçḳundı U çsndit

Uçḳun-mamaḳ Mas mu çësndit

Uçḳun-miş Isht çësndit

Uçḳun-maḳ Mu çësndit

Uçḳun-ma Mas u çësndit

Uçḳur Gjalm

Uçḳurluḳ Armaç

Uçḳun Shkendi **ḳıfılcım gibi**

Üçlet-mek Mej bā tre

Üçleştir-mek Mej ba mu ba tre

Üçleş-di U bān tre

Üçleş-mek Mu ba tre

Üçluk Tresh

Uçıl-maḳ Mu fluturu

Üçle-mek Me ba tre

Üçleme Trish

Uçmaḳ Xhennet

Uç-mamaḳ Mas me fluturu

Uç-madı Nuk fluturaj

Uç-masun Mas t'fluturojn

Uç-miş Kā fluturu

Uç-maḳ Me fluturu

Üçünci I trēti

Uçun-maḳ Mu çësndit

Uçur-dı E fluturaj

Uçur-maz Nuk e fluturan

Uçur-mamaḳ Mas mej fluturu

Uçur-madı Nuk e fluturaj

Uçur-miş E kā fluturu

Uçur-maḳ Mej fluturu

Uçuḳ Puç buze

-385-

Uçukla-maḳ Mu puçrru buzët

Üç yüz Treqind

Oḫşat-maḳ Me ja shëmllu

Oḫşaş Shëmllim

Uḫşa-maḳ Me lmu

Oḫşa-maḳ Me shëmllu

Uḫşan-maḳ Mu lmu

Oḫşan-maḳ Me ju shëmllu

Uḫşayış Lmim

Oḫşayış Shëmllim

Uḫla-r Lef **meṣelā köpek uḫla-r** lef qeni

Uḫla-maḳ Me lëf

Uḫlamur Blī

Uḫlamur çiçegi Lule blinit

Uḫla-mayor Nuk pa lef

Uḫla-mayorlar Nuk pa lefin

Üd Tamërth

Od Bār **yaḫūd**

Od Zjerm

Üdet-mek Mej ba me pagu

O+dur Aj isht **müzzeker ise**

O+dur Aja isht **mü'enneṣ ise**

Üdeş-mek Mu pagu **yaḫūd**

Üdeş-mek Mu berabatu **yaḫūd**

Üdeş-mek Mu la me shoqi shoqin

Üdek Pāg **borc gibi**

Üdük Nerllëk **meste gibi**

Üdlek Flashk **ḳorḳaḳ gibi**

Üde-mek Mej pagu

Üdeme Pagēs

Üde-ma Mas paguj

Üde-meyor Nuk po pagun

Üde-meyecek Nu'kā mej pagu

-386-

Üden-mek Mu pagu

Üden-meyor Nuk pa paguhet

Üden-meyecek Nu'kā mu pagu

Üdeniş Pagēs

Üden-iyor Pa paguhen

Udun Dru

Udunc Uhā

Udunci Druār

Udunluḳ Ishull **yaḫūd**

Udunluḳ Zābel **baltaluḳ gibi**

O da Edhe aj **müẕekker ise**

O da Edhe ajo **mü'enneṣ ise**

Oda Ōd **oṭa gibi**

Üdelik I përvushëm **müẕekker ise**

Üdelik E përvushme **mü'enneṣ ise**

Üde-mek Mej pagu

Üde-ma Mos paguj

Üde-meyor Nuk pa mund e pagujn

Üde-meyecek Nu'kā me mujt me pagu

Üde-yor Po pagun

Ur- Bje **vur- gibi**

Ur Gung **tümsek gibi**

Or Llagore **istihkām yaḫūd**

Or Vī **ḫandaḳ gibi**

Ura Gati **ḫāżır gibi yaḫūd**

Ura Kufi **ḥudūd gibi**

Ora Atje **orada gibi**

Orat-maḳ Mej dlir **yaḫūd**

Orat-maḳ Mej pastru **yaḫūd**

Orat-maḳ Mej kry **biturmek gibi**

Ora+dan Pej andej

Ora+da Atje

Oraḳ Drapën

-387-

Oraḳ ḳuşı Kŋēll

Oraḳla-maḳ Mej drapnu **yaḫūd**

Oraḳla-maḳ Mej korr me drapën

Oralı Atu pari

Ora-maḳ Mej rrethu **yaḫūd**

Ora-maḳ Me sāju **yaḫūd**

Ora-maḳ Me māt e me prē

Oran Mās **ülçi gibi yaḫūd**

Oran Të prēm **biçmek gibi yaḫūd**

Oran Hijeshim **yaḫūd**

Oran Stmim **yaḫūd**

Oran Shēst

Oransız Pa shēst

Oranıġ Nir i egër

Oranla-maḳ Mej mat **yaḫūd**

Oranla-maḳ Mej korr

Oranla-maḳ Mej hijeshu **yaḫūd**

Oranla-maḳ Mej stimu

Oranli I hijeshëm **baḳışli**

Oranliye E hijeshme **baḳışlije**

Oran-maḳ Mu māt

Oran-maḳ Mu pastru **yaḫūd**

Oran-maḳ Mu korr **yaḫūd**

Oran-maḳ Mu hjeshu

Ürpür-di U rrqeth

Ürpürdī Të rreqethun

Ürpür-ür Rrqethet

Ürpür-ürdi Rrqethej

Ürpür-mek Mu rrqēth

Ürpürme Të rrqethun

Ürt- Mulau

-388-

Ortaḳ Shemër **şerīk gibi**

Ortaḳ Bashkarisht

Ortaḳlaş-maḳ Mu bashku

Ortaḳlaş-a Bashkim

Ortaḳluḳ Bashkari

Ortanca Nër mjedc **yaḫūd**

Ortanca I mjedisim

Ürtdir-mek Mej mulu

Ürtul-miş Isht mulu

Ürtıl-mak Mu mulu

Ürtilü Mulūm

Ürtıl-ur Mulohet

Ürt-mez Nuk mulan

Ürt-sün Mas t'mulojn

Ürt-miş Kā mulu

Ürt-mek Me mulu

Ürtün-di U mulu

Ürtün-diler U mulun

Ürtün-sün T'mulohet

Ürtün-medi Nuk u mulu

Ürtün-mez Nuk mulohet

Ürtün-mesün Mas t'mulohet

Ürtün-miş Isht mulu

Ürtün-mek Mu mulu

Ürtün-ma Mas u mula

Ürtu Mulonj

Orta Mjedis

Orta+dan Pej mjedisit

Orta+da Në mjedis **yaḫūd**

Orta+da Nër mjed **yaḫūd**

Orta+da N'shesh

Ortala-maḳ Mej vu në mjedis **yaḫūd**

-389-

Ortala-maḳ Mej vu n'shesh

Ortalan-maḳ Mu vu në mjedis **yaḫūd**

Ortalan-maḳ Mu vu n'shesh **yaḫūd**

Ortalan-maḳ Mu përgjysu

Ortaluḳ Nër mjedos **yaḫūd**

Ortaluḳ avam gibi Vugjli

Ürti Mulonj

Ürtici Mulūc

Ürtisiz Pa muloj

Ürtılu Mulūm

Ürtıl-ur Mulohet

Ürtıl-urlar Mulohen

Ürtıl-ur mı Ā mulohet

Ürtili Mulūm

Ürtil-iyor Pa mulohet

Ürcin Shkall litarit

Urçuḳ Fūrk

Ürdek Rik **yaḫūd**

Ürdek Rikan **yaḫūd**

Ürdek Ros **yaḫūd**

Ürdek Rosan ya shōt shotan

Ürdekler Rosa

Or+da Atje

Urdır-dı E bāni mej ra

Urdır-maḳ Mej bā mej ra **yaḫūd**

Urdır-maḳ Me shti mej ra

Ürdir-mek Mej ba me qendis

Ürs Kull kavaçit

Orsa Orca **meṣelā gemi orsalamaḳ** me arcu barka

Ürsele-mek Mej vjetru **yaḫūd**

Ürsele-mek Mej zublu **yaḫūd**

-390-

Ürsele-mek Mej dërmish **yaḫūd**

Ürsele-mek Mej shkarrzy

Ürselen-mek Mu vjetru **yaḫūd**

Ürselen-mek Mu zublit **yaḫūd**

Ürselen-mek Mu dërmish **yaḫūd**

Ürselen-mek Mu shkarrzū

Uruş T'ramun **yaḫūd**

Uruş T'rrafun

Uruşdır-maḳ Me shti mu rraf

Uruş-maḳ Mu rraf me shoqi shoqin

Uruşma T'rrāfun

Urġan Litar

Urġanlar Litër

Urġun I rām **yaḫūd**

Urġun I rrafun

Ürüf Mnër

Ürüfle-mek Mej mnëru

Ürüflen-mek Mu mnëru

Ürek Bukuri

Ürük Tristim

Ürküt-mek Me tristu

Ürküt-mek Mej trēm

Ürkek Tristūc

Ürk-mek Me tristu

Ürken-di Tristaj

Ürkendi Të tristūm

Ürken-diler Tristūn

Ürken-medi Nuk tristaj

Ürken-miş Kā tristu

Ürken-mek Me tristu

Ürken-ma Mas trista

-391-

Ürken-ur Tristan

Ürkenoz Fulf

Ürgu Bishtalec **yaḫūd**

Ürgu Kërshet **yaḫūd**

Ürgu Mushēl

Ürguc Karriz

Ürguclik Samar karrizit **meşelā deve ürguci** karriz deveje **ürgec gibi**

Ürgule-mek Me ba kërshet **yaḫūd**

Ürgule-mek Me ba bishtalec **yaḫūd**

Ürgule-mek Me ba mushēl

Ürgun Lagaç **yaḫūd**

Ürgun Brrak

Ürge Furk **urçuḳ gibi**

Urlan-maḳ Mu ba lung

Urul-maḳ Me ju ra

Urulma T'rrāfun

Ürulme T'qendisun

Urli Gungç **yaḫūd**

Urli Lungç

Ürli Qendisun

Orrman Pyll

Orrmanlar Pyje

Orrmanluḳ Pyllin

Ürümcik Mirimāg

Ürümcile-mek Me ēnd rrjet mirimāga

Ur-madı Nuk i rrā

Ur-masun Mas ti bin

Ur-miş I kā rā

Ur-maḳ Mej rā

Ur-maḳ Me shtī **meşelā taş urmaḳ** Me shtī gūr **vurmaḳ gibi**

-392-

Ür-mek Me qendis **yaḫūd**

Ür-mek Me ēnd

Ever-mek Mej mārtu **evlendirmek gibi**

Ürme Qendis

Ever-me Mas marta

Ur-ma Mas i bjer

Ürme ip Mushēll

Ürme saç Bishtalec **yaḫūd**

Ürme saç Kërrshet

Üren Çapoj **ḫarāb gibi**

Üren Trūll **meşelā ev üreni** trull shpije

Ürnek Mostër

Ürnek Qashk

Urin-mek Me rraf vētin

Urin-mek Mej ra vētit

Ürü Mūr **divār gibi**

Ürü Garth **çit gibi**

Ürü Kufi **ḫudūd gibi**

Ürü Shenj **nişān gibi**

Ürü Trull **binā gibi**

Urub E kātërt **çāryek gibi**

Uroba Petk **elbise gibi**

Uruc Njinim

Uruc tutmaḳ Me njinu

Urucli Njinushëm

Ürüci Qëndisc

Ürüci Ārnūc

Urüş T'rāmun **yaḫūd**

Urüş T'rrafun

Urüḳ Parti **bölük gibi**

Urüḳ Fis **ḳabīle gibi**

-393-

Ürümcik Mirimag

Ürü-mek Me luru **meşelā köpek ürümek** me luru qeni

Ürüme Lurim **yaḫūd**

Ürüme Të endun

Ürün Cak **meşelā oṭur üründe** rri n'cak

Üründele-mek Me zgjēdh

Ürele-mek Mej rrafshu **yaḫūd**

Ürele-mek Mej rrasallit

Ürelen-mek Mu rrafshu **yaḫūd**

Ürelen-mek Mu rrasallit

Üre-mek Mu përmlēdh **yaḫūd**

Üre-mek Mu përhāp **türemek gibi**

Üri Furk **ürge gibi**

Urı Ābarr **avlu gibi**

Üz Thelb **meşelā ceviz üzi** thelb ārre **yaḫūd**

Üz Pālc **meşelā odun üzi** pālc druje **yaḫūd**

Üz Undyr **meşelā topraḳ üzi** undyr dhenit **yaḫūd**

Üz Loçk **goŋul üzi** loçk zemre

Üz Vēt **kendi gibi meşelā üz goziyle** me sy t'vet

Üzüm Vēt un **kendüm gibi yaḫūd**

Üz Thjesht **şırf gibi meşelā üz karandaşım** thjesht em vlla

Uz Mir **eyu gibi**

Uz Vijen **yarar gibi**

Uz Ndēr **ilik gibi**

-394-

Uz I përvushëm **muṭī' gibi**

Uzat- Njāte **yaḫūd**

Uzat- Shtrije **yaḫūd**

Uzat- Gjato

Uzat-duḳ E njatëm

Uzat-duŋ E njāte

Uzat-dum E njāta

Uzat-dı E njāti

Uzat-dıŋuz E njatët

Uzat-dılar E njātën

Uzatdır-ur E ban mej njāt

Uzatdır-maḳ Mej bā me njāt

Uzat-sun Ta njās

Uzat-maz Nuk e njat

Uzat-masun Mas ta njāt

Uzat-mam Nuk e njas

Uzat-mamiş Nuk e kā njāt

Uzat-mamaķ Mas mej njāt

Uzat-maduķ Nuk e njātëm

Uzat-maduŋ Nuk e njāte

Uzat-madum Nuk e njāta

Uzat-madı Nuk e njāti

Uzat-madıŋuz Nuk e njātët

Uzat-madılar Nuk e njātën

Uzat-masun Mas ta njas

Uzat-miş E kā njāt

Uzat-mişlar E kan njāt

Uzat-maķ Mej njāt

Uzat-ma Mas e njat

Uzat-mayor Nuk po njat

Uzat-mayacek Nu'kā mej njāt

Uzadan Njātc

-395-

Uzadıl-maķ Mu bā mej njāt

Uza-dı U njat

Uzad-ır E njat

Uzad-ıyor Po njat

Uzaķ Lark

Uzaķça Largin

Uzaķlaş-duķ U largum

Uzaķlaşdır-maķ Mej bā mu largu

Uzaķlaş-dılar U largun

Uzaķlaş-maķ Mu largu

Uzaķluķ Largim

Uza-maķ Me njāt

Uzan-dı U njat

Uzan-sun T'njatet

Uzan-maz Nuk njātet

Uzan-madı Nuk u njat

Uzan-masun Mas t'njātet

Uzan-miş Isht njāt

Uzan-maķ Mu njāt

Uzan-mayor Nuk pa njatet

Uzan-mayacek Nu'kā mu njāt

Uzan-acaķ Kā mu njāţ

Uzan-ıyor Pa njatet

Uzayış T'njatun

Uzayış Të shtrimun

Uzayış Të stërhalun

Uza-yacaķ Ka me njāt

Üzbeg I pār **emīr gibi yaḫūd**

Üzbeg Sëndur gjūc **ķumandan gibi**

Üzdek Kruq **meşelā aġaç üzdeki** kruq lisit **baldır gibi yaḫūd**

Üzdek Kërcyll **meşelā mışır**

-396-

üzdeki Kërcyll kallamoqit **şap gibi yaḫūd**

Üzdek Kallzī **meşelā üzdeklemek** me mlēdh kallzi **yaḫūd**

Üzdekle-mek Mu mundu fart **yaḫūd**

Üzdekle-mek Me ndēnj në mndim

Üzden Vath **küpe gibi yaḫūd**

Üzdenk Vath

Üzer Cipri **üst gibi yaḫūd**

Üzer Përcipri **meşelā bunuŋ üzerine** cipri ktī **yaḫūd bunuŋ üzerine** përcipri kti **yaḫūd bunuŋ üzerine** përmi kta **yaḫūd bunuŋ üzerine** mi kta

Üzerlik Nji mndyr perime

Üzeri+ne Përmi **yaḫūd**

Üzeri+ne Përcipri

Üzkandi Shinjmir

Üzek Bosht qerrit **yaḫūd**

Üzek Shtī parmende **yaḫūd**

Üzek Bul **meşelā çıban üzeki** bul puçe **yaḫūd**

Üzek Bërtham **çekürdaḳ gibi**

Üzgeç Shkāll litarit **urçin gibi**

Üzgun Ligsht **zabun gibi**

Üzgunlik Ligshti

Üzge Tjetër **meşelā üzge bir gun** nji dit tjetër **yaḫūd**

Üzge Njeti **meşelā üzge gider** njeti shkan

Üzlaşdır-maḳ Mej bā mu ndrēq

Üzlaşıl-maḳ Mu ndrēq **yaḫūd**

Üzlaş-maḳ Mu ndrēq

-397-

Üzlaşma Të ndrequn

Üzleş-mek Mu shtērr **aġdalaşmaḳ gibi yaḫūd**

Üzleş-mek Mu trashu **yaḫūd**

Üzleş-mek Me can thelb **meşelā badem üzleşmek** me can thelb bajami

Üzlik Me shit madhni **maġrūr gibi**

Üzlik Bëhur **gunlik gibi yaḫūd**

Üzlik Rrshin **yapışḳın gibi**

Üzle-mek Mu përmāll **meşelā vaṭana üzlemek** mu përmall për vend

Üzil-mek Mu vjetru **yaḫūd**

Üzil-mek Me lŋu **yaḫūd**

Üzil-mek Mu zublit

Üzilme Vjetrim **yaḫūd**

Üzilme Lŋim **yaḫūd**

Üzilme T'zublitun

Üzlen-mek Me shtērr **meşelā yemek üzlenmek** me shtērr gjella

Üzlen-mek Me bā bul **meşelā çıban üzlenmek** me ba bul puça **yaḫūd**

Üzlen-mek Me can thelb **meşelā ceviz üzlenmek** me can thelb arra

Üzle-mek Mu përmall

Üzli Thelbc **yaḫūd**

Üzli Undurc

Üzlilik Përmallshëm

Üz-mek Mej mërzit **yaḫūd**

Üz-mek Mej mundu

Üzme Mërzī **yaḫūd**

Üzme Mundim **yaḫūd**

Üzme T'ndrydhun **yaḫūd**

Üzme Të thymun

-398-

Üz-ma Mas e mrzit

Üz-ma Mas e ndrydh **yaḫūd**

Üz-ma Mas e zublit **yaḫūd**

Üz-ma Mas e the

Üzmelik Ērna **behārna gibi**

Üzen Mūnd

Üzündi Mundim **yaḫūd**

Üzündi Mërzi

Üzendir-maḳ Mej ŋërcy n'pun

Üzendir-maḳ Mej mundu

Üzendili Mërziçëm **yaḫūd**

Üzendili Mundshëm **meşelā üzendili iş** pun e mundshme

Üzengi Zenjī

Üzen-mek Mu mundu **yaḫūd**

Üzen-mek Me hitēt

Üzenme Mundim

Üzen-ma Mas u munda

Üzen-ma Mas hitat

Üzük Mëhyr

Üzüm Rrush **yaḫūd**

Üzüm Rrāzagi

Uzun Gjāt

Uzun uzadı Gjāt u njat

Uzunluḳ Gjatim

Uspur Shīj

Uspur-mek Me shī **süpurmek gibi**

Uspur-ma Mas shij

Uspur-ıyor Pa shin

Ust Mī **yaḫūd**

Ust Cipri

Ustra Brisk rrōz

-399-

Üst+ünde Për mī **yaḫūd**

Üst+ünde Për cipri

Ustur Brisk rrōz **yaḫūd**

Ustura Brisk rrōz

Üstun Cipri

Üstunluķ Për cipri

Usta Mjeshtër

Ustaluķ Mjeshtrī

Ustala-maķ Me mjeshtru

Üstle-mek Me dal cipri **yaḫūd**

Üstele-mek Me shtū **yaḫūd**

Üstele-mek Mej mujt

Ustalan-maķ Mu mjeshtru

Üstelen-mek Mu mujt **yaḫūd**

Üstelen-mek Mu shtu **yaḫūd**

Üstelen-mek Mu fshu

Usķur Dāpar

Üskre Gavāt

Üskure Skadele

Uş Āj

Oş Nje ky **işbu gibi**

Uşaķ I vogël **yaḫūd**

Uşaķ Rrogtār

Uşaķ Kacan

Uşaķluķ Rrogtarī

Oşt Hajd **suķdur gibi**

Üşir-mek Mej grumullu **yaḫūd**

Üşir-mek Mej mlēdh **yaḫūd**

Üşir-mek Mej mujt

Üşüş-mek Mu përmlēdh **yaḫūd**

Üşüş-mek Me qit kushtrim

Uşķun Vesh dhī nji mndyr sarit

Uşek Rrogtār **uşaķ gibi**

-400-

Üş-mek Mu mlēdh

Üşen Pritēs

Üşenc Pritūc yaḫūd

Üşenc Demel

Üşen-duķ Pritūm

Üşen-düŋ Pritove

Üşen-düm Pritova

Üşen-di Pritaj

Üşündi Të mlēdhun **yaḫūd**

Üşündi Kushtrim

Üşendir-mek Mej bā me pritu

Üşen-diler Pritūn

Üşenıķ Demel

Üşenıķluķ Demelī

Üşengen Pritūc **yaḫūd**

Üşengen Pritūc

Üşen-meduķ Nuk pritum

Üşen-medüm Nuk pritova

Üşen-medi Nul pritaj

Üşen-mediler Nuk pritūn

Üşen-mez Nuk pritan

Üşen-mez ise N’mas pritoft

Üşen-mezdi Nuk printonte

Üşen-mezmiş Nu’kish pritu

Üşen-mesün Mas t’pritojn

Üşen-miş Ka pritu

Üşen-mişdi Kish pritu

Üşen-mişler Kan pritu

Üşen-mek Me pritu

Üşen-ma Mas prita

Üşen-meyor Nuk pa pritan

Üşen-meyecek Nu’kā me pritu

-401-

Üşen-ür Pritan

Üşen-ürüz Pritojm

Üşen-ürsüŋüz Pritoni

Üşen-ürler Pritojn

Üşen-iyor Pa pritan

Uşut-dı E mërdhifti

Uşutdır-maķ Mej bā me mërdhift

Uşut-mek Mej mërdhift

Uşu-duķ Mërdhiftëm

Uşu-duŋ Mërdhifte

Uşu-dum Mërdhifta

Uşu-dı Mërdhifti

Uşu-dılar Mërdhiftën

Uşu-sun T’mërdhāf

Uşu-maduķ Nuk mërdhiftëm

Uşu-maduŋ Nuk mërdhifte

Uşu-madum Nuk mërdhifta

Uşu-dı Mërdhifti

Uşu-dılar Mërdhiftën

Uşu-sun T’mërdhāf **yaḫūd**

Uşu-sun Mërdhift

Uşu-madı Nuk mërdhifti

Uşu-madılar Nuk mërdhiftën

Uşu-maz Nuk mërdhef

Uşu-mazlar Nuk mërdhāfin

Uşu-masun Mas t’mërdhāf

Uşu-miş Kā mërdhift

Uşu-mişdı Nuk mërdhifti

Uşu-mişız Kēmi mërdhift

Uşu-mişlar Kan mërdhift

Uşu-mek Me mërdhift

Uşu-ma Mas mërdhift

-402-

Uşu-mayor Nuk pa mërdhif

Uşu-mayoruz Nuk pa mërdhāfim

Uşu-mayorlar Nuk pa mërdhāfin

Uşu-mayorum Nuk pa mërdhaf

Uşu-mayor mı Ā nuk pa mërdhef

Uşu-mayacek Nu'kā me mërdhift

Uş-ıyor Pa mërdhef

Uş-ıyoruz Pa mërdhāfim

Uş-ıyorlar Pa mërdhāfin

Uş-ıyorum Pa mërdhaf

Uş-ıyor mı Ā pa mërdhef

Uş Mend **'aḳl gibi yaḫūd**

Uş Ūrt **edeb gibi**

Uşan Mërzī **yaḫūd**

Uşan Bezdī

Uşanc Mërzīçëm

Uşan-duḳ U mërzitëm

Uşan-duŋ U mërzite

Uşan-dum U mërzita

Uşan-dı U mërzit

Uşandır- Mërzite

Uşandır-dı E mërziti

Uşandır-ur E mërzit

Uşandır-urlar E mërzisin

Uşandır-sun Ta mërzis

Uşandır-madı Nuk e mërziti

Uşandır-madıŋuz Nuk e mërzitët

Uşandır-madılar Nuk mërzitën

Uşandır-madı Nuk e mërzit

Uşandır-mazuz Nuk e mërzisim

Uşandır-mazlar Nuk e mërzisin

Uşandır-masun Mas ta mërzis

-403-

Uşandır-miş E kā mërzit

Uşandır-mişdı E kish mërzit

Uşandır-mişlar E kan mërzit

Uşandır-maḳ Mej mërzit

Uşandır-ma Mas e mërzit

Uşandır-mayor Nuk po mërzit

Uşandır-mayoruz Nuk po mërzisim

Uşandır-mayacek Nu'kā mej mërzit

Uşandır-acek Kā mej mërzit

Uşandırıcı I mërziçëm **yaḫūd**

Uşandırıcı I bezdisun

Uşandır-ıyor Po mërzit

Uşandır-ıyoruz Po mërzisim

Uşan-sun T'mërzitet

Uşan-maduḳ Nuk u mërzitëm

Uşan-maduŋ Nuk u mërzitë

Uşan-madum Nuk u mërzita

Uşan-madı Nuk u mërzit

Uşan-madılar Nuk u mërzitën

Uşan-maz Nuk mërzitet

Uşan-mazuz Nuk mërzitemi

Uşan-mazdı Nuk mërzitej

Uşan-masun Mas t'mërzitet

Uşan-masunlar Mas t'mërziten

Uşan-miş Isht mërzit

Uşan-mişdı Ishte mërzit

Uşan-mişız Jēmi mërzit

Uşan-mişlar Jan mërzit

Uşan-mişum Jam mërzit

Uşan-maķ Mu mërzit

Uşan-mamiş Nuk ish mërzit

Uşan-mamaķ Mas mu mërzit

-404-

Uşan-ma Mas u mërzit

Uşan-mayın Mas u mërzitni

Uşan-mayor Nuk pa mërzitet

Uşan-mayoruz Nuk pa mërzitemi

Uşan-mayorlar Nuk pa mërziten

Uşan-mayorum Nuk pa mërzitem

Uşan-mayacek Nu'kā mu mërzit

Uşan-ur Mërzitet

Uşan-uruz Mërzitemi

Uşan-urlar Mërziten

Uşan-urum Mërzitem

Uşan-acaķ Kā mu mërzit

Uşan-acaķlar Kan mu mërzit

Uşan-ıyor Pa mërzitet

Uşan-ıyoruz Pa mërzitemi

Uşan-ıyorlar Pa mërziten

Uşan-ıyorum Pa mërzitem

Uşlat-dı E urtaj

Uşlat-sun Ta urtojn

Uşlat-madı Nuk e urtaj

Uşlat-maz Nuk e urtan

Uşlat-miş E kā urtu

Uşlat-mişdı E kish urtu

Uşlat-mişız E kemi urtu

Uşlat-mişsuŋuz E kēni urtu

Uşlat-mişlar E kan urtu

Uşlat-maķ Mej urtu

Uşlan-dı U urtu

Uşlandır- Urtoje

Uşlandır-dı E bāni turt

Uşlandır-sun Ta urtojn

Uşlandır-maķ Mej urtu **yaḫūd**

-405-

Uşlandır-maķ Mej bā terbjet

Uşlan-dılar U urtun

Uşlan-sun T'urtohet

Uşlan-maz Nuk urtohet

Uşlan-mamiş Nuk ish urtu

Uşlan-mamaķ Mas mu urtu

Uşlan-madı Nuk u urtu

Uşlan-madılar Nuk u urtun

Uşlan-miş Isht urtu

Uşlan-mişdı Ishte urtu

Uşlan-mişız Jēmi urtu

Uşlan-mişlar Jan urtu

Uşlan-maḳ Mu urtu

Uşlan-mayor Nuk pa urtohet

Uşlan-mayoruz Nuk po urtohemi

Uşlan-mayorlar Nuk pa urtohen

Uşlan-mayacek Nu'kā mu urtu

Uşlan-ur Urtohet

Uşlan-urlar Urtohen

Uşlan-acaḳ Kā mu urtu

Uşlanarak Toj urtu

Uşlan-ıyor Pa urtohet

Uslı I urt **yaḫūd**

Uslı I mendshëm **yaḫūd**

Uslı I kujtushëm

Uslıca Urtisht

Uslıluḳ Urtī

Uslıye E urt **yaḫūd**

Uslıye E mendshme **yaḫūd**

Uslıye E kujtushme

Oṭ Zjerm **yaḫūd**

Oṭ Bār

-406-

Oṭur- Rri

Oṭurt-dı E uli me ndēj

Oṭurt-sun Ta ul me ndēj

Oṭurt-maz Nuk e ul me ndēj

Oṭurt-mamiş Nuk e kā ul me ndēj

Oṭurt-mamaḳ Mas me jul me ndēj

Oṭurt-madı Nuk e uli me ndēj

Oṭurt-masun Mas ta ul me ndēj

Oṭurt-miş E kā ul me ndēj

Oṭurt-maḳ Me jul me ndēj

Oṭurt-ma Mas e ul me ndēj

Oṭur-duḳ Ndejme

Oṭur-duŋ Ndeje

Oṭur-dum Ndeja

Oṭur-dı Ndej

Oṭur-dılar Ndejën

Oṭur-ur Rrin

Oṭur-urdı Rrinte

Oṭur-urlar Rrīn

Oṭur-sun T'rrin

Oṭur-maduḳ Nuk ndejme

Oṭur-maduŋ Nuk ndeje

Oṭur-madum Nuk ndeja

Oţur-madı Nuk ndej

Oţur-madıŋuz Nuk ndejët

Oţur-madılar Nuk ndejën

Oţur-maz Nuk rri

Oţur-mazlar Nuk rrin

Oţur-masun Mas t'rrin

Oţur-miş Kā ndēj

Oţur-miş ise N'past ndēj

Oţur-miş imiş Kish pas ndēj

-407-

Oţur-mişdı Kish ndēj

Oţur-mişız Kēmi ndēj

Oţur-mişlar Kan ndēj

Oţur-mişum Kam ndēj

Oţur-maķ Me ndēj

Oţur-mamiş Nu'kā ndēj

Oţur-mamişdı Nu'kish ndēj

Oţur-mamişız Nu'kēmi ndēj

Oţur-mamişsuŋuz Nu'kēni ndēj

Oţur-mamişlar Nu'kan ndēj

Oţur-mamişum Nu'kam ndēj

Oţur-mamaķ Mas me ndēj **yaḫūd**

Oţur-mameli Mas me ndēj

Oţur-ma Mas rri

Oţur-mayın Mas rrini

Oţur-mayor Nuk pa rri

Oţur-mayordı Nuk pa rrinte

Oţur-mayoruz Nuk pa rrim

Oţur-mayorsuŋuz Nuk pa rrini

Oţur-mayorum Nuk pa rri

Oţur-mayacek Nu'kā me ndēj

Oţur-mayacekler Nu'kan me ndēj

Oţur-acek Kā me ndēj

Oţur-acekler Kan me ndēj

Oţur-amaz Nuk mund rrin

Oţur-amamiş Nu'kā mujt me ndēj

Oţur-amamaķ Mas me mujt me ndēj

Oţur-amadı Nuk mujti me ndēj

Oţur-amadılar Nuk mujtën me ndēj

Oţur-amayor Nuk pa mundet me ndēj

Oţur-amayorlar Nuk pa munden me ndēj

Oţur-amayorum Nuk pa mund rri

Oţur-amayacek Nu'kā me mujt me ndēj

-408-

Oţurıl-dı U ndej

Oţurıl-sun T'rrihet

Oţurıl-madı Nuk u ndej

Oţurıl-maz Nuk rrihet

Oţurıl-masun Mas t'rrihet

Oţurıl-miş Isht ndēj

Oţurıl-maķ Mu ndēj

Oţurıl-mayor Nuk pa rrihet

Oţurıl-mayacek Nu'kā mu ndēj

Oţurıl-ur Rrihet

Oţurıl-acak Kā mu ndēj

Oţurıl-ıyor Pa rrihet

Oţun Drū **odun gibi**

Oţa Od

Oţacıķ Od e vōgël

Oţaşıķ Shaq ode **yaḫūd**

Oţaluķ Shaq ode

Oġala- Fërka **meşelā taḫan oġalamaķ** me fërku terhan

Oġdır-maķ Mej fërku **meşelā ayaķları oġdırmaķ** mej fërku kāmt **yaġ ile oġdırmaķ** me fërku me vaj **yaḫūd**

Oġdır-maķ Mej pastru

Oġur Zār **Uġur gibi**

Oġrat-maķ Mej nāl

Oġra-duķ U nalëm

Oġra-duŋ U nale

Oġra-dum U nala

Oġra-dı U nal

Oġra-dılar U nālën

Oġra-r Nālet

Oġra-r ise Nu nālt

-409-

Oġra-rduķ U nālshim

Oġra-rduŋ U nālshe

Oġra-rdum U nālshe

Oġra-rdı U nālte

Oġra-ruz Nālemi

Oġra-rlar Nalen

Oġra-sun T'nālet

Oġraş Shamāt

Oġraş-duķ U ŋārritëm

Oġraş-dum U ŋārrita

Oġraş-dı U ŋārrit

Oġraşdır-maķ Mej qit pun **yaḫūd**

Oġraşdır-maķ Mej ŋārrit

Oġraş-maķ Mu ŋārrit **yaḫūd**

Oġraş-maķ Me qit pun

Oġra-maz Nuk nālet

Oġra-mazdı Nuk nālej

Oġra-mazuz Nuk nalemi

Oġra-mazlar Nuk nalen

Oġra-mamiş Nuk isht nāl

Oġra-mamaķ Mas mu nāl

Oġra-maduķ Nuk u nālëm

Oġra-maduŋ Nuk u nale

Oġra-madum Nuk u nala

Oġra-madıŋuz Nuk u nālët

Oġra-madılar Nuk u nālën

Oġra-masun Mas t'nālet

Oġra-miş Isht nāl

Oġra-miş ise N'qoft nāl

Oġra-miş imiş Kish qēn nāl

Oġra-mişız Jēmi nāl

Oġra-mişlar Jan nāl

-410-

Oġra-mişum Jam nāl

Oġra-maķ Mu nāl

Oġra-ma Mas u nal

Oġra-mayın Mus u nālni

Oġra-mayor Nuk pa nālet

Oġra-mayoruz Nuk pa nalemi

Oġra-mayacek Nu'kā mu nāl

Oġra-yacek Kā mu nāl

Oġra-yamaz Nuk mund nālet

Oġra-mayamamiş Nu'kā mujt mu nāl

Oġra-yamamaķ Mas me mujt mu nāl

Oġra-yamadı Nuk mujt mu nāl

Oġra-yamayor Nuk pa mund nālet

Oġra-yamayoruz Nuk pa mund nalemi

Oġra-yamayacek Nu'ka me mujt mu nāl

Oġrı Hajn **yaḫūd**

Oġrı Gusār **yaḫūd**

Oġrı Vī

Oġrıla-maķ Me bā hajni

Oġrıl-ayın Hajnisht

Oġrıluķ Hajnī **yaḫūd**

Oġrıluķ Gusarī

Oġrın Hajnisht **meşelā oġrın kaçar** hajnisht ikën

Uġuşdırıl-maķ Me frku shoqi shoqin

Uġuşdırma Fërkim

Oġul Bir **ibn gibi**

Oġla-dı Ushtaj **meşelā kulaġum oġladı** m'ushtaj veshi

Oġlaķ Edh

Oġlaķlar Edha

Oġla-maķ Me ushtu

-411-

Oġlama Ushtim

Oġlan Djal **yaḫūd** çun

Oġlancıķ Vacrrak

Oġlanlar Djelm

Oġlan+um Djali jem **yaḫūd**

Oġlan+um Em bir

Oġulda-maķ Me ushtu **meşelā ķulaķ oġuldamaķ** me ushtu vesh

Uġulduruk Çerdhe **yaḫūd**

Uġulduruķ Strav

Uġuldī Shugulim **meşelā taġ uġuldisi** shugulim malit, **ķulaķ uġuldıyor** pa shugullan veshi

Oġl+uŋ Yt bir

Oġl+um Em bir

Oġulluķ Djelmī

Oġulluķ Bīr në shpirt

Oġul-maķ Me fërku

Oġul-maķ Mu pastru

Oġli I biri **meşelā filānuŋ oġli** i biri filānit

Oġmac Terhan

Uġ-maķ Me fërku

Uġma Fërkim

Uġ-ma Mas fërka

Oġun-maķ Mu pigullu

Oġunma Pigull **yaḫūd**

Oġunma Pigullim

Oġun-ur Pigullohet

Uġur Zār **yaḫūd**

Uġur Fat **yaḫūd**

Uġur Baft **baḫt gibi yaḫūd**

-412-

Uġur Grat **bereket gibi yaḫūd**

Uġur Mār **ileri gibi meşelā uġurlar olsun** udha mār

Uġursız Ba grat **yaḫūd**

Uġursız Pā baft **yaḫūd**

Uġursız Piristup

Uġurli Me zār **yaḫūd**

Uġurli Me fat

Uġuz Kā **ukuz gibi**

Uġuz Tarallak **buŋ gibi**

Ufat-maķ Mej vacrru **yaḫūd**

Ufat-maķ Mej grimcu

Ufacıķ Grīm

Ufaraķ Vazrrak

Ufaķ I vocërr

Ufaķ tüfek Rrapullī **yaḫūd**

Ufaķ tüfek Çikrrī

Ufaķlat-dı E vacrraj **yaḫūd**

Ufaķlat-dı E vaglaj

Ufaķlat-maķ Mej vacrru **yaḫūd**

Ufaķlat-maķ Mej captu

Ufaķla-maķ Me vacrru

Ufaķlan-maķ Mu vacrru

Ufaķluķ Vogjlī

Ufaķluķ Grimā

Ufalat-maķ Mej grimcu

Ufala-maķ Me grimcu

Ufan-dı U bā grima

Ufandi Grima **yaḫūd**

Ufandi Latica

Ufan-maḳ Mu grimcu **yaḫūd**

Ufan-maḳ Mu dromcu

-413-

Ufaḳ I vocërr

Ofḳar-maḳ Me dihat **yaḫūd**

Ofḳar-maḳ Me mārr frym me zor

Üfke Shtufim **yaḫūd**

Üfke Shfrim **meşelā üfkesini çıkardum** shfreva **yaḫūd üfkelendüm** u shtufova yaḫūd **üfke ile soyledüm** fola shtfushëm

Üfkelendir-mek Mej shtufu

Üfkeli I shtufum

Üfkeliye E shtufume

Üfla-maḳ Me bā of

Ofla-maḳ Me ba oh pej dhimje

Üflet-mek Mej fry me frym

Üfle-mek Me fry **meşelā ṭulum üflemek** me fry rrshiq

Üflet-mek Mu fry **meşelā suluḳla üfletmek** mu fry me frym

Üfurül-mek Mu fry me ēr

Üfur-mek Me fry **meşelā rüzigār üfurmek** me fry ēr **esmek gibi**

Üfürük Frym **meşelā hastaya bir üfürük üflemek** mej fry nji frym t'ligut

Üfürükçi Fry:c

Üfürüm Frym **nefes gibi**

Oḳ Shtīz shigjete

Oḳar Fushënj

Oḳar-maḳ Me shti shigjēt

Uḳanıḳ Brī **meşelā uḳanıḳ udun** dru e brit

Uḳan+mişdur Isht brī

Uḳan-maḳ Mu brī

-414-

Uḳan-ur Brihet

Uḳan-urlar Brihen

Oḳra-maḳ Me hiŋllu kāli

Oḳşa-maḳ Me lmu

Oḳşa-ma Mas lma

Oḳşa-mayor Nuk po lman

Oḳlaş-maḳ Mu shu me shigjēt

Oḳlaġu Ākllagi

Oḳla-maḳ Me gju shigjēt

Oḳlar Shtiza

Oḳu- Knda **mechūl ise yaḫūd**

Oḳu- Kndoje **ma'lūm ise**

Oḳut- Sa **mechūl ise yaḫūd**

Oḳut- Soje **ma'lūm ise**

Oḳut-maḳ Me su **mechūl ise yaḫūd**

Oḳut-maḳ Mej su **ma'lūm ise**

Oḳut-ma Mas sa

Oķutma Sim

Oķu-duķ Kndum **mechūl ise**

Oķu-duķ E kndum **bir ise**

Oķu-duķ I kndum **çoķ ise**

Oķu-duŋ Kndove

Oķu-dum Kndova

Oķu-dı Kndaj

sā'ir ṣīġaları ķıyās oluna

Oķudır- E san

Oķu-dıŋuz Kndut

Oķu-dılar Kndun

Oķu-r Kndan

Oķu-ruz Kndojm

Oķu-rlar Kndojn

Oķu-rum Kndan

Oķu-sun Të kndojn

Oķu-sunlar Të kndojn

-415-

Oķu-maz Nuk kndan

Oķu-maz ise N'mas këndoft

Oķu-mazuz Nuk kndojm

Oķu-mazlar Nuk kndojn

Oķu-mam Nuk kndaj

Oķu-mamiş Nu'kā kndu

Oķu-mamişdı Nu'kish kndu

Oķu-mamişlar Nu'kan kndu

Oķu-mamişum Nu'kam kndu

Oķu-mamaķ Ma me kndu

Oķu-maduķ Nuk kndūm

Oķu-maduŋ Nuk kndove

Oķu-madum Nuk kndova

Oķu-madı Nuk kndaj

Oku-madıŋuz Nuk kndut

Oķu-madılar Nuk kndun

Oķu-masun Mas t'kndojn

Oķu-miş Kā kndu

Oķu-miş ise N'past kndu

Oķu-miş imiş Kish pas kndu

Oķu-mişdı Kish kndu

Oķu-mişız Kēmi kndu

Oķu-mişlar Kan kndu

Oķu-mişum Kam kndu

Oķu-maķ Me kndu

Oķuma Kndim

Oķu-ma Mas knda

Oķu-mayor Nuk pa kndan

Oķu-mayorlar Nuk pa kndojn

Oķu-mayorum Nuk pa kndaj

Oķu-mayacek Nu'kā me kndu

Oķuyor Kndan

Oḳuyabil-ur Mund kndojn

-416-

Oḳu-yamaz Nuk mund kndojn

Oḳu-yamadı Nuk mund kndaj

Oḳunaḳ Kndushëm **meşelā oḳunaklı yazı** shkrim i kndushëm

Oḳun-dı U kndu

Oḳun-sun Të kndohet

Oḳun-maz Nuk kndohet

Oḳun-masun Mas t'kndohet

Oḳun-mamiş Nuk isht kndu

Oḳun-mamaḳ Mas mu kndu

Oḳun-madı Nuk u kndu

Oḳun-miş Isht kdnu

Oḳun-miş ise N'qoft kndu

Oḳun-miş imiş Kish pas qēn kndu

Oḳun-mişdı Kish kndu

Oḳun-maḳ Mu kndu

Oḳun-mayor Nuk pa kndohet

Oḳun-mayacek Nu'kā mu kndu

Oḳun-ur Kndohet

Oḳun-acaḳ Kā mu kndu

Oḳun-ıyor Pa kndohet

Oḳuyıcı Kndūc

Oḳuyış Kndim

Oḳa Ok

Oḳaluḳ Mās oka **yaḫūd**

Oḳaluḳ Nji oka

Oḳı- Knda **oḳu- gibi**

Üŋ Përpara **yaḫūd**

Üŋ Pārzëm **yahdu**

Üŋ T'përmendun

O+ŋa Ātī **müẓekker ise**

O+ŋa Āsāj **mü'enneṣ ise**

-417-

Ogat Mir **guzel gibi**

Oŋart-maḳ Mej gedit **yaḫūd**

Oŋart-maḳ Mej shndosh

Oŋar-maḳ Me gad **yaḫūd**

Oŋar-maḳ Me shndosh

Oŋalat-maḳ Mej shndosh

Oŋal-maḳ Mu gadit **yaḫūd**

Oŋal-maḳ Mu shndosh

O gibi Sikur āj **müẓekker ise**

O gibi Sikur ājo **mü'enneṣ ise**

Üŋce Para

Ükçe Themër **Meşelā Ayaḳ ükçesi** Themra kāmës

Üŋcele-mek Me pri para

Üŋdüc Mushtullokçi

Üŋdül Peŋ

Üŋdir-mek Mej pleqnu

Üŋdir-mek Me lan penjet

Üŋret- Nxene **yaḫūd**

Üŋret- Soje

Üŋret-di E saj

Üŋret-sün Ta sojn

Üŋret-medi Nuk e saj

Üŋret-mesün Mas ta sojn

Üŋret-medi Nuk e saj

Üŋret-mesün Mas ta sojn

Üŋret-miş E kā su

Üŋret-mek Mej su

Üŋret-ma Mas e sa

Üŋret-meyor Nuk po san

Üŋret-meyecek Nu'kā mej su

Üŋredıl-di U su

Üŋredıl-sün T'sohet

-418-

Uŋredıl-mez Nuk nxenet

Uŋredıl-miş Isht nxān

Uŋredıl-mek Mu nxān

Uŋre-duḳ E nx nxūm

Uŋre-düŋ E nxune

Uŋre-düm E nxuna

Uŋre-di E nxuni

Uŋred-ir E san

Uŋred-irler E sojn

Uŋre-diler E nxūn

Uŋrede-mek Me dlir fytin

Uŋredici Sūc

Uŋredıl-ur Sohet

Ugremek Mu dlir fyti

Ugreme Zā parzme **yaḫūd**

Ugreme Trufullim

Ugre-ma Mas u dlir **yaḫūd**

Ugre-ma Mas trufulla

Uŋren- Nxen

Uŋren-duḳ U sum

Uŋren-düŋ U sove

Uŋren-düm U sova

Uŋren-di U su

Uŋren-diler U sun

Uŋren-sün T'sohet

Uŋrenıl-di U nxu

Uŋrenıl-sün T'nxenet

Uŋrenıl-madı Nuk u nxu

Uŋrenıl-maz Nuk nxenet

Uŋrenıl-miş Isht nxān

Uŋrenıl-maḳ Mu nxān

Uŋrenıl-mayor Nuk pa nxenet

-419-

Uŋrenıl-mayacek Nu'kā mu nxān

Uŋrenıl-ur Nxenet

Uŋrenıl-ur mı Ā nxenet

Uŋrenılış T'nxanun

Uŋren-meduḳ Nuk e nxūm

Uŋren-medün Nuk e nxune

Uŋren-medi Nuk e nxuni

Uŋren-mediŋüz Nuk e nxut

Uŋren-mediler Nuk e nxūn

Uŋren-mez Nuk nxen

Uŋren-mez ise N'mas nxant

Uŋren-mezdi Nuk nxente

Uŋren-meziz Nuk nxam

Uŋren-mezler Nuk nxān

Uŋren-miş Kā nxān

Uŋren-miş ise N'past nxān

Uŋren-miş imiş E kish pas nxān

Uŋren-mişdi E kish nxān

Uŋren-mişiz E kemi nxān

Uŋren-mişler E kan nxān

Uŋren-mişüm E kam nxān

Uŋren-mek Me nxān

Ugren-mek Mu dlir fyti

Uŋren-meyor Nuk pa nxenet

Uŋren-meyoruz Nuk po nxām

Uŋren-meyorlar Nuk po nxān

Uŋren-meyorum Nuk po nxā

Uŋren-meyecek Nu'kā mej nxān

Uŋren-meyecekler Nu'kan mej nxān

Uŋren-ur Nxen

Uŋren-uruz Nxām

Uŋren-urler Nxen

Uŋren-uruz Nxām

Uŋren-urler Nxān

-420-

Uŋren-ecek Ka me nxān

Uŋren-ecekler Kan me nxān

Uŋren-emedi Nuk mund e nxuni

Uŋren-emez Nuk mund e nxān

Uŋren-ememiş Nu'ka mujt me nxān

Uŋren-ememek Ma me mujt me nxān

Uŋren-iyor Pa nxen

Uŋren-iyoruz Pa nxām

Uŋren-iyorlar Pa nxān

Uŋren-iyorum Pa nxā

Uğren-iyorum Pa dlīr fytin

Ügez Dosa **üvez gibi**

Oŋza Ushēz **meşelā av oŋzası** ushēz gjoje

Oŋza Prit **puşu gibi**

Uksuruk Kōll **yaḫūd**

Uksuruk Kōll

Uŋsız I vetëm **yaḫūd**

Uŋsız I pā kand **yaḫūd**

Uŋsız I mjēr

Uŋsızluḳ Mjērim **yetīmluḳ gibi**

Uŋsıze E mjēr

(şīġaları vav'sız sebḳat itmiş mürāca'at oluna)

Uksu Ūn **meşelā ateş uksusi** ūn zjarmit

Uksule-mek Me ndēz unat **yaḫūd**

Uksule-mek Me shkrēp unat

Ukse Kāpc **yaḫūd**

Ukse Qirish **tutḳal gibi**

Ukse Rrshin **meşelā çırah uksesi** rrshin pishe

Uŋsi-mek Mu vetmu **yaḫūd**

Uŋsi-mek Mu mjēru

Üggen Flutër mushfije **yaḫūd**

Üggen Këlbāz **meşelā kuyunları üggenmek** me këlbāz delet

Uŋgür Trufullīm

Uŋgür-mek Me trufullu

Ügke Shtufim **uḫke gibi**

Uŋ kemik Brīj

Uŋlet-mek Mej bā me virr **yaḫūd**

Uŋlet-mek Mej bā me kndu

Oŋıl-maḳ Mu shndosh **meşelā hasta oŋılmaḳ** mu shndosh i smuti

Uŋle-mek Me virr **yaḫūd**

Uŋle-mek Me kndu **yaḫūd**

Uŋle-mek Me pri para

Uŋlen-mek Mu dlir fyti **yaḫūd**

Uŋlen-mek Mu qit me prī

Ügle Mjesdit **üyle gibi**

Ügleyin N'koh të mjesditës

Uŋli I përmendun **nāmdār gibi**

Oŋ-maduḳ Skā të shndoshun

Oŋ-maz Nuk shndoshet

Oŋ-madı Nuk u shndash

Oŋ-miş Isht shndosh

Oŋ-maḳ Mu shndosh

Uŋ-mek Me livdu **yaḫūd**

Uŋ-mek Mej përmēnd

Uŋ-ma Mas e përmend

Ugenderek Ustē **yaḫūd**

Ugendere Ustē **meşelā ukuz ugenderesi** ustē qēsh

Uŋ+unde Përpara

Uŋe-mek Mu livdu

Ügu Mīr **eyu gibi yaḫūd**

Ügu Grop ujit **yaḫūd**

Ügu Hutī **yaḫūd**

Ügu Sahun

Üŋu Paj **hişşe gibi**

Ügut Fsim **naṣiḥat gibi yaḫūd**

Ügut Yrnek **'ibret gibi**

Ügut Tehīr **mühlet gibi yaḫūd**

Ügut Blim **yaḫūd**

Ügut- Blūj **meşelā mışır ügut-** blūj kallamaq

Ügutla-mek Mej blu **yaḫūd**

Ügutla-mek Mej llastu

Ügutla-mek Me mārr yrnek **yaḫūd**

Ügutle-mek Mej dhān tehir

Ügut-mek Me blu **yaḫūd**

Ügut-mek Me llastu **yaḫūd**

Ügut-mek Me fsu **yaḫūd**

Ügut-mek Me dhān tehīr

Ügut-ma Mas blūj **yaḫūd**

Ügut-ma Mas llasta

Üŋuc I pār **yaḫūd**

Üŋuc Prīc

Uŋuci Livdūc

Ügudıl-mek Mu blu **yaḫūd**

Ügudıl-mek Mu llastu **yaḫūd**

Ügudıl-mek Meju dhān tehir

Ügudici Blūc **yaḫūd**

Ügudici Fsūc

Ügudıl-ur Bluhet

Ügudıl-ıyor Pa bluhet

Ügur I sūm **alışıḳ gibi**

-423-

Ügurtele-mek Mej zgjēdh **yaḫūd**

Ügurtıl-mek Mu zgjēdh

Ōŋurt-mek Mej shndosh

Ügurt-mek Mej llastu

Ügurdiş-mek Mej su me ladru kāli

Uŋurdi I hērshëm

Oŋurġa Karriz **meşelā arka oŋurġası** karriz shpine yaḫūd

Oŋurġa Kalum **meşelā gemi oŋurġası** kalum barka

Ügur-mek Me su **yaḫūd**

Ügur-mek Me llastu

Ukuz Kā

Ukuzlar Qē

Üguş Livdim

Ügul- Haru **meşelā at üguldemek** me ba harulluk

Üŋun Përpara

Üŋun-mek Mu sjēll

Ügey Shpif **meşelā ügey ana** nan e shpifun **yaḫūd**

Ügey ana Njērk

Ügey oġlan I shjeshtër

Ügey ḳız E shjeshtër

Ügeyk Turtull **üveyk gibi**

Ügey-mek Me kndu shpendet

Ol- Banu

Ol Āj **müẕekker ise**

Ol Āja **mü'enneṯ ise**

Evvel I pār

Evvelā Ma par

Ola Mā mir **evlā gibi**

-424-

Ulat-maḳ Mej madhnu **ululatmaḳ gibi yaḫūd**

Ulat-maḳ Me lnu **meşelā tarakla yüŋ ulatmaḳ** me lnu lesh me kërhān

Olar Āta **anlar gibi**

Olaş- Përpjēk **yaḫūd**

Olaş- Përpiqu

Olaş-dı U përpaq

Olaşdır- Përpiqe

Olaşdır-dı E përpoqi

Olaşdır-ur E përpjēk

Olaşdır-sun Ta përpjēk

Olaşdır-madı Nuk e përpaq

Olaşdır-maz Nuk e përpjek

Olaşdır-masun Mas ta përpjēk

Olaşdır-miş E kā përpjēk

Olaşdır-maḳ Mej përpjēk

Olaşdır-ma Mas e përpiq

Olaşdırı Përpjēk

Olaş-maz Nuk përpiqet

Olaş-mamiş Nuk isht përpjēk

Olaş-mamaḳ Mas mu përpjēk

Olaş-madı Nuk u përpaq

Olaş-masun Mas t'përpiqet

Olaş-miş Isht përpjēk

Olaş-maḳ Mu përpjēk

Olaş-ma Mas u përpiq

Olaş-mayor Nuk pa përpiqet

Olaş-mayacek Nu'kā mu përpjēk

Olaş-ur Përpiqet

Olaş-acaḳ Kā mu përpjēk

Olaşıḳ Përpjekun

Olaş-ıyor Pa përpiqet

-425-

Olaġan Mund bāhet **meşelā olaġan iş** būn qi mund bāhet **yaḫūd olaġan iş** būn qi mund t'jēt

Olaḳ Njīt **bitişıḳ gibi yaḫūd**

Olaḳ Prrīc **tatar gibi yaḫūd**

Olaķ Ndimtār **yardımcı gibi**

Ulula-maķ Mu rrit **yaḫūd**

Ulula-maķ Mu madhnu **ululamaķ gibi**

Olam Partī **yaḫūd**

Olam Tub **meşelā olam olam** partī parti **yaḫūd olam olam** tub tub

Ola-maķ Me njīt **yaḫūd**

Ola-maķ Mej përpjēk **yaḫūd**

Ola-maķ Me dlir qilizat pemve

Olama Lidh kry me kry **yaḫūd**

Olama Lidh nji mas nji

Olan Qi isht **yaḫūd**

Olan Āj qi isht

Olan-maķ Mu njit

Olan-ma Mu lidh vark

Ol-ayduķ T'qenkëm

Ol-ayduŋ T'qenka

Ol-aydum T'qenkesh

Ol-aydı T'qenke

Olta Grep **yaḫūd**

Olta Toj **yaḫūd**

Olta Vollt **meşelā gemi oltalıyor** pa ban vollt

Oltaluķ Meze grepit

Evvelçe Pak para

Ülcer Māsh **yaḫūd**

Ülcer Dān kavāçit

Ülçe-r E mat **meşelā arşunla ülçer** e mat me kūt

Ülcer-mek Me përzi zjarmin me māsh

Ülçer-mek Mu māt

Ülçüş-mek Mu māt me shoqi shoqin **yaḫūd**

Ülçüş-mek Mu bā ruba

Ülçek Mās

Ülçıl-mek Mu māt **meşelā baġday ülçılmek** mu māt gruni

Ülçemeden Pa māt

Üçlemeksizin Pā u māt

Ülç-mek Me māt **mechūl ise**

Ülç-mek Mej māt **ma'lūm ise**

Ülç-memek Mas me māt **mechūl ise**

Ülç-memek Mas mej māt **ma'lūm ise**

Ülçme T'mātun

Ülç-ma Mas mat **mechūl ise**

Ülç-ma Mas e mat **ma'lūm ise**

Ulçu Mās

Ülçum Stimim

Ülçumle-mek Mej stimu

Ülçi Mās

Ülçisiz Pā mās

Olduķça Sā t'jēt **meşelā burada olduķça** sā t'jēt ktu **yaḫūd**

Olduķça diçka **meşelā olduķça oķumiş** diçka kā kndu

Ol-dı Oldi

Ül-di Diq

Oldır- Mrrija

Üldir- Myte

-427-

Oldır-maķ Me ja mërrit

Oldır-maķ Mej bā me bā

Üldir-mek Mej myt **yaḫūd**

Üldir-mek Mej vrā

Üldir-ma Mes e myt

Üldir-emez Nuk e myt

Üldirici My:tc

Üldirıl-mez Nuk mytet

Üldirıl-ur Mytet

Ol-sun T'jēt **yaḫūd**

Ol-sun Qoft

Ol-sunlar T'jēn yaḫūd

Ol-sunlar Qofshin

Ol-sa N'qoft

Ol-sa gerek Kā me qēn

Ülüş Dēk **yaḫūd**

Ülüş Mōrde

Ülüşdir-mek Mej dā pā jet

Ülüşdiri Berashk **meşelā ülüşdiri yaġmur** nji brashk shī **yaḫūd**

Ülüşdiri Shtërgāt

Ülüşdiri ülüşdiri Berāshk berāshk **yaḫūd**

Ülüşdiri ülüşdiri Shtërgāt shtërgat

Ülüş-mek Mu barabātu nër vēti

Olţa Grep **yaḫūd**

Olţa Tōj **yaḫūd**

Olţa Vōllt **meşelā gemi olţalıyor** pa ban vōllt barka

Olţaluķ Meze grepi

Olġun Bāmun **yaḫūd**

Olġun Pjēk **meşelā olġun yemiş** pēm e pjēkun **yaḫūd**

-428-

Olġun yemiş Pēm e bāmun

Ol ķadar Njā āq

Evlık Tēsh shpije

Evlek Vād

Ülgec Brisk rroz

Ülger Shejza

Ülker Push **meşelā ayva ülkeri** push ftonit

Ülgun Vēshk **meşelā sebze ülgünmiş** jan vēshk perimet

Ülke Bashtin **milk gibi**

Evvelki I pāri

Ülüm Dēk **yaḫūd**

Ülüm Morde

Ol-maz Nuk bāhet **yaḫūd**

Ol-maz ise N’mas u baft

Ol-maz imiş Nuk ish pas bā

Ol-mazdı Nuk bahej

Ol-mamiş Nuk isht bā

Ol-mamişlar Nuk jan bā

Ol-mamaḳ Mas mu bā

Olmadık Nuk bāhet **meşelā olmadıḳ iş** bun qi nuk bāhet

Ol-maduḳ Nuk u bām

Ol-maduŋ Nuk u bāne

Ol-madum Nuk u bana

Ol-madı Nuk u bā

Ül-medi Nuk diq

Ol-madılar Nuk u bān

Ül-mediler Nuk diqën

Ül-mez Nuk des

-329-

Ül-mezler Nuk desin

Ol-miş Isht bā

Ül-miş Kā dēk

Ol-miş ise N’qoft

Ül-miş ise N’past dēk

Ol-mişdı Ishte bā

Ül-mişdi Kish dēk

Ol-mişlar Jan bā

Ül-mişler Kan dēk

Ol-maḳ Mu bā

Ol-maḳsızın Pā qēn

Ülmek Me dēk

Olma E bāmun

Ol-ma Mas u ban **meşelā yaramaz olma** mas u ban i keq

Olun- Banuni

Evlen- Martau

Evlen-duḳ U martum

Evlen-düŋ U martove

Evlen-düm U martova

Evlen-di U martu

Evlendir- Martoje

Evlendir-duḳ E martum

Evlendir-düŋ E martove

Evlendir-düm E martova

Evlendir-ür E martan

Evlendir-ür ise Ne martoft

Evlendir-ürler E martojn

Evlendir-sün Ta martojn

Evlendir-medi Nuk e martaj

Evlendir-mez Nuk e martan

Evlendir-mesün Mas ta martojn

Evlendir-miş E kā martu

-430-

Evlendir-mişdi E kish martu

Evlendir-mişler E kan martu

Evlendirmek Mej martu

Evlendir-memiş Nuk e kā martu

Evlendir-memek Mas mej martu

Evlendir-ma Mas marta

Evlen-diler U martun

Evlen-meduḳ Nuk u martum

Evlen-medüŋ Nuk u martove

Evlen-medüm Nuk u martova

Evlen-medi Nuk u martu

Evlen-mediler Nuk u martun

Evlen-mez Nuk martohet

Evlen-mez ise N'mas u martoft

Evlen-mezdi Nuk martohej

Evlen-mezüz Nuk martohemi

Evlen-mezler Nuk martohen

Evlen-miş Isht martu

Evlen-miş ise N'qoft martu

Evlen-miş imiş Kish qēn martu

Evlen-mişdi İshte martu

Evlen-mişler Jan martu

Olun-maḳ Mu bā **meṣelā ẕiker olunmaḳ** mu përmënd, **güzel olunmaḳ** mu bā mir

Evlen-mek Mu martu

Evlen-memiş Nuk isht martu

Evlen-memek Mas mu martu

Evlen-ma Mas u marta

Olunma E bāme **meṣelā olunma iş** pūn e bāme

Ulu I madh **yaḫūd**

-431-

Ulu I madhnushëm

Ülu I dēkun

Evlü I martum

Ol-ur Bāhet

Ül-ür Des

Ol-ur ise Nu bāft

Ol-urdı Pā bāhej

Ol-urlar Bāhen

Ol-ur mı Ā bāhet

Ulus Fis **ḳabīle gibi**

Uluş-maḳ Me luru

Uluş-maḳ Me lēf

Uluġ I madh **ulu gibi**

Ülüfer Rrashtalluḳ

Uluḳ Luk

Ülük I dēkun **ülü gibi**

Ululat-maḳ Mej madhnu

Ulula-maḳ Me madhnu

Ululan-maḳ Mu madhnu

Ulular Të mdhenj

Ülüler T'dēkun

Ululuḳ Madhni

Ülüm Dēk **ülüm gibi yaḫūd**

Ülüm Morde

Ülümcil Mytc **mühlik gibi meṣelā ülümcil hastaluḳ** sëmund qi myt

Ulu-maḳ Me luru **meṣelā kopek ulumaḳ** me luru qeni

Ol-a T'jēt

Olabil-ür Mund t'jēt **yaḫūd**

Olabil-ür Mundet me qēn

Olabil-ür ise N'mujt me qēn

-432-

Olabil-ürdi Mund bāhej

Ol-acaḳ Kā mu bā

Olamaz Nuk mund bāhet

Ol-amazlar Nuk mund bāhen

Ol-amadı Nuk mund u bā

Ol-amadılar Nuk mund u bān

Evli I martum **yaḫūd** Shpijak

Evveli I pāri

Üli I dēkun

Ülici Qi des

Üliler T'dēkun

Evliler T'martun

Ol-ıyor Pa bāhet

Ol-ıyorlar Pa bāhen

Evliye E martume

Om Mollz **yaḫūd**

Om Turī **meṣelā burada om çıkmiş** njetu kā dāl turī

Oma Huma **meṣelā sus oma** kish se huma

Omac Terhan **oġmac gibi**

Omaca Cuŋ **meṣelā kopmiş omaca kalmiş** ısht kput kā met cuŋ

Um-ar Kā uzdāj

Um-aruz Kēmi uzdāj

Um-arlar Kān uzdāj

Um-arum Kam uzdaj

Ombara Bōj dheit

Üm-duḳ Pātëm uzdāj

Üm-düŋ Pāte uzdāj

Üm-düm Pāta uzdāj

Üm-di Pat uzdaj

-433-

Ümdır-ur E le në uzdāj

Ümdır-maḳ E ban me majt uzdāj

Üm-dılar Pātën uzdāj

Ümsan-maķ Me mājt uzdāj

Ev-mek Me shpejtu **ivmek gibi**

Ümıl-maķ Mu mājt uzdāj

Üm-maz Nuk ma uzdāj

Üm-mazız Nuk mām uzdāj

Üm-mazlar Nuk mān uzdāj

Üm-madı Nuk majti uzdāj

Üm-maķ Me majt uzdāj

Ümma Uzdāj

Üm-ma Mas ma uzdaj

Ümın-maķ Mu majt uzdāj

Ümu Uzdāj **yaḫūd**

Ümu Shpnēs **yaḫūd**

Ümu Yjmës

Ümurġa Karriz **yaḫūd**

Ümurġa Kallum **meşelā arkanuŋ ümurġası** karriz shpine **gemi ümurġası** kallum barka

Omuz Mōllz **yaḫūd**

Omuz Turī **yaḫūd**

Omuz Krah

Omuzla-maķ Mej vu në krah

Omuzluķ Krahc

Umul-maz Nuk māhet uzdāj

Umul-ur Māhet uzdāj

Umıl-dı U majt uzdāj

Umıl-sun Mas t'māhet uzdāj

Umıl-miş Isht mājt uzdāj

Umıl-maķ Mu majt uzdāj

-434-

Umıl-ur Mahet uzdaj

On Dhēt

Un Mijēll

Ün Zā **ṣadā gibi**

Ona-maķ Mej pëlqy **begenmek gibi yaḫūd**

Ona-maķ Me zgjēdh **seçmek gibi**

Onbaş Krydhēç

On pāraluķ Urup

Onda bir Nër dhēt njī

Ondaluķ E dhēt

Onar Kā dhēt

Üngu Sahun

Ungur Trufullīm

Üngul Zemrak

Üngiş-mek Me mājt mnī

Unla-maķ Mej qīt mijēll

Onla-maķ Mej bā dhēt

Unluķ Tinār millit

Onuncı I dhēti

Unut-duķ Harrūm

Unut-duŋ Harrova

Unut-dum Harrova

Unut-dı Harraj

Unutdır- Bāne me harru

Unutdır-dı E bāni me harru

Unutdır-ur E ban me harru

Unutdır-urdı E bante me harru

Unutdır-uruz E bajm me harru

Unutdır-madı Nuk e bāni me harru

Unutdır-maz Nuk e ban me harru

Unutdır-masun Mas ta lān me harru

-435-

Unutdır-miş E kā bā me harru

Unutdır-maḳ Mej bā me harru

Unutdır-ma Mas e len me harru

Unut-dıŋuz Harrūt

Unut-dılar Harrūn

Unutġan Harrūc

Unut-maduḳ Nuk harrum

Unut-maduŋ Nuk harrove

Unut-madum Nuk harrova

Unut-madı Nuk harraj

Unut-madıŋuz Nuk harrut

Unut-madılar Nuk harrun

Unut-maz Nuk harran

Unut-maz ise N’mas harroft

Unut-maz imiş Nu’kish harru

Unut-mazdı Nuk harronte

Unut-mazız Nuk harrojm

Unut-mazsuŋuz Nuk harroni

Unut-mazlar Nuk harrojn

Unut-masun Mas te harrojn

Unut-miş Kā harru

Unut-miş ise N’past harru

Unut-miş imiş Kish pas harru

Unut-mişdı Kish harru

Unut-mişız Kēmi harru yaḫūd

Unut-mişık Kēmi harru

Unut-mişsuŋuz Kēni harru

Unut-mişlar Kan harru

Unut-mişum Kam harru

Unut-maḳ Me harru

Unut-mam Nuk harraj

Unut-mamiş Nu’kā harru

-436-

Unut-mamaḳ Mas me harru

Unutma Harrim **yaḫūd**

Unutma Harrēs

Unut-ma Mas harra

Unut-mayor Nuk pa harran

Unut-mayoruz Nuk pa harrojm

Unut-mayorlar Nuk pa harrojn

Unut-mayorum Nuk pa harraj

Unut-mayacek Nu'kā me harru

Unut-mayaceklar Nu'kan me harru

Unud-acak Kā me harru

Unud-aceklar Kan me harru

Unud-ır Harran

Unud-ıruz Harrojm

Unud-ıruz Harrojm

Unud-ırsuŋuz Harroni

Unud-ırlar Harrojn

Unud-ırum Harraj

Unudıcı Harrūc

Unudıl-dı U harru

Unudıl-sun T'harrohet **yaḫūd**

Unudıl-sun U harroft

Unudıl-madı Nuk u harru

Unudıl-maz Nuk harrohet

Unudıl-masun Mas t'harrohet

Unudıl-miş Isht harru

Unudıl-maḳ Mu harru

Unudıl-ma Mas u harra

Unudıl-ur Harrohet

Unudıl-ur ise Nu harroft

Unudıl-urlar Harrohen

Unudıl-ur mı Ā harrohet

Unudıl-ıyor Pa harrohet

-437-

Üvez Vōsa **yaḫūd**

Üves Vōsa

Ovla-dı U krrus

Ovla-maḳ Mu krrus **yaḫūd**

Ovla-maḳ Mu turr **hucūm gibi**

Ovla-ma Mas u krrus **yaḫūd**

Ovla-ma Mas u turr

Ov-maḳ Me fërku

Ova Fush

Ovala-maḳ Mej dërmit **yaḫūd**

Ovala-maḳ Mej fërku **meşelā oġmac ovalamaḳ** me fërku terhan

Ovaluḳ Fushin

Oya Ojma **meşelā oyalı gömlek** kmīsh me ojma

Uyar Përvehet

Oyala-maḳ Me qēp oj

Oyalandır-maḳ Mej ŋazit me rrēna

Oyalan-maḳ Mu ŋju me rrēna

Oyalı Ŋjūc

Oyan Frēn

Uyan- Çau pej gjumit

Uyan-duḳ U çum pej gjumit

Uyan-duŋ U çove

Uyan-dum U çova

Uyan-dı U çu

Uyandır- Çoje pej gjumit

Uyandır-dı E çaj

Uyandır-ur E çan

Uyandır-urdı E çonte

Uyandır-sun Ta çojn

Uyandır-madı Nuk e çaj

-438-

Uyandır-maz Nuk e çan

Uyandır-masun Mas ta çojn

Uyandır-miş E kā çu

Uyandır-mişdı E kish çu

Uyandır-mişlar E kan çu

Uyandır-mişum E kam çu

Uyandır-maķ Mej çu

Uyandır-ma Mas e ça

Uyan-dılar U çun pej gjumit

Uyan-sun T'çohet

Uyanıķ Çūt **yaḫūd**

Uyanıķ Zhgāndër

Oyanla-maķ Mej fērnu **yaḫūd**

Oyanla-maķ Mej vu fren

Oyanlar Frēna

Uyan-maduķ Nuk u çum pej gjumit

Uyan-maduŋ Nuk u çove

Uyan-madum Nuk u çova

Uyan-madı Nuk u çu

Uyan-madıŋuz Nuk u çut

Uyan-madılar Nuk u çun

Uyan-maz Nuk çohet

Uyan-mazız Nuk çohemi

Uyan-mazsuŋuz Nuk çoheni

Uyan-mazlar Nuk çohen

Uyan-masun Mas t'çohet

Uyan-masunlar Mas t'çohen

Uyan-miş Isht çu

Uyan-miş ise N'qoft çu

Uyan-mişdı Ishte çu

Uyan-mişum Jam çu

Uyan-maķ Mu çu pej gjumit

-439-

Uyan-ma Mas u ça

Uyan-ur Çohet

Uyan-urlar Çohen

Uyan-acaķ Kā mu çu

Uyanıķ Çūt

Uyan-ıyor Pa çohet

Uyḫu Gjum

Uy-dı U përvu

Uydır- Ndreqe **bir ise**

Uydır- Nderqi **çoḳ ise**

Uydır-ur E ndreq

Uydır-uruz E ndreqim

Uydır-urlar E ndreqin

Uydır-urum E ndreq

Uydırul-dı U ndreq

Uydırul-sun Të ndreqet

Uydırıl-maz Nuk ndreqet

Uydırıl-masun Mas t'ndreqet

Uydırıl-miş Isht ndrēq

Uydırıl-maḳ Mu ndrēq

Uydır-madı Nuk e ndreqi

Uydır-maz Nuk e ndreq

Uydır-masun Mas ta ndrēq

Uydır-miş E ka ndrēq

Uydır-mişlar E kan ndreq

Uydır-maḳ Me ndrēq

Oydır-maḳ Mej grapu

Uydır-ma Mas e ndreq

Oydır-ma Mas e grapa

Evir-mek Mej martu

Uyuşdır-maḳ Mej bā mu ndrēq

Uyuş-dılar U ndreqën nër vēti

Uyuş-madılar Nuk u ndreqën

Uyuş-mazlar Nuk ndreqen

Uyuş-mişlar Jan ndrēq

Uyuş-maḳ Mu ndrēq

Uysal I përvushëm

Uygur Emn i nji kabiles

Uygun Ārdhun

Oygala-maḳ Me puntu **meg̱elā yorgan oygalamaḳ** me puntu mulësën

Oygala-ma Mas e punta

Oygal-ıyor Po puntan

Uyḳu Gjum

Uyḳucı Gjūmc

Uyḳusız Pā gjum

Uyḳuluḳ Ndrīz **meg̱elā beşiḳ uyḳuluġı** ndrīz djepit

Uveyik Turtull

Üyke Flutur mushknije

Uygunmek Mu kujdesu

Ev yılan Boll

Ev yılanlar Bolla

Uyluḳ Kofsh

Oyıl-maḳ Mu gërmu **meg̱elā uluḳ oyılmaḳ** me gërmu luḳ **yaḫūd**

Oyıl-maḳ Mu gropu **meg̱elā çukur oyılmaḳ** mu gropu grop yaḫūd

Oyıl-maḳ Mu qiru **meşelā ḳabuġı oyılmaḳ** mu qiru lvoshka

Uyluḳ Kofsh

Oylum Gërmu **yaḫūd**

Oylum Gropu **yaḫūd**

Oylum Qiru **yaḫūd**

Oylum Handër **meşelā taş ipden oylumlamaḳ** mu handër guri pej kanopit

-441-

Üyle Mjesdit

Oyle Āshtu

Oyle olsun Āshtu qoft

Oyle ola Āshtu t'jēt

Oyle idi Āshtu qe

Oyle ise Āshtu n'qoft

Oyle imiş Āshtu kish qēn

Oyleluḳ Āci sojit

Oyle mi Ā āshtu

Oyle midür Ā āshtu isht

Uy-miş Isht përvu **yaḫūd**

Uy-miş Isht ndrēq

Uy-maḳ Mu përvu **yaḫūd**

Uy-maḳ Mu ndrēq

Oy-maḳ Me gërmu **meşelā tapraḳ oymaḳ** me gërmu dhē

Oynat- Luje

Oynat-dı E lujti

Oynat-sun Ta lujn

Oynat-maz Nuk e lun

Oynat-masun Mas ta lujn

Oynat-miş E ka lujt

Oynat-maḳ Mej lujt

Oynat-ma Mas e luj

Oynadıl-dı U lujt

Oynadıl-sun T'luhet

Oynadıl-madı Nuk u lujt

Oynadıl-maz Nuk luhet

Oynadıl-masun Mas t'luhet

Oynadıl-miş Isht lujt

Oynadıl-maḳ Mu lujt

Oyna-dum Lujta

-442-

Oyna-dı Lujti

Oynad-ır E lūn

Oyna-dılar Lujtën

Oyna-r Lūn

Oyna-r ise N'lujt

Oyna-ruz Lūjm

Oyna-rlar Lūjn

Oyna-rum Lūj

Oyna-sun T'lūjn

Oynaş I dashtun **dilber gibi**

Oynaş-maḳ Me lujt me shoqi shoqin

Oynaḳ Lūjc

Oyna-maz Nuk lun **meşelā yeründen oynamamiş** nu'kā lujt

Oyna-mamaḳ Mas me lujt

Oyna-madı Nuk lujti

Oyna-masun Mas t'lujn

Oyna-miş Kā lujt

Oyna-maḳ Me lujt

Oyna-ma Mas luj

Oynan-dı U lujt **yaḫūd**

Oynanıl-dı U lujt

Oynanıl-maḳ Mu lujt

Oynayış T'lujtun

Oyna- Lūj

Oyna-maḳ Me lujt

Oyna-ma Mas luj

Oyna-mayor Nuk pa lūn

Oyna-yamaz Nuk mund lūjn

Oyna-yamadı Nuk mund lujti

Uyu- Flī

Uyut- Vene me fjēt **yaḫūd**

-443-

Uyut- Lē me fjēt **yaḫūd**

Uyut- Bāne me fjēt

Uyut-maḳ Mej vu me fjēt **yaḫūd**

Uyut-maḳ Mej lan me fjēt **yaḫūd**

Uyut-maḳ Mej vu n'gjum

Uyut-ma Mas e le me fjēt **yaḫūd**

Uyut-ma Mas e ven me fjēt **yaḫūd**

Uyut-ma Mas e ven n'gjum

Uyut-mayor Nuk po le me fjēt

Uyu-duḳ Fjetëm

Uyu-duŋ Fjete

Uyu-dum Fjeta

Uyu-dı Fjet

Uyu-dıŋuz Fjetët

Uyu-dılar Fjetën

Uyu-r Fle

Uyu-r ise N'fjēt

Uyu-ruz Flēm

Uyu-rlar Flēn

Uyu-rum Flē

Uyuz Krom **yaḫūd**

Uyuz Strōk **yaḫūd**

Uyuz Zgjēb

Uyu-sun T'flēn

Uyuş-duḳ U pīm

Uyuş-duŋ U pine

Uyuş-dum U pina

Uyuş-dı U pī

Uyuşdırıl-maḳ Mej ba mu pī

Uyuşdır-maḳ Mej pī **yaḫūd**

Uyuşdır-maḳ Mej ba mu ndrēq

Uyuşuḳ Pīt **yaḫūd**

-444-

Uyuşuḳ Ɒërç **yaḫūd**

Uyuşuḳ Ɒāth **yaḫūd**

Uyuşuḳ Ɒrīm

Uyuşuḳça Pitos

Uyuşuḳluḳ Pitun

Uyuş-maḳ Mu pi **yaḫūd**

Uyuş-maḳ Mu ŋāth **yaḫūd**

Uyuş-maḳ Mu ndrēq

Uyuşuḳ Pit

Uyuġ Lagāç

Uyuġ-maḳ Mu bā lagaç

Uyuḳ Surrat

Oyuḳ Zhverdo **yaḫūd**

Oyuḳ Grēdo

Oyuḳlat-maḳ Mej grru mrēnd

Uyuḳla-duḳ U kotëm

Uyuḳla-duŋ U kote

Uyuḳla-dum U kota

Uyuḳla-dı U kot

Uyuḳla-dıŋuz U kotët

Uyuḳla-dılar U kotën

Uyuḳla-r Kotet

Uyuḳla-r ise Nu kot

Uyuḳla-rdı Kotej

Uyuḳla-ruz Kotemi

Uyuḳla-rlar Koten

Uyuḳla-rum Kotem

Uyuḳla-sun T’kotet

Uyuḳla-maz Nuk kotet

Uyuḳla-mamiş Nuk isht kot

Uyuḳla-mamaḳ Mas mu kot

Uyuḳla-maduḳ Nuk u kotëm

-445-

Uyuḳla-maduŋ Nuk u kote

Uyuḳla-madum Nuk u kota

Uyuḳla-madı Nuk u kot

Uyuḳla-madıŋuz Nuk u kotët

Uyuḳla-madılar Nuk u kotën

Uyuḳla-masun Mas t’ kotet

Uyuḳla-miş Isht kot

Uyuḳla-miş ise N’qoft kot

Uyuḳla-mişdı Ishte kot

Uyuḳla-mişız Jēmi kot

Uyuķla-mişlar Jan kot

Uyuķla-mişum Jam kot

Uyuķla-maķ Mu kot

Uyuķla-ma Mas u kot

Uyuķla-mayor Nuk pa kotet

Oyuklan-maķ Mu ba zgavur

Oyuk Grru **yaḫūd**

Oyuk Shpēll **yaḫūd**

Oyuk Zgavur

Oyulġar Pundtan **meşelā yorġan oyulġar** pundtan mulesën

Oyulġa-maķ Me pundtu

Oyulġa Pundt **yaḫūd**

Oyulġa Pështkim

Oyulġala-maķ Me budërzhu **meşelā yılan oyulġalamaķ** me budërzhu gjarpin

Oyulġala-ma Mas budërzha

Oyulġalan-maķ Mu puntu

Oyul-dı U ku

Oyul-miş Isht ku **meşelā ķoltuķ oyulmiş** isht ku sbetulla

Oyul-maķ Mu ku

- 446 –

Oyum Gropin **meşelā göz oyumı** grop synit

Uyu-maduķ Nuk fjetëm

Uyu-maduŋ Nuk fjete

Uyu-madum Nuk fjeta

Uyu-madı Nuk fjet

Uyu-madıŋuz Nuk fjetët

Uyu-madılar Nuk fjetën

Uyu-maz Nuk fle

Uyu-maz ise N'mas fjēt

Uyu-mazdı Nuk flinte

Uyu-mazız Nuk flēm

Uyu-mazlar Nuk flēn

Uyu-masun Mas t'flēn

Uyu-miş Fjēt **yaḫūd**

Uyu-miş Kā fjēt

Uyu-miş ise N'past fjēt

Uyu-miş imiş Kish pas fjēt

Uyu-mişdı Kish fjēt

Uyu-mişız Kēmi fjēt

Uyu-mişlar Kan fjēt

Uyu-mişum Kam fjēt

Uyu-maķ Me fjēt

Oyumla-maķ Me shti përpajnash

Oyumla-maķ Mu vendu

Uyu-mamiş Nu'kā fjēt

Uyu-mamaḳ Mas me fjēt

Uyuma Të fjetun

Uyu-ma Mas fli

Uyu-mayor Nuk pa fle

Uyu-mayoruz Nuk pa flēm

Uyu-mayorlar Nuk pa flēn

-447-

Uyu-mayacek Nu'kā me fjēt

Uyun Lonj **meşelā uyun oynamaḳ** me lujt lonj

Uyunbāz Lonjc

Uyunbāze Lonjce **meşelā uyunbāze kedi** mic lonjce

Uyuncaḳ Tēsh lonje **yaḫūd**

Uyuncaḳ Gjā për lonj

Uyuncı Lonjc

Uyun-dı U fjet

Uyundi Sllako

Uyun-sun Të flihet

Uyun-maz Nuk flihet

Uyun-mamaḳ Mas mu fjēt

Uyun-madı Nuk u fjet

Uyun-masun Mas t'flihet

Uyun-miş Isht fjetun

Uyun-maḳ Mu fjēt

Uyun-mayor Nuk pa flihet

Uyun-mayacek Nu'kā mu fjēt

Uyun-ur Flihet

Uyun-ur ise Nuk fjēt

Uyun-ur mı Ā flihet

Uyu-yabilür Mund flēn

Uyu-yabilecek Kā me mujt me fjēt

Uyu-yacek Kā me fjēt

Uyu-yamadı Nuk mujt me fjēt

Uyu-yamaz Nuk mund flēn

Uyu-yamamiş Nu'kā mujt me flējt

Uyu-yamamiş ise N'mas past fjēt

Uyu-yamamaḳ Mas me mujt me fjēt

Uyu-yamayor Nuk pa mund flēn

-448-

Uyu-yamayorlar Nuk pa munden me fjēt

Uyu-yamayorum Nuk pa mund flē

Uyu-yamayor mı Ā spa mund flēn

Āhar Bardhin

Āheste Kadal

Āheste āheste Kadal kadal

Āhū Kaprrull

Āhāli Popull

Ehl I zoti **meşelā ehl-i nāmūs** zat urzit

Ehven Mār **ķalay gibi yaḫūd**

Ehven Lēt **meşelā ehven fi'ātla** me t'vjeftun t'lēt

Ay Hān **ya** Hanez **yaḫūd**

Ay Muj

Aya Shuplak **meşelā el aya** shuplak dore

Ayart-maķ Mej mush menden **yaḫūd**

Ayart-maķ Mej ŋjy

Ayardıl-maķ Mu ŋjy **yaḫūd**

Ayardıl-maķ Mu rrejt

Ayar-maķ Me trēt **yanıķmek gibi yaḫūd**

Ayar-maķ Me dāl ama **azmaķ gibi**

Ayaz T'prēm pej të ftoftit

Ayazlat-maķ Mej lān me mërdhift jasht

Ayazla-maķ Me mërdhift natën jasht

Ayaķ Kām

Ayaķķabı Kpuc

Ayaķdaş Shaq kame

Ayaķlat-maķ Mej ndēsh me kām **yaḫūd**

Ayaķlat-maķ Mej shkil

Ayaķla-maķ Me ec me kām **yaḫūd**

Ayaķla-maķ Me māt me kām

-449-

Ayaķlandır-maķ Mej ra shqelm **yaḫūd**

Ayaķlandır-maķ Mej çu n'kām

Ayaķlan-maķ Mu çu n'kām **yaḫūd**

Ayaķlan-maķ Mu njēsh **yaḫūd**

Ayaķlan-maķ Mu shkil **yaḫūd**

Ayaķlan-maķ Mu rrās

Ayaķlat- Shkile **yaḫūd**

Ayaķlat- Njishe

Ayaķlat-maķ Mej shkil **yaḫūd**

Ayaķlat-maķ Me shi **meşelā baġday ayaķlatmaķ** me shi grun

Ayaķlatmā- Mas e shkil **yaḫūd**

Ayaķlatmā- Mas e njish

Ayaķluķ Kāmz

Ayaķli Me kām

Ayıtla- Qirō **ayıķla- gibi**

Ayıtla-duķ E qirūm

Ayıtla-duŋ E qirōve

Ayıtla-dum E qirōva

Ayıtla-dı E qiraj

Ayıtla-dıŋuz E qirūt

Ayıtla-dılar E qirūn

Ayıtla-sun Ta qirojn

Ayıtla-maz Nuk e qiran

Ayıtla-mamiş Nuk e kā qiru

Ayıtla-mamaķ Mas mej qiru

Ayıtla-madı Nuk e qiraj

Ayıtla-masun Mas ta qirojn

Ayıtla-miş E kā qiru

Ayıtla-maķ Me qiru

Ayıtla-ma Mas e qira

Ayıtla-mayor Nuk po qiran

-450-

Ayıt-maķ Me thān **dimek gibi**

Aydın Drit

Aydın ise N'qoft drit

Aydın imiş Kish qēn drit

Aydındur Drit isht

Aydınlat-maķ Mej ndriçu

Aydınla-maķ Me ndriçu

Aydınlan-maķ Mu ndriçu

Aydınluķ Ndriçëm **yaḫūd**

Aydınluķ Ndriçi

Aydın var Kā drit

Ayran Llallt

Ayırt- Dāj **mechūl ise**

Ayırt- Dāje **bir ise**

Ayırt- Dāji **çoķ ise**

Ayırtlat-maķ Mej bā ta dājn **yaḫūd**

Ayırtlat-maķ Mej zgjēdh

Ayırtla-maķ Me dā **yaḫūd**

Ayırtla-maķ Me zgjēdh

Ayırtlan-maķ Mu dā **yaḫūd**

Ayırtlan-maķ Mu zgjēdh

Ayır-dı E dāu

Ayır-ur E dān

Ayır-urlar E dājn

Ayırıl-dı U dā

Ayırıl-dılar U dān

Ayırıl-sun T’dāhet

Ayırıl-maz Nuk dāhet

Ayırıl-mazdı Nuk dāhej

Ayırıl-mazız Nuk dāhemi

Ayırıl-masun Mas t’dāhet

Ayırıl-mam Nuk dāhem

-451-

Ayırıl-mamiş Nuk isht dā

Ayırıl-mamaḳ Mas mu da

Ayırıl-madı Nuk u dā

Ayırıl-masun Mas t’dāhet

Ayırıl-miş Isht dā

Ayırıl-mişlar Jan dā

Ayırıl-maḳ Mu dā

Ayırıl-ma Mas u dāj

Ayırıl-mayor Nuk pa dāhet

Ayırıl-mayacek Nu’kā mu dā

Ayır-maz Nuk e dān

Ayır-mamiş Nuk e kā dā

Ayır-mamaḳ Mas mej dā

Ayır-madı Nuk e dau

Ayır-madılar Nuk e dān

Ayır-maḳ Mej dā

Ayır-ma Mas e dāj

Ayrı Pōs **yaḫūd**

Ayrı Veç **yaḫūd**

Ayrı Dāmas

Ayrıḳ Gram

Ayrılaş-maḳ Mu dā me shōk

Ayrılan-maḳ Mu dā mvēti

Ayrıl-sun T’dāhet

Ayırıluḳ T’dāmun

Ayırıl-maz Nuk dāhet

Ayırıl-madı Nuk u dā

Ayırıl-miş Isht dā

Ayırıl-maḳ Mu dā

Ayırıl-ma Mas u dāj

Ayrıl-ur Dāhet

Ayrıl-ur ise Nu dāft

-452-

Ayrıl-urlar Dāhen

Ayrıl-ur mı Ā dāhet

Ayrıl-acek Kā mu dā

Ayırıl-ur Pa dāhet

Ayġır Harmshūr

Ayġırluķ Harmshōri

Ayıķ Estull

Ayıķ+dur Estull isht

Ayıķla-dı E qiraj

Ayıķla-sun E qiran

Ayıķla-sun Ta qirojn

Ayıķla-maz Nuk e qiran

Ayıķla-mamaķ Mas mej qiru

Ayıķla-madı Nuk e qiraj

Ayıķla-masun Mas ta qirojn

Ayıķla-miş E kā qiru

Ayıķla-maķ Mej qiru

Ayıķlan-maķ Mu qiru **yaḫūd**

Ayıķlan-maķ Mu estullu

Ayıķluķ Estullim

Aylaķ Labesh

Aylan-maķ Mu bā labesh

Ayılt-maķ Mej pru n'fije **yaḫūd**

Ayılt-maķ Mej estullu **yaḫūd**

Ayılt-maķ Mej pru n'vēti

Ayluķ Mūjc **yaḫūd**

Ayluķ Ylefe ulefden

Ayıl-maķ Mu estullu

Ay-maķ Mu ngjit **meşelā yuķarı aymaķ** mu ngjit përpjēt

Ay-ma Mas u ngjit **meşelā şimdi ay-ma** mas u ngjit tash

-453-

Āyende Ārdhc **gelici gibi**

Ayna Pasqy:r

Ayu Harush

Ayva Ftu

Ayvalar Ftaj

Ayvaluķ Vend ftanjsh

Ayular Harusha

Ayi Harush

Ayiler Harusha

Ayıķ Estull

Ayıķla-maķ Mej estullu **yaḫūd**

Ayıḳla-maḳ Mej qiru

Ayıḳlan-ur Estullohet **yaḫūd**

Ayıḳlan-ur Qirohet

Ayıḳluḳ Estullim **yaḫūd**

Ayıḳluḳ T'ārdhun n'fije

Āyīn Zākon **'adet gibi**

Āyīne Pasqyr e mādhe

Īy Basht **ig gibi**

Īy Mir **eyu gibi**

Iblıḳ Gjel tredhak

İbik Lāsh **yaḫūd**

İbik Kacit **meṣelā haros ibigi** lāsh gjelit, **tauk ibiki** kacit pule

Ep Kujtim **ṣır gibi**

Ep Sajdī **ri'āyet gibi**

İp Kanap

İpek Mundash

-454-

İpekler Mundashna

İpekli E mundasht

İpler Kanōp

İple-mek Me lidh me kanap

Epli I kujtushëm

İpli Me kanap

İplik Pē

İplikcıḳ Qyme **meṣelā yarada iplikcık var** ka qyme n'vārr

İplikler Penj

Epliye E kujtushme

İt Qen **kopek gibi yaḫūd**

İt- Thūj **de- gibi**

İt- Ban **mechūl ise**

İt- Bāne **bir ise**

İt- Bāni **çoḳ ise**

İt-duḳ Bām **mechūl ise**

İt-duḳ E bām **bir ise**

İt-duḳ I bām **çoḳ ise**

İt-düŋ E bane

İt-düm E bana

İt-di E bani

(sā'ir ṣīġaları daḫı ḳıyās oluna)

İtdir- Bane me bā

İtdir-di E bani me bā

İtdir-ür E ban me bā

İtdir-ürüz E bajm me bā

İtdir-ürler E bajn me bā

İtdir-ürüm E baj me bā

İtdırıl-mek Mu bā mej bā

İtdir-medi Nuk e bani me bā

İtdir-mez Nuk e ban me bā

İtdir-miş E kā bā me bā

İtdirmek Mej bā me bā

-455-

İt-diŋüz E bāt

İt-diler E bān

İtiş-mek Me ju qit **yaḫūd**

İtiş-mek Me ju ngjit **yaḫūd**

İtiş-mek Me shty shoqi shoqin

İtluḳ Qenī

İtil-mek Mu shty

İtil-mek Mu zavurrit

İt-medi Nuk e bani

İt-mez Nuk e ban

İt-mesün Mas ta bajn

İt-miş E kā bā

İt-mek Me ba **mechūl ise yaḫūd**

İt-mek Mej bā **ma‘lūm ise**

Eyetmek Mej shty **dürtmek gibi yaḫūd**

Eyit--mek Me thān **dimek gibi**

İt-ma Mas ban **yaḫūd**

İt-ma Mas e shtyj

Eyet-ma Mas e thūj

İt-meyecek Nu’kā me bā

İti Tef **meşelā bıçaḳ iti** tef thike

İtiş Të shtyme **meşelā itiş virmek** mej dhan të shtymen

İtik Tef **iti gibi**

İtil-mek Mej prēf **yaḫūd**

İtil-mek Mu āshpru

İti-mek Me prēf

İcād Me shpif

İcār Mej rragu

İcāz Me shkurtu

İç- Pi

İç Mrēndc

-456-

İç-duḳ E pim

İç-düŋ E pine

İç-düm E pina

İçdi E pini

İç-diŋüz E pit

İç-diler E pin

İç-er E pi

İç-erduḳ E pinshim

İç-erdüm E pinsha

İçer+de Mrenda

İç-erdi E pinte

İç-erür Jep me pī

İçer-ürduḳ Jepshim me pī

İçer-ürdüm Jepshe me pī

İçer-ürdi Jepte me pī

İçer-ürüz Japim me pī

İçir-ürler Jāpin me pī

İçir-ürüm Jap me pī

İçer-üz E pim

İç-erler E pin

İç-erüm E pī

İçir-medi Nuk dha me pī

İçir-mez Nuk jep me pī

İçir-mesün Mas t'jāp me pī

İçir-miş Kā dhā me pī

İçir-mişler Kan dhan me pī

İçirmek Me dhān me pī

İçir-memek Mas me dhān me pī

İçir-ma Mas jep me pī

İçeru Për mrënda **yaḫūd**

İçre Mrënd **yaḫūd**

İçeri Për mrënda

-457-

İç-sün Ta pin

Içḳı Dālt

Içḳır-maḳ Me mārr lemza

Içḳırıḳ Lēmz

İçgüveyk Kallavar

İçki Pije

İçgil Përmrëndc **yaḫūd**

İçgin Përmrëndc

İçul-di U pī

İçul-sün U pift

İçlik Gjā mrēnda

İçıl-medi Nuk u pī

İçıl-mez Nuk pihet

İçıl-mesün Mas t’pihet **yaḫūd**

İçıl-mesün Mas u pift

İçıl-miş Isht pī

İçıl-mek Mu pī

İçıl-memek Mas mu pī

İçlı I mushun mrēnd

İç-meduḳ Nuk e pim

İç-medüŋ Nuk e pine

İç-medüm Nuk e pina

İç-medi Nuk e pini

İç-mediŋüz Nuk e pit

İç-mediler Nuk e pin

İç-mez Nuk e pi

İç-mez ise N’mas e pift

İç-mezdi Nuk pinte

İç-mezüz Nuk e pim

İç-mezsüŋüz Nuk e pini

İç-mezler Nuk e pin

-458-

İç-mesün Mas ta pin **yaḫūd**

İç-mesün Mas e pift

İç-miş E kā pī

İç-mişdi E kish pī

İç-mişiz Kēmi pī

İç-mişler Kan pī

İç-mişüm Kam pī

İç-mek Me pī **mechūl ise**

İç-mek Mej pī **ma‘lūm ise yaḫūd**

İç-meli Me pī

İç-memiş Nu’kā pī

İç-memişdi Nu’kish pī

İç-memişiz Nu’kēmi pī

İç-memişüm Nu’kam pī

İç-memek Mas me pī **yaḫūd**

İç-memeli Mas me pī

İç-ma Mas pi

İç-meyor Nuk pa pi

İç-meyecek Nu’kā me pī

İçinde Mrēnda

İç-ürmek Me dhān me pī

İçun Për **meşelā bunuŋ içun** për kta

İç-ebilür Mund e pin

İç-ecek Kā me pī

İç-emeduķ Nuk mund e pim

İç-emedüŋ Nuk mund e pine

İç-emedüm Nuk mund e pina

İç-emedi Nuk mund e pini

İç-emediŋüz Nuk mund e pit

İç-emediler Nuk mund e pin

İç-emez Nuk mund ta pin

-459-

İç-ememiş Nu'kā mujt me pī

İç-ememek Mas me mujt me pī

İç yaġ Vjām

İçirmek Me dhān me pī

İçiş T'pime

İçıl-ur Pihet

İçıl-ur ise Nu pift

İçıl-urlar Pihen

İçıl-ur mı Ā pihet

İçıl-ıyor Pa pihet

İçim T'pim **meşelā bir içim su** nji t'pim ūj

İçin Mrendën **yaḫūd**

İçin Për **içun gibi meşelā bunuŋ için** për kta

Iḫla-maķ Me nāl shtandcin

İd-er Ban **mechūl ise**

İd-er E ban **bir ise**

İd-er I ban **çoķ ise**

İd-erduķ E bajshim

İd-erdüŋ E bajshe

İd-erdüm E bajsha

İd-erdi E bante

(sā'ir ṣīġalar daḫı ķıyās oluna)

İd-erüz E bājm

İd-erse Ne baft

İd-erler E bājn

İd-erler mi Ā e bajn

İd-erüm E baj

İd-er mi Ā e ban

İdüş-mek Mej bā shoqi shoqit

İdul-di U bā

İdul-sün T’bāhet

-460-

İdul-mmadi Nuk u bā

İdul-mez Nuk bāhet

İdul-mesün Mas t’bāhet

İdul-miş Isht bā

İdul-mek Mu bā

İdul-meyor Nuk pa bāhet

İdul-meyecek Nu’kā mu bā

İ-düm Kēç **meşelā orda idüm** ātje kēç

İden Qi ban

İdün-mek Mu bā

İdebil-mek Me mujt mej bā

İdebil-ür Mund e bājn

İdebil-ür ise N’mujt mej bā

İdebil-ecek Kā me mujt mej bā

İd-ecek Kā mej bā

İd-emedi Nuk mujt mej bā

İd-emez Nuk mund e bajn

İd-ememiş Nu’kā mujt mej bā

İde-memek Mas me mujt mej bā

İd-emeyor Nuk pa mund e bajn

İd-emeyecek Nu’kā me mujt mej bā

İ-di Qe **meşelā böyle idi** kështu qe

İdiç Tredhak

İdiş T’bām

İ-dinüz Qēt

İ-diler Qēn

İdıl-mek Mu bā

İdıl-ur Bāhet

İdıl-ur ise Nu bāft

İdılacek Kā mu bā

-471-

İdıl-ıyor Pa bāhet

Eyer Shāl

Iraḳ Lark

Iraḳlaştır-maḳ Mej largu pej shoqi shoqit

Iraḳlaş-maḳ Mu largu pej shoqi shoqit

Iraḳlan-maḳ Mu largu me nji ān

Iraḳluḳ Largim

İrte Nesër

İrtesine Nēnesre **yaḫūd**

İrtesi Nënesre **meşelā bayrām irtesi** nënesre t'bajramit

İrtele-di E la për nesër

İrtele-mek Mej lan për nesër

İrtelen-mek Mu lan për nesër

Eyerti Haxhet **meşelā eyerti aldum** e morra haxhat **egerti gibi yaḫūd**

Eyerti Pun pā rrog **yaḫūd**

Eyerti E huj

İr-duḳ Mrritëm

İr-düŋ Mrrite

İr-düm Mrrita

İr-di Mrriti

İrdir-mek Mej bā me mrrit

İriş- Mrrija

İriş-di Ja mrrini

İrişdir-di E bani me mrrit **yaḫūd**

İrişdir-di Ja përpaq

İrişdir-mek Mej bā me mrrit **yaḫūd**

İrişdir-mek Me ja përpjēk

İriş-diler Ja mrritën

İriş-sün T'ja mrrin

İriş-medi Nuk ja mrriti

-462-

İriş-mez Nuk ja mrrin

İriş-mesün Mas t'ja mrrin

İriş-miş Kā mrrit

İriş-mek Me mrrit

İriş-meyor Nuk pe ja mrrin

İriş-meyecek Nu'kā me ja mrrit

Irgala-maḳ Mu lkund **meşelā oḳurken ırgalıyor** pa lkundet toj kndu

İrgil-miş Uj i mlēdhun

İrgil-mek Mu mlēdh uj

İrgili Brrāk **yaḫūd**

İrgili Hūrdh

İrg-mek Mu mlēdh

İrgen Hēret **erken gibi**

İrgindi Lagāç

İrgin Lasht **meşelā irgin yemiş** pēm e lasht

Irla-maḳ Me kndu kāng

Irla-ma Mas knda

Irlayış Kndim

Irlayıcı Kndūc **yaḫūd**

Irlayıcı Kangatūr

Eyerlet-mek Mej vu shāl kālit **yaḫūd**

Eyerlet-mek Mej shilu

Irluḳ Ām **meşelā su ırluḳı** ām ujit

Eyerlen-mek Mu shilu **yaḫūd**

Eyerlen-mek Me ju vu shāla

Irmaḳ Prru

Irmaḳlar Prroje

Irmaġan Fāl **hediye gibi**

-463-

İrmek Me mrrīt

İrmik Mijell blu trāsh

İren Āj qi mrrin **yaḫūd**

İren Buz e poshtëm **alt dudaḳ gibi**

İri Mrritun **yaḫūd**

İri Pjekun **meşelā iri yemiş** jēm e pjekun

İri I plot **yaḫūd**

İri I madh **meşelā iri adam** nir i plot **yaḫūd iri tenlu** Shtat madh

İriş- Mrrija **yaḫūd**

İriş Tymën **meşelā beze irişi** tymën pëlhure

İriş-mek Me mrrit

İriş-ür Ja mrrin

İriş-emedi Nuk mujt me ja mrrit

İriş-emez Nuk mund ja mrrin

İriş-ememiş Nu'kā mujt me ja mrrit

İrişememek Mas me mujt me ja mrrit

İriş-emeyor Nuk pa mund ja mrrin

İriş-emeyecek Nu'kā me mujt me mrrit

İrik Lasht **meşelā irik yemiş** pēm e lasht

İriŋ Qelb

İriŋlen-mek Me can qelb

İrileş-mek Mu rrit

İrim Të mrritun

İrin Qelb

İz Gjurm

İzbe Shtrajēr **ḳuytu yer gibi**

İzle-mek Me shku për gjurm

-464-

İs T'nxim tymit **meşelā çırah isi** tymitun pishe

İs I zoti **meşelā mal isi** zat mallit

Isıt- Nxēje

İstet- Bāne me lyp

İstet-di E bani me lyp

İstet-medi Nuk e bani me lyp **yaḫūd**

İstet-medi Nuk e la me lyp

İstet-mez Nuk e ban me lyp **yaḫūd**

İstet-mez Nuk e la me lyp

İstetmek Mej ba me lyp

İste-duḳ E lypëm **yaḫūd**

İste-duḳ Deshtëm

İste-düm E lypa

Isıt-dum E nxeta

İste-di E lypi

Isın-dı E nxēu

İstediŋüz E lypët

Isıt-dıŋuz E nxēt

İste-diler E lypën

Isıt-dılar E nxēn

İste-r E lyp

İste-r ise N'lypt

İste-rdi E lypte

İste-rüz E lypim

İste-rsüŋüz E lypni

İste-rler E lypin

İste-rüm E lypi

İster mi Ā e lyp

İste-sün Ta lyp **yaḫūd**

Isıt-sun Ta nxejn

-465-

İste-sünler Ta lypin

Isıt-sunlar Ta nxejn

İstek T'lypun **yaḫūd**

İstek T'dashtun **yaḫūd**

İstek Māll **ārzū gibi**

İste-meduḳ Nuk e lypëm

Isıt-maduḳ Nuk e nxēm

İste-medüŋ Nuk e lype

Isıt-maduŋ Nuk e nxene

İste-medüm Nuk e lypa

Isıt-madum Nuk e nxena

İste-mdi Nuk e lypi

Isıt-madı Nuk e nxen

İste-mediŋüz Nuk e lypët

Isıt-madıŋuz Nuk e nxēt

İste-mediler Nuk e lypën

Isıt-madılar Nuk e nxēn

İste-mez Nuk e lyp

Isıt-maz Nuk e nxēn

İste-mezsüŋüz Nuk e lypni

Isıt-mazsuŋuz Nuk e nxēni

İste-mezler Nuk lypin

Isıt-mazlar Nuk e nxejn

İste-mesün Mas ta lyp

Isıt-masun Mas ta nxejn

İste-miş E kā lyp

Isıt-miş E kā nxē

İste-mişler E kan lyp

Isıt-mişlar E kan nxē

İste-mek Me lyp

İstemek Me dāsht

Isıt-mek Mej nxē

-466-

İste-mem Nuk e lyp

Isıt-mam Nuk e nxēj

İste-memiş Nuk e kā lyp

Isıt-mamiş Nuk e kā nxē

İste-memek Mas me lyp

Isıt-mamek Mas mej nxē

İste-ma Mas e lyp

Isıt-ma Mas e nxej

Isıtma T'nxēt **yaḫūd**

Isıtma Ethe

İste-meyiz Nuk e lypim

Isıt-mayız Nuk e nxejm

İste-meyor Nuk po lyp

Isıt-mayor Nuk po nxēn

İste-meyoruz Nuk po lypim

Isıt-mayoruz Nuk po nxejm

İste-meyorsüŋüz Nuk po lypni

Isıt-mayorsuŋuz Nuk po nxēni

İste-meyorlar Nuk po lypin

Isıt-mayorlar Nuk po nxejn

İste-meyorum Nuk po lyp

Isıt-mayorum Nuk po nxēj

İste-meyecek Nu'kā mej lyp

Isıt-mayacek Nu'kā mej nxē

İste-meyerek Pa lyp

Isıt-mayarak Pa nxē

İstinġa Stiŋ **meşelā yelkeni ıstınga itmek** mej stiŋu

İstenıl-di U lyp

İstenıl-sün T'lypet

İstenıl-medi Nuk u lyp

İstenıl-mez Nuk lypet

-467-

İstenıl-mesün Mas t'lypet

İstenıl-miş Isht lyp

İstenıl-mek Mu lyp

İstenıl-meyor Nuk pa lypet

İstenıl-meyecek Nu'kā mu lyp

İstenıl-meyerek Pā u lyp

İstenıl-ur Lypet

İstenıl-ur ise Nu lypt

İstenıl-ıyor Pa lypet

İstenmek Mu lyp

İsteyiş T'lypun

İsteyebil-ür Mund e lyp

İste-yecek Kā mej lyp

İste-yerek Toj lyp

İste-yemedi Nuk mujti me lyp

İste-yemez Nuk mund lyp

İste-yememiş Nu'kā mujt me lyp

İste-yememek Mas me mujt me lyp

İsle-di E tymiti

İs+ler E tymit

İsluķ Të tymitun **yaḫūd**

İsluķ Vishllim **ışluķ gibi**

İsle-medi Nuk e tymit

İsle-mez Nuk e tymit

İsle-mesün Mas ta tymit

İsle-miş E kā tymit

İsle-mek Mej tymit

İsle-ma Mas e tymit

İslen-di U tymit

İslen-sün Të tymitet

İslen-medi Nuk u tymit

İslen-mez Nuk tymitet

-468-

İslen-mesün Mas të tymitet

İslen-miş Isht tymit

İslen-mek Mu tymit

İslen-ma Mas u tymit

İsli Tymit

İse N'qoft **meşelā böyle ise** kështu n'qoft

İseler N'qofshin

Isı Nxēt **yaḫūd**

İsi I zōt **meşelā mal isi** zat gjāje

İsik Skutuliq

İş Pūn **yaḫūd**

İş Rāŋ

İşit- Ndi

İşit-duḳ Ndime

İşit-düŋ Ndjeve

İşit-düm Ndjeva

İşit-di Ndjēv

İşit-diŋüz Ndīt

İşit-diler Ndin

İşit-meduḳ Nuk ndīm

İşit-medün Nuk ndjeve

İşit-medüm Nuk ndjeva

İşit-medi Nuk ndjēu

İşit-mediŋüz Nuk ndit

İşit-mediler Nuk ndin

İşit-mez Nuk ndijen

İşit-mez ise N'mas ndjeft

İşit-mezdi Nuk ndinte

İşit-mezüz Nuk ndijem

İşit-mezsüŋüz Nuk ndini

-469-

İşit-mezler Nuk ndijejn

İşit-mesün Mas t'ndijen **yaḫūd**

İşit-mesün Mas ndjeft

İşit-miş Kā ndi

İşit-miş ise N'past ndī

İşit-mişdi Kish ndi

İşit-mişsüŋüz Kēni ndi

İşit-mişler Kan ndī

İşit-mek Me ndi

İşet-mek Mej kashanis **meşelā at işetmek** mej bā me kashanis kali

İşetmek Me bā me dērdh ujt

İşit-mem Nuk ndijej

İşit-memek Mas me ndi

İşit-ma Mas ndi

İşit-meyor Nuk pa ndin

İşit-meyoruz Nuk pa ndijem

İşit-meyorlar Nuk pa ndijen

İşit-meyorum Nuk pa ndijej

İşit-meyecek Nu'kā me ndi

İşit-meyerek Pa ndije

İşte Qe **yaḫūd**

İşte Nje **meşelā işte bu** qe ky **yaḫūd**

İşte bu Nje ky

İşte budur Qe ky isht **yaḫūd**

İşte budur Nje ky isht

İşci Pundtūr

İşciluḳ Pundtarī

İşid-ir Ndijen **yaḫūd**

İşid-ir Ndigjan

-470-

İşid-ir ise Në ndjeft

İşid-irüz Ndijem

İşid-irsüŋüz Ndiēni

İşid-irler Ndjejn

İşidıl-di U ndi

İşidıl-sün T'ndihet

İşidıl-medi Nuk u ndi

İşidıl-mez Nuk ndihet

İşidıl-mesün Mas t'ndihet

İşidıl-miş Isht ndi

İşidıl-maḳ Mu ndi

İşidıl-ur Ndihet

İşidıl-ur ise Nu ndjēft

İşidıl-ıyor Pa ndihet

İşsiz Pa pūn

Işṭın Kanil dhenit

Işḳır-maḳ Me vishllu **yaḫūd**

Işḳır-maḳ Me vishllu uji toj rrmy

Işḳırıḳ Vishllim **yaḫūd**

Işḳırıḳ Zā ujit

Işḳına Durrdurr **bir nev' baluḳ**

İşlet-duḳ E bām me punu

İşlet-düŋ E bāne me punu

İşlet-düm E bana me punu

İşlet-di E bāni me punu **yaḫūd**

İşlet-di E shtin n'pun

İşlet-diŋüz E bāt me punu

İşlet-diler E bān me punu

İşlet-sün Ta bājn me punu

İşlet-medi Nuk e bāni me punu

İşlet-mez Nuk e ban me punu

İşlet-mesün Mas ta bājn me punu

-471-

İşlet-miş E kā bā me punu

İşlet-mişler E kan bā me punu

İşlet-mişüm E kam bā me punu

İşlet-mek Mej bā me punu yaḫūd

İşlet-mek Mej shtī n'pun

İşlet-memiş Nuk e kā bā me punu

İşlet-memek Mas mej bā me punu

İşlet-ma Mas e le me punu

İşlet-meyor Nuk po ban me punu

İşlet-meyecek Nu'kā me bā me punu

İşle-duḳ Punum

İşle-düŋ Punove

İşle-düm Punova

İşle-di Punaj

İşledir- E ban me punu

İşle-diŋüz Bunūt

İşle-diler Punūn

İşledici Qi ban me punu

İşled-iyor Po ban me punu

İşle-r Punan **yaḫūd**

İşler Puna

İşle-rler Punojnë

İşle-sün T'punojn

İşlek Pundtūr

İşle-meduḳ Nuk punum

İşle-medüŋ Nuk punove

İşle-medüm Nuk punova

İşle-medi Nuk punaj

İşle-mediŋüz Nuk punut

İşle-mediler Nuk punun

İşle-mez Nuk punan

İşle-mez ise N'mas punoft

-472-

İşle-mezdi Nuk punonte

İşle-mezüz Nuk punojm

İşle-mezsüŋüz Nuk punoni

İşle-mezler Nuk punojn

İşle-mesün Mas t'punojn

İşle-miş Kā punu

İşle-miş ise N'past punu

İşle-miş imiş Kish pas punu

İşle-mişdi Kish punu

İşle-mişiz Kēmi punu

İşle-mişsüŋüz Kēni punu

İşle-mişler Kan punu

İşle-mişüm Kam punu

İşle-mek Me punu

İşle-mem Nuk punaj

İşle-memiş Nu'kā punu

İşle-memişdi Nu'kish punu

İşle-memişiz Nu'kēmi punu

İşle-memişler Nu'kan punu

İşle-memek Mas me punu

İşle-ma Mas puna

İşle-meyor Nuk pa punan

İşle-meyoruz Nuk pa punojm

İşle-meyorsuŋuz Nuk po punoni

İşle-meyorlar Nuk pa punojn

İşle-meyorum Nuk pa punaj

İşle-meyecek Nu'kā me punu

İşle-meyerek Pa punu

İşlen-di U punu

İşlen-diler U punun

İşlen-sün T'punohet

İşlen-medi Nuk u punu

-473-

İşlen-mez Nuk punohet

İşlen-mesün Mas t'punohet

İşlen-miş Isht punu

İşlen-mişler Jan punu

İşlen-mek Mu punu

İşlen-memiş Nuk ish punu

İşlen-memek Mas mu punu

İşlen-meyor Nuk pa punohet

İşlen-meyecek Nu'kā mu punu

İşlen-meyerek Pa u punu

İşlen-ür Punohet

İşlen-ür ise Nu punoft

İşlen-ürler Punohen

İşlen-ür mi Ā punohet

İşlen-iyor Pa punohet

İşlü Pundtūr

İş+le Me pun **yaḫūd**

İşle- Puna

İşleyiş Punim

İşle-yin Punoni

İşleyebil-ür Mund punoj

İşleyebil-ür ise N'mujt me punu

İşleyebil-ürler Mund punojn

İşleyebil-ürüm Mund punaj

İşle-yecek Kā me punu

İşle-yerek Toj punu

İşle-yemedi Nuk mund punan

İşle-yemez Nuk mund punojn

İşle-yememiş Nu'kā mujt me punu

İşle-yememek Mas me mujt me punu

İşüm var Kam pun

İşüm yok Nu'kam pun

-474-

İşen-di U kashanis **yaḫūd**

İşen-di Dredhi ujt

İşendī T'kashanisun **yaḫūd**

İşendī T'derdhun ujt

İşen-mek Mu kashanis **yaḫūd**

İşen-mek Mu drēdh ujt

İşe-mek Me drēdh ujt

İşit- Ndi **yaḫūd**

İşit- Ndigja

İşitdir-mek Mej bā me ndi

İşit-mek Me ndi

(ṣīġaları ya'sız sebḳat itmiş murāca'at oluna)

İşitmeklen-mek Ban se ndin

İşitmemeklen-mek Ban se spa ndin

İşitmemeklen-mek Ban se spa ndin

İşi+dür Puna isht **meṣelā bunuŋ işidür** puna ti isht

İşidıl-di U ndi

İşidıl-sün T'ndihet

İşidıl-medi Nuk u ndi

İşidıl-mez Nuk ndihet

İşidıl-mesün Mas t'ndihet **yaḫūd**

İşidıl-mesün Mas u ndjeft

İşidıl-miş Isht ndi

İşidıl-mek Mu ndi

İşidıl-memiş Nuk isht ndi

İşidıl-memek Mas mu ndi

İşidebil-ür Mund ndijen

İşid-ecek Kā mu ndi

İşid-emedi Nuk mujt me ndi

İşid-emez Nuk mund ndijen

İşid-ememiş Nu'kā mujt me ndi

İşid-ememek Mas me mujt e ndi

İşidici Ndīc

-475-

İşid-ir Ndijen

İşid-irsüŋüz Ndijeni

İşid-irler Ndijejn

İşidıl-ur Ndihet

İşidıl-ur ise Nu ndjeft

İşidıl-ur mı Ā ndihet

İşidıl-ıyor Pa ndihet

Işıḳ Shefk

Işıl Shkëlqim

Işılat-maḳ Mej shkëlqy

Işıla-maḳ Me shkëlqy

Işı-maḳ Me shëndrit

Işın Rrēze **meṣelā güneş ışını** rreze dijellit

Iṣ I zoti **meṣelā mal ışı** zat gjāje

Iṣlat- Lage **yaḫūd**

Iṣlat- Njome

Iṣlat-dı E lagu

Iṣlat-sun Ta lāg

Iṣlat-madı Nuk e lagu

Iṣlat-maz Nuk e lag

Iṣlat-masun Mas ta lag

Iṣlat-miş E kā lag

Iṣlat-maḳ Me lag **mechūl ise**

Iṣlat-maḳ Mej lāg **ma'lūm ise**

Iṣlat-ma Mas e lag

Iṣladış T'lagun

Işlad-ıyor Po lag

Işlaķ Lagt

Işlaķluķ Lagsin

Işla-maķ Me lag **yaḫūd**

-476-

Işla-maķ Me vishllu

Işlan-duķ U lagëm

Işlan-duŋ U lage

Işlan-dum U laga

Işlan-dı U lag

Işlan-dıŋuz U lagët

Işlan-dılar U lagën

Işlan-sun T'laget

Işlan-maz Nuk laget

Işlan-mamiş Nuk isht lāg

Işlan-mamaķ Mas mu lāg

Işlan-madı Nuk u lag

Işlan-masun Mas t'lāget

Işlan-miş Isht lāg

Işlan-maķ Mu lāg

Işlan-ur Lāget

Işlan-ur ise Nu lagt

Işlan-uruz Lagemi

Işlan-urlar Lagen

Işlan-urum Lagem

Işlan-ıyor Pa laget

Işluķ Vishllim

Işl-ıyor Pa vishllan

Işmarla- Parāsit **yaḫūd**

Işmarla- Parasite **yaḫūd**

Işmarla- Parasiti

Işmarla-dı E parasiti

Işmarla-r Parasit

Işmarla-rdı Parasitte

Işmarla-sun T'parasis

Işmarla-maz Nuk parasit

Işmarla-mamiş Nu'kā parasit

-477-

Işmarla-mamaķ Mas me parasit

Işmarla-madı Nuk parasit

Işmarla-masun Mas t'parsis

Işmarla-miş Kā parasit

Işmarla-maķ Me parasit

Işmarla-ma Mas parasit

Işmarlan-dı U parasit

Işmarlan-sun T'parasitet

Işmarlan-maz Nuk parasitet

Işmarlan-mamiş Nuk isht parasit

Işmarlan-mamaķ Mas mu parasit

Işmarlan-madı Nuk u parasit

Işmarlan-masun Mas t'parasitet

Işmarlan-miş Isht parasit

Işmarlan-maḳ Mu parasit

Işmarlan-ur Parasit

Işmarlan-acaḳ Ka mu parasit

Işı Nxēt

Işı I zoti **meşelā māl ışı** zat gjaje

Işırt-maḳ Mej ba me kafshu

Işır-dı Kafshan

Işır-ur Kafshan

Işırġan Kafshūc

Işırġan ot Hīth

Işırġın Kurtesh **yaḫūd**

Işırġın Pushrriz pej tnxētit

Işır-maḳ Me kafshu

Işırıcı Kafshūc

Işırıḳ Kafshūs

Iġrıb Tretkūr

Iġul Hūrdh **meşelā**

-478-

ıġıl ıġıl aḳıyor hūrdh hurdh rrjeth uji

Iḳ Zā fytit

Iḳıl Zā zorit fytit

Iḳlat-maḳ Mej shtreŋu n'fyt

Iḳla-maḳ Me mārr frym me zor

Iḳındi Zor fytit

Iḳın-maḳ Me shtërzu **yaḫūd**

Iḳın-maḳ Me mārr frym me zor

İk Qelbsin

İg Basht **meşelā iplik igi** basht penjsh

İgde Spārit **meşelā igde baluḳ** peshk i sparitun

İgdic Tradhak

İgdin Qelbt **ḳoḳmiş gibi meşelā igdin et** mish i qelbt

İgercin Hajhuj

İgrenc Ndy:t

İgrendi Ndytsin

İgrendir-mek Mej bā me pas t'ndyt **yaḫūd**

İgrendir-mek Mej ndy **yaḫūd**

İgrenc Qi kā t'ndyt

İgrenül-mek Me pas t'ndndy:t **yaḫūd**

İgren-mek Me pas t'ndy:t

İgre-mek Me virr **meşelā ṭusun igremek** me virr muzāti

İgrik Virrc

İgrim Zā rrmimit ujit

İŋlet-mek Mej bā me gjymu

İŋulti Xhurm **yaḫūd**

İŋulti Gjymim

İŋılde-mek Me shugullu vēsht

-479-

İŋle-di Gjymaj

İŋıldi Gjymim **yaḫūd**

İŋıldi Gjām **meṣelā ṭaġ iŋıldisi** gjām mālit

İŋle-mez Nuk gjyman

İŋle-mesün Mas t'gjymojn

İŋle-miş Kā gjymu

İŋlemek Me gjymu

İŋle-ma Mas gjyma

İŋle-yor Pa gjyman

İ+ken Tōj qēn **meṣelā böyle iken** tōj qēn kshtu

İkinci I dyti

İgne Gjylpān **yaḫūd**

İŋne Gjylpān

İgneler Gjylpāna

İgneluḳ Kuti gjylpānash

İgnele-mek Me shpu me gjylpān

İgneli Gjylpānc

İgneli ḳarınca Pickavīc

İge I zoti **ṣāḥib gibi**

İgele-mek Mu zatnu

İki Dy

İgi Basht **meṣelā iplik igi** basht penjsh

İgi Brij **igu gibi goks igi** brij parzme

İkiz Binjak

İkiz Pēnd

İkizle-mek Mej bā par

İkizleme Par

İkizli Dy:c

-480-

İkişer Kā dy

İki ḳat Dy pje **yaḫūd**

İki ḳat Dy fish **yaḫūd**

İki ḳat Dy fill **yaḫūd**

İki ḳat Dy fije

İkilık Dysh

İkilemek Mej bā dy

İki yüz Dy qind

İl Popull **yaḫūd**

İl Shekul

İlet-mek Me çu

İlti Kunāt

İlci Shkūs

Eyle-duḳ E bām

Eyle-düŋ E bāne

İledıl-di U çu

İledıl-mez Nuk çohet

İledıl-mek Mu çu

İldim Pejndūc **nādim gibi**

Eyle-düm E bana

İldimlik Pejndim **nedāmet gibi**

Eyle-di E bāni

Eyle-diŋüz E bāt

Eyle-diler E bān

Eyle-r E ban

Eyle-r ise Ne baft

Eyle-rdi E bante

Eyle-rüz E bajm

Eyle-rler E bājn

Eyle-rüm E baj

İleri Mār **yaḫūd**

İleri Pāra **meşelā**

-481-

ileri gelmek me ārdh mar

İleri gitmek Me shku para

İlerilet-mek Me ja bā kallaj **yaḫūd**

İlerilet-mek Me jā bā mār **yaḫūd**

İlerilet-mek Me qit para

İlerile-mek Mej bā mār

İlerile-mek Me prī

Eyle-sün Ta bajn yaḫūd

Eyle-sün E baft

İleş-di U bā mir

İleşdir-mek Mej bā mir

İleşdir-mek Mej gadit

İleş-diler U bān mir

İleş-sün T'bāhet mir

İleş-medi Nuk u bā mir

İleş-mez Nuk bāhet mir

İleş-miş Isht ba mir

İleş-mişdi Ishte bā mir

İleş-mek Mu bā mir **yaḫūd**

İleş-mek Mu gadit

İleş-mek Mu shndosh

Ilġar Grabitës

Ilġarla-maḳ Mu krrus

Ilġarla-maḳ Me grabit

Ilġa-maḳ Me ladru **meşelā at ılgamaḳ** me ladru kāli

Ilġım Āvull

Ilġım salġım Mjegull āvullit

Ilġın Mrin

Ilġıncar Qārshi e egër

İlḳ Fis **ḳabīle gibi**

İluḳ Ndēr **Meşelā**

-482-

İluḳ itmek Mej bā ndēr **yaḫūd**

İluḳ itmek Mej bā t'mir

Ilıḳ Vōkt **Meşelā Ilıḳ su** Uj i vōkt

Ilkı Harmshūr **ḫargele gibi**

İlk Spārit **meşelā ilk def‘a** spāri hēr

İlk haftada Jāvës pār

İlkbahar Prandvēr **yaḫūd**

İlk yaz Prandvēr

İlklik Parī

İlkin Nē pār

Eyle-meduḳ Nuk e bām

Eyle-medüŋ Nuk e bāne

Eyle-medüm Nuk e bana

Eyle-medi Nuk e bāni

Eyle-mez Nuk e ban

Eyle-mesün Mas ta bājn

Eyle-miş E kā bā

Eyle-mişdi E kish bā

Eyle-mişler E kan bā

Eyle-mek Mej bā

İl-mek Mej mlēdh **meşelā cubbei ilmek** me mlēdh xhubën **yaḫūd libās eteküni ilmek** me mlēdh kindin

İle-mek Mej zavolltu **yaḫūd**

İle-mek Mej vjegu **meşelā ipüni ilemeklemek** mej qit zavollt kanopit **yaḫūd ipüni ilemeklemek** me lidh vjēg kanopin

İlemekli Zavolltu **yaḫūd**

İlemekli Vjegu

-483-

Eyle-ma Mas ban

İl-ma Mas e mlidh **meşelā etegüni ilma** Mas e mlidh kindin

İle-ma Mas e zavallta **yaḫūd**

İle-ma Mas e vjega

İlen Me **ile gibi meşelā bunuŋ ilen** me kta

İlenc Nām **beddu‘ā gibi meşelā ilencemek** mej nām

İlindi Pickim **yaḫūd**

İlindi Pëshkim **meşelā ‘anṭari ilendemek** me picku peshlin **yaḫūd ‘anṭari ilendemek** me peshku peshlin

İlenül-mek Mu nām

İlen-mek Mej nām

İlul Briti

Eyle- Ban **mechūl ise**

Eyle- Bāne **bir ise**

Eyle- Bāni **çoḳ ise**

İle Me **meşelā bunuŋ ile** me kta

Ilı Vōkt

Ilıt-maḳ Mej vok

Ilıcaḳ Vōksin

Ilıca Buçil i vōkt

İlişdirıl-maḳ Mu ŋatrru

İlişdir-maḳ Mej ŋatrru

İlişdir-maḳ Mej gërgā

İlişdir-maḳ Mej vjērr

İlişdir-ma Mas e ŋatrra

İlişdir-ma Mas e gërga

İlişdir-ma Mas e virr

-484-

İliş-mek Mu ŋatrru **yaḫūd**

İliş-mek Mu ŋa me shok **yaḫūd**

İliş-mek Mu gërgā **yaḫūd**

İliş-mek Mu bërkā **yaḫūd**

İliş-mek Mu nāl **yaḫūd**

İliş-mek Me hās **yaḫūd**

İliş-mek Mu vērr

İliş-ma Mas e ŋa

İlişik Ɲatrrim **yaḫūd**

İlişik Nalim **yaḫūd**

İlişik T'bërkām

Ilıḳ Vōkt

Ilıḳlat-maḳ Mej vōk

Ilıḳlan-maḳ Mu vōk

İlik Pālc

İlik Ulëk

İlikle-mek Mej vu ulëk **meşelā dügme iliklemek** me mërthy susllën me ulëk

İliklen-mek Mu mërthy

İlikli Me ulëk

Ilı-maḳ Mu vōk

Ilındır-maḳ Mej bā ta vōk

Ilın-maḳ Mu vōk nër vēti

Eyle-ye Ta bājn **yaḫūd**

Eyle-ye E bāft

Eyleyebil-ür Mund e bājn

Eyle-yecek Kā mej ba

İm Bār **'ilāc gibi**

İmān Me nxān mēs

İmān-maḳ Mu suguru

İmbat Lābiq

İmdi Tash

-485-

İmdilük Nje tash

İmren-duḳ Lakmūm

İmren-düŋ Lakmove

İmren-düm Lakmova

İmren-di Lakmaj

İmrendir-di I qiti lakmī

İmrendir-ür I qet lakmī

İmrendir-mek Mej qit lakmī

İmrendir-iyor Pej qet lakmī

İmren-diŋüz Lakmūt

İmren-diler Lakmūn

İmren-sün T'lakmojn

İmren-medi Nuk lakmaj

İmren-mez Nuk lakman

İmren-mesün Mas t'lakmojn

İmren-miş Kā lakmu

İmren-mişler Kan lakmu

İmren-mek Me lakmu

İmren-ma Mas lakma

İmren-meyor Nuk pa lakman

İmren-meyecek Nu'kā me lakmu

İmren-meyerek Pa lakmu

İmren-ür Lakman

İmren-ürler Lakmojn

İmren-ecek Kā me lakmu

İmrenıl-di U lakmu

İmrenıl-diler U lakmun

İmrenıl-sün T'lakmohet

İmrenıl-medi Nuk u lakmu

İmrenıl-mez Nuk lakmohet

İmrenıl-mesün Mas t'lakmohet

-486-

İmrenıl-miş Isht lakmu

İmrenil-mek Mu lakmu

İmrenıl-ur Lakmohet

İ-mez Nuk ban **olmaz gibi**

Imızġana-maḳ Mu kōt

Imızġan-ayor Pa kōtet

İ+miş Ka qēn

İ+miş idi Kish qēn

İ+miş imiş Kish pas qēn

İ+mişiz Kēmi qēn

İ+mişsüŋüz Kēni qēn

İ+mişüŋ Kē qēn

İ+mişler Kan qēn

İ+mişüm Kam qēn

İ-mek Mu bā **olmaḳ gibi**

İmın-maḳ Mu suguru

Imızġana-maḳ Mu kōt **yaḫūd**

İmizgen-mek Mu kōt **yaḫūd**

İmizgen-mek Mu fik **meşelā ateş imizgenmek** mu fik zjarmi

İmik Būt krēje **bınġıldaḳ gibi**

Imıkla-r Lkundet **yaḫūd**

Imıkla-r Rrshqanōhet **yaḫūd**

Imıkla-r Ēc kam e dora

Imıkla-maḳ Me ec rrshqana **yaḫūd**

Imıkla-maḳ Me ēc kam e dōra **yaḫūd**

Imıkla-maḳ Mu rrshqanu **Meşelā Çucuk ımıklayu gider** Shkan rrshqan femija **yaḫūd Çucuk ımıklayu yürür** Ecën kam e dōra fmija

Imıkla-yor Pa rrshqanohet **yaḫūd**

Imıkla-yor Pa ec kam e dōra **yaḫūd**

Imıkla-yor Pa lkundet

İn Strav **meşelā tavşan ini** strav ljepurit **yaḫūd**

İn- Zhdryp **meşelā atdan in-** zhdryp prej kālit **yaḫūd**

İn- Ulu **meşelā aşaġı in-** ulu posht

İn- oṭur- Ulu rri

İnaḳ Besnik

İnan T'nxanun bēs **yaḫūd**

İnan- Besa **meşelā inan buŋa** besaj ktī

İnanc I nxanun bēs

İnan-duḳ Besūm

İnan-duŋ Besōve

İnan-dum Besōva

İnan-dı Besaj **yaḫūd**

İnan-dı Nxuni bēs

İnandır- Bāne me besu

İnandır-dı E bāni me besu

İnandır-ur E ban me besu

İnandır-maḳ Mej bā me besu

İnan-sun Të besojn

İnanıl-dı U besu **yaḫūd**

İnanıldı Ju nxu bēs

İnanıl-madı Nuk ju nxu bēs

İnanıl-maz Nuk i besohet

İnanıl-miş Isht besu

İnanıl-maḳ Mu besu

İnanıl-ur Besohet

İnan-maz Nuk besan

İnan-mam Nuk besaj

İnan-mamiş Nu'kā besu

-488-

İnan-mamaḳ Mas me besu

İnan-madı Nuk besaj

İnan-madıŋuz Nuk besut

İnan-madılar Nuk besun

İnan-masun Mas t'besojn

İnan-miş Kā besu

İnan-mişdı Kısh besu

İnan-mişız Kēm besu

İnan-mişsuŋuz Kēni besu

İnan-mişlar Kan besu

İnan-mişum Kam besu

İnan-maḳ Me besu

İnan-ma Mas besa

İnan-mayor Nuk pā besan

İnan-mayorlar Nuk pa besojn

İnan-mayacek Nu'kā me besu

İnan-mayacaklar Nu'kan me besu

İnan-ur Besan

İnan-ur ise N'besoft

İnan-urduḳ Besojshim

İnan-urdum Besojsha

İnan-urdı Besonte

İnan-uruz Besojm

İnan-ursuŋuz Besoni

İnan-urlar Besojn

İnan-urum Besaj

İnan-acaḳ Kā me besu

İnan-caḳlar Kan me besu

İnan-amaz Nuk mund besoj

İnan-amadı Nuk mund besaj

İnan-amamaḳ Mas me mujt me besu

İnanış Besim

-489-

İnanıl-maḳ Mu besu

İnanıl-ur Besohet

İnanıl-urlar Besohen

İnanıl-ur mı Ā besohet

İnanıl-acek Kā mu besu

İntipüf Fjāl kote

İncit-mek Mej bā me dhimt **yaḫūd**

İncit-mek Mej idhnu **yaḫūd**

İncit-mek Mej lnu

İncidici Lnūc

İncid-iyor Pō lnan

Incḳırıḳ Lēmz

İncelet-mek Mej hallu

İncele-mek Mu hallu

İncu Farfuri

İnce Holl **meşelā ince çoḳa** kalir e hōll

İncecıḳ Īm **meşelā incecıḳ un** Mijell i īm

İncerek Kāndshëm **nāzik gibi**

İncelet-di E hallaj

İncelet-sün Ta hallojn

İncelet-mez Nuk e hallan

İncelet-mesün Mas ta hallojn

İncelet-miş E ka hallu

İncelet-mek Mej hallu

İncelet-ma Mas e halla

İnceled-ir E hallan

İnceluḳ Hallim

İncelen-di U hallu

İncelen-sün Të hallojn

İncelen-mez Nuk hallohet

-490-

İncelen-miş Isht hallu

İncelen-mek Mu hallu

İncelen-ür Hallohet

İnci Farfuri

İncit-mek Mej lnu

İncir Fik

İncirler Fiq

İncik Kërrcyll

İn-duḳ Zhdrypëm **yaḫūd**

İn-duḳ U ulëm

İn-di Zhdrypi **yaḫūd**

İn-di U ul

İndir- Zhdrype **yaḫūd**

İndir- Ule

İndirt-di E bani me zhdryp **yaḫūd**

İndirt-di E bani mu ul

İndir-di E zhdrypi **yaḫūd**

İndir-di E uli

İndir-ür E zhdryp **yaḫūd**

İndir-ür E ul

İndir-sün Ta zhdryp **yaḫūd**

İndir-sün Ta ul

İndirıl-di U bā me zhdryp

İndirıl-maḳ Mu bā mu ul **yaḫūd**

İndirıl-maḳ Mu bā me zhdryp

İndir-medi Nuk e zhdrypi **yaḫūd**

İndir-medi Nuk e uli

İndir-mez Nuk e zhdryp **yaḫūd**

İndir-mez Nuk e ul

İndir-mesün Mas ta zhdryp **yaḫūd**

İndir-mesün Mas ta ul

-491-

İndir-miş E kā zhdryp **yaḫūd**

İndir-miş E kā ul

İndir-mek Mej zhdryp **yaḫūd**

İndirmek Mej ul

İndir-ma Mas e zhdryp **yaḫūd**

İndir-ma Mas e ul

İn-diler Zhdrypën **yaḫūd**

İn-diler U ulën

İn-er Zhdryp **yaḫūd**

İn-er Ulet

İn-erler Zhdrypin **yaḫūd**

İn-erler Ulen

İn-er mi Ā zhdryp **yaḫūd**

İn-er mi Ā ulet

İn-sün Të zhdryp **yaḫūd**

İn-sün T'ulet

İnek Lop

İnekci Bari lopsh

İnekluḳ Grasht lopsh

İnıl-mek Me zhdryp **yaḫūd**

İnıl-mek Mu ul

İn-meduḳ Nuk zhdrypëm **yaḫūd**

İn-meduḳ Nuk u ulëm

İn-medüŋ Nuk zhdrype **yaḫūd**

İn-medüŋ Nuk u ule

İn-medüm Nuk zhdrypa **yaḫūd**

İn-medüm Nuk u ula

İn-medi Nuk zhdrypi **yaḫūd**

İn-medi Nuk u ul

İn-mediŋüz Nuk zhdrypët **yaḫūd**

İn-mediŋüz Nuk u ulët

İn-mediler Nuk zhdrypën **yaḫūd**

-492-

İn-mediler Nuk u ulën

İn-mez Nuk zhdryp **yaḫūd**

İn-mez Nuk ulet

İn-mezler Nuk zhdrypin **yaḫūd**

İn-mezler Nuk ulet

İn-mesün Mas të zhdryp **yaḫūd**

İn-mesün Mas t'ulet

İn-miş Kā zhdryp **yaḫūd**

İn-miş Isht ul

İn-mişdi Kishte zhdryp **yaḫūd**

İn-mişdi İshte ul

İn-mişler Kan zhdryp **yaḫūd**

İn-mişler Jan ul

İn-mek Me zhdryp **yaḫūd**

İn-mek Mu ul

İn-mem Nuk zhdrypi **yaḫūd**

İn-mem Nuk ulem

İn-ma Mas zhdryp **yaḫūd**

İn-ma Mas u ul

İn-meyecek Nu'kā me zhdryp **yaḫūd**

İn-meyecek Nu'kā mu ul

İn-ecek Kā me zhdryp **yaḫūd**

İn-ecek Kā mu ul

İn-memek Mas me mujt me zhdryp **yaḫūd**

İn-memek Mas me mujt mu ul

İn-meyecek Nu'kā me mujt me zhdryp **yaḫūd**

İn-meyecek Nu'kā me mujt mu ul

İni Vlla i vogël

İniş Teposht

İnişte Kunat **enişte gibi**

İnişluḳ Teposhtin

İnik Zak **yavru gibi meşelā ayu**

-393-

iniki zak harushe **yaḫūd**

İnik Klysh **meşelā köpek iniki** klysh qenit

İnikler Zaq **yaḫūd**

Eyu Mir **mechūl ise**

Eyu I mir **müẓekker ise**

Eyu E mir **mü'enneş ise**

Eyvallāhi Fālemindēr Zotit

İvah Dhun **yazuḳ gibi**

İvdir-mek Mej bā me ŋā **yaḫūd**

İvdir-mek Mej bā me shpejtu

İvir-mek Mej martu **evlendirmek gibi**

İviz Dheck **mesele ineklerde iviz düşmiş** ka rā dhecku nër lop

İvgen Ɒāc **yaḫūd**

İvgen I shpejt **müẓekker ise**

İvgen E shpejt **mü'enneṣ ise**

İvgenluḳ Shpejtim

İvgenluḳ T'ŋutun

İvgi Sakic

Eyulet-di E bani mir **yaḫūd**

Eyulet-di E gaditi

Eyulet-mek Mej bā mir **yaḫūd**

Eyylet-mek Mej gadit

Eyuler T'mira

Eyuluḳ Ndēr

Eyulen-mek Mu bā mir

İv-mek Me shpejtu **yaḫūd**

İv-mek Me ŋa **yaḫūd**

İv-mek Me shkërhit

İv-mek Mu ŋut

-494-

İvi Ɒuçëm **yaḫūd**

İvi Vrap

İvidi I ŋuçëm **müẓekker ise**

İvidi E ŋuçëm **mü'enneṣ ise**

İvidilik T'ŋutun

İvir-mek Mej shpejtu **yaḫūd**

İvir-mek Mej ŋut **yaḫūd**

İvir-mek Mej martu

İvik Stal bore

Eye Lim **ege gibi**

Eyeler Lima

Eyele-mek Mej limu

İyī Mir

İyilet-di Bani mir **mechūl ise**

İyilet-di E bani mir **bir ise**

İyilet-di I bani mir **çoḳ ise**

İyilet-diler E bān mir

İyilet-sün Ta bajn mir

İyilet-mez Nuk ban mir

İyilet-mesün Mas t'bajn mir

İyilet-miş Kā bā mir

İyilet-mek Me bā mir **yaḫūd**

İyilet-mek Mej gadit

İyileşdir-mek Mej bā mu bā mir

İyileş-mek Mu bā mir **yaḫūd**

İyileş-mek Mu gadit **yaḫūd**

İyileş-mek Mu shndosh

İyiluḳ Ndēr

İyiluḳ itmek Me bā ndēr

Bā- Me **meşelā bā-tapu** me tapi

-495-

Baba Bab **yaḫūd**

Baba I trash **kaba gibi**

Babafingo Trev barka

Babaḳuri Sy kaut **bir nevi taş**

Baba+ŋ Yt at

Babakuş Gjarpën vishllūc

Baba+ŋa Ty tet

Baba+ŋı Babës tan

Babalar Baba

Babaluḳ Kalu **meşela ipüŋ ucunu babaluḳta baġlar** e lidh pej n'kalu

Baba+m Em at

Baba+mdur Em at isht

Baba+ma Tim et

Babayāne I moçëm

Babayāne I qēnun

Babayigit Bohrī

Baba+ya Babës

Babunç Lule qenit **Papadya gibi**

Babune Karriqe

Bat-acaḳ Ka me hup

Ḥarfu'l-ba

Bat-ar Hupën

Bat-ar ise N'hupt

Bat-arak Toj hup

Batarya Batare

Bataḳ Hup

Bataḳçı Hupc

Bataḳluḳ Knet

Bat-dı Hupi

Bat-dılar Hupën

Batır-dı E hupi **bir ise**

Batır-dı I hupi **çok ise**

-496-

Batır-sun Ta hup **bir ise**

Batır-sun Ti hup **çok ise**

Batır-madı Nuk hupi **bir ise**

Batır-madı Nuk i hupi **çok ise**

Batır-maz Nuk e hup **bir ise**

Batır-maz Nuk i hup **çok ise**

Batır-miş I ka hup **çok ise**

Batır-maḳ Mej hup **bir ise**

Batır-maḳ Mej fsha **çok ise**

Batır-ma Mas e hup **bir ise**

Batır-ma Mas i hup **çok ise**

Bat-sun Të hup **yaḫūd**

Bat-sun Të fshajin

Batıḳ Hup **yaḫūd**

Batıḳ Fsha

Batḳın Hupun

Bat-maz Nuk hup

Bat-mamiş Nuk ka hup

Bat-mamaḳ Mas me hup

Bat-madı Nuk hup

Bat-masun Mast hup

Bat-miş Ka hup

Bat-maḳ Me hup

Bat-ma Mas hup

Batur Trim **yaḫūd**

Batur Kapërdi **meṣelā batur yürür** kapërdi ec

Bat-acaḳ Ka me hup

Batı Punendit **Meṣelā**

-497-

batı eser Fryn punendet

Batır-dı E hupi

Batır-dı Shugullim

Batırıl-maḳ Mu hup

Batır-maḳ Mej hup

Batır-ma Mas e hup

Batır-acek Ka mej hup

Batış T'hupun

Batıḳ Hup **yaḫūd**

Batıḳ Fsha

Bat-ıyor Pa hupën

Bat-ıyor mı A pa hupën **yaḫūd**

Bat-ıyor mı A pa fshan

Bac Pag **virgu gibi**

Bacaḳ Shal **yaḫūd**

Bacaḳ Kirrçik

Bacaḳsız Shal shkurt **yaḫūd**

Bacaḳsız Kirrçik shkurt

Bacaḳli Shal gjat **yaḫūd**

Bacaḳli Kirrçik gjat

Bacanaḳ Grunur

Baca Baxha

Bacı Tad **abla gibi**

Bahur Vap **meṣelā eyyām-ı baḫūr** dit vape

Badaş Kamturqisht **Baġdaş gibi**

Bādam Bajam

Badana Shërbet **meṣelā divarı badanalatmaḳ** mej dhan sherbet murit

Badanalan-maḳ Me ju dhan shërbet

Badanalar Shërbetne

Bādban Vel **yelken gibi**

-498-

Baderne Pështjellts litarit

Badem Bajam

Bademcik T'kuqun fytit

Bādincān Patlixhan

Bādinümā Shinjall

Badihevā Er përpjete **yaḫūd**

Badihevā Kot **yaḫūd**

Badihevā Fal

Bādī Shkak

Bārr Hu **yük gibi**

Bar Virrëm **meşelā bar baġırmaḳ** me bërtit toj virr

Baraḳ Leshatak

Baraḳa Kuqic **yaḫūd**

Baraḳa Shpi dërrase

Bāran Shi

Barbunya Barbu

Barçaḳ Dorz **meşelā ḳıluç barçaḳı** dorz shpate

Barça Gjith **hep gibi**

Barça Landcu

Barış- Pajto **meşelā filan ile barış-** pajto me filanin

Bargam Njil

Bargamlar Njila

Barıḳ Gjind **familya gibi**

Bārıḳa Sal

Bārıḳa Shefk vetime

Bargir Kal

Bargirler Kuel

Barlam Kurrm **meşelā barlam balıḳ** peshk kurrm

Bar-maḳ Mej rujt

-499-

Barın-duḳ U rujtum

Barın-duŋ U rujte

Barın-dum U rujta

Barın-maz Nuk ruhet

Barın-mamiş Nuk ish rujt

Barın-mamaḳ Mas mu rujt

Barın-madı Nuk u rujt

Barın-miş İsht rujt

Barın-maḳ Mu rujt

Barın-ur Ruhet

Bārū Skutuliq

Barot Barat

Baroti N'boj t'barotit

Barometre Palametre

Bāri Mekari **meşelā bunu yap bāri** qeta bane mekari

-500-

Barış-maḳ Nuk a pajtu

Barış-mamaḳ Mas me pajtu

Barış-madı Nuk pajtaj

Barış-masun Mas t'pajtoj

Barış-miş Kā pajtu

Barış-maḳ Me pajtu

Barış-ma Mas Pajta

Barış-mayor Nuk pa pajtan

Barış-amayacaḳ Nu'ka me pajtu

Barış-ur Pajtan

Barışacek Kā me pajtu

Barışıḳ Pajtim yaḫūd

Barışıḳ Paq

Barışıḳluḳ T'pajtum **yaḫūd**

Barışıḳluḳ Paqim

Barışıl-madı Nuk u pajtu

Barışıl-maz Nuk pajtohet

Barışıl-miş İsht pajtu

Barışıl-maḳ Mu pajtu

Barı-madı Nuk rujti

Barı-maz Nuk run

Barı-masun Mas t'run

Barı-miş Kā rujt

Barı-maḳ Me rujt

Barın-maḳ U rujt

Barındır-ur E ban me rujt

Barın-sun T'ruhet

Barın-maz Nuk ruhet

Barın-mamiş Nu'kisht rujt

Barın-mamaḳ Mas mu rujt

Barın-madı Nuk u rujt

Barın-masun Mas t'truhet

-501-

Barın-miş İsht rujt

Barın-maḳ Mu rujt

Barın-mayor Nuk pa ruhet

Barın-ur Ruhet

Bāz Zbulu **açıḳ gibi yaḫūd**

Bāz Sakal

Bazar E dill **pazar gibi**

Bazar güni Dit e dill

Bazar-irtesi E hane

Bazarlaş-maḳ Mu pajtu

Bazirgān Reshpēr

Bāzū Lānd dore

Bāzī Lonj

Bāzīce Tësh për lonj

Baştarda Baṣprës

Baştun Baṣtu **yaḫūd**

Baştun Shkap

Baş Kry **meşelā insān başı** kry nijerit

Baş I pār

Baş-ar I del n’kry

Başar-dı I delte n’kry

Başarıl-maḳ Me ju dal n’kry

Başar-madı Nuk i doli n’kry

Başar-maḳ Mej dal n’kry **yaḫūd**

Başar-maḳ Mej kry

Başaḳ Kāll **yaḫūd**

Başaḳ Karabush

Başaḳcı Kāllzor

Başaḳciye Kāllzore

Başaḳlan-dı Morr’ kāll

Başaḳlan-maḳ Me mārr kāll **yaḫūd**

Başaḳlan-maḳ Me can kāll

-502-

Başaḳlar Kāllz **yaḫūd**

Başaḳlar Karabusha

Başbez Kaçulēt **yaḫūd**

Başbez Rub

Başbuġ Krye **re’is gibi**

Baştarde Bark lufte

Baştina Tok

Başçıġız Māje çibanit

Başdan savmaḳ Mej shporr qāfe

Başḳa Tjetër

Başḳaca Ndryshe

Başḳaca Tjetërsi

Başḳalaş-maḳ Mu bā ndryshe yaḫūd

Başḳalaş-maḳ Mu bā tjetërsi

Başḳalar Tjēr

Başla- Filla **yaḫūd**

Başla- Nisja

Başlat- Filloja **yaḫūd**

Başlat- Bāne me fillu

Başlat-dı Ja filloj

Başlat-maḳ Me ja fillu **yaḫūd**

Başlat-maḳ Mej bā me fillu

Başla-duḳ Fillum

Başla-duŋ Fillove

Başla-dum Fillova

Başla-dı Fillaj

Başla-dıŋuz Fillūt

Başla-dılar Fillūn

Başla-r Fillan

Başla-rdı Fillonte

Başla-rūz Fillojm

Başla-maz Nuk fillan

-503-

Başla-mamiş Nukā fillu

Başla-mamaḳ Mas me fillu

Başla-madı Nuk fillaj

Başla-madılar Nuk fillun

Başla-masun Mas t'filloj

Başla-miş Kā fillu

Başla-maḳ Me fillu

Başla-ma Mas filla

Başla-mayor Nuk pa fillan

Başla-mayacek Nukā me fillu

Başlan-dı U fillu

Başlan-dılar U fillun

Başlan-sun T'fillohet

Başlangıc Fillēs

Başlanıl-dı U nxu fill

Başlanıl-madı Nuk u nxu fill

Başlanıl-maz Nuk nxehet fill

Başlanıl-maḳ Mu nxān fill

Başlan-maz Nuk fillohet

Başlan-mamaḳ Mas mu fillu

Başlan-madı Nuk u fillu

Başlan-miş Isht fillu

Başlan-maḳ Mu fillu **yaḫūd**

Başlan-maḳ Mu nis

Başlan-mayor Nuk pa fillohet

Başlan-mayacek Nukā mu fillu

Başlan-ur Fillohet

Başlayıcı Filluc

Başlayış Fillim

Başlayabil-ür Mund e filloj

Başla-yacek Kā me fillu

Başla-yarak Toj fillu

Başla-yamaz Nuk mund filloj

Baş+lar Krena

Başluḳ Kryc **başlu yaḫūd**

Başlıca Për krēje

Başmaḳ Pashmaŋ

Başın-maḳ Si ngaj para **yaḫūd**

Başın-maḳ Me dhan arsy **karşulamaḳ gibi**

Başa Pāsh

Başa çıḳmaḳ Mej dal n'kry

Baṣ- Fsha **yaḫūd**

Baṣ- Shkil **yaḫūd**

Baṣ- Fshaj

Baṣ-ar Shkelth **yaḫūd**

Baṣ-ar Fshan

Baṣ-ardı Fshonte

Baṣ-aruz Fshojm

Baṣ-arlar Fshojn

Baṣarıḳ Nën kamz

Baṣamaḳ Kām **meṣelā nerdüven Baṣamaḳları** kām shkalle

Baṣan Āŋth **yaḫūd**

Baṣan Shkilc **yaḫūd**

Baṣan Fshūc

Baṣ-dı E shkili **yaḫūd**

Baṣ-dı I fshaj

Baṣdır- Rrase

Baṣdır-dı E bāni me fshu

Baṣdırıl-maḳ Mu bā me shkil

Baṣdırıl-maḳ Mu bā me fshu

Baṣdır-maḳ Mej bā me fshu

Baṣ-dılar Fshun

Baṣırgın-maḳ Mu xān poshtri **yaḫūd**

Baṣırgın-maḳ Mu rrās

-505-

Baṣḳı Shtërŋūc

Baṣḳıc Kām shkālle

Baṣḳın Të shkilun në treshtim **yaḫūd**

Baṣḳın T'rānum cipri

Başıl-dı U shkil **yaḫūd**

Başıl-dı U rras **yaḫūd**

Başıl-dı U fshu

Başıl-maz Nuk shkilet

Başıl-madı Nuk u shkil

Başıl-maḳ Mu shkil

Baṣ-maz Nuk shkelt

Baṣ-mamiş Nukā shkil

Baṣ-mamaḳ Mas me shkil

Baṣ-madı Nuk shkil

Baṣ-masun Mas të shkalas

Baṣ-miş Kā shkil

Baṣ-maḳ Me shkil

Baṣ-ma Mas shkil

Baṣ-ma Mas fsha

Başma Të shkilun

Başış Shkil

Başıḳ Shtërŋim **yaḫūd**

Başıḳ Ult **yaḫūd**

Başıḳ Skutuliq

Baṣ-ıyor Pa shkelt

Baṭı Punendet **meṣelā baṭı eser** fryn punendet

Baġ Lithc **sarġı gibi**

Baġ Vnesht

Baġan I lem pa koh

Bāġbān Ushtūr

Baġçe Kopshët

-506-

Baġçeler Kopshëtinje

Baġdaş Kamturqisht

Baġdaş-maḳ Me ndej kamturqisht

Baġdala-maḳ Mej qit kamēzen

Baġda-maķ Mu ŋapërthy

Baġır Mushkni e zēz

Baġır T'bërtitun

Baġırtlaķ Gurxholl

Baġırt-maķ Mej bā me bërtit

Baġırcaķ Balltūr qerrit

Baġırdaķ Ndriz **meşelā beşiķ baġırdaķı** ndriz djepit **baġıldaķ gibi**

Baġırdan Bërtitc **yaḫūd**

Baġırdan Virrc

Baġır-dı Bërtiti

Baġır-dılar Bërtitën

Baġır-ur Bërtet

Baġır-urdı Bërtitte

Baġır-uruz Bërtasim

Baġır-urlar Bërtasin

Baġır-urum Bërtas

Baġırsaķ Zorr

Baġır-sun T'bërtas

Baġırış Virrëm

Baġır-maz Nuk bërtet

Baġır-mamiş Nukā bërtit

Baġır-mamaķ Mas me bërtit

Baġır-madı Nuk bërtiti

Baġır-masun Mas t'bërtas

Baġır-miş Kā bërtit

Baġır-maķ Me bërtit

Baġır-ma Mas bërtit

-507-

Baġır-mayor Nuk pa bërtet

Baġır-mayacek Nukā me bërtit

Baġır-acek Kā me bërtit

Baġırarak Toj bërtit

Baġır-amaz Nuk mund bërtas

Baġırış Virrëm

Baġırış-maķ Me virr me nji zë

Baġır-ıyor Pā bërtet

Baġşiş Fāl **hediye gibi**

Baġışla- Fāle **meşelā baŋa baġışla bunı** ma fal qeta

Baġışlat-maķ Mej ba mej fal

Baġışla-dı E fāli

Baġışla-r E fal

Baġışla-sun Ta fāl

Baġışla-madı Nuk e fali

Baġışla-maz Nuk e fal

Baġışla-masun Mas ta fāl

Baġışla-miş E kā fāl

Baġışla-maķ Mej fāl

Baġışla-ma Mas e fal

Bağışlayış T’falun

Bağla- Lidhe

Bağlat-dı E bāni mej lidh

Bağlat-maķ Mej bā mej lidh

Bağla-duķ E lidhëm

Bağla-duŋ E lidhe

Bağla-dum E lidha

Bağla-dı E lidhi

Bağla-dıŋuz E lidhët

Bağla-dılar E lidhën

Bağla-r E lidh

-508-

Bağla-rdı E lidhte

Bağla-ruz E lidhim

Bağla-rsuŋuz E lidhni

Bağla-rlar E lidhin

Bağla-rum E lidh

Bağla-sun Ta lidh

Bağla-maz Nuk e lidh

Bağla-mamiş Nuk e ka lidh

Bağla-mamaķ Mas mej lidh

Bağla-madı Nuk e lidhi

Bağla-mamiş E kā lidh

Bağla-mişız E kemi lidh yaḫūd

Bağla-mişıķ E kemi lidh

Bağla-mişlar E kan lidh

Bağla-mişum E kam lidh

Bağla-maķ Mej lidh

Bağla-ma Mas e lidh

Bağlan Pāt krah kuqe

Bağlan-dı U lidh

Bağlan-sun T’lidhet

Bağlan-maz Nuk lidhet

Bağlan-mamiş Nuk isht lidh

Bağlan-mamaķ Mas mu lidh

Bağlan-madı Nuk u lidh

Bağlan-miş Isht lidh

Bağlan-maķ Mu lidh

Bağlan-ma Mas u lidh

Bağlan-ur Lidhet

Bağlan-acaķ Ka mu lidh

Bağlan-ıyor Pa lidhet

Bağıldaķ Ndriz **meşelā beşiķ bağıldaķı** ndriz djepish

-509-

Bağli Lidhun

Baġ-maķ Me bā mnji **yaḫūd**

Baġ-maķ Me lidh mnji

Bağın-maķ Mu lidh me mnji

Baġa Lvōshk **meşelā kablubaġa Baġası** lvōshk breshke

Baġı Mnji **siḥir gibi**

Bāgī Cub **yaḫūd**

Bāgī Gërxheli

Baḳ- Shiqa **yaḫūd**

Baḳ- Kqyr

Baḳa Lvōshk **Baġa gibi**

Baḳa-r Shiqan **yaḫūd**

Baḳa-r Kqyr

Baḳa-rduḳ Shiqojshim

Baḳa-rdum Shiqojsha

Baḳa-rdı Shiqonte

Baḳa-ruz Shiqojm

Baḳa-rsuŋuz Shiqoni

Baḳa-rlar Shiqojn

Baḳa-rum Shiqoj

Baḳ-duḳ Shiqūm

Baḳ-duŋ Shiqove

Baḳ-dum Shiqova

Baḳ-dı Shiqaj

Baḳdır-ur Ban me shiqu

Baḳdır-urdı Bante me shiqu

Baḳdır-urlar Bajn me shiqu

Baḳdır-maḳ Mej baa me shiqu

Baḳ-dıŋuz Shiqut

Baḳ-dılar Shiqun

Baḳarac Jemak

Baḳış Shiqim

-510-

Baḳış-maḳ Mu shiqu me shoqi shoqin

Baḳış-ur Shiqohet

Baḳış-urlar Shiqohen

Baḳla Bath

Baḳıldaḳ Të fshime lame

Baḳıldaḳ Thermija

Baḳıl-duḳ U shiqum

Baḳıl-dum U shiqova

Baḳıl-dı U shiqu

Baḳıl-sun T'shiqohet

Baḳıl-maz Nuk shiqohet

Baḳıl-mam Nuk shiqohem

Baḳıl-mamiş Nuk isht shiqu

Baḳıl-mamaḳ Mas mu shiqu

Baḳıl-madı Nuk u shiqu

Baḳıl-masun Mas t'shiqohet

Baḳıl-miş İsht shiqu

Baḳıl-maḳ Mu shiqu

Baḳıl-ma Mas u shiqa

Baḳıl-ur Shiqohet

Baḳıl-ur ise Nu shiqoft

Baḳıl-ıyor Pa shiqohet

Baķ-maz Nuk shiqan

Baķ-mam Nuk shiqaj

Baķ-mamiş Nukā shiqu

Baķ-mamaķ Mas me shiqu

Baķ-maduķ Nuk shiqūm

Baķ-maduŋ Nuk shiqove

Baķ-madum Nuk shiqova

Baķ-madı Nuk shiqaj

Baķ-madıŋuz Nuk shiqut

Baķ-madılar Nuk shiqun

-511-

Baķ-masun Mas t'shiqoj

Baķ-miş Kā shiqu

Baķ-miş ise N'past shiqu

Baķ-miş imiş Kish pas shiqu

Baķ-mişdı Kish shiqu

Baķ-mişız Kēmi shiqu

Baķ-mişsuŋuz Kēni shiqu

Baķ-mişlar Kan shiqu

Baķ-mişum Kam shiqu

Baķ-maķ Me shiqu **yaḫūd**

Baķ-maķ Me kqyr

Baķ-ma Mas shiqa

Baķ-mayor Nuk pā shiqan

Baķ-mayoruz Nuk pa shiqojm

Baķ-mayorlar Nuk pa shiqojn

Baķ-mayorum Nuk pa shiqoj

Baķ-mayacek Nuka me shiqu

Baķın-maķ Mu shiqu n'vēti **yaḫūd**

Baķın-maķ Me shiqu vētin

Baķabil-duķ Mund shiqūm

Baķabil-düŋ Mund shiqove

Baķabil-düm Mund shiqova

Baķabil-ür Mund shiqoj

Baķabil-ürsüŋüz Mund shiqoheni

Baķabil-ürler Mund shiqohen

Baķabil-ürüm Mund shiqohem

Baķabil-ecek Ka me mujt me shiqu

Baķ-acaķ Kā me shiqu

Baķ-arak Toj shiqu

Baķ-amaz Nuk mund shiqoj

Baķ-amamiş Nukā mujt me shiqu

Baķ-amamaķ Mas me mujt me shiqu

-512-

Baķ-amaduķ Nuk mund shiqūm

Baķ-amaduŋ Nuk mund shiqove

Baķ-amadum Nuk mund shiqova

Baķ-amadı Nuk mund shiqaj

Baķış Shiqim

Baķış-maķ Mu shiqu me shoqi shoqin

Baķıl-ur Shiqohet

Baķıl-ıyor Pa shiqohet

Baķ-ıyor Pa shiqan

Baķ-ıyor mı Ā pa shiqan

Baķım Shiqim

Bāk Frig **yaḫūd**

Bāk Mnēr

Bal Mjaltë

Bāl Zemër **goŋül gibi**

Bāl Flēt **ķanad gibi**

Bālā Nelt

Balaban Harush

Balaban Steraman

Balar Shkart **meşelā balar tahta** drrās shkart

Balçaķ Dorez kliçit

Balçıķ Dultin

Baldaķ Hallk Kliçit

Baldıran Helm

Baldırġan Matërgon

Baldır Pulp **meşelā ayaķ baldırı** pulp kame

Baldıraķ Kām shellvaresh

Baldız Kunāt **yaḫūd**

Baldız Motër gruje

Bāliş Nënkrēs **yaşduķ gibi**

Balşıra Vrug

Balţa Sopat

Balţacıķ Sakic **ivgi gibi**

Balţala-maķ Mej sopatu

Balţaluķ Zābel

Balgam Këlbāz

Baluķ Peshk

Baluķlar Peshq

Balķan Malin

Balķanluķ Maline

Baluķçıl Çāp

Baluķcı Pezhadūr

Balıķçın Zhytërr

Baluķ yumurta Putarg

Balgi Marth

Ballandır-maķ Mej mjaltu **yaḫūd**

Ballandır-maķ Mej amëlcu **yaḫūd**

Ballandır-maķ Mej shtērr **yaḫūd**

Ballandır--maķ Mej qit lakmi

Ballan-maķ Mu mjaltu **yaḫūd**

Ballan-maķ Mu amëlcu **yaḫūd**

Ballan-maķ Mu shtērr **yaḫūd**

Ballan-maķ Me ju qit lakmi

Balna Cumpraķ

Balıķ Peshk

Balıḳçıl Çāp

Balıḳcı Pezhadūr

Balıḳçın Zhytër

Balıḳla-maḳ Mu Hēdh si peshk

Balıḳlava Mas peshkut

Balḳı-maḳ Me shkëlqy

Bālin Nënkrēs

Balyoz Çatallmaç

-514-

Balya Balu **meṣelā bir balya eşya** nji balu tēsha

Bam Pallaz **tām gibi**

Bam Stre **saçaḳ gibi**

Ban Kāsht fryce

Banbil Flutur e larme

Bandarol Pālet

Bandır-maḳ Me njom **meṣelā ṭuṭun bandırmaḳ** me njom duhanin

Bang Zā **ses gibi**

Ban-maḳ Mu njomsu

Bānū Jenje **ḫanım gibi**

Bana Banj **Banyo gibi**

Baübab Nji mndur lisit madh

Bavli Surrat shpendit

Bāy Pasaniḳ **zengīn gibi**

Bayat Ndiçëm

Bayatla-maḳ Mu bā ndiçëm

Bayır Rrpin

Bayraḳ Flamur

Bayramlaş-maḳ Me bā bajram

Bayırcıḳ Rrpinc

Bayırcın Zak mālic

Bāyır-maḳ Mu bā zengjin

Baysunġuz Shpend i egër

Bayġın Mēkt **yaḫūd**

Bayġın Kalamēnd **yaḫūd**

Bayġın Pigull

Bayġındi Pigullim

Bayġınluḳ T'pigullum

Bayḳal Pēl e egër

Bayḳıra Bajuk

Bayḳuş Kukuvājk

-515-

Bayılt-maḳ Mej mēk

Bayıl-maḳ U mek

Bayıl-dı T'mekët

Bayluḳ T'pasun

Bayıl-madı Nuk u mek

Bayıl-miş İsht mēk

Bayıl-maḳ Mu mēk

Bayıl-ur Meket

Bayıl-ıyor Pa meket

Bay-maķ Mej lan batall **yaḫūd**

Bay-maķ Mej lan mekat **yaḫūd**

Bay-maķ Me bā mgji **yaḫūd**

Bay-maķ Mej ngju

Beber Bīsh

Bebek Kukull **yaḫūd**

Bebek Fmī i vocērr **yaḫūd**

Bebek Bebe **meşelā goz bebeki** bebe synit

Bet T'pām **beŋz gibi**

Bit Marr **kehle gibi**

But Put

Betarya Batare

Bataķ Hup

Bataķcı Hupc

Bataķluķ Knēt

Bit-di Bini **yaḫūd**

Bit-di Maraj

Bit-di U sas

Beter Keq **meşelā bundan beter** ma keq se ky **müẓekker ise bundan beter** ma keq se kja **mü'enneş ise**

Bite-r Bini **yaḫūd**

Bite-r Maran **yaḫūd**

-516-

Bite-r Soset **yaḫūd**

Bite-r Krēhet

Bitür-ür E maran **yaḫūd**

Bitür-ür E sas

Bitür-mek Mej maru **yaḫūd**

Bitür-mek Mej kry **yaḫūd**

Bitür-mek Mej njit

Bütgede Shpi putnash

Bitlen-mek Me xan morra

Bitli Morrç

Bit-medi Nuk bini **yaḫūd**

Bit-medi Nuk maraj

Bit-mez Nuk bin **yaḫūd**

Bit-mez Nuk maran

Bit-miş Kā bi

Bit-miş Kā maru

Bit-mek Me bi **yaḫūd**

Bit-mek Me maru **yaḫūd**

Bit-mek Mu kry **yaḫūd**

Bit-mek Mu sos **yaḫūd**

Bit-mek Me shkru *lugaten*

Bitür- Maroe **yaḫūd**

Bitür- Sose **yaḫūd**

Bitür- Kryje

Bitür-ür E maran **yaḫūd**

Bitür-ür E kryn **yaḫūd**

Bitür-ür E sas

Bitür-mek Mej maru **yaḫūd**

Bitür-mek Mej kry

Bitür-mek Mej sos

Bütun T’tan

Bütunle-mek Mej kry **tamamlemek gibi**

-517-

Bitevi O nji **meṣelā hep bitevi** gjith o nji **dükeli gibi**

Biti Shkrim **yazı gibi**

Beṣr Pūç

Bec Grill

Becā Duhet **lāyıḳ gibi**

Bacaḳ Kërrçik **yaḫūd**

Bacaḳ Shāl

Becāyiş Ndërrim

Becertmek Mej bā mu kry **yaḫūd**

Becert-mek Mej bā mu vazit

Becer-di E kreu

Becer-ür E kryn

Becerılmek Mu kry

Becer-medi Nuk e kreu

Becer-mez Nuk e kryn

Becer-miş E kā kry

Becer-mek Mej kry

Becer-mek Mej vazit

Becerik Kryc **yaḫūd**

Becerik Pun marūc

Becerikli Qi kryn pun **yaḫūd**

Becerikli Qi maran pun

Bıcıl Ashıḳ

Bıcıllar Ashīk **meṣelā çocuḳlar bıcıllarla oynarlar** lujn fmīt me ashīk

Bıcılġan Picigam **yaḫūd**

Bıcılġan Ujth **yaḫūd**

Bıcılġan Bāg

Bıcın Trāŋull i egër

Bıçak Thīk

Bıçaklar Thika

-518-

Biç-di E korri **yaḫūd**

Biç-di E preu

Biçe-r E karr **yaḫūd**

Biçe-r E pret

Biç-sün Ta korr

Bıçḳu Shārr

Biçıl-di U korr **yaḫūd**

Biçıl-di U prē

Biçıl-sün Te korret **yaḫūd**

Biçıl-sün Të prēhet

Biçıl-medi Nuk u karr **yaḫūd**

Biçıl-medi Nuk u prē

Biçıl-mez Nuk korret yaḫūd

Biçıl-mez Nuk prehet

Biçıl-mesün Mas t'korret **yaḫūd**

Biçıl-mesün Mas t'prehet

Biçıl-miş Isht korr **yaḫūd**

Biçıl-miş Isht prē

Biçıl-mek Mu korr **yaḫūd**

Biçıl-mek Mu prē

Biçıl-meyecek Nukā mu korr **yaḫūd**

Biçıl-meyecek Nukā mu prē

Biçıl-meyor Nuk pa korret **yaḫūd**

Biçıl-meyor Nuk pa prehet

Biç-medi Nuk e korri **yaḫūd**

Biç-medi Nuk e preu

Biç-mez Nuk e karr **yaḫūd**

Biç-mez Nuk e pret

Biç-mesün Mas ta korr **yaḫūd**

Biç-mesün Mas ta pres

Biç-miş E kā korr **yaḫūd**

Biç-miş E kā prē

Biç-mek Me korr **yaḫūd**

-519-

Biç-mek Me prē

Biç-ma Mas karr

Biç-ecek Kā me korr

Biç-erek Toj korr

Biç-iyor Pa korr

Buçuḳ Gjys

Baḫt Baft **yaḫūd**

Baḫt Zār **yaḫūd**

Baḫt Fat

Baḫtsız I pā zār

Bahtsize E pā zār

Baḫtli Me zār

Buḫur Kādī

Buḫurlat-maḳ Mej kadit

Buḫurlan-maḳ Mu kadit

Bed Keq **meşelā bedbaḫt** baft keq **yaḫūd bedbaḫt** Fatkeq

Bedbū Er e keqe

Bedḫūy Veskeq

Beddu'ā Nam **meşelā beddu'ā itmek** mej nam

Bedreka Kallavuz

Bedestān Bezizten

Bid'at Shpifun

Beden Shtat

Bedenler Shtetët

Bir Nji

Ber Parzëm

Beraber Fit **yaḫūd**

Beraber Bāshk

Beraberleş-mek Mu bā fit

Beraberle-mek Mej bā fit

-520-

Brasya Brāc

Bragıl-dı U la

Bragıl-sun T'lehet

Bragıl-madı Nuk u la

Bragıl-maz Nuk lehet

Bragıl-masun Mas t'lehet

Bragıl-miş Isht lan

Bragıl-mişlar Jan lan

Braḳıl-maḳ Mu lan

Bragındi Lanun

Braga Brag **meşelā topı bragalamaḳ** me bragu topin

Braḳ - Lē

Berraḳ Qaro **yaḫūd**

Berraḳ Cērm

Braḳa-r E la

Braḳa-rlar E lān

Braḳa-rum E lā

Braḳ-duḳ Lam **meçhul ise**

Braḳ-duḳ E Lam **bir ise**

Braḳ-duḳ I lām **çok ise**

Braḳ-duŋ E le

Braḳ-dum E lāç

Braḳ-dı E la

Braḳdır- Bāne mej lan

Braḳdır-dı E bāni mej lan

Braḳdır-ur E ban mej lān

Braḳ-dıŋuz E lāt

Braḳ-dılar E lān

Braḳ-sun Ta len

-521-

Braḳıl-dı U la

Braḳıl-maz Nuk lehet

Braḳıl-mamiş Nuk isht lan

Braḳıl-mamaḳ Mas mu lān

Braḳıl-maḳ Mu lān

Braḳıl-acek Kā mu lān

Braḳ-maz Nuk le

Braḳ-mamiş Nuk e kā lān

Braḳ-mamaḳ Mas mej lān

Braḳ-maduḳ Nuk lām

Braḳ-maduŋ Nuk lē

Braḳ-madum Nuk e lāç

Braḳ-madı Nuk e la

Braķ-madıŋuz Nuk e lāt

Braķ-madılar Nuk e lan

Braķ-masun Mas ta lān

Braķ-miş E kā lān

Braķ-mişdı E kish lān

Braķ-mişız E kemi lān

Braķ-mişlar E kān lān

Braķ-mişum E kam lān

Braķ-maķ Mej lān

Braķ-ma Mas e le

Braķ-mayor Nuk po le

Braķ-mayacek Nu'kā mej lān

Braķabil-ür Mund e lān

Braķ-acek Kā mej lān

Braķ-arak Toj lān

Braķ-amaz Nuk mund e lān

Braķıl-ur Lehet

Braķ-ıyor Po le

Berande Ranc

Bravo T'qoft

-522-

Berāy Mas **meşelā berāy-i taksim** mas të damit

Berbād Çapoj **ḫarāb gibi**

Berbat Nji mndyr mel

Berber Rrūc

Birbiri ardunca Nji mas nji

Birbir içun Për shoqi shoqin

Birbiriyle Me shoqi shoqin

Birbirine Shoqi shoqit

Berpā N'kam

Berter Mā nelt

Bertmek Mej picku

Burc Syz

Bercā Si duhet **münāsib gibi**

Bircik Nji grim

Berḫāy Dërvār

Berḫordār Katandi **meşelā berḫordār itmez** nuk ban katandi

Bir de Edhe nji

Birer Kā nji

Birer birer Kā nji kā nji

Berzaḫ Nërmjed

Bursuķ Vjedull

Berṭaraf Me nji ān

Berʿaks Përsmrapësh

Burķān Vrūg

Berk Gjeth **yaḫūd**

Berk Fort

Bürkān Mal djegës **yanardaġ gibi**

Bereket Mgat **yaḫūd**

Bereket Gret

Bereketsiz Pa gret

-523-

Bereketli Gracëm

Berkit-mek Mej farcu

Bereket var Kā Gret

Bereket yok Nu'kā gret

Berklık Farcat

Birleş-duḳ U bashkum

Birleşdir- Bashkoji

Birleştir-mek Mej bā bāshk

Birleş-diŋüz U bashkut

Birleş-diler U bashkun

Birleş-mek Mu bashku

Birleş-ürler Bashkohen

Birlıḳ Njish

Birlıḳda Bashkari

Birlık Njish

Birlemek Mej bā nji

Birle Me nji

Bernā I ri **genç gibi**

Birinci I pāri

Burnūs Mulēs ftyre

Beru Çysh **meşelā dünden beru** çysh dje

Buruz Zbulu

Buroş Hijeshi grash

Buruş-dı U rrudh

Buruş-maz Nuk rrudhet

Buruş-miş Isht rrudh

Buruş-maḳ Mu rrudh

Buruşuḳ Rrudht

Burrun Hund

Bere Zedrām

Berele-mek Mej zdramit **yaḫūd**

Berele-mek Mej dërmish

Berelen-mek Mu zdramit

-524-

Berhevā Përpjēt

Beri Çysh **meşelā çoḳdan beri** çyshkur **yaḫūd**

Beri Kndej **meşelā küpriden beri** kndej ure

Berī Pastër **yaḫūd**

Berī Lark

Büryan Pjekun

Bir yan Me nji ān

Berid Tatār

Birikdirıl-mek Mej bā mu mlēdh

Biriktir-mek Mej bā me mledh

Birikmek Me mlēdh

Birikin-di U mledh

Birikindi Të mlēdhun

Birikin-mek Mu mlēdh

Beriki Ky kndej **müẓekker ise**

Beriki Kja Kndej **müenneṣ ise**

Berīn Nelt

Bez Pëlhūr

Biz Fenvē

Biz Na

Biz+den Pej nesh

Biz+de Nër nē **yaḫūd** ka na

Bezdir-mek Mej mërzit

Bez tokumaḳ Me bā pëlhūr

Bezek Hijeshi **yaḫūd**

Bezek Bukuri

Bezekci Zbukurūc

Bezgin Mërziçëm

Bızla-maḳ Me pjēll **yavrılamaḳ gibi**

Bızla-mayor Nuk pa pjēll

-525-

Büzül-mek Mu mlēdh **meṣelā uzanub büzliyorum** shtrihem e mlidhem

Bezem Shaqni

Bizüm Jon

Bez-mek Mu mërzit

Beze-mek Me zbukuru

Bizümki I joni **müẓekker ise**

Bizümki E jona **müenneṣ ise**

Bezen Hijeshi **yaḫūd**

Bezen Bukuri

Bezen-di U hjeshu **yaḫūd**

Bezen-di U zbukuru

Bezen-sün Të hjeshohet **yaḫūd**

Bezen-sün Të zbukurohet

Bezen-medi Nuk u hjeshu **yaḫūd**

Bezen-medi Nuk u zbukuru

Bezen-mez Nuk hjeshohet **yaḫūd**

Bezen-mez Nuk zbukurohet

Bezen-miş Isht hijeshu **yaḫūd**

Bezen-miş Isht zbukuru

Bezen-mek Mu hjeshu **yaḫūd**

Bezen-mek Mu zbukuru

Bezen-ür Hijeshohet **yaḫūd**

Bezen-ür Zbukurohet

Biz+e Nē

Bızıḳ-maḳ Mu shtërngu nër pun

Bezik Lonj

Bes Mastan

Besarya Gaūn

Büsbütün Gjith venji **yaḫūd**

Büsbütün Të tān

-526-

Bustan Bastan

Beste Lidhun

Bisrik I turpshëm

Beslet-mek Mej majt

Beslen-mek Mu mājt

Besleyiş T'mājtun

Besi Kullos **otlaķ gibi**

Besili I majtun **meşelā besili kaz** pāt e majtun

Beş Pes

Bişāret Mushtulluk

Beşāşet Ftyr qēsh

Başaķ Karabush **yaḫūd**

Başaķ Kāll

Başaķcı Kallzōr

Başaķciye Kallzore

Başaķlan-maķ Me xān kāll **yaḫūd**

Başaķlan-maķ Me mārr kāll

Başaķlar Kāllz **yaḫūd**

Başaķlar Karabusha

Beş biŋ Pes mī

Beşer Njir **insān gibi yaḫūd**

Beşer Kā pēs

Başķa Tjētër

Başķa dürlu Ndryshe

Başķalar Tjēr

Beşik Djep

Beşlik Pesshe

Beşleme Për sepetit

Başmaķ Pashmagj

Beşme Tark **meşelā degirmen beşmesi** tark mullinit

Beşünci I pesti **müẓekker ise**

-527-

Beşünci E pesta **mü'enneş ise**

Beşuş Ftyr qeshun

Beşiķ Djep **yaḫūd**

Beşik Djep

Beşikler Djepa

Beşīmān Pejndim

Beşyüz Peqind

Başarıķ Nën kāmz **yaḫūd**

Başamaķ Nën kāmz **yaḫūd**

Başamaķ Kām **meşelā merdüven başmaķı** kām shkalle

Başan Āngth **yaḫūd**

Başan Shkilc

Baş-dı Shkil **yaḫūd**

Baş-dı fshāj

Baş-maķ Me shkil **yaḫūd**

Baş-maķ Me fshu

Başma Shkilun **yaḫūd**

Başma Fshim

Baş-ma Mas shkil **yaḫūd**

Baş-ma Mas fsha **yaḫūd**

Baş-ma Mas rras

Baş-acaḳ Kā me shkil **yaḫūd**

Baş-acaḳ Kā me fshu

Baş-ıyor Pa shkelt **yaḫūd**

Baş-ıyor Pa fshan

Baṭares Nji mndyr gram

Baṭarya Batare

Baṭaḳ Hup

Baṭaḳcı Hupc

Baṭaḳluḳ Knēt

Batrik Pop

Baṭur Kapërdi **meşelā baṭur yürür** kapërdi ēc **yaḫūd**

-528-

Batur Trim

Baṭı Punndet

Baṭī' Vrrushëm

Baġa Lvōshk **Baġa gibi**

Baġçe Kopshët

Baġçeler Kopshëtinje

Baġdaş Kamturqisht

Baġdala-maḳ Mej qit nën kamzën

Baġda-maḳ Mu ngapërthy

Baġday Grun

Baġır Virrëm

Baġırsaḳ Zōrr

Baġışla- Fāle

Baġışla-dı E fāli

Baġışla-r E fal

Baġışla-maḳ Mej fāl

Baġışlan-maḳ Me ju fāl

Baġl Mushk

Baġlaŋ Pāt krah kuqe

Buġum Ny **meşelā ḳamiş buġumı** ny kallamit

Buġumlar Neje

Beḳam Kuq

Baḳarac Jamak

Baḳla Bāth

Baḳlaŋ Pāt krah kuqe

Baḳla Bāth

Beg I madh

Beŋ Shenj **meşelā yüzünde beŋ var** kā shenj në ftyr

Baŋa Mu

Bekār Pā prish

Bıŋar Buçill

Bektaş Mōc **yaşdaş gibi**

-529-

Bekci Shkëdik **yaḫūd**

Bekci Përgjūc

Bekcilık Përgjim

Bügür Ndī

Beŋz T'pām **yaḫūd**

Beŋz Boj **yaḫūd**

Beŋz Çehre

Beŋzēt- Përgjaja

Beŋzet-di Ja përgjau

Beŋzet-sün T'ja përgjas

Beŋzet-medi Nuk ja përgjau

Beŋzet-mez Nuk ja përgjet

Beŋzet-miş Ja ka përgjā

Beŋzet-mek Me ja përgjā

Beŋze-di Përgjau

Beŋzed-iyor Pej përgjet

Beŋze-r Përgjet

Beŋze-medi Nuk përgjau

Beŋze-mez Nuk përgjet

Beŋze-miş Kā përgjā

Beŋze-mek Me përgjā

Beŋzeyiş T'përgjām

Beŋek Gjōll

Beŋeklet-mek Mej gjallu

Beŋeklen-mek Mu gjallu

Beŋekli Gjallum

Bekletdir-mek Mej bā me prit

Beklet-mek Mej lān të pres

Bekle-duḳ Pritëm

Bekle-düŋ Prite

Bekle-düm Prita

Bekle-di Priti

-530-

Bekle-r Pret

Bekle-rüz Presim

Bekle-rsüŋüz Pritni

Bekle-rler Presin

Bekle-rüm Pres

Bekle-sün Të pres

Bekleş-mek Me prit shoqi shoqin

Begluḳ Pari

Bekle-meduḳ Nuk pritëm

Bekle-medüŋ Nuk prite

Bekle-medüm Nuk prita

Bekle-medi Nuk priti

Bekle-mez Nuk pret

Bekle-mesün Mas të prēs

Bekle-miş Kā prit

Bekle-mişiz Kēmi prit

Bekle-mişler Kan prit

Bekle-mişüm Kam prit

Bekle-mek Me prit

Bekle-mem Nuk pres

Bekle-memiş Nukā prit

Bekle-memek Mas me prit

Bekle-ma Mas prit

Bekle-meyin Mas pritni

Bekle-meyor Nuk pa pret

Bekle-meyecek Nukā me prit

Bekle- Prit

Bekle-yin Pritni

Bekle-yor Pa pret

Bekleyebil-ür Mund pres

Bekleyebil-ecek Kā me mujt me prit

Bekle-yecek Kā me prit

-531-

Bekle-yerek Toj prit

Bekle-yemedi Nuk mujt me prit

Bekle-yemez Nuk mund t'prēs

Bekle-yememiş Nukā mujt me prit

Bekle-yememek Mas me mujt me prit

Bügüm Ny

Bügümler Nenje

Begen-duķ E pëlqym

Begen-düŋ E pëlqeve

Begen-düm E pëlqeva

Begen-di E pëlqeu

Begendi Pëlqim

Begendir-mek Me bā me pëlqy

Begen-sün Ta pëlqejn

Begenul-di U pëlqy

Begenul-sün T'pëlqehet

Begenul-medi Nuk u pëlqy

Begenul-mez Nuk pëlqehet

Begenul-miş Isht pëlqy

Begenul-mek Mu pëlqy

Begen-meduķ Nuk e pëlqym

Begen-medüŋ Nuk e pëlqeve

Begen-medüm Nuk e pëlqeva

Begen-medi Nuk e pëlqeu

Begen-mediŋüz Nuk e pëlqyt

Begen-mediler Nuk e pëlqyn

Begen-mez Nuk e pëlqej

Begen-mezdi Nuk e pëlqente

Begen-mezüz Nuk e pëlqejm

Begen-mezsüŋüz Nuk e pëlqeni

Begen-mezler Nuk e pëlqejn

Begen-mesün Mas ta pëlqejn

Begen-miş E kā pëlqy

-532-

Begen-mişdi E kish pëlqy

Begen-mişler E kan pëlqy

Begen-mek Me pëlqy

Begen-mem Nuk pëlqenj

Begen-memek Ma me pëlqy

Begen-me Mas e pëlqe

Begen-meyor Nuk po pëlqen

Begen-meyecek Nukā me pëlqy

Begen-ür Pëlqen

Begen-ür ise Ne pëlqēft

Begen-ürler E pëlqejn

Begen-ür mi Ā pëlqen

Begen-ecek Kā me pëlqy

Begeniş Pëlqim

Begen-iyor Po pëlqen

Begen-iyorlar Po pëlqejn

Bel Ndī **bükür gibi**

Bēl Vāŋ

Bil- Dije

Belā Sprevim

Balaban Arush **yaḫūd**

Balaban Straman

Bilezik Bylejzik

Bilāġ Të mrritun

Bel bel Daŋall

Bil-duḳ E ditëm

Bil-düŋ E dite

Bil-düm E dita

Bil-di E diti

Bildir- Bane me dit

Bildir- Kallzoja

Bildir- Dëftoja

-533-

Bildir-di E bani me dit

Bildir-ür E ban me dit

Bildir-ürdi E bante me dit

Bildir-ürüz E bajm me dit

Bildir-ürler E bajn me dit

Bildir-ürüm E banj me dit

Bildir-sün Ta bajn me dit

Bildir-medi Nuk e bban me dit

Bildir-mez Nuk e ban me dit

Bildir-mesün Mas ta ban me dit

Bildir-miş E kā ba me dit

Bildir-mişler E kan ba me dit

Bildirmek Mej bā me dit

Bildir-memiş Nuk e ka ba me dit

Bildir-memek Mas mej bā me dit

Bildir-ma Mas e ban me dit

Bildir-meyin Mas e bani me dit

Bildir-ecek Kā me bā me dit

Bil-diŋüz E ditët

Bil-diler E ditën

Belirt-mek Mej zbulu

Belir-mek Mu zbulu

Bil-sün Ta din

Beleş Kot **beyhūde gibi**

Balġam Këlbāz

Bilek taş Grih

Beleŋ Rrugic mālit

Belki Bela **meşelā belki gelür** bela vjen

Bellet-mek Mej bā me dit **bildirmek gibi yaḫūd**

Bellet-mek Mej mif me vāŋ **yaḫūd**

Bellet-mek Mej prēf **yaḫūd**

-534-

Bellet-mek Mej msu

Belle-di Nxuni

Belle-r Nxen

Belle-sün T'nxān

Belle-medi Nuk nxuni

Belle-mez Nuk nxen

Belle-miş Kā nxān

Belle-mek Me nxān **yaḫūd**

Belle-mek Me mif me vāŋ

Bellen-mek Mu nxān **yaḫūd**

Bellen-mek Mu msu **yaḫūd**

Bellen-mek Mu mif me vāŋ **yaḫūd**

Bellen-mek Mu prēf

Bellü Zbulu

Belle-mek Me nxān **yaḫūd**

Belle-mek Me prēf yaḫūd

Belle-mek Me mif me vāŋ

Bil-meduḳ Nuk ditëm

Bil-medün Nuk dite

Bil-medüm Nuk dita

Bil-medi Nuk diti

Bil-mediŋüz Nuk ditët

Bil-mediler Nuk ditën

Bil-mez Nuk di

Bil-mez ise N'mas dit

Bil-mez imiş Nu'kish pas dit

Bil-mezdi Nuk dinte

Bil-meziz Nuk dim

Bil-mezsüŋüz Nuk dini

Bil-mezler Nuk din

Bil-mesün Mas t'din

- 535 –

Bil-miş Kā dit

Bil-miş idi Kish dit

Bil-miş ise N’past dit

Bil-miş imiş Kish pas dit

Bil-mişiz Kēm dit

Bil-mişsüŋüz Kēni dit

Bil-mişler Kan dit

Bil-mişüm Kam dit

Bil-mek Me dit

Bilmek gerek Duhet me dit

Bil-memiş Nu’kā dit

Bil-memişiz Nuk kemi dit

Bil-memişler Nu’kan dit

Bil-memek Mas me dit

Bil-meyor Nuk pa di

Bil-meyorlar Nuk pa din

Bil-meyecek Nu’kan me dit

Bilin-di U dit

Bilin-sün Të dihet

Bilin-mez Nuk dihet

Bilin-mesün Mas të dihet

Bilin-miş Isht dit

Bilin-mek Mu dit

Bilin-memiş Nuk isht dit

Bilin-memek Mas mu dit

Bilinme E ditun

Bilin-ür Dihet

Bilin-ür ise Tu dit

Bilin-ürler Dihen

Bulut Rē **yaḫūd**

Buluṭ Rē

Bil-ür Di **yaḫūd** E di

-536-

Bil-ürduḳ Dijshim

Bil-ürdüŋ Dijshe

Bil-ürdüm Dijsha

Bil-ürdi Dinte

Bil-ürüz Dim

Bil-ürsüŋüz Dini

Bil-ürler Din

Bil-ürüm Di

Bil-ürmiş Kish dit

Bil-ür mi Ā di

Buluṭ Rē

Belūṭ Lis **meşe gibi**

Bülük Parti

Bil-ecek Kā me dit

Bil-erek Toj dit

Bil-emeduḳ Nuk mund ditëm

Bil-emdüŋ Nuk mund dite

Bil-emedüm Nuk mund dita

Bil-emedi Nuk mund diti

Bil-emedüŋüz Nuk mund ditët

Bil-emediler Nuk mund ditën

Bil-emez Nuk mund din

Bil-emeziz Nuk mund dim

Bil-ememiş Nu'kā mujt me dit

Bil-ememek Mas me mujt me dit

Bil-emeyor Nuk pa mund din

Bil-emeyecek Nu'kā me mujt me dit

Belī Pa **yaḫūd**

Belī Pra

Bil-ir Di **bil-ür gibi**

Bil-eyduḳ Ta diŋkëm

Bil-eydüm Ta diŋkesh

-537-

Bil-eydi Ta dinte

Beliŋ Shtaŋ

Beliŋle-mek Me shtāŋ

Bem Qirish peme **yaḫūd**

Bem+ Fart **meṣelā bembeyaz** fart bārdh

Ben Un

Bin Bir **ibün gibi meṣelā bin filān** i biri i filānit

Bin- Hyp **meṣelā ata bin-** hypi kālit

Bün Fund **dib gibi**

Benāgūş Bul veshit

Bint Bij **meṣelā bint-i filān** e bija filanit

Benc Nji soy bārit qi dēj

Bin-duḳ Hypëm

Bin-düŋ Hype

Bendegī Qolellëk

Bin-düm Hypa

Bende Qole

Bin-di Hypi

Bin-diŋüz Hypët

Bin-diler Hypën **yaḫūd**

Bin-er Hypën

Bin-erdi Hypte

Bin-erüz Hypim

Bin-ersüŋüz Hypni

Bin-erler Hypin

Bin-erüm Hypi

Bınġıldaḳ Bul kreje

-538-

Bınġılda-maḳ Mu dridh yaḫūd

Bınġılda-maḳ Mu rrqēth

Benefsec Vjollc

Benek Gjoll **yaḫūd**

Benek Damk

Binek Hypun **yaḫūd** Kālūr

Benlik Me pëlqy vētin

Ben+üm Jemi **müẓekker ise**

Ben+üm Jemja **müennes̲ ise**

Bin-meduḳ Nuk hypëm

Bin-medüŋ Nuk hype

Bin-medüm Nuk hypa

Bin-medi Nuk hypi

Bin-mediŋüz Nuk hypët

Bin-mediler Nuk hypët

Bin-mez Nuk hyp

Bin-meziz Nuk hypim

Bin-mezler Nuk hypin

Bin-mesün Mas t'hyp

Benümse-mek Ban se jemja

Bin-miş Kā hyp

Bin-miş idi Kish hyp

Bin-miş ise N'past hyp

Bin-miş imiş Kish pas hyp

Bin-mişler Kan hyp

Bin-mek Me hyp

Benümki I imi **müz̲ekker ise**

Benümki E jemja **müennes̲ ise**

Benümkine Tēmit

Bin-ma Mas hyp

Bin-meyin Mas hypni

Ben+i Mu

-539-

Bu Ky

Bu Ki **müz̲ekker ise**

Bu Kja **müennes̲ ise**

Bū Ēr

Buber Spec

Bubürdek Bylbyl

Bubrek Ēshk

But Kofsh **meş̲elā bir but et** një kofsh mish

But Tul **meş̲elā et buti** tul mishi

Boca Kthim **meş̲elā gemi bocaladı** ktheu barka

Bucaḳ Skaj **koşe gibi**

Bucurġat Argën **meş̲elā lengerini bucurġatla alur** e merr spirancën me argën

Bücek Flutër **yaḫūd**

Bücek Krym

Büceklen-mek Me nxān flutra **yaḫūd**

Büceklen-mek Me kryma

Bucur Tēsha **yaḫūd**

Bucur Çikrri **yaḫūd**

Bucur Rrapuli **yaḫūd**

Bucur Rrāqe

Bucuḳ Kishnēlla

Boca Kthim

Bocala-maḳ Me kthy

Buçuḳ Gjys

Buçeciḳ Bubrrēc

Buḫu Huti

Bud Kofsh

Budat-maḳ Mej ki **meṣelā aṣma budatmaḳ** me ki ardhin

Budacıḳ Bitonj **yaḫūd**

-540-

Budacıḳ Filiz

Budacıḳlar Filiza

Budaḳ Dēg **yaḫūd**

Budaḳ Nye

Budaḳsız Pā nye **yaḫūd**

Budaḳsız Pa dēg **meṣelā budaḳsız taḫta** drras pa neje

Budaḳla-maḳ Mu filizu **yaḫūd**

Budaḳla-maḳ Me qit bitonj

Budala Budall

Budalaca Budallisht

Buda-miş E kā ki **meṣelā yemişlerini budamaḳ** me ki pēmt

Budanti T'kime **meṣelā budanti çalı çırpı** krānde t'kimesh

Budan-maḳ Mu ki

Budayıcı Kic

Bodrum Shpēll n'tok

Bodur Shkurtalaq

Bodoṣlama Ballastame

Bor Shtufin **meṣelā bor ṭopraḳ** tok shtufin

Bura Ktu

Bura+da Kha

Boraġan Pive dore

Boraḳ Kretin **ekinmez ṭopraḳ**

Buralı Ktu pari

Boram Shtërgat **meṣelā bir boram yaġmur** nji shtërgat shi **yaḫūd**

Boran Shtërgat

Buranca Gjuh lop

Burancine Kunj mekare

Burani Gjēll perimesh

-541-

Buranice Sul **meṣelā derei buranice ile geçirdüm** e kalova vin me sul

Burtar-maḳ Mej përdrēdh **yaḫūd**

Burtar-maḳ Mej gutlu

Burtlaḳ Klysh thiut **yaḫūd**

Burtlaḳ Zhurin

Burtıl-maḳ Mu ngërdhēsh

Burtun Maun topash

Borc Pagim **yaḫūd**

Borc Pagēs

Borclat-maḳ Mej shti n'barxh

Borclan-dı Hyni barxh

Borclan-maḳ Me hy barxh

Burcaḳ Nji soj tagjije

Burcuḳ Përdrēdht **yaḫūd**

Burcuk Përdrēdht **yaḫūd**

Burcuḳ Kaladrēdh

Burçin Drē femën

Bur+da Ktu

Burdaġan Klluḳ

Bur+da Ktu

Bur+da idi Ktu qe

Bur+da ise N'qoft ktu

Bura+da imiş Ktu kā qēn

Bur+dadur Ktu isht

Bur+daki Ky ktu

Burdır-maḳ Mej trēth **meşelā atını burdırmaḳ** me trēth kālin

Buruşdır-maḳ Mej rrudh **yaḫūd**

Buruşdır-maḳ Mej përdredh

Buruşḳo Rrūdhc **meşelā buruşḳo sirke** uthull rrūdhc **aġzını buruşḳo ider** e rrudh gojën

Buruş-maḳ Mu rrudh

Buruşuḳ Rrudht **yaḫūd**

Buruşıḳ Rrudht

Bursuḳ Selvi **yaḫūd**

Bursuḳ Vjedull

Burġata Përkāt **meşelā üç burġata kalın** tri përkāt trash

Burġaç Ŋatrru **yaḫūd**

Burġacıḳ Rric

Burġaclan-maḳ Mu ŋatrru

Burġu Turjel

Burġul Ballgur

Burġula-maḳ Me shpu me turjel

Burḳar Përdredh

Burḳut- Përdridh

Burḳut-dı E përdradh

Burḳut-maḳ Mej përdrēdh

Burḳut-ma Mas e përdridh

Burḳul-dı U përdradh

Burḳul-maz Nuk përdridhet

Burḳul-miş Isht përdradh

Burḳul-maḳ Mu përdrēdh

Burḳıl-ur Përdridhet

Burḳ-maz Nuk përdredh

Burḳ-mamaḳ Mas me përdrēdh

Burḳ-madı Nuk e përdradhe

Burḳ-masun Mas ta përdrēdh

Burḳ-miş E ka përdrēdh

Burḳ-maḳ Me përdrēdh

Burḳuluḳ Të trethun

Burķulı I trethun

Burek Pite

-543-

Burul-dı U përdradh **yaḫūd**

Burul-dı U pshtull

Burul-maķ Mu përdrēdh **yaḫūd**

Burul-maķ Mu pështjēll

Bur-dı E dradh

Bur-sun Ta drēdh

Bur-maz Nuk e dredh

Bur-mamaķ Mas mej drēdh

Bur-madı Nuk e dradh

Bur-masun Mas ta drēdh

Bur-miş E kā drēdh

Bur-maķ Me drēdh **meşelā iplıķ burmaķ** me drēdh pej **yaḫūd**

Bur-maķ Me tjērr **meşelā yüŋ burmaķ** me tjērr lesh **yaḫūd**

Bur-maķ Me përdrēdh **meşelā ip burmaķ** me përdrēdh kanap **yaḫūd**

Bur-maķ Me picku **çimdiklemek gibi**

Bur-ma Mas përdridh **yaḫūd**

Bur-ma Mas dridh

Burrun Hund

Burrun Punt **meşelā ţaġ burrunı** pult

Burrnaz Hunaç

Burrunduruķ Javashe

Burundi Shtërzim

Burundi T'përdrēdhun

Burnus Mulēs ftyre

Burunsaluķ Javashe deveje

Burun-maķ Mu përdrēdh **meşelā baġursaķ aġrısından burunmaķ** mu përdrēdh pej dhimjës zōrrve

Burunmek Mu mulu **yaḫūd**

-544-

Burun-mek Mu pështjēll

Burnuz Mulēs ftyre

Boru Gyp

Buru Të prēm zorrsh

Buruķ Përdrēdht

Burum Rud

Burüm Tulluç

Burümcek Topaç

Burü-mek Me pshtjēll

Burrun Hund

Burrunduruķ Javashe

Burrunsaluķ Javashe deveje

Burüncek Krym mundāshit

Buruncik Shlluŋ **meşelā yüŋ buruncigi** shlluŋ leshit

Burutmek Mulu

Bura Ktu

Buralı Ktu pari

Bori Gyp

Borinata Çërdak babafingoje

Burina Skot majistre

Buz Akëll

Boz- Prishe **yaḫūd**

Boz- Thē **meṣelā şu lirai boz-** prishe këtlir

Boz Zbërdhukt

Boz Zbejt

Boza Bōz

Boz-ar E prish **yaḫūd**

Boz-ar E çart

Boz-ardı E prishte **yaḫūd**

Boz-ardı E çartte

-545-

Boz-arlar E prishin **yaḫūd**

Boz-arlar E çarsin

Bozar-maḳ Mej zbërdhuk

Buzaġı Viç **meṣelā inek buzaġılamaḳ** me ba lopa viç

Buzaġıluḳ Ograj viçash

Bozan Prishc **yaḫūd**

Bozan Qi prish

Bozca Djerr **meṣelā bozca topraḳ** tok djerr

Büzdeŋle-mek Mu mlēdh e me ndēnj **yaḫūd**

Büzdeŋle-mek Mu strug me nji vend

Boz-dı E prishi **yaḫūd**

Boz-dı E çarti

Bozdır- Bane me prish **yaḫūd**

Bozdır- Bane me çart

Bozdır-dı E bani me prish **yaḫūd**

Bozdır-dı E bani mej çart

Bozdır-maḳ Mej bā me prish **yaḫūd**

Bozdır-maḳ Mej bā me çart

Boz-dılar E prishën **yaḫūd**

Boz-dılar E çartën

Bozraḳ Zbejt

Bozraḳ ot Lpējt

Bozuş-duḳ U prishëm **yaḫūd**

Bozuş-duḳ U çartëm

Bozuşdır-maḳ Mej ba mu prish **yaḫūd**

Bozuşdır-maḳ Mej ba mu çart

Bozuş-maḳ Mu prish **yaḫūd**

Bozuş-maḳ Mu çart

Bozuşuḳ Prishun **yaḫūd**

Bozuşuḳ Çartun

-546-

Bozġun Prish **yaḫūd**

Bozġun Çart **yaḫūd**

Bozġun Thym

Bozġunluķ T’thymun

Buzlan-dı U ŋri akull

Buzlan-maķ Ɒrihet akull

Bozul-dı U prish

Bozul-dılar U prishën

Buzluķ Vend akullit

Bozul-madı Nuk u prish **yaḫūd**

Bozul-madı Nuk u çart

Bozul-maķ Mu prish **yaḫūd**

Bozul-maķ Mu çart

Büzıl-mek Mu mlēdh **meşelā uzanub büzılmek** mu shtri e mu mlēdh **yaḫūd**

Büzıl-mek Mu strug

Bozul-ma Mas u prish **yaḫūd**

Bozul-ma Mas u çārt

Büzıl-ma Mas u strug

Boz-maz Nuk prish **yaḫūd**

Boz-maz Nuk e çart

Boz-mamaķ Mas mej prish **yaḫūd**

Boz-mamaķ Mas mej çārt

Boz-madı Nuk e prishi **yaḫūd**

Boz-madı Nuk e çarti

Boz-miş E kā prish **yaḫūd**

Boz-miş E kā çārt

Boz-maķ Mej prish **yaḫūd**

Boz-maķ Mej çārt

Boz-ma Mas e prish **yaḫūd**

Boz-ma Mas e çārt

-547-

Bozındi Të prishun **yaḫūd**

Bozındi T’çartun

Bozuķ Prish **yaḫūd**

Bozuķ Tamur

Büzük Mlēdhun **yaḫūd**

Büzük Strugun

Bozum Prishun **yaḫūd**

Bozum Çartun

Bozumca Hardhuck

Boza Bōz

Bus Qirish peme

Bostaġan Saman i rrumullakt

Bostan Bastan

Büski Vjetër **meşelā eski büski** vjetërina

Bu sene Simjet

Būse T’puthun

Boş Pā gjā **meşelā boş kap** en pā gjā **yaḫūd**

Boş Grēdo **meşelā içi boş** mrēnda grēdo **yaḫūd**

Boş Hut **meşelā boş gitti** shkaj hut

Boş- Lshim **meşelā boşat-** lesho **yaḫūd**

Boş- Lir **meşelā boşat-** liro **yaḫūd**

Boş- Shprāz **meşelā boşat-** shprāze

Boşat-maḳ Mej lshu **yaḫūd**

Boşat--maḳ Mej liru **yaḫūd**

Boşat-maḳ Mej shprāz

-548-

Boşadıl-maḳ Mu lshu **yaḫūd**

Boşadıl-maḳ Mu liru **yaḫūd**

Boşadıl-maḳ Mu shprāz

Boşal Karga **yaḫūd**

Boşal- Hiq

Boşalat-maḳ Mej lshu **yaḫūd**

Boşalat-maḳ Mej liru **yaḫūd**

Boşalat-maḳ Mej shprāz **boşatmaḳ gibi**

Boşal-maḳ Mu lshu **yaḫūd**

Boşal-maḳ Mu liru **yaḫūd**

Boşal-maḳ Mu shprāz **boşadılmaḳ gibi**

Boşa-maḳ Me lshu **yaḫūd**

Boşa-maḳ Me liru **yaḫūd**

Boşa-maḳ Me shprāz

Boşan-maḳ Mu lshu **yaḫūd**

Boşan-maḳ Mu liru **yaḫūd**

Boşan-maḳ Mu shprāz **yaḫūd**

Boşan-maḳ Me pshtu

Boşboġaz Shakllaban

Boşla-maḳ Mej lān **yaḫūd**

Boşla-maḳ Me hjek dōr

Bos Shēt **Meşelā Uzun bosli** Shēt gjāṭ

Boşa Kāmēt **yaḫūd**

Boşa Bërryl

Boşa Armzhim **meşelā zincir boşası** kamēt gadine **seren boşası** bërryl treve **gemi'i boşa itmek** me armzhu barkën

Buẓar-maḳ Mu shkrry

Boġ Avull **buḫār gibi**

Boġ Kry **reʾis gibi**

-549-

Boġa Taraç

Boġaça Kulaç **yaḫūd**

Boġaça Pagaç

Boġaz Fyt **yaḫūd**

Boġaz Gryk **meşelā dere boġazı** gryk vije **desti boġazı** gryk shtame **yaḫūd boġazda kaldı** met n'fyt

Boġazlan-dı E pru n'fyt

Boġazla-maḳ Mej prē n'fyt

Boġazlan-maḳ Mu prē n'fyt

Boġazluḳ Fytc **yaḫūd**

Boġazluḳ Lithc fytit

Boġaşı Himit

Boġak Dhim fytit **yaḫūd**

Boġak Mutc

Boġaça Përpāric

Boġday Grun

Boġdır-maḳ Mej sjtërŋu n'fyt

Boġırtlak Bir fytit **yaḫūd**

Boġırtlak Gërmaz **yaḫūd**

Boġırtlak Pāg

Boġış-maḳ Mu kāp fyt për fyt

Boġıldı U myt **meṣelā suda boġıldı** u myt nduj

Boġıl-maḳ Mu myt **meṣelā ṣuda boġıldı** u myt n'uj

Boġıl-ma Mas u myt

Boġmaca Gja qi metën n'fyt

Boġmaḳ Gjymtyr **meṣelā parmaḳ boġmaḳı** gjymtyr gishtit **yaḫūd**

Boġmaḳ Ny **meṣelā kamiş boġmaḳı** ny kallamit

-550-

Boġmaḳli Ny:c

Boġ-maḳ Mej myt

Boġmuk Lithc fytit

Boġ-ma Mas e myt

Boġ-naḳ Mu tynas

Boġındi T'mytun

Boġın-maḳ Mu myt

Boġu Avull

Buġur Mu shkūrr

Buġursı-maḳ Me tërhos deveja

Buġursı-maḳ Me lyp mu ndërzy deveja

Boġuk Mutynas **meṣelā boġuk bir ses gelür** nji zā mutynas vjen

Boġulan-maḳ Mu ndjērz pej āvullit

Boġüm Ny **meṣelā kamiş boġümı** ny kallamit **el boġümı** nyje dōre **yaḫūd**

Boġüm Gjymtyr **mefṣal gibi**

Boġümli Me gjymtyr **yaḫūd**

Boġümli Nyc

Boġun Ny **yaḫūd**

Boġun Bir tymit

Buḳaġı Lithc zinxhirit **yaḫūd**

Buḳaġı Trunje

Buḳaġıla-maḳ Mej lidh me zinxhir **yaḫūd**

Buḳaġıla-maḳ Mej vu trunjet

Buḳal Paç gryk gjān

Buḳalemun Shkrov labojnash

Buŋ Vdjērr **yaḫūd**

Buŋ Budallaq

Buŋa Kti **müẓekker ise**

Buŋa Ksaj **mü'enneṣ ise**

-551-

Buŋar Bunār **yaḫūd**

Buŋar Buçil

Buŋak Vdjērrun **ma'tūh gibi**

Buŋakluḳ Të vdjērrun

Buŋalat-maķ Mej vdjērr **şaşırtmaķ gibi**

Buŋal-maķ Mu mārr fryma pej tymit

Buŋa-maķ Mu vdjērr

Bu gibi Si ky **müẓekker ise**

Bu gibi Si kja **müennes̱ ise yaḫūd**

Bu gibi Sikur ky **müẓekker ise**

Bu gibi Sikur kjo **müennes̱ ise**

Bükdir-mek Mej pshtjēll **yaḫūd**

Bükdir-mek Mej ba pāl **yaḫūd**

Bükdir-mek Mej bā rud **yaḫūd**

Bükdirmek Mej përdul **yaḫūd**

Bükdir-mek Mej drēdh **yaḫūd**

Bükdir-mek Mej tjērr

Bükür Ndī

Büğri Përdrēdht

Bügrilet-mek Mej përdrēdh

Bügrilik T'përdrēdhun **yaḫūd**

Bügrilik Përdredhim

Büŋsi-mek Mu bā budall **yaḫūd**

Büŋsi-mek Mu shti n'budalli

Bügiş-mek Mu përdrēdh

Buŋlik Budalli

Buŋlik Të vdjērrun

Bügul-mamiş Vārgën

Bügul-miş Tredhak

Bükül-miş Isht përdul **yaḫūd**

Bükül-miş Isht përdrēdh **yahdu**

Bükul-miş Isht drēdh **yaḫūd**

-552-

Bükıl-miş Isht tjērr

Bükıl-mek Mu përdrēdh **yaḫūd**

Bükıl-mek Mu drēdh **yaḫūd**

Bükılmek Mu tjērr

Bükıl-ma Mas u përdridh

Büklüm Fish **yaḫūd**

Büklüm Pāl **yaḫūd**

Büklüm Rud **meş̱elā büklüm büklüm** fish fish **yaḫūd büklüm büklüm** pāl pāl **yaḫūd büklüm büklüm** rud rud

Bükli Dredhun

Bük-mek Me përdrēdh **yaḫūd**

Bük-mek Me dredh **yaḫūd**

Bük-mek Me tjērr

Bükme Drēdhun **tehri gibi**

Bük-ma Mas përdridh **yaḫūd**

Bük-ma Mas dridh **yaḫūd**

Bük-ma Mas tirr

Büken Bāth hedhit

Bükendi Rric **yaḫūd**

Bükündi Lidh ny

Bükün-di U ŋatrru

Bükin-di U mladh **meşelā sancıdan bükindi** u mladh pej dhime

Bükün-mek Mu përdrēdh **yaḫūd**

Bükün-mek Mu drēdh **yaḫūd**

Bükün-mek Mu tjērr

Bükin-mek Mu mlēdh **yaḫūd**

Bükin-mek Mu përdrēdh

Bügu Lidhun **yaḫūd**

Bügu Mnji **siḥir gibi**

-553-

Büguci Mnjic

Bügür Ndi

Bügürtlen Ferrmān

Bügurt-mek Mej përzhit

Bügurt-mek Mej pjēk përgjysash

Bügurdek Nji soj bylbyl

Bügurdelen Rrethim **yaḫūd**

Bügurdelen Llagore

Bügürek Ēshk

Bügürlice Frashqull

Bügürli Bel gjāt

Bügür-mek Me virr shtazca

Bügüri Përdrēdht

Bügüm Ny

Bugün Sat **meşelā bugün geldi** sat erth

Bugünle-mek Me can hurdh

Bugünle-mek Mej can hurdhën

Buge Dheck **meşelā sıġırlara buge düşmiş** kā ra dhecku nër lop

Buge Zagal **yaḫūd**

Buge Zakth

Bugirtlaḳ Murriz

Bükiş Të dredhun **yaḫūd**

Bükiş Të tjerrun

Bükili I dredhun **yaḫūd**

Bükili I tjerrun

Bol Mejaft **yaḫūd**

Bol Gjān

Bol- Gji **mechūl ise**

Bol- Gjije **bir ise**

Bol- Gjiji **çoḳ ise**

Bola Nene āxhe

Bulaş-duḳ U përlym

-554-

Bulaş-duŋ U përlejve

Bulaş-dum U përlejva

Bulaş-dı U përly

Bulaşdır- Përlyje

Bulaşdır-dı E përleju

Bulaşdır-ur E përlyn

Bulaşdır-sun Ta përlyjn

Bulaşdır-madı Nuk e përleju

Bulaşdır-maz Nuk e përlyn

Bulaşdır-miş E kā përly

Bulaşdır-maḳ Mej përly

Bulaşdır-ma Mas e përluj

Bulaşdır-ıyor Po përlyn

Bulaş-sun Ta përlyjn

Bulaş-maz Nuk përlyhet

Bulaş-mamiş Nuk isht përly

Bulaş-mamaḳ Mas mu përly

Bulaş-madı Nuk u përly

Bulaş-masun Mas t'përlyhet

Bulaş-miş Isht përly

Bulaşmaḳ Mu përly

Bulaşma Përlim

Bulaş-ma Mas u përlyj

Bulaşıḳ Përlymun

Bulaşıḳluḳ T'përlymun **yaḫūd**

Bulaşıḳluḳ T'përzim

Bulaḳ Vrujim **yaḫūd**

Bulaḳ Buçil

Bolal-maḳ Mu mastu **yaḫūd**

Bolal-maḳ Mu gjānu **yaḫūd**

Bolal-maḳ Mu ba mjaft

Bulamac Qūll

-555-

Bula-maḳ Me ly **sürmek gibi yaḫūd**

Bula-maḳ Mej ndy **yaḫūd**

Bula-maḳ Mej ndrag **kirletmek gibi**

Bulandi Turbullin **yaḫūd**

Bulandi Tūg **yaḫūd**

Bulandi Të përzim **yaḫūd**

Bulandi Pështejllim

Bulan-dı U turbullu **yaḫūd**

Bulan-dı U përzi **yaḫūd**

Bulan-dı U pështejllu

Bulandır- Turbulloje

Bulandır-dı E turbullaj

Bulandır-ur E turbullan

Bulandır-sun Ta turbullojn

Bulandır-madı Nuk e turbullaj

Bulandır-maz Nuk e turbullan

Bulandır-masun Mas ta turbullojn

Bulandır-miş E kā turbullu

Bulandır-maḳ Mej turbullu

Bulandır-ma Mas e turbulla

Bulandır-acek Kā mej turbullu

Bulanıḳ Turbull

Bulan-maz Nuk turbullohet

Bulan-mamiş Nuk isht turbullu

Bulan-mamaķ Mas mu turbullu

Bulan-madı Nuk u turbullu

Bulan-masun Mas të turbullohet

Bulan-miş Isht turbullu

Bulan-maķ Mu turbullu

Bulanma Turbullim

Bulan-ur Turbullohet

Bulan-acaķ Kā mu turbullu

Bulani Sallni **meşelā bulani yürür** ecën toj sallnis

-556-

Bulanıķ Turbull

Bulanıķluķ Turbullin

Bul-duķ Gjetëm **mechūl ise**

Bul-duķ E gjetëm **bir ise**

Bul-duķ I gjetëm **çoķ ise**

Bul-duŋ E gjete

Bul-dum E gjeta

Bul-dōg Shtremaluk

Bul-dı E gjet

Buldır- Bāne me gjēt

Buldır-dı E bāni me gjēt

Buldır-ur E ban me gjēt

Buldır-sun Ta bājn me gjēt

Buldır-miş E kā bā me gjēt

Büldir-miş E kā da

Buldır-maķ Mej bā me gjēt

Büldir-mek Mej dā **meşelā üç oţa büldirmek** mej dā tri oda

Büldirme T'damun

Buldır-acek Kā mej ba me gjēt

Buldır-ıyor Po ban me gjēt

Büldir-iyor Po dān

Buldıķ I gjetun **müẓekker ise**

Buldıķ E gjetun **mü'enneş ise**

Bul-dıŋuz E gjetyt

Bül-diŋüz E dat

Bul-dılar E gjetën

Bül-diler E dān

Bul-sun Ta gjejn

Bulsa gerek Ka mej gjēt

Buluş- Përpiqu **meşelā filān ile buluş** përpiqu me filanin

-557-

Buluşdır- Bāne mu gjind **yaḫūd**

Buluşdır- Përpiqe

Buluşdır-maķ Mej ba mu gjind **yaḫūd**

Buluşdır-maķ Mej përpjēk

Bülişdir-mek Mej bā mu dā pajesh

Buluş-maķ Mu gjind me shoqi shoqin **yaḫūd**

Buluş-maḳ Mu përpjēk

Büliş-mek Mu dā me perde

Bulġarī Tamur

Bulġu T'mārrun vesht

Bülük Parti

Bollat-maḳ Mej shumu **yaḫūd**

Bollat-maḳ Mej gjanu **yaḫūd**

Bollat-maḳ Mej ba mjaft

Bollaş-maḳ Mu shumu **yaḫūd**

Bollaş-maḳ Mu gjanu yaḫūd

Bollaş-maḳ Mu bā mjaft

Bullaḳ Ngatrru **meşelā allaḳ bullaḳ** ngatrru ngapërthy

Bollan-maḳ Mu shumu nër vēti **yaḫūd**

Bollan-maḳ Mu gjanu nër vēti **yaḫūd**

Bollan-maḳ Mu bā mjaft nër vēti

Bolluḳ Shumim **yaḫūd**

Bolluḳ Gjanim **yaḫūd**

Bolluḳ Shtim

Bul-maz Nuk gjin

Bul-maz ise N'mas gjēt

Bul-mazdı Nuk gjinte

Bul-mazuz Nuk gjijem

Bul-mazlar Nuk gjijen

Bul-mazmiş Nu'kish pas gjēt

Bul-mam Nuk gjijej

-558-

Bul-mamiş Nu'kā gjēt

Bul-mamişız Nu'kēmi gjēt **yaḫūd**

Bul-mamişıḳ Nu'kēmi gjēt

Bul-mamişsuŋuz Nu'kēni gjēt

Bul-mamişlar Nu'kan gjēt

Bul-mamişum Nu'kam gjēt

Bul-mamaḳ Mas me gjēt

Bul-maduḳ Nuk gjetëm

Bul-maduŋ Nuk gjete

Bul-madum Nuk gjeta

Bul-madı Nuk gjet

Bul-madıŋuz Nuk gjētët

Bul-madılar Nuk gjētën

Bul-masun Mas t'gjijejn

Bul-miş Kā gjēt

Bul-miş ise N'past gjēt

Bul-miş imiş Kish pas gjēt

Bul-mişdı Kish gjēt

Bul-mişız Kēmi gjēt **yaḫūd**

Bul-mişıḳ Kēmi gjēt

Bul-mişsuŋuz Kēni gjēt

Bul-mişlar Kan gjēt

Bul-mişum Kam gjēt

Bul-maḳ Me gjēt

Bül-mek Me dā **meşelā dīvār ile iki oṭa bülmek** mej dā dy oda me mur

Bul-mayor Nuk pa gjin

Bul-mayoruz Nuk pa gjijm

Bul-mayacek Nu'ka me gjēt

Bulun-duḳ U gjindëm **yaḫūd**

Bulun-duḳ Qillum

Bulun-duŋ U gjinde

-559-

Bulun-dum U gjinda

Bulun-dı U gjind

Bulundi T'gjindun

Bulundırıl-maḳ Mej ba mu gjēt

Bulundır-maḳ Mej bā mej gjēt

Bulun-dıŋuz U gjindët

Bulun-dılar U gjindën

Bulun-sun T'gjindet

Bulun-sunlar T'gjinden

Bulunıl-maḳ Mu gjind **yaḫūd**

Bulunıl-maḳ Me qillu

Bulun-maz Nuk gjindet

Bulun-mazdı Nuk gjindej

Bulun-mazız Nuk gjindemi

Bulun-mazsuŋuz Nuk gjindeni

Bulun-mazlar Nuk gjinden

Bulun-mam Nuk gjindem

Bulun-mamiş Nu'kisht gjind

Bulun-mamişız Nuk jēmi gjind

Bulun-mamişum Nuk jemi gjind

Bulun-mamaḳ Mas mu gjind

Bulun-maduḳ Nuk u gjindëm

Bulun-maduŋ Nuk u gjinde

Bulun-madum Nuk u gjinda

Bulun-madı Nuk u gjind

Bulun-madıŋuz Nuk u gjindët

Bulun-madılar Nuk u gjindën

Bulun-masun Mas t'gjindet

Bulun-masunlar Mas t'gjinden

Bulun-miş Isht gjind

Bulun-mişdı Ishte gjind

Bulun-mişız Jēmi gjind

-560-

Bulun-mişlar Jan gjind

Bulun-maḳ Mu gjind

Bülin-mek Mu dā **meşelā oṭa tuġla ile dört bülinmek** mu dā katër oda me tull

Bulun-ma Mas u gjind

Bulun-mayor Nuk pa gjindet

Bulun-mayoruz Nuk pa gjindemi

Bulun-mayorlar Nuk pa gjinden

Bulun-mayorum Nuk pa gjindem

Bulun-mayacek Nu'kā mu gjēt

Bulun-ur Gjindet

Bulun-uruz Gjindemi

Bulun-urlar Gjinden

Bulun-urum Gjindem

Bulun-acaḳ Kā mu gjēt

Bulun-acaḳlar Kan mu gjēt

Bul-ır Gjindet

Bulunış T'gjindun

Büliniş T'dāmun

Bulut Rē

Bulutlan-dı U vrantu

Bulutlan-dı ise N'qoft vrantu

Bulutlan-maḳ Mu vrantu

Bulutlan-ur Vrantohet

Bulutli Vrant

Bul-ur Gjijen

Bul-ur ise N'gjet

Bul-urdı Gjinte

Bul-uruz Gjijejm

Bul-ursuŋuz Gjijeni

Bul-urlar Gjijejn

Bul-urum Gjind

Buluṭ Rē

Buluṭlan-maḳ Mu vrantu

Bülük Parti **yaḫūd**

Bülük T'dāmun me perde

Bulabil-duḳ Mund e gjetëm

Bulabil-di Mund e gjet

Bulabil-diler Mund e gjetën

Bulabilmek Me mujt me gjēt

Bulabil-ür Mund gjijen

Bulabil-ür ise N'mujt me gjēt

Bulabil-ürler Mund gjijejn

Bulabil-ür mi Ā mund gjijejn

Bulabil-ecek Kā me mujt me gjēt

Bul-acaḳ Kā me gjēt

Bul-acaḳlar Kan me gjēt

Bul-arak Toj gjēt

Bul-amaz Nuk mund gjijejn

Bul-amamiş Nu'kā mujt me gjēt

Bul-amamaḳ Mas me mujt me gjēt

Bul-amaduḳ Nuk mund gjetëm

Bul-amaduŋ Nuk mund gjete

Bul-amadum Nuk mund gjeta

Bul-amadı Nuk mund gjet

Bul-amadıŋuz Nuk mund gjetët

Bul-amadılar Nuk mund gjetën

Bul-amayor Nuk pa mund gjijejn

Bul-amayacek Nu'kā mujt me gjēt

Bulış T'gjindun **yaḫūd**

Bulış Diktim

Bulışli Diktūc

Bulış-maḳ Mu gjind me shoqi shoqin **yaḫūd**

Bulış-maḳ Mu përpjēk

(ṣīġalar ya'sız sebḳat itdi)

-562-

Büliş-mek Mu dā me perde

Bumbar Kordh **ṣucuḳ gibi**

Bombarda Brik

Bomba Bum rrānge

Buna-miş Isht Vdjērr

Buna-maḳ Mu vdjērr

Buncuḳ Rroz

Bunca Kāq **meşelā bunca sene** kāq vjet

Buncılayın Kci sojit **yaḫūd**

Buncılayın Njçi sojit **yaḫūd**

Buncılayın Qeci sojit

Bun+dan Pej kndëj

Bun+dan boyle Kështu kndej

Bun+da Ktu **yaḫūd**

Bun+da Njetu **yaḫūd**

Bun+da Qetu

Bun+uŋ I kti **müẕekker ise**

Bun+uŋ I ksaj **mü'enneṯ ise**

Bun+uŋ içun Për kta

Bun-uŋ ise N'qoft i kti **müẕekker ise**

Bun-uŋ ise N'qoft i ksāj **mü'enneṯ ise**

Bun-uŋ gibi Sikur kti **müẕekker ise**

Bun-uŋ gibi Sikur ksāj **mü'enneṯ ise**

Bunlar Kta

Bunlar+dan Pej ktyne

Bunlar+da Nër kta

Bunlar+a Ktyne

Bunlar+ı Ktana

Bunlar ile Me kta

Bunlar+ına Ktyneve

Bünür Pllē **buŋur gibi**

-563-

Bu+nı Kta

Buh Dheck **buge gibi**

Buhu Hutī

Boy Shēst

Boya Boj

Boyat-maḳ Mej ly me boj

Boyadıl-maḳ Mu ly me boj

Boyala-maḳ Me bojatis

Boya-maḳ Me bojatis

Boyan-maḳ Mu bojatis

Boydaş Mnji boj **yaḫūd**

Boydaş M'nji shēst

Boylat-maḳ Mej rrit

Boylaşdır-maḳ Mej ba mu rrit

Boylaş-maḳ Mu rrit **yaḫūd**

Boylaş-maḳ Mu gjāt **yaḫūd**

Boylan-maḳ Mu rrit **yaḫūd**

Boylan-maḳ Mu gjat **yaḫūd**

Boylan-maḳ Mu gjatu

Boyle Kështu

Boyle idi Kështu qe

Boyle ise N'qoft kështu

Boyle imiş Kështu kish qan

Boylece Njesi

Boyledür Kështu isht

Boyle gerek Kështu duhet

Boyleluḳ Kci sojit

Boyli Vuxhud gjat **yaḫūd**

Boyli Shtat gjat

Boyun Qaf

Boyunduruḳ Kullar qesh

Boyunluḳ Liths qafe **yaḫūd**

-564-

Boyunluḳ Qafēt

Boynuz Brin

Boynuz bücek Bumajik

Boynuzsız Shytan

Boynuzsize Shytane

Boynuzlar Brina

Boynuzli Brīth

Boyna Murrāc **meşelā sandal boyna ile yürür** ecën sanalli me murrac

Bahā Të vleftun **ḳıymet gibi**

Bahādır Trim

Bahādırāne Trimnisht

Bahādırluḳ Trimni

Bahār Prandvēr **yaḫūd**

Behār Erne t'mira

Bahālaş-dı U shtrindtu

Bahālaşdır- Shtrindtoje

Bahālaşdır-dı E shtrindtaj

Bahālaşdır-ur E shtrindtan

Bahālaşdır-sun Ta shtrindtojn

Bahālaşdır-madı Nuk e shtrindtaj

Bahālaşdır-maz Nuk e shtrindtan

Bahālaşdır-masun Mas ta shtrindtojn

Bahālaşdır-miş E kā shtrindtu

Bahālaşdır-maḳ Mej shtrindtu

Bahālaşdır-ma Mas e shtrindta

Bahālaşdır-acek Ka mej shtrindtu

Bahālaşdır-ıyor Po shtrindtan

Bahālaşma-dı Nuk u shtrindtu

Bahālaş-maz Nuk shtrindtohet

Bahālaş-miş Isht shtrindtu

Bahālaş-maķ Mu shtrindtu

-565-

Bahālaş-mayor Nuk pa shtrindtohet

Bahālaş-mayacek Nu'kā mu shtrindtu

Bahālaş-ur Shtrindtohet

Bahālaş-acaķ Kā mu shtrindtu

Bahālaş-ıyor Pa shtrindtohet

Bahālan-maķ Mu shtrindtu

Bahālı Shtrindt

Bahāne Shkak

Bayāt Ndiçëm

Beyāż Bārdh

Beyāżlat-maķ Mej zbārdh

Beyāżlan-maķ Mu zbārdh

Beyāżluķ Bardhin

Beyāżımtırak Zbërdhuhet

Bayaġı Udob **meşelā bayaġı kaġat** letër e udob

Beyān Kalzu **yaḫūd**

Beyān Dëftu **yaḫūd**

Beyān Zbulu

Beyt Rreshtim

Bit Marr

Bit-di Maraj

Bit-er Bin **yaḫūd**

Bit-er Maran

Bıtraķ Bitonj

Bitir-duķ E marūm **yaḫūd**

Bitir-duķ E kry:m **yaḫūd**

Bitir-duķ E sosëm

Bitir-dum E marova

Bitir-di E maraj

Bitir-ür E maran

Bitirıl-di U maru

-566-

Bitirıl-sün T'marohet

Bitirıl-medi Nuk u maru

Bitirıl-mez Nuk marohet

Bitirıl-mesün Mas t'marohet

Bitirıl-miş Isht maru

Bitirıl-maķ Mu maru **yaḫūd**

Bitirıl-mek Mu maru

Bitirıl-ur Marohet

Bitir-medi Nuk e maraj

Bitir-mez Nuk e maran

Bitir-mesün Mas ta marojn

Bitir-miş E kā maru

Bitir-mek Mej maru **yaḫūd**

Bitirmek Mej bā me bi

Bitir-ma Mas e mara

Bitir-meyecek Nu'kā mej maru

Biter-ecek Kā mej maru

Bitir-emedi Nuk mujt mej maru

Bitir-emez Nuk mund ta marojn

Bitir-ememiş Nu'kā mujt mej maru

Bitir-ememek Mas me mujt me maru

Bitirıl-ur Marohet

Bitirıl-ur ise Nu maroft

Bitirim Marim

Bitişdirıl-maḳ Mej bā mu āvit **yaḫūd**

Bitişdirıl-maḳ Mej bā mu përputh

Bitişdir-maḳ Mej āvit **yaḫūd**

Bitişdir-mek Mej āvit **yaḫūd**

Bitişdir-mek Mej përpjēk **yaḫūd**

Bitişdir-mek Mej njit **yaḫūd**

Bitişdir-mek Mej përputh

-567-

Bitiş-mek Mu āvit **yaḫūd**

Bitiş-mek Mu përpjēk **yaḫūd**

Bitiş-mek Mu njit **yaḫūd**

Bitiş-mek Mu përkā

Bitişıḳ Njit **yaḫūd**

Bitişık Përpjēk **yaḫūd**

Bitişıḳ Āvitun **yaḫūd**

Bitişıḳ Përputhun **yaḫūd**

Bitişıḳ Bërkāmun

Bitgin Maru **yaḫūd**

Bitgin Kry **yaḫūd**

Bitgin Sos

Bitle-mek Mej marrit

Bitlen-mek Mu marrit **yaḫūd**

Bitlen-mek Me xan morra

Bitli Morrc

Bit-sün T'bin **yaḫūd**

Bit-sün T'marojn

Bit-medi Nuk bini **yaḫūd**

Bit-medi Nuk maraj

Bit-mez Nuk bin **yaḫūd**

Bit-mez Nuk maraj

Bit-mesün Mas t'bin **yaḫūd**

Bit-mesün Mas bift **yaḫūd**

Bit-mesün Mas t'marojn **yaḫūd**

Bit-mesün Mas maroft

Bit-miş Kā bī **yaḫūd**

Bit-miş Ka maru

Bit-mek Me bī **yaḫūd**

Bit--mek Me maru **yaḫūd**

Bitmek Mu kry

-568-

Bit-meyor Nuk pa bin **yaḫūd**

Bit-meyor Nuk pa marohet

Bit-meyecek Nu'kā me bi **yaḫūd**

Bit-meyecek Nu'kā mej maru

Bitevi Unjī **yaḫūd**

Bitevi T'tān

Biti Shkrim

Bitik Të shkrum **yaḫūd**

Bitik Marēs **yaḫūd**

Bitik Të krym

Bitik T'sosun

Bıcırġan Lustër hekurit

Bīçāre I ŋgrāt

Biçaḳ Thīk

Biç-duḳ E korrëm **yaḫūd**

Biç-duḳ E prēm

Biç-düŋ E korre

Biç-düm E korra

Biç-di E korri

Biçdir-mek Mej bā me korr **yaḫūd**

Biçdir-mek Mej bā me prē

Biç-diŋüz E korrët

Biç-diler E korrën

Biç-er E karr

Biç-erüz E korrim

Biç-ersüŋüz E korrni

Biç-erler E korrin

Biç-erüm E karr

Biç-sün Ta korr

Bıçḳi Shārr **yaḫūd**

Biçḳu Shārr

Biçıl-dı U karr

Biçıl-sun T'korret

-569-

Biçıl-madı Nuk u karr

Biçıl-maz Nuk korret

Biçıl-masun Mas t'korret

Biçıl-miş Isht korr

Biçıl-mek Mu korr **yaḫūd**

Biçıl-mek Mu prē

Biç-medi Nuk korri **yaḫūd**

Biç-medi Nuk preu

Biç-mez Nuk pret

Biç-mesün Mas t'prēt

Biç-miş E kā prē

Biç-mek Me korr **yaḫūd**

Biç-mek Me prē

Biç-ma Mas karr **yaḫūd**

Biç-ma Mas pre

Biçme T'korrun **yaḫūd**

Biçme T'prēme

Bīçūn I pā shaq

Biçici Korrec **yaḫūd**

Biçici Prēc

Biçıl-ur Korret **yaḫūd**

Biçil-ür Prehet

Biçim Korron **yaḫūd**

Biçim Mshēt

Biçimsiz I pā shēt

Biçimsize E pā shēt

Biçimli I ārdhun **yaḫūd**

Biçimli I prēmun

Biçimliye E ārdhun **yaḫūd**

Biçimliye E prēmun

Beydār Çuet **yaḫūd**

-570-

Beydār Zhgjāndër

Bir Nji **bir gibi**

Bira Bīrr

Bayraḳ Flamur

Biz Fenrē **yaḫūd**

Biz Na **biz gibi**

Bīzār Bezdi **yaḫūd**

Bīzār Mërzī

Bızla-maḳ Me pjēll **yaḫūd**

Bızla-maḳ Me bā viç **meşelā inek bızlamaḳ** me bā lopa viç

Bızlangıc Pījēllc

Bizmüt Zbejt

Beyṭār Mjeshtër kualesh

Bıḳ Mustaq

Bıḳdır-maḳ Mej mërzīt **yaḫūd**

Bıḳdır-maḳ Mej bezdīs

Bıḳlar Mustāq

Bıḳıl-maḳ Me ju mërzit **meşelā dā'im bir yemek bıḳılur** gjithmon nji gjēll mërzitet

Bıḳ-maḳ Mu mërzit

Bıḳındi Mërzī

Biŋ Nji mī

Bīkār Pā pun

Bıŋar Buçill **yaḫūd**

Bıŋar Bunār

Bīgāne I vetëm **yaḫūd**

Bīgāne I pā kand

Bīgāh Pā koh

Biŋ+er Kā njimī

Bīkes I pā kand **müẕekker ise**

Bīkes E pā kand **mü'enneş ise**

Bīkeslık Vetmi

-571-

Biŋlık Njimīsh

Beygīr Kāl i trethun

Bil- Dije

Bilazik Bulejzyk

Bilet-mek Mej prēf **meşelā bıçaķı biletmek** mej prēf thīkën

Bil-duķ Ditëm **meçhul ise**

Bil-duķ E ditëm **bir ise**

Bil-duķ I ditëm **çoķ ise**

(diger ṣīġalar ķıyās oluna)

Bil-düŋ E dite

Bil-düm E dita

Bil-di E diti

Bildir- Bāne me dit

Bildir-duķ E bām me dit

Bildir-düŋ E bāne me dit

Bildir-düm E bana me dit

Bildir-di E bani me dit

Bildir-ür E ban me dit

Bildir-ürdi E bante me dit

Bildir-ürüz E bājm me dit

Bildir-ürler E bajn me dit

Bildir-ürüm E baj me dit

Bildir-sün Ta bajn me dit

Bildirul-di U ba me dit

Bildirıl-sün T'bahet me dit

Bildirıl-miş Isht bā me dit

Bildirıl-mek Mu bā me dit

Bildir-medi Nuk e bani me dit

Bildir-mez Nuk e ban me dit

Bildir-mesün Mas ta bajn me dit

Bildir-miş E kā ba me dit

Bildir-mek Mej bā me dit

Bildir-ma Mas e ban me dit

-572-

Bildir-meyor Nuk po ban me dit

Bildir-meyoruz Nuk po bajm me dit

Bildir-meyorlar Nuk po bajn me dit

Bildir-meyorum Nuk po baj me dit

Bildir-meyecek Nu'kā mej bā me dit

Bildir-ecek Ka mej bā me dit

Bildirici Qi ban me dit

Bildiriş T'bamun me dit

Bildik I njoftun **müẓekker ise**

Bildik E njoftun **mü'enneş ise**

Bil-diŋüz E ditët

Bil-diler E ditën

Bilezik Byleyzyk

Bil-sün Ta din

Biliş-mek Mu njoft me shoqi shoqin

Bilek Gjymtyr dore

Bilgi Dije **ma‘lūmāt gibi yaḫūd**

Bilgi Grije

Bilgic Mu majt i diçëm **yaḫūd**

Bilgic Me shit dije

Bilgili I diçëm

Bilmece Ban se di **yaḫūd**

Bilmece Ngjy:c **yaḫūd**

Bilmece Treshtūc **yaŋlatmac gibi**

Bil-meduḳ Nuk ditëm

Bil-medüŋ Nuk dite

Bil-medüm Nuk dita

Bil-medi Nuk diti

Bilmedik I pā ditun **meṣelā bilmedik kimse** njir i pā ditun

Bil-mediŋüz Nuk ditën

Bil-mediler Nuk ditën

-573-

Bil-mez Nuk di

Bil-mezdi Nuk dinte

Bil-mezüz Nuk dim

Bil-mezsüŋüz Nuk dini

Bil-mezler Nuk din

Bilmezlik Pā dije

Bil-mesün Mas ta din

Bil-miş E kā dit

Bil-miş ise Ne past dit

Bil-miş imiş E kish pas dit

Bil-mişdi E kish dit

Bil-mişiz Kēmi dit

Bil-mişsüŋüz Kēni dit

Bil-mişler Kan dit

Bil-mişüm Kām dit

Bil-mek Me dit **mechūl ise**

Bil-mek Me dit **ma‘lūm ise**

Bile-mek Me prēf **mechūl ise**

Bile-mek Mej prēf **ma‘lūm ise**

Bilmek gerek Duhet me dit

Bil-mem Nuk di

Bil-memiş Nu’kā dit

Bile-memiş Nuk kā prēf

Bil-memişler Nu’kan dit

Bile-memişler Nuk e kan prēf

Bil-memek Mas me dit **mechūl ise**

Bil-memek Mas mej dit **ma‘lūm ise**

Bile-memek Mas me prēf

Bilme Dije

Bileme Të prefun

Bil-meyor Nuk pa di

Bil-meyorlar Nuk pa din

-574-

Bil-meyecek Nu'kā me dit

Bil-meyerek Pā dit

Bilin-di U dit

Bilen-di U pref

Bilin-diler U ditën

Bilen-diler U prefën

Bilin-sün Të dihet

Bilen-sün Të prefet

Bilin-medi Nuk u dit

Bilen-medi Nuk u pref

Bilinmedik Pā u dit

Bilenmedik Pā u prēf

Bilin-mez Nuk dihet

Bilen-mez Nuk prefet

Bilin-mesün Mas të dihet

Bilen-mesün Mas të prefet

Bilin-miş Isht dit

Bilen-miş Isht prēf

Bilin-mek Mu dit

Bilen-mek Mu prēf

Bilin-memiş Nuk ish dit

Bilen-memiş Nuk ish prēf

Bilin-memek Mas mu dit

Bilen-memek Mas mu prēf

Bilin-meyor Nuk pa dihet

Bilen-meyor Nuk pa prefet

Bilin-meyecek Nu'kā mu dit

Bilin-meyecek Nu'kā mu prēf

Bilin-meyerek Pā u dit

Bilen-meyerek Pā u prēf

Bilin-ür Dihet

Bilen-ür Prefet

Bilin-ür ise Nu dit

-575-

Bilen-ür ise Nu preft

Bilin-ür iken Toj qēn qi dihet

Bilin-ecek Kā mu dit

Bil-ür Di **mechūl ise**

Bil-ür E di **bir ise**

Bil-ür I di **çoķ ise**

Bil-ür ise Nu dit

Bil-ürdi Dinte

Bil-ürüz Dim

Bil-ürsüŋüz Dini

Bil-ürler Dīn

Bil-ürüm Dī

(sā'ir ṣīġaları ḳıyās oluna)

Bil-ür mi Ā di

Bile Me gjith **yaḫūd**

Bile Bāshk **meṣelā senüŋle bile** me gjith ty **senüŋle bile** bāshk me ty

Bilebil-ür Mund din

Bilebil-ür ise N'mujt me dit

Bil-ecek Kā me dit

Bil-erek Toj dit

Bilesünce Bāshk **berāber gibi meṣelā bilesünce gitdi** bāshk shkaj

Bil-emedi Nuk mujt me dit

Bil-emez Nuk mund din

Bil-emesün Mas mujt me dit

Bil-ememiş Nu'kā mujt me dit

Bil-ememek Mas me mujt me dit

Bil-emeyor Nuk pa mund din

Bil-emeyoruz Nuk pa mund dim

Bilemeyorlar Nuk pa mund me dit

Bil-emeyorum Nuk pa mund di

Bil-emeyecek Nu'kā me mujt me dit

Bilici I ditëm

-576-

Biliş Dije

Bil-iyor Po di

Bil-iyorlar Po dīn

Bim Mnēr

Beyn Nërmjed **yaḫūd**

Beyn Tru

+Bīn Shef

Bin- Hyp **bin gibi**

Bin-duḳ Hypëm

Bin-düŋ Hype

Bin-düm Hypa

Bin-di Hypi

Bindir- Hype

Bindir-di E hypi

Bindir-ür E hyp

Bindir-sün Ta hyp

Bindir-medi Nuk hypi

Bindir-mez Nuk e hyp

Bindir-mesün Mas ta hyp

Bindir-miş E kā hyp

Bindirmek Mej hyp

Bindir-ma Mas e hyp

Bindir-emez Nuk mund e hyp

Bindiriş T'hypun

Bin-diŋüz Hypët

Bin-diler Hypën

Bin-er Hyp

Bin-erdi Hypte

Bin-erüz Hypim

Bin-ersüŋüz Hypni

Bin-erler Hypin

Bin-erüm Hypi

Beynsiz I pa tru

Beynsize E pā tru

-577-

Bin-sün T'hyp

Binek Hypun **yaḫūd**

Binek Vend hype

Bingişik Stërdham

Bingiş-mek Me hyp njī mi njī

Bingişmek uyun Nji soj loje

Binıl-mek Mu hyp

Bin-meduḳ Nuk hypëm

Bin-medüŋ Nuk hype

Bin-medüm Nuk hypa

Bin-medi Nuk hypi

Bin-mediŋüz Nuk hypët

Bin-mediler Nuk hypën

Bin-mez Nuk hyp

Bin-mez ise N'mas hypt

Bin-mezdi Nuk hypte

Bin-mezüz Nuk hypim

Bin-mezler Nuk hypin

Bin-mesün Mas t'hyp

Bin-miş Kā hyp

Bin-mişdi Kish hyp

Bin-mişiz Kēmi hyp

Bin-mişsüŋüz Kēni hyp

Bin-mişler Kan hyp

Bin-mişüm Kam hyp

Bin-mek Me hyp

Bin-mem Nuk hyp

Bin-memiş Nu'kā hyp

Bin-memişler Nu'kan hyp

Bin-memişüm Nu'kam hyp

Bin-memek Mas me hyp

Bin-ma Mas hyp

Bin-meyor Nuk pa hyp

-578-

Bin-meyecek Nu'kā me hyp

Bin-meyerek Pa hyp

Bin-ecek Kā me hyp

Bin-eceyiz Kēmi me hyp

Bin-emez Nuk mund hyp

Bin-ememiş Nu'ka mujt me hyp

Bin-ememek Mas me mujt me hyp

Bin-emeyor Nuk pa mund hyp

Bin-emeyecek Nu'kā me mujt me hyp

Biniş T’hypun **yaḫūd**

Biniş Mallot **ferece gibi**

Binıl-ur Hypet

Büyut- Rrite

Büyut-duḳ E rritëm

Büyut-düŋ E rrite

Büyut-düm E rrita

Büyut-di E rriti

Büyut-diŋüz E rritët

Büyut-diler E rritën

Büyut-sün Ta rris

Büyut-meduḳ Nuk e rritëm

Büyut-medi Nuk e rriti

Büyut-mediler Nuk e rritën

Buyut-mez Nuk e rrit

Büyut-mesün Mas ta rris **yaḫūd**

Büyut-mesün Mas e rrit

Büyut-miş E kā rrit

Büyut-mişler E kan rrit

Büyut-mişüm E kam rrit

Büyut-mek Mej rrit

Büyut-mem Nuk e rris

Büyut-memiş Nuk e kā rrit

-579-

Büyut-memek Mas mej rrit

Büyut-meyor Nuk po rrit

Büyut-meyecek Nu’kā mej rrit

Büyut-ecek Kā mej rrit

Büyut-ecek Rriçëm

Büyu-duḳ U rritëm

Büyu-düŋ U rrite

Büyudıl-mek Me shiqu mu rrit

Büyu-düm U rrita

Büyu-di U rrit

Büyu-diŋüz U rritët

Büyu-diler U rritën

Buyur- Urdhna

Buyurt-dı E urnaj

Buyurt-sun Ta urdhnojn

Buyurt-madı Nu’ka urdhnaj

Buyurt-maz Nu’ka urdhnan

Buyurt-masun Mas ta urdhnojn

Buyurt-miş E kā urdhnu

Buyurtmek Mej urdhnu

Buyurt--memek Mas mej urdhnu

Buyurt-ma Mas e urdhna

Buyur-duḳ E urdhnum

Buyur-duŋ E urdhnove

Buyur-dum Urdhnova

Buyur-dı Urdhnaj

Buyur-dı Urdhnim

Buyur-dıŋuz Urdhnut

Buyur-dılar Urdhnun

Buyur-ur Urdhnan

Buyur-urdı Urdhnonte

Buyur-uruz Urdhnojm

Buyur-urlar Urdhnojn

Buyur-urum Urdhnaj

Buyur-ur mı Ā urdhnan

-580-

Buyur-sun T’urdhnojn

Buyurul-duķ U urdhnūm

Buyurul-duŋ U urdhnove

Buyurul-dum U urdhnova

Buyurul-dı U urdhnu

Buyuruldi Urdhnim

Buyurul-dıŋuz U urdhnut

Buyurul-dılar U urdhnun

Buyurul-sun T’urdhnohet

Buyurul-madı Nuk u urdhnu

Buyurul-maz Nuk urdhnohet

Buyurul-masun Mas t’urdhnohet

Buyurul-miş Isht urdhnu

Buyurul--maķ Mu urdhnu

Buyurul-ma Mas u urdhna

Buyurulış T’urdhnumun

Buyur-maduķ Nuk urdhnūm

Buyur-maduŋ Nuk urdhnove

Buyur-madum Nuk urdhnova

Buyur-madı Nuk urdhnaj

Buyur-madıŋuz Nuk urdhnut

Buyur-madılar Nuk urdhnun

Buyur-maz Nuk urdhnan

Buyur-mazlar Nuk urdhnojn

Buyur-masun Mas t’urdhnojn

Buyur-miş Kā urdhnu

Buyur-mişdı Kısh urdhnu

Buyur-mişlar Kan urdhnu

Buyur-maķ Me urdhnu

Buyur-mamiş Nu’kā urdhnu

Buyur-mamaķ Mas me urdhnu

Buyur-ma Mas urdhna

Buyur-mayor Nuk pa urdhnan

Buyur-mayacek Nu’kā me urdhnu

-581-

Buyuruķ Urdhnim

Buyur-un Urdhna

Buyur-acek Kā me urdhnu

Buyur-arak Toj urdhnu

Buyur-amadı Nuk mujt me urdhnu

Buyur-amaz Nuk mund urdhnojn

Buyur-amamiş Nu'kā mujt me urdhnu

Buyur-amamaḳ Mas me mujt me urdhnu

Buyur-amayor Nuk pa mund me urdhnu

Buyur-amayacek Nu'ka me mujt me urdhnu

Buyurıcı Urdhnūc

Buyurıl-ur Urdhnohet

Buyurıl-ur ise Nu urdhnoft

Buyurıl-urlar Urdhnohen

Buyurıur mı Ā urdhnohet

Buyurıl-acek Kā mu urdhnu

Buyurıl-arak Toj urdhnu

Buyurıl-ıyor Pa urdhnohet

Buyur-ıyor Pa urdhnan

Buyur-ıyorlar Pa urdhnojn

Büyuk I mādh

Büyuk taş Shkam **yaḫūd**

Büyuk taş Shkrep

Büyuklet-duḳ E madhnum

Büyuklet-düŋ E madhnove

Büyuklet-düm E madhnova

Büyuklet-di E madhnaj

Büyuklet-diŋüz E madhnut

Büyuklet-diler E madhnun

Büyuklet-sün Ta madhnojn

Büyuklet-medi Nuk e madhnaj

Büyuklet-mez Nuk e madhnan

Büyuklet-mesün Mas ta madhnoj

Büyuklet-miş E kā madhnu

Büyuklet-mek Mej madhnu

-582-

Büyuklet-ma Mas e madhna

Büyukled-ir E madhnan

Büyukled-irler E madhnojn

Büyukled-irüm E madhnaj

Büyukled-iyor Po madhnan

Büyuklık Madhni

Büyuklen-duḳ U madhnum

Büyuklen-düŋ U madhnove

Büyuklen-düm U madhnova

Büyüklen-di U madhnu

Büyuklen-diŋüz U madhnut

Büyuklen-diler U madhnun

Büyuklen-sün T'madhnohet

Büyuklen-meduḳ Nuk u madhnum

Büyuklen-medi Nuk u madhnu

Büyuklen-mez Nuk madhnohet

Büyüklen-mesün Mas t'madhnohet

Büyüklen-miş Isht madhnu

Büyüklenmek Mu madhnu

Büyu-meduķ Nuk u rritëm

Büyu-medüŋ Nuk u rrite

Büyu-medi Nuk u rrit

Büyu-mediŋüz Nuk u rritët

Büyu-mediler Nuk u rritën

Büyu-mez Nuk rritet

Büyu-mezdi Nuk rritej

Büyu-meziz Nuk rritemi

Büyu-mezler Nuk rriten

Büyu-mesün Mas t'rritet

Büyu-miş Isht rrit

Büyu-mişler Jan rrit

Büyu-mek Mu rrit

Büyu-meyor Nuk pa rritet

Büyu-meyecek Nu'kā mu rrit

-583-

Buyun Qāf

Buyunduruķ Kular qesh

Büyu-yür Rritet

Büyu-yürüz Rritemi

Büyu-yürsüŋüz Rriteni

Büyu-yürler Rriten

Büyu-yecek Kā mu rrit

Büyü-yerek Toj rrit

Büyu-yiyor Pa rritet

Büyu-yiyorlar Pa rriten

Bīhūde Kōt

Bıyıķ Mustak

(**bir ya ile sebķat itmiş mürāca'at oluna**)

Ḥarfu'l-pe

Pā Kām

Pābūc Kpūc

Papadya Lule pleshtit

Papara Këralan

Papaz Pop **yaḫūd**

Papas Prift shqēsh **yaḫūd**

Papas Balushic kpuce

Papas baluķ Mlysh

Papaġan Qun **ġabī gibi**

Papafingo I treti vel barke

Pābūc Kpūc

Papura Plūr **meşelā papura ile çift sürmek** me livru me plūr

Pat Krisëm

Pat Shpatuk **meşelā pat burrun** hund shpatuk

Patata Kë[…]

Pataķla-maķ Me kërsit

Patır Krisëm **yaḫūd**

Patır Xhurm

Patırda-maķ Me kërsit **yaḫūd**

Patırda-maķ Me ba xhurm

-584-

Patrise Mantēl

Patķa Hund shpatuk

Patlat-maķ Mej pëlsit **meşelā ţulum patlamaķ** Me pëlsit rrshiqin **yaḫūd**

Patlat-maķ Mej bā me plas **yaḫūd**

Patlat-maķ Mej kërsit **yaḫūd**

Patlat-maķ Mej ba me krsit

Patla-dı Plāsi **yaḫūd**

Patla-dı Kërsiti

Patla-dılar Plāsën **yaḫūd**

Patla-dılar Kërsitën

Patla-sun Plast

Patla-sun Krsit

Patla-sunlar Plāçin **yaḫūd**

Patla-sunlar T'plasin **yaḫūd**

Patla-sunlar T'kërsasin

Patlaķ Kris **yaḫūd**

Patlaķ Plās **yaḫūd**

Patlaķ Krisëm

Patla-maķ Me plās **yaḫūd**

Patla-maķ Me kërsit

Patlanġıc Qi kërset

Patlayış T'kërsitun

Patlayış T'pëlsitun

Patadak Pā bef **yaḫūd**

Patadan Pā bef **meşelā patadan geldi** Pā bef erth

Patır Krisëm **yaḫūd**

Patır Xhurm kāmsh

Patırdat-maķ Mej ba me kris yaḫūd

Patırdat-maķ Me përplas kāmt

Patırda-maķ Me kris **meşelā yürurken patırdamaķ** me kërsit toj ec

Patırda-ma Ma përplas

-585-

Patırdi Ushtim gjurmsh

Patır-dı Ushtaj

Patır-ur Ushtan **yaḫūd**

Patır-ur Rrapat

Paçarız Tërthyr

Paçavra Sukull **yaḫūd**

Paçavra Mēc

Paçuz Qe full çuprak

Pāça Kām **meşelā şalvar pāçası** kām brakēshah **yaḫūd**

Pāça Kërcyll kāme **yaḫūd**

Pāça Pāç

Pādaş Shaq kāme **yaḫūd**

Pādaş Kusērm

Pādişāh Mrēt

Parapet Perde

Paraket Barkēt

Parpul Shtandc e turbume

Parpulla-maķ Me bo ilaxh për tërbim

Parpa Barbu

Parça Cop

Parça parça Cop cop

Parçacıķ Grimc

Parçalat-dı E captaj

Parçalat-dılar E captun

Parçalat-sun Ta captojn

Parçalat-madı Nuk e captaj

Parçalat-maz Nuk e captan

Parçalat-masun Mas ta captojn

Parçalat-miş E ka captu

Parçalat-maḳ Mej captu

Parçalat-ma Mas e capta

Parçalad-ır E captan

Parçalad-ıyor Po captan

-586-

Parçala-r Captan

Parçala-ruz Captojm

Parçala-rum Captoj

Parçalaş-dı Mu coptu nër vēti

Parçalaş-madı Nuk u captu

Parçalaş-maz Nuk captohet

Parçalaş-miş Isht captu

Parçalaş-maḳ Mu captu

Parçalaş-ur Captohet nër vēti

Parçala-mak Me captu

Parçalan-dı U captu **yaḫūd** u grimcu

Parçalan-maz Nuk captohet

Parçalan-mamiş Nuk ish captu

Parçalan-mamaḳ Mas mu captu

Parçalan-madı Nuk u captu

Parçalan-miş Isht captu

Parçalan-mak Mu captu

Parçalan-ur Grimcohet

Parçalan-urlar Captohen

Parçalan-mayacek Nu'kā mu captu

Parçalan-acaḳ Kā mu captu

Parçalan-ıyor Pa grihet

Parça+lar Copa

Parçalı Copash

Pardi Ūn **meṣelā bir pardi āteş** nji ūn zjerm

Paris Kitër

Parsal Vjētërsin

Parıl Drit

Parlat-dı E ndriti

Parlat-maz Nuk e ndrit

Parlat-madı Nuk e ndriti

Parlat-miş E kā ndrit

Parlat-maḳ Mej ndrit

-587-

Parla-dı Ndriti

Parla-dılar Ndritën

Parla-r Ndrit

Parla-dı Ndritte

Parla-rlar Ndrisin

Parla-sun T'ndris

Parlaḳ Ndriçëm

Parlaḳluḳ Ndriçim

Parla-maz Nuk ndrit

Parla-mamiş Nu'kā ndrit

Parla-mamaḳ Mas me ndrit

Parla-madı Nuk ndriti

Parla-masun Mas ndrit

Parla-miş Kā ndrit

Parla-maķ Me ndrit

Parlan-dı I ndriçu

Parlan-sun U ndriçoft

Parlan-maz Nuk ndriçohet

Parlan-mamiş Nu'kisht ndriçu

Parlan-mamaķ Mas mu ndriçu

Parlan-dı Nuk u ndriçu

Parlan-miş Isht ndriçu

Parlan-maķ Mu ndriçu

Parlan-mayor Nuk pa ndriçohet

Parlan-mayacek Nu'kā mu ndriçu

Parlan-acaķ Kā mu ndriçu

Parlan-ur Ndriçohet

Parlan-ıyor Pa ndriçohet

Parlayış Ndriçi

Parılda-maķ Me shkëlqy

Parıldı Shkëlqeu

Parıldi Shkëlqim

Parıl-ur Shkëlqen

Parla Mekara

Parmaķ Gisht

Parmaķ ucı Bul gishtit

Parmaķla-maķ Me shti gisht

-588-

Parmaķla-maķ Mej trshtu

Parmaķlar Gishta

Parmaķluķ Trāpazan

Pāre Pare **aķçe gibi yaḫūd**

Pāre Grim

Paralat-maķ Mej grimcu yaḫūd

Parala-maķ Me grimcu

Paralan-maķ Mu grimcu

Pazar Pazar **çarşu gibi yaḫūd**

Pazar E dil

Pazar guni Dit e dil

Pazarirtesi E hane

Pazarlaş-mak Mu pajtu

Pazval Majc gjunit

Pazvand Ronjc

Pazvend Kalçak

Pāzī Pāzi

Pas Ndryshk

Pasaķ Ndryshkun **yaḫūd**

Pasaķ Ndumun **kirli gibi**

Pāsbān Ronjc

Paskalya Pashk

Paslan-dı U ndryshk

Paslan-maz Nuk ndryshket

Paslan-mamiş Nuk isht ndryshk

Paslan-mamaķ Mas mu ndryshk

Paslan-madı Nuk u ndryshk

Paslan-masun Mas të ndryshket

Paslan-miş Isht ndryshk

Paslan-maķ Mu ndryshk

Paslan-ur Ndryshket

Paslan-acaķ Kā mu ndryshk

Pasli Ndryshkun

Paşa Pāsh

-589-

Paşmaķ Pashmaŋ

Paşdırma Mish i thāt

Paţır Krisëm

Paţırdi Ushtim gjurmish

Paţrisa Mantēl

Paţlat-dı E plasi **yaķūd**

Paţlat-dı E bani me kërsit

Paţlat-maķ Mej plās **yaķūd**

Paţlat-maķ Mej pëlsit **yaķūd**

Paţlat-maķ Mej ba me kërsit **yaķūd**

Paţlat-maķ Mej kërsit

Paţla-dı Plāsi **yaķūd**

Paţla-dı Kërsiti

Paţla-dılar Kërsitën

Paţla-r Kërset

Paţla-sun plast **yaķūd**

Paţla-sun Krist **yaķūd**

Paţla-sun T'pëlsas

Paţla-sun T'kërsas

Paţla-sunlar Plaçin **yaķūd**

Paţla-sunlar T'kërsasin

Paţlaķ Plās **yaķūd**

Paţlaķ Krisëm **yaķūd**

Paţlaķ T'kërsitun

Paţla-maz Nuk pëlset **yaķūd**

Paţla-maz Nuk kërset

Paţla-madı Nuk plāsi **yaķūd**

Paţla-madı Nuk kërsiti

Paţla-masun Mas plast **yaķūd**

Paţla-masun Mas kërsit

Paţla-miş Kā kërsit

Paţla-maķ Me plās **yaķūd**

-590-

Paţla-maķ Me kris

Paţlanġıc Kërsic **yaķūd**

Paţlanġıc Gja qi kërset

Paţlayış Të grisun **yaķūd**

Paţlayış T'pëlsitun

Paţır Krisëm **yaķūd**

Paţır Ushtim

Paţırdı Ushtim gjurmësh

Paġorya Lemshe

Pafta Pāft

Pāk Pastër **yaķūd**

Pāk Dlir

Paklat-dı E pastraj

Paklat-sun Ta pastojn

Paklat-madı Nuk e pastraj

Paklat-maz Nuk e pastran

Paklat-miş E ka pastru

Paklat-maķ Mej pastru

Pakla-dı Pastraj

Pakla-maķ Me pastru

Paklan-dı U pastru

Paklan-sun T'pastrohet

Paklan-madı Nuk u pastru

Paklan-maz Nuk pastrohet

Paklan-miş Isht pastru

Paklan-maḳ Mu pastru

Pakluḳ Pastrim

Pal Pllum **gügürcin gibi**

Pala Shpāt **ḳluc gibi**

Palaz Zak **meṣelā ḳaz palazı** zak pat

Palazla-maḳ Mu māj zaqet

Palastorpa Shic topash

Palasḳa Fishekore

-591-

Palamar Litar i lidhun barka n'brek

Palamar gozi Loq

Palamud Velanidh yaḫūd

Palamud Nji soj peshkut

Palan Shāl **eyer gibi**

Palanḳo Praŋ **meṣelā palanḳo ile çekmek** me hjēk me praŋ

Palanḳa Çikërr

Palavra Llumārd topit

Paldım Nën bishte **ḳuzġun gibi**

Paldır guldir Rrukupud

Pālūde Pelte **yaḫūd**

Pālūẓe Pelte

Palyuş Hēṣht

Pāmāl Bajmal

Pambuḳ Bumazhi **yaḫūd**

Pambuḳ Pamuk yaḫūd

Panbuḳ Bumazhi

Pancar Nji soj perime

Pancur Kapak penxhereje **yaḫūd** grila

Panya Cim kiçit

Pāy Piç **ḥişşe gibi**

Pāyān Marim **meṣelā bī-pāyān** pa marim

Pāybend Lidhc kāme **pāyvand gibi**

Paytaḳ Bajmak

Paydos Pushim **yaḫūd**

Paydos Lanun

Payraz Murra **yaḫūd**

Payros Murra

Paylat-mak Mej qurtu

Paylaşdır-maḳ Mej da payet

Paylaş-maḳ Mu pajesh

Payla-maḳ Me da pājet **yaḫūd**

Payla-maḳ Me qurtu

Paylan-maḳ Mu da pājet **yaḫūd**

-592-

Paylan-maḳ Mu qurtu

Pāymāl Njēsh nën kām

Pāyende Fort

Pāyvand Lithc kāme

Pāye Kām **rütbe gibi**

Papaġan Qun **ġabiyy gibi**

Pepegi Belbacuk

Pepegile-mek Me fol belbët

Pebe Belbët

Pepele-mek Me belbu

Pıt Cık **meşelā çıtpıt ţuyulmaz** çik pik nuk ndihet **yaḫūd**

Pıt Tëp **meşelā pıt pıt yürür** tëp tëp ecën

Petalya Batēl

Pıtraḳ Qi flet lēt

Pıtırdat-maḳ Mej kërsit **meşelā kaġadı pıtırdatmaḳ** mej kërsit letrën

Pıtırda-maḳ Me kërsit lēt **yaḫūd**

Pıtırda-maḳ Me fol lēt

Pıtırdı Xhurm e lēţ

Petek Fashu

Petel Nji soj barit qi nxin

Pıtır Sit tonje

Piç Kapil **yaḫūd**

Piç Dobit

Peçete Rrakën

Peçuţa Nji soj peshkut

Peçe Pēc ftyre **yaḫūd**

Peçe Zak **yavru gibi**

Puḫte Pjēk

Puḫtı Pjekun

Puḫtılat-maḳ Mej trashu toj shtērr **yaḫūd**

Puhtılaşdır-maḳ Mej trashu toj shtērr

Puḫtılaş-maḳ Mu trashu toj shtērr

-593-

Pedavra Pallazin

Peder Bab

Pederāne Si bab

Pedrud Mu da

Pır Fërr **meşelā pır pır uçar** fërr fërr fluturan

Per Flēt **ḳanad gibi**

Pür Plet **ţulu gibi**

Pratiḳa Lshim **yaḫūd**

Pratiḳa Skapullim

Puraşa Purri

Puraşalar Purrinj

Purākende Shpërda

Pıranḳa Trunje

Pırpıt Vjētërsin **eski gibi yaḫūd**

Pırpıt Zhugun i udob

Pertāb Ābūrd **meşelā pertāb almaḳ** me marr ābūrd

Pirt-mek Mej ndrydh **yaḫūd**

Pirt-mek Mej përdrēdh

Pirt-mek Mej picku

Pirtin-mek Mu ndrydh **yaḫūd**

Pirtinmek Mu picku **yaḫūd**

Pirtin--mek Mu dërmit

Pertev Rrejze

Pırti Tēsha

Pırtıḳ Cula **meşelā pırtıḳ pırtıḳ** cula mula

Perçem Perçe

Perçin Tampu meşelā diliġini perçin itmek mej tampu birën

Perçinle-mek Me tampu

Perçinlen-mek Mu tampu

Purḫaşa Purri

-594-

Perdaḫla-maḳ Mej shndrit

Perde Tenef

Pergel Çikërr

Perkende Brik i vogël

Pırlaḳ Shpend n'kafas me gju

Pırla-maḳ Me fluturu pej treme

Pırlanta Shkëlqim

Pırlanġıç Kit **meşelā pırlanġıç oynaruz** lujm kit

Pırlan-maḳ Me fluturu me zor

Parmaḳ Gisht **parmaḳ gibi**

Parmaḳluḳ Trāpazan

Permeçe Prazulin

Pırnar Nji soj druje

Pırnarluḳ Ograj **yaḫūd**

Pırnalluḳ Ograj

Pirinc Ariz **yaḫūd**

Pirinc Tunxh

Pervā Friġ **ḳurḳu gibi**

Pervāz An **yaḫūd**

Pervāz Rryp anash

Pervāsiz I pafrig

Pervāsize E pafrig

Pervāne Flutur

Perove Sprevim

Perove Bash **meşelā perove direki** direk bashit **yaḫūd perove direki** direk triŋete

Perese Perest **meşelā şu perese gelmiş** m'kët perese kā ārdh

Peri Xhind **yaḫūd**

Peri Perrī

Pirī Strakula

Pericik Shimt drynit

Perīşān Shpërda

Pejmürde Bëzhglit

-595-

Pes Masandej **yaḫūd**

Pes Mrāpa **yaḫūd**

Pes Posht

Pestil Pestul

Pesek Ndryshk dhamsh

Piskul Tuf

Pesmande I metun mrāpa

Pesend Pëlqim

Pesendīde Pëlqushëm

Pesnus Kanil dhenit

Pisi Zak mice

Peştemāl Pështjēllc

Piş-di U paq

Pişdir- Bane me pjēk

Pişdir-di E bani me pjēk

Pişdir-ür E ban me pjēk

Piş-diler U poqën

Piş-irdi E paq

Pişir-ür E pjek

Pişir-mek Me pjēk

Pişḳin Pjekun

Peşkeş Fāl

Pişgir Rrakën

Pişkin Pjekun

Pişmān Pejndim

Pişmānluḳ Pejndēs

Piş-medi Nuk u paq

Piş-mediler Nuk u poqën

Piş-mez Nuk piqet

Piş-mezler Nuk piqen

Piş-mesün Mas t'piqet

Piş-mesün Mas u pjekt

Piş-miş Isht pjēk **yaḫūd**

Piş-miş Pjēk

-596-

Piş-mişler Jan pjēk

Pişmek Mu pjēk

Piş-memiş Nuk isht pjēk

Piş-memek Mas mu pjēk

Piş-meyor Nuk pa piqet

Piş-meyecek Nu'kā mu pjēk

Pişur-duḳ E pjekëm

Pişur-düŋ E poqe

Pişur-düm E poqa

Pişur-di E paq

Pişur-diler E poqën

Pişur-ür E pjēk **bir ise**

Pişur-ür I pjēk **çoḳ ise**

Pişur-ürüz E pjekim

Pişur-ürler E pjekin

Pişur-ürüm E pjeki

Pişur-sün Ta pjēk

(sā'ir ṣīġaları ḳıyās oluna)

Pişurul-di u ba me pjēk

Pişurul-sün T'bahet mu pjēk

Pişurul-maḳ Me ja bā ta pjēk

Pişur-meduḳ Nuk poqëm

Pişur-medüŋ Nuk e poqe

Pişur-medüm Nuk e poqa

Pişur-medi Nuk e paq

Pişur-mez Nuk pjek

Pişur-mesün Mas ta pjēk

Pişur-miş E kā pjēk

Pişur-mek Me pjēk **mechūl ise**

Pişurmek Mej pjēk **ma'lūm ise**

Pişur-ma Mas piq **mechūl ise**

Pişur-ma Mas e piq **bir ise**

Pişurma- Mas i piq **çoḳ ise**

Pişur-mayor Nuk po pjek

Pişur-meyecek Nu'kā me pjek

-597-

Pişurabil-ür Mund e pjēk

Pişur-ecek Kā mej pjēk

Pişur-emedi Nuk mujt mej pjēk

Pişur-emez Nuk mund e pjēk

Pişur-ememiş Nu'kā mujt mej pjēk

Pişur-ememek Mas me mujt mej pjēk

Pişur-emeyor Nuk pa mund e pjēk

Pişur-iyor Po pjēk

Peşe Mushkaj

Peşīmān Pejndim

Peşīmānluķ Pjendēs

Peşīn Përpara

Pışrıķ Sllako

Paṭriķ Prift urërmsh

Pek Fōrt **yaḫūd**

Pek Fart **meşelā pek yer** vend i fōrt **pek yür** ec fart **pek çoķ** fart shum

Pekitmek Mej farcu

Pekçe Fart **yaḫūd** fōrt

Peksimād Fërcak

Pekiş-di U farcu

Pekişdir-mek Mej ba të fort

Pekiş-sün T'farcohet

Pekiş-medi Nuk u farcu

Pekiş-mez Nuk farcohet

Pekiş-miş Isht farcu

Pekiş-mek Mu farcu

Peklik Farcēt

Pekmez Pekmez

Platerina Qefull i madh

Palās Vjetër

Palas bandras Rrjezga bjezga

Palāspāre Cop sukuka

Palaķa Shkam n'dēt

Pilaki Peshk me uthull

-598-

Palamar Litar i lidhun barka n'brek

Pılan Shēt

Pılanġo Prāŋ

Pılanġa Makara i madh

Pılankete Kamēt **boşa gibi**

Palanya Lim hekurit

Pilāv Pilaf

Palavra Lomard topit

Pelayır Dejlan **meşelā pelayır baluķı** Peshk dejlanit

Peltek Goj majtun

Peltekle-mek Me fol mejtunas

Pelteklen-mek Mu shti me fol belbut

Pelit Lēnd

Pilic Zak pule

Pelid Ndut **pis gibi**

Pelin Shërbēl

Panayir Panagjyr

Panbuķ Bumazhi **yaḫūd**

Panbuķ Pamuk **yaḫūd**

Penbe Bumazhi

Pinti I vorfën

Pintilik Vorfnim

Pintile-mek Mu vorfnu

Pencere Balku **yaḫūd**

Pencere Dritore **yaḫūd**

Pencere

Pencşenbe E endte

Pencik Dōr sened gibi

Pence Panxh **yaḫūd**

Pence Shput **yaḫūd**

Pence Shūll

Pencele-mek Mej shputu **yaḫūd**

Pencele-mek Mej rā shput **yaḫūd**

Pencele-mek Me mārr gruzhd **yaḫūd**

-599-

Pencele-mek Mej vu shūll

Penir Djath

Pupa Pupo **meṣelā pupa ruzigār ile gider** shkan me ēr pupa barka

Pot Guf **meṣelā ‘anṭari pot pot ḳalmiş** kā met peshlija guf guf

Put Tehri **yaḫūd**

Put Fugura **yaḫūd**

Put Pūt

Putraḳ Përdrēdht

Putra Kushtrim

Putla-maḳ Me pjēll

Potur Rrudht **yaḫūd**

Potur Rud

Potuḳ Rrudh rrudh

Potuḳlan-maḳ Mu bā rud rud

Puta Kalëp

Puc Shtalb **yaḫūd** zhvodo **yaḫūd**

Puc Māje ashtit

Poca Kthim **meṣelā gemi pocalamaḳ** me kthy

Pūd Ind **arġac gibi**

Puduḳ Zak deveje

Pur Brokull

Purtuḳal Partagall

Purtuk Krovin

Purcuḳ Përdrēdhet **meṣelā ‘arab ṣacı gibi**

Purcuk Përdrēdh si flok arapi **yaḫūd**

Purcuk Ɒatrru

Purus Kēlb

Pursilan Fartur

Pursin-mek Mu kalb

Pursin-ür Kālbet

Purṣuḳ Vjedull **yaḫūd**

-600-

Purṣuḳ Kaçavar **ṣarḳıḳ gibi**

Purṣu-maḳ Mu kaçavar

Puruz Gjymt

Puruz puruz Gjymt gjymt

Puruzlen-mek Mu gjymtu

Pus Mjegull

Pos T’puthun

Pusat Hallat **ālet gibi**

Posat Kmish lufte

Pusarıḳ Mjegullat

Post Past yaḫūd

Posteki Past

Püskür-mek Me rēsh me goj **meşelā şu püskürmek** me rēsh uj me goj

Püskul Tuf

Püskuller Tufa

Püskullendir-mek Mej vu tuf

Püski Vjetërsin **meşelā eski püski** vjetërsina

Pūse T'puthun

Pūş T'veshun

Pūşīde Tenef

Puş Mjgull

Puşat Hallat **ālet gibi**

Puşarıḳ Mjegullat

Puşla Pustull

Pus-maḳ Mu bā mjegull **yaḫūd**

Puş-maḳ Me përgju

Puşu Përgjim **yaḫūd**

Puşu Prit **yaḫūd**

Puşu Ushēz

Poşa Bërsi **meşelā uzum poşası** bërsi rrushit

Poşālan-maḳ Me mēt fundrri

Poşaluḳ Fundrri

Puşı Përgjim **yaḫūd**

Puşı Prit **yaḫūd**

Puşı Ushēz **puşu gibi**

Poġaça Kulaç

Puġur Mushkūr

Puġursı-maḳ Mu tërhuj mushkori **yaḫūd**

Puġursı-maḳ Me lyp femën

Puf Uf

Pufteri Vishllim gjuetarit

Pufkür-mek Me rēsh me goj **meşelā şu pufkürmek** Me rēsh uj me goj

Pufla-maḳ Mu përplas send i but

Pufle-mek Me fry

Pufle- Fryj **meşelā muma pufle** fryji qirit

Pul Pūll

Pūlād Çelik

Pullı Pikalaz

Pumaţa Boj flokësh

Pumbūl Trupeç

Ponza Gūr i lēt

Puhu Huti

Pūyan Ŋēc **yaḫūd**

Pūyan Ɒutc

Poyra Shimth rrote

Poyraz Murra **yaḫūd**

Poyras Murra

Poyrasla-maḳ Me mārr murra

Pehlū Brinj **meşelā pehlūde yatmiş** kā rā n'brinj

Pey Shtim **yaḫūd**

Pey Pejŋim **yaḫūd**

Pej Mrapa

Peyāpi Nji mas nji **yaḫūd**

-602-

Peyāpi Gjurm gjurm

Piyāde Kamsi

Piyaṭa Pinjēt

Piç Kapil **yaḫūd**

Piç Dobit

Pīç ŋatrrim **ṭolaşıḳ gibi yaḫūd**

Pīç Rriç **bugumli gibi**

Peydā Sayim **meşelā peydā itmek** Mej saju

Peyderpey Nji mas nji **yaḫūd**

Peyderpey Gjurm gjurm

Pīr Plak

Pīrāne Pleqnisht

Pire Plesht

Pīrezen Plāk

Pirelenmek Me nxan pleshta

Pis Ndyt

Pislet-di E ndyti

Pislet-mez Nuk e ndyn

Pislet-miş E kā ndy

Pisletmek Mej ndy

Pisle-di Ndyni

Pislik Ndytsin

Pislemek Me ndy

Pislen-di U ndy

Pislen-medi Nuk u ndy

Pislen-mez Nuk ndyhet

Pislen-miş Isht ndy

Pislen-mek Mu ndy

Pislen-ma Mas u ndyj

Pislen-ür Ndyhet

Pīş Përpara

Piş-di U paq

-603-

Piş-diler U poqën

Pişir-di E paq

Pişir-mek Mej pjēk

(şīġaları ya'sız sebḳat itmiş mürāca'at oluna)

Pişḳin Pjekun

Pīşkeş Fāl

Pīşgīr Rrakën

Pişkin Pjekun

Piş-mek Mu pjēk

Pişur-mek Mej pjēk

Pişiş Pjēk

Pişik T'kym **meşelā çucuḳ koltuḳı pişikmiş** isht kym sjētulla fmis

Pişim Pjēk

Pīşīn Përpara

Peyġūle Skaj **koşe gibi**

Peyk Vesht **ḫaber gibi yaḫūd**

Peyk Shkus **elçi gibi yaḫūd**

Peyk Mej marr mrapa **tābi' gibi yaḫūd**

Peyk Koh **va'de gibi**

Pıŋar Buçil **yaḫūd**

Pıŋar Bunar

Peykān Shep hekurit

Peyke Shtrat **yaḫūd**

Peyke Fashin

Peyleş-mek Mu pejŋu

Peyle-mek Mej pejŋu

Peylen-mek Mu pejŋu

Pinek Katullim

Pinek T'kotun

Pinekle-mek Me katullu

Peynir Djath

Peynir su'i Hirr

Ḥarfu't-Tā

Tā Deri **meşelā tā bayrama** deri n'bajram

Tāb Fuqi **ṭāḳat gibi**

Taban Çardak **döşeme gibi yaḫūd**

Taban Lak kāme

Tabla Taḳetuka

Tabulġa Mrin

Tabya Avlli

Tapa Taḳ **ṭıpa gibi**

Tatarcıḳ Mushic

Tācir Reshpēr

Taçı Gagol

Tār Fije **meşelā üç tār iplik** tri fije pej **yaḫūd**

Tār Tumën **meşelā beze tārı** tumën pëlhure **yaḫūd**

Tār fērc **meşelā üç tār** tri fērc **yaḫūd**

Tār Pol **meşelā yirmi tārli** njizet polash

Tārac Plaçk **yaġma gibi**

Tarat-maķ Mej krēf

Tara-maķ Me krēf

Tart-dı E peshaj

Tartdır-maķ Mej ba mej peshu

Tart-sun Ta peshojn

Tart-madı Nuk e peshaj

Tart-masun Mas ta peshojn

Tart-miş E ka peshu

Tart-maķ Mej peshu

Tart-ma Mas e pesha

Tart-mayor Nuk po peshan

Tart-acaķ Ka mej peshu

Tartıl-ur Peshohet

Tart-ıyor Po peshan

Tarçın Darçin

Tarla Arë

Tarla sıcanı Gjēri

Tārmār Shpërda

Tāre Hēr

- 605 –

Tāreten Nji hēr

Tāze Njom **yaḫūd**

Tāze Fresk

Tāzeleş-mek Mu njomsu

Tāzeleş-mek Mu përtri

Tāzelik Njomsin

Tāzele-mek Me njomsu

Tāzelen-mek Mu njomsu

Tazı Langu

Tās Kup **ţās gibi**

Tās Idhnim **esef gibi**

Tasar Sajan

Tasarla-maķ Mej saju

Taslaķ Cullak

Tasma Rryp nalle

Tāsa Idhnim **yaḫūd**

Tāsa Kujdes

Tāsali Idht

Taķ-dı E vorri **yaḫūd**

Taķ-dı E mërtheu

Taķıl-dı U njit **yaḫūd**

Taķıl-dı Ju vu **yaḫūd**

Taķıl-dı U mërthy

Taķıl-maķ Mu njit **yaḫūd**

Taķıl-maķ Mej u vu **yaḫūd**

Taķıl-maķ Mu mërthy

Taķ-maķ Me vjerr **yaḫūd**

Taķ-maķ Me mërthy

Taķıl-ıyor Njitet **yaḫūd**

Taķıl-ıyor Virret **yaḫūd**

Taķıl-ıyor Mërthehet

Taķiye Ksul

Taŋ Bardh **meşelā taŋ yeri** vendi ngjir bardh

- 606 –

Taŋla-maķ Mu çudit

Talaz Kum **ṭālġa gibi**

Talaz Guf **pot gibi**

Talaş Strosha

Tala-maḳ Me plaçkit

Talan Plaçk **yaġma gibi**

Tanda Tānd

Tav Māj **semiz gibi**

Tavan Qijellës

Tavsa-maḳ Mu davarit

Tavlat-maḳ Mej māj **yaḫūd**

Tavlat-maḳ Me njersy

Tavlandır-maḳ Mej ba mu maj

Tavlan-maḳ Mu maj **yaḫūd**

Tavlan-maḳ Mu njersy

Tavla Grasht

Tavli Grashtum

Tava Tāv

Teb Ethe **sıtma gibi**

Tebrīk Urēs

Tebs Fashit **meṣelā nizai tebs itmek** mej fashit shamatën

Tebsi Tepsi

Tebsir-mek Mu puçrru buzt pej ethesh

Tebsi-mek Mej fashit **yaḫūd**

Tebsi-mek Mej bāshit

Tebsin-di U fashit **yaḫūd**

Tebsin-di U bashit

Tebsin-mek Mu fashit **yaḫūd**

Tebsin-mek Mu bashit

Tep-di Tristaj

Tepdir-di E tristaj **meṣelā top sesi onı tepdirdi** e tristaj zani top

Tepdir-medi Nuk e tristaj

-607-

Tepdir-mez Nuk e tristan

Tepdir-mesün Mos ta tristojn

Tepdir-miş E ka tristu

Tepdirmek Mej tristu **yaḫūd**

Tepdirmek Mej taftis

Tepdir-ma Mas e trista

Tepret-mek Mej përplās **yaḫūd**

Tepret-mek Mej tundzu

Tepiş-mek Mu shkelmu **meṣelā atlar tepişmek** mu shkelmu kualt

Tepele-mek Mej ra krēs

Tepele-mek Mej myt

Tep-mek Me tristu **yaḫūd**

Tep-mek Me taftis **yaḫūd**

Tep-mek Mej shkelmu

Tepme Shkelm **tekme gibi**

Tepindir-mek Mu përplas toj rrakanis

Tepengu Fashin kālit **yaḫūd**

Tepengu Velēnc **meṣelā eyer altunda tepengu yok** nu'kā nën shāl velēnc

Tepinmek Mu shkalapurdh

Tıpa Tāk

Tepe Kodër **yaḫūd**

Tepe Suk **yaḫūd**

Tepe Brokull

Tepecıķ Kodrin

Tepelet-mek Mej paraveshu

Tepelik Majuk **yaḫūd**

Tepelik Kukuriqe

Tepele-mek Mej rrāf shkelëm **yaḫūd**

Tepele-mek Mej myt toj rrāf

Tepeleme T'mytun **yaḫūd**

Tepeleme Grumullim

Tepele-ma Mas e myt **yaḫūd**

Tepele-ma Mas e paravesha **yaḫūd**

Tepele-ma Mas e grumulla

-608-

Tepelen-mek Mu myt s'rrafunit **yaḫūd**

Tepelen-mek Mu shkrry toj përplās

Tepeli Kodranjēn **yaḫūd**

Tepeli Me kaçarub **meşelā tepeli tauķ** pul me kaçarub

Tipi Duhëm **meşelā kar tipi** duhëm bore

Tepir Sit e mundasht

Tepirle-mek Mej sit im

Titre-r Dridhet

Tetre Shqeme

Titre Qirish **yaḫūd**

Titre Të dridhun

Titre-duk U dridhëm

Titre-düŋ U dridhe

Titre-düm U dridha

Titre-di U dridh

Titre-diŋüz U dridhët

Titre-diler U dridhën

Titre-medi Nuk u dridh

Titre-mediler Nuk u dridhën

Titre-mez Nuk dridhet

Titre-miş İsht dridh

Titre-mek Mu dridh

Titre-ma Mas u dridh

Titreme Të dridhun

Titreyici Drithic

Titre-yecek Kā mu dridh

Titiz I përpushun

Titizler T'përpushun

Titizlen-mek Mu përpush

Titizlen-ma Mas u përpush

Titsin-mek Me ju çu tūg **yaḫūd**

Titsin-mek Me pas t'ndut

Titik Zhvelto **yaḫūd**

Tetik I zhgashet

Titik Naskaqe

Titigi Goj mājt **pepe gibi**

- 609 –

Ticāret Reshperi

Tecribe Sprevim

Tuḥaf Çūd

Taḥķīķ Përnjimeń

Taḫta Drrās

Taḫta bit Kimç **yaḫūd**

Taḫta bit Çimërr

Tuḫum Fār

Tuḫum ḳarġa Cilikok

Taḫmīn Stim **meṣelā tahmin itmek** mej stimu

Tedārük Parqim **meṣelā tedārük itmek** mej parqu

Teẓkire Pusull

Ter Djērz **yaḫūd**

Ter Njom

Terāzū Çy:z

Trāş T'rrume **meṣelā trāş ol-** rruju

Trāş olmaḳ Mu rru

Trāş it- Rruje

Trāş itmek Mej rru

Teraṭur Tajtūr

Trampa Ndrrim

Terḫana Terhan

Terzi Qēpc

Ters Mrapësht **yaḫūd**

Ters Vrrigull

Tersāne Shkivērr

Terslik Mrapshti **yaḫūd**

Terslık Për sprapshtit

Tersle-mek Me dhan arsy **yaḫūd**

Tersle-mek Me ndy **meṣelā ḥayvān terslemek** me ndy shtandca

Terslen-mek Mu mrapshtu **yaḫūd**

Terslen-mek Mu shnjerzu **yaḫūd**

Terslen-mek Mu ndy

Turş Tharbët

Turşi-mek Mu tharptu

Turfanda E lasht **yaḫūd**

Turfanda Së pārit **yaḫūd**

Turfanda Rishtos **yaḫūd**

Turfanda Përdishir

Terk Lān **meṣelā terk itmek** mej lān

Türkçe Turçe

Türkçeleşdir-mek Mej sjēll turçe

Terke Drith

Terike Shkret **meṣelā terike ḳalmiş** kā met shkret

Terki Shenj **yaḫūd**

Terki Mrāpa **meṣelā terki ḳomaḳ** mej vu nër shenj **yaḫūd terki baġlamaḳ** mej lidh mrāpa

Türki Kāŋ

Terkiş-mek Me ardh nji mas nji

Tiril Laskar **yaḫūd**

Tiril I ŋrat

Tarla ār

Terlet-mek Mej ndjērz

Terle-duḳ U ndjerzëm

Terle-düŋ U ndjerze

Terle-düm U ndjerza

Terle-di U ndjerz

Terle-diŋüz U ndjerzët

Terle-diler U ndjerzën

Terle-r Ndjerzet

Terlık Shpūt

Terle-meduḳ Nuk u ndjerzëm

Terle-medi Nuk u ndjerz

Terle-mez Nuk ndjerzet

Terle-mezüz Nuk ndjerzemi

Terle-mezler Nuk ndjerzen

Terle-miş İsht ndjērz

-611-

Terle-mişdi İshte ndjerz

Terle-mişler Jan ndjērz

Terle-mişüm Jam ndjērz

Terlemek Mu ndjērz

Terle-memek Mas mu ndjērz

Terle-ma Mas u ndjērz

Terlen-di U bā djērz

Terlen-mek Mu bā djērz

Terlen-memek Mas mu bā djērz

Terlen-meyor Nuk pa bahet djērz

Terli Ndjerzun **yaḫūd**

Terli Djersit

Termenti Trāmti

Termometre Grād

Turunc Maranc

Tere ot Netërz

Tereyaġ Tlyn pa shkri

Tiryaki Zēllak **yaḫūd**

Tiryaki Pallak

Tirid Pishesh

Tiriz Ɒusht **yaḫūd**

Tiriz Rrëpin **yaḫūd**

Tiriz Heshtak

Tirılde-mek Mu dridh **titremek gibi**

Tirinkēt Triŋēt

Tez Shpejt **yaḫūd**

Tez Vrep **yaḫūd**

Tez Vrig

Tezpişdi Tespiçe

Tezġara Shkalc

Tezek Bagël **meṣelā inek tezeki** bagël lope

Tezgāh Tullar **meṣelā tezgāhda beze ṭotumaḳ** me ba pëlhur në tullar

Teze Tēze

Teze oġli Bir tezeje **yaḫūd**

-612-

Teze oġli Kushri

Teze ḳızı Bī tezeje **yaḫūd**

Teze ḳızı Kushrin

Testi Shtam **yaḫūd**

Testi Katrov

Tesgere Shkac

Teşrin-i evvel Britmi ja shimit

Teşrin-i sani Britmori

Teşne Etçëm

Teşvīḳ Shmercim

Teşyi‘ T’përcillun **meṣelā teşyī‘ itmek** mej përcjell

Teṣāḫub Të dālun zat **meṣelā tesāḫub itmek** mej dal zat

Taṣarla-maḳ Mej saju **yaḫūd**

Taṣarla-maḳ Mej nimu **yaḫūd**

Taṣarla-maḳ Mej saju

Taṣma Rryp nālle

Taṣımla-maḳ Me prē toj mat

Ta‘cīz Bezdi **yaḫūd**

Ta‘cīz Grindëm **meṣelā ta‘cīz itmek** mej bezdis **yaḫūd ta‘cīz itmek** mej grind

Ta‘mīr Gadi **meṣelā ta‘mīr itmek** mej gadit

Tef Dajre **def gibi**

Tiftik Shprish

Tiftikle-mek Mej shprish **yaḫūd**

Tiftikle-mek Mej kërhanu

Tiftiklen-mek Mu shprish **meṣelā tarakla tiftiklenmek** mu shprish me kërhān

Tüfenk Pushk

Tefne Lār

Tıḳa-dı E nxuni

Tıḳa-miş E kā nxān

Tıḳa-maḳ Mej nxān

Tıḳan-dı U nxu **yaḫūd**

-613-

Tıḳan-dı U myll **meṣelā dilik tıḳandı** u nxu bira **yaḫūd dilik tıḳandı** u myll bira

Tıḳan-sun T’nxehet

Tıḳan-maz Nuk nxehet

Tıḳan-mamiş Nuk ish nxān

Tıḳan-mamaḳ Mas mu nxān

Tıḳan-madı Nuk u nxu

Tıḳan-miş Isht nxān

Tıḳan-maḳ Mu nxān

Tıḳan-mayor Nuk pa nxëhet

Tıḳan-ur Nxëhet

Tıḳan-acaḳ Kā mu nxān

Taḳṣīrāt Gjykat

Tek Cop

Tikak Shërmend **meṣelā aṣma tikaki** shërmend ardhije

Teker Batim

Tekir I par

Tekrār Prap **yaḫūd** āpet

Tekrārla-maḳ Mej ba prap **yaḫūd**

Tekrārla-maḳ Mej përtri

Tekrārlan-maḳ Mu bā prap

Tekerlek Rrot

Tekerle-mek Mej rrakanis

Tekerleme Rrakoll

Tekerle-ma Mas e rrakanis

Tekerlen-ür Rrakaniset

Tekerlen-erek To rrakanis

Tegirman Mulli **degirmen gibi**

Teŋri Zat **yaḫūd**

Teŋri Perendi

Tekfur I pār

Tekel Pushkim **yaḫūd**

Tekel Punt **meṣelā ‘anṭari tekeltmek** mej pshku beshlin **yaḫūd** jurgan

- 614 –

Tekelt-mek Me pontu mulësën

Tıŋılt-mek Mej triŋllu

Tekelti Jamulli

Tıŋılti Triŋllim

Tekelle-mek Me pështku

Tekellen-mek Mu pështku

Tıŋıl-mek Me triŋllu

Teklīf Mūnd **yaḫūd**

Teklīf Ɒarkim **meṣelā teklīf itmek** me ŋarku

Tekme Shkelm **meṣelā tekme urmaḳ** mej ra shkelm

Tekmele-di E shkelmaj

Tekmele-mek Mej shkelmu

Tekmelen-di U shkelmu

Tekmelenmek Mu shkelmu

Tekmelen-ür Shkelmohet

Tekne Māgje

Tekür I pār

Teke Sqap cap

Tekeler Sqep

Tekele-mek Me lyp dhija sqap

Tekelen-mek Me mārr dhija sqap

Tekye Teqe **yaḫūd**

Tekye Tyrbe

Tel Fije **yaḫūd**

Tel Thupër **meṣelā bit tel iplik** një fije pē **yaḫūd bir tel demir** një thupër hekur

Telāş Travāj

Telbe Surrat shpendit

Teltik Mejŋic

Teles Shkarrzy **yaḫūd**

Teles Rravinu

Telsāz Nxyng

-615-

Teles-mek Mej shkarzy

Telesi-mek Mu shkarzy

Tilfir Tërfonj

Tilki Dhelpën

Tilki Skile **dülger gibi**

Tilkişdir-mek Mej rrjegulu

Tilkiş-mek Mu rrjegulu

Tilkiluḳ Rrjeguli

Telve Telbe **meṣelā ḳahve telvesi** telbe kahveje

Tamām Tunjin **yaḫūd**

Tamām Të krym **meṣelā temām oldı** u kry

Tamāmlat-maḳ Mej kry

Tamāmla-maḳ Me kry **meṣelā iş tamāmlamaḳ** Me kry pūn

Tamġa Shtampu

Tamġalat-maḳ Mej shtampu

Tamġala-maḳ Me shtampu

Tamġalan-maḳ Mu shtampu

Tamġalı Shtampum

Temel Rrënz **yaḫūd**

Temel Farcat

Temelleş-mek Mu farcu

Tümen Mullār **yaḫūd**

Tümen Grumull **yıgın gibi yaḫūd**

Tümen Timu **dümen gibi**

Temūz Karrik

Temiz Dlir

Temizlet-mek Mej dlir

Temizlık Dlirun

-616-

Temizle-mek Me dlir

Temizlen-mek Mu dlir

Temin Pār **demin gibi meşelā temin didüm** pār thāç

Temyīz Të damun **yaḫūd**

Temyiz T'qirun **meşelā temyiz itmek** mej da **yaḫūd temyiz itmek** Mej dlir **yaḫūd temyiz itmek** mej zgjēdh

Ten Shtat **yaḫūd** korb

Tenbākū Tëmen

Tenbel Gajlet **yaḫūd**

Tenbel Demel

Tente Tand **yaḫūd**

Tende Tand **meşelā güneş tendesi** tand dijellit **şanda gibi yaḫūd**

Tende Në shtat

Tentene Lulzim

Tenef Lidhca çadre

Teneffüs Shfrim

Tenk Shtërŋim

Tenhā Vetëm

Tenhālaş-mak Mu vetmu

Tenhāluḳ Vetmim

Tu Phū **meşelā tu tukürdi** Phū e pshtyni

Tev'em Binjak **ikiz gibi**

Tevbe Kthim **yaḫūd**

Tevbe Pejndim

Tut Mand **dud gibi**

Tut- Kape **yaḫūd**

Tut- Maje **yaḫūd**

Tut- Zene

Tutar E kap **yaḫūd**

Tut-ar E man **yaḫūd**

Tut-ar E zen

Tutarıḳ Vdig **şar'a gibi**

Tut-arlar E kapën

-617-

Tut-arım E kap

Tut-duḳ E kapëm **yaḫūd** E nxum

Tut-duŋ E kāpe

Tut-dum E kāpa

Tut-dı E kapi **yaḫūd**

Tut-dı E nxuni

Tutdır-dı E bani mej kāp

Tutdır-maḳ Mej bā mej kāp **yaḫūd**

Tutdır-maḳ Me shti mej kāp **yaḫūd**

Tutdır-maḳ Me shti mj nxan

Tutsi Kādi

Tutsilet-mek Mej kādit

Tutsilet-ma Mas e kādit

Tutsile-mek Me kādit

Tutsilen-mek Mu kādit

Tutsilen-ma Mas u kādit

Tutışdır-maķ Mej bā mu kāp me shoqi shoqin

Tutış-maķ Mu kāp me shoqi shoqin

Tutul-dı U kap **yaḫūd**

Tutul-dı U nxu

Tutul-dıŋuz U kāpët

Tutul-dılar U kāpët

Tutul-sun T'kāpet **yaḫūd**

Tutul-sun U kāpt **yaḫūd**

Tutul-sun U nxānt

Tutul-madı Nuk u kap **yaḫūd**

Tutul-madı Nuk u nxu

Tutul-madıŋuz Nuk u kāpët

Tutul-madılar Nuk u kāpën

Tutul-maz Nuk kāpet

Tutul-mazsuŋuz Nuk kāpeni

Tutul-mazlar Nuk kāpen

Tutul-masun Mas t'kāpet

Tutul-miş Isht kāp

Tutul-mişsuŋuz Jēni kāp

Tutul-mişlar Jan kāp

-618-

Tutul-maķ Mu kāp **yaḫūd**

Tutul-maķ Mu nxān

Tut-maduk Nuk e kāpëm

Tut-maduŋ Nuk e kāpe

Tut-madum Nuk e kāpa

Tut-madı Nuk e kāpi

Tut-maz Nuk e kap

Tüt-mez Nuk e tymit

Tut-masun Mas ta kāp **yaḫūd**

Tut-masun Mas ta nxān **yaḫūd**

Tut-masun Mas e kāpt

Tut-miş E kā kāp

Tüt-miş E kā tymit

Tüt-miş Tymit

Tut-maķ Mej kāp **yaḫūd**

Tut-maķ Mej nxān

Tüt-maķ Mej tymit

Tüten Āvull ujit

Tütün Tym

Tütün Duhan

Tütünle-mek Mej tymit

Tuc Tunxh

Torba Strajc

Turup Rrika

Turpu Līm

Turpile-mek Mej limu

Turuş Thārbët

Turşı Regjun

Türüz ot Nji soj perime

Tura Turr

Türe-di Bastardh

Turala-maķ Mej tiru

Türe-mek Mu mlēdh **meşelā putre türemek** mu mlēdh kushtrim **yaḫūd ‘asker türemek** mu mlēdh ushtri

Tuz Kryp

Tüz Būl **meşelā ḳulaḳ tüzi** būl veshit

-619-

Toz Pluhën

Tozar-maḳ Me bā pluhën

Tozaḳ Pluhnu **yaḫūd**

Tozaḳ Pupla t’holla

Tuzaḳ Lak

Toza-maḳ Me çu pluhën

Tozan-maḳ Me çu pluhën **yaḫūd**

Tozan-maḳ Mu bā pluhnum

Tozlaş-maḳ Mu bā si vos pluhni

Tozla-maḳ Me pluhnu

Tozın-dı U pluhnu

Tozındi Mejgull pluhnit

Tüs Qume **meşelā yüzinde tüs yoḳ** nu’ḳa qume nw ftyr

Tüssiz Tullac

Tüssize Tullace

Tüskürt-mek Mej thy **meşelā duşmanunı tüskürṭmek** Me thy anmikun

Tüskürul-mek Mu zbyth

Tüskür-mek Mej zbyth **yaḫūd**

Tüskür-mek Mej rruncu

Tüsküri Përmrapa

Tūşe Kumanj **rızḳ gibi**

Tuġla Tull

Tüfeng Pushk

Toḳ Ɲinj

Toḳat Paravesh **yaḫūd**

Toḳat Flakaresh **meşelā toḳat urmaḳ** mej ra paravesh **yaḫūd toḳat urmaḳ** mej ra flakaresh

Toḳatla-maḳ Mej paraveshu **yaḫūd**

Toḳatla-maḳ Me flakareshu

Toḳluḳ Ɲinjshëm **yaḫūd**

Toḳmaḳ Maj

Toḳa Togz

-620-

Tüz Qyne

Tüg Pupël

Tüket-duḳ E marum **bir** i marum **çoḳ**

Tüket-düŋ E marove

Tüket-düm E marova

Tüket-di E maroj

Tüket-diŋüz E marūt

Tüket-diler E marūn

Tüket-sün Ta marōjn

Tüket-medi Nuk maraj

Tüket-mez Nuk maran

Tüket-mesün Mas ta marojn

Tüket-miş I ka maru

Tüket-mişler I kan maru

Tüket-mek Mej maru

Tüket-memiş Nuk i ka maru

Tüket-memek Mas mej maru

Tüket-ma Mas e mara

Tügcik Pupël e holl

Tükür-duķ Pështym

Tükür-düŋ Pështyve

Tükür-düm Pështyva

Tükür-di Pështyni

Tükür-diŋüz Pështyt

Tükür-diler Pështyn

Tükür-ür Pështun

Tükür-ürsiŋüz Pështyni

Tükür-ürler Pështyjn

Tükür-ürüm Pështyj

Tükür-sün T'pështyjn

Tükür-üŋ Pështy

Tükür-ürüz Pështyjm

Tükür-siŋüz Pështyjn

Tükür-ürüm Pështy

Tükür-mezler Nuk pështyn

Tükür-mesün T'pështyjn

(**sā'īr ṣīġaları daķī ķiyās oluna**)

-621-

Tükür-miş Ka pështy

Tükür-mek Me pshty

Tükür-ma Mas pështyj

Tükür-meyin Mas pështyni

Tügsiz Tullac **yaķūd**

Tügsiz Cullak

Tügsiz baş Kry tullac **yaķūd**

Tügsiz ķaros Gjel cullak

Tügse-mek Mej dāl puplat **yaķūd**

Tügse-mek Mej dāl qymet

Tükse-mek Mu përplas e me rrshqit

Tüglen-mek Mu leshatu **yaķūd**

Tüglen-mek Mu puplu

Tügli Leshatak **yaķūd**

Tügli Puplak

Tükeli Unji **bütün gibi**

Tüken-di U maru

Tüken-diler U marun

Tüken-sün Të marohet

Tüken-di Nuk u maru

Tüken-mez Nuk marohet

Tüken-miş Isht maru

Tüken-mek Mu maru

Tüken-memek Mas mu maru **yaķūd** mos mu kry

Tüken-meyecek Nu'kā mu maru

Tüken-ür Marohet

Tüken-ürler Marohen

Tüken-ecek Kā mu maru

Tüken-erek Toj maru

Tükür-mek Me pshty

Tüküruk Pështym **yaķūd**

Tüküruk Pështym

Tulġa Dru kimçe

Tülek Shpuplis

Tüle-mek Mu shpuplis

Tüm Brokëll

-622-

Tuman Parti **alay gibi**

Tombaķ Tumak

Tümbek Brokullin

Tümbelek Tumullaç

Tumruķ Trup **yaḫūd tumruķ**

Tümsek Guŋ **yaḫūd**

Tümsek Mull **yaḫūd**

Tümsek Gob

Tümsele-mek Mu gërmuq **yaḫūd**

Tümsele-mek Mu guŋu

Tümel-mek Mu gërmuq

Tüm-mek Mu mërdhāz

Tünek Sërrk **meşelā tauķ tüneki** sërrëk pullash

Tünekle-mek Me ndej n'sërrëk

Tuy Pupul

Tuyler Pupla

Tıpa Tāk **meşelā desti tıpası** tāk katrove

Tipi Duhëm **meşelā yaġmur tipi** duhëm shijut

Tipi Fëshkāt

Tiramola Tarrnim **meşelā palanķa tiramolamaķ** me tarrnu praŋën

Tire Pej pamukut **yaḫūd**

Tīre Terr **karaŋluķ gibi**

Tiril Leskar **yaḫūd**

Tiril Skitërr

Tiriz Ðusht **yaḫūd** Rrëpin

Tiz Shpejt **yaḫūd**

Tiz Vrap **yaḫūd**

Tiz Vrig **yaḫūd**

Tiz Fërk

Tizgin Zenji

Tizlik Shpejtim

Tizlen-mek Mu shpejtu

-623-

Tize Teze

Tıġ Hēll **şiş gibi**

Tıġla-maķ Me dhimt varra

Tiftiķ Shprish **yaḫūd**

Tiftik Shprish **yaḫūd**

Tifitk Zbut

Tifos Me shku ethet n'kry

Tiksin-mek Me pas t'ndyt **yaḫūd**

Tiksin-mek Me ju çu tug

Tıŋlıt-maķ Mej triŋllu

Tıŋıltı Triŋllim

Tıŋıl-mek Me triŋllu

Tike Cop **parça gibi**

Timar Rragim

Timur Hekur

Tīh Fush pa uj

- Harfu' ş- ş a –

Ş ār Shfrim **meşelā şarımı aldum** shfreva **intıķām aldum gibi**

Ş ele Përçik **meşelā üç şele uzun** tre përçik gjāt

Ş enā Livdim

Ş evāb Shpërblim

Ş evb Pakt

Ş̲eyyib I vej **müz̲ekker ise**

Ş̲eyyibe E vej **mü'ennes ise**

Harfu'l-cīm

Caba Fal

Cacıḳ Sallat **meş̲elā ḫıyār cacıḳı** sallat kastravecit

Cadalos Gojtar

Cādo Mnjic **siḥreci gibi**

Cādo Mnjibāc

Cāde Rrug e mādhe

Cadı Shtrigan **müz̲ekker ise**

Cādı Shtrig **mü'enneş̲ ise yaḫūd**

Cādı Lugat **evhāmdan ise de**

-624-

Cār Kojshi

Car Qakulan **yaḫūd**

Carcar Qapty:r

Carcı Telall **dellāl gibi**

Cāris Shamatuc

Cārise Shamatuce

Carṭa E pagjashëm **żarṭa gibi**

Carla-maḳ Me qakulu

Cāsūs Hjeks **yaḫūd**

Cāsūs Kapucār **yaḫūd**

Cāsūs Izhbirr

Cāsūsluḳ Hjeksi

Caġ Flegër **yaḫūd**

Caġ Dēg rrote

Caġul Dërr **meş̲elā caġul caġul yapma** mas ban dërr dërr

Caġılda-maḳ Me shumullu

Caḳ Flegër **caġ gibi**

Caḳ Dēg rrote

Cam Gastāre

Camuḳa Qyqen **meş̲elā yelken camuḳalar** qyqena velit

Cān Shpirt

Cānān I dashtun **maḥbūb gibi**

Cānavār Bish

Cānbāz Xhamaz

Cānsız I pā shpirt

Cānsıze E pā shpirt

Canġıl cunġul Taŋtuŋ taŋtuŋ

Cangı Gjygjrim **müşveret gibi**

Cānfersā Qī shtan shpirt

Cānlandır-maḳ Mej dhān shpirt

Cānlandır-maḳ Mej ngjāll

Cānlan-maḳ Mu ngjāll

-625-

Cānevār Bīsh

Cav Flegër **yaḫūd**

Cav Dēg rrevte **caḳ gibi**

Cavcav Kāfe me telbe

Cavres Grozhël

Cavlaḳ Lakuriq **yaḫūd**

Cavlaḳ Cullak **meş̲elā cavlaḳ adam** njir lakuriq **yaḫūd cavlaḳ kuş** shpend cullak

Cav-maķ Mu habit **şaşmaķ gibi**

Cāy Vend

Cay-duķ Kthym

Cay-duŋ Ktheve

Cay--dum Ktheva

Cay-dı Kthu

Caydır- Kthē

Caydır-ur E kthen

Caydır-maķ Mej kthy

Cay-dıŋuz Kthyt

Cay-dılar Kthy:n

Cayırda-maķ Me ushtu zjami

Cayırdi Ushtim zjarmit

Cay-madı Nuk ktheu

Cay-maz Nuk kthen

Cay-miş Kā kthy

Cay-maķ Me kthy **dunmek gibi yaḫūd**

Cay-maķ Mu pejndu **nādim olmaķ gibi yaḫūd**

Cay-maķ Mu shpurr **vazgeçmek gibi**

Ceb Xhep

Cibre Bërsi

Cübbe Kakum

Cebīre Kashtanj

Cibin Mushic **yaḫūd**

Cibin Miz **yaḫūd**

Cibin Mushkall

Cibinluķ Xhiblik

-526-

Cezve Xhezme

Cerbeze Pitigon

Cırbuġa Mī fushe

Cırtlat-maķ Mej fluturu flutrën

Cırtlaķ Pëlqyc vētin

Cırtla-maķ Me bā fërr fërr flutra

Cırcır Zak drapën

Cırdaval Shtiz **yaḫūd** xhilit

Cur‘a Gyrq **meşelā bir cur‘a su** nji gyrq uj

Cırlaķ Qaptyr

Cırla-maķ Me fol shum

Cırlayıķ Nji soj shpend qi hjuhet mete

Cırılda-maķ Mas mej majt goja gja **boş boġaz gibi**

Cirid Shtiz **yaḫūd** Xhilit

Cerīme Gjob **yaḫūd**

Cezā Gjob **yaḫūd**

Cezā Shpërblim

Cezālandır-maķ Mej gjobit

Cezālan-maķ Mu gjobit

Cızla-maķ Me bā bëzh gjella në zjerm

Cezve Xhezme

Cizık Gjāndërr **yaḫūd**

Cizık Kërrc ashtit

Cesāret Trimni

Cesāretlet-mek Mej trimnu

Cesāretlen-mek Mu trimnu

Cüst I zhgāsht

Ceste Ciqe **meşelā ceste ceste** ciqe ciqe

Cesūr Trim

Cesūrluķ Trimni

Cıġa Dēg **yaḫūd**

Cıġa Kaçarup

-627-

-cıġız Vōcërr

Cıġıldı Zā shpendesh

Cifcife Pilivōz

-cıķ Vocër **yaḫūd**

-cik Vocër **cıġız**

Ciger Mushkni

Cilid Shtiz

Cılġar Jedeq **meşelā cılgar bir at al-** merr nji kāl jedeq **yaḫūd cılgar turmaķ** mej majt jedeq

Cılıķ Qēlb **yaḫūd**

Cılıķ Spārit **meşelā cılıķ et** mish i qelbët **yaḫūd cılıķ baluķ** peshk i spāritun

Cılķava Gzaf qafe

Cilve Nāze **meşelā cilve yapmaķ** me bā nāze **yaḫūd**

Cilve Lakmim **Meşelā Cilve yapmaķ** Mej lakmu

Cem Shum

Cem‘ Mlēdh

Cem‘an Gjith me njihēr

Cem‘landır-maķ Mej mlēdh

Cem‘lan-maķ Mu mlēdh

Cumu‘a E prende

Cumu‘a irtesi E shtunde

Cümle T’gjith

Cümleten Gjith me njihēr

Cınbız Piskërr **yaḫūd**

Cınbız Peskatore **yaḫūd**

Cınbıs Peskatore **yaḫūd**

Cınbıstere Piskatore

Cennet Perriz

Cünḥa Faj

-628-

Cendere Manjene

Cenes Mushkāj

Cins Rod **yaḫūd**

Cins Soj **meşelā bu cinsden** ki pej sojit

Cenk Luft

Cingil Rrush vanak

Cenge Shpūz **ķor gibi**

Cānavār Bish

Cev Elb **arpa gibi**

Cevv Havā **yaḫūd**

Cevv Zhvodo

Cevāp Arsy **yaḫūd**

Cevāp Përgjegjun

Cevāp virmek Me dhān arsy **meşelā cevāp virmek** mu përgjēgj **yaḫūd**

Cevāplaş-maķ Mej dhān arsy shoqi shoqit **yaḫūd**

Cevāplaş-maķ Me ju përgjēgj shoqi shoqit

Cücüt-mek Mej āmulcu

Cücük Āmul

Cücümek Mu āmulcu

Cüce Xhūxh

Cudār Thekën

Cudam I ŋrat **yaḫūd**

Cudam I poshtrum

Curup curpadaḳ Llap shllap **meşelā çamurda curup curpadaḳ gider** shkan n'balt llap shllap

Corum Vistër **yaḫūd**

Corūm Vistër **meşelā bir corum baluḳ** nji vistër peshk

Coz Ārr

Coş Vlim **yaḫūd**

Coş T'ŋrëfun

Coş-maḳ Me vlu **yaḫūd**

-629-

Coş-maḳ Me ŋuf

Cumba Mūll **meşelā dīvāra cumba çıḳmiş** i ka dāl murit mūll

Cumerd Zemër bardh

Cunbur Ushtim

Cunburda-maḳ Ushtim ujit toj llakaçit

Cunburdi Zā ujit **yaḫūd**

Cunburdi Gërgyle **yaḫūd**

Cunbul Gërgyle **patırdi gibi**

Cunbadaḳ Zā t'përplasunit uji

Cunbalaḳ Kry piciŋul

Ceviz Ārr

Cevin Buk elbit

+ce Si **meşelā insānca** si njiri

Cihārşebne E myrkūr

Cihāz Pāj

Cihāzla-maḳ Mej pajis

Cihān Jēt

Cehre Furk brezit

+casına Sikurse **meşelā adamcasına** sikurse njiri

Cehennem Fērr

Ceyb Xhep

Cicoz Āspak **hiç gibi meşelā saŋa cicoz** ty āspak

Cici Xhixh **meşelā çocuḳ cici ile oynar** lūn fmija me xhixha

Ciro Batim

Cızla-maḳ Me bā pëzh pëzh

Ceylān Drē **geyik gibi**

Cılız Xhelep **ża'if gibi**

Cimbaḳuḳa Shtremaluḳ

Cınaḳ Panc **yaḫūd**

Cınak Thanj **meşelā ḳurd cınaḳundan ḳurtardum** e pështova pej thanjve ujqish

-630-

Cıvadra Bom pres

Civaṭa Vīd

Civ civ Xhër xhër

Cıvılda-maḳ Me kndu shpendet

Cıvıldi Zā shpendsh

Civa Xhiv

Civelek Vërdlak

Cıvıḳ Dëltin **yaḫūd**

Cıvıḳ Llaç

ḥarfu'l-çim

Çabala-maḳ Me hitat **yaḫūd**

Çabala-maḳ Mu strapacu

Çabalayış T'hitatun **yaḫūd**

Çabalayış Strapāc

Çabuḳ Shpejt **ya** vrik **ya da** fërk

Çabucıḳ Me të shpejt

Çabuca-dı Shpejtaj

Çabucaḳ Me shpejt

Çabuca-maḳ Me shpejtu

Çabuḳ Shpejt vrik vërk

Çabuḳluḳ Shpejtim

Çap Zhvodo **yaḫūd**

Çap Trāsh **meşelā iki ḳarış çapunda kiriş** trā dy pllām m'trash

Çapaçul Shëmtūm **yaḫūd**

Çapaçul Ndraglit **yaḫūd**

Çapaçul Ndragalaq **yaḫūd**

Çapaçul Shtëpalec **yaḫūd** dudum

Çapar Shkūs **tatar gibi**

Çaparız Prit **māni' gibi meşelā işime çaparız oldı** m'ju ba punës prit

Çapari Ganxhamār

Çapaḳ Shklēb **yaḫūd**

Çapaḳ Gleq **meşelā gozleri çapaḳlanmaḳ** mu shklebu syt

-631-

Çapan Shkūs **yaḫūd**

Çapan Mrric

Çapanaḳ I ikun **ḳaçurılmiş gibi meşelā çapanak adam** Njir i ikun

Çapras Tërthūr **yaḫūd**

Çapras Tiliprik

Çapraş-maḳ Mu ŋapërthy

Çapraşıḳ Ŋapërthy

Çapraḳ Mulēs shale **ḥaş gibi**

Çapḳi Të krrusun **yaḫūd**

Çapḳi Grabi

Çapḳın Gërxheli **yaḫūd**

Çapḳın Tëlak

Çapli I trāsh **müẓekker ise**

Çapli E trāsh **mü'enneş ise**

Çapli kiriş Trā i trāsh

Çapli tahta Drras e trāsh

Çap-maḳ Mej ŋa **ḳoşdırmaḳ gibi**

Çaput Heshtak **meşelā gomlek çaputı** heshtak kmishe

Çapuḳ Shpejt

Çapul Plaçk

Çapulla-maḳ Me plaçkit

Çapullan-maḳ Mu plaçkit

Çapa Cāp **ḳazma gibi yaḫūd**

Çapa Vesh spiranxhe

Çapalat-maḳ Mej mif me cap

Çapala-maḳ Me mif me cap

Çapalan-maḳ Mu mif me cap

Çapıcı Plaçkitc

Çat-ar Has **yaḫūd**

Çat-ar Takan

Çataḳ Nji tun **yaḫūd**

Çataḳ Lugin

Çatal Kërçep **yaḫūd**

-632-

Çatal Gremç

Çatallaşdır-maḳ Me qit gremça

Çatallaş-maḳ Mu gremçu **yaḫūd**

Çatallan-maḳ Mu gremçu

Çatalmaḳ Tāll

Çat-duḳ Hasëm **yaḫūd**

Çat-duḳ Ndeshëm **yaḫūd**

Çat-duḳ Ja befëm

Çat-dı Hasi **yaḫūd**

Çat-dı Ndeshi **yaḫūd**

Çat-dı Ja befi

Çatdır-maḳ Mej përplās

Çatırdat-maḳ Mej rrapāt **yaḫūd**

Çatırdat-maḳ Mej kërsit **meṣelā dişlerini çatırdatmaḳ** me kërsit dhāmt

Çatırdi Krisëm

Çatışdır-maḳ Mej lidh kry me kry

Çatış-maḳ Me hās shoqi shoqin **yaḫūd**

Çatış-maḳ Mu ndesh **yaḫūd**

Çatış-maḳ Mu lidh kry me kry

Çatḳi T'hasun **yaḫūd**

Çatḳi T'ndeshun **yaḫūd**

Çatḳi T'lidhun

Çatḳiluḳ Zgjēdh qesh **meṣelā boyunduruḳı çatḳiluḳda geçürmek** me pshku kularin në zgjēdh

Çatḳın I trūm

Çatḳıne E trūme

Çatḳın-maḳ Mu trū **meṣelā filāna çatḳınmaḳ** me ju tru filānit

Çatlat-maḳ Mej ça **yaḫūd**

Çatlat-maḳ Mej kërsit **meṣelā pamaḳları çatlatmaḳ** me kërsit gishtat

Çatlaḳ Çā **yaḫūd**

Çatlaḳ Plās **yaḫūd**

Çatlaḳ Kris **yaḫūd**

Çatlaḳ Armuz

-633-

Çatla-maḳ Me plās **yaḫūd**

Çatla-maḳ Me çā **yaḫūd**

Çatla-maḳ Me kris

Çatlayış T'çāmun

Çatıl-maḳ Mu lidh kry m'kry **meṣelā kereste çatılmaḳ** mu lidh landa kry m'kry yaḫūd

Çatıl-maḳ Mu plas **helāk olmaḳ gibi**

Çatıl-maḳ Mu ndrēf **ḳurulmaḳ gibi**

Çat-maḳ Me lidh **meṣelā ev saçaḳları çatmaḳ** me lidh strehët e shpis **yaḫūd**

Çat-maḳ Mej ngrēf **yaḫūd**

Çat-maḳ Me plās **yaḫūd**

Çat-maḳ Me has **yaḫūd**

Çat-maḳ Me ndēsh **yaḫūd**

Çat-maḳ Me taku **yaḫūd**

Çat-maḳ Mu nāl **yaḫūd**

Çat-maḳ Mu përpjēk **yaḫūd**

Çat-maḳ Mu përplās **yaḫūd**

Çat-maḳ Me bēf

Çati T'hāsun **yaḫūd**

Çati Të ngrefun **yaḫūd**

Çati T'përpjekun **yaḫūd**

Çati T'lidhun

Çatıḳ Përpjēk mājet **yaḫūd**

Çatıḳ Rrudht

Çarçaron Qakulan

Çadır Shatarr

Çār Kātër **yaḫūd**

Çār+ Fart **meṣelā çarçabuḳ** fart shpejt

Çarpā Bakti

Çārpāre Katër copa

Çarpdır-maḳ Mej përplās **yaḫūd**

Çarpdır-maḳ Mej shtremtu

Çarpışdır-maḳ Mej ba mu përplās

Çarpış-maḳ Mu përplās shoqi shoqin **yaḫūd**

-634-

Çarpış-maḳ Mu ndēsh m'shoqi shoqin

Çarpışıḳ Ngapërthy

Çarpıl-maḳ Mu ngërdhēsh **yaḫūd**

Çarpıl-maḳ Mu prdrēdh

Çarp-maḳ Me hās **yaḫūd**

Çarp-maḳ Me ndēsh

Çarpındi T'përplāsun **yaḫūd**

Çarpındi Marzhi **meṣelā deŋiz çarpındisi** marzhi dētit

Çarpın-maḳ Mu përplās **yaḫūd**

Çarpın-maḳ Mu rrapāt

Çarpın-maḳ Mu ndēsh

Çarpuḳ Përdrēdht **yaḫūd**

Çarpıḳ Përdrēdht **yaḫūd**

Çarpıḳ Shtremaluk

Çardaḳ Shtret

Çārsu Pazār

Çārşeb Çarçaf

Çārşenbe E mërkur

Çarşu Pazār **yaḫūd**

Çarşı Pazār

Çarṭaḳ Shtret

Çarḳ Qostër **yaḫūd**

Çarḳ Nyrrl **çarḫ gibi**

Çarıḳ Āpāŋ

Çarmıḫ Çarmuk

Çāre Derman **yaḫūd**

Çāre Skapullim

Çarıḳ Āpāŋ

Çāryek Kartār

Çaşıt Hjeks

Çaşıtla-maḳ Me bā hjeksi

Çaşıtluḳ Hjeksi

Çaġ Koh **vaḳt gibi yaḫūd**

Çāġ Rrug ujit **yaḫūd**

-635-

Çaġ Sqoll

Çaġan Lidhc kāme **payvan gibi**

Çaġırtġan Zak qi nill shpendet mej gju

Çaġırt-maķ Mej bā me thirr **yaḫūd**

Çaġırt-maķ Me çu me thirr

Çaġır-duķ Thirrëm **mechūl ise**

Çaġır-duķ I thirrëm **çoķ is**

Çaġır-duŋ Thirre

Çaġır-dum Thirra

Çaġır-dı Thirri

Çaġır-dıŋuz Thirrët

Çaġır-dılar Thirrën

(sā'ir ṣīġaları daḫı ķıyās oluna)

Çaġır-ur Thrret

Çaġır-urdı Thirrte

Çaġır-uruz Thrrāsim

Çaġır-ursuŋuz Thirrni

Çaġır-urlar Thrrāsin

Çaġır-urum Thrras

Çaġır-sun Të thrras

Çaġırış-maķ Mu thirr me shoqi shoqin

Çaġırġan Thirrc **yaḫūd**

Çaġırġan Virrc **yaḫūd**

Çaġırġan Grizhëll **sıķsıķan gibi**

Çaġırul-duķ U thirrem

Çaġırıl-duŋ U thirre

Çaġırıl-dum U thirra

Çaġırıl-dı U thirr

Çaġırıl-dıŋuz U thirrët

Çaġırıl-dılar U thirrën

Çaġırıl-sun T'thirrēt

Çaġırıl-sunlar T'thirrēn

Çaġırıl-duķ Nuk u thirrëm

Çaġırıl-madı Nuk u thirr

-636-

Çaġırıl-maz Nuk thirret

Çaġırıl-masun Mas t'thirret

Çaġırıl-miş Isht thirr

Çaġırıl-mişık Jēmi thirr

Çaġırıl-mişlar Jan thirr

Çaġırıl-maķ Mu thirr

Çaġır-maduķ Nuk thirrëm **mechūl ise**

Çaġır-maduķ Nuk e thirrëm **bir ise**

Çaġır-maduķ Nuk i thirrëm **çoķ ise**

Çaġır-maduŋ Nuk thirre

Çaġır-madum Nuk thirra

Çaġır-madı Nuk thirri

Çaġır-madıŋuz Nuk thirrët

Çaġır-madılar Nuk thirrën

(sā'ir ṣīġaları ķıyās oluna)

Çaġır-maz Nuk thrret

Çaġır-maz ise N'mas thirrt

Çaġır-mazdı Nuk thirrte

Çaġır-mazız Nuk thrrasim

Çaġır-mazsuŋuz Nuk thirrni

Çaġır-mazlar Nuk thrrasin

Çağır-masun Mas t’ thrras

Çağır--masunlar Mas t’thrrasin

Çağır-miş Kā thirr

Çağır-miş idi Kish thirr

Çağır-miş ise N’pas thirr

Çağır-miş imiş Kish pas thirr

Çağır-mişdı Kish thirr

Çağır-mişız Kēmi thirr **yaḫūd**

Çağır-mişık Kēmi thirr

Çağır-mişlar Kan thirr

Çağır-maḳ Me thirr

Çağır-mam Nuk thrras

Çağır-mamiş Nu’kā thirr

Çağır-mamaḳ Mas me thirr

-637-

Çağır-ma Mas thirr

Çağır-mayacek Nu’kā me thirr

Çağır-mayor Nuk pa thrret

Çağırabil-ür Mund thrrās

Çağır-acek Kā me thirr

Çağır-arak Toj thirr

Çağır-mamaḳ Mas me mujt me thirr

Çağırış T’thirrun **yaḫūd**

Çağırış Virrëm

Çağırış-urlar Thrrāsin shoqi shoqin

Çağır-ıyor Pa thrret

Çağır-ıyorlar Pa thrrāsin

Çağır-ıyorum Pa thrras

Çağıl Ushtim ujit

Çağla Pēm muf

Çağla-r Ushtan uji

Çağla-maḳ Mu përplas uji

Çağlayan Ushtim ujit **yaḫūd**

Çağlayış Rrmim ujit

Çağlayıḳ Vrrëvim ujit

Çağılda-maḳ Mu përplās uji

Çağıldi Za rrmimit

Çağli Ardhun **baḳışıḳli gibi**

Çaḳ Dēri **meṣelā küpri çaḳ başunda** dēri në kry t’urës

Çaḳal Çaḳu

Çaḳaloz Havan top

Çaḳdır- Mërthē

Çaḳdır-dı E mërtheu

Çaḳdır-ur E mërthen

Çaḳdır-urdı E mërthente

Çaḳdır-sun Ta mërthejn

Çaḳdır-madı Nuk e mërtheu

Çaḳdır-maz Nuk e mërthen

-638-

Çaḳdır-masun Mas ta mërthejn

Çaḳdır-miş Kā mërthy

Çaḳdır-maḳ Mej mërthy

Çaḳdır-maḳ Mej dēj

Çaḳdır-maḳ Mej ngu **meṣelā bir kazıḳ çaḳdırmaḳ** me ngul nji hu

Çaḳır Sakal **yaḫūd**

Çaḳır Vēn **yaḫūd**

Çaḳır Dēj **yaḫūd**

Çaḳır Zbej

Çaḳırdaḳ Bërtham

Çaḳır goz Sy zbejt

Çaḳışdır-maḳ Me shti mej dēj **yaḫūd**

Çaḳışdır-maḳ Me shti n'shamat

Çaḳış-maḳ Mej vendit **yaḫūd**

Çaḳış-maḳ Mej mēt n'qaf shoqi shoqit

Çaḳşır Leshit

Çaḳşırli Kam lesh

Çaḳıl Zhūr **yaḫūd**

Çaḳıl Zall

Çaḳıldaḳ Traklic **yaḫūd**

Çaḳıldaḳ Çaḳalle **meṣelā ḳapu çaḳıldaḳı** traklic dēre **yaḫūd degirmen çaḳıldaḳı** çaḳalle mullinit

Çaḳıldamaḳ Me ushtu zhuri

Çaḳıldi Ushtim zhurit

Çaḳılluḳ Zhurin **yaḫūd**

Çaḳılluḳ Zallin

Çaḳıl-maḳ Mu mërthy **yaḫūd**

Çaḳıl-maḳ Mu ngul

Çaḳ-maḳ Unūr **yaḫūd**

Çaḳ-maḳ Me vetu **yaḫūd**

Çaḳ-maḳ Me shkrēp

Çaḳmaḳ kisesi Badifog

Çaḳ-ma Mas shkrep

-639-

Çaḳı Brisk

Çaḳıç Shtipār

Çaḳış Të shkrepun

Çaḳım Vetim **yaḫūd**

Çaḳın Vetim **şimşek gibi**

Çaḳ-ıyor Pa vetan **yaḫūd**

Çaḳ-ıyor Pa shkrep

Çāk Çā **yaḫūd**

Çāk Gris **yaḫūd**

Çāk Shky

Çaŋ Triŋllim **yaḫūd**

Çaŋ Kmon

Çaŋ çalmaḳ Me triŋllu veshi

Çaŋ ḳula Kampanjel **yaḫūd**

Çaŋluḳ Kampanjel

Çal- Vidh

Çal- Bje

Çala- Bjeri

Çalap Zat **teŋri gibi**

Çal-ar Vjedh **yaḫūd**

Çala-r I bje **meṣelā çalġı çalar** i bje gudës

Çala-rdı I binte

Çala-rız I bim

Çala-rsuŋuz I bini

Çala-rlar I bin **yaḫūd**

Çal-arlar Vjedhin

Çalaġan Kry nālt **yaḫūd**

Çalaġan Kafshuc

Çalaġan ot Hith **ısırġan gibi**

Çalaŋ Zhvelto **çüst gibi**

Çalak Çallak **işgüẓār gibi**

Çalpāre Çapare **yaḫūd**

Çalpāre Xhiŋrriŋe **yaḫūd**

-640-

Çalpāre Badalla

Çal-duḳ Vodhëm **yaḫūd**

Çal-duḳ I rām **meṣelā def çalduḳ** i rām dajres

Çal-dum Vodha **mechūl ise**

Çal-dum E vodha **bir ise**

Çal-dum I vodha **çoḳ ise**

Çal-dı Vadh

Çaldır- Shtine me vjedh **yaḫūd**

Çaldır- Shtine ti bin

(buŋa ḳıyās oluna)

Çaldır-dı E shtini **yaḫūd**

Çaldır-dı E shtini mej rā

Çaldır-ur E shtej me vjēdh **yaḫūd**

Çaldır-ur E shtej mej rā

Çaldır-maḳ Mej shtí me vjēdh **yaḫūd**

Çaldır-maḳ Me shti mej rā

Çalış- Hitat

Çalış-duḳ Hitatëm

Çalış-duŋ Hitate

Çalış-dum Hitāta

Çalış-dı Hitāti

Çalışdır- Bāne me hitāt

Çalışdır-ur E bane me hitat

Çalışdır-sun Ta bajn me hitat

Çalışdır-maḳ Mej bā me hitāt **yaḫūd**

Çalışdır-maḳ Mej shti n'pun

Çalış-dıŋuz Hitātët

Çalış-dılar Hitatën

Çalış-sun T'hitas

Çalışḳan Puntūr

Çalışıl-maḳ Mu hitāt

Çalış-maduḳ Nuk hitātëm

Çalış-maduŋ Nuk hitāte

Çalış-madum Nuk hitāta

-641-

Çalış-madı Nuk hitāti

Çalış-madıŋuz Nuk hitātët

Çalış-madılar Nuk hitātën

Çalış-maz Nuk hitat

Çalış-mazlar Nuk hitāsin

Çalış-masun Mas t'hitās

Çalış-miş Kā hitāt

Çalış-mişlar Kan hitat

Çalış-maḳ Me hitat

Çalış-mamiş Nu'kā hitāt

Çalış-mamaḳ Mas me hitāt

Çalış-ma Mas hitat

Çalış-mayor Nuk pa hitat

Çalış-mayacek Nu'kā me hitāt

Çalış-ur Hitat

Çalış-urlar Hitasun

Çalış-urum Hitas

Çalışabil-ür Mund hitas

Çalış-acek Kā me hitat

Çalış-arak Toj hitāt

Çalış-amadı Nuk mund hitāti

Çalış-amaz Nuk mund hitas

Çalış-amamiş Nu'kā mujt me hitāt

Çalış-amamaḳ Mas me mujt me hitāt

Çalış-amayor Nuk pa mund hitās

Çalġı Ud **yaḫūd**

Çalġı Sāze

Çalḳa- Shplāje

Çalḳat-maḳ Mej shplash **yaḫūd**

Çalḳat-maḳ Mej çart

Çalḳar Dēll qi ban keq **yaḫūd**

Çalḳa-r Shplān

Çalḳa-maḳ Me shplā **meṣelā desti çalḳamaḳ** me shpla shtamën **yaḫūd**

-642-

Çalḳa-maḳ Mej llakaçit **yaḫūd**

Çalḳa-maḳ Me tund **meṣelā sud çalḳamaḳ** me tund tāmël

Çalḳa-ma Mas shplāj **yaḫūd**

Çalḳa-ma Mas llakaçit

Çalḳan-dı U tund **yaḫūd**

Çalḳan-dı U llakaçit **yaḫūd**

Çalḳan-dı U shplā

Çalḳandi T'llakaçitun **yaḫūd**

Çalḳandi T'tundun **yaḫūd**

Çalḳandi Të shplāmun **meṣelā kap çalḳandisi** të shplāme ene

Çalḳan-maḳ Mu tund **yaḫūd**

Çalḳan-maḳ Mu llakaçit **yaḫūd**

Çalḳan-maḳ Mu shplā **yaḫūd**

Çalḳan-maḳ Mu fāl **meṣelā gemi çalḳanıyor** pa fālt barka

Çal-madı Nuk vadh

Çal-maz Nuk vjedh **yaḫūd**

Çal-maz Nuk rref **meṣelā def çalmaz** nuk rref dajre

Çal-maḳ Me vjēdh **yaḫūd**

Çal-maḳ Me rraf **meṣelā ṭaul çalmaḳ** me rrāf lodër **yaḫūd**

Çal-maḳ Mej rā **yaḫūd**

Çal-maḳ Mej përplas **yaḫūd**

Çal-maḳ Me hjēk **meṣelā ḳuluç çalmaḳ** me hjēk shpāt

Çalma T'rāmun **yaḫūd**

Çalma Të vjedhun

Çal-ma Mas rrif **yaḫūd**

Çal-ma Mas vidh

Çalın-dı U vadh

Çalın-dı U rraf **meṣelā def çalındı** u rraf dajra

Çalındi Gjā të vjedhuna

-643-

Çalın-madı Nuk u vadh

Çalın-maz Nuk vidhet

Çalın-masun Mas t'vidhet

Çalın-miş Isht vjēdh **yaḫūd**

Çalın-miş Isht rrāf

Çalın-maḳ Mu vjēdh **yaḫūd**

Çalın-maḳ Mu rraf **meşelā çalġı çalınmaḳ** mu rraf sāzaj **yaḫūd**

Çalın-maḳ Mu trakullu **meşelā ḳapuda çalınmaḳ** me ju trakullu n'dēr

Çalın-ur Vidhet **yaḫūd**

Çalın-ur I bihet

Çalın-acek Ka mu vjēdh **yaḫūd**

Çalın-acek Kā mu rraf

Çal-acaḳ Kā me vjēdh **yaḫūd**

Çal-acaḳ Kā mej rā

Çalı Çub

Çalı çırpı Krānde **yaḫūd**

Çalı çırpı Karthija

Çalış- Hitat

(çalış- ṣīġaları ya'sız sebḳat itmiş mürāca'āt oluna)

Çalış-maḳ Me hitat

Çalıḳ Përdrēdht **yaḫūd**

Çalıḳ Ɒërdhesht

Çalı+lar Çuba

Çalıla+rda Nër çuba

Çalıluḳ Vend çubash

Çalım Tef **meşelā bıçaḳ çalımı** tef thika

Çalın Unūr **çaḳmaḳ gibi**

Çam Dru pishe

Çamaşır Kmish e tlind

Çamçaḳ Bacu

Çamur Bālt

Çamurla-maḳ Mej ly me bālt

Çamurluḳ Baltin

Çamurli Baltūm

Çamuḳa Karapuliq

Çamıç Çıḳrrī **yaḫūd**

Çamıç Sy vocër **yaḫūd**

Çamıç Rrush kokërr vōcërr

Can Kmon **caŋ gibi**

Çanaḳ Skadel **ṣaḥan gibi**

Çanaḳluḳ Kërrzhēt

Çanṭa Leskure

Çanġal Njinj i rritun pā nān

Çanġırda-maḳ Me përplās hekur

Çanġırdi Ushtim hekurit

Çanġıl Ushtim

Çavdār Thekën

Çauş Kry kaçarub

Çauş kuşı Pupc

Çavli Shpend gjonje i pā msu

Çah Harrim **unudulma gibi yaḫūd**

Çāh Grop **yaḫūd** pus

Çay Tej

Çay içmek Me pi tej

Çay Lum

Çay Shēl

Çayır Livadh

Çayırla-maḳ Mej livadhu **meṣelā ḥayvānı çayırlamaḳ** me lshu shtandcën n'livadh

Çayırlar Livadhe

Çayırluḳ Vend livādhesh

Çaylaḳ Qyrluk **yaḫūd**

Çaylaḳ Grabiçar

Çabala-maḳ Me hitāt

Çıban Dāl **yaḫūd**

Çıban Thik zēz **yaḫūd**

-645-

Çıban Pūç

Çubuḳ Fy:ll **yaḫūd**

Çubuḳ Thupër

Çep+ Rreth **meṣelā çepçevre** rreth e rreth

Çapar Shkūs **yaḫūd**

Çapar Mrric **elçi gibi**

Çaparız Prit **perde gibi**

Çapaḳ Shkleb **yaḫūd**

Çapaḳ Glaq **meṣelā goz çapaḳlanmaḳ** mu shklebu syt

Çepreş-mek Mu ngapërthy

Çepreşıḳ Ngapërthy

Çepgen Gubere

Çepel Vrant **meṣelā hava çepel** moti vrant **yaḫūd**

Çepel Turbull **meṣelā çepel oldı** u vrantu **yaḫūd çepel oldı** u trubullu

Çıplaḳ Lakuriq

Çıplaḳ Lakuriqi

Çıplaḳluḳ Lakuriqi

Çepelek Pilivo

Çepellık Bruto **meṣelā hava çepellik oldı** u bā bruto havaja

Çupur Ploçk

Çepe+ Rreth

Çepeçevre Rreth e rreth

Çipiç Ftuj **meṣelā çipiç geçi** dhi ftuj

Çipil Sy shklēb

Çıt Garth

Çıt Çik **meṣelā kimse çıtpıt seslemez** çik pik nuk ban zā kush

-646-

Çetari Nji soj kumash

Çıtaḳ Turçe rumelije **yaḫūd**

Çıtak Turçe e përzime

Çatal Gremç **yaḫūd**

Çatal Fërçep

Çıtır Krisëm e lēt **meṣelā tuz ateşde çıtırdamaḳ** me kërsit krypa në zjerm

Çeterfil Tilpirik

Çıtlatmaḳ Mej kërsit

Çıtla-maḳ Me kërsit **meṣelā parmaḳları çıtlamaḳ** me kërsit gishtat **yaḫūd**

Çıtla-maḳ Me bā garth **yaḫūd**

Çıtla-maḳ Me thūr **meṣelā baġçei çıtlamaḳ** me thūr kopshtin

Çıtluḳ Gardhinje

Çitlenbik Carac **yaḫūd**

Çitlenbik Kalibob **yaḫūd**

Çitlenbik Fajlēt

Çitlenbıḳ Fajlēt

Çetele Rabush

Çete Gvērr

Çıta Rrëp **meṣelā taḫta çıtası** rrëp drrāse

Çıtıḳ Përpjēk **çatıḳ gibi**

Çitin Fort

Çitinlık Farçat

Çeç Lām **yaḫūd**

Çeç Grumull **meṣelā baġday çeçi** lām grunit **yaḫūd baġday çeçi** grumull grunit

Çaçaron Qaptyr

Çedik Meste e vērdh **yaḫūd**

Çedik Kpuc të verdha

-647-

Çerā Kullos **otlaḳ gibi**

Çıra Pish

Çıraġ Drit **yaḫūd**

Çıraġ Fēkc **yaḫūd** Kanil

Çıraḳman Furk kanilit **yaḫūd**

Çıraḳman Tull fnerit **yaḫūd**

Çıraḳman Shtyll fnerit

Çerāgāh Vend kullose

Çırala-maḳ Me ndēz pish **yaḫūd**

Çırala-maḳ Mej treshtu **iġva gibi**

Çıramuz Mashalla **meş‘ale gibi**

Çerb Majm **semiz gibi**

Çırpdır-maḳ Mej rrāf lēt **yaḫūd**

Çırpdır-maḳ Mej rrumullaku **yaḫūd**

Çırpdır-maḳ Mej mārr ānat **yaḫūd**

Çırpdır-maḳ Mej mar mājet **yaḫūd**

Çırpdır-maḳ Mej shinju

Çırpışdır-maḳ Mej rrāf me thupër lēt **yaḫūd**

Çırpışdır-maḳ Me shgarravit **yaḫūd**

Çırpışdır-maḳ Mej bëzhglit

Çırpış-maḳ Me rrāf flēt shpendi

Çırpıl-maḳ Mu rrumullaku **yaḫūd**

Çırpıl-maḳ Mu përref lēt

Çırp-maḳ Me rrāf me thupër **yaḫūd**

Çırp-maḳ Me prē māret **yaḫūd**

Çırp-maḳ Me shplāndus **yaḫūd**

Çırp-maḳ Me shindu **yaḫūd**

Çırp-maḳ Me vizāt **yaḫūd**

Çırp-maḳ Me rrumullaku

Çırpındi Zā flēt shpendit **yaḫūd**

Çırpındi Zā zhurit **yaḫūd**

Çırpındi Zā arrash

-648-

Çırpın-maḳ Me tristu **yaḫūd**

Çırpın-maḳ Me rrāf flēt shpendi

Çırpı Karthī **yaḫūd**

Çırpı Krrānde **yaḫūd**

Çırpı Pē boje **yaḫūd**

Çırpı Drit fīll

Çırt Dallap ujit

Çırtlaḳ Sorr

Çerte Rrōçe

Çırçır xhërxhër **meṣelā şu aḳarken çırçır yapar** toj rrjedh uji ban xhërxhër

Çerçi Qi shet rrōçe

Çerçive Rrep **pervāz gibi yaḫūd**

Çerçive Tēzg

Çerḫ Qostër **yaḫūd**

Çerḫ Furrl **yaḫūd**

Çerḫ Çakrik **yaḫūd**

Çerḫ Çark

Çarḫalaş-maḳ Mu përpjek karakollat n'luft

Çerez Mēze

Çerezlen-mek Me hangër buk pā kave

Çirk Ndryshk **yaḫūd**

Çirk Ndytësin **yaḫūd**

Çirk Llam **yaḫūd**

Çirk Bālt **meşelā ḳulaḳ çirki** llam veshit **yaḫūd ṭarnaḳ çirki** balt thanjsh

Çirkāb Lagaç **yaḫūd**

Çirkāb Brrak

Çerge Çadir ushtrije

Çerkin Keq **mechūl ise**

Çirkin I keq **müẕekker ise**

Çirkin E keqe **mü'enneş ise**

Çirkince Udobt **meşelā**

-639-

çirkince un Mijēll i udōbt

Çirkins-emek Me ju duk keq

Çirkinlet-mek Me jā ba keq

Çirkinleşdir-mek Mej stërkēq

Çirkinleş-mek Mu stërkēq

Çirkinle-mek Me bā keq

Çirkinlen-mek Mu bā keq

Çırnıḳ Nji soj barke arkac

Çervete Sharavēt

Çeruḳa Ārav

Çereviş Yndyr mishit

Çeri Ushtri **'asker gibi**

Çiriş Qirish **ṭutḳal gibi**

Çirişle-mek Me ly me qirish

Çirişlen-mek Mu ly me qirish

Çizmek Me vizat

Çizme Çizme

Çiziḳ Vīz

Çis Vōs **Çik gibi**

Çüst Zhvelto

Çisindi Vōsin **yaḫūd**

Çisindi Pikrrim

Çeşüm Sy

Çeşme Krū

Çeşni Kërkim **ṭat gibi**

Çeşnilet-mek Mej lezetu

Çeşit Mndyr

Çaṭna Vapor i vocërr

Çīgaraluḳ Pip

Çeġāla Bajam pa pjēk

Çeġāne Cingrr-minga

Çıgıt Fār pamukut

Çığır Rrug përmi bor

Çığır Shēkz **meşelā**

-650-

çıġırdan çıḳmaḳ me dāl pej shēkze

Çıġır-maḳ Me thirr

Çift Pār **yaḫūd**

Çift Pēnd

Çiftci Būjk

Çiftcilık Bujqi

Çift sürmek Me livru

Çiftleşdir-mek Mej bā pār

Çiftleş-mek Mu bā pār **yaḫūd**

Çiftleş-mek Mu bā pēnd

Çiftlık Çiflik

Çifte Dy pjes **yaḫūd**

Çifte Dyfish

Çifte ka'ık Trap

Çifteli Piristup

Çifut Jehud

Çifuṭa Verzën **meşelā gemi çifuṭası** verzën barke

Çıḳ- Del **meşelā ṭışara çıḳ-** del jasht

Çıḳ-ar Del

Çıḳ-ar Tash del

Çıḳ-ardı Delte

Çıḳ-arur E nxirr

Çıḳar-urdı E nxirrte

Çıḳar-ursuŋuz E nxirrni

Çıḳar-urlar E nxirrin

Çıḳar-urum E nxirr

Çıḳ-arsuŋuz Dēlni

Çıḳ-arsun Ta nxjērr

Çıḳ-arlar Dalin

Çıḳ-arum Dal

Çıḳar-madı Nuk e nxorru

Çıḳar-masun Mas ta nxorr

-651-

Çaḳal Qaptyr

Çıḳan Qi del

Çıḳ-duḳ Dolëm

Çıḳ-duŋ Dōle

Çıḳ-dum Dōla

Çıḳ-dı Dōli

Çıḳ-dıŋuz Dōlët

Çıḳ-dılar Dōlën

Çıḳrıḳ Çakrik

Çıḳ-sun Të dal

Çıḳ-sunlar Të dalin

Çıḳıl-dı U dul

Çıḳıl-maz Nuk delet

Çıḳıl-mamaḳ Mas mu dāl

Çıḳıl-madı Nuk u dūl

Çıḳıl-masun Mas të delet

Çıḳıl-miş Isht dal

Çıḳıl-maḳ Mu dāl

Çıḳıl-mayor Nuk pa delet

Çıḳıl-mayacek Nu'kā mu dāl

Çıḳıl-ur Delet

Çıḳıl-acek Kā mu dāl

Çıķıl-ıyor Pa delet

Çık-maz Nuk del

Çık-mam Nuk dal

Çık-mamiş Nu'kā dāl

Çık-mamiş Nu'kā dāl

Çık-mamaķ Mas me dā

Çık-maduķ Nuk dōlëm

Çık-maduŋ Nuk dōle

Çık-madum Nuk dōla

Çık-madı Nuk dōli

Çık-madıŋuz Nuk dōlët

Çık-madılar Nuk dōlën

Çık-masun Mas të dal

-652-

Çık-miş Kā dal

Çık-miş ise N'past dal

Çık-miş imiş Kish pas dal

Çık-mişdı Kish dal

Çık-mişız Kēmi dal

Çık-mişsuŋuz Kēni dal

Çık-mişlar Kan dal

Çık-mişum Kam dal

Çık-maķ Me dal

Çıkmaķ gerek Duhet me dal

Çık-ma Mas del

Çık-mayacek Nu'kā me dal

Çık-mayarak Pa dal

Çuķur Grōp

Çuķurlar Grōpa

Çuķurluķ Grōpin

Çıķabil-ür Mund dal

Çık-acaķ Kā me dal

Çık-arak Toj dal

Çık-amaz Nuk mund dal

Çık-amam Nuk mund dal

Çık-amamiş Nu'kā mujt me dal

Çık-amamaķ Mas me mujt me dal

Çık-amadı Nuk mujt me dal

Çık-amadılar Nuk mujtën me dal

Çık-amayor Nuk pa mund dal

Çık-amayacek Nu'ka me mujt me dal

Çıķıķ Dal

Çıķıl-ur Pa delet

Çıķın Qēse

Çıķındi Turī yaĥūd

Çıķındi Mūll **meşelā şu dīvār çıķındi var** kā mūll ky mūr

Çık-ıyor Pa del

Çık-ıyoruz Pa dalim

Çık-ıyorlar Pa dalin

-653-

Çek- Hiq **yaĥūd** Ɒre **yaĥūd** Karga

Çek Pulic banka

Çek- çek- Hiq hiq

Çekçek Qerr me katër rrot

Çekdiri N'lug rremash

Çek-duķ Hōqëm

Çek-dün Hōqe

Çek-di Haq

Çekdir- Bane me hjēk

Çekdir-mek Mej bā me hjēk **yaḫūd**

Çekdir-mek Mej bā me ŋre **yaḫūd**

Çekdir-mek Mej bā me kargu

Çek-er Hjek

Çekirdaḳ Bërthām

Çekirdeksiz Pā bërthām

Çekirdeklen-mek Me nxān bërthām

Çekirdekli Me bërthām

Çekirde-mek Me llakaçit bërthām

Çek-erdi Hiqte

Çekirdi Zā bërthamësh

Çek-erüz Hjekim

Çek-ersüŋüz Hiqni

Çekirge Kacalc

Çekirgeler Kacalca

Çek-erler Hjekin

Çek-erüm Hjek

Çekiş- Rraku **meşelā pazarluḳda çekiş-** rraku n'pajtim

Çekişdir-mek Mej shprrallu

Çekişdir-ma Mas e shprralla

Çekişdiriş Shprrallim

Çekiş-mek Mu rrok me shoqi shoqin **yaḫūd**

Çekiş-mek Mu hjēk **yaḫūd**

Çekiş-mek Mu shamatu **yaḫūd**

Çekiş-mek Mu hangër

Çekiş-ma Mas u hiq

Çek- ḳoparma- Hiq mas kput

Çekıl-di U haq

Çekıl-sün Të hiqet

Çekelek Krrab

Çekelekler Krraba

Çekıl-medi Nuk u haq

Çekıl-mez Nuk hiqet

Çekıl-mesün Mas t'hiqet

Çekıl-miş Isht hjēk

Çekıl-mek Mu hjēk

Çekıl-ma Mas u hiq

Çekil-ur Hiqet

Çekıl-acek Kā mu hjēk

Çek-meduḳ Nuk hōqëm **yaḫūd**

Çek-meduḳ Nuk ngrehëm **yaḫūd**

Çek-meduḳ Nuk kargum

Çek-medüŋ Nuk hōqe

Çek-medüm Nuk hōqa

Çek-medi Nuk haq

Çek-mediŋüz Nuk hōqët

Çek-mediler Nuk hōqën

Çek-mez Nuk hjēk

Çek-mezdi Nuk hiqte

Çek-mezüz Nuk hjekim

Çek-mezsüŋüz Nuk hiqni

Çek-mezler Nuk hjekin

Çek-mesün Mas t'hjēk

Çek-mesünler Mas t'hjekin

Çek-miş Kā hjēk

Çek-mişler Kan hjēk

Çek-mişüm Kam hjēk

-655-

Çek-mek Me hjēk **yaḫūd**

Çek-mek Me ŋgrē **yaḫūd**

Çek-mek Me kargu

Çekmen Garūzh

Çek-ma Mas hiq

Çek-mayin Mas hiqni

Çek-meyor Nuk pa hjēk

Çek-meyecek Nu'kā me hjēk

Çekin-duḳ U hōqëm

Çekin-düŋ U hōqe

Çekin-düm U hōqa

Çekin-di U haq

Çekin-sün T'hiqet

Çekin-medi Nuk u haq

Çekin-mez Nuk hiqet

Çekin-mesün Mas t'hiqet

Çekin-miş Isht hjēk

Çekin-mek Mu hjēk

Çekin-memek Mas mu hjēk

Çekin-ma Mas u hiq

Çekin-meyor Nuk pa hiqet

Çekin-meyecek Nu'kā mu hjēk

Çeŋe Fëlqinj

Çekebil-ür Mund hjēk

Çekebil-ür ise N'mujt me hjēk

Çek-ecek Kā me hjēk

Çek-erek Toj hjēk

Çek-emedi Nuk mund hēq **yaḫūd**

Çek-emedi Nuk mund bājti

Çek-emez Nuk mund hjēk **yaḫūd**

Çek-emez Nuk mund bajn

Çek-ememek Mas me mujt me hjēk **yaḫūd**

Çek-ememek Mas me mujt me bājt

Çeki hjēk **yaḫūd**

-656-

Çeki Lēt

Çekic Shtipār

Çekiş- Rraku **yaḫūd**

Çekiş T'rrakun **yaḫūd**

Çekiş Të hjekun

(çekiş ve çekişmek şīġaları ya'sız sebḳat itmiş mürāca'at oluna)

Çeki ḳanṭār Kanār i lēt

Çekik Shpend are

Çekin Azç

Çil Gugash **yaḫūd**

Çil Laraman

Çeleb Zat **teŋri gibi**

Cılpır Pite kas **çırpır gibi**

Çelebi Zatnī

Çeltik Āriz pā shtyp

Çıldır- Shtaŋ **yaḫūd**

Çıldır- Çapërndī **yaḫūd**

Çıldır- Fālit

Çıldırt-maḳ Mej çapërndis

Çıldır-dı U çapërndis

Çıldır-ur Çapërndiset

Çıldır-miş Isht çapërndis

Çıldır-maḳ Mu çapërndis

Çıldırış T'çapërndisun

Çıldırıḳ I çapërndisun

Çillik Bardhin

Çelmek Mej ra **yaḫūd**

Çelmek Mej rrāf **çalmaḳ gibi**

Çelenk Kaçarub

Çile Tub **meṣelā bir çile iplik** nji tub penj **yaḫūd**

Çile Fitil **meṣelā bir çile panbuḳ** nji fitil bumarri **yaḫūd**

Çile Kaqe **meṣelā bir çile panbuk** nji kaqe pamuk

-657-

Çelīpā Kryq **ḫaç gibi**

Çelik Dēg **dal gibi meṣelā şu inciri çelik ekdüm** kët fiq e molla dēg

Çelik Çelik

Çalım Pesim **yaḫūd**

Çalım Shkim **ṭavr gibi yaḫūd**

Çelim Shndet

Çelimsiz Pa shndet

Çelimli I shndosh

Çelimliye E shndosh

Çilingir Kavāç

Çamaşır Kmish e tlind

Çamaşır Lvere

Çimpali Dajre me ciŋrriŋe

Çamçaḳ Garūzh

Çemçe Gjānc

Çemçe kız Smōll

Çemdik Pickim

Çemdikle-mek Me picku

Çemdikle-ma Mas picka

Çemdiklen-mek Mu picku

Çemrene-mek Mu gātu **yaḫūd**

Çemrene-mek Mu shpërvjīll **meṣelā suya yanaşmadan çemren-ma** mas u shpërvill pāu avit ujit

Çemreneme Gatim **yaḫūd**

Çemreneme T'shpërvjelun

Çimşir Bush **şimşir gibi**

Çımḳırdı Glacaj **meṣelā ḳuş çımḳırmaḳ** me glacu shpend

Çim-mek Mu zhyt **meṣelā ṣuda çimmek** mu zhyt nduj

Çemen Bār i njom

Çemento Parcullan

-658-

Çemenzar Vend bārit njom **yaḫūd**

Çemenlık Vend bārit njom

Çimnika Shtār

Çın Tiŋ **meşelā ici boş şeyiŋ sesi çın çın yapar** zāni gjās zgaur ban tiŋ tiŋ

Çınar Rrap

Çanaķ Karzhēt

Çanaķ Skādel **şaḥan gibi**

Çenber Rreth **yaḫūd**

Çenber Çiķërr

Çenberle-mek Mej rrōtullu

Çinit Tapit **yaḫūd**

Çinit Dhāmc

Çinitıl-mek Mu tapit **yaḫūd**

Çinitıl-mek Mu dhamcu

Çint-mek Mej tapit

Çintiyān Bernevēk

Çintik Dhāmc **meşelā çetele çintiki** dhamz rabushit **yaḫūd**

Çintik Faj **ķuşūr gibi yaḫūd**

Çintik Dhun **‘ayb gibi**

Çend Disa **meşelā çend gün** disa dit

Çender Bār floksh

Çınġraķ Ciŋare **meşelā çınġraķlı keçi** dhī me ciŋare **yaḫūd**

Çıngırdaķ Ciŋāre

Çınġırda-maķ Me fol pa prajt

Çınġırdi Zā ciŋareje

Çeng Shput **pence gibi**

Çengāl Thaj **meşelā ķurd çengālundan kurtuldı** pështaj pej thajve ujkit

-659-

Çingāne Magjup **yaḫūd**

Çingāne Gabel

Çingānece Magjupçe

Çingānelık Magjupi

Çengel Çeŋel **yaḫūd**

Çengel Gremç

Çenge Vālla **meşelā çenge üterler** kndojn vālla

Çingi Çeŋī

Çınla-maķ Me triŋllu **meşelā ķulaķ çınlamaķ** me triŋllu veshi **yaḫūd**

Çınle-mek Me triŋllu **yaḫūd**

Çınle-mek Me triŋllu

Çene Fëlqij **çeŋe gibi**

Çuvāl Thes

Çuvāldız Gjylpnūr

Çuvāllar Thās

Çūb Krande **yaḫūd**

Çūb Karthī

Çobān Barī

Çobānca Si barī

Çubuķ Fy:ll **yaḫūd**

Çubuk Thupur

Çup Kashtrroj **yaḫūd**

Çup Haklisht **yaḫūd**

Çup Çipërr

Çuprah Fērr peshku **ķılçıķ gibi**

Çuplık Të fshime **süpründi gibi**

Çuple-mek Me bubrru

Çuple-ma Mas bubrra

Çuplenmek Mu bubrru

Çopur Plloçak **yaḫūd**

Çopur Llogj

Çopurli Plloçkit **yaḫūd**

-660-

Çupurli I vram mish lije

Çopurina Shapurin

Çutra Shutër **yaḫūd**

Çutra Bacu

Çotur Hund shpatuk

Çotura Bacu

Çotuḳ Cuŋ **kütük gibi**

Çocuḳ Fmī **yaḫūd**

Çocuḳ Kalamā

Çocuḳcaġız Fmī i vocërr **yaḫūd**

Çocuḳcıḳ Fmī i vocërr

Çocuḳca Fminisht

Çocuḳluḳ Fminī

Çuçur Llosk **bir çurum çuçurlar** nji vistër lloska

Çoḫa Kallir **çoḳa gibi**

Çor Kashtrroj **yaḫūd**

Çor Haklisht **yaḫūd**

Çor Çipërr

Çorab Çarap

Çoraḳ Kërtin

Çorakluḳ Zāllin

Çorba Xhorb

Çortu Çe koshiqit mullinit

Çortun Lluḳ

Çorçar Bjērr **żāyi‘ gibi**

Çorçup Karthija

Çurdek Praŋ velit

Çurdük Vesh ljepur

Çurek Pite **yaḫūd**

Çurek Samun **yaḫūd**

Çurek Rrotullak

Çürük Prish **yaḫūd**

Çürük Çart **yaḫūd**

Çürük Kālb **yaḫūd**

Çürük Brī **yaḫūd**

Çürük Thy **yaḫūd**

-661-

Çürük Plās **yaḫūd**

Çürük Kris

Çüreklet-mek Mej rrotullu

Çüreklen-mek Mu rrotullu **yaḫūd**

Çüreklen-mek Mu bā kullar

Çevir- Sill

Çevirindi Kurrni **meşelā şu çevirindisi** kurrnī ujit

Çürüt-mek Mej kālb

Çürüdıl-mek Mej lan mu kālb

Çürü-di U prish **yaḫūd**

Çürü-di U çart **yaḫūd**

Çürü-di U kalb

Çürü-sün T’kālbet

Çürük Prish **çürük gibi**

Çürü-medi Nuk u prish

Çürü-miş Isht prish

Çürü-mek Mu prish

Çevre Āna **eṭrāf gibi yaḫūd**

Çevre Rrethatak

Çürit-mek Mej prish

Çurik Gomën

Çüri-mek Mu prish **yaḫūd**

Çüri-mek Mu çart

Çüri-mek Mu kālb

Çūz Undyr zarrsh

Çüz- Zgidh

Çüzdir- Zgidhe **yaḫūd**

Çüzdir- Zhbërthē

Çüzdirıl-maḳ Mu zhgatrru

Çüzdir-mek Mej zgidh **yaḫūd**

Çüzdir-mek Mej zhbërthy

Çüzgen Të zgidhun **yaḫūd**

Çüzgen Të shkrijun **yaḫūd**

Çüzgün Të shkrijun **meşelā çüzgün ḳar** bor të shkrijun

Çüzgi Plëhur çarçāfit

-662-

Çüzıl-di U zgidh yaḫūd

Çüzıl-di U zhbërthy

Çüzıl-medi Nuk u zgidh **yaḫūd**

Çüzıl-medi Nuk u zhbërthy

Çüzıl-mez Nuk zgidhet **yaḫūd**

Çüzıl-mez Nuk zhbërthehet

Çüzıl-miş Isht zgidh **yaḫūd**

Çüzıl-miş İsht zhbërthy

Çüzıl-mek Mu zgidh **yaḫūd**

Çüzıl-mek Mu zhbërthy

Çüziliş Të zgidhun **yaḫūd**

Çüziliş Të zhbërthym

Çüz-mek Me zgidh **yaḫūd**

Çüz-mek Me zhbërthy

Çüzük Zgidh

Çüzük Zhbërthy

Çüziş Zgidhun

Çüş Zhbërthym

Çoġalat- Shumo

Çoġalat-dı E shuman

Çoġalat-maḳ Mej shumu

Çoġala-maḳ Me shumu

Çoġalan-maḳ Mu shumu **yaḫūd**

Çoġalat-maḳ Mej shumu

Çoġala-mak Me shumu

Çoġalan-maḳ Mu shumu

Çoġalan-ur Shumohet

Çuġan Nji soj rrënxhe

Çoġur Nji mndyr perime

Çuġurcıḳ Gargull

Çoḳ Shum

Çoḳa Nji soj peshkut

Çoḳal Ān dhenit **küb gibi**

-663-

Çoḳdār Rrogtar

Çoḳra-maḳ Me bā uji gurgur toj vlu

Çoḳa-maḳ Me ju duḳ shum

Çoḳ sürdi Shum shtyni

Çoḳ sürür Shum shtyn

Çoḳ sürmedi Nuk shtyn shum

Çoḳ sürmez Nuk shtyn shum

Çoḳ sürmek Me shty shum

Çoḳsı-maḳ Me ju duk shum

Çoḳluḳ Shumic

Çoḳmar Shkap kry:c

Çoḳmaḳ Shkap

Çuḳ-maḳ Me grapu

Çuḳur Grop

Çuḳurlat-maḳ Mej grapu

Çuḳurlaş-maḳ Mu grapu **yaḫūd**

Çuḳurlan-maḳ Mu grapu

Çuḳurluḳ Gropin **yaḫūd**

Çuḳurluḳ Lugin

Çuḳuş-maḳ Mu qukāt **meşelā ḳuşları gaga ile çuḳuşmaḳ** me qukat shoqi shoqin shpendet me sqap

Çuḳu-maḳ Me qukat **ġaġalamaḳ gibi**

Çoḳa Çoh **yaḫūd**

Çoḳa Kalir

Çoḳ yıllara Për shum mat

Çokan Krrab

Çukdir-mek Mej ūl nër gjuj **yaḫūd**

Çuḳurt-mek Mej ūl nër gjuj **meşelā deve çuḳurtmek** me ūl deven nër gjuj

Çukurmek Mu ūl nër gjuj

Çukuş-mek Mu ūl bāshk **yaḫūd**

Çukuş-mek Mu nālu bashkarisht

Çukuş-mek Me taku bashkarisht

Çukuk Fundrrī

-664-

Çükül Llum **meşelā dere çükül bırakmiş** kā lan vija llum

Çükül-mek Me ra n'fund

Çuk-mek Me ra **yaḫūd**

Çuk-mek Mu rrxu **yaḫūd**

Çuk-mek Mu nāl **yaḫūd**

Çuk-mek Me taku **yaḫūd**

Çuk-mek Mu plak

Çugen Nji soj rrënce

Çukender Nji mndur prime **pancar gibi**

Çukendi Llum **yaḫūd**

Çukendi Llam **yaḫūd**

Çukendi Fundrrī

Çukin-mek Mu ūl **yaḫūd**

Çukin-mek Mu rrxu **yaḫūd**

Çukin-mek Me taku

Çugu Pëlhur çarshafit

Çuguç Shtipar **yaḫūd**

Çuguç Çakiç

Çugur Shpazën

Çügurci Kāŋatūr

Çukuş Rrxim **yaḫūd**

Çukuş Nalim **yaḫūd**

Çukuş Takim

Çuguk Gomën

Çukerek Fundrrī **yaḫūd**

Çukelik Fundrrī

Çul Plis **yaḫūd**

Çul Fush e thāt **yaḫūd**

Çol Sqall

Çulaḳ Dōr cuŋ

Çolpa Çāl **meṣelā çolpa adam** çalaman

Çolpar Çalan **yaḫūd**

Çolpar Shkepan

-665-

Çoltarı Shtroj pallānit

Çulek Kurrni **dunek gibi**

Çulla-maḳ Mu përplā tallazi ujit

Çullan-maḳ Mu mulu me plis

Çulluḳ Shaptora **yaḫūd**

Çulluḳ Shpek **yelve gibi**

Çullık Fush e thāt

Çulmek Vegësh **çumlek gibi**

Çomar Qen krye madh

Çomaḳ Shkap

Çomçek Spal

Çumur Shurdh

Çumez Shakërd **ḫizmetçi gibi**

Çomlek Vegësh **yaḫūd**

Çomlek Vorb

Çomlekcıḳ Poça

Çumel-mek Mu përmlēdh **yaḫūd**

Çumel-mek Me ndēj cuc **yaḫūd**

Çumel-mek Me ndēj kacup

Çumur Rrep **şalgam gibi**

Çun Masi **yaḫūd**

Çunki Masi **meṣelā çunki geldi** masi erdh

Çunuk Fundrri

Çunukl-emek Mu marit

Çungul Brrak **yaḫūd**

Çungul Lagaç

Çevir- Sille **yaḫūd**

Çevir- Tarrno

Çevirt-mek Mej sjēll **yaḫūd**

Çevirt-mek Mej tarrnu **yaḫūd**

Çevirt-mek Mej batu **yaḫūd**

Çevirt-mek Mej rrethu **yaḫūd**

Çevirt-mek Mej kthy

Çevirt-ma Mas e sill

- 666-

Çevirıl-mek Mu sjēll **yaḫūd**

Çevirıl-mek Mu batu **yaḫūd**

Çevirıl-mek Mu rrethu

Çevir-mek Me sjēll **yaḫūd**

Çevir-mek Me batu **yaḫūd**

Çevir-mek Me rrethu **yaḫūd**

Çevir-mek Me kthy **yaḫūd**

Çevir-mek Me tarrnu

Çevir-ma Mas sill **yaḫūd**

Çevir-ma Mas rretha

Çevirindi Sjellim **yaḫūd**

Çevirindi Pshtjellim **yaḫūd**

Çevirindi Kurrnī

Çevirin-mek Mu sjēll

Çevire Āna

Çevire Rrethatak

Çevire- Rratullu

Çevirebil-ür Mund e sill

Çevir-ecek Ka mej sjēll

Çecir-erek Toj sjēll

Çevir-ememek Mas me mujt mej sjēll

Çevir-emeyor Nuk pa mund sjēll

Çeviriş Të sjellun

Çevir-iyor Po sill

Çevik Shndash **ṣaġlam gibi**

Çevik I zhgatht

Çi Çe **ne gibi meṣelā çi faide** ç'dobī **yaḫūd**

Çi Dos **çik gibi**

Çe Pus **ḳuyu gibi yaḫūd**

+Çe Si **meṣelā ḥayevānçe** si baktī

Çihārşenbe E mërkur

Çehre Ftyr **yaḫūd**

-667-

Çehre T'pam **beŋz gibi**

Çeyiz Pāj **cihāz gibi**

Çıyan Katërdhet kāmshe

Çıyan ot Rryll **yaḫūd**

Çıyancıḳ Rryll

Çıban Puç

Çit Garth

Çitari Ārāv

Çitiş-mek Mu ŋapërthy **yaḫūd**

Çitiş-mek Mu ba garth **yaḫūd**

Çitiş-mek Mu thūr

Çitle-mek Mej thur

Çitlenbik Fablēt

Çit-mek Mej fërku toj la

Çitmik Shërmend **meṣelā aşma çitmik** shërmend ardhije

Çıta Heshtak **meṣelā gömlek çıta** heshtak kmishe **yaḫūd**

Çıta Rryp **meṣelā taḫta çıtası** rryp drrase **yaḫūd**

Çıta Ferc

Çiti Gjymt **yaḫūd**

Çiti Dhamc

Çitiḳ Rrudht **yaḫūd**

Çitiḳ Rudh **yaḫūd**

Çitik Bārmice

Çitik yüz Ftyr rrodht

Çitiŋ Fōrt **yaḫūd**

Çitiŋ Ashpër

Çitilemek Mej fërku toj la

Çitili Gjymtu **yaḫūd**

Çitili Dhamcu

Çitin Fōrt **yaḫūd**

Çitin Shtir **yaḫūd**

Çitin Mūnd

Çitinleş-mek Mu farcu **yaḫūd**

Çitinleş-mek Mu shtiru

-668-

Çitinlük Farcat

Çitinli Mūndqār

Çiçek Lule **yaḫūd**

Çiçek Lī **yaḫūd**

Çiçek Putan

Çiçek+lerle Me lule

Çiçekluḳ Vend lulesh

Çiçeklen-mek Mu lulzu

Çiçekli Lulzu yaḫūd

Çiçekli I vrām lije

Çiçe Hāll

Çıdam Durim **yaḫūd**

Çıdam Qindrim

Çıda-maḳ Me duru **yaḫūd**

Çıda-maḳ Me qindru

Çıdamli Durūc **yaḫūd**

Çıdamli Qindrūc

Çır Zak harabel

Çıra Pish

Çırp-maḳ Me rrumullaku **yaḫūd**

Çırp-maḳ Me rraf lēt me thupër **yaḫūd**

Çırp-maḳ Me shplanduj **yaḫūd**

Çırp-maḳ Mej shinju me pē boje

Çırpındi Tristim

Çırpın-maḳ Mu tristu

Çırpi Karande **yaḫūd**

Çırpi Karthī

Çırçır Maḳara hekurit

Çırçıl Izhbirr **yaḫūd**

Çırçıl Sapan

Çeyrek Kartār

Çeyrekle-mek Mej da kātërsh **yaḫūd**

Çeyrekle-mek Mej hēk kāmën e djatht me dor t'mājt, kamën e mājt me dor t'djatht

-669-

Çiregi I vjefshëm **yaḫūd**

Çiregi I qenun

Çiroz Thatim **kurı adam gibi**

Çiroze Thatime

Çire Puntūr **müẕekker ise**

Çire Puntūre **mü'enneṣ ise**

Çize Ma don

Çirıl Zak harabel

Çīz Send **şey gibi**

Çiz- Vizat

Çiz-di Vizati

Çizdir-mek Mej vizat

Çizgi Vīz

Çizıl-di U vizat

Çizıl-maḳ Mu vizāt

Çiz-mek Me vizāṭ

Çiz-ma Mas vizat

Çizi Vīz

Çizik Vizātun **yaḫūd**

Çizikli Vizātun

Çizili I vizatun **müẕekker ise**

Çizili E vizatun **mü'enneṣ ise**

Çis Vos **yaḫūd**

Çisgin Vos

Çisindi Vosin **yaḫūd**

Çisindi Shī visīm

Çisi-mek Me ra vos

Çiş Uj nirit

Çiş-mek Me derdh ujt **işemek gibi**

Çişik Zak ljepurit

Çıġ Grumull bōre

Çıġ Perde e nālt **yaḫūd**

Çıġ Zā i nālt

Çıġa Mlysh **yaḫūd**

-670-

Çıġa Peshk vīje

Çigara Cigāre

Çigaraluḳ Pip

Çıġırt-maḳ Me çu mej thirr

Çıġırış-maḳ Mu thirr me shoqi shoqin

Çıġırġan Zak qi nill shpend gjuatari

Çıġırıl-maḳ Mu thir

Çıġır-maḳ Me thirr **yaḫūd**

Çıġır-maḳ Me bā zā

Çıġır-ma Mas thirr

Çıġırıḳ Grizhëll

Çıġıldi Zā baktish

Çıġluḳ Mjērim **fiġān gibi**

Çıġıt Fār pā qiru **yaḫūd**

Çıġıt Gjoll e bardh

Çıġıtli Gjallum

Çıġır Rrug përmi bor **yaḫūd**

Çıġır Rrugin

Çıġır Rrugac

Çıġır açmaḳ Me çil rrug

Çıḳ- Del

Çıḳart-maḳ Mej nxjērr

(Çıḳ ṣīġaları yā'sız sebḳat itmiş mürāca'at oluna)

Çıḳra Py:ll

Çıḳraluḳ Pyllin

Çıḳrıḳ Çakrik **yaḫūd**

Çıḳrık Sjēllc

Çıḳışdır-maḳ Me ja rrit **yaḫūd**

Çıḳışdır-maḳ Me ja përpjēk

Çıḳış-maḳ Mu mundu fart

Çıḳıl-maḳ Mu dal

Çıḳ-maḳ Me dal

Çıḳındi Mull **meṣelā dīvār çıḳındisi** mull murit **yaḫūd**

Çıḳındi var Kā mull

-671-

Çıḳındi Turi **meṣelā burası çıḳındi çıḳmiş** kā dāl turi njetu

Çıḳış T'dālun

Çıḳıḳ Dāl

Çıḳım T’pam **yaḫūd**

Çıḳım Qërtëm

Çıḳın Bakēṭ **yaḫūd**

Çıḳın Qese

Çig Vōs

Çig Pa u zī **yaḫūd**

Çig Pa u pjēk **yaḫūd**

Çig Muf

Çigtay Lule plehit

Çigdam Kimç

Çigdem Lule qenit

Çigde Kimç

Çigre-mek Mu shkapërcy **meṣelā uyḳu çigremek** mu shkapërcy gjumi

Çigisgin Pikrrim vose

Çigsen-mek Me ju shkapërcy gjumi **yaḫūd**

Çigsen-mek Me ju habit gjumi

Çigsindi Vōsin

Çigse-mek Me ra vōs **yaḫūd**

Çigsi-mek Me ra vōs

Çiglik T’pā pjekun **yaḫūd**

Çiglik T’pa zijem **yaḫūd**

Çiglik Qiqllëk

Çiglek Çilek

Çignet-mek Mej njēsh **yaḫūd**

Çignet-mek Mej shkil me kām

Çigne-mek Me njēsh **yaḫūd**

Çigne-mek Me shkil me kām

Çignemıḳ Mej çāp **yaḫūd**

Çignemik Mej çāp **meṣelā çocuḳ çignemik** me çāp fmin

Çignen-mek Mu shkil **yaḫūd**

Çignen-mek Mu përçāp **yaḫūd**

Çignenül-mek Mu përçāp

Çigit Fār pa qiru **yaḫūd**

Çigit Gjol e bardh

Çigitlı Gjollum

Çıġır Rrug përmi bor

Çil Gugash **yaḫūd**

Çil Laraman

Çaylaḳ Qurlëk

Çılan Kimç

Çıldır- Shtang **yaḫūd**

Çıldır- Falit **yaḫūd**

Çıldır- Çapërndis

Çıldırt-mek Mej çapërndis

Çıldır-dı U çapërndisr

Çıldır-ur Çapërndiset

Çıldır-maḳ Mu çapërndis **yaḫūd**

Çıldır-mek Mu hutu **yaḫūd**

Çıldır-mek Me falit

Çillik Bardhin

Çile Tub **yaḫūd**

Çile Fitil **yaḫūd**

Çile Kaqe **meṣelā bir çile iplik** nji tub pej **yaḫūd bir çile panbuk** nji fitil pamuk **yaḫūd bir çile panbuk** nji kaqe bumazh

Çim Bār i njom **çemen gibi**

Çim Mekaras **yoşun gibi**

Çıma Cim **meşelā urġan çıması** cim litarit

Çımbar Musht **meşelā papuccı çımbarı** musht kpucaxhish

-673-

Çimçek Nji mndyr gastare

Çimdik Pickim

Çimdikle-mek Mej picku

Çimdikle-ma Mas e picka

Çimdiklen-mek Mu picku

Çimlendir-mek Mej njomsu **meşelā toḫumı çimlendirmek** mej njomsu fārën **yaḫūd**

Çimlendir-mek Mej shti njuj **meşelā budaḳ çimlendirmek** me shti dēgën njuj

Çimlen-mek Mu njomsu **yaḫūd**

Çimlen-mek Mu lagsit

Çīn Njimend **gerçek gibi**

Çīn Rrudht **yaḫūd**

Çīn Përdrēdht **yaḫūd**

Çīn Ɒatrru **yaḫūd**

Çın Rric

Çinaḳop Āme

Çinḳo Zinko

Çini Flakore

Çivdir-ür E shmaŋ

Çivdir-mek Mej shmaŋ

Çivirt-mek Mej sjēll **yaḫūd**

Çivirt-mek Mej rrethu **yaḫūd**

Çivirt-mek Mej tarrnu **yaḫūd**

Çivirt-mek Mej batu **yaḫūd**

Çivirt-mek Mej kthy

Çivir-mek Me sjēll

Çivir-mek Me rrethy

Çivir-mek Me tarrnu

Çivir-mek Me batu

Çivir-mek Me kthy

Çıvġar Pēnd qēsh

-674-

Çıvġa Brin lope

Çiv-mek Mu shmāŋ **meşelā ḳurşun nişāndan çivmek** mu shmāŋ plumi pej shenjit

Çivi Gozhd

Çivilet-mek Mej gozhdu **yaḫūd**

Çivilet-mek Mej mërthy me gōzhd

Çivile-mek Me gozhdu **yaḫūd**

Çivile-mek Me mërthy

Çivilen-di U gozhdu **yaḫūd**

Çivilen-di U mërthy

Çivilen-sün T'mërthehet

Çivilen-medi Nuk u mërthy

Çivilen-mez Nuk mërthehet

Çivilen-mesün Mas t'mërthehet

Çivilen-miş Isht mërthy

Çivilen-mek Mu gozhdu **yaḫūd**

Çivilen-mek Mu mërthy

Çivilen-ür Mërthehet **yaḫūd**

Çivilen-ür Gozhdohet

Çiyir Zā zjarmit

Ḥarf-ı Ḥa

Ḥācet Nevōj

Ḥācetli Nevojtār

Ḥaciler yolı Buku i kumarën **saman uġrı gibi**

Ḥażır Gāti **yaḫūd**

Ḥażır Ktu

Ḥażır ol- Banu gāti

Ḥażır ol-duk U bām gāti

Ḥażır ol-duŋ U bane gāti

Ḥażır ol-dum U bana gāti

Ḥażır ol-dı U ba gāti **yaḫūd**

Ḥażır ol-dı U gatu

Ḥażır ol-maḳ Mu bā gāti **yaḫūd**

Ḥażır ol-maḳ Mu gātu

Ḥażırdur Gāti isht **yaḫūd**

-675-

Ḥażırlat- Bane gāti **yaḫūd**

Ḥażırlat- Gātōje

Ḥażırlat-maḳ Mej bā gāti **yaḫūd**

Ḥażırlat-maḳ Mej gātu

Ḥażırla-maḳ Me bā gāti yaḫūd

Ḥażırla-maḳ Me gātu

Ḥażırlan- Banu gāti **yaḫūd**

Ḥażırlan- Gāto

Ḥażırlan-dı U bā gāṭi **yaḫūd**

Ḥażırlan-dı U gātu

Ḥażırlan-maḳ Mu bā gati **yaḫūd**

Ḥażırlan-maḳ Mu gātu

Ḥażırlan-ma Mas u ban gati **yaḫūd**

Ḥażırlan-ma Mas u gāta

Ḥażırlan-ur Bāhet gāti **yaḫūd**

Ḥażırlan-ur Gātohet

Ḥażırluḳ Gātim

Ḥażırlob Vō e zine

Ḥafir Thundër

Ḥafıẓ Rōnjc

Hāl Tash **yaḫūd**

Hāl Si e ky **yaḫūd**

Hāl Koh

Ḥal Kujdes **meṣelā ḥal var** kā kujdes **gāyile gibi**

Ḥāla Dēri tash **yaḫūd** edhe

Ḥalleş-mek Me ju ānku shoqi shoqit

Ḥaylaz Xhagajdur

Ḥabāb Shika përmi uj

Ḥabs Ḥaps **yaḫūd**

Ḥabs Myll

Hiddet Skërpuq

Ḥudud Kufi

Ḥararet Djegsin **yaḫūd**

Ḥararet Rreshkim **yaḫūd**

Ḥararet Gurrtim

Ḥarun Ḥaru **Meṣelā**

-676-

Ḥarun at Kāl Ḥaru

Ḥüzün Pejndim **yaḫūd** Idhnim

Ḥaziran Qershor

Hisab Barabatim

Hisablaş-maḳ Mu barabatu

Ḥased Smīr

Ḥasret Mjerim

Ḥaşarı Vërdlak **yaḫūd**

Ḥaşarı Vërdlūc

Ḥaşem I vet

Ḥişşe Paj

Ḥaşır Rrgost

Ḥaşırla-maḳ Me shtru rrgōst

Ḥażret Madhnī

Ḥaṭab Drū

Ḥaṭara Brēn me skandalu ujin

Ḥıfẓ Rōj

Ḥaḳ Llakatī **yaḫūd**

Ḥaḳ Fōrt **yaḫūd**

Ḥaḳ Njimend **ya** drejt

Ḥıḳd Mnī gjin **meṣelā ḥıḳd tutmaḳ** me mājt mnī

Ḥaḳlaş-maḳ Mu shpërkndu

Ḥukumet Kulluk

Ḥallaclat-maḳ Mej shkrështu

Ḥallacla-maḳ Me shkrështu

Ḥalḳ Fyt **boğaz gibi**

Ḥalḳa Rreth **yaḫūd**

Ḥalḳa Hāllk

Helva Ëmëlcin

Ḥamaḳat Mārrī

Ḥamaḳatça Mārrisht

Ḥamam Baj

Ḥamule Karg **meṣelā gemi ḥamulesi** karg barke

Ḥumā Lŋim

Ḥınṭa Grun

Ḥavale Batim

Ḥavale Takas **yaḫūd**

-677-

Ḥavale Prit **perde gibi**

Ḥavan Shtupc

Ḥavża Ubël

Ḥayaṭ Sonama

Ḥaydud Gërxheli **yaḫūd**

Ḥaydud Cup

Ḥayrān T’bindun **yaḫūd**

Ḥayrān Daŋall **meṣelā ḥayrān olmaḳ** mu bind **yaḫūd ḥayrān kalmaḳ** me mēt daŋall **yaḫūd**

Ḥayret T’bindun **yaḫūd**

Ḥayret Daŋall

Ḥaylaz Xhagajdur

Hile Rrjegull **yaḫūd**

Hile Rreŋ

Ḥayevān Baketī **yaḫūd**

Ḥayevān Shtandc **yaḫūd**

Ḥayevān Gjāll **yaḫūd**

Ḥayevān Berr

Ḥayevan Kafsh toska

Ḫarfü’l-ḫa

Ḫātem Mhy:r

Ḫātim Mullc

Ḫātun Gru

Ḫātunlar Grā

Ḫaç Kryq **stavrasn gibi**

Ḫaḫam Prift jehudish

Ḫarıl Rrmim **meşela şu ḫarıl ḫarıl akar** toj rrmy toj rrmy rrjeth uji

Ḫarla-maḳ Me prhajru **yaḫūd**

Ḫarla-maḳ Mej uru

Ḫarelen-mek Me bā marzhī

Ḫaşırdat-maḳ Mej kërsit **meşelā kaġat ḫaşırdatmaḳ** me kërsit letrën

Ḫaşlat- Përvlo

Ḫaşlat-maḳ Mej përvlu **meşelā elbise ḫaşlatmaḳ** Me përvlu pektat

Ḫaşlama Përvlim

Ḫaşla-ma Mas përvlu

Ḫaşlan-dı U përvlu

Ḫaşlan-maḳ Mu përvlu

Ḫaşlan-ur Përvlohet

Ḫaşa Hash **meşela eyer ḫaşası** hash shalē

Ḫāṭır Kujtim

Ḫāṭırlat-maḳ Mej bā mu kujtu

Ḫāṭırla-maḳ Mu kujtu

Ḫāk Tok **yaḫūd**

Ḫāk Dhē

Ḫākipāy Dhē kāme

Ḫāl Dāj

Ḫal oġli Bir dāje

Ḫal ḳızı Bī dāje

Ḫala Teze

Ḫala oġli Bir tezeje

Ḫala ḳızı Bī tezeje

Ḫalī Grēdo **boş gibi yaḫūd**

Ḫalī Pā zat **ṣahipsiz gibi**

Ḫalı Qylym **ḫalī gibi**

Ḫam Pa pjēk **yaḫūd**

Ḫam Muf **meşela ḫam ādam** çilimī **yaḫūd** kakrreç **yaḫūd**

Ḫam yemiş Muf **yaḫūd**

Ḫam toprak Kërtin **yaḫūd**

Ḫam toprak Zhurin

Ḫamla-maḳ Mu pī pej pa pune

Han Prijës?

Ḫanum Zōj

Ḫāne Shpi **yaḫūd**

Ḫāne Pllaŋ

Ḫav Push **meşela çoka ḫavı** push kalire

Ḫavra Ḫavër **yaḫūd**

Ḫavre Çarçaf **yaḫūd**

Ḫavra Havër **ḫavre gibi**

Ḫavlı Pushic **yaḫūd**

Ḫavlı Merhaman

Ḫaylaz Xhagajdūr

Ḫaber Vesht

Ḫaber almaḳ Me mārr vesht

Ḡaberdār I mārrën vesht

Ḡaberüŋ var mi Ā jē vesht

Ḡaberleş-mek Mu mār vesht shoqi shoqin

Ḡitam Marim

Ḡizmet Rragim

Ḡizmet Shërbim **toska**

Ḡizmetkār Rrogtār **yaḡūd**

Ḡizmetkār Dadan **yaḡūd**

Ḡizmetkār Kecan

Ḡizmetkāre Rrōgtāre **yaḡūd**

Ḡizmetkāre Dād

Ḡar Gamār **eşek gibi**

Ḡarab Çapoj

Ḡarac Gjob **cerime gibi**

Ḡarāc Dōli **meş̲ela ḡāne beş biŋ guruş** shpija pes mi grosh doli **ḡaraceden galat**

Ḡaracır Trufullima

Ḡarār Tesh leshit dhije

Ḡaraz Shārr me dy dur

Ḡartuc Fishek topit

Ḡarca-maḳ Me harxhu

Ḡırçın I përpushun

Ḡarḡara Trufullim **yaḡūd**

Ḡarḡara Të gërrhatun

Ḡurdavāt Cikrri

Ḡurda Cōp **parça gibi**

Ḡurdalan-maḳ Mu captu

Ḡars Përgim

Ḡıristiyan I kishtēn

Ḡıristiyança Kishtenisht

Ḡıristiyāne E kishtēn

Ḡırsız Hajn **yaḡūd**

Ḡırsız Gusar

Ḡırsızça Hajnisht **yaḡūd**

Ḡırsızça Gusarisht

Ḡırsızluḳ Hajnī **yaḡūd**

Ḡırsızluḳ Gusarī

Ḡargele Ḡarmshūr **müz̲ekker ise**

Ḡargele Hermshōre **mü'enneş̲ ise**

Ḡırıl Rrmim **ḡarıl gibi**

Ḡırlaş-maḳ Mu hangër qent me shoqi shoqin

Ḡırla-maḳ Me gërrhit

Ḡırla-ma Mas gërrhit

Ḡırıldaş-maḳ Mu hangër shoqi shoqin **yaḡūd**

Ḡırıldaş-maḳ Mu garavit **yaḡūd**

Ḡırıldaş-maḳ Mu shamatu

Ḡırıldi T'gërhitun **yaḡūd**

Ḡırıldi Grāhëm **yaḡūd**

Ḡırıldi Shamat

Ḡırıldici Shamatic

Ḡurma Hurm

Ḡarman Lām **meş̲ela baġday ḡarmanı** lām grunit

Ḡarmanla-maḳ Me bā lām **yaḡūd**

Ḡarmanla-maḳ Mu sjēll n'lām

Ḡırman Lām **ḡarman gibi**

Ḡarmühre Rrōz gamārit

Ḫoros Gjel **ya** knduc **yaḫūd**

Ḫoros Unūr pushke **yaḫūd**

Ḫoros Me nall kajnaçe

Ḫoroscıḳ Gjel

Ḫoroslan-maḳ Mu ngrēh si gjel

Ḫoroslar Gjela

Ḫuruş Gërgyle

Ḫariṭa Hart

Ḫız Skāc **yaḫūd** turr **yaḫūd**

Ḫız Skërpuq

Ḫazār Sharr dy dursh

Ḫızla-maḳ Mu Tūrr

Ḫızla-maḳ Mu krecu

-681-

Ḫızlı Me turr **yaḫūd**

Ḫızlı Me skac **yaḫūd**

Ḫızlı Me skërpuqi

Ḫaziran Qershori

Ḫasaret Dam **ziyān gibi**

Ḫasta Smūt

Ḫastalan-dı U smu

Ḫastalandır-dı E smuni

Ḫastalandır-ur E smun

Ḫastalandır-maḳ Mej smu

Ḫastalan-miş Isht smu

Ḫastalan-maḳ Mu smu

Ḫastalan-ur Smuhet

Ḫastalan-urlar Smuhen

Ḫastalan-acaḳ Kā mu smu

Ḫastaluḳ Smūj **yaḫūd**

Ḫastaluḳ Lŋāt

Ḫasīs Serrāf **yaḫūd**

Ḫasīs I shtrendt **yaḫūd**

Ḫasīs I poshtrëm

Ḫış Gizh

Ḫış Ḫış Gizh gizh

Ḫışır Krisëm

Ḫışırdat-maḳ Mej kërsit **meṣela kaġat ḫışırdatmaḳ** Me kërsit letrën

Ḫışırda-maḳ Me kërsit

Ḫışıl Zā i shtërŋum

Ḫaşlat- Përblo

Ḫaşlat-maḳ Mej përvlu

Ḫaşla-maḳ Me përvlu **meṣela elbise ḫaşlamaḳ** me përvlu pekëta

Ḫışlamaḳ Me dihat **yaḫūd**

Ḫışılda-maḳ Me dihat

Ḫışım Idhnim

Ḫışımnak Idhnak

Ḫaṣum Anmik

Ḫışım Gjinī **yaḫūd**

Ḫışım Āpqin

Ḫaṭā N'mend **yaḫūd**

-682-

Ḫaṭā Gabim

Ḫaṭar Rrazik

Ḫafīf Lēt

Ḫalaṭ Kopjan **yaḫūd**

Ḫalaṭ Litār

Ḫalḳ Popull **yaḫūd**

Ḫalḳ Shekull **yaḫūd**

Ḫalḳ Shpifun

Ḫalvet Vetmas

Ḫalıc Kanall **yaḫūd**

Ḫalic Gryk **korfez gibi**

Ḫalıca Qylym

Ḫam Përdrēdht **yaḫūd**

Ḫam Rud **meṣela ḫam zülüf** zylyf rud **yaḫūd**

Ḫam Kūp **kubbe gibi**

Ḫum Qyp

Ḫumbara Kumpara

Ḫımḫım Zā Hundesh

Ḫımḫımla-maḳ Me fol nër hund

Ḫamur Brum **yaḫūd**

Ḫamur Māja **meṣela ḫamursuz ekmek** buk ndorme

Ḫamurla-maḳ Mej mru

Ḫamurlı ekmek Buk mrume

Ḫamīde Përdult

Ḫamīr Brūm **yaḫūd**

Ḫamīr Māja

Ḫunsā Melēnd

Ḫancer Hesht

Hendeḳ Vī

Ḫu Vēs **ḫuy gibi**

Ḫavace Zatnī **seyyid gibi**

Ḫuvarda Dërvār

Ḫodan Gjuh kaut

Ḫor Trok **yaḫūd**

Ḫor I ndrat **yaḫūd**

Ḫor Dōrholl

-683-

Ḫur T'gërhitun **meṣela ḫur ḫur uyur** toj gërhāt fle

Ḫora Vālle **yaḫūd**

Ḫora Të sjellun **raks gibi**

Ḫorata Përqēsh

Ḫortla-maḳ Me mār frym toj dihat **yaḫūd**

Ḫortla-maḳ Me bërtit shpirti i keq

Ḫorlat-maḳ Mej pashnu

Ḫorla-maḳ Me pashnu **yaḫūd**

Ḫurla-maḳ Më gërrhit

Ḫoruldi T'gërrhatun

Ḫorluḳ Pashnim

Ḫoroz Gjel **ḫoros gibi yaḫūd**

Ḫoroz Unūr pushke **yaḫūd**

Ḫoroz Me nall kajnaçe

Ḫora Të sjellun

Ḫoryat Bastardh

Ḫoş Mir

Ḫoşa Sa mir

Ḫoş geldüŋ Mir se erdhe

Ḫoşlaş-maḳ Mu knāq

Ḫoşlan-dı U knaq

Ḫoşlandır-maḳ Mej knāq

Ḫoşlan-maḳ Mu knāq

Ḫoşlan-ur Knāqet

Ḫoşluḳ Të knāqun

Ḫoşuma geldi Merth mir

Ḫoşuma gelür Më vjen mir

Ḫoşuna gelür I vjen mir

Ḫotoz Kapic

Ḫuy Ves

Ḫoyrat Bastardh

Ḫuysız Ves keq **bedḫuy gibi**

Ḫuylan-maḳ Me mārr ves

Ḫuylan-ur Merr ves

-684-

Ḫıyār Traŋull **yaḫūd**

Ḫıyār Kastravec

Ḫıyārcık Luŋ

Ḫayāl Jāŋī

Ḫayr Mir **yaḫūd**

Ḫayr Mār **yaḫūd**

Ḫayr Katandī **meşela ḫayr itmez** nuk ban katandī

Ḫayr it-mek Me bā katandī

Ḫayrlaş-maḳ Me përhajru shoqi shoqin **yaḫūd**

Ḫayrlaş-maḳ Me uru shoqi shoqin

Ḫayrlan-maḳ Mu përhajru **yaḫūd**

Ḫayrlan-maḳ Mu uru

Ḫız Turr **yaḫūd**

Ḫız Mkāc **yaḫūd**

Ḫız Skërpuq

Ḫızla-maḳ Mu turr **yaḫūd**

Ḫızlan-maḳ Mu turr **yaḫūd**

Ḫızlan-maḳ Mu krrus

Ḫızlı Me turr **yaḫūd**

Ḫızlı Me skāc **meşela ḫızlı gelür** me turr vjen **yaḫūd ḫızlı gelür** me skāc vjen

Ḫaylaz Xhagajdur

Ḫaylazca Xhagajdurisht

Ḫaylazlar Xhagajdura

Ḫaylazluḳ Xhagajdurī

Ḥarf-i dād

Dat Kërkim **ẕevḳ gibi**

Dat- Kërko

Dat-maḳ Mej kërku **yaḫūd**

Dat-maḳ Mej bā me shndet

Dād T'dhanun **meşelā dād-ı ḥaḳ** e dhanun e zotit

Dadı Dād **lālā gibi**

Dār Shpī **ev gibi**

-685-

Dar Ɒusht **ṭar gibi**

Darıcan Penik

Darġın Idhët

Darlaş-maḳ Mu Ɒushtu **yaḫūd**

Darlaş-maḳ Mu shtërŋu

Darul-dı U idhnu

Darluḳ Ɒushtim **yaḫūd**

Darluḳ Shtërŋim

Darul-maz Nuk idhnohet

Darul-mamiş Nuk isht idhnu

Darul-mamaḳ Mas mu idhnu

Darul-madı Nuk u idhnu

Darul-miş Isht idhnu

Darul-maḳ Mu idhnu

Darul-ma Mas u idhna

Darul-mayor Nuk pa idhnohet

Darul-mayacek Nu'kā mu idhnu

Dārunda I zōti **ṣāḥib gibi**

Daru Bār **'ilāc gibi**

Darı Mel **meṣelā ḳurmuzı darı** mel e kuq

Darıl-ur Idhnohet

Darıl-acek Kā mu idhnu

Darıl-ıyor Pa idhnohet

Dāstān Prrall **maṣal gibi**

Daġ Quk **tamġa gibi yaḫūd**

Daġ Dāŋ **yaḫūd**

Daġ Shtamp **yaḫūd**

Daġ Mal **ṭaġ gibi**

Daġıt-dı E shpërdau

Daġıt-maḳ Mej shpërdā

Dağdar Daŋu

Daġdar Shtampu

Daġlat-maḳ Mej daŋu **yaḫūd**

Daġlat-maḳ Mej quku

Daġlaḳ Vul **yaḫūd**

Daġlaḳ Dank **yaḫūd**

-686-

Daġlaḳ Shtamp

Daġla-maḳ Me daŋu

Daġlan-maḳ Mu daŋu

Daġıl-dı U shpërda

Daġıl-dılar U shpërdān

Daġıl-sun Të shpërdāhet

Daġıl-madı Nuk u shpërdā

Daġıl-maz Nuk shpërdāhet

Daġıl-masun Mas të shpërdāhet

Daġıl-miş Isht shpërdā

Daġıl-maḳ Mu shpërdā

Daġıl-ur Shpërdāhet

Daġli I daŋum **yaḫūd**

Daġlı Malsōr **ṭaġlı gibi**

Daġlıye E daŋune **yaḫūd**

Daġlıye Malsore *ṭaġliye gibi*

Daġınıḳ Shpërdānum

Dal Përdol **yaḫūd**

Dal Dēg **yaḫūd**

Dal Bitonj **yaḫūd**

Dal Gam **yaḫūd**

Dal Filiz

Dala-maḳ Mej djēg **yaḫūd**

Dala-maḳ Mej dhimt **yaḫūd**

Dala-maḳ Mej përzhit **yaḫūd**

Dala-maḳ Mej laçkit **yaḫūd**

Dala-maḳ Mej kput me dhām **ṭalamaḳ gibi**

Dalan Grabiçar **yaḫūd**

Dalan Plaçkitc

Dalḳauḳ Lepic **yaḫūd**

Dalḳauḳ Rrugç

Dalḳa Tallaz **yaḫūd**

Dalḳa Kum

Dalḳalar Tallaza

Dallandır-maḳ Me qit gema

Dallan-maḳ Me qit gema

Dalyan Dajlan

-687-

Dam Burg **āḫūr gibi yaḫūd**

Dām Lak **ṭuzaḳ gibi yaḫūd**

Dām Reŋ **ḥīle gibi yaḫūd**

Dam Ketaq **yaḫūd**

Dam Pallas **ṭām gibi**

Dama Dām **meṣelā oynaruz bir dama** lujm nji dām

Damad Dhandër

Damadlar Dhandurr

Daman Kind **yaḫūd**

Daman Prehën **etek gibi**

Damġa Daŋ

Damġalat-maḳ Mej daŋu

Damġala-maḳ Me daŋu

Damġalan-maḳ Mu daŋu

Dam+lar Burgje **āḫūrlar gibi yaḫūd**

Dam+lar Lagje **ṭuzaḳlar gibi yaḫūd**

Dam+lar Rrenje **ḥīle gibi yaḫūd**

Dam+lar Katāqe **yaḫūd**

Dam+lar Pallase **ṭāmlar gibi**

Damen Kind **yaḫūd**

Damen Prehen **etek gibi**

Dama Dām **dama gibi**

Danış- Biseda **yaḫūd**

Danış- Përpiqu **yaḫūd**

Danış- Pu....

Danış-maḳ Me bisedu **meşveret gibi**

Dāne Kokërr **yaḫūd**

Dāne Kokël

Dāne-çin Kallzi

Dānelet-mek Mej shkaklu

Dāne+ler Kokërra **yaḫūd**

Dāne+ler Kokrra

Dānele-mek Me shkaklu

Dānelendir-mek Mej shkaklu

-688-

Dānelen-mek Mu shkaklu

Dāneli Kokërr kokërr

Davran- Qindra

Davran-acaḳ Kā me qindru

Davran-dı Qindraj

Davran-sun T'qindrojn

Davran-maz Nuk qindran

Davran-mamiş Nu'ka qindru

Davran-mamaḳ Mas me qindru

Davran-madı Nuk qindraj

Davran-masun Mas t'qindrojn

Davran-miş Kā qindru

Davran-maḳ Me qindru

Davran-ma Mas qindra

Davran-mayor Nuk pa qindran

Davran-mayacek Nu'kā me qindru

Davran-ur Qindran

Davran-ur mi Ā qindran

Davranabil-ür Mund qindrojn

Davran-acaḳ Kā me qindru

Davranarak Toj qindru

Davran-ıyor Pa qindran

Davul Lodër

Dayaḳ Skundër **yaḫūd**

Dayaḳ Puntāl

Dā'ir Sjēllc **yaḫūd**

Dā'ir Fyrrl

Dā'ire Rrotull **yaḫūd**

Dā'ire Rreth **yaḫūd**

Dā'ire Çikërr

Dā'im Gjithmon

Daye Tād **meṣelā dayeye gel-** eja kah tada

Dayı Dāj

-689-

Dayı oġli Bir dāje **yaḫūd**

Dayı oġli Kushrī

Dayı ḳızı Bī daje **yaḫūd**

Dayı ḳızı Kushrin

Dibāgat T'regjun

Dibāġlat-maḳ Mej rēgj

Dibāġlan-dı U regj

Dibāġlan-maz Nuk regjet

Dibāġlan-mamaḳ Mas mu rēgj

Dibāġlan-madı Nuk u regj

Dibāġlan-maḳ Mu rēgj

Dibāġlan-ur Regjet

Dibāġlan-acaḳ Kā mu rēgj

Dibāġlan-ıyor Pa regjet

Debdebe Patēr **yaḫūd**

Debdebe Zhurm **yaḫūd**

Debdebe Fantazi **ṭanṭana gibi**

Debdir-mek Mej tundzu **yaḫūd**

Debdir-mek Mej shkundlis

Debe Shāmt

Debe Kodër **yaḫūd** suk **tebe gibi**

Debeluḳ Pitajk **yaḫūd**

Debeluḳ Pipiruqe

Debelen-mek Mu shkrry **meṣelā eşek debelenür** shkrryhet gamari

Depret-mek Mej tristu

Depreşdir-mek Mej tristu toj tund

Depreş-mek Mu shkalapurdh

Depre-mek Mu shkundllis **yaḫūd**

Depren-mek Mu shkundllis

Depeş-mek Mu shkelmu me shoqi shoqin

Dep-mek Me qit shkelm

Depe Kodër **yaḫūd**

Depe Suk

Depeluķ Pitajk **yaḫūd**

Depeluķ Pipiruqe

Ditret-mek Mej dridh

-690-

Ditre-di U dridh

Ditre-r Dridhet

Ditre-medi Nuk u dridh

Ditre-mez Nuk dridhet

Ditre-mek Mu dridh **yaḫūd**

Ditre-mek Mu dridh

Ditre-ma Mas u dridh

Duḫān Tym

Daḫl T'hym **yaḫūd**

Daḫl Shprrallim

Daḫı Edhe

Dede Gjyshni

Dede+ler Gjysha

+dür Isht **meşelā benümdür** i jemi isht

Der Dēr **ķapu gibi yaḫūd**

Der Thōt **dir gibi yaḫūd**

Der Djērz **ter gibi yaḫūd**

Der- Në **meşelā der-dest** në dur

Dirāz Gjāt

Dirāyet Dije

Derbeder Përdūrc **dalķauķ gibi**

Dert Kātër

Dürtüş-mek Mu shty me shoqi shoqin

Dertluķ Kātrsh **yaḫūd**

Dertlik Kātrsh

Dürt-mek Me shty yaḫūd

Dürt-mek Mej dhān të shtymen

Derece Shkāll **yaḫūd**

Derece Kām **meşelā nerdüven derecesi** kām shkālle

Derd Travāj

Dürder Kā katër

Derdleş-mek Mu anku me shoqi shoqin

Derdümend I Ɒrat

Dürdünci I kātërti

Derüz Thomi

-691-

Derz Helik **meşelā divar derz ister** muri da helik

Derzī Qēpc **terzi gibi**

Ders Kndim

Dürüst Drejt **yaḫūd**

Dürüst Shndash

Dürüşt Āshpër

Derk Të mrritun

Derkār Zbulu

Derke Drith **terke gibi**

Dereke Shkall te posht

De-rler Thōn **dirler gibi**

Dürlü Mndyr

Derle-duķ U ndjerzëm

Derle-düŋ U ndjerze

Derle-düm U ndjerza

Derle-di U ndjerz

Derle-mez Nuk ndjerzet

Derle-miş Isht ndjērz

Derle-mek Mu ndjērz

De-rüm Tham

Der-mek Me mlēdh **ṭoplamaḳ gibi**

Dernek Të mlēdhun Kushtrim **cem‘iyet gibi**

Durūd Lut **du‘ā gibi**

Derūn Përmrēnda

Dervīş Novejtār **faḳīr gibi**

Dere Vī **yaḫūd**

Dere Lugin

Dere-ler Vija **yaḫūd**

Dere-ler Lugina

Dereluḳ Lugina **yaḫūd**

Dereluḳ Lugishta

Deri Lkūr

Deryā Dēt

Derice Dēr e vogël **ḳapucıḳ gibi**

-692-

Derīde Shky **yırtıḳ gibi**

Diriġ Kërsim **meṣelā diriġ itmek** mu kërsy **yaḫūd diriġ itmem** nuk kërsehem

Deriŋ Thēll **yaḫūd**

Deriŋ Hut

Deriŋlet-di E thellaj

Deriŋlet-mek Mej thellu

Deriŋleş-di U thellu

Deriŋleş-ür Thellohet

Deriŋluḳ Thellin

Deriŋlen-mek Mu thellu

Deri+ler Lkura

Derilen-mek Me vu lkur **meṣelā yara derilenmek** me vu varra lkur

Derin Thell **Deriŋ gibi**

Diz Gjū **yaḫūd**

Diz Vark **yaḫūd**

Diz Rresht **yaḫūd**

Diz- Rreshtō **diz- gibi**

Düzd Hajn **yaḫūd**

Düzd Gusār **ḫırsız gibi**

Dizdār Rōnjc Kalaje

Dızdız I mërziçëm **müẓekker ise**

Dızdız E merziçme **mü’enneṣ ise**

Dızlat-maḳ Mej tut me virrëm **yaḫūd**

Dızlat-maḳ Me tristu me virrëm

Dızlaḳ Tullac **yaḫūd**

Dızlaḳ Cullak

Diz+ler Gjuj **yaḫūd**

Diz+ler Varq **yaḫūd**

Dizle-r Rreshtan

Dızman Staraman

Despot Prift shqēsh

-693-

Dest Dōr **el gibi**

Destār Çallm **sarıḳ gibi**

Destere Sharr dōre

Destek Puntall **yaḫūd**

Destek Skundër

Destgāh Tēzg **yaḫūd**

Destgāh Tullar **meşelā bezei destgāhlamaḳ** me vu pëlhur n'tullar

Destek+ler Puntalla **yaḫūd**

Destek+ler Skundra

Destūr Lshim

Deste Dōrz **yaḫūd**

Deste Kapz

Deste+ler Dorza **yaḫūd**

Deste+ler Kapza

Desti Katrov **yaḫūd**

Desti Shtām

Destyār Ndimtār

Desti+ler Katrōva **yaḫūd**

Desti+ler Shtama

Deskere Shkālc

Desīse Tinzī

Deşt Fūsh **ova gibi**

Duşmān Ānmik

Duşmānlar Ānmiq

Duşmānluḳ Ānmiqī

Düş-mek Me rā **yaḫūd**

Düş-mek Mu rrxu

Düşeme Shtrōj

Düşen-di U shtru

Düşen-sün Të shtrohet

Düşen-medi Nuk u shtru

Düşen-mez Nuk shtrohet

Düşen-miş Isht shtru **yaḫūd**

Düşen-miş Shtru

Düşen-mek Mu shtru

-694-

Düşen-ür Shtrohet

Düşen-ecek Ka mu shtru

Düşen-erek Toj shtru

Duşvār Shtīr

Düşur-di E rrxaj

Düşur-ür E rrxan

Düşur-sün Ta rrxojn

Düşur-medi Nuk e rrxaj

Düşur-mez Nuk rrxan

Düşur-mesün Mas ta rrxojn

Düşur-miş E ka rrxu

Düşur-mek Mej rrxu

Düşur-ma Mas e rrxa

Düşik Rrxu **yaḫūd**

Düşik Shtru

Du'ā Urēs **yaḫūd**

Du'ā Lūt **yaḫūd**

Du'ā Thīrr

Da'vā Gjykim

Da'vālaş-maḳ Mu gjyku

Da'vet T'thirrun

Dağdağa Gallat **Gürüldī gibi**

Dağanaḳ Shkap

Def Dajre

Defter Teftēr

Def‘a Hēr **meşelā iki def‘a** dy hēr

Def‘aten Menjihēr **yaḫūd**

Def‘aten Përnjihēr

Defne Lār **tefne gibi**

Defe Tefe **meşelā destgāh defesi** tefe tullarsh

Deḳīḳ Īm **yaḫūd**

Deḳīḳ Mijēll

Dek Dēri **meşelā ṣabaḥa dek** dēri n’mjes

Deg T’takum **yaḫūd**

Deg T’bërkam

Deŋ Mndyr **nev‘ gibi**

-695-

Deŋ Rubā **tecrebe gibi**

Dükkān Dugāj

Deŋet-mek Mej bā rubā

Deg-di Takaj

Degdir-mek Mej bërkā **yaḫūd**

Degdir-mek Mej taku

Degdir-ma Mas e taka

Deger Bërkat **yaḫūd**

Deger Takan **yaḫūd**

Deger vijen

Degersiz I pā vjefshëm **yaḫūd**

Degersiz I pā qēn

Degerli I vjefshëm **yaḫūd**

Degerli I qēnun **yaḫūd**

Degerliye E qēnun

Degir-mek Me bërkā **yaḫūd**

Degir-mek Me taku

Degirmen Mullī

Degirmenci Mullinc

Degirmenler Mullinje

Degirmi Kātër qoshesh **murabba‘ gibi yaḫūd**

Degirmi Rrumullak **meşelā degirmi dülbend** dylben kātër qoshesh **yaḫūd**

Degirmi yüzli Ftyr rrumullak

Degeri Të vjeftun **meşelā ḳuşaḳıŋ degeri** brez i vjeftun

Deŋiz Dēt

Deŋiz ḳıyası Brek dētit

Deŋiz+ler Dētna

Deŋizlıḳ Bant

Deŋsiz Qyqār **yaḫūd**

Deŋsiz I pa qēn

Deŋsizluḳ Qyqari

Deŋsizlen-mek Me bā pun t’pā gjāshme

Deŋsize E pa qēn **yaḫūd**

Deŋsize Qyqarēsh

Degiş Ndrrim

Degiş-di Ndrraj

Degişdir- Ndrrōje

-696-

Degişdir-duḳ E ndrrūm

Degişdir-düŋ E ndrrōve

Degişdir-düm E ndrrōva

Degişdir-di E ndrraj

Degişdir-ür E ndrran

Degişdir-ürdi E ndrronte

Degişdir-ürüz E ndrrojm

Degişdir-ürsüŋüz E ndrrōni

Degişdir-ürler E ndrrojnë

Degişdir-ürüm E ndrraj

Degişdir-sün Ta ndrrōjn

Degişdir-meduḳ Nuk e ndrrum

Degişdir-medüŋ Nuk e ndrrōve

Degişdir-medüm Nuk e ndrrōva

Degişdir-medi Nuk e ndrraj

Degişdir-mediŋüz Nuk e ndrrūt

Degişdir-mediler Nuk e ndrrūn

Degişdir-mez Nuk e ndrran

Degişdir-mezüz Nuk e ndrrōjm

Degişdir-mezsüŋüz Nuk e ndrroni

Degişdir-mezler Nuk e ndrrōjn

Degişdir-mesün Mas ta ndrrōjn

Degişdir-mesünler Mas ti ndrrōjn

Degişdir-miş E kā ndrru

Degişdir-mişdi E kish ndrru

Degişdir-mişiz E kēmi ndrru

Degişdir-mişsüŋüz E kēni ndrru

Degişdir-mişler E kan ndrru

Degişdir-mişüm E kam ndrru

Degişdir-mek Mej ndrru

Degişdir-mem Nuk ndrraj

Degişdir-memiş Nuk e kā ndrru

Degişdir-memek Mas mej ndrru

Degişdir-ma Mas e ndrra

Degişdir-emez Nuk e ndrran

Degişdir-iyor Po ndrran

Degiş-sün Të ndrrōjn

-697-

Degiş-medi Nuk ndrraj

Degiş-mez Nuk ndrran

Degiş-mesün Mas të ndrrojn

Degiş-miş Kā ndrru

Degiş-mişler Kan ndrru

Degişmek Me ndrru

Degiş-meyünce Pa ndrru

Degiş-meyor Nuk pa ndrran

Degiş-meyecek Nu'kā me ndrru

Degiş-ür Ndrran

Degiş-ürler Ndrrojn

Degiş-ecek Kā me ndrru

Degişici Ndrrūc

Degiş-ir Ndrran

Degişik I ndrrum **müẓekker ise**

Degişik E ndrrume **mü'enneṯ ise**

Degişiklik Të ndrrūm

Degil Ja **yaḫūd**

Degil Nuk **meṯelā var mı? degil** ya **yaḫūd burda midür? degil** nuk isht

Degil idi Nuk qe

Degil imiş Nu'kish qēn

Degil+dür Ja nuk isht

Degil+üm Nuk jam

Diŋle-r Ndigjan

Diŋle- Ndigja

Diŋle-di Ndigjaj

Diŋle-sün T'ndigjojn

Diŋle-medi Nuk ndigjaj

Deŋle-medi Nuk vjefti

Diŋle-mez Nuk ndigjan

Deŋle-mez Nuk vijen

Diŋle-mek Me ndigju

Deŋle-mek Me vjeft

Deŋli I vjefshëm

-698-

Deŋli I muziçëm

Deg-medi Nuk bërkau **yaḫūd**

Deg-medi Nuk takaj

Deg-mez Nuk berkat **yaḫūd**

Deg-mez Nuk takan

Deg-mek Me bërkā **yaḫūd**

Deg-mek Me taku **yaḫūd**

Deg-mek Mu traku

Degenek Shkap

Deŋen-mek Mu bā rubā

Deŋe-mek Mej bā rubā

Degin Dëri **meṣelā bayrama degin** dëri bajramit

Dil Zemër **goŋül gibi yaḫūd**

Dil Gjuh **lisān gibi**

Dellāk Talak **meṣelā ḥamām dellāki** talak bānje

Dellāl Talall

Delālet Kallauz

Dilber Çun

Dele-di E shpaj **yaḫūd**

Dele-di E biraj

Deldir-mek Mej bā me biru

Dilsiz I pā gjuh

Dilsize E pā gjuh

Dilfir Tërfonj

Delfin Dulfī

Dilku Dhelpën

Dilku uzum Rrushkull

Dilkuler Dhelpna

Diller Zemra **yaḫūd**

Diller Gjuhna

Dele-mez Nuk e shpan **yaḫūd**

-699-

Dele-mez Nuk e biran

Dele-miş E kā shpu **yaḫūd**

Dele-miş E kā biru

Dele-mek Mej shpu **yaḫūd**

Dele-mek Mej biru

Delin-mek Mu shpu **yaḫūd**

Delin-mek Mu biru

Delin-ür Shpohet **yaḫūd**

Delin-ür Birohet

Delü I mārr **yaḫūd**

Deli I mārr

Delice Egjër

Delirt-mek Mej marru

Delir-mek Mu marru

Delişmen Marraq

Delikanli Djalaç

Delik Bir

Delikler Bira

Delikli Birūm

Deliler T'mārr

Deliluķ Marrī

Deliluķça Marrisht

Dilim Kalp **yaḫūd**

Dilim Kurm **yaḫūd**

Dilim Fele **meşelā bir dilim ekmek** nji kalp buk **yaḫūd bir dilim baluķ** nji kurm peshk **yaḫūd bir dilim ķavun** nji fele pjepën

Deliye E mārr

Dem Frym **nefes gibi yaḫūd**

Dem Gjak **ķan gibi yaḫūd**

Dem Ças **an gibi**

Demadem Ças për ças

-700-

Dimāġ Tru

Dimāġçe Karraŋas

Dümbelek Tumullac

Demet Tūb **meşelā bir demet çiçek** nji tūb lule

Demetler Tuba

Demetle-mek Me bā tub

Demetlen-mek Mu bā tuba **yaḫūd**

Demed Tūb

De-mez Nuk that **di-mez gibi**

De-miş Kā thān **dimiş gibi**

De-mek Me thān **dimek gibi**

De-mem Nuk tham **dimem gibi**

Dümen Timu

Demur Hekur **yaḫūd**

Demir Hekur

Demirbaş Sahunaq **'inādcı gibi**

Demirci Kavaç

Demir yol Rrug hekurit

Demin Pār **meşelā demin didüm** pār thāç

Demincık Nje tash **meşelā demincıķ didüm** nje tash thāç

+den Pej **meşelā İstanboldan** pej Stamollit

Dünbāl Bisht **ķoyruķ gibi**

Dünbek Tumullac **dümbelek gibi**

Dinc Tumullak

Den-di U tha **dindi gibi yaḫūd**

Den-di Bashiti **yaḫūd**

Den-di Prajti **meşelā yaġmur dendi** bashiti shju **yaḫūd yaġmur dendi** prajti shju

Denk Deŋ

Denkleş-mek Mu ba deŋ

-701-

Den-mek Me bashit **yaḫūd**

Den-mek Me prajt

Dene-mek Mej ba rubā

Dünyā Jēt

Dünyāluķ T’jetūm

Devā Bār **‘ilāc gibi**

Devāt Divit

Duvaķ Kukuriqe

Dubar Cumër

Dūbāra Rrend

Duba Maun

Dublin Resnik **meşelā bezeden kalan dublin** resnik qi ka mēt pej pëlhure

Dut Mand

Dūtā Gërmuq **yaḫūd**

Dūtā Dy fish

Dutdurı Qa kullan

Dutlar Manda

Duçār I rām **meşelā mużāyıķada duçār** ı rām ŋusht

Dūd Krym **yaḫūd**

Dud Mand **dut gibi**

Dudaķ Buz

Dudaķlar Buzna

Düdük Kavall **yaḫūd**

Dūdlar Kryma **yaḫūd**

Dudlar Manda

Dudu Zōnj **ḫānum gibi**

Düdük Kavall

Düdükler Kavalla

Devr Të sjellun

Dūr Lark

Dūrbin Afret sysh

Dürpi Lim **ţurpu gibi**

-702-

Dürpiler Lima

Dürt Kātër

Dürt biŋ Kātër mī

Dürter Kā kātër

Dürtüş Të shtymun

Dürtüşdir-mek Mej shty shoqi shoqin

Dürtüş-mek Mu shty me shoqi shoqin

Dürt ķarşık Nji hu

Dürtlengec Ustē

Dürtmek Mej dhan të shtymen

Devrit-mek Mej kapërdi

Dürtünci I kātërti **müẓekker ise**

Dürtünci E kātërta **mü’enneş ise**

Dürtici Shty:c

Dürt yüz Kātërqind

Dürd+er Kā kātër

Devir-duķ E kāpërdim

Devir-di E kāpërdini

Devir-diŋüz E kapërdit

Devir-diler E kāpërdin

Devir-ür E kapërdin

Devir-ürsüŋüz E kapërdini

Devir-ürler E kapërdijn

Dürüş-mek Me hitāt **çalışmaķ gibi**

Devrek Ān gryk gjān

Devirıl-di U kapërdi **meşelā manġal devirıldi** u kapërdi taŋara **yaḫūd**

Devir-ıldi U pështull **meşelā beze devirıldi** u pështull pëlhura

Devirıl-diler U kapërdin **yaḫūd**

Devirıl-diler U pështollën

Devirıl-mek Mu kapërdi **yaḫūd**

Devirılmek Mu pështjēll

Dürlü Mndyr

Dur-maḳ Me ndenj

Devirm-ek Mej kapërdi **meşelā gemii**

-703-

devirmek Me kapërdi barkën **yaḫūd**

Devir-mek Mej pështjēll **meşelā kat kat devirmek** mej pështjēll fish fish **yaḫūd kat kat devirmek** mej pështjēll pāk pāl

Duru Dy ftyrsh

Dürüm Fish **yaḫūd**

Dürüm Pāl **meşelā dürüm dürüm** fish fish **yaḫūd dürüm dürüm** pāl pāl **ḳat ḳat gibi**

Dorı I myllt **meşelā dōrı at** kāl i myllt

Dorik Palic

Dorim Përdult

Düz Rrafsh

Duzaḳ Lak **ṭuzaḳ gibi**

Düzet-mek Mej rrafshu

Düzedıl-di U rrafshu

Düzedıl-mez Nuk rrafshohet

Düzedıl-miş Isht rrafshu

Düzedıl-mek Mu rrafshu

Düzedici Rrafshūc

Düzedıl-ur Rrafshohet

Düzgün Rrafshu **yaḫūd**

Düzgün Rrafuzha **yaḫūd**

Düzgün Lustëru **yaḫūd**

Düzgün Zbukuru

Düzlet-di E rrafshan

Düzlet-miş E kā rrafshu

Düzlet-mek Mej rrafshu

Düzledi-r E rrafshan

Düzle-r Rrafshan

Düzlik Rrafuzha **yaḫūd**

Düzlik Fushin

Düzle-mek Me rrafshu

-704-

Düzel-mek Mu rrafshu **yaḫūd**

Düzlen-mek Mu rrasalit **yaḫūd**

Düzlen-mek Mu rreshtu

Düz-mek Me rreshtu **yaḫūd**

Düz-mek Me saju

Düzme Sajim

Düzen Rreshtim

Düzine Dërzhin

Dost Mik

Dositāne Miqsisht **yaḫūd**

Dostça Miqsisht

Dostlar Miq

Dostluḳ Miqsi

Dosa Sqele **meşelā gemi kıyada dosa komiş** ka vu skele barka në brek

Düş Āndërr **yaḫūd**

Düş Rrxim **yaḫūd**

Düş Shpātull

Düş Gjānderr **meşelā düş eti** mish gjandrra

Düş azmaḳ Mu bā për t'la

Düşet- Shtrōje **meşelā yataġı düşet-** shtroje shtrēsën

Düşet-di E shtraj

Düşetdir-mek Mej ba me shtru

Düşet-mek Mej shtru

Düşet-ma Mas shtra

Düşet-meyor Nuk po shtran

Düş-di Rā **yaḫūd**

Düş-di U rrxu

Düşe-di Shtraj

Düşedıl-mek Mu shtru

Düş-er Rrxohet

Düşürt-mek Mej rrxu

Devşirt-mek Mej mlēdh

Düşür-mek Me rrxu

Devşir-mek Me mlēdh **yaḫūd**

-705-

Devşir-mek Me pālis **yaḫūd**

Devşir-mek Me vjēl **meşelā üzüm devşirmek** me vjēl rrush

Düşür-ma Mas e rrxa

Devşirim Të mlēdhun **yaḫūd**

Devşirim Palic

Düşiş Rrxim **yaḫūd**

Düşiş Qilim

Düşek Shtrēs **yataḳ gibi**

Düşkün I rrxum **yaḫūd**

Düşkün I ram posht

Düşkünluḳ Të rrxumun

Düş-medi Nuk rā **yaḫūd**

Düş-medi Nuk u rrxu

Düş-mez Nuk bje **yaḫūd**

Düş-mez Nuk rrxohet

Düş-mek Me rā **yaḫūd**

Düş-mek Mu rrxu

Düşe-mek Me shtru **meşelā burasını ṭuġla düşemek** me shtru tull njeta

Düş-ma Mas bjer **yaḫūd**

Düş-ma Mas u rrxa

Düşeme Shtroj çarrdak

Düşün- Menda

Düşün-duḳ Mendum

Düşün-düŋ Mendove

Düşün-düm Mendova

Düşün-di Mendaj

Düşen-di U shtru

Düşün-medi Nuk mendaj

Düşen-medi Nuk u shtru

Düşün-mez Nuk mendan

Düşen-mez Nuk shtrihet

Düşün-miş Kā mendu

Düşen-miş Isht shtru

Düşün-mek Me mendu

Düşen-mek Mu shtru

-706-

Düşün-ma Mas menda

Düşün-meyor Nuk pa mendan

Düşün-meyecek Nu'kā me mendu

Düşün-ür Mendan

Düşen-ür Shtrohet

Düşün-ecek Kā me mendu

Düşen-ecek Kā mu shtru

Düşün-erek Toj mendu

Düşen-erek Toj shtru

Düşün-iyor Pa mendan

Düşen-iyor Pa shtrohet

Düşut I mārrt **yaḫūd**

Düşut I pit **yaḫūd**

Düşut I ŋatht **yaḫūd**

Düşut I ŋortht

Düşur- Rrxoje

Düşur-di E rrxaj

Düşur-diler E rrxūn

Düşur-ür E rrxan

Düşur-ürler E rrxojn

Düşur-medi Nuk e rrxaj

Düşur-mez Nuk e rrxan

Düşur-mesün Mas ta rrxojn

Düşur-miş E kā rrxu

Düşur-mek Mej rrxu

Düşur-ma Mas e rrxa

Düşur-meyor Nuk po rrxan

Düşur-meyecek Nu'kā mej rrxu

Düşur-ecek Kā mej rrxu

Düşuk I rrxum **müẓekker ise**

Düşuk E rrxūme **mü'enneṯ ise**

Düşum Shenj **yaḫūd**

Düşum Gur kufinit

Düşun- Menda

-707-

Düşunce Mendim

Düşundir-mek Mej qit n'mendim

Düşunul-di U mendu

Düşunul-medi Nuk u mendu

Düşunul-mez Nuk mendohet

Düşunul-miş Isht mendu

Düşunul-maḳ Mu mendu

Düşun-mek Me mendu

Düşun-ma Mas menda

Düşun-ür Mendan

Düşun-ür mi Ā mendan

Düşunebil-ür Mund mendojn

Düşun-ecek Kā me mendu

Düşun-erek Toj mendu

Düşuniş Mendim

Düşun-iyor Pa mendan

Düşe-mek Me shtru

Düşir-mek Mej rrxu

Devşir-mek Me mlēdh **yaḫūd**

Devşir-mek Me palis **yaḫūd**

Devşir-mek Me vjēl

Dūşīze Vajz

Dūġ Egër **delice gibi**

Doġra- Grij

Doġra-dı E grini

Doġra-dılar E grin

Doġra-r Grin

Doġra-rlar Grijn

Doġra-maķ Me gri yaḫūd

Doġra-maķ Me captu

Doġra-ma Mas grij

Doġra-yor Pa grin

Doġrı Drejt

Duġma Sumull

Duġmalar Sumlla

-708-

Doķ Pëlhur velit

Duķa Duķ **yaḫūd**

Duķa Mvēti

Dük- Derdhe

Düg- Rrife

Düket-duķ E marum

Düket-düŋ E marove

Düket-düm E marova

Düket-di E maraj

Düket-sün Ta marojn

Düket-medi Nuk e maroj

Düket-mez Nuk e maran

Düket-mesün Mas ta marojn

Düket-miş E kā maru

Düket-mek Mej maru

Düket-ma Mas e mara

Dügeç Shtupc

Dügeçler Shtupca

Dük-duķ E derdhëm

Düg-duķ E rranëm

Dük-ti E derdhi

Düg-di E rrafi

Dügdi Qyk **meşelā balta dügdisi** qyk sëpāte

Dükdir-mek Mej bā mej dērdh **yaḫūd**

Dükdir-mek Me shti mej dērdh

Dügdir-mek Mej ba me rrāf **yaḫūd**

Dügdirmek Me shti mej rrāf

Dük-er E derdh

Düg-er E rref

Düküş Të dērdhun

Dügüş Të rrafun

Dügüşdir-mek Me shti mu rrāf

Dügüş-mek Mu rrāf me shoqi shoqin

Dükul-di U derdh

Dügul-di U rraf

-709-

Dükul-medi Nuk u derdh

Dügul-medi Nuk u rraf

Dükul-mez Nuk derdhet

Dügul-mez Nuk rrifet

Dükul-mesün Mas të derdhet

Dügul-mesün Mas t'rrifet

Dükul-miş Isht dērdh

Dügul-miş Isht rrāf

Dükul-mek Mu dērdh

Dügul-mek Mu rraf

Dügul-mek Mu shtyp

Dügıl-mek Mu mërthy **meşelā duġme ile dügılmek** mu mërthy me sumull

Dügeli T'tān **yaḫūd**

Dügeli Unji **meşelā heb dügeli** gjith unji

Dük-medi Nuk e dērdh

Düg-medi Nuk e rrāfi

Dük-mez Nuk e derdh

Düg-mez Nuk e rred

Dük-mesün Mas ta derdh

Düg-mesün Mas ta rrāf

Dük-miş E kā dērdh

Düg-miş E kā rrāf

Dük-mek Mej dērdh

Düg-mek Mej rrāf

Dük-ma Mas e derdh

Düg-ma Mas e rrif

Dügme Sumull **duġme gibi**

Dügmele-di E mërthy me sumull

Dügmele-mek Mej mërthy me sumull

Dügmele-ma Mas e mërthe

Dügmeli E mërthyme

Dugen Maj

Düken-di U derdh **yaḫūd**

Düken-di U maru

Dükendi Të dērdhun **yaḫūd**

-710-

Dükendi Hjedha **yaḫūd**

Dükendi Të fshime **yaḫūd**

Dükendi Cēk **meşelā liman boġazında var mı dükendi** ā kā cēk në gryk t'limanit

Dügindi Rrāfi vētin

Düken-mek Mu dērdh **yaḫūd**

Düken-mek Mu maru

Dügin-mek Me rrāf vētin

Dügin-ma Mas u rrif

Dügu Fundrri ārizit

Dügür Vjehërr

Dügüz Unji **meşelā heb dügüz** gjith unji

Dükuş T'drēdhun

Düguş T'rrāfun

Dükum Shkrimun n'kalp

Dügum Ny

Dügumler Nenje

Dügumle-mek Mej lidh ny

Dügumle-ma Mas e lidh ny

Dügumli Lidh ny

Dügun Dārsëm

Dügunler Darsmā

Düge Mushqērr

Dük-ecek Kā mej dērdh

Dügesi-mek Mu tërsos mushqërra **meşelā boġa dügesimek** me lyp mushqërra taraxh

Dük-emedi Nuk mund e derdhi

Düg-emedi Nuk mund e rrafi

Dük-emez Nuk mund e dërdh

Düg-emez Nuk mund e rrāf

Dük-ememek Mas me mujt mej dërdh

Düg-ememek Mas me mujt mej rraf

Dügi Fundrri ārizit

Dük-iyor Po derdh

-711-

Düg-iyor Po rrāf

Dül Rod

Dul I vë **müẓekker ise**

Dul E vë **mü'enneş ise**

Dolab Sjëllc **yaḫūd**

Dolab Raft

Dolaş Të sjellun **yaḫūd**

Dolaş- Sillu

Dolaş-duḳ U sollëm

Dolaş-duŋ U solle

Dolaş-dum U solla

Dolaş-dı U soll

Dolaşdır- Sille

Dolaşdır-dı E solli

Dolaşdır-ur E sijell

Dolaşdır-madı Nuk e solli

Dolaşdır-maz Nuk e sill

Dolaşdır-masun Mas ta sjëll

Dolaşdır-miş E kā sjëll

Dolaşdır-maḳ Mej sjëll

Dolaşdır-ma Mas e sill

Dolaşdır-acek Kā mej sjëll

Dolaşdır-ıyor Po sill

Dolaş-dıŋuz U sollët

Dolaş-dılar U sollën

Dolaş-maz Nuk sillet

Dolaş-mamiş Nuk isht sjëll

Dolaş-mamaḳ Mas mu sjëll

Dolaş-maduḳ Nuk u sollëm

Dolaş-madı Nuk u sūll

Dolaş-madıŋuz Nuk u sollët

Dolaş-madılar Nuk u sollën

Dolaş-masun Mas t'sillet

-712-

Dolaş-masunlar Mas t'sillen

Dolaş-miş Isht sjëll

Dolaş-maḳ Mu sjëll

Dolaş-ma Mas u sill

Dolaş-mayor Nuk pa sillet

Dolaş-mayacek Nu'kā mu sjëll

Dolaş-acek Ka mu sjëll

Dolaşarak Toj sjëll

Dolaşıḳ Sjellun

Dolaş-ıyor Pa sillet

Dolaş-ıyorlar Pa sillen

Dolaḳ Tirk

Dolama Kapām

Dolan-dı U pshtoll

Dolandır-dı E trathtaj

Dolandır-ur E trathtan

Dolandır-maķ Mej trathtu **yaḫūd**

Dolandır-maķ Mej majt me rrēna

Dolandır-ma Mas e trathta

Dolandır-acek Kā mej trathtu

Dolandırıcı Trathtūc

Dolandır-ıyor Po trathtan

Dülbend Pëlhur vajim

Dolet Mret

Dülek Bramç

Dülger Maraŋun **yaḫūd**

Dülger Pundtūr

Dülengeç Zak bisht gjāt

Duman Tym

Dumanlan-maķ Mej tymit

Dumanla-maķ Me tymit **yaḫūd**

Dumanla-maķ Me bā tym

Dumanlan-maķ Mu tymit **yaḫūd**

Dumanlan-maķ Mu bā tym

Dumanluķ Qiq

Dümen Timu

-713-

Dūn Posht **yaḫūd**

Dūn I poshtrëm

Dün- Kthe **yaḫūd**

Dün Dje

Don T'llind **yaḫūd**

Don Brēk **yaḫūd**

Don Pāna

Dunan Baktī dy tri vjeç

Dün obir gün Pardje

Donan-maķ Mu stalis

Dün-di Ktheu

Dündir- Kthē

Dündir-di E ktheu

Dündir-ür E kthen

Dündir-ürler E kthejn

Dündir-sün Ta kthejn

Dündir-medi Nuk e ktheu

Dündir-mez Nuk e kthen

Dündir-mesün Mas ta kthejn

Dündir-miş E kā kthy

Dündir-mek Mej kthy

Dündir-ma Mas e kthe

Dündir-meyor Nuk po kthejn

Dündir-meyecek Nu'kā mej kthy

Dündir-ecek Kā mej kthy

Dündir-emedi Nuk mujt mej kthy

Dündir-emez Nuk mund e kthejn

Dündir-ememiş Nu'ka mujt mej kthy

Dündir-ememek Mas me mujt mej kthy

Dündir-iyor Po kthen

Dün-diŋüz Kthyt

Dün-diler Kthyn

Dün-er Kthen

Dün-erüz Kthejm

Dün-ersüŋüz Kthēni

-714-

Dün-erler Kthejn

Dün-erüm Kthej

Dün-sün Të kthejn

Dünüş Kthim

Dünüş+de Në kthim

Dünüşdir-mek Me shatit n'mendim toj kërku

Dünek Kurrni **aġundı gibi yaḫūd**

Dünek Kthy:c **yaḫūd**

Dünek I pabēs

Düngel Mushmull

Dünki I djeçëm

Donki Trum barke

Dün gice Mrām

Dünul-di U kthy **yaḫūd**

Dünıl-di U sull

Dünıl-mek Mu kthy **yaḫūd**

Dünıl-mek Mu sjēll

Dün-medi Nuk ktheu

Dün-mediler Nuk kthyn

Dün-mez Nuk kthen

Dün-mezler Nuk kthejn

Dün-mesün Mas të kthen

Dün-mesünler Mas t'kthehen

Dün-miş Kā kthy

Dunmiş Qēlb **yaḫūd**

Dunmiş Spārit

Don-maḳ Me ŋri **ṭoŋmaḳ gibi**

Dün-mek Me kthy

Dün-meli Për me kthy

Dün-memiş Nu'ka kthy

Dün-memek Mas me kthy

Dün-ma Mas kthe

Dünme Kthym

Dün-meyor Nuk pa kthen

Dün-meyecek Nu'kā me kthy

Donanma Danām **yaḫūd**

-715-

Donanma Stalisun

Donan-maḳ Mej stalis

Dünuş Kthim **yaḫūd**

Dünum Kthim

Duvaḳ Kukuriqe

Deve Deve

Deve ot Qiŋlla

Deve ḳuş Zak deve

+de Në **meşelā evde** në shpi

Da Edhe **yaḫūd**

Da Mā **meşelā bu da** edhe ky **müẓekker ise bu da** edhe kja **mü'enneş ise yaḫūd**

Daha Edhe **yaḫūd**

Daha Mā **meşelā biraz daha** edhe pak **yaḫūd var mı daha** ā kā mā

Dehre Kīz **yaḫūd**

Dehre Kmēs

Dehşet E mnērshëm **ḳurḳunc gibi**

Dehşetçe Mnērisht

Di- Thuj

Deyyār Nir **kimse gibi**

Diyakoz Xhaku **yaḫūd**

Diyakos Xhaku

Dib Fund **meşelā dibe çukdi** takaj n'fund

Dibcik Qy:k kundakut

Dibsiz Pafund

Dibek Luḳ gurit **yaḫūd**

Dibek Shtēr

Dipozito Peŋ

Ditdir- Bane me thān

Ditdir-di E bani me thān

-716-

Ditdir-ür E ban me thān

Ditdir-mek Mej bā me thān

Ditdir-ma Mas e ban me thān

Ditdir-iyor Po ban me thān

Ditret-mek Mej dridh

Ditre-r Dridhet

Ditreş-mek Mu dridh me shoqi shoqin

Ditrek Dridhc

Ditre-mez Nuk dridhet

Ditre-mek Mu dridh

Ditre-ma Mas u dridh

Dit-mek Me shprish **meşelā yuŋ ditmek** me shprish lesh

Deycūr Terr **yaḫūd**

Deycūr Errun **yaḫūd**

Deycūr Burg

Didiş-mek Mu shprish **yaḫūd**

Didiş-mek Mu shpuplis **yaḫūd**

Didiş-mek Mej gjuhu shoqi shoqit

Di-duḳ Thām

Di-düŋ Thā

Di-düm Thāç

Didin-mek Mu shprish **yaḫūd**

Didin-mek Mu captu **yaḫūd**

Didin-mek Mu shkërshtu

Dīde Sy **goz gibi**

Di-di Tha

Didirgin Durūc

Didir-mek Mej bā me thān

Didiḳodı Thanathusha

Didik E thanun

Di-diŋüz Thāt

Di-diler Thān

-717-

Di-di mi Ā tha

Dīr Kīsh **kelise gibi**

-dir That **meşelā böyledir** kështu that

Di-rduḳ Thojshim

Di-rdüm Thojshe

Di-rdi Thonte

Dirsek Bërryl **yaḫūd**

Dirsek Brācūll

Di-rsüŋüz Thoni

Dirsekler Bërryla **yaḫūd**

Dirsekler Bracaj

Direk Shtyll

Direkler Shtylla

Direkli Me shtyll

Dırlar Flet shum

Dırlan-maḳ Me fol shum

Dirlet-di E njalli

Dirlet-diler E njallën

Dirlet-sün Ta njāll

Dirlet-medi Nuk e njālli

Dirlet-mez Nuk e njāll

Dirlet-mesün Mas ta njāll

Dirlet-miş E kā njāll

Dirlet-mek Mej ngjāll

Dırıl-duḳ U njāllëm

Dırıl-düŋ U njālle

Dırıl-düm U njālla

Dırıl-di U njāll

Dirled-ir Njāll

Dırıl-dılar U njāllën

Di-rler Thon

Dirluḳ Gjalni

Dırıl-medi Nuk u njāll

-718-

Dırıl-mez Nuk njāllet

Dırıl-miş Isht njāll

Dırıl-mek Mu njāll

Dirle-mek Mej mlēdh

Dirlen-mek Mu mlēdh

Di-rüm Tham

Dir-mek Me mlēdh **yaḫūd**

Dir-mek Me vjēl **yaḫūd**

Dir-mek Me mjēl **meṣelā üzüm dirmek** me vjēl rrush **yaḫūd zeytūn dirmek** me mjēl ullij

Dire-mek Mu agërsu **yaḫūd**

Dire-mek Mu ŋërdhēsh **yaḫūd**

Dire-mek Mu farcu **meṣelā deri payrosdan dirmek** mu ŋërdhēsh lkura pej murranit

Dirme Të mlēdhun

Dir-ma Mas mlidh

Diren Fturk lāme

Direndi Rrapulli

Dirnek Të mlēdhun **cem‘iyyet gibi**

Dirnek Vālle

Diren-mek Me qindru **yaḫūd**

Diren-mek Me dhān ārsy **ḳarşulamaḳ gibi**

Diri Gjāll

Dirit-mek Mej ngjall

Dirise Salim **yaḫūd**

Dirise Drica **meṣelā gemi ḳıyada diriseletmek** me salu barkën n’bark **yaḫūd**

Diriselet-mek Mej dricu

Dirilet-mek Mej njall

Dırılse gerek Kā mu njāll **yaḫūd**

Dirilse gerek Da t'njāllet

Dirilıḳ Gjallnī

Dirilıḳ Āshprim

-719-

Dırıl-acek Kā mu njāll

Dirim Gjallnī

Dīrin I hērshëm **yaḫūd**

Dīrīne I hērshëm **yaḫūd**

Dīrīne I kadiçëm

Diz Gju **yaḫūd**

Diz Vark **yaḫūd**

Diz- Rreshta **meṣelā bunları diz-** rreshtaj kta

Diz-di I rreshtaj

Dizdir-mek Mej vu me rrishēt

Diz-er Rreshtan

Diz-erüz Rreshtojm

Diz-erler Rreshtojn

Dizge Lidhc gjunit

Dizgin Zenjī

Dızlaḳ Shkërlāt

Diz+ler Gjuj **yaḫūd**

Diz+ler Varq

Dizluḳ Tīrk

Dizluḳlar Tīrq

Dizle-mek Mej rreshtu

Dızıl-mek Mu rreshtu

Dızılme Rreshtim **yaḫūd**

Diziliş Rreshtim

Dızman Shkërlāt **dızlaḳ gibi**

Diz-mek Me rreshtu

Dizi Vark

Diziliş Rreshtūm **yaḫūd**

Dizili Rreshtūm

Di-sün T'thon

Diş Dham **yaḫūd**

Dış Jasht **ṭış gibi**

-720-

Dişsiz Padhām

Dişler Dhām

Dişlık Dhamcu **yaḫūd**

Dişlik Kasnak

Dişle-mek Mej dhamu **yaḫūd**

Dişle-mek Mej kafshu me dhām

Dişil-mek Mu biru

Dişlen-mek Mu dhamu

Dişli Me dhām

Dişe-mek Mej biru

Dişe-mek Mej kēp **meṣelā degirmen ṭaşını dişemek** mej kēp gurin e mullinit

Dişi Femën

Dişi eşek Gamaric

Dişibudaḳ Frāshënj

Dişi kedi Mic

Dişi manda Bollic

Dişik Shpu **yaḫūd**

Dişik Biru

Dişili Femnūr

Dıġdıġı T’folun me hund

Dik- Ɒul **meşelā bir ķazıķ dik-** ŋule nji hu

Dik Thik **meşelā yuķarı dik** përpjēt thik

Dik Trēso **meşelā söyler dik** flet trēso

Dik- Qep

Dik- Ɒul

Diŋ Bunac **sākin gibi**

Dikbaş Idhnak

Dik-di E qepi

Dik-di E ŋuli

Diŋ-di U nal **yaḫūd** prāj

Dikdir- Bane me qēp **yaḫūd**

-721-

Dikdir- Bane mej ŋul

Diŋdir- Nale

Dikdir-di E bani me qēp **yaḫūd**

Dikdir-di E bani mej Ɒul

Diŋdir-di E nalaj

Dikdir-ür E ban me qēp **yaḫūd**

Dikdir-ür E ban mu ŋul

Dikdir-mek Mej bā me qēp **yaḫūd**

Dikdir-mek Mej ba mej Ɒul

Diŋdir-mek Mej nalu

Dik-er Qep **yaḫūd**

Dik-er Ɒul

Dīger Tjētër

Dik-erüz Qepim yaḫūd

Dik-erüz E ŋulim

Dīgergūn Tjētër mndur

Dik-erler Qepin **yaḫūd**

Dik-erler E ŋulin

Dīgerler Tjēr

Diksin-mek Me pās t’ndyt **yaḫūd**

Diksin-mek Mej vu vēl **yaḫūd**

Diksin-mek Mu përçit

Dikik Shërmen **meşelā baġ dikiki** shërmend vneshte **yaḫūd**

Dikik Lōz **meşelā ķabaķ dikiki** lōz kumullit

Diŋlet-mek Mej ba me ndigju

Diŋle-duķ Ndigjūm

Dikıl-di U qep

Diŋle-di Ndigjaj

Dikıl-di U ŋul

Diŋle-r Ndigjan

Diŋle-rüz Ndigjojm

Diŋle-rsüŋüz Ndigjoni

Diŋle-rler Ndigjojn

-722-

Diŋle-rüm Ndigjaj

Diŋle-mek Me ndigju

Diŋıl-mek Mu ŋuru

Dikıl-mek Mu qēp

Dikıl-mek Mu ŋul

Diŋle-ma Mas ndigja

Diŋıl-ma Mas ŋura

Dikılme T’qepun

Dikılme T’ŋulun

Diŋılme Ɗurim

Diŋlen-duḳ Pushum

Diŋlen-di Poshaj

Diŋlendir-mek Mej pushu

Diŋlen-medi Nuk pushaj

Diŋlen-mez Nuk pushan

Diŋlen-mek Me pushu **yaḫūd**

Diŋlen-mek Mu ndigju

Diklen-mek Me qindru

Diŋle-mek Me ndigju

Dikili Ɗulun

Diŋleyici Ndigjūc

Dik-mek Me qēp

Dik-mek Mej ŋul

Diŋ-mek Me bashit **yaḫūd**

Diŋ-mek Me prajt **meṣelā yaġmur diŋmek** me prajt shju **yaḫūd**

Diŋ-mek Me ŋuru

Dikme T’qëpun

Dikme T’ŋulun

Diŋme T’bashitun

Diŋme T’ŋurum

Dik-ma Mas qep

Dik-ma Mas e ŋul

Diken Fērr

Dikenler Ferra

-723-

Dikenli Fērrc

Dikiş T’qepun **yaḫūd**

Dikim T’qepun **yaḫūd**

Dikim T’ŋulun

Dil Zemër **yaḫūd**

Dil Gjuh

Dılaḳ Gjuhc femne

Dilbāz Gjuhtar

Dilcıḳ Gjuhc

Dile-duḳ E lypëm **yaḫūd**

Dile-duḳ E deshtëm

Dile-di E lypi **yaḫūd**

Dile-di E deshti

Dile-rüz E lypim **yaḫūd**

Dile-rüz E dum

Dile-rse N’lypt **yaḫūd**

Dile-rse N’dasht

Dile-rüm E lyp **yaḫūd**

Dile-rüm E du

Dilsiz I pāgjuh **müẓekker ise**

Dilsize E pāgjuh **mü’enneṣ ise**

Dilek Lyp

Dilku Dhelpën **yaḫūd**

Dilku Skile

Dilku uzümi Rrushkull

Dilleş-mek Me bisedu

Dille-mek Me gjuhu

Dillen-mek Me ārdh në gjuh **yaḫūd**

Dillen-mek Me dāl në gjuh

Dilli I gjuhës

Dilmac Kallxūc **tercümān gibi**

Dil-mek Mej kallpu **yaḫūd**

Dil-mek Mej felu **yaḫūd**

Dil-mek Mej kurmu **yaḫūd**

Dil-mek Mej fagru

-724-

Dile-mek Me lyp **yaḫūd**

Dile-mek Me dasht

Dilenci Lypc

Dilendir-mek Mej ba me lyp

Dilene-mek Mej su me lyp

Dilen-mek Mu lyp

Dilen-ür Lypet

Dilen-ecek Kā me lyp

Dilen-erek Toj lyp

Dile-mek Me lyp

Dilik Bir

Dilim Kallp **yaḫūd**

Dilim Kurm **yaḫūd**

Dilim Flegër

Dilim Fele **meṣelā bir dilim ekmek** nji kallp buk **yaḫūd bir dilim balıḳ** nji kurm peshk **yaḫūd bir dilim cırah** nji flgër pish **yaḫūd bir dilim kaun** nji fele pjepën

Di-meduḳ Nuk thām

Di-medüŋ Nuk thā

Di-medüm Nuk thāç

Di-meden Pa thān

Di-medi Nuk tha

Di-mediŋüz Nuk thāt

Di-mediler Nuk thān

Di-mez Nuk that

Di-mezdi Nuk thonte

Di-mezüz Nuk thom

Di-mezsüŋüz Nuk thoni

Di-mezler Nuk thon

Dimezmiş Nu'kish thān

Di-mesün Mas t'thon

Di-miş Kā thān

-725-

Di-miş idi Kish thān

Di-miş ise N'past thān

Di-miş imiş Kish pas thān

Di-mişiz Kēmi thān **yaḫūd**

Di-mişıḳ Kēmi than

Di-mişsüŋüz Kēni thān

Di-mişüŋ Kē thān

Di-mişler Kan thān

Di-mişüm Kam thān

Di-mek Me thān

Dimek olur Da me thān

Dimek gerek Duhet me thān

Dimekluḳ T'thānun

Di-meli Për me thān

Di-mem Nuk thām

Di-memiş Nu'kā thān

Di-memiş idi Nu'kish thān

Di-memiş ise N'mas past thān

Di-miş imiş Nu'kish pas thān

Di-memişiz Nu'kēmi thān

Di-memişsüŋüz Nu'kēni thān

Di-memişüŋ Nu'kē thān

Di-memişler Nu'kan thān

Di-memişüm Nu'kam thān

Di-memek Mas me thān

Dimemek gerek Duhet mas me thān

Di-memeli Për mas me thān

Di-ma Mas thuj

Di-mēyin Mas thoni

Di-meyor Nuk pa that

Di-meyoruz Nuk po thōm

Di-meyorsuŋuz Nuk po thoni

Di-meyorlar Nuk pa thōn

D-imeyorum Nuk pa tham

Dinc Tumullak

-726-

Din-di U tha **meşelā bu soz dindi** u tha kja fjāl

Din-di Bashiti **yaḫūd**

Din-di Fashiti **yaḫūd**

Din-di Prajti **yaḫūd**

Din-di Pushaj **meşelā yaġmur dindi** bashiti shju **yaḫūd rüzgār dindi** fashiti ēra **yaḫūd filān dindi** prajti filani **yaḫūd filān dindi** pushaj filani

Dinıl-di Ju tha

Dinıl-sün Ti thohet

Dinıl-medi Nuk ju tha

Dinıl-mez Nuk i thohet

Dinıl-mesün Mas ti thohet

Dinıl-miş Isht thān

Dinıl-mek Me ju thān

Dinıl-ur I thohet

Dinıl-acek Kā me ju thān

Dinıl-ıyor Pej thohet

Din-medi Nuk u tha **yaḫūd**

Din-medi Nuk bashiti **yaḫūd**

Din-medi Nuk prājti **yaḫūd**

Din-medi Nuk pushaj

Din-mez Nuk thohet **yaḫūd**

Din-mez Nuk prān

Din-mesün Mas t'thohet **yaḫūd**

Din-mesün Mas t'prājn

Din-miş Isht thān **yaḫūd**

Din-miş Kā prājt

Din-mek Mu thān **yaḫūd**

Din-mek Me prājt

Din-ür Thohet

Dinıl-acek Kā mu thān

Dinıl-arek Toj thān

-727-

Div Perrī **cin gibi yaḫūd**

Div Draŋu **evhāmdan**

Deyu Njeshtu **yaḫūd**

Deyu Toj thān

Divār Mūr

Divārcı Muraxhi

Dīvān Teftēr

Dīvānhāne Çarrdak

Dīvāne Tarallak

Di-yor Pa thot

Diver- Kallxa **yaḫūd**

Diver- Dëfta

Divir- Kāpërdije

Diver-mek Me kallxu **yaḫūd**

Diver-mek Me dëftu

Divir-mek Mej kapërdī **yaḫūd**

Divir-mek Mej batu

Divşir-mek Me mlēdh

Divir-mek Mej kapërdī

Deye Njeshtu **yaḫūd**

Deye Toj thān **diyu gibi**

Diyebil-ür Mund thon

Di-yecek Kā me thān **yaḫūd**

Di-yecek Da t'thon

Di-yerek Toj thān

Di-yemedi Nuk mujt me thān

Di-yemez Nuk mund thon

Di-yememiş Nu'kā mujt me thān

Di-yememek Mas me mujt me thān

Di-yeydi T'thonte

Di-yor Pa thot

Di-yor ise N'thasht

Di-yorlar Pa thon

Di-yorum Pa tham

Di-yor mi Ā thot

Ḥarfu'ẕ-ẕal

Ẕāt+uŋuz Zatnija jote

Ẕaḫīre Kumanj

Ẕirā' Kūt **yaḫūd**

Ẕirā' Lānd dore

Ẕikür Përmënd

Ẕevḳ Kërkim **yaḫūd**

Ẕevḳ Qejf

Ẕevḳlendir-mek Mej ba me qejf **yaḫūd**

Ẕevḳlendir-mek Me lujt ballaban

Ẕevḳlen-mek Mu bā m'qejf **yaḫūd**

Ẕevḳlen-mek Mu lut

Ẕevḳlen-ür Bahet m'qejf

Ẕevḳlen-iyor Pa bahet m'qejf

Ḥarfu'r-Rā

Rāḥat Paq **yaḫūd**

Rāḥat Maq **meşelā rāḥat otur** rri paq **yaḫūd rāḥat otur** rri maq

Rāḥatlat-maḳ Mej paqu

Rāḥatlan-maḳ Mu paqu

Rāḥatluḳ Paqim

Rāz Mshēft

Rāziyāne Maraj

Raspa Dālt

Rāst Qillim **yaḫūd**

Rāst T’hasun

Rāst gel-duḳ Qillum **yaḫūd**

Rāst gel-duḳ Hasëm

Rāst gel-mez Nuk qillan **yaḫūd**

Rāst gel-mez Nuk has

Rāst gel-miş Ka qillu **yaḫūd**

Rāst gel-miş Kā has

Rāst gel-mek Me qillu **yaḫūd**

Rāst gel-mek Me hās

Rāst gel-ür Qillan **yaḫūd**

Rāst gel-ür Has

Rāst gel-ecek Kā me qillu **yaḫūd**

Rāst gel-ecek Kā me has

Rāst gel-eydi T’qillunte

-729-

Rāstıḳ Rāstëk

Rāstla-maḳ Me jā qillu

Rāġ Gjī mālit **ṭaġ etegi gibi**

Raf Sergjī **yaḫūd**

Raf Sergjen

Rampa Kostim **meşelā gemi rampalamaḳ** mej kastu barkën

Rampalan-maḳ Mu kastu

Randa Rrāŋ **meşelā bumbarda randa yelkeni** veli rraŋës brifut

Rāhib Prift **yaḫūd**

Rāhib Virgjinār

Rāhibe Virgjinësh

Rāhevān Rehevan

Rāyic Shkim

Rebāb Qemāne

Ribā Kamat

Rütbe Shkāll

Recā Uzdaj **yaḫūd**

Recā Shpnës **yaḫūd**

Recā Yjmës

Ricā Lūt

Reçite Raçēt

Ruḫṣat Lshim

Redīf Mrāpa **yaḫūd**

Redīf Nër shenj

Reẕālet Poshnim

Rez Cuŋ

Rezāḳi Rrazagī

Reze Rejze **meşelā ḳapuyı rezelemek** mej vu rejzen

Resa Müjde

Rüsvāy Dhūn

Rişte Pë **iplik gibi**

Reşk Smīr **ḥased gibi**

Rişvet Rushat

Rıżā Përvim **ḫoşnūdluḳ gibi**

-730-

Rıżalan-maḳ Mu përvu

Ri‘āyet Sejdi **meşelā ri‘āyet itmek** mej sejdis

Ra‘nā Njimend

Refīḳ Shaq

Refīḳa Shoqe

Reg Dēll shpirtit **cān ţamarı gibi**

Rem Të rrqethun **ürkme gibi**

Rende Strug **yaḫūd**

Rende Rēnd

Rende+ler Strugje **yaḫūd**

Rendeler Rēnda

Rendele-mek Me strugu **yaḫūd**

Rendele-mek Mej rēnd

Reng Boj

Rengle-mek Mej bojatis

Renglen-mek Mu bojatis

Rengli Bojatis **yaḫūd**

Rengin Bojatis

Revāc Shkim

Roba Pekta

Rūḥ Shpirt

Rūḥlandır-maḳ Mej dhan shpirt **yaḫūd**

Rūḥlandır-maḳ Mej farcu

Rūḥlan-maḳ Mu farcu

Rūz Dit **gunduz gibi**

Rūz-ı ḥızır Shinjergj

Rūzigār Ēr

Rūze Njinim **uruc gibi**

Rruspi Kurv

Rrustopollı Bir kurve

Reviş Shkim **revāc gibi**

Revşen Ndriçëm

Rūġan Undyr **yaḫūd**

Rūġan Lostër **yaḫūd**

Rūġan Ndriçimi

Rūġanla-maḳ Mej lustru

Roḳa Sallāt

Revnaḳ Hijeshī

Rü'yā Āndërr **yaḫūd**

Rü'yā Tpām

Rehber Kallauz

Rehen Peŋ

Rīḫtim Mōl

Rīzān Të rrjedhun

Rīze Grimc **parçacıḳ gibi**

Rīş Vārr **yaḫūd**

Rīş Qyme **yaḫūd**

Rīş Pupëll

Rīşe Thak **saçaḳ gibi**

Rīḳ Pështym **yaḫūd**

Rīḳ Uj gōje

Rīḳ Rān

Rinġa Peshk ushujz

Ri'e Mushknī e bārdh **yaḫūd**

Ri'e Flutur Mushknije

Re'īs Kry

Ḥarf'u-Zā

Zāde Bīr **meşelā hocazade** bir hoxhe

Zar Zagār **yaḫūd**

Zar Māz lkure **meşelā ṣuġan zārı** māz qepe

Zarġana Peshk bli

Zārī Vāj **yaḫūd**

Zārī Gjumim

Zaġanos Sakal

Zāl Plak **yaḫūd**

Zāl Plāḳ

-732-

Zanġır Të dridhun

Zanġırda-maḳ Mu dridh

Zānā Gju **diz gibi**

Zavraḳ Capull

Zavraḳlar Capoj

Zāviye Skaj **köşe gibi**

Zib Pā bef **yaḫūd**

Zib Në treshtim

Zıbar Lmuç

Zıbarla-maḳ Me rā lmuç

Zebān Gjuh

Zeber Cipri

Zıbḳın Fushënj **meşelā baluḳ zıbkın ile saplamaḳ** me thër peshk me fushënj

Zibil Të fshime **supründi gibi**

Zıblat-maḳ Mej çu hopa **meşelā çoçuġunı zıblatmaḳ** me çu fmin hopa

Zıbla-maḳ Mu çu hopa

Zebūn Stic **yaḫūd**

Zebūn Pamujtun

Zıbun Jakēṭ **cakēt gibi**

Zebūnluḳ T'pamujtun

Zıpır Lakush

Zaḥm Dhīm

Zaḥmet Strapāc

Zedele-mek Mej ndrydh

Zedelen-mek Mu ndrydh

Zırpadaḳ Në treshtim

Zerdālu Zerdali

Zerzevāt Perime

Zirzop Pahijeshëm

Zerḳ Zbejt **māvi gibi**

Zırlaḳ Qakulan **yaḫūd**

Zırlaḳ Shinj mīr

Zırla-maḳ Me qakulu

Zırılda-maḳ Me gjuhu **yaḫūd**

Zırılda-maḳ Me bā xhurm

Zırıldi Xhurm **yaḫūd**

-733-

Zırıldi Shamat

Zırva Sejtarllëk

Zırvala-maḳ Me bā sejtarllëk

Zırhli Vësh n'hekur

Zaġar Zagār

Zaġāra Qafēṭ qyrkut

Zift Bllak

Zuḳāḳ Sakak

Zükām Rruf **yaḫūd**

Zükām Flām

Zekī Qaro

Zil Ciŋare

Zulām Novejtār

Zelzele Tërmeq

Zilgıd Mnër

Zülüf Përçe

Zilve Kunj kullarit qësh

Zamān Koh

Zümre Parti **bülük gibi**

Zemzeme Kndim **teġannī gibi**

Zen Gru

Zenbereḳ Zemrak

Zenbaḳ Zamak

Zenbele Kajnac

Zincir Gadin **yaḫūd**

Zincir Vargu

Zincirler Gadina **yaḫūd**

Zincirler Varganj

Zınġır Dridhëm

Zınġırdat-maḳ Mej dridh **yaḫūd**

Zınġırdat-maḳ Mej tristu **yaḫūd**

Zınġırdat-maḳ Mej tundzu

Zınġırda-maḳ Mu dridh

Zınġırdī Të dridhun yaḫūd

Zınġıl Të dridhun

Zengīn Pasanik **yaḫūd**

-734-

Zengīn Zengjin

Zengīne Pasanike

Zinhār Rūj

Zavāllı I ŋrat **yaḫūd**

Zavāllı I mjeri

Zıvana Bosht **ya** pip

Zevc Pār **çift gibi yaḫūd**

Zevc Shaq **meṣelā zevcüm** em shaq

Zevce Shoqe **meṣelā zevcem** em shoqe

Zor Mūnd **yaḫūd**

Zor Përdhūn **meṣelā zor ile** me përdhūn

Zevraḳ Sanall

Zorlat-maḳ Mej mundu **yaḫūd**

Zorlat-maḳ Mej zavurrit

Zorla-maḳ Me mundu **yaḫūd**

Zorla-maḳ Me zavurrit

Zorlan-maḳ Mu mundu **yaḫūd**

Zorlan-maḳ Mu zavurrit

Zurna Currl

Zevzek Tëlak

Zügürt Nevojtār

Zivle Kuj kularit

Zih Thupur shigjete **yaḫūd**

Zih Tegel **yaḫūd**

Zih Rreth

Zehr Helm

Zihli Me tegel **meṣelā zihli gomlek** kmish me tegel

Ziyāde Tepër

Ziyādeleşdir-mek Mej tepru **yaḫūd**

Ziyādeleşdir-mek Mej shtu

Ziyādeleş-mek Mu tepru **yaḫūd**

Ziyādeleş-mek Mu shtu

Ziyān Dam

Ziyānkār Damtōr

-735-

Ziyankārluḳ Damtori

Zībaḳ Zhiv

Zeyt Vaj

Zeytūn Ulli

Zeytūnlar Ullinj

Zeytūnluḳ Ullisht

Zeytūni N'boj të ullinit

Zeyt yaġ Vaj ullinjit

Zīr Nën **yaḫūd**

Zīr Posht **meṣelā zir u dest** nën dor

Zir u zeber Poshtri cipri

Zeyrek Veshār

Zifos Kot **boş gibi**

Zil Ciŋare

Zımpāre Skadhin

Zīn Shāl **eyer gibi**

Zeyn Hishëm

Zinet Hijeshī

Zinetlen-mek Mu hjeshu

Zinetlen-ür Hijeshohet

Zinetlen-ecek Kā mu hjeshu

Zinetlen-erek Toj hijeshu

Zinetlen-iyor Pa hjeshohet

Zıvāna Bosht ja pip

Ḥarfu'j-Jā

Jāj Fērr deve **yaḫūd**

Jāj Fjal koti

Jājhā Qakulan

Jāle Vēs

Jerf Thell

Jende Ārnum

Jeng Ndrysht

Jengār Ndrysht bakrit

Julide Ŋatrru **yaḫūd**

Julide Ŋapërny

Jīva Zhiv **yaḫūd**

-736-

Jīve Zhiv **yaḫūd**

Jive Helm

Ḥarfu's-Sīn

Su'āl Të vetun **yaḫūd**

Su'āl Ly:p

Sac Kakī **yaḫūd**

Sac Llastër

Sacayaḳ Saxhak

Saç Flak

Saçaḳ Stre **yaḫūd**

Saçaḳ Thak

Saçaḳlar Streha **yaḫūd**

Saçaḳlar Thāk

Saç+lar Flōk

Saçma Shpërdām

Sāḫil Brek dētit

Sāde Thjesht **yaḫūd**

Sāde Gollo **yaḫūd** shqeto

Sardun Litār çive

Saz Kāsht **yaḫūd** tel

Saz Xuŋ **yaḫūd**

Sāz Ud **çalġı gibi**

Sazan Krap

Sāzluḳ Kallm

Sāṭūr Darcaka

Sāṭūra Thik duhanit

Sā'at Or **yaḫūd**

Sā'at Ças

Sā'i Lajm **yaḫūd**

Sā'i Shkūc

Saġır Shurdh

Sāk Kërrcūll

Saḳurġa Sakanak **yaḫūd**

-737-

Saḳurġa Skāc **yaḫūd**

Saḳurġa Furī

Saḳız Qirish **yaḫūd**

Saḳız Rrshin **meşelā çırah saḳızı** rrshin pishe

Saḳsı Qypore **yaḫūd**

Saḳsı Ān dhenit

Sākin Bunāc

Sālār I pār ushtrije

Salamur Shullin

Sāleb Sheleb

Salta marḳa Xhup gazhullit

Sālḫurde I moçëm

Sālūs Skūth **murā'ī gibi**

Sala Sāll **meşelā kirişler sala bağlamaḳ** me lidh trent sāll

Sālyāne Pāg **virgu gibi**

Salya Jārg **yaḫūd**

Salye Jārg

Sāmān Zat gjāje

Saman Buk

Sancaḳ Bajrak

Sanca-maḳ Me thēr **meşelā bıcak ile sancamaḳ** me thēr me thik

Sancı E therme

Sancı E āmëltume

Sanṭūr Qemane

Sanġı Të tërhosun

Sanġıla-maḳ Mu tërhos

Sava Mushtulluḳ

Sāy Hije

Sāyebān Hijesin

Sāye Hije

Sāyī Lajm **yaḫūd**

Sāyī shkūs **sā'ī gibi**

-738-

Sāyīluḳ Shkusi

Sebeb Shkak

Sebz Njom

Sebzevāt Njomsin **yaḫūd**

Sebzevāt Prime **yaḫūd**

Sebzevāt Barishta

Sebaḳ Saba **meşelā çocuḳ sebaḳ aldı** morri fmija saba

Sepā Stal

Sipāriş Parasi

Sipāriş it-di Parasiti

Sipāriş it-mek Me parasit

Sipariş id-er Parasit

Süpāre Supare

Sepet Kosh **yaḫūd**

Sepet Shport **yaḫūd**

Sepet Kaçile

Siper Prit **perde gibi**

Süpür- Shī

Süpür-di E shini

Süpür-ür E shin

Süpür-sün Ta shin

Süpürge Shīz

Süpür-medi Nuk e fshini

Süpür-mez Nuk e fshin

Süpür-miş E kā shi

Süpür-mek Mej shi

Süpür-ma Mas e shi

Süpür-meyor Nuk po shin

Süprün-di U shi

Süpründi T'fshime

Süprün-mek Mu shi

Sepek Kash mullinit

Seple-mek Mej lmu toj kru

Süpür- Shi **Meşelā burasını süpür-** Shije njetu

Süpürge Shīz

Süpür-mek Mej shi

Süpür-ma Mas shi

Süpürün-di U shi

Süpüründi Të fshime

Süpürün-mek Mu shi

Süpür-ecek Ka me shi

Süpür-iyor Po shin

Sipher Qiell **gok gibi**

Sepi Lmūshëm

Sitt Zonj

Stavras Kryq **ḫāc gibi**

Sıtma Ethe

Sitil Karvāna **yaḫūd**

Sitil Vagē

Sicim Peraŋall **yaḫūd**

Sicim Gjalm

Seç- Zgith **meşelā güzel seçdi** e zgath

Seç-diler E zgodhën

Seç-er E zgjedh

Sıçra-maḳ Mu hjēdh

Seç-erler E zgjedhin

Seç-sün Ta zgjēdh

Seç-medi Nuk e zgath

Seç-mez Nuk zgjēdh

Seç-mesün Mas ta zgjēdh

Seç-miş E kā zgjēdh

Seç-mek Me zgjēdh

Seç-memek Mas me zgjēdh

Seç-ma Mas e zgjidh

Seç-meyor Nuk po zgjēdh

Seç-meyecek Nu'kā me zgjēdh

Seçebil-ür Mund e zgjēdh

Seç-ecek Ka me zgjēdh

Seç-erek Toj zgjēdh

Seç-emedi Nuk mujt me zgjēdh

Seç-emez Nuk mund zgjēdh

S**eç-ememiş** Nu'kā mujt me zgjēdh

-740-

Seç-ememek Mas me mujt me zgjēdh

Seçiş Zgjedhun **yaḫūd**

Seçim Zgjēdhun

Siḥir Mnji

Siḥirle-mek Me bā mnjī

Siḥirlen-mek Me ju bā mnjī

Siḥirli I bām mnjī

Saḫtiyān Lekur e regjun

Sedye Vik **yaḫūd** Shkalc

Sır Kallaj dhenit

Ser Krye

Sıra Red **yaḫūd**

Sıra Rrund **yaḫūd**

Sıra Kore

Sürahi Paç gastāreje

Serbest Krye lidhun **yaḫūd**

Serbest Xhagajdur

Serfirāz Krye nālt

Serpdir-mek Mej pikrru **yaḫūd**

Serpdir-mek Mej curkāt

Serpişdir-mek Mej shpërdā **tevzī' gibi**

Serpiş-mek Mu shpërdā

Serpken Me pikrru **yaḫūd**

Serpken Pikrrim

Serpul-mek Mu pikrru **yaḫūd**

Serpul-mek Mu cirkāt

Serp-mek Me pikrru **meşelā yaġmur serpmek** me pikrru shī

Serpme Plumç

Serpen Pikrrūc **yaḫūd**

Serpen Pikërr

Serpin-di I pikrraj

Serpindi Pikrrim

Sırt Shpin

Sert Fōrt **yaḫūd**

Sert Āshpër **yaḫūd**

Sert Egër **yaḫūd**

-741-

Sert Krēkc

Sertleşdir-mek Mej farcu **yaḫūd**

Sertleşdir-mek Mej egërsu

Sertleş-mek Mu farcu **yaḫūd**

Sertleş-mek Mu egërsu **yaḫūd**

Sertleş-mek Mu ashpër **yaḫūd**

Sertleş-mek Mu kraksu

Sertleş-ür Farcohet

Sertlik Farcāt **yaḫūd**

Sertlik Egërsin

Sertlendir-mek Mej farcu **sertleşdirmek gibi**

Sertlen-mek Mu farcu **sertleşmek gibi**

Sırcıḳ Pulp **meşelā ayaḳ sırcıkı** pulp kāme **baldır gibi**

Serçe Çërmlī

Serçe Gisht i vogël

Sırça Gastāre

Serçin Gjuh druga

Serḥad Kufi ḥudūd gibi

Serḫoş Dēj

Serd Fort **yaḫūd**

Serd Egër **yaḫūd**

Serd Ashpër **yaḫūd**

Serd Krēkc

Serdleş-mek Mu farcu

Serdleş-ür Farzohet

Serden Trin

Serdir-mek Mej ndē **yaḫūd**

Serdir-mek Mej shti **yaḫūd**

Serdir-mek Mej shtru

Serseri Labesh yaḫūd

Serseri Lakush

Sersem Taraval

Sereṭān Gaforre

Sarġuc Kaçarub

Sirke Uthull

Sergi Shtrat yaḫūd

Sergin Shtrumun **yaḫūd**

Sergin Ple

Serıl-di U ndē **yaḫūd**

Serıl-di U shtru **yaḫūd**

Serıl-di U shtru

Serıl-mek Mu ndē **yaḫūd**

Serıl-mek Mu shtru **yaḫūd**

Serıl-mek Mu shtru

Sermāye Kry gjāje

Ser-mek Me ndē **yaḫūd**

Ser-mek Me shtru **yaḫūd**

Ser-mek Me shtri

Sür-mek Me ly

Sürme T'lyme

Sür-ma Mas lyj

Seren Trēv

Surnā Currl

Sürur Shndim

Server I pār

Servi Selvi

Sere Përçik **şele gibi**

Serin Fresk

Serinlet-mek Mej fresku

Serinleş-mek Mu fresku

Serinluķ Freskim

Serinle-mek Me fresku

Serinlen-mek Mu fresku

Siz Ju

+sız Pā **meşelā mālsız** Pā gjā

Sezā Shpërblim **yaķūd**

Sezā Dërzhag

Siz+den Pej jush

Siz+de Te ju

Sezdir-mek Mej Mej diktu

Sezme Diktoj

Sizüŋ Juji

-743-

Sizüŋki I juji

Sezgi Kumtim

Sızıldi Gërgyle **yaķūd**

Sızıldi Gjuhim

Sızluķ Turbull **yaķūd**

Sızluķ Përgjumshëm

Sezıl-mek Mu kujtu **yaķūd**

Sezıl-mek Mu diktu

Siz-mek Mu kalamënd **yaķūd**

Siz-mek Me bā gërgyla **yaķūd**

Siz-mek Me gjuhu

Sez-mek Me kujtu **yaķūd**

Sez-mek Me diktu

Sezin-mek Mu kujtu **yaķūd**

Sezin-mek Mu diktu

Siz+e Jū

Seziş Kujtim **yaķūd**

Seziş Diktim

Ses Zā

Süst Qyqār **yaķūd**

Süst Llapāsh

Sistre Gojb **meşelā taķta‘ı sistre ile açmaķ** Mej çil drrasën me gojb

Ses+ler Zānja **yaķūd**

Sesle-r Ban zā

Sesle-mek Me ndigju **yaķūd**

Sesle-mek Mej vu vesh

Seslen-mek Me bā zā **yaķūd**

Seslen-mek Mu përgjēgj

Ses+le Me zā **yaķūd**

Sesle- Thirr

Saţar Rresht

Si‘r Ðark

Siftāķ Sefte

-744-

Siftāķla-maķ Me bā sefte

Sifti-mek Mu mjēru

Sefer Shteg

Sufre Sofër

Sefīne Bark

+sıŋ Ti **meşelā ķalmişsıŋ** kē mēt ti

Saŋa Ty

Saŋa ne Çka kē ti

Sigāl Mendim **yaḫūd**

Sigāl Kujdes

Sekdir-mek Me ēc kam ciŋli

Segirt-mek Me ladru

Segirdiş-mek Me ladru bashkarisht

Segirdim Ladrim

Segrek Rrāll **seyreḳ gibi**

Segrekçe Rrāllin

Segrekleşdir-mek Mej rrallu

Segrekleş-mek Mu rrallu

Segreklik Rrāllin

Segirıl-mek Mej rrāllu

Segir-mek Mu trazu **yaḫūd**

Segir-mek Me lujt **meṣelā göz ḳabaġı segirmek** me lujt kapukuj synit

Sekiz Tēt

+siŋüz Ju **meṣelā gel-mişsiŋüz** kēni ardh ju

Sekiz biŋ Tet mī

Sekizer Kā tēt

Sekizlık Tētsh

Sekizinci I tētş **müẓekker ise**

Sekizinci E tēta **mü'ennes ise**

Sekiz yüz Tet qind

Seŋsār Shqarr

Seksan Tetdhēt

Seksan biŋ Tetdhet mī

Seksaner Kā tetdhēt

Seksanluḳ Tetdheç

Seksanüci I tetdhēti

Seksek Sakal

Seksek Me ēc kām ciŋli **yaḫūd**

Sek-mek Me ladru

Segmen Kacan zagaresh

Sek-ma Mas ladro **yaḫūd**

Sek-ma Mas kce

Seku Shenj **meṣelā at ayaġında ak seku var** kā shenj t'bārdh kali n'kām

Sükud Shelqe

Sikvestro Sakresto

Sikke Turr **yaḫūd**

Sikke Shtamb **yaḫūd**

Sikke Qylāh i gjāt

Sike Kunj

Seki Shenj

Siŋir Dēll

Sikkin Thik

Sel Shē **yaḫūd**

Sel Mulin

Sil- Shije

Silāḫ Arm

Silāhşor Armatisun

Silāḫlandır-maḳ Mej armatis

Silāḫlan-maḳ Mu armatis

Silāḫluḳ Vend armsh

Silāḫli Armatis

Selām Pushtim

Selāmet Pushtushëm

Selāmlaş-mak Mej dhan selam shoqi shoqit

Silbir Mestelluk

Selisre Truma marina

-746-

Sulṭān Mret

Sulṭān ot Qiŋla

Sulṭanat Fantazi

Sille Fusk **yaḫūd**

Sille Shpūt

Sil-mek Me shi

Sülmen Rrazi gall

Silin-di U shi

Selindi Mulin

Silindir FloTër **meşelā sā'at silindiri** floTër saatit **yaḫūd makine silindiri** floTër makine **yaḫūd degirmen silindiri** floTër mullini

Silin-medi Nuk u shi

Silin-mez Nuk shihet

Silin-miş Isht shī

Silin-mek Mu shi

Selvā Shaptore **yelve gibi**

Selvise Sust

Sille Fusk **yaḫūd**

Sille Shpūt

Seliķa Rrjeshtim fjalesh

Süm Thundërr

Sim Fūt **meşelā simsiyāh** Zi fūt

Sumaki Bojna **renkler gibi**

Semāver Lambik

Sümpāre Skadhin

Semt Ān **cihet gibi**

Sümtıraş Santarç **meşelā sümi sümtıraş ile kesmek** Me prē thundrën me santraç

Semer Samar

Semirt-mek Mej māj

Semerlen-mek Me ju vu samar

Semir-mek Mu māj

Sümre Zēshk yaḫūd

-747-

Sümre Zymt **meşelā sümre adam** Nir i zeshk **yaḫūd sümre un** Mijell i zymt

Simsār Seŋsēr

Simsārluķ Seŋseri

Semelce-mek Me vyrdlu

Simid Simit

Semirt-mek Mej māj

Semirgin I majm **müẕekker ise**

Semirgin E majme **mü'enneş ise**

Semir-mek Mu māj

Semiz Majm

Semiz ot Burdullak

Semizluķ T'majun

Sen Ti

Sinar Rrbāṭ

Sünbül Zymyl

Sintine Sëntin

Sancaķ Bajrak

Sincan Fērr kuqe

Sindir-mek Mej batu mnji ān **yaḫūd**

Sindir-mek Mej kapërdi

Sendele-mek Me bā pijāc

Sinsi Tinzak **yaḫūd**

Sinsi Hjeks

Sen+üŋ Joti

Senüŋki I joti

Sin-mek Mu strūg **yaḫūd**

Sin-mek Mu mshēf

Sinor Rriv **meşelā şu sinorda** m'këtrriv

Sene Vjēt **meşelā bu sene** simjet **geçen sene** vjet **gelecek sene** mat

Seni Ty

Su Uj

Sū Ān **ṭaraf gibi**

-748-

Sū' Keq

Süvār Hypund

Su'āl Ly:p

Su'āl T'botun yaḫūd

Sıva-maḳ Mu shpërvjēl

Sübek Ān me dēṭdh ujin fmija në djep

Süpürt-mek Mej bā me shī

Süpür-duḳ E shim

Süpür-di E shini

Süpür-sün Ta shin

Süpürge Shīz

Süpürul-di U shī

Süpürul-sün T'shihet

Süpürul-medi Nuk u shī

Süpürul-mez Nuk fshihet

Süpürul-mesün Mas t'fshihet

Sürürul-miş Isht shī

Süpürul-mek Mu shī

Süpürul-mayor Nuk pa shihet

Süpür-medi Nuk e shin

Süpür-mez Nuk shini

Süpür-mesün Mas t'shin

Süpür-miş Kā shī

Süpürmek Me shı

Süpür-me Mas shī

Süpüründi Të fshime

Süpür-ecek Kā me shī

Süpür-iyor Pa shin

Süt Tamël **süd gibi**

Sütlac Ariz n'tamël

Sütlegen Tatyle **yaḫūd**

Sütlice Tatyle

Süci Vēn **şerāb gibi**

Süç Dhūn

Süd Tamël

-749-

Sūd Dobī **fā'ide gibi**

Südre-mek Mu dē

Sev-duḳ E deshTëm

Sev-düŋ E deshte

Sütli Tamlore

Sev-düm E deshta

Sev-di E deshti

Sevdir- Bane mej dasht

Sevdir-di E bāni mej dasht

Sevdir-ür E ban mej dasht

Sevdir-mek Me bā mej dasht

Sev-diŋüz E deshTët

Sev-diler E deshTën

Sev-er E da

Sūr Mūr

Sürtül- Mau **meşelā inerken sürtül-** mau toj ul

Sürtül-di U majt

Sürtül-sün T'mahet

Sürtül-medi Nuk u majt

Sürtül-mez Nuk mahet

Sürtül-miş Isht majt

Sürtül-mek Mu majt

Sürtül-me Mas u ma

Sürt-mek Mej rrishqanu **yaḫūd**

Sürt-mek Mej shkrry

Sürtün-mek Mu majt

Sürtük Rrshqana

Sürc- Rrshqit yaḫūd

Sürc- Shkërhit **meşelā işte sürc-** shkërhit n'pun

Sürc-di Rrqiti

Sürcdir-mek Mej rrshqit

Sürç-er Rrshqet

Sürç-mez Nuk rrshqet

Sürç-miş Kā rrshqit

Sürç-mek Me rrshqit

Sürdir-mek Mej rrshqanu **yaḫūd**

Sürdir-mek Mej përzan **yaḫūd**

Sürdir-mek Mej rrencu

Sür-er Shtyn **meşelā çoḳ sürer** shum shtyn

Sev-erüz E dum

Sev-ersüŋüz E doni

Sürişdir-mek Me shty shoqi shoqin **yaḫūd**

Sürişdir-mek Me fërku shoqi shoqin

Süriş-mek Mu shty me shoqi shoqin

Sürek Qindrim **devām gibi**

Sürek I shpejt **tatar gibi**

Süreksiz Pā qindrim

Sürgu Shul

Sürgule-mek Mej vu shulin

Sürgun I ndjekun **yaḫūd**

Sürgun I ikun

Sev-erler E dun

Sürıl-mek Mu rrshqanu **yaḫūd**

Sürıl-mek Mu ly **yaḫūd**

Sürıl-mek Mu fërku **yaḫūd**

Sürıl-mek Mu ndjēk **yaḫūd**

Sürıl-mek Mu livru **yaḫūd**

Sürıl-mek Mu rruncu **yaḫūd**

Sürıl-mek Mu shty **yaḫūd**

Sürıl-mek Mu shkrry

Sev-erüm E du

Sür-mez Nuk shtyn **meşelā çoḳ sürmez** Nuk shtyn shum

Sür-mek Me ly **yaḫūd**

Sür-mek Me shty **yaḫūd**

Sür-mek Me livru **yaḫūd**

Sür-mek Me shkrry

Sürme Shul

Sürme kilid Brav

-751-

Sürmele-mek Mej vu shulin **yaḫūd**

Sürmele-mek Mej shulu **yaḫūd**

Sürmele-mek Me vu sërmallëk

Sürnā Currl

Sürin-mek Mu ly

Süru Griq

Sürüt-mek Mej rrshqanu

Sürütme T'retkūr

Sürüt-ma Mas e shkrryj

Sürükle-mek Mej rrshqanu

Sürüklendir-mek Mej lān mu shkrry

Sürüklen-mek Mu shkrry **yaḫūd**

Sürüklen-mek Mu hjēk rrshqana

Sürüle-mek Mu ŋërmu **yaḫūd**

Sürüle-mek Mu rruncu **yaḫūd**

Sürüle-mek Mu livru yaḫūd

Sürüle-mek Mu ly

Sürüm Shkim **revāc gibi**

Sürü-mek Me shkrry

Sürünceme Rrshqana **yaḫūd**

Sürünceme Të shtyme

Süründir-mek Mej hjēk rrshqana

Sürün-mek Mu hjēk rrshqana **yaḫūd**

Sürün-mek Mu ly

Süri Griq **meşelā bir süri ḳuyun** nji griq dele

Sürici Grahc

Süri-mek Me shkrry

Süriyye Emni nji vendit

Soz Fjāl

Sūz Djēg

Süz- Kullo **meşelā bunı süz-** kullo nje ta

Sūzān Djegc

Soz uzanur Fjāla njat

Sozci Arsyc **mu'teriż gibi**

Süzdir-mek Mej kullu

-752-

Süzdir-ma Mas e kulla

Süz-er E kullan

Süz-erler E kullojn

Süzgeç Kullūc

Soz gelişi Fijala vjen

Süzgi Kullūc

Süzla-maḳ Mu shkput **meşelā süriden bir ḳuyun süzlamaḳ** mu shkput nji dele pej griqit **yaḫūd bir yıldız süzlamaḳ** mu shkput nji yll

Süzlan-dı U shkput

Süzlan-maḳ Mu shkput

Süzul-di U kullu

Soz+leri Fjalet

Soz+lerimüz Fjalet tona

Sozleş-mek Me bisedu **yaḫūd**

Sozleş-mek Mu llafos **yaḫūd**

Süzul-mek Mu kullu

Süz-mek Me kullu

Süzme Kullu

Süz-me Mas kulla

Sūzen Gjulpān

Sūznāk Djegc

Süzili Kullut

Süs Bukurī **yaḫūd**

Süs Hijeshi **yaḫūd**

Süs LusTër

Sus Kish **yaḫūd**

Sus Hesht **yaḫūd**

Sus Praj

Sus-dı Prajti

Susdır- Cute

Susdır-duḳ E cuTëm

Susdır-duŋ E cute

Susdır-dum E cuta

Susdır-dı E cuti

Susdır-dıŋuz E cuTët

-753-

Susdır-dılar E cutën

Susdır-ur E cut

Susdır-urlar E cusin

Susdır-sun Ta cus

Susdırıl-dı U cut

Susdırıl-mak Mu cut

Susdır-madı Nuk e cuti

Susdır-maz Nuk e cut

Susdır-masun Mas ta cus

Susdır-miş E kā cut

Susdır-maḳ Mej cut

Süslen-di U zbukuru

Süslendir- Zbukroe

Süslendir-di E zbukuroj

Süslendir-ür E zbukran

Süslendir-mek Mej zbukuru

Süslen-medi Nuk u zbukuru

Süslen-mez Nuk zbukrohet

Süslen-miş Isht zbukuru

Süslen-mek Mu zbukuru

Süslen-ma Mas u zbukura

Süsli I zbukurum

Süsliye E zbukurume

Sūsmār Hardhuck

Sus-mek Mu trakat **meşelā ḳocları birbirile susmek** mu trakat desht me shoqi shoqin yaḫūd

Sus-mek Mu vra desht

Seviş- Dashtunim

Seviş-duḳ U deshdëm

Seviş-mek Mu dasht

Sofra Sofër

Soḳak Sakak

Soḳra Armuz **meşelā soḳraları ḳalafatlamaḳ** me bā kallafat armuzat

Sük- Shkule **yaḫūd**

Sük- Shkape **yaḫūd**

Sük- Zhgatrro **meşelā şu ḳazıḳı sük-** shkule këtu **yaḫūd şu ....**

-754-

sükdi e shkepi xhamadanin **ya 'ibāre'i sükdi** e zhgatrroj këtë ibare **yaḫūd**

Sük-di E shkuli **yaḫūd**

Sük-di E zhbërtheu

Süg-di Shau

Sükdir-mek Mej zhgatrru **yaḫūd**

Sükdir-mek Mej shkul **yaḫūd**

Sükdir-mek Mej shkēp

Sügdir-mek Mej sha **yaḫūd**

Sügdir-mek Mej ba me sha

Sük-er Shkul **yaḫūd**

Sük-er Shkep **yaḫūd**

Sük-er Zhbërthen

Süg-er Shān

Sügüşdir-mek Mej bā mu shā me shoqi shoqin

Sügüş-mek Mu shā me shoqi shoqin

Suŋuk Brinj

Sükul-di U shkul **yaḫūd**

Sükul-di U shkep **yaḫūd**

Sükul-di U zhgatrru **yaḫūd**

Süku-ldi U zhbërthy

Sügul-di U sha

Sükul-mek Mu shkul **yaḫūd**

Sükul-mek Mu shkēp **yaḫūd**

Sükul-mek Mu zhgatrru **yaḫūd**

Sügul-mek Mu sha

Sük-mek Me shkul **yaḫūd**

Sük-mek Me shkēp **yaḫūd**

Sük-mek Me zhgatrru **yaḫūd**

Sük-mek Me zhbërthy

Süg-mek Me shā

Sükindi Latica

Sügindir-mek Mej fik **meşelā mumı sügindirmek** mej fik qirin

Sügin-mek Mu fik **sünmek gibi**

Sugut Shelqe

-755-

Sügüş T'shāmun

Sugūş Mishlaŋ

Sükük Shkulun **yaḫūd**

Sükük Shkapun **yaḫūd**

Sükük Zhbërthy **yaḫūd**

Sükük Zhgatrru

Süge Prak **meşelā pencere sügesi** prak balkonit

Sevgi Dashtunim

Sevgili I dashtun

Sevgil+im I dashtuni jem

Solpuḳ Lshūm **yaḫūd**

Solpuk Kaçavar **yaḫūd**

Solpuk Zhbërthy **yaḫūd**

Solpuk Zhgatrru

Solpi-mek Mu zhgatrru

Solfatu Kin

Solgi Quqar

Sevıl-mez Nuk duhet

Sevıl-mek Mu dasht

Sevıl-ur Duhet

Sevıl-ur ise Nu dāsht

Sevıl-ür mı Ā duhet

Sülük Ushujz

Sülügen Boj e kuqe

Sülümen Rrazigall

Sevil-ir Duhet

Süline Lemshe

Sümter Grun e vogël

Sev-meduķ Nuk e deshTëm

Sev-medüŋ Nuk e deshte

Sev-medüm Nuk e deshta

Sev-medi Nuk e deshti

Sev-mediŋüz Nuk e deshtet

Sev-mediler Nuk e deshTën

Sümür-mek Mej kry **yaḫūd**

Sümür-mek Mej sos **yaḫūd**

Sümür-mek Mej përla **meşelā bir ṭabaķ yemek**

-756-

sümürmek Me përla nji tepsi gjēll

Sev-mez Nuk e da

Sümsuk Mjerak **yaḫūd**

Sümsuk Përqāllc

Sümsuk-mek Mu mjeru **yaḫūd**

Sümsuk-mek Mu përqall

Sev-mesün Mas ta dajn

Sev-miş E kā dāsht

Sev-mek Me dāsht **mechūl ise**

Sev-mek Mej dāsht **ma‘lūm ise**

Sümkür-ür Hjek qurrat

Sümkür-mek Me hjēk qurrat

Sev-mem Nuk e du

Sev-memek Mas me dāsht **mechūl ise**

Sev-memek Mas mej dāsht **ma‘lūm ise**

Süm-mek Mu furit **meşelā buzaķ memesini sümmek** me thith gji viçi toj furit

Sümük Qūrr

Sümükler Qurra

Sümükli Qurrç

Sümükli bucek Kaçamill

Sev-ma Mas e dūj

Sev-meyor Nuk po da

Sev-meyecek Nu’kā mej dasht

Sünbük Thundër

Sünpe I ndy:t **müẓekker ise**

Sünpe E ndy:t **mü’enneå ise**

Sevinc Shend

Sevincli I shendçëm **yaḫūd**

Sevincli Shandūc

Sevin-duḳ U shandūm

Sevin-düŋ U shandove

Sevin-düm U shandova

Sonda Skandel

Sevin-di U shandu

Sevindi Shendim

Sündi Fiku **yaḫūd**

-757-

Sün-di U fik **meşelā mum sündi** u fik qiri

Sevindir- Shandoje

Sündir- Fike

Sevindir-di E shandaj

Sündir-di E fiku

Sevindir-diŋüz E shandūt

Sündir-diŋüz E fikët

Sevindir-diler E shandun

Sündir-diler E fikën

Sevindir-ür E shandan

Sündir-ür E fik

Sevindir-sün Ta shandojn

Sündir-sün Ta fik

Sevindir-medi Nuk e shandaj

Sündir-medi Nuk e diku

Sevindir-mez Nuk shandan

Sündir-mez Nuk e fik

Sevindir-miş E ka shandu

Sündir-miş E kā fik

Sevindir-mek Mej shandu

Sündir-mek Mej fik

Sevindir-ma Mas e shanda

Sündir-me Mas e fik

Sevindir-ecek Kā mej shandu

Sündir-ecek Kā mej fik

Sevindir-emez Nuk mund e shandoj

Sündir-emez Nuk mund e fik

Sevindir-iyor Po shandan

Sündir-iyor Po fik **yaḫūd**

Sündir-iyor Po shun **meşelā kereç sündiriyor** Pa shun kërqelen

Sün-er Fiket **yaḫūd**

-758-

Sün-er Shuhet

Sünger Synjyr

Süngu Hesht **yaḫūd**

Süngi Hesht **yaḫūd**

Süngi Hēll

Süngile-mek Mej thēr me hesht

Sevin-meduḳ Nuk u shandūm

Sevin-medüŋ Nuk u shandove

Sevin-medüm Nuk u shandova

Sevin-medi Nuk u shandu

Sün-medi Nuk u fik **yaḫūd**

Sün-medi Nuk u shu

Sevin-mez Nuk shandohet

Sün-mez Nuk fiket

Sevin-miş Isht shandu

Sün-miş Isht fik

Sevin-mek Mu shandu

Sün-mek Mu fik yaḫūd

Sün-mek Mu shu

Sevin-mem Nuk shandohem

Sevin-memek Mas mu shandu

Sün-memek Mas mu fik **yaḫūd**

Sün-memek Mas mu shu

Sevin-ma Mas u shanda

Sevin-ür Shandohet

Sevin-ür idi Shandohej

Sevin-ür ise Nu shandoft

Sevin-ürüz Shandohemi

Sevin-ürler Shandohen

Sünük Fik **meşelā āteş sünükdür** zjarmi fikt isht

Süne Rosan jeshil

Sün-ecek Kā mu fik

Sün-ecek Kā mu shu

Seviniş Shendim

Seviniş+dür Shend isht

-759-

Süve Lmushm **yaḫūd**

Süve Syv

Sev-bilür Mund e dun

Sev-ecek Ka mej dāsht

Sev-emez Nuk mund e don

Sev-ememek Mas me mujt mej dāsht

Sev-emeyecek Nu’kā me mujt mej dāsht

Sevici Qi da **‘āşıḳ gibi**

Seviciluḳ Me bā merak femna m’shoqi shoqen

Seviş Dashtunim

Seviş-mek Mu dasht me shoqi shoqen

Soygen-di U pështet

Soygen-mek Mu pështēt

Soygen-ür Pështētet

Soygenli Pështetun

Soylet- Bāne me fōl

Soylet-duķ E bām me fōl

Soylet-düŋ E bāne me fōl

Soylet-düm E bana me fōl

Soylet-di E bani me fōl

Soylet-diŋüz E bātme fōl

Soylet-diler E bān me fōl

Soylet-medi Nuk e bāni me fōl **yaḫūd**

Soylet-medi Nuk e la me fōl

Soylet-mesün Mas ta bajn me fōl

Soylet-mek Mej bā me fōl

Soylet-memek Mas mej bā me fōl

Soylet-ma Mas e ban me fōl

Suyulcı Rrzūll

Soyle-duķ Folëm

Soyle-düŋ Fole

Soyle-düm Fola

Soyle-di Fōli

Sevıl-di U desh

Soyle-diŋüz Fōlët

Soyle-diler Fōlën

Sevıl-diler U deshtën

-760-

Soyle-r Flet

Soyle-r idi Flitte

Soyle-r ise N'folt

Soyle-r imiş Kish pas fōl

Soyle-rüz Flāsim

Soyle-rsüŋüz Flitni

Soyle-rler Flāsin

Soyle-rüm Flas

Soyle-sün Të flās

Soyle-sünler Të flāsin

Soyleş-mek Me bisedu

Soyle-meduķ Nuk folëm

Soyle-medüŋ Nuk fole

Soyle-medüm Nuk fola

Soyle-medi Nuk fōli

Soyle-mediŋüz Nuk fōlët

Soyle-mediler Nuk fōlën

Soyle-mez Nuk flet

Sevıl-mez Nuk duhet

Soyle-mez ise N’mas folt

Soyle-mezdi Nuk flitte

Soyle-mezüz Nuk flāsim

Soyle-mesün Mas t’flas

Soyle-miş Kā fōl

Soyle-miş ise Kish past fōl

Soyle-miş imiş Kish pas fōl

Soyle-mişdi Kish fōl

Soyle-mişiz Kēmi fōl **yaḫūd**

Soyle-mişıḳ Kēmi fōl

Soyle-mişler Kan fōl

Soyle-mişüm Kam fōl

Soyle-mek Me fol

Sevıl-mek Mu dasht

Soyle-mem Nuk flas

-761-

Soyle-memiş Nu’kā fōl

Soyle-memek Mas me fōl

Soyle-ma Mas fal

Soyle-meyor Nuk pa flet

Soylen-di U fal

Soylen-sün Të flitet

Soylen-medi Nuk u fal

Soylen-mez Nuk flitet

Soylen-mesün Mas Të flitet

Soylen-miş Isht fōl

Soylenül-mek Mu bisedu **yaḫūd**

Soylenül-mek Mu fōl

Soylen-mek Me fōl nër vēti

Soylen-ür Flitet

Soylen-iyor Pa flitet

Sevıl-ür Duhet

Sevıl-ür mi Ā duhet

Soyle- Fal

Sevil-e T’duhet

Sevil-ecek Kā mu dasht

Soyle-yebilür Mund flās

Soyle-yebilecek Kā me mujt me fōl

Soyle-yecek Ka me fōl

Soyle-yerek Toj fōl

Soyle-yemedi Nuk mund fōli

Soyle-yemez Nuk mund flās

Soyle-yememek Mas me mujt me fōl

Soyleyiş T’fōlun

Soyli-yor Pa flet

Sevim I dashtun **meşelā sevimli adam** Nir i dashtun **yaḫūd**

Sevinc I dashtun

+sa Në **meşelā varsa** në past

Sehpā Stal **sepā gibi**

Sehv Gabim **yaḫūd**

Sehv Falit **meşelā**

-762-

sehv itdüm gabova **yaḫūd sehv itdüm** falita

Siya Shija **meşelā kürek ile siya itmek** me shiju me rrem

Siyāh Zī

Siyāh baḫt Fat zī

Siyāhlat-maḳ Mej nxi

Siyāhlan-maḳ Mu nxi

Siyāhluḳ Të nximun **yaḫūd**

Siyāhluḳ Terr yaḫūd

Siyaḫluḳ Bruto

Siyāhlen-di U nxi

Siyāḫlen-mez Nuk nxihet

Siyāhlen-mek Mu nxi

Siyāhlen-ür Nxihet

Sıtma Ethe

Sıcaḳ Nxēt **yaḫūd**

Sıcaḳ Vap

Sıcaḳluḳ Vapullin

Sicim Peraŋall **yaḫūd**

Sicim Gjalm

Seyyid Zatni

Seyyide Zoj

Sidik Shurr

Sidikli Shurrc

Seyr Shkim

Sīr Ɒinjshëm **ṭoḳ gibi**

Sīrāb Ɒinj me uj

Seyrān Shati **meşelā seyrān itmek** me shatit

Sīret Shkim **ṭor gibi**

Sirtu Valle

Seyrek Rrāll

Sirkek Pā fjēṭ **yaḫūd**

Sirkek Përgjumshëm

Seyrekluḳ Rrallin

-763-

Sirk-mek Me shkund **silkemek gibi**

Sirkin-mek Mu trēm n'gjum

Sirke Uthull

Sirge Fār krymash **yaḫūd**

Sirge Fār flutrash

Sir-mek Mu zgërdhit

Sir-me Mas u zgërdhit

Siroḳu Āvull ēre **yaḫūd**

Siroḳu Ēr e nxēt

Sirin Fresk **yaḫūd** fllat

Sirinluḳ Freskin

Sis Mjegull **meṣelā hevā sisdür** mjegull isht

Siskin-mek Mu trēm n'gjum

Sisluḳ Mjegullin

Sisli Mjegullat

Siġara Ciŋare

Siġurṭa Suguro

Siġurṭa Sugurum

Sifri Thep **sivri gibi**

Siŋ Grop **yaḫūd**

Siŋ Mshēft

Siŋçe Tinës

Siŋdir-mek Mej strug **yaḫūd**

Siŋdir-mek Mej mëlu **yaḫūd**

Siŋdir-mek Mej mshēf

Siŋir-mek Mu shkund **yaḫūd**

Siŋir-mek Mu tundzu

Siŋsi Skūt **mürā'i gibi yaḫūd**

Siŋsi Tinzak **münāfıḳ gibi**

Siŋsiluḳ Tinzi

Siŋek Mīz

Siŋekluḳ Shiz mizash

Siŋgin Shkriz hāżim gibi

Siŋle-mek Me ushtu **meṣelā ṭobdan ṭaġ siŋlemek** me ushtu mali pej topit

-764-

Siŋ-mez Nuk shkrihet

Siŋ-mek Mu shkri **hażm gibi yaḫūd**

Siŋ-mek Mu shkri **yaḫūd**

Siŋ-mek Mu strug **yaḫūd**

Siŋ-mek Mu mulu **yaḫūd**

Siŋ-mek Mu mshēf **yaḫūd**

Siŋ-mek Me hup në dhē

Siŋe T'thithun **meṣelā ṭopraḳ siŋecek ḳadar yaġmur** shi sa me thith toka

Siŋir Dēll

Siŋirli I fort

Siŋirliluḳ Farcat

Siŋir-mek Mu shkundlis

Sigil Lmashk **yaḫūd**

Sigil Lēz

Sigilce Pūç

Seyl Mulin **yaḫūd**

Seyl Hurdh

Sil- Shije **meṣelā şu yazu'ı sil-** shije këtë shkrim

Sil-di E shini

Sildir- Bāne mej shi

Sildir-mek Mej ba mej shi

Silkdir-mek Mej shti me shkund

Silkiş-mek Mu shkund **meṣelā tozdan silkişmek** mu shkund pej pluhnit

Silk-mek Me shkund

Silk-me Mas shkund

Silkin-di U shkund

Silkindi Të shkundun **yaḫūd**

Silkindi Të rrqeshun

Silkin-mek Mu shkund

Silkin-ma Mas u shkund

Silgi Të tremun n'gjum **yaḫūd**

Silgi T'përqeshun **yaḫūd**

-765-

Silgi Shīc **yaḫūd**

Silgi Sukull

Sil-medi Nuk e shin

Sil-mez Nuk e shin

Sil-mek Mej shi

Sil-me Mas e shi

Silendir Shtyll **yaḫūd**

Silendir Basht

Silin-di U shi

Silindi T'shimun

Silin-sün T'shihet

Silin-medi Nuk u shi

Silin-mez Nuk shihet

Silin-mesün Mas t'shihet

Silin-miş Isht shi

Silin-mek Mu shi

Silin-ür Shihet

Silin-ecek Ka mu shi

Sil-ecek Ka me shi **yaḫūd**

Sil-ecek Peshtamall

Sīlī Fusk **yaḫūd**

Sīlī Shput **sille gibi**

Silik I shim **müẓekker ise**

Silik E shime **mü'enneå ise**

Sim Syrm

Sīmā T’pam

Simsār Seŋsēr

Sī-mek Me dērdh ujin **işemek gibi**

Sin Grop **siŋ gibi**

Sinara Fushënj

Sinsi Skūt **mürā’ī gibi yaḫūd**

Sinsi Tinzak münāfiḳ **gibi**

Sīnī Sinī

Sivrit-mek Mej thepër **yaḫūd**

Sivrit-mek Mej hallu mājen **yaḫūd**

Sivrit-mek Mej prēf mājen

Sivir-mek Mu prēf **yaḫūd**

-766-

Sivir-mek Mu hallu

Sivri Thep **yaḫūd**

Sivri Prēft **yaḫūd**

Sivri Māje

Sivri burrun Peshk blī

Sivri siŋek Mushkaj

Sivrilt-mek Mej hallu

Sivrılce Puç

Sivrileş-mek Mu hallu maja yaḫūd

Sivrileş-mek Mu prēf

Siviş Tretun **yaḫūd**

Siviş Vedjērr **yaḫūd**

Siviş Shtērr

Siviş-mek Me shtērr **yaḫūd**

Siviş-mek Me rreshqit **yaḫūd**

Siviş-mek Me hup

Sivişik Rrshic **yaḫūd**

Sivişik Rrshqitc

Sivişikli Baltin e rrshqiçme

Siviş Dëltin

Sivil I ndrrum **yaḫūd**

Sivil Pūç **yaḫūd**

Sivil Py:k **ḳama gibi**

Sivilce Puçrriz **yaḫūd**

Sivilcıḳ Puçrriz

Siyeh Zī **siyāh gibi**

Siyehbaḫt Fatzi

Ḥarfu’ş-Şīn

Şābb I ri **genç gibi**

Şab Kasel

Şābaş T’qoft āferin gibi

Şabşal Llapash

Şapḳa Kapel

Şap Zā buze

Şapraķ Hash shalla

-767-

Şapurdat-maķ Me përplās buzët

Şapurdi Zā buze toj puth

Şaplat-maķ Me ja fshik **meşelā bir sille şaplatmaķ** Me ja fshik nji shput

Şaplaķ Shput **şamar gibi**

Şato Stre rrafuzha **ţam gibi**

Şāķ Santa

Şāķlan-maķ Mu çu santa

Şadırda-mak Me ba zhurm uji toj rrmy

Şadırda-mak Me ba uji gurgur toj vlu

Şadırdi Zā rrmimit **yaķūd**

Şadırdi Zā vlimit ujit

Şādırvān Shpërdaç ujit

Şarķı Kaŋ

Şarlatan Shakllaban

Şarla-maķ Me rrmy **yaķūd**

Şarılda-maķ Me rrmy

Şarıldi Zā rrmimit

Şaş-ar Gaban

Şaş-arlar Gabojne

Şaşala-maķ Mu habit

Şaşırt-maķ Mej habit

Şaşırt-ma Mas e habit

Şaşır-maķ Mu habit

Şaşır-ma Mas u habit

Şaşķın I habitun

Şaşķınla-maķ Me ndēj habiçëm

Şaşķınluķ T'habitun

Şaşķine E habitun

Şaş-maķ Me gabu yaķūd

Şaş-maķ Me falit yaķūd

Şaş-maķ Mu shmaŋ

Şaş-ma Mas gaba **yaķūd**

Şaş-ma Mas falit

Şaş-mayor Nuk pa gaban **yaķūd**

Şaş-mayor Nuk pa falit

Şaş-acaķ Kā gabu

Şaşı Sy shtremt

-768-

Şaşıla-maķ Me shiqu shtrēmt

Şaşıla-ma Mas shiqa shtrēmt

Şaş-ıyor Pa gaban

Şāţır Sēz

Şa'ir Kaŋtor

Şa'ire Kaŋtore

Şaft Furrl makne

Şaķıt Peshk mrin

Şaķırda-maķ Me pikrru **meşelā yaġmur şaķırdamaķ** me pikrru shī

Şaķırdi Zā pikrrije **yaķūd**

Şaķırdi Zā shpendesh

Şaķlaban Sejtār

Şaķlat-maķ Me përplās drrās

Şaķla-maķ Me ja fshik **meşelā kamcı şaklamaķ** me ja fshik kamxhik

Şaķ-maķ Me shkrep **yaḫūd**

Şaķ-maķ Unūr **çaķmaķ gibi**

Şāķūl Skandel

Şāķūlla-maķ Me skandalu

Şaķa Jereni

Şaķalaş-maķ Me ba jereni me shoqi shoqin

Şaķı-maķ Me vetu **yaḫūd**

Şaķı-maķ Me llampu

Şākird Shegërd

Şalġam Rrep

Şallaķ mallaķ Rrjezga bjezga

Şalvār Benebrēk **yaḫūd**

Şalvār Brakësha

Şalvār Gjysa

Şalı Pëlhur leshit

Şalupa Sakalēv

Şamar Shpūt **yaḫūd**

Şamar Fusk

Şamandre Shamandūr

Şami Rūp **başbez gibi**

Şān Madhni

Şāhid Parot **ţanıķ gibi**

Şāhmerdān Çatallmaç

-769-

Şāhin Sakal

Şayaķ Zhugun **yaḫūd**

Şayaķ Qāsh

Şayķa Lundër

Şeb Nāt

Şubaţ Fryr yaḫūd

Şubaţ Shkurt

Şebānrūz Nāt dit

Şebpere Lakuriq yarasa gibi

Şebtāb Xhixhilonj

Şühpe Droj **ya** dyshim toska

Şecā‘at Trimni

Şiddet Farcat **yaḫūd**

Şiddet Shtir **yaḫūd**

Şiddet Tristim

Şarţ T’lidhun

Şarţlaş-maķ Mu lidh shoqi shoqin

Şarţla-maķ Mej fërku toj la

Şeref Madhni

Şereflendir-mek Mej madhnu

Şereflen-mek Mu madhnu

Şarķı Kāŋ

Şırlaġan Rrmim ujit

Şırla-maķ Me rrmy uji

Şirlop Përpeq

Şirit Gatërr

Şerī‘āt Gjygj **yaḫūd**

Şerī‘āt Rrug e drejt

Şerīk Shabatash **yaḫūd**

Şerīk Bashkim

Şışık āj

Şişman I fryt

Şi‘r Rreshtim

Şuġul Mūnd

Şeftalu Pjēshk

Şifre Rakam

Şefaḳ Zbardhim

Şaḳaḳ Grop përmi mollz t’faqes

Şaḳraḳ Qatullan

Şikār Gjonj

-770-

Şikāyet Padi **yaḫūd**

Şikāyet Ankim **meşelā şikāyet itmek** mej padit **yaḫūd şikāyet itmek** me anku

Şikāyetci Padic **yaḫūd**

Şikāyetci Ankūc

Şükür Mej zat livdim **ya** urim

Şekl Shēṭ

Şikembe Planc **işkenbe gibi**

Şikence Mūnd **işkence gibi**

Şilte Çilte

Şalṭaḳ Shamatūç **yaḫūd**

Şalṭaḳ Ɲatrrūc

Şalgam Rrep

Şallaḳ Zhgatërr

Şallaḳ mallaḳ Zhgatërr mëzhgatërr **yaḫud**

Şallaḳ mallaḳ Rrjezga bjezga

Şelvār Benebrēk **yaḫūd**

Şelvār Brakēsha

Şelvār Gjysa

Şamata Gëvēz

Şamar Shpūt **yaḫūd**

Şamar Fusk

Şamart-maḳ Mej shputu **yaḫūd**

Şamart-maḳ Mej fusku

Şımart-maḳ Mej llastu **yaḫūd**

Şımart-maḳ Mu shkapërcy **meşelā uyḳu şımartmaḳ** mu shkapërcy gjumi **çigremek gibi**

Şımarıḳ I llastum

Şamandra Shamadūr

Şimden Pej qetash

Şimdi Tash

Şimdi Tani

Şimdicik Njetash

Şimdi+den Pej njetashit

Şimdilık Të tashëm

Şemsiyye Dijēllc **yaḫūd**

Şemsiyye Murrjēl yaḫūd

-771-

Şemsiyye Shatarr **çādır gibi**

Şimşek Vetim

Şimşir Bush

Şen Shend **yaḫūd**

Şen Gazmu

Şenlik Shendim **yaḫūd**

Şenlik Gazmim

Şenlendir- Shando

Şenlendir-di E shandaj

Şenlendir-ür E shandan

Şenlendir-mek Mej shandu **yaḫūd**

Şenlendir-mek Mej gazmu

Şenlen-mek Mu shandu

Şenlen-ür Shandohet

Şu Ky **müẓekker ise**

Şu Kja **mü'ennes ise**

Şura Ktu

Şuracıḳ Qetu

Şura+da Ktuna

Şuraḳ Kërtin **meṣelā şuraḳ ṭabraḳ** tok kërtin

Şuralı Ktu pari

Şorba Çorb

Şūriş Ɗatrru

Şurılda-maḳ Me shumullu **meṣelā şu şurıldamaḳ** me shumullu uji toj rrmy

Şorolup Të përpim menjihër

Şura Kërtin **şuraḳ gibi**

Şol Njā āj **meṣelā şol kimse ki** nja āj nir qi

Şum Gabi

Şumlet-mek Mej gabit

Şumlet-ma Mas e gabit

Şumlen-mek Mu gabit

Şundan Ktu pari

Şunda Ktu

Şunuŋ I kti **müẓekker ise**

Şunuŋ I ksaj **mü'ennes ise**

-772-

Şunlar Kta

Şunlar+da Nër kta

Şunlar+uŋ I ktyne

Şunlar+a Ktyne

Şoyle Kështu **boyle gibi**

Şoylece Njeshtu

Şoylelik Kci sojit

Şehr Mūj

Şey' Send **meṣelā bir şey'** nji send

Şīra Musht

Şīrdān Mulz

Şīre Musht

Şīrīn Amël

Şiş Qijēllc **ṭavan gibi**

Şīş Hēll **yaḫūd**

Şīş Hësht **yaḫūd** aj

Şiş-di U aj yaḫūd

Şiş-di U fry

Şiş-di Shtanjaj

Şiş-er Ājet **yaḫūd**

Şiş-er Fryhet **yaḫūd**

Şiş-er Shtanjan

Şişirt-mek Mej āj **yaḫūd**

Şişirt-mek Mej fry **yaḫūd**

Şişirt-mek Mej shtanju

Şişırıl-mek Mu āj **yaḫūd**

Şişırıl-mek Mu fry **yaḫūd**

Şişırıl-mek Mu shtanju

Şişiḳ Ājun

Şişḳo Ājt

Şişḳo Fryt **yaḫūd**

Şişḳo Shtanju

Şişek Shijak

Şişkin Ājun **yaḫūd**

Şişkin Frymun **yaḫūd**

Şişkin Shtanjun

Şişle-mek Mej thērr me hēsht

Şişman I fryt

Şişmane E fryt

-773-

Şiş-mek Mu āj **yaḫūd**

Şiş-mek Mu fry **yaḫūd**

Şiş-mek Mu mërdhaz **yaḫūd**

Şiş-mek Mu shtaŋj yaḫūd

Şiş-mek Mu munu

Şişe Poç **yaḫūd**

Şişe Kumul

Şişiḳ Fryt

Şeyṭān Gjāli **yaḫūd**

Şeyṭān Dreq

Şeyṭānluḳ Dreqni

Şīftegī I cikatun **yaḫūd**

Şfte I cikatun **ḳaçıḳ gibi**

Şıḳ Bukur **süs gibi**

Şıḳluḳ Bukuri

Şigir Rreth **yaḫūd**

Şigir Pjeŋim **yaḫūd**

Şigil Pejŋim **yaḫūd**

Şigil Rreth

Şimşek Vetim

Şeyn Dhūn

Şinik Karriqe

Şiv Rrpin

Şıvġār Ballastūr **çılġār gibi**

Şivlet-mek Mej pjēll

Şivlen-mek Mu pjēll

Şīven Ānkim

Şīve Shkim **yaḫūd**

Şīve Nāze **yaḫūd**

Şīve Lakmim

Şīvelet-mek Mej lakmu **yaḫūd**

Şīvelet-mek Mej ba nāze

Şīvelen-mek Mu lakmu

Şīveli I lakmushëm

Şīveliye E lakmushme

SONUÇ

Hafız Ali Ulqinaku, Arnavut sözlükçülüğüne çok önemli eserler kazandırmıştır. Arap harfleriyle hazırlanan Türkçe - Arnavutça ve Arnavutça -Türkçe sözlüklerden en hacimli ve düzenli olanlarını hazırlamıştır. Hafız Ali Ulqinaku, *Bedi'ül-Mukattar* adlı Türkçe-Arnavutça, *Acibü'l-manzar* adlı Türkçe-Arnavutça ve *Garibü'l-mebsar* adlı Arnavutça-Türkçe sözlükleri hazırlamış ve üçünü Ulqin (Ülgün) adlı eserinde toplamıştır.

Bu doktora tez çalışmasında, Hafız Ali Ulqinaku'nun hazırladığı sözlüklerden en hacimlisi olan *Acibü'l-manzar* adlı Türkçe-Arnavutça sözlüğü Latin harflerine aktarılmış ve hem sözlük bilimsel hem de dilsel açıdan incelenmiştir.

Acibü'l-manzar, Ülgün eserinin 251-1164 sayfalarında yer almakta ve 914 sayfadan oluşmaktadır. Sözlüğün her sayfasında iki sütun ve her sütunun içinde siyah rengiyle Türkçe sözcükler ve kırmızı rengiyle Arnavutça karşılıkları bulunmaktadır. Sütunlardaki sözcük sayısı genellikle 16, bazen de 17, 18 ve 19'dur.

Acibü'l-manzar sözlüğünün bu kadar hacimli olması, yazarın birden fazla anlamı olan sözcüklerin her anlamını, bazı sözcüklerin farklı imlalarının her birini ve bir sözcüğün çekim sırasında ortaya çıkan şekillerini madde başı yapmasından kaynaklanmaktadır. Sözlükte bir eylemin mastar biçimiyle beraber çatılarda kip, şahıs, olumsuz, soru ve ek eylem ekleri ile çekimli biçimleri madde başı yapılmıştır. Aynı zamanda bağlaç, edat, zamir, ünlem gibi işlevsel sözcükler ile ekler ve kalıplaşmış ifadeleri de madde başı yapılmıştır.

Acibü'l-manzar, dönemin Osmanlı Türkçesi, Arnavutça karşılıkları ise Karadağ Arnavut ağzı esas alınarak hazırlanmıştır. Ancak Batı Rumeli Ağızları grubuna dâhil olduğu Arnavutluk'ta konuşulmuş Türkçenin özellikleri görülmektedir.

Acibü'l-manzar'ın hem Türkçe hem de Arnavutça kısımlarında aynı imla kullanılmıştır. Yazar, Arap alfabesinde bulunmayan Arnavutça sesler için bazı Arap harflerine bazı işaretler ekleyerek bir grafik sistem geliştirmiş ve bu sistemi Türkçe kısımlarda da kullanmıştır. Burada en önemli husus, Türkçe tek başına bir harf olmayan kalın "L" (ڵ) ünsüzü ve Türkçede hiç olmayan "Rr" (ڑ) ünsüzünün özel birer işaretle gösterilmesidir. Bu da Arnavutçadaki bu iki üzsüzün tek başına birer ünsüz olması ve onlara denk

gelmesinden kaynaklandığı söylenebilir. Türkçe kısımlarda “y” ünsüzünün ﻱ işareti ile yazıldığı çok az sözcüklere rastlanmaktadır.

Acibü'l-manzar’da madde başları sıralamasında alfabetik sistem kullanılmıştır. Yani sözlük Arap alfabesine göre hazırlanmıştır. Madde başlarının hemen hemen hepsinin tanımlaması eş anlamsal yöntemle yapılmıştır. Hatta bağlaç, edat, zamir, ünlem gibi işlevsel sözcüklerin ve eklerin tanımında eş anlamsal yöntem kullanılmıştır. Çok az sayıdaki birtakım maddelerin tanımında ise sentez yoluyla / kaplamsal tanımlama yöntemi kullanılmıştır.

Sözlükte, bir sözcük hariç, hiçbir madde başı için köken bilgisi verilmemiştir. Dil bilgisel bilgiler ise çok az sayıdaki madde başlarında verilmiştir. Arnavutça sözcüklerin hem eril hem de dişil biçimleri olması ve çekimli fiillerin alacağı nesnelere göre farklılık göstermesinden dolayı Arnavutça eş anlamlıları esas alınarak Türkçe madde başlarının tanımından sonra cinsiyet bilgisi, eylemin alacağı nesnenin belirtili ve belirtisiz ile tekil ve çoğul olduğu gibi dil bilgisel bilgiler verilmiştir.

Acibü'l-manzar’da örneklerin hepsi yazar tarafından oluşturulmuş ve “me̲selā” kalıbıyla verilmiştir. Genelde kısa tutulan örneklerin önce Türkçesi, ardından Arnavutça karşılığı verilmiştir.

Sözlükte yalnız sözlük içi çapraz gönderim örneklerine rastlanmaktadır. Çapraz gönderim örneklerinde hiçbir kısaltma, simge veya sembol kullanılmamıştır. Ancak “diğer sigaları kıyas oluna”, “sair sigaları kıyas oluna” gibi cümleler ve “gibi” ifadesi kullanılmıştır.

KAYNAKÇA

Abazı-Egro, Genciana. "Arnavutluk'ta Türkoloji Çalışmaları". *Bilig 21* (Bahar 2002), 1-26. https://docplayer.biz.tr/4425358-Arnavutluk-ta-turkoloji-calismalari.html

Acar, Eyüp. "Çok Dilli Bir Sözlük İncelemesi: Tercümanü'l -Lügat". *Dede Korkut Uluslararası Türk Dili ve Edebiyatı Araştırmaları Dergisi 9/22* (2020), 233-279. http://dx.doi.org/10.25068/dedekorkut338

Akın, Cüneyt. "Sözlük tipolojileri ve tasnifleri üzerine bir değerlendirme". *Türk Dili Araştırmaları Yıllığı - Belleten 73* (Haziran, 2022), 217-233. DOI: 10.32925/tday.2022.81

Aksan, Doğan. *Her Yönüyle Dil Ana Çizgileriyle Dilbilim*. 3 cilt. Ankara: Türk Dil Kurumu,1982.

Ali Rıza Efendi, Ülgünlü. *Arnavudca Mevlid-i Şerif*. Dersaadet: Çadırcılar Caddesinde Emniyet Kütüphanesi, Osmanlı Sahaflar Cemʿiyeti Matbaası, 2.baskı, 1327.

Ali Rıza Efendi, Ülgünlü. *Arnavudca Mevlid-i Şerif*. Dersaadet: Tâbi' ve Nâşiri Vezir Handa Emniyet Kütüphanesi, 3. baskı, 1338.

Alyılmaz, Cengiz. (2004). *Eski Türkçenin Söz Varlığının Düz Ve Ters Dizimi*. Ankara: Kurmay Yayınları, 2004.

Aslan, Ezgi. "Sözlükbilimsel İnceleme Yöntemi: Eser-i Şevket Örneği". *Turkish Studies 12/30* (2017), 35-70. http://dx.doi.org/10.7827/TurkishStudies.12510

Aslan, Ezgi. "Sözlükleri Oluşturan Temel Yapılar (Terim ve Tanım Denemeleri)". *Dede Korkut Uluslararası Türk Dili ve Edebiyatı Araştırmaları Dergisi 9/23* (2020) , 155-169. http://dx.doi.org/10.25068/dedekorkut368

Aslan, Ezgi. *Eser-i Şevket: Sözlükbilimsel İnceleme, Metin, Dizin*. Eskişehir: Eskişehir Osmangazi Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Doktora Tezi, 2017.

Atkins, B. T. Sue - Rundell, Michael. *The Oxford Guide to Practical Lexicography*. Neë York: Oxford University Press, 2008.

Averbek, Güler Doğan. "Dillerinden Biri Türkçe Olan Manzum Sözlükler Üzerine Yapılan Çalışmalar Bibliyografyası". *Divan Edebiyatı Araştırmaları Dergisi 21* (2018), 85-114. http://www.devdergisi.com/Makaleler/81583883_Tashih%20Edilmis%20Dokuman-Manzum%20Sozlukler%20Bibliyografyasi.pdf

Averbek, Güler Doğan. "Türkçe-Arnavutça Manzum Sözlük Dürre-i Manzûme'nin Bilinmeyen İki Nüshası". *FSM İlmī Araştırmalar İnsan ve Toplum Bilimleri Dergisi 12* (Güz 2018), 223-242. https://dergipark.org.tr/tr/doënload/article-file/606216

Balcı, Mustafa vd. "II. Arnavutluk'ta Türkoloji". *Avrupa'da Türkoloji*. ed. Öztürk Emiroğlu. 69-98. Ankara: Akçağ, 2020. https://www.academia.edu/44766775/Arnavutlukta_T%C3%BCrkoloji_Mustafa_Balc%C4%B1_Fatos_Dibra_2020_

Baskın, Sami. *Eş-şüzûrü'z-zehebiyye ve'l-kıtai'l-ahmediyye fī'l-lugati't-türkiyye (sözlükbilimsel bir inceleme)*. Samsun: Ondokuz Mayıs Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Doktora tezi, 2012.

Başbakanlık Osmanlı Arşivi (BOA). *Yıldız Perakende Evrakı Arzuhal Jurnal (Y..PRK.AZJ).* 24,84.

Bergenholtz, Henning. - Tarp, Sven. *Manual of Specialised Lexicography - The Preparation of Specialised Dictionaries*. Amsterdam/Philadelphia: John Benjamins, 1995.

Bilgin, Halim. *Lügat-i Remzi (Sözlükbilimsel İnceleme, Metin)*. Eskişehir: Osmangazi Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Doktora Tezi, 2019.

Boz, Erdoğan. "Çevrimiçi genel sözlüklerde tanım". *Dilbilim Dergisi - Journal of Linguistics 34* (2020), 1-14. https://doi.org/10.26650/jol.2020.001

Boz, Erdoğan. "Makedonya ve Kosova Türk Atasözleri ve Deyimlerinde Ünlü Olayları". *AKÜ Sosyal Bilimler 5 / 1* (2003), 1-12.

Boz, Erdoğan. "Sözlükler İçin Yeni Bir Dilbilgisel Bilgi Önerisi: İlgeçlerin Atadıkları Biçimbirimler". *Uluslararası Türkçe Edebiyat Kültür Eğitim Dergisi 7 /2* (2018), 749-758. http://dx.doi.org/10.7884/teke.4251

Canhasi, Suzan. "Kosova Türk Ağızlarına Ortam Dillerinin Etkisi". *Çukurova Üniversitesi*

Dibra, Fatos. "Arnavutlukta Konuşulmuş/Kullanılmiş Türkçeye Dair". *Tehlikedeki Türk Dilleri 3: Disiplinlerarası Yaklaşımlar*. ed. Süer Eker vd., 4/631-674. Ankara-Astana, Uluslararası Türk Akademisi & Hoca Ahmet Yesevi Uluslararası Türk-Kazak Üniversitesi, 2016. https://www.academia.edu/32033528/Arnavutlukta_Konu%C5%9Fulmu%C5%9F_Kullan%C4%B1lm%C4%B1%C5%9F_T%C3%BCrk%C3%A7eye_Dair_TTD_III_Disiplinleraras%C4%B1_Yakla%C5%9F%C4%B1mlar_C_4_2016_s_631_674_

Dibra, Fatos. *19. Yüzyılda Arnavutluk'ta Kullanılmiş Türkçe Üzerine Bir Dil İncelemesi: Güney Arnavutluk'ta Kaleme Alınmiş Yunan Harfli Türkçe Bektaşi Cönkleri*. İstanbul: İstanbul Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Doktora Tezi, 2021.

Eckmann, J. “Dinler (Makedonya) Türk Ağzı”. Türk Dili Araştırmaları Yıllığı - Belleten 8 (1960), 189-204. https://dergipark.org.tr/tr/pub/belleten/issue/38139/440270

Eckmann, János. “Kumanova (Makedonya) Türk Ağzı”. hz. Nemeth Armağanı. 111-144. Ankara: TDK Yayınları, 1962.

Elsie, Robrt. *Historia e Letërsisë Shqiptare*. çev. Abdurrahim Myftiu. Tiranë & Pejë: Dukagjini, 1997.

Eraslan, Ebubekir. “İki Dilli Küçük Kamus-i Fransevī’nin Sözlükbilimi Açısından İncelenmesi”. *Asya Studies- Academic Social Studies/Akademik Sosyal Araştırmalar 4 /12*, (Yaz 2020), 32-45. https://doi.org/10.31455/asya.711433

Fjalë Fjalor Shqip https://fjale.al/

Fjalor i Gjuhës së Sotme Shqipe http://www.fjalori.shkenca.org/

Friedman, Vıctor A. “Balkanology And Turcology: West Rumelıan Turkish in Yugoslavıa As Reflected in Prescriptive Grammar.” *Studies in Slavic and General Linguistics 2* (1982): 1–77. http://www.jstor.org/stable/40996881

Gemalmaz, Efrasiyap vd. *Türkçe Sözlük’ün Ters Dizimi*. Ankara: TDK Yayınları, 2004.

Girişen, Nilay. “Terminolojide Tanım ve Tanım Çözümleme Ölçütleri”. *Uluslararası Disiplinler Arası Dil Araştırmaları (DADA) Dergisi 2020/1* (Aralık 2020), 53- 73. DOI: 10.48147/dada.9

Girişen, Nilay. *Terminolojide Tanım Tipolojisi*. Eskişehir: Osmangazi Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Doktora Tezi, 2019.

Gökter Gençer, Bilge vd. “Genel Sözlüklerde Tanım ve Tanımlama Yöntemleri”. *Modern Türklük Araştırmaları Dergisi 17/3* (2020), 392-411. DOI: 10.1501/MTAD.17.2020.3.20

Gülsevin, Gürer. “Arkaik-Periferik Kavramı ve Bu Kavramın Tarihî Batı Rumeli Ağızlarının Tespitindeki Önemi”, *The Journal of Academic Social Science Studies 32/3* (2015), 1-12.

Gülsevin, Gürer. Yaşayan Türkiye Türkçesi Ağızlarının Tarihī Dönemlerini Belirleyebilmek İçin Bir Yöntem Denemesi Örneği XVII. Yüzyıl Batı Rumeli Türkçesi Ağızları. Ankara: Türk Dil Kurumu Yayınları, 2017.

Günşen, Ahmet. “Doğu Trakya Ağızlarının Şekil Bilgisini Belirleyen Temel Özellikler”. Journal of Turkish Studies 3/3 (İlkbahar 2008), 402-470. DOI:10.7827/TurkishStudies.347

Hamiti, Abdullah. “Terminoligjia detare ne Fjaloret e Hafiz Ali Ulqinakut”. *Univers 1* (2001), 171-172.

Hamiti, Abdullah. *Veçorite gjuhesore te fjaloreve shqip - turaishi te Hafiz Ali Ulainakui*. Priştine: Priştine Devlet Üniversitesi, Filoloji Fakültesi, Doktora Tezi, 1998.

Hartmann, R.R. K. - James, Gregory. *Dictionary of Lexicography*. London and Neë York: Routledge, 2002.

İğci, Alpay. "Batı Rumeli Ağızlarının Sınıflandırılması İçin Görüşler". *Türk Dünyası İncelemeleri Dergisi 18/2* (Kış 2018), 523-534. Doi: 10.32449/egetdid.466399

İSAM Kütüphanesi (İSAM), *Ulema Sicil Dosyaları* (USD), No. 4943_01.

İslam Araştırmaları Merkezi (İSAM). *Ulema Sicil Dosyaları Veri Tabanı (USDVT).* 4943_01.

Kamacı-Gencer, Duygu. "Türkçede Dilbilgisel Ulamlar: Cinsiyet". *Türkçede Dilbilgisel Ulamlar*. ed.Erdoğan Boz. 161-186. Ankara: Gazi Kitabevi, 2020.

Kamus-ı Türki https://www.kamusiturki.com/

Kartallıoğlu, Yavuz. "XVII. Yüzyıl Batı Rumeli Türkçesi". Dil Araştırmaları 11/21 (Güz 2017), 225-228. https://dergipark.org.tr/tr/download/article-file/1551275

Kastrati, Jup. "Leksiografia shqiptare dhe kontributet e Ali Ulqinakut". *Perla 4* (1999), 46-57.

Kubbealtı Lügatı http://lugatim.com/

Kuş, Bahri. "Ters Dizim Sözlüklerinin Türk Dili Çalışmalarındaki Yeri ve Önemi". *A.Ü. Türkiyat Araştırmaları Enstitüsü Dergisi 54* (2015), 103-115. https://dergipark.org.tr/tr/pub/ataunitaed/issue/2893/40160

Luli, Faik - Dizdari, Islam. *Hafiz Ali Ulqinaku – Jeta dhe vepra*, Üsküp: Logos A, 2005.

Mehmeti, Sadik vd. *Dijetarë Shqiptarë në Perandorinë Osmane (1880-1912) – Sipas dokumenteve të Meshihatit të Lartë Osman*. Priştine: Dituria Islame, 2021.

Mollova, Mefküre. "Balkanlardaki Türk Ağızlarının Tasnifi". *Türk Dili Araştırmaları Yıllığı - Belleten 44/1996* (1999), 167-176. https://dergipark.org.tr/tr/pub/belleten/issue/45006/560848

Myderrizi, Osman. "Fjalori shqip-turqisht i Hafiz Ali Ulqinakut". *Studime Filologjike 3* (1965), 155-188.

Myderrizi, Osman. "Fjalori shqip-tyrqisht i H. Ali Ulqinakut". *Hafiz Ali Ulqinaku – Jeta dhe vepra*. mlf. Faik Luli- Islam Dizdari. 106-212. Üsküp: Logos A, 2005.

Myderrizi, Osman. "Fjalori shqip-tyrqisht i H. Ali Ulqinakut". *Studime Filologjike 3* (1961), 129-135.

Nemeth, Gylua. "Bulgaristan Türk Ağızlarının Sınıflandırılması". *Türk Dili Araştırmaları Yıllığı - Belleten 28-29 /1980-1981* (1983), 113-167. https://dergipark.org.tr/tr/pub/belleten/issue/43252/523420

Németh, Gylua. “Traces of the Turkish Language in Albania”. *Acta Orientalia Academiae Scientiarum Hungaricae 13 / 1* (1961), 9-29. https://www.jstor.org/stable/23656968

Osmani, Tomor. “Shkrimi dhe gjuha ne vepren e Hafiz Ali Ulqinakut”. *Ulqini ne rrjedhat e kohes Sşmpoziumi Shkencor*. 201-228. Ulqin: 2000.

Osmanlı Arşivi (BOA), *Yıldız Perakende Evrak Arzuhal ve Jurnaller (Y..PRK.AZJ),* No. 24, 84.

Osmanlıca Sözlükleri https://www.osmanlicasozlukler.com/

Polisi, Mehdi. “Nje veper e çmuar e Hafiz Ali Ulqinakut”. *Hafiz Ali Ulqinaku – Jeta dhe vepra*. mlf. Faik Luli- Islam Dizdari. 79-101. Üsküp: Logos A, 2005.

Rossi, Ettore. “Notizia Su Un Manoscritto Del Canzoniere Di Neẓīm (Secolo xvii-xviii) In Caratteri Arabi e Lingua Albanese,” *Rivista degli studi orientali 21/2-4* (Kasım 1946), 219-246.

Rossi, Ettore. “Un Inedito Lessico Rimato Turco-Albanese Composto A Scutari Nel 1835”. *Rivista Degli Studi Orientali 26/ 1-4* (1951), 114-123.

Skendo, Lumo. “Disa dorëshkrime shqip me germa tyrqisht”. Dituria 2 / 8 (1927), 288-293.

Süleymanoğlu, Hayriye Memoğlu. *Türkçenin Ters Sıklık Sözlüğü*. Ankara: Kurmay Yayınları, 2006

Svensen, Bo. *A Handbook of Lexicography*: *The Theory and Practice of Dictionary-Making*, Cambridge: Cambridge University Press, 2009.

Şahin, Hatice. “Cami‘ü’l-Fürs Örneğinde Xvı. Yüzyıl Bitki İsimleri”. *Journal of Turkish Studies 2* (2007), 570-602. DOI:10.7827/TurkishStudies.93.

Şahin, Hatice. “Farsçadan Türkçeye Bir Sözlük Cami’ü’l-Fürs”. *EJOS 7 / 6* (2004), 1-11.

Şahin, Hatice. “Türkçe’de Ön Ek”. *U.Ü. Fen-Edebiyat Fakültesi Sosyal Bilimler Dergisi 7 / 10* (2006), 65-77. https://dergipark.org.tr/tr/pub/sosbilder/issue/23105/246805

Türk Dili Kurumu Sözlükleri (Güncel Türkçe Sözlük, Tarama Sözlüğü, Derleme Sözlüğü) https://sozluk.gov.tr/

Türkoloji Araştırmaları Merkezi (2009), 1 – 8. https://turkoloji.cu.edu.tr/CAGDAS%20TURK%20LEHCELERI/suzan_canhasi_kosova_turk_agizlarina_ortam_dillerinin.pdf

Ulqinaku, Hafiz Ali. *Fajlor Shqip-Turqisht e Turqisht Shqip i Hafiz Ali Ulqinakut, Shkruar me Alfabet Arab*. Tiran: Arkivi Qendror Shtetëror (AQSH), Fondet Personale, Ali Ulqinaku Fon No. 25, Dosya No. 2.

Ushaku, Ruzhdi. “Vendi i leksikut të fjalorit shqip – turqisht të Hafiz Ali ulqinakut në rrafshin sinkronik të së folmes së folmes së sotme të Ulqinit”. *Kërkime filologjike* (1981), 180-199.

Yavuzarslan, Paşa. “Türk Sözlükçülük Geleneği Açısından Osmanlı Dönemi Sözlükleri ve Şemseddin Sâmî’nin Kâmûs-I Türkî’si”. *Ankara Üniversitesi Dil ve Tarih-Coğrafya Fakültesi Dergisi 44 / 2* (2004), 185-202.

Zengin, Dursun. *Türkçenin Tersine Sözlüğü*. Ankara: Kurmay Yayınları, 2009.

ÖZGEÇMİŞ

Adı-Soyadı	Besir		NEZİRİ
Doğum Yeri ve Yılı			
Bildiği Yabancı	Arnavutça (Ana dil)		Arapça ve İngilizce (orta seviye)
Eğitim Durumu	**Başlama - Bitirme**		**Kurum Adı**
Lise	2005	2009	Priştine Alaudin Medresesi / Kosova
Lisans	2010	2014	İstanbul 29 Mayıs Üniversitesi
Yüksek Lisans	2014	2016	Marmara Üniversitesi
Doktora	2016	2023	Uludağ Üniversitesi
Çalıştığı Kurum	**Başlama - Ayrılma**		**Çalışılan Kurumun Adı**
1.	2019		Kosova İslam Birliği Başkanlığı
2.	2021		İslam Araştırmaları Enstitüsü
Üye Olduğu Bilimsel ve Meslekî Kuruluşlar	İslam Araştırmaları Enstitüsü		
Yayınlar:	1. Besir Neziri, "Prizren Türk Ağzinda Dil İlişkisi İzleri (Prizren Türk Ağzında Yüklemin Yeri)". The Jurnal of Balkan Studies, Number: 4 (2013), Bursa, Turkey. 2. Besir Neziri – Mead Osmani, Katalogu i Dokumenteve Osmane në Arkivin Komunal të Prishtinës, Prishtine, 2019. 3. Besir Neziri, "Priştine'de Açılması Planlanan Medrese-İ İslamiye". *Tarih Boyunca Rumeli Coğrafyasında İlim, İrfan Ve Hikmet*, Kırklareli: İlahiyat Fakültesi, 2022, 143-150. 4. Besir Neziri, "Arnavutlarda Mehmet Akif Algısı", *100. Yılında Kültür Coğrafyamızda İstiklal Marşı ve Mehmet Akif Ersoy*, 2022, 187-195.		
İletişim (e-posta):			

Tarih:	17.01.2023
İmza:	
Adı-Soyadı:	Besir Neziri